

SECURITAS IMPERII

6/III

**Denní situační zprávy StB
z listopadu a prosince 1989**

Plzeň

72a

1989, 17. listopadu, Plzeň. – Denní informace.[...]^a

Denní informace ze dne 17. 11. 1989

Nepřátelská činnost:

b/ vnitřního protivníka

Dne 15. 11. 1989 byl běžným poštovním stykem doručen OV KSČ v Sokolově anonymní korespondenční lístek s následujícím textem: „Polsko potřebuje: 1. Deset miliard dolarů pro Walesovy spekulanty, kteří se zasloužili o vlast. 2. Sto miliard dolarů, aby se roztočila kola polského průmyslu a zemědělství. Dosavadní struktury připomínají perpetuum mobile, které se má točit samo od sebe bez pohonných sil. Hlavní žonglér HAVEL se o to pokouší. 3. Schopnou a neúplatnou policii, která bude hlídat Walesovy spekulanty, aby Polákům neprozřali oněch sto miliard. Jim totiž ony miliardy asi nebudou stačit. Pro případ potřeby jsme ochotni Polákům pomoci a poslat tam zkušené kriminalisty. Jde především o hospodářské machinace, 'perestrojku', také slova demokracie, svoboda a humanita atd. Spekulace se skrývají pod hladinou, ale chvílemi se přece jen musí vynořit, aby popadly dech. Momenty se snadno vystihnou: Havel začne chrlit fráze o svobodě, lidských právech atd. a žonglovat se slovem o slově. Americká mise vyslaná do Polska se také nemůže trvale skrývat pod hladinou. Strefit se do cíle je pak stejně lehké jako se zblízka trefit do vrat stodoly.“

/Lístek byl odeslán 14. 11. 1989 z PÚ Rakovník 2./

Opatření: Dopis byl zajištěn a bude dle místa podání předán tamní součásti StB k provedení odpovídajících opatření.

Dne 7. 12. 1989 zasedá v Praze ÚV ČSS. Na jednání má být jako stěžejní otázka projednáno, zda ČSS zahrne do programových zásad vedoucí úlohu KSC ve společnosti. Členové ČSS¹ předpokládají, že tento problém bude řešen s určitými výhradami jednotlivých funkcionářů, neboť je neustále poukazováno na existující potíže při realizaci zapojení ČSS na bezprostředním řízení a ovlivňování veřejných záležitostí.^b

/Poznatek získán 16. 11. 1989 Pramenem – 1./

Opatření: Zpravodajský prostředek je trvale zaměřen ke kontrole čin-

nosti ČSS a vlivovému působení v krajském a městském orgánu ČSS.

Názory a nálady obyvatelstva:

Dělníci st. p. Opos Klatovy vznášejí kritiku na část vystoupení s. ADAMCE na celostátní konferenci SSM v Praze, kde hovořil o nezničitelnosti byrokracie a administrativy. V této souvislosti vyslovují názor, že se jedná o neschopnost vlády a jejího předsedy.^c

V souvislosti s připravovaným zvýšením cen denního tisku, časopisů apod. provedla redakce deníku Pravda průzkum, jaký zájem bude o odběr Pravdy v příštím roce. Statisticky byl zaznamenán značný pokles zájmu o odběr, například v okrese K. Vary se jedná asi o 2 000 výtisků méně. Obdobná situace je i v ostatních okresech Zpč. kraje.²

/Poznatky získány 16. 11. 1989 Prameny – 1./

Opatření: Názorová hladina a veřejné mínění jsou pod trvalou zprav. kontrolou.

Náčelník KS SNB Plzeň:

pplk. ŠARMAN³

^a Č. j. OS-00377-181/OV-89. Vlevo plzeňské razítko, došlo 17. XI. 1989 v 15.25 hod., číslo zprávy 10831. Vpravo rukou připsáno „1-2/ s. Kabele, 3/ s. Prokš“, k tomu jsou připojeny jejich vlastnoruční podpisy a jeden nečitelný. Pod tím razítko II. správy SNB, došlo 20. XI. 1989, č. j. CB-0033/211/03-89, přílohy 0.

^b Vlevo od odstavce je rukou připsáno „2/“.

^c Vlevo od odstavce je rukou připsáno „3/“.

¹ Tzv. kontrarozvědná ochrana ČSS byla v rámci problematiky „býv. nár. soc.“ 9. 1. 1970 5. odd. II. odb. S-StB Plzeň administrativně podchycena v OBS „ZENKLOVCI“, reg. č. 13700: v nezjištěné době předán na 3. odd., 22. 3. 1978 na 1. odd. téhož odboru, skartace v registru nevyznačena.

² Tento a předcházející odstavec byly použity pro zpracování 2. a 3. odstavce části „Názory a nálady obyvatelstva“ DSZ FMV č. 178 z 20. 11. 1989. Srovn. pozn. 8 dok. 1a.

³ Inocenc Šarman (1935) nastoupil 1. 3. 1987 k MV jako konzultant Kanceláře ministra vnitra ČSSR a 1. 7. 1987 pak do funkce náčelníka krajské správy SNB Plzeň. Ve dnech 4. 5. – 24. 6. 1988 absolvoval dvouměsíční kurz pro náčelníky správ při VŠ FED KGB v Moskvě. 12. 1. 1990 byl Inocenc Šarman odvolán z funkce náčelníka správy a 12. 7. 1990 propuštěn ze služebního poměru příslušníka SNB.

Dosažené hodnosti: od 1. 3. 1987 podplukovník, od 1. 11. 1988 propůjčena hodnost plukovníka.

72b

1989, 17. listopadu, Plzeň. – Informace KS SNB o shromáždění studentů v Plzni.[...]^a

Věc: Studentské shromáždění k 17. 11. 1989 – informace

Dne 17. 11. 1989 bylo agenturní cestou zjištěno, že na VŠ kolejích se vyskytují letáčky tohoto znění:

Vážení studenti!!!^b

Zveme Vás v pátek 17. 11. 1989 v 16.00 hodin do Smetanových sadů, abychom si připomněli památku studenta Jana Opletala a 50té výročí uzavření vysokých škol. Památku uctíme zapálením svíček. Motto: Československá mládež je jednoznačně pro přestavbu. /RP 13. 11. 1989/¹

Tyto letáčky byly zajištěny v počtu 3 kusy.

Na základě vzniklé situace byla přijata tato opatření:

1. Byla vyrozuměna vedení všech čtyřech vysokých škol v Plzni s cílem přijetí vlastních opatření. Tím byl zabezpečen v místě konání pedagogický dozor.
2. Byl informován vedoucí odboru státní administrativy ZKV KSČ a odboru školství ZKNV.
3. Byl zajištěn operativní průzkum a v součinnosti se správou VB byl zajištěn zvýšený výkon hlídkové služby. U všech součástí KS SNB Plzeň, MS SNB Plzeň a OS SNB Plzeň jih a sever byla zajištěna 100procentní pohotovost na pracovišti.

Operativním průzkumem bylo zjištěno, že na výše uvedeném místě se sešlo cca 35 lidí mladšího věku /studentů/, kteří zapálili svíčky, které položili na zem, a v hloučku mezi sebou diskutovali, aniž by došlo k narušení veřejného pořádku. Poté zazpívali studenti píseň Gaudeamus a státní hymnu. V 17.00 hodin se rozešli. Ze strany SNB nebylo nutné zakročit.

Rovněž byl proveden operativní průzkum na VŠ kolejích, kde nebylo zjištěno závad.

Náčelník KS SNB Plzeň:

v z. pplk. LUDVÍK²

^a Č. j. KS-00158/OV-OS-89. V hlavičce je místo „Mimo pořadí“ uvedeno „Pilně“; jako adresát je uvedeno ÚOS FMV, AO VOS FMV, OS MVŽP ČSR

a AO II. S-SNB. Vlevo plzeňské razítko, došlo 17. XI. 1989 v 18.35 hod., číslo zprávy 10848. Pod razítkem je Žákův vlastnoruční podpis. Vpravo rukou připsáno „s. Knížek, s. Kabele“, k tomu jsou připojeny jejich vlastnoruční podpisy a Zamykalův. Pod tím razítko II. správy SNB, došlo 20. XI. 1989, č. j. CB-0033-210/03-89, přílohy 0; přes razítko je rukou „0“ (?).

^b V dálnopisech nebylo podle všeho možné užívat vykřičníky: zde jsou místo nich v originálu uvedeny jednoduché uvozovky.

¹ Viz Československá mládež je jednoznačně pro přestavbu. Rudé právo 13. 11. 1989, roč. 70, s. 1-2 a 3.

² Jan Ludvík (1944) nastoupil 1. 10. 1965 jako referent na 2. oddělení II. odboru KS MV Plzeň. Ve dnech 5. 1. – 16. 4. 1966 absolvoval nástupní školu MV. 1. 8. 1966 byl přemístěn do funkce referenta na 1. oddělení II. odboru S-StB Plzeň. Od 1. 9. 1970 do 16. 6. 1975 studoval PF UK Praha – směr kriminalistika. Od 1. 8. 1971 zastával funkci staršího referenta 1. oddělení I. odboru S-StB Plzeň, 1. 1. 1975 jmenován zástupcem náčelníka 3. oddělení I. odboru, 1. 1. 1977 starším referentem vnitřního odboru KS SNB Plzeň a 1. 11. 1978 se stal náčelníkem tohoto odboru. V roce 1984 absolvoval měsíční kurz při VŠ FED KGB v SSSR. 1. 5. 1986 se stal zástupcem náčelníka S-StB a 1. 7. 1988 náčelníkem S-StB KS SNB Plzeň. V roce 1989 absolvoval další kurz při VŠ FED KGB v SSSR. 13. 1. 1990 byl Jan Ludvík odvolán z funkce a 16. 7. 1990 propuštěn ze služebního poměru příslušníka SNB.

Dosažené hodnosti: od 1. 10. 1965 strážmistr, od 1. 10. 1968 nadstrážmistr, od 1. 5. 1970 podporučík, od 1. 5. 1972 poručík, od 1. 5. 1975 nadporučík, od 1. 5. 1977 kapitán, od 1. 5. 1981 major, od 1. 2. 1987 podplukovník.

73a

1989, 19. listopadu, Plzeň. – Informace KS SNB o situaci v Divadle J. K. Tyla v Plzni.

[...]^a

Věc: Pokus o narušení klidu a pořádku v DJKT Plzeň¹ formou stávky – informace

Zpravodajskou cestou bylo zjištěno, že dne 18. 11. 1989 se konala v ranních hodinách v prostorách Komorního divadla v Plzni generální zkouška hry „Černá komedie“. V průběhu zkoušky přítomné členy činohry informovala Marie CALTOVÁ /nar. [...] 1944, bytem Plzeň, [...], dramaturgyně DJKT Plzeň/ o tom, že v Praze se konala dne 17. 11. 1989 studentská manifestace, která později přerostla v demonstraci, proti které zasáhly pořádkové jednotky brutálním způsobem,

a že je mnoho zraněných. Na tomto základě studenti vyhlásili týdenní stávkou a k podpoře vyzvali i divadla. Dále informovala, že ředitel Realistického divadla v Praze s. FREHÁR² svolal z těchto důvodů do jeho divadla poradu zástupců divadel z ČSSR na 14.00 hodin dne 18. 11. 1989 s tím, že je třeba poradit se a sjednotit činnosti divadel. Na tuto poradu z Plzně jeli herec činohry Zdeněk SEDLÁČEK /nar. [...] 1956, bytem Praha 5, [...], př. Plzeň, [...], herec činohry DJKT/ a dramaturgyně Johana KUDLÁČKOVÁ³ /nar. [...] 1945, bytem Praha 7, [...], přechodně Plzeň, [...], dramaturgyně DJKT/.

Před večerním představením asi [v] 17.30 hodin se sešli členové činohry DJKT Plzeň, kde KUDLÁČKOVÁ a SEDLÁČEK sdělili informaci v tom směru, že pražská divadla na podporu studentů šly do stávky, a v tom duchu vyzvali přítomné členy činohry. Po dlouhé polemice se rozhodlo, že premiéra se odehraje, ale v jejím úvodu bude přítomnému obecenstvu přečtena petice pražských studentů, kde se odsuzuje zákrok příslušníků SNB proti studentům a vyzývá se ke stávce. Tuto petici přečetl jako zástupce činohry herec Pavel PAVLOVSKÝ /nar. [...] 1944, bytem Plzeň, [...], herec činohry DJKT/. Poté následovala před samotným představením 15min. přestávka, kdy v úvodu neustanovená osoba z obecnstva začala zpívat státní hymnu a k tomuto se přidalo prakticky celé obecenstvo.

Dle operativních poznatků je situace v činohře DJKT Plzeň značně napjatá a nelze vyloučit opakování akce i dne 19. 11. 1989, což dle členů divadla [závisí] na postojích pražských divadel a případných událostech – demonstracích a zákrocích přísl. SNB v Praze. Na 19. 11. 1989 je před započítáním představení od 18.00 hodin svolávána schůzka členů činohry, při které má být vyvíjen tlak na ostatní pracovníky divadla ve směru připojení se ke stávce. Do organizování vystoupení se angažuje i bývalý režisér DJKT Plzeň František JUŘIČKA⁴ /nar. [...] 1927, bytem Plzeň, [...], důchodce/, evidován dle NMV ČSSR č. 21/78,⁵ který osobně získává pracovníky divadla pro stávkou se zdůvodněním, že byl informován svým synem Tomášem z Prahy o vzniklé situaci a že DJKT je posledním v ČSR, které se ke stávce nepřipojilo. JUŘIČKA současně argumentuje tím, že pokud nedojde k aktivizaci prostředí ze strany uměleckého souboru, bude tak učiněno ze strany obecnstva.

Dle vyjádření ředitele DJKT s. POMAHAČE byly do Plzně přivezeny dvě výzvy, které však nebyly po jednání v činohře přečteny, a bylo zveřejněno krátké znění zpracované před vystoupením.

Operativními prostředky bylo k osobě JUŘIČKY zjištěno, že bezprostředně po snaze aktivizovat členy DJKT informoval MENCLA⁶ o situaci v Plzni s tím, že akce je zajištěna. Současně požadoval další instrukce, k čemuž MENCL uvedl, aby se řídil dle konkrétní situace.

Provedenou prověrkou v K. Varech bylo od ředitele divadla zjištěno, že před večerním představením dne 18. 11. 1989 byla obecenstvu

přečtena petice k odsouzení brutálního zákroku SNB v Praze, opakovaně pak před dopoledním představením dne 19. 11. 1989.

Na základě vzniklé situace byla provedena následující opatření:

- 1/ Informován vedoucí tajemník KV KSČ a ved. taj. OV KSČ Cheb a K. Vary.⁷ Současně bylo vyvoláno jednání s místopředsedou ZKNV a ředitelem DJKT, kteří budou před večerním vystoupením činohry DJKT dne 19. 11. 1989 realizovat vlastní opatření.
- 2/ Byla provedena informace vedoucích představitelů jednotlivých vysokých škol v Plzni o vzniklé situaci k přijetí vlastních opatření.
- 3/ Byla provedena aktivizace agenturně operativních prostředků, u vlivové agentury jsou přijata opatření k rozkládání případných tendencí směřujících k narušení veřejného pořádku.
- 4/ Vzhledem k signalizované činnosti v DJKT Plzeň jsou přijímána opatření k dokumentaci případného vystoupení a čtení prohlášení vyzývajícího ke stávce.

O dalším vývoji bezpečnostní situace bude dána průběžná informace.

Náčelník krajské správy SNB Plzeň:
v z. pplk. Jan LUDVÍK

^a Č. j. OS-002162/2-3-89. Jako adresát je uvedeno ÚOS FMV, AO VOS FMV, OS MVZP ČSR, AO II. S-SNB a II. odbor II. S-SNB. Vlevo plzeňské razítko, došlo 19. XI. 1989 v 19.00 hod., číslo zprávy 10856. Vpravo rukou připsáno „s. Knížek, s. Kabele, s. Smrž“, k tomu jsou připojeny jejich vlastnoruční podpisy a Zamykalův. Pod tím razítko II. správy SNB, došlo 20. XI. 1989, č. j. CB-0033-209/03-89, příloha 0.

¹ Problematika kultury byla 16. 10. 1969 5. odd. II. odb. S-StB Plzeň obnovena v OBS „KULTURA“, reg. č. 6139 (svazek byl podle všeho zaregistrován již dříve 3. odd. III. odb. téže správy, neboť byl archivován 8. 4. 1968 pod a. č. 73): v neuvedenou dobu byl pravděpodobně ještě předán na 1. odd., 13. 3. 1989 na 3. odd. II. odb. S-StB Plzeň, skartace v registru nevyznačena. Na úrovni okresů byl k dané problematice nalezen pouze OBS „KULTURA“ s reg. č. 13694, který od ledna 1970 (dle EZO) vedlo O-StB Karlovy Vary: skartace v registru nevyznačena.

² Jiří Fréhar.

³ Jana Kudláčková.

⁴ K osobě F. Juříčky byl 21. 4. 1969 5. odd. II. odb. S-StB Plzeň v problematice „kultura“ zaveden SPO „REŽISÉR“, reg. č. 13509: 27. 12. 1970 převeden na OS („ze skup. 'SPOJ X'“), v lednu 1971 byl „objekt“ akce zaevidován jako NO („NO – leden 1971“), svazek 5. 12. 1973 archivován pod a. č. 4033. Rozpracování 2. 3. 1974 obnoveno v SPO, 9. 8. 1976 převeden 1. odd. II. odb. S-StB Plzeň na OS (sv. NO – pravděpodobně NO-I/4 – předán na O-StB Plzeň-město), 31. 3. 1984 archivován pod a. č. 8104.

Problematika „nepřátelských osob“ zřejmě v rámci „spol. org.“ byla 2. 12.

1970 5. odd. II. odb. S-StB Plzeň administrativně podchycena v OBS „NO“ s reg. č. 14024; v neznámé době převeden na 3. odd., 30. 3. 1978 na 1. odd. téhož odboru, skartace v registru nevyznačena. Na úrovni okresů byla uvedená problematika („spol. org.“ nejsou uvedeny u OBS O-StB Tachov, Klatovy, Cheb) sledována v následujících nalezených OBS: od března 1965 O-StB Tachov v OBS „Nepřátelské osoby“ (dle EZO „NO“) s reg. č. 11931, od července 1970 O-StB Domažlice v OBS „NO OSTATNÍ“ (dle EZO, řádek z registru nezachován) s reg. č. 13865, od 23. 11. 1970 O-StB Domažlice v OBS „NO“ s reg. č. 14014, od 2. 12. 1970 O-StB Karlovy Vary v OBS „NO“ (dle EZO „NO OSTATNÍ“) s reg. č. 14025, od 8. 1. 1971 O-StB Klatovy v OBS „NO“ (dle EZO „NO OSTATNÍ“) s reg. č. 14078, od 19. 1. 1971 O-StB Cheb v OBS „NO“ (dle EZO „NO OSTATNÍ“) s reg. č. 14096, od 22. 1. 1971 O-StB Sokolov v OBS „NO“ (dle EZO „NO OSTATNÍ“) s reg. č. 14104. Problematice „antisocialistických sil“ byl od 23. 8. 1989 na O-StB Rokycany věnován OBS „ANTISÍLY“ s reg. č. 30198 (skartace všech výše uvedených OBS v registru nevyznačena).

Některé okresy vedly objektové svazky i v problematice „politického zpravadajství“ pod (dle EZO) krycím názvem „POLITIKA“: od února 1970 O-StB Karlovy Vary v OBS „PROTISOCIAL. SÍLY“ s reg. č. 13723, od 3. 3. 1970 O-StB Cheb v OBS s reg. č. 13742, od 19. 9. 1973 O-StB Tachov v OBS s reg. č. 17284, od 29. 10. 1973 O-StB Sokolov v OBS s reg. č. 17340 (skartace uvedených OBS v registru nevyznačena).

⁵ V příloze k „Nařízení ministra vnitra Československé socialistické republiky ze dne 28. prosince 1978“ (viz Věstník FMV, částka 21/1978) vydal „v zájmu vytvoření optimálních podmínek pro evidenci a rozpracování osob ohrožujících vnitřní pořádek a bezpečnost státu“ ministr vnitra Jaromír Obzina po dohodě s republikovými ministry „Směrnice pro evidenci osob ohrožujících vnitřní pořádek a bezpečnost státu“, č. j. SM/P-00111/1978 (uvedené nařízení vstoupilo v platnost 1. 2. 1979, kdy byla zároveň zrušena platnost předchozí směrnice vydané v příloze RMV ČSSR č. 44/1970):

„[...]

Základní ustanovení

Čl. 1

Účelem těchto směrnic je stanovit jednotný postup útvarů Státní a Veřejné bezpečnosti při evidenci osob, které svým jednáním nebo politickými postoji ohrožily, ohrožují nebo by mohly ohrozit vnitřní pořádek a bezpečnost státu (dále jen 'evidované osoby').

Čl. 2

Evidované osoby mohou být zařazeny do evidence při důsledném respektování třídních hledisek a jen na základě konkrétních a objektivních poznatků svědčících nebo signalizujících jejich činnost, jednání či postoje směřující k ohrožení vnitřního pořádku a bezpečnosti státu.

Čl. 3

Kontrolu nad evidovanými osobami a soustavné sledování jejich činnosti, politických postojů, styků a pobytu provádějí příslušné útvary Státní a Veřejné bezpečnosti podle stanovené působnosti.

Čl. 4

(1) Evidenci a písemnosti s ní spojené vedou v rámci okresu oddělení Státní bezpečnosti okresních správ Sboru národní bezpečnosti, popřípadě příslušný odbor správy Státní bezpečnosti podle místa trvalého pobytu evidované osoby.

(2) Jestliže evidovaná osoba pracuje v místě, kde má pouze přechodný pobyt, může být výjimečně zařazena v evidenci v místě přechodného pobytu.

Čl. 5

(1) Evidence v rámci kraje se vede u statisticko-evidenčního oddělení správy Státní bezpečnosti.

(2) Ústřední evidenci všech evidovaných osob v Československé socialistické republice vede statisticko-evidenční odbor federálního ministerstva vnitra, který poskytuje údaje pro potřeby analytické a řídicí práce.

Čl. 6

Osoby podléhající evidenci

Evidenci podle těchto směrnic podléhají zejména:

- a/ představitelé a aktivní činitelé pravicového oportunistu, sionismu, trockismu, nacionalismu, maoismu, mluvčí a organizátoři tzv. 'nelegální kultury', signatáři tzv. 'Charty 77' a ostatních nepřátelských opozičních seskupení, spolupracovníci a informátoři zahraničních ideologických center a ostatní osoby udržující aktivní styky s jinými nepřátelskými emigrantskými seskupeními;
- b/ představitelé antisocialistických sil, zejména z řad bývalých funkcionářů kontrarevolučních organizací Klub-231, Klub angažovaných nestraníků, Společnosti pro lidská práva, bývalých pravicových sociálních demokratů, aktivní funkcionáři bývalých reakčních a fašistických politických stran a jejich organizací, odhalení agenti cizích zpravodajských služeb;
- c/ představitelé bývalých vykořisťovatelských tříd a kapitalistického státního a hospodářského aparátu, osoby, které v minulosti spáchaly závažné trestné činy podle hlavy první zvláštní části trestního zákona, a navrátilci projevující nepřátelství vůči státu;
- d/ autoři, rozmnožovatelé a rozšiřovatelé závažných protisocialistických a protizákonných pamfletů a tiskovin;
- e/ organizátoři a aktivní účastníci protisocialistických a protisovětských akcí, demonstrací a jiných nebezpečných protispolečenských vystoupení a aktivní účastníci fyzického a psychického teroru;
- f/ představitelé bývalých protisocialistických studentských a mládežnických organizací (ARS, Svaz vysokoškolského studentstva, Junák atd.), organizátoři závadových seskupení z řad narušené mládeže a ostatní osoby, které uplatňovaly protisocialistický vliv v procesu výchovy mládeže;
- g/ reakční představitelé církevní hierarchie, kléru, tajní biskupi a kněží, představitelé jednotlivých řádů, sekt a vedoucí ideologové laického apololátu.

Kategorie nebezpečnosti evidovaných osob

Čl. 7

(1) Příslušný útvar při evidenci osob důkladně vyhodnotí poznatky ke každé osobě podle stanovených hledisek a rozhodne o zařazení do odpovídající kategorie nebezpečnosti.

(2) Do I. kategorie nebezpečnosti se zařazují zvláště nebezpeční aktivní organizátoři a pachatelé nepřátelské činnosti proti státu z řad hlavních činitelů a představitelů pravice a antisocialistických sil a odhalených agentů cizích zpravodajských služeb.

(3) Do II. kategorie nebezpečnosti se zařazují nebezpečné protisocialisticky zaměřené osoby, které udržují styky s dalšími reakčními silami doma i v zahraničí, působí nepřátelsky ve svém okolí a při mimořádných událostech se zapojují do aktivní činnosti proti státu.

(4) Do III. kategorie nebezpečnosti se zařazují protisocialisticky zaměřené osoby, které zaujímají vyčkávací stanovisko a v době mimořádných událostí se mohou zapojit do aktivní činnosti proti státu.

(5) Do IV. kategorie nebezpečnosti se zařazují ostatní protisocialisticky

zaměřené osoby, které svým charakterem nesplňují podmínky pro zařazení do některé z předchozích kategorií.

Čl. 8

(1) Evidované osoby zařazené do I. a II. kategorie nebezpečnosti musí být současně rozpracovávány v příslušných svazcích kontrarozvědného rozpracování.

(2) U okresních správ Sboru národní bezpečnosti, kde není oddělení Státní bezpečnosti, provádí rozpracování evidovaných osob zařazených do I. a II. kategorie nebezpečnosti příslušný odbor správy Státní bezpečnosti.

(3) Kontrolu evidovaných osob zařazených do III. a IV. kategorie nebezpečnosti provádějí příslušníci Veřejné bezpečnosti podle pokynů zástupce náčelníka okresní správy Sboru národní bezpečnosti pro Veřejnou bezpečnost vydávaných v součinnosti se zástupcem náčelníka této správy pro Státní bezpečnost.

(4) Náčelník okresní správy Sboru národní bezpečnosti je současně informován o osobách evidovaných v I. a II. kategorii nebezpečnosti s cílem zajišťovat aktivní pomoc příslušníků Veřejné bezpečnosti při kontrole a rozpracování těchto osob.

Čl. 9

Zařazení osob do I. až IV. kategorie nebezpečnosti navrhuje na základě písemných podkladů náčelník oddělení Státní bezpečnosti na správě Státní bezpečnosti, doporučuje náčelník odboru na této správě a schvaluje náčelník příslušné správy Státní bezpečnosti.

Čl. 10

Oblasti působnosti evidovaných osob

(1) Každá evidovaná osoba musí být v evidenci zařazena do některé ze stanovených oblastí působnosti.

(2) Oblastmi působnosti evidovaných osob jsou:

- a/ ideová a kulturní;
- b/ sdělovací prostředky (zejména tisk, rozhlas, televize);
- c/ školství;
- d/ církve;
- e/ průmysl;
- f/ věda a výzkum;
- g/ zdravotnictví;
- h/ služby a obchod;
- ch/ doprava;
- i/ zemědělství;
- j/ ostatní.

Postup při evidenci osob

Čl. 11

Evidence osob se provádí na základě dvojmo pořízeného návrhu, který obsahuje rozhodující údaje o evidovaných osobách: jméno, datum narození, národnost, státní příslušnost, místo trvalého i přechodného pobytu, povolání, současné zaměstnání, stručnou politickou charakteristiku, odůvodnění pro zařazení do evidence, oblast působnosti a příslušnou kategorii nebezpečnosti, v níž má být osoba evidována, výsledek lustrace v ústřední evidenci u statisticko-evidenčního odboru federálního ministerstva vnitra a v evidenci federální kriminální ústředny federální správy Veřejné bezpečnosti.

Čl. 12

Po schválení návrhu (čl. 11) provede příslušník Státní bezpečnosti, který osobu eviduje, tato opatření:

- a/ zajistí zapsání evidované osoby do jmenného rejstříku příslušné kategorie nebezpečnosti;
- b/ vyplní k evidované osobě
 - trojmo evidenční kartu,
 - dvojmo statistickou kartu;
- c/ předá jeden výtisk návrhu, prvopis a jednu kopii evidenční karty a kopii statistické karty statisticko-evidenčnímu oddělení správy Státní bezpečnosti.

Čl. 13

(1) Příslušník statisticko-evidenčního oddělení správy Státní bezpečnosti zapíše evidovanou osobu do registračního protokolu a příslušníku Státní bezpečnosti, který osobu evidoval, vydá její osobní spis, do kterého jako první písemnost zařadí návrh na evidenci osoby a lustrační list.

(2) Prvopis evidenční karty zašle k zařazení do ústřední evidence, druhopis zařadí do vlastní (krajské) evidence.

(3) Kopii statistické karty využije pro statistické účely v souladu s příslušnými předpisy.

Čl. 14

(1) Jmenné rejstříky evidovaných osob jsou vedeny u oddělení Státní bezpečnosti okresní správy Sboru národní bezpečnosti a příslušného odboru správy Státní bezpečnosti podle místa pobytu těchto osob.

(2) Součástí evidence osob je též kartotéka, kterou tvoří kopie evidenčních karet seřazených podle abecedy.

(3) Jmenné rejstříky i kartotéku vede pověřený příslušník oddělení nebo odboru správy Státní bezpečnosti; za okresní správu sboru národní bezpečnosti, kde není oddělení Státní bezpečnosti, vede rejstřík i kartotéku pouze příslušník odboru správy Státní bezpečnosti.

(4) U okresní správy Sboru národní bezpečnosti, kde není oddělení Státní bezpečnosti, vede zástupce náčelníka pro Státní bezpečnost pouze přehled (seznam) všech evidovaných osob v rámci okresu.

Čl. 15

Evidence osob (jmenné rejstříky a kartotéka) a ostatní písemný materiál musí neustále poskytovat všestranný přehled o stavu evidovaných osob v rámci okresu.

Čl. 16

(1) Jmenné rejstříky se vedou samostatně pro každou kategorii nebezpečnosti evidovaných osob; přitom se evidované osoby zapisují chronologicky za sebou a označují pořadovým číslem.

(2) V rubrice 'charakter evidenčního podchycení' se zapíše číslo, pod kterým byla osoba zapsána do registračního protokolu u statisticko-evidenčního oddělení správy Státní bezpečnosti.

(3) U evidovaných osob, které jsou současně rozpracovávány v některém druhu svazku kontrarozvědného rozpracování, se v rubrice 'rozpracování' tužkou vyznačí druh a číslo svazku.

(4) Ostatní záznamy (zrušení evidence, vynětí z evidence apod.) se zapisují do rubriky 'poznámka', kde se zároveň uvede, kam a pod jakým číslem jednacím byly písemné materiály předány, popřípadě důvod, pro který byla evidence zrušena.

(5) Jméno osoby se ve jmenném rejstříku přeškrťává tak, aby záznam zůstal čitelný.

Čl. 17

U osob, které používaly více jmen (provdání, změna příjmení apod.), musí být na druhé jméno vyhotovena odkazová karta.

Čl. 18

(1) Osobní spis evidované osoby, v němž se soustřeďují písemnosti o této

osobě, se vede u toho příslušníka Státní bezpečnosti, který je odpovědný za kontrarozvědčné rozpracování nebo kontrolu nad evidovanou osobou.

(2) Osobní spisy evidovaných osob zařazených do III. a IV. kategorie nebezpečnosti vede u okresní správy Sboru národní bezpečnosti, kde není oddělení Státní bezpečnosti, zástupce náčelníka pro Státní bezpečnost. Za kontrolu evidovaných osob odpovídají v rámci okresní správy Sboru národní bezpečnosti zástupce náčelníka pro Státní bezpečnost a zástupce náčelníka pro Veřejnou bezpečnost.

(3) V osobním spisu se soustřeďují všechny písemnosti, které vedly k rozhodnutí osobu evidovat, jakož i další prověřkové písemnosti a materiály vzniklé v době vedení spisu. Součástí osobního spisu evidované osoby je též schválený návrh na evidenci osoby.

(4) Osobní spis evidované osoby se vede i tehdy, když je osoba kontrarozvědčné rozpracována ve svazku.

Čl. 19

(1) Prokáže-li se v průběhu kontrarozvědčného rozpracování nebo kontroly, že osoba nespĺňuje podmínky pro zařazení do dosavadní kategorie nebezpečnosti, musí být podán návrh na její přeřazení do jiné kategorie.

(2) O změně kategorie nebezpečnosti rozhoduje náčelník příslušné správy Státní bezpečnosti, a to na základě návrhu náčelníka oddělení Státní bezpečnosti na správě Státní bezpečnosti a po doporučení náčelníka odboru na této správě.

Čl. 20

Při rozhodnutí o vynětí osob z evidence, které schvaluje náčelník rozhodující o zařazení osob do I. až IV. kategorie (čl. 9), se evidenční karty vyřadí z evidence a písemnosti se předají příslušnému statisticko-evidenčnímu oddělení správy Státní bezpečnosti.

Čl. 21

(1) Po odsouzení evidované osoby k nepodmíněnému trestu odnětí svobody se do jejího osobního spisu uvede, pro jaký trestný čin a k jakému trestu byla odsouzena. Poté se osobní spis dočasně uloží do archivu u statisticko-evidenčního oddělení správy Státní bezpečnosti a ve jmenném rejstříku se o tom učiní záznam (datum, archivní číslo a výše trestu) v rubrice 'poznámka'. Evidenční karta však přitom zůstává v evidenci statisticko-evidenčního oddělení správy Státní bezpečnosti i v evidenci pověřeného příslušníka Státní bezpečnosti.

(2) Po odsouzení evidované osoby k trestu odnětí svobody, jehož výkon je podmíněně odložen, se v osobním spise pouze uvede, pro jaký trestný čin a k jakému trestu byla tato osoba odsouzena.

Čl. 22

(1) Všechny změny údajů uvedených na evidenčních a statistických kartách musí být průběžně hlášeny statisticko-evidenčnímu oddělení správy Státní bezpečnosti, u něhož je osoba evidována.

(2) Změny hlásí příslušník Státní bezpečnosti, který osobu eviduje (čl. 12), příslušnému statisticko-evidenčnímu oddělení správy Státní bezpečnosti, které zajistí provedení změn v systému počítačového zpracování.

Kontrola pobytu evidovaných osob, provádění změn v evidenci a postup při předávání materiálů evidovaných osob

Čl. 23

Příslušník Státní bezpečnosti, který odpovídá za kontrarozvědčné rozpracování osob zařazených do I. a II. kategorie nebezpečnosti, je povinen neprodleně oznámit případnou změnu pobytu těchto osob příslušníku Státní bezpečnosti pověřenému vedením evidence podle těchto směrnic. U osob zařazených do III. a IV. kategorie nebezpečnosti je příslušník Veřejné bezpečnosti, který provádí kontrolu, povinen jednou za tři měsíce prověřit, zda evidovaná osoba nezměnila místo pobytu.

Čl. 24

(1) Jestliže se evidovaná osoba přestěhuje do jiného okresu v rámci kraje, odešle se její evidenční karta a osobní spis prostřednictvím statisticko-evidenčního oddělení správy Státní bezpečnosti na oddělení Státní bezpečnosti příslušné podle místa nového trvalého pobytu.

(2) Příslušník Státní bezpečnosti, který písemnosti převezme, ověří, zda se evidovaná osoba skutečně přihlásila k trvalému pobytu, a v kladném případě zajistí její zapsání do jmenného rejstříku a vyplní ve trojím vyhotovení novou evidenční kartu.

(3) Prvopis evidenční karty s jednou kopií předá příslušník uvedený v odstavci 2 statisticko-evidenčnímu oddělení správy Státní bezpečnosti, které zajistí vyznačení změn v krajské a ústřední evidenci a v systému počítačového zpracování.

Čl. 25

(1) Přestěhuje-li se evidovaná osoba do jiného kraje, odešle se její evidenční karta a osobní spis statisticko-evidenčnímu oddělení správy Státní bezpečnosti příslušnému podle místa jejího dosavadního trvalého pobytu, které zajistí provedení změn v systému počítačového zpracování a vynětí evidenční karty z krajské evidence; k materiálům pak připojí vlastní statistické pomůcky a to vše zašle statisticko-evidenčnímu oddělení správy Státní bezpečnosti příslušnému podle místa nového trvalého pobytu evidované osoby.

(2) Statisticko-evidenční oddělení správy Státní bezpečnosti příslušné podle místa nového trvalého pobytu evidované osoby předá původní evidenční kartu a osobní spis evidované osoby věcně příslušnému oddělení Státní bezpečnosti. Pro svou potřebu si ponechá pouze statistické pomůcky.

(3) Příslušník Státní bezpečnosti, který převezme osobní spis evidované osoby, postupuje obdobně, jak je uvedeno v čl. 24.

(4) Po obdržení nových evidenčních karet zajistí statisticko-evidenční oddělení správy Státní bezpečnosti příslušné podle nového místa trvalého pobytu evidované osoby vyznačení změn v krajské i v ústřední evidenci a v systému počítačového zpracování.

Čl. 26

Při kontrarozvědném rozpracování evidované osoby v některém druhu svazku se postupuje při předávání tohoto svazku podle platných předpisů [Odkaz k pozn. pod čarou č. 1: 'Směrnice pro evidenci, statistiku a administrativu při kontrarozvědné činnosti (A-oper-II-1).']. Každý příslušník Státní bezpečnosti provádějící kontrarozvědné rozpracování nebo kontrolu nad evidovanou osobou je povinen hlásit pověřenému příslušníku Státní bezpečnosti každou změnu místa jejího pobytu.

Čl. 27

(1) U osoby, která se v důsledku změny zaměstnání přihlásí k přechodnému pobytu v jiném kraji, příslušník Státní bezpečnosti pověřený vedením evidence osob podle těchto směrnic vyhotoví opis evidenční karty, který označí jako 'duplikát', pořídí stručnou a výstižnou charakteristiku evidované osoby a zašle je prostřednictvím statisticko-evidenčního oddělení správy Státní bezpečnosti oddělení Státní bezpečnosti příslušnému podle místa přechodného pobytu evidované osoby. Opis charakteristiky založí do osobního spisu.

(2) Příslušník Státní bezpečnosti pověřený vedením evidence osob podle těchto směrnic, který spisový materiál převzal, založí duplikát evidenční karty odděleně do evidence osob a charakteristiku předá příslušníku Státní bezpečnosti ke kontrole nad evidovanou osobou.

(3) Získané poznatky zasílá příslušník Státní bezpečnosti pověřený vedením evidence osob podle těchto směrnic tomu oddělení Státní bezpeč-

nosti, kde je osoba zapsána ve jmenném rejstříku evidovaných osob (čl. 14 odst. 1).

(4) Po ukončení přechodného pobytu evidované osoby se vrátí všechny jí se týkající materiály oddělení Státní bezpečnosti příslušnému podle jejího místa trvalého pobytu.

Společná a přechodná ustanovení

Čl. 28

Statisticko-evidenční odbor federálního ministerstva vnitra a statisticko-evidenční oddělení správ Státní bezpečnosti jsou povinny podle potřeb a požadavků příslušných náčelníků vypracovat základní statistické přehledy o situaci na úseku kontrarozvědného rozpracování a evidence osob podle těchto směrnic při využití všech možností výpočetní techniky.

Čl. 29

Kontrolu vedení evidence osob evidovaných podle těchto směrnic včetně kontroly s ní souvisejících písemností provádí statisticko-evidenční odbor federálního ministerstva vnitra, statisticko-evidenční oddělení správ Státní bezpečnosti, kontrolní a inspekční orgány v oboru působnosti federálního ministerstva vnitra, popřípadě další pracovníci, jsou-li k tomu zmocněni příslušnými nadřízenými náčelníky.

Čl. 30

K provedení těchto směrnic přehodnotí náčelníci správ Státní bezpečnosti do 1. prosince 1979 materiály k osobám dosud evidovaným podle RMV ČSSR č. 44/1970 a provedou potřebná evidenční opatření a zajistí spolupráci s příslušnými útvary Veřejné bezpečnosti v rozsahu stanoveném těmito směrnicemi.

Čl. 31

Těmito směrnicemi nejsou dotčeny jiné resortní předpisy upravující evidenci, statistiku a administrativu při kontrarozvědčné činnosti. [Odkaz k pozn. pod čarou č. 1: viz výše.]“

V článku 6 uvedených směrnic jsou mezi „osobami podléhajícími evidenci zejména“ uvedeni představitelé sionismu. Na tomto místě je třeba zmínit OBS, v rámci kterých byla problematika „sionismus“ rozpracována. 12. 2. 1971 byl 3. odd. I. odb. II. S-FMV v problematice „sion. hnutí v ČSSR“ zaveden OBS „KRAJANĚ“, reg. č. 2137: 11. 2. 1973 předán na 3. odd. 3. odb. téže správy, postupně zavedeno 38 podsvazků (z nich byly identifikovány následující: 2137/1 Praha + Středočeský kraj, -/2 Jihočeský kraj, -/3 Západočeský kraj, -/4 Severočeský kraj, -/5 Východočeský kraj, -/6 Jihomoravský kraj, -/7 Severomoravský kraj, -/8 Západoslovenský kraj, -/9 Středoslovenský kraj, -/10 Východoslovenský kraj, -/11 Izrael, -/12 USA, -/14 PAVOUK – karty – evidence, -/16 Rada ŽNO /akce RADA/, -/17 Státní židovské muzeum /akce ARCHIV/, -/19 akce DOUPĚ II., -/21 Světový židovský kongres /akce KONGRES/, -/22 Daniel Kummerman, -/23 FAWCET, -/24 ŽÚ USA a další ŽÚ v Praze /akce BLANÍK/, -/26 ZWST Frankfurt, Imrich Mann /akce SABI/, -/28 židovské organizace, -/29 ICCS, -/30 antisocialistická sionistická centra, -/31 Evropská rada pro pomoc židům, -/34 JOINT, -/35 operace ASPEN – navrátilci z Izraele, -/36 akce VRÍDLO, -/37 akce SPLENDID, -/38 akce SUMEC), při reorganizaci v roce 1988 předán z 1. odd. 4. odb. X. S-SNB na 2. odd. 9. odb. II. S-SNB, zničen 7. 12. 1989. Na krajské a okresní úrovni byly v problematice vedeny následující OBS: od 10. 6. 1958 1. odd. III. odb. S-StB Ostrava OBS „SION“ s reg. č. 149 (12. 4. 1962 předán na 1. odd. II. odb. téže správy, 14. 4. 1970 na 5. odd. téhož odboru, zničen – dle EZO na 3. odd. téhož odboru – v prosinci 1989 – „Sk-487/89“), od 17. 6. 1958 1. odd. III. odb. S-StB Ústí n. Labem OBS „IZRAEL“ s reg. č. 400 (1. 12. 1968 zničen, v neuvedenou dobu obnoven, předán na 3. – posléze dle EZO na 1. – odd. II. odb. téže správy, skartace v registru nevyznačena), od 8. 7.

- 1963 1. odd. KRO/M S-StB Praha OBS „IZRAEL“ s reg. č. 12885 (v nevedenou dobu předán na 5. – posléze 4. a opět 5. – odd. I. odb. téže správy, 18. 2. 1971 na 1. odd. VI. odb., 5. 5. 1989 na 1. odd. II. odb. S-StB Praha, zničen 5. 12. 1989), od 21. 9. 1970 7. odd. II. odb. S-StB Brno OBS „OBEC“ s reg. č. 14813 (8. 8. 1973 předán na 3. odd. téhož odboru, zničen zřejmě na 4. odd. téhož odboru koncem roku 1989), od 2. 2. 1971 O-StB Prostějov OBS „SIONISTÉ“ (dle EZO „SIONISTA“) s reg. č. 15016 (zničen v prosinci 1989), od 4. 5. 1971 O-StB Žďár n. Sázavou OBS „IZRAEL“ (dle EZO „IZRAEL 64“) s reg. č. 15254 (zničen v prosinci 1989), od 31. 5. 1971 O-StB Pelhřimov OBS „SYNAGOGA“ s reg. č. 8904 (skartace v registru nevyznačena), od 25. 1. 1972 1. odd. II. odb. S-StB České Budějovice OBS „SION“ s reg. č. 9041 (v nevedenou dobu předán na 3. odd. téhož odboru, zničen v prosinci 1989), od 19. 7. 1972 O-StB Gottwaldov OBS „SIONISTÉ“ (dle EZO „SIONISTA 5“) s reg. č. 17414 (zničen v prosinci 1989), od 7. 2. 1973 O-StB Jihlava OBS „IZRAEL“ (dle EZO „IZRAEL 7“) s reg. č. 18324 (zničen v prosinci 1989), od 24. 4. 1973 O-StB Hodonín OBS „HAGANA“ s reg. č. 18666 (zničen v prosinci 1989), od 28. 7. 1975 O-StB Teplice OBS (dle EZO „SIONISMUS“) s reg. č. 15817 (zničen 8. 12. 1989), od 23. 1. 1984 O-StB Ústí n. Labem OBS „SIONISMUS“ s reg. č. 23199 (skartace v registru nevyznačena) a od 10. 4. 1985 O-StB Most OBS „SIONISMUS“ s reg. č. 23925 (skartace v registru nevyznačena).
- ⁶ Zřejmě se míní Vojtěch Mencl (1923); k uvedené osobě byl 20. 7. 1972 3. (poté veden 2.) odd. 2. odb. II. S-FMV zaveden OS „AKADEMIK“, reg. č. 3748; 11. 3. 1980 2. odd. 1. odb. X. S-SNB archivován pod a. č. 686120 MV (v registru je poznámka „sv. 4890 přijatý z III. správy FMV“). Stejného data (11. 3. 1980) zaregistrovalo totéž oddělení SPO „AKADEMIK“, reg. č. 19332; 8. 1. 1985 3. odd. 1. odb. X. S-SNB předán S-StB Praha. 2. odd. 2a odb. uvedené správy zaregistrovalo 25. 1. 1985 SPO „AKADEMIK“, reg. č. 41287; 7. 11. 1986 předán na 1. odd. téhož odboru, 3. 4. 1987 převeden na SS, 6. 4. 1989 předán na 2. odd. II. odb. téže správy, zničen počátkem prosince 1989. 19. 1. 1987 zavedlo navíc 1. odd. 1. odb. X. S-SNB (OP: por. /od 1. 9. 1988 npor./ Stanislav Stýblo) kontrolní svazek „AKADEMIK“, reg. č. 33098; právní kvalifikace § 100 tr. z., zničen na 1. odd. 10. odb. II. S-SNB 6. 12. 1989.
- ⁷ VT KV KSČ Plzeň byl v té době Jaroslav Kopáček, VT OV KSČ Cheb Vladimír Sýkora a VT OV KSČ Karlovy Vary Jan Husarčík.

73b

1989, 19. listopadu, Plzeň. – Doplněk informace KS SNB o situaci v Divadle J. K. Tyla v Plzni.[...]^a

Věc: Pokus o narušení klidu a pořádku v DJKT Plzeň – doplněk informace

V návaznosti na předcházející informaci byl v DJKT a v Komorním divadle zajištěn operativní průzkum s cílem dokumentace iniciátorů narušení klidu a veřejného pořádku mezi diváky.

V Komorním divadle se členové činohry sešli v 18.00 hodin k přípravě představení. Po celou dobu však probíhala diskuse na téma, zda hrát, nebo podpořit stávkou v ostatních divadlech. V této diskusi [se] šéf činohry Jan BURIAN a ředitel DJKT Jiří POMAHAČ snažili situaci vysvětlit a členy činohry přesvědčit, aby představení odehráli i za cenu, že požadavky pražských studentů přednesou před obecnstvem. Tento záměr se nepodařilo realizovat a v 19.20 hod. zástupce členstva činohry Tomáš ŠOLC obecnstvu oznámil, že představení nebude odehráno. Toto zdůvodnil násilím na bezbranných studentech v Praze. Obecnstvo toto přijalo s potleskem a po krátké chvíli se rozešlo.

Vedení DJKT přijalo opatření k uskutečnění další diskuse se členy činohry a tak zamezit možnému ovlivnění a narušení představení ve Velkém divadle DJKT.

Těsně před zahájením představení byli služebním vchodem uvedeni do prostoru hlediště členové plzeňské odbočky „OBRODA – 88“ Stanislav NEDVĚD¹ a František JURÍČKA. Oba jmenovaní po ukončení představení zůstali mezi členy činohry. Vedení DJKT si v tomto případě přijalo vlastní opatření.

Opatření: Situace v Komorním divadle a ve Velkém divadle DJKT v Plzni je nadále pod zpravodajskou kontrolou. O dalším vývoji bezpečnostní situace budete průběžně informováni.

Náčelník KS SNB Plzeň:
z rozkazu kpt. HŮRKA Jaroslav²

^a Č. j. OS-002162/2-3-89. Adresáti jako u dok. 73a. Vlevo plzeňské razítko, došlo 19. XI. 1989 v 21.05 hod., číslo zprávy 10858. Vpravo rukou připsáno „s. Kabele, s. Knížek“, k tomu jsou připojeny jejich vlastnoruční podpisy

a Zamykalův. Pod tím razítko II. správy SNB, došlo 20. XI. 1989, č. j. CB-0033-208/03-89, přílohy 0.

- ¹ K osobě S. Nedvěda (1932) byl 5. 2. 1973 1. odd. II. odb. S-StB Plzeň zaveden SS „ŠÉFREDAKTOR“, reg. č. 16663: 29. 7. 1973 zaevídován jako NO-III/427, 27. 9. 1979 předán na O-StB Plzeň-město, 28. 9. 1979 archivován pod a. č. 6474, 7. 7. 1989 obnovilo 2. odd. II. odb. S-StB Plzeň rozpracování v SS, skartace v registru nevyznačena.
- ² Jaroslav Hůrka (1943) nastoupil 1. 3. 1966 k správě VB Plzeň, 1. 9. 1975 se stal dozorcím směny operačního střediska VO KS SNB Plzeň, 1. 12. 1976 vedoucím směny operačního střediska VO, 1. 9. 1978 povolán k dennímu studiu fakulty VB VŠ SNB a zároveň povolen přestup z II. na I. fakultu VŠ SNB, 1. 3. 1979 odvolán z denního studia a zařazen do funkce vedoucího směny operačního střediska VO KS SNB Plzeň, 1. 9. 1980 – 18. 4. 1985 studium důstojnického cyklu pro maturanty, od 1. 1. 1987 do 16. 11. 1990 vedoucí směny operačního střediska organizačního a operačního odboru (OOO) KS SNB Plzeň.

74

1989, 20. listopadu, Plzeň. – Denní informace.

[...]ª

Denní informace ze dne 20. 11. 1989

Nepřátelská činnost

b) vnitřního protivníka:

Dne 19. 11. 1989 ve 22.00 hod. byl na opěrné zdi Ústavu soudního lékařství na Lidické třídě v Plzni v blízkosti tramvajového nástupního ostrůvku zjištěn nepřátelský nápis. Ve výši asi 1 m nad zemí byla červenou sprejovou barvou nastříkána pěticípá hvězda a hákový kříž v kruhu. Mezi těmito symboly bylo znaménko „rovná se“. Oba symboly byly 80 cm vysoké a nákras 180 cm dlouhý. V ranních hodinách následujícího dne byl v podchodu autobusového nádraží v Plzni zjištěn červeným sprejem nastříkaný nápis: „Mlácením za lepší zítřek – obušky nás zachrání“. Písmena nápisu měla výšku 60 cm.

(Poznatky získány 19. a 20. 11. 1989 Prameny – 3.)

Opatření:

Byla pořízena fotodokumentace nápisu a nápisy odstraněny. Po pachatelích je organizováno pátrání.

Operativními prostředky bylo zjištěno, že 20. 11. 1989 sepsala skupina pracovníků s. p. GEODÉZIE Plzeň,¹ středisko Cheb, petici na podporu prohlášení studentských a uměleckých svazů k událostem v Praze ze dne 17. 11. 1989. V textu petice žádají vytvoření komise k prošetření celé záležitosti a potrestání osob, které daly pokyn k zákroku pořádkových jednotek SNB. Petici chtějí zaslat vládě ČSSR a redakci časopisu HRANICÁŘ v Chebu. Přes vynaložené úsilí se vedení podniku nepodařilo přijetí petice zabránit.

V dopoledních hodinách téhož dne se uskutečnila veřejná členská schůze ZO KSČ SVAZARMU Plzeň město – v průběhu bouřlivé diskuse, odsuzující zákrok SNB proti demonstrujícím osobám v Praze, vyzval předseda ZO KSČ s. KOCÁN dva přítomné, bezpartijní účastníky schůze, aby zpracovali rezoluci, odsuzující zákrok Bezpečnosti. (Poznatky získány 20. 11. 1989 Prameny – 1.)

Opatření: Je zajišťován text obou rezolucí a upřesňována jména iniciátorů zmíněných akcí. Příslušné územní stranické orgány byly vyzooměny.

Názory a nálady obyvatel:

Dne 20. 11. 1989 kromě 5 žáků se nedostavila na vyučování jedna třída střední zdravotnické školy² v Plzni. Jedná se o třídu pomaturitního kvalifikačního studia – obor radiologický laborant – většina studentů této třídy absolvovala gymnásium nebo několik semestrů lékařské fakulty UK v Plzni.

(Poznatek získán 20. 11. 1989 Pramenem – 1.)

Opatření: Byl informován KUNZ Plzeň, který je nadřízeným orgánem stř. zdravotnické školy. Důvod nepřítomnosti studentů je prověřován.

Náčelník KS SNB Plzeň:

v z. pplk. LUDVÍK

^a Č. j. OS-00377-182/OV-89. V hlavičce je místo „Mimo pořadí“ uvedeno „Pílné“. Vlevo plzeňské razítko, došlo 20. XI. 1989 v 17.05 hod., číslo zprávy 10905. Vpravo razítko II. správy SNB, došlo 21. XI. 1989, č. j. CB-0033-212/03-89, přílohy 0; pod ním rukou připsáno „s. Kabele, s. Knižek, s. Prokůš“, k tomu jsou připojeny jejich vlastnoruční podpisy, nad nimi Zamykalův a pravděpodobně Kupkův, u kterého je rukou psané datum „20. 11. 89“.

¹ Tzv. kontrarozvědná ochrana uvedeného státního podniku byla 7. 1. 1971 6. odd. II. odb. S-StB Plzeň administrativně podchycena v OBS „GEODESIE“, reg. č. 14074: v nezcistěné době předán na 1. odd., 8. 6. 1988 na 2. odd. a 24. 2. 1989 na 3. odd. téhož odboru, skartace v registru nevyznačena.

² Problematika zdravotnictví byla 19. 1. 1960 3. odd. III. odb. S-StB Plzeň

administrativně podchycena v OBS „Zdravotnictví“ (posléze přejmenován na „KÚNZ“), reg. č. 6060: 19. 4. 1968 archivován pod a. č. 85. 10. 12. 1970 rozpracování obnoveno pravděpodobně 5. odd. II. odb. téže správy, svazek v nezjištěné době předán na 1. odd., 13. 3. 1989 na 3. odd. II. odb. S-StB Plzeň, skartace v registru nevyznačena.

75a

1989, 21. listopadu, Plzeň. – Denní informace.

[...] ^a

Denní informace ze dne 21. 11. 1989

Nepřátelská činnost:

b) vnitřního protivníka

Od 18. 11. 1989 je v Klatovech zjišťován výskyt letáků (rozmnoženy cyklostylem),¹ které jsou vyhazovány do poštovních schránek občanů a institucí, leták s nadpisem „Stanislav DEVÁTÝ² v ilegalitě“ obsahuje prohlášení jmenovaného, že se nehodlá podrobit bezprávnému odsouzení k trestu odnětí svobody a odchází do ilegality. Vyjadřuje přesvědčení, že se probouzející občanské vědomí čs. společnosti nenechá uspat a on i v tomto postavení bude moci pokračovat v aktivní práci. Druhý leták s nadpisem „Občané“ v textu konstatuje, že příklad PLR a NDR dokazuje reálnost reform, které lze dosáhnout postojí lidí, reformy v ČSSR jsou potřebné a údajně jim brání pasivita některých občanů, pramenící ze strachu. S odvoláním na čest a hrdost jsou občané vyzýváni k překonání strachu, například signací „Několik vět“.

(Poznatky získány oznámením občanů orgánům SNB a Prameny – 3.)

Opatření: Letáky jsou zajišťovány. Po jejich rozšiřovateli je organizováno pátrání.

Ve dnech 18. a 19. 11. 1989 se v Horní Blatné, okr. K. Vary, uskutečnila ekologická akce, zorganizovaná představitelům HOS Jindřichem KONEČNÝM,³ za účasti 79 osob z prostředí „nezávislých iniciativ“. V průběhu akce KONEČNÝ přítomné informoval o vývoji studentských nepokojů v Praze a odsoudil zákrok Bezpečnosti, což přítomní přijali s potleskem. Dále přítomné vyzval k účasti na demonstraci za lidská práva, která se uskuteční 18. až 20. 12. 1989 v Praze. Dne 14. 12. 1989 se v klubu „M“ v K. Varech uskutečnila diskusní kroužek k lidským právům. Na setkání byla rovněž podepisována deklarace

o lidských právech. Jiří FUCHS⁴ informoval přítomné o připravované akci hudebních skupin v prosinci v Praze, jejíž výtěžek bude věnován postiženým zemětřesením v Kalifornii – USA.

Dne 20. 11. 1989 byly na PÚ Horní Blatná podány 3 telegramy. Dva, které byly adresovány filosofické fakultě – studentské radě, nám. Krasnoarmějců, Praha 1 a předsednictvu federální vlády ČSSR k rukám s. ADAMCE, Praha 1. Telegramy obsahovaly protest členů zpč. výboru HOS proti brutálnímu zásahu Bezpečnosti dne 17. 11. 1989 v Praze. „Ztotožňujeme se se studenty v jejich snaze o uskutečnění opravdových reforem a demokratizace naší společnosti. I my bereme za své heslo studentů 'Svobodné Československo ve svobodné Evropě'. Členové zpč. výboru HOS Jiří FUCHS, Jindřich KONEČNÝ, Jiří MAREK,⁵ Jiří ŠAŠEK.“⁶ Třetí telegram, adresovaný pedagogické fakultě – studentská rada, Michal SEMÍN,⁷ Lazarská ul., Praha 1, obsahoval prohlášení: „Vážení přátelé. My, členové zpč. výboru HOS, protestujeme proti zásahu bezpečnostních sil proti Vám, jsme s Vámi, máme společný program, svobodné demokratické Československo ve svobodné demokratické Evropě. Za uvedené iniciativy Jindra KONEČNÝ + 70 členů.“

(Poznatky získány 20. 11. 1989 Prameny – 1.)

Opatření: Činnosti nezávislých iniciativ v Zpč. kraji je věnována trvalá agenturně-operativní pozornost.⁸

Dne 20. 11. 1989 studenti 3.b třídy gymnázia v K. Varech⁹ zorganizovali na škole podpisovou akci, ve které odsuzují brutální zákrok pořádkových sil v Praze 17. 11. 1989. Požadují řádné prošetření zákroku. Požadavek bude pod hlavičkou SSM odeslán na ÚV SSM v Praze.

(Poznatek získán 20. 11. 1989 Pramenem – 1.)

Opatření: Vývoji situace na školách v Zpč. kraji je věnována zvýšená agenturně-operativní pozornost. Jsou přijímána opatření vyplývající z vyhlášeného stupně MBO.¹⁰

Dne 20. 11. 1989 byla běžným poštovním stykem do gymnázia v Klatovech doručena otevřená listovní zásilka, adresovaná CV SSM. Zásilka obsahovala náborový leták na akci, kterou uspořádá 3. 12. 1989 „Volné sdružení pražských hudebníků“ ve Sportovní hale ČSTV v Praze, za účasti 49 zpěváků a hudebních skupin (J. DĚDEČEK, M. KUBIŠOVÁ, J[...] N[...] ¹¹ atd.). Akce se bude konat pod názvem „Koncert pro všechny slušné lidi“ jako humanitární gesto umělců pro zemětřesením postiženou Kalifornii – USA.

(Poznatek získán 20. 11. 1989 Pramenem – 1.)

Opatření: Byla přijata opatření k zabránění rozšiřování výše uvedené listovní zásilky.

Operativní cestou bylo zjištěno, že zaměstnanci Elektrárny Tiso-

vá,¹² okr. Sokolov, připravují na 27. 11. 1989 generální stávkou s požadavkem, aby s. JAKEŠ odstoupil z funkce generálního tajemníka ÚV KSČ.¹³

(Poznatek získán 21. 11. 1989 Pramenem – 3.)

Opatření: Podrobně byl informován 5. odbor 2. S SNB.¹⁴ Situace zůstává pod zpravodajskou kontrolou.

Náčelník krajské správy SNB Plzeň:
v zast. pplk. Jan LUDVÍK

^a Č. j. OS-00377-183/OV-89. Vpravo plzeňské razítko, došlo 21. XI. 1989 v 15.15 hod., číslo zprávy 10961. Vlevo od něho rukou připsáno „s. Kabele, s. Knížek, s. Prokš“, k tomu jsou připojeny jejich vlastnoruční podpisy a vpravo od razítka Zamykalův. Pod tím razítko II. správy SNB, došlo 22. XI. 1989, č. j. CB-0033-214/03-89, přílohy 0. V pravém horním rohu rukou „AO“.

¹ Problematika „protist. tisk.“ byla 1. 4. 1969 5. odd. II. odb. S-StB Plzeň administrativně podchycena v OBS „TISKOVINY“ s reg. č. 13502: v nezjištěnou dobu předán na 3. odd. téhož odboru, skartace v registru nevyznačena. Na úrovni okresů byl v podobné problematice nalezen pouze OBS „LETÁKY – TEROR“ (dle EŽO „LETÁKY“) s reg. č. 11930: zaveden v březnu 1965 O-StB Tachov, skartace v registru nevyznačena.

² K osobě S. Devátého (1952) byl 6. 11. 1979 O-StB Gottwaldov v problematice „mládež“ zaveden SPO „COSMOS“, reg. č. 31125: 23. 8. 1982 převeden „z PO na NO“ (nejprve zřejmě jako „NO – 3/92“), 9. 9. 1986 na SS, „objekt“ akce 30. 5. 1989 zaevidován jako NO-II/31, skartace (včetně složky DOK a KPP) v registru nevyznačena. 6. 1. 1988 zavedlo navíc 1. odd. II. odb. S-StB Brno kontrolní svazek „COSMOS“ zřejmě s identickým reg. č. 14. 1. 1988 byl také 3. odd. 1. odb. X. S-SNB (OP: kpt. Miloslav Málek) zaveden kontrolní svazek „COSMOS“, reg. č. 34991: při reorganizaci v roce 1988 předán na 3. odd. 10. odb. II. S-SNB, zničen 7. 12. 1989. Samostatný sv. NO s reg. č. 42137 byl O-StB Gottwaldov vyčleněn (problematika „pravice“) ze SS s reg. č. 31125 1. 8. 1989: skartace v registru nevyznačena. K „objektu“ akce „COSMOS“ existuje memorandum, které 25. 3. 1987 zpracovalo O-StB OS SNB Gottwaldov (č. j. OS-00160/1987, jako řídicí orgán akce je uveden npor. Vladislav Daniček, memorandum podepsal náčelník O-StB Gottwaldov mjr. /dle personální evidence mjr. až od 1. 4. 1987!/ Vlastimil Daněk):

„Akce COSMOS, sign. svazek r. č. 31125, je vedena na O-StB Gottwaldov od 9. 9. 1986 pro podezření z páchání tr. činnosti podle § 98 tr. zákona [...].

V průběhu rozpracování byly získány poznatky o jeho podílu na rozmnožování a rozšiřování tiskovin ideodiverzního charakteru. Při této činnosti udržuje aktiv. styky na vedoucí představitele CHARTY 77 a VONSu v Praze. Od roku 1986 je členem výboru VONS. Na okrese Gottwaldov patří mezi vedoucí představitele opozičního hnutí ve vztahu na CH-77. Soustřeďuje zde poznatky o činnosti nepřátelsky orientovaných osob, které poté předává vedení CH-77 a VONS, koordinuje činnost na okrese Gottwaldov dle požadavků a záměrů uvedených seskupení.

Styky na okrese Gottwaldov: NĚMEC Jaromír, nar. [...] 1935 Babice, ženatý, české nár., čsl. st. přísl., bytem Gottwaldov, [...], zam. n. p. Chirana

Brno jako montér, bez pol. přísl., sign. CH-77, podílí se na činnosti objektu; CHARVÁT Bohumil, nar. [...] 1946 Gottwaldov, ženatý, české nár., čsl. st. přísl., bytem Gottwaldov, [...], zam. Jihomoravské plynárny Gottwaldov jako dělník, bez pol. přísl., sign. CH-77, podílí se na činnosti objektu; ZÁLESKÝ Pavel, nar. [...] 1955 Hodonín, české nár., čsl. st. přísl., ženatý, bytem Otrokovice, [...], zam. ČSD Gottwaldov jako dělník, bez pol. přísl., podílí se na činnosti objektu; KATERINJUK Michal, nar. [...] 1949 Praha, ženatý, české nár., čsl. st. přísl., bytem Gottwaldov, [...], zam. JZD AK Slušovice jako řidič, bez pol. přísl., využívá objektu při styku s AVV Praha; ŠUMBERA Jan, nar. [...] 1955 Gottwaldov, rozvedený, české nár., čsl. st. přísl., bytem Gottwaldov, [...], zam. JZD AK Slušovice jako číšník, bez pol. přísl., využíván objektem pro styk s DEVÁTÝM Jiřím do Rakouska; KIŠŠ Ján, nar. [...] 1943 Plášťovce, ženatý, maďarské nár., čsl. st. přísl., bytem Gottwaldov, [...], zam. Technická správa Gottwaldov jako řidič, bez politické přísl., sign. CH-77, charakter styku dosud neupřesněn; ing. KOUTNÝ Bedřich, nar. [...] 1954 Gottwaldov, rozvedený, české nár., čsl. st. přísl., bytem Gv, [...], zam. Pozemní stavby Gv jako geodet, bez pol. přísl., podílí se na činnosti objektu; ing. DUDR Pavel, nar. [...] 1949 Gottwaldov, ženatý, české nár., čsl. st. přísl., bytem Gv, [...], zam. k. p. ZPS Gottwaldov jako konstruktér, bez pol. přísl., podílí se na činnosti objektu

Styky objektu v rámci ČSSR: UHL Petr, nar. [...] 1941, české nár., čsl. st. přísl., bytem Praha 2, [...], zam. PBH Praha jako dělník, bez pol. přísl., sign. CH-77, charakter styku neupřesněn; UHLOVÁ Ann[a], roz. Šabatová, nar. [...] 1951, české nár., čsl. st. přísl., bytem Praha 2, [...], v domácnosti, bez pol. přísl., sign. CH-77, charakter styku neupřesněn; JUDr. PRUŠA [Průša] Josef, nar. [...] 1947, české nár., čsl. st. přísl., bytem Praha 4, [...], advokát, bez pol. přísl., charakter styku neupřesněn; NAVRÁTIL Augustin, nar. [...] 1928, ženatý, české nár., čsl. st. přísl., bytem [...], okr. Kroměříž, zam. ČSD Kroměříž jako hradlař, bez pol. přísl., charakter styku neupřesněn; POSPÍCHAL Petr, nar. [...] 1960, Brno, svobodný, české nár., čsl. st. přísl., bytem Brno, [...], zam. Nábytek Brno jako skladník, bez pol. přísl., sign. CH-77, charakter styku neupřesněn; TROJANOVÁ Iveta, nar. [...] 1965 Velké Meziříčí, svobodná, české nár., čsl. st. přísl., bytem Velké Meziříčí, [...], zam. Ústřední výrobní loutek Únanov, bez pol. přísl., charakter styku neupřesněn

Popis osoby objektu: [...]

Dosavadními agenturně operativními rozpracováními akce byly zjištěny nejčastější styky objektu v Praze s UHLEM Petrem a JUDr. PRUŠOU Josefem. Kde jsou tyto styky uskutečňovány, nebylo upřesněno. Případné sledování objektu při jeho pobytu v Praze proto zaměřte na bydliště a místa zaměstnání jeho styků, zde s předpokladem, že tyto styky mohou být uskutečňovány i mimo Prahu. K objasnění a dokumentaci dalších osob, se kterými přichází objekt při svém pobytu v Praze do styku, je nutno provádět jeho sledování po celou dobu pobytu, a to i mimo Prahu. Do současné doby nejsou na O-StB Gottwaldov vytvořeny podmínky, aby byl pobyt objektu v Praze předem signalizován.

[...]

Stanovisko IV. odboru S-StB Brno: Akce prováděna zejména v roce 1985 a poté jen nárazově. Chování objektu bylo velice pozorné k okolí. Byly zjištěny náznaky zjevné kontroly. Rovněž za pomoci OP byly zjištěny poznatky, že se nechává zajišťovat svými známými, zejména v blízkosti bydliště a zaměstnání. Při pohybu si pozorně všimá osob i vozidel ve svém okolí.“

A MV ČR, neuspořádané materiály IV. S-SNB, mikrofilm „X – MEMORANDUM BRNO“.

- ³ K osobě J. Konečného (1940) byl 16. 9. 1976 4. odd. 2. odb. (posléze veden SOO) X. S-FMV zaveden SPO „CESTA“, reg. č. 11697: 9. 12. 1978 2. odd. 4. odb. X. S-FMV předán S-StB Plzeň. 3. odd. II. odb. uvedené právy zaregistrovalo 9. 1. 1979 SS „CESTA“, reg. č. 21697: 4. 8. 1980 předán na O-StB Karlovy Vary, 30. 6. 1983 archivován pod a. č. 7769. 2. 8. 1980 zavedlo 3. odd. II. odb. S-StB Plzeň (OP: npor. /od 1. 10. 1982 kpt./ František Tichý) kontrolní svazek zřejmě s identickým reg. č. 21697: v neuvolenou dobu zničen. 8. 2. 1984 bylo 3. odd. II. odb. S-StB Plzeň obnoveno rozpracování v SS „JINDŘICH“, reg. č. 25613: 30. 12. 1986 archivován pod a. č. 9280. Jako poslední byl 10. 5. 1989 O-StB Karlovy Vary zaveden SS „CESTA“, reg. č. 30003: skartace v registru nevyznačena. Mezitím byl od 19. 12. 1979 veden svazek NO („II/102“) s reg. č. 22383: zaregistrován 3. odd. II. odb. S-StB Plzeň, 16. 7. 1980 předán na O-StB Karlovy Vary, 8. 2. 1984 zpátky na 3. odd. II. odb. S-StB Plzeň a 5. 1. 1988 opět na O-StB Karlovy Vary, skartace v registru nevyznačena.
- ⁴ K osobě J. Fuchse (1965) byl 11. 10. 1988 O-StB Karlovy Vary zaveden SPO „LIŠKA“, reg. č. 29557: 24. 10. 1989 převeden na SS, skartace v registru nevyznačena. 25. 10. 1989 vyčlenilo O-StB Karlovy Vary samostatný svazek NO „LIŠKA“, reg. č. 30314: skartace v registru nevyznačena.
- ⁵ K osobě J. Marka (1959) byl 25. 3. 1982 O-StB Klatovy zaveden svazek NO (zřejmě „III/98“), reg. č. 24009: skartace v registru nevyznačena.
- ⁶ K osobě J. Šaška (1938) byl 6. 2. 1978 1. odd. II. odb. S-StB Plzeň zaveden SS „PINGL“, reg. č. 20896: 30. 6. 1982 archivován pod a. č. 7397, rozpracování pod stejným reg. č. obnoveno 2. odd. téhož odboru 28. 4. 1989, skartace v registru nevyznačena. Svazek NO („II/182“) s reg. č. 20595 byl 3. odd. II. odb. S-StB Plzeň zaveden 7. 7. 1977: 12. 1. 1978 předán na 1. odd. téhož odboru a 10. 6. 1982 na O-StB Plzeň-město, skartace v registru nevyznačena.
- ⁷ K osobě M. Semína (1967) byl 12. 10. 1989 2. odd. 11. odb. II. S-SNB zaveden SPO „AKADEMIE“, reg. č. 37860: 24. 11. 1989 převeden na SS, zničen 7. 12. 1989. Svazek NO („2/610“) „AKADEMIE“ s reg. č. 38039 zavedlo 2. odd. 11. odb. II. S-SNB 24. 11. 1989: zničen 4. 12. 1989.
- ⁸ K získání celkového pohledu na problematiku agenturně důvěrnické sítě řízené operativními odbory S-StB Plzeň i okresními O-StB je nutno publikovat přehled bývalého statisticko-evidenčního odboru (SEO) FMV k 31. 10. 1989 (před skartacemi) a k 31. 1. 1990 (po skartacích), který byl ÚDV zaslán přípisem s č. j. ASU-1281/93 z 27. 10. 1993. Je možné, že počet skartovaných svazků byl vyšší než zde uvedený stav k 31. 1. 1990: statistika byla vytvořena pouze na základě údajů, jež měl SEO FMV k dispozici od krajských statisticko-evidenčních oddělení.

STAV K 31. ŘÍJNU 1989/STAV K 31. LEDNU 1990					
	AGENT	REZIDENT	KONS. BYT	PROP. BYT	DŮVĚRNÍK
1. odbor	108/58	8/8	17/1	2/1	74/23
2. odbor	163/0	0/0	15/0	3/0	39/0
3. odbor	121/10	0/0	23/0	1/1	92/44
okresy	619/25	17/2	19/6	38/0	547/6
CELKEM	1011/93	25/10	74/7	44/2	752/73

⁹ Nepodařilo se sice najít svazek k tomuto konkrétnímu gymnáziu, nicméně

v přehledu objektových svazků složek podřízených S-StB Plzeň byly přece jen nalezeny dva, resp. tři svazky, zaměřené dle názvu na totožnou problematiku. Od 20. 1. 1989 vedlo O-StB Plzeň-sever OBS „GYMNÁZIUM“ s reg. č. 29693 a od 3. 2. 1989 O-StB Plzeň-jih OBS „GYMNÁZIUM“ (dle EZO „GYMNÁZIA“) s reg. č. 29737; od 6. 1. 1988 vedlo O-StB Cheb OBS „MATURANTI“ s reg. č. 28905 (skartace všech tří uvedených OBS v registru nevyznačena).

- ¹⁰ Federální ministr vnitra František Kincl vydal 20. 11. 1989 RMV ČSSR č. 17/1989, jímž na území ČSSR až do 31. 12. 1989 vyhlásil 3. stupeň mimořádných bezpečnostních opatření (MBO). Srovn. Securitas Imperii č. 4-III/1998, s. 715-723.
- ¹¹ K osobě J. N. (1953) byl 10. 1. 1984 O-StB Karviná zaveden SS „SOLISTA“, reg. č. 26729; 26. 8. 1986 archivován pod a. č. AA-22514. 24. 2. 1984 zavedlo 2. odd. II. odb. S-StB Ostrava (OP: npor. Vít Kusák) kontrolní svazek zřejmě s identickým reg. č. (zničen 5. 11. 1988). 27. 8. 1986 byl O-StB Karviná zaveden svazek TS „MIREK“, reg. č. 29320; zničen v prosinci 1989.
- ¹² K problematice „energetika“ byl 14. 12. 1970 6. odd. II. odb. S-StB Plzeň zaveden OBS „ENERGETIKA“, reg. č. 14055; 6. 3. 1989 předán na 2. odd. III. odb. S-StB Plzeň, skartace v registru nevyznačena.
- ¹³ Informace o situaci v uvedené elektrárně se objevila ve 2. odstavci přílohy č. 8 DSZ II. S-SNB č. 262 a v 19. odstavci části „Nepřátelská činnost“ DSZ FMV č. 180 z 22. 11. 1989. Srovn. pozn. 21 dok. 5a a pozn. 1 dok. 4b.
- ¹⁴ K úkolům 5. odboru II. S-SNB srovn. Securitas Imperii č. 2/1994, s. 197, 203-204. Náplň práce 5. odb. II. S-SNB je nejlépe patrna z přehledu objektových svazků, který 25. 9. 1989 zpracoval SEO VOS FMV pro analytický odbor II. S-SNB (poslední sloupec uvádí před tečkou měsíc, za tečkou poslední dvojčíslí roku zavedení):

reg. číslo	heslo	problematika (konkrétní objekt)	datum zaved.
<u>1. oddělení</u>			
1084	BANKA	ochrana devizového hospodářství (ČSOB, Živnobanka)	1.63
1100	FINANCE 2	ochrana devizového hospodářství (federální ministerstvo financí)	1.54
1101	BANKA 2	ochrana devizového hospodářství (Státní banka československá)	1.54
1189	RVHP	RVHP (její orgány)	1.63
1514	PLANOVANI	statistika a plánování (Státní plánovací komise)	11.69
2402	CSAV	RVHP (její orgány) (Ekonomický ústav ČSAV)	4.71
5845	INSTITUT 2	statistika a plánování (Institut řízení)	7.73
9615	ROZVOJ 3	technický a investiční rozvoj (Ústav vědecko-technického rozvoje)	7.75
10516	CPK	statistika a plánování (Česká komise pro plánování a VTR)	1.76
10529	MIFIN	ochrana devizového hospodářství (ministerstvo financí ČSR)	1.76
22541	SOCIETE	ochrana devizového hospodářství (reprezentace francouzské banky Societe)	12.81
32168	NUMERO	výpočetní technika (firma Hewlet Packard)	6.86
32169	SPOLUPRACE	ochrana devizového hospodářství (banky RVHP v Moskvě)	6.86
32310	APLIKACE	statistika a plánování (Státní program ekonomického výzkumu)	7.86
32311	USTAV	statistika a plánování (Ústav národohospodářského plánování)	7.86
32323	GENERACE 2	statistika a plánování (ekonomická opozice)	7.86
33979	ALPY	finance (rakouská reprezentace Creditinstalt)	7.87
<u>2. oddělení</u>			
1137	ROZVOJ	technický a investiční rozvoj (Státní komise pro VTR)	12.68
2832	CSAV T	geodezie a kartografie (Český úřad geodetický a kartografický)	9.71
3395	DUBNO	atomistika (Sjednocený ústav jaderného výzkumu Praha)	4.72
3396	VYJEZDARI	atomistika (po linii výjezdářů)	4.72
3397	INFORMACE	atomistika (Ústřední inf. středisko pro jaderný program)	4.72
3398	FYZIKA	atomistika (Fyzikální ústav ČSAV)	4.72
3399	PLASMAT	atomistika (Ústav fyziky plazmatu ČSAV)	4.72
3400	JADRO	atomistika (Ústav jaderné fyziky ČSAV)	4.72
3402	JADRO 1	atomistika (Ústav jaderného výzkumu Řež)	4.72

3403	RADIOIZOTOPY	atomistika (Ústav pro výzkum, vývoj a využití radiosotopů)	4.72
3404	ATOMIA	atomistika	4.72
4025	DOZIMETR	(Čs. komise atomové energie) atomistika	9.72
4514	RADISTA	(Ústav dozimetrie a záření ČSAV) základní výzkum tech. směrů	11.72
4515	ELEKTRON	(Ústav radiotechniky a elektroniky ČSAV) základní výzkum tech. směrů	11.72
4516	TERMIE	(Ústav pro elektrotechniku ČSAV) základní výzkum tech. směrů	11.72
5644	SYMPOSIA	(Ústav termomechaniky ČSAV) mezinárodní konference a symposia	6.73
6028	VT	výpočetní technika	9.73
13390	ACHEMO	základní výzkum tech. směrů (Ústav anorganické chemie ČSAV)	6.77
13393	BIOCHEM	základní výzkum tech. směrů (Ústav organické chemie a biochemie ČSAV)	6.77
13394	CHEMTECH	základní výzkum tech. směrů (Ústav teoretických základů chemické techniky ČSAV)	6.77
18456	GEOURAD	geologie (Český geologický úřad)	9.79
18457	UUG	geologie (Výzkumný ústav geologický)	9.79
18458	GEOIND	geologie (Geoindustria)	9.79
18459	GEOLOG S	geologie (stavěbní geologie)	9.79
18460	INTERGEO	geologie	9.79
19219	GEOLOGIE	geologie (linie geologie)	2.80
31163	OKO	základní výzkum tech. směrů (Ústav anorganické chemie ČSAV)	10.85
32289	STAZ. A STIP.	tech. a investiční rozvoj (linie)	7.86
32290	ZIVOT. PROST.	tech. a investiční rozvoj (linie)	7.86
32302	ASTEF	tech. a investiční rozvoj (org. pro zjišťování stáří ve FKA – AKTIM)	7.86
32308	REZIDENTURA	RVHP (její orgány) Moskva	7.86
33795	VNPROTIVNIK	finance (vnější linie)	6.87
35112	GFU CSAV	geodézie a kartografie (Geofyzikální ústav ČSAV)	2.88
35113	ASU CSAV	geodézie a kartografie (Astronomický ústav ČSAV)	2.88
35114	VUGTK	geodézie a kartografie (VÚ geodetický a kartografický ČSAV)	2.88
35115	GPK	geodézie a kartografie (Geodetický a kartografický podnik)	2.88
35116	CUGK	geodézie a kartografie (Český úřad geodetický a kartografický)	2.88
35972	WIIW	ZVTS Vídeň (Ústav mezinárodního srovnávání)	2.88
36458	SALZSEM	mezinárodní konference a symposia (Salzburský seminář)	12.88
36506	TERRA	všeobecné strojírenství (FMHSE – vnější vztahy)	12.88

3. oddělení			
1212	HUTE	všeobecné strojírenství	10.66
3714	SKODAEX	PZO	7.72
8425	LEHKY	všeobecné strojírenství	1.75
9605	UCEL	všeobecné strojírenství	1.75
12688	SPECIAL	všeobecné strojírenství	2.77
16640	UCEL 2	všeobecné strojírenství	2.79
19205	ELEKTRO	elektrotechnika (mikro)	2.80
32700	TUK	hutnictví (TUK KRIVVOJ ROG – SSSR)	10.86
34094	ABRA	elektrotechnika	8.87
34095	PANTES	elektrotechnika	8.87
35147	SATURN	elektrotechnika (linie speciální elektrotechniky)	2.88 2.88
36269	CHEMIE	chemie (včetně ropovodu)	11.88
36270	STAVEBNICTVI	stavebnictví	11.88
36271	ZEMEDELSTVI	zemědělství a výživa	11.88
36272	ELEKTRO	elektrotechnika	11.88
36273	STROJIRENSTV	těžké strojírenství	11.88
36274	HUTNICTVI	hutnictví	11.88
36275	SPECIAL M	mimořádné události v ekonomice	11.88
36498	INTERNATIONALA	elektrotechnika	12.88
36550	OCHRANA 89	všeobecné strojírenství (vyhodnocení MU v r. 1989)	1.89
36590	STROJIRENSTV	všeobecné strojírenství (hutě + strojírenství celé)	1.89
36678	ZAPAD	společné podniky (liniově) (Společné podniky s účastí firem z KS)	1.89
36679	VYCHOD	společné podniky (liniově) (Společné podniky s účastí firem ze soc. zemí)	1.89
4. oddělení			
2658	PRUMYSL	chemie (včetně ropovodu)	6.71
4181	IMEX	vnitřní obchod	9.72
4622	CHEMOPROJEKT	chemie (včetně ropovodu)	11.72
5306	AGROCHEM	zemědělství a výživa (agrochemie + biotechnologie)	4.73
10558	CHEMOPETROL	chemie	1.76
10666	MSV	stavebnictví	2.76
13192	OBCHOD	vnitřní obchod	5.77
13257	ZASOBA	zemědělství a výživa	5.77
13259	SVSZ	zemědělství a výživa	5.77
13260	ZEMVYZIVA	zemědělství a výživa	5.77
13334	ZEMVYZIVA F	zemědělství a výživa	6.77
13673	EKOHEM	chemie (včetně ropovodu)	9.77
14838	EKOZEM	zemědělství a výživa	4.78
15991	OBCHOD 2	vnitřní obchod – řízení krajů	10.78
15994	POTRAVINA	vnitřní obchod	10.78
15997	POTRAVINA 2	zemědělství a výživa – potravinářský průmysl	10.78
15998	ZEMEDELEC	zemědělství a výživa – řízení krajů	10.78

Nejsme schopni verifikovat přesné názvy rozpracovaných institucí, využíváme k tomu pouze podkladů Státní bezpečnosti. Od OBS „TERRA“, reg. č. 36506 (2. odd.), vedla šipka k 3. odd.; po porovnání s řádkem z registru se domníváme, že pod 2. odd. byl zařazen omylem (svazek byl veden v problematice „KS instituce a firmy, kt. využívá vůči ČSSR cizí spec. služba“). U OBS reg. č. 36269 – 36590 byla svorka s poznámkou „MU“ (mimořádné události). Přehled byl 25. 9. 1989 zaslán náčelníkem SEO

VOS FMV s průvodním dopisem „Seznam objektů vyčleněných ke kontra-rozvědčné ochraně 5. – 8. odboru II. S-SNB“, č. j. OV-00945/SE-89, analytickému odboru II. S-SNB. A MV ČR, kr. II-7, 1989, akce info, složka VLASTNÍ INFORMACE, B VII/C.

75b

1989, 21. listopadu, Plzeň. – Denní informace – dodatek.

[...]ª

Denní informace ze dne 21. 11. 1989

Nepřátelská činnost
b/ vnitřního protivníka

Operativními prostředky bylo zjištěno, že část pracovníků závodu ÚZO k. p. Škoda Plzeň¹ podporuje rozšiřovanou výzvu ke generální stávce 27. 11. 1989 na protest proti zákroku orgánů SNB v Praze.

Techniky výpočetního střediska Podniku výpočetní techniky /PVT/ Plzeň je připravována protestní stávka na 27. 11. 1989. Iniciátory akce jsou František ROBEJŠEK, nar. [...] 1949, místopředseda ZV ROH, člen KSČ /na protest proti zákroku orgánů SNB v Praze požádal o vyškrtnutí z KSČ/, bytem Plzeň, [...], a ing. Luděk NĚMEC, nar. [...] 1956, bytem Plzeň, [...] /v září 1989 se snažil v podniku zorganizovat podpisovou akci na podporu pamfletu „Několik vět“/. Je vytvářen stávkový výbor a podle získaných poznatků by stávka neměla ovlivnit pracovní proces.

/Poznátky získány 21. 11. 1989 Prameny – 1./

Opatření: Zpravodajské prostředky kontrolují situaci v dělnickém prostředí k. p. Škoda PVT Plzeň.

Dne 20. 11. 1989 ve večerních hodinách se shromáždila skupina především studentů VŠ² v Plzni před Divadlem J. K. Tyla. Ve vedeném rozhovoru byla posuzována současná politická situace v ČSSR a vyjadřována podpora vyhlášeným stávkám divadelních umělců a studentů. Dosud neustanovený zástupce Pedagogické fakulty v Plzni uvedl, že shromáždění osob ve skutečnosti vyprovokovala zpráva televizních novin s oznámením, že plzeňští studenti nadále v klidu studují. V rozhovoru byla vyjádřena plná podpora vyhlášené studentské

stávce a protestním shromážděním plzeňských studentů následujícího dne.

Dne 21. 11. 1989 v 08.15 hod. prošel třídou I. máje v Plzni průvod asi 300 studentů střední průmyslové školy strojní, kteří se snažili získat podporu a účast studentů průmyslové školy stavební a SEŠ. Průvod procházel po chodníku a studenti nesli transparent s nápisem „Svobodné volby“. Studentům se nepodařilo do průvodu zapojit posluchače VŠSE, naopak na jejich doporučení, aby případné požadavky předložili svému stávkovému výboru, se průvod středoškoláků po chvíli rozptýlil.

Ve 14.00 hodin se v prostoru u lékařské fakulty UK v Plzni-Lochtíně shromáždilo asi 1 000 studentů s transparenty „Dělníci, podpořte stávku, Chceme svobodu, Podpořte stávku“. V průběhu shromáždění byl veden dialog mezi vedením VŠ a studenty. Vystoupili rovněž pražští herci KAISER a KONVALINKOVÁ, kteří podpořili požadavky studentů. Asi ve 14.45 hod. bylo shromáždění ukončeno a účastníci se po skupinkách přesouvali směrem do centra města. K narušení veřejného pořádku nedošlo.

/Poznatky získány 21. 11. 1989 Pramenem – 1 a 3./

Opatření: Vývoji situace v Zpč. kraji je věnována odpovídající agenturně-operativní pozornost.

Náčelník KS SNB Plzeň:
plk. ŠARMAN

^a Č. j. OS-00377-184/OV-89. Vpravo plzeňské razítko, došlo 21. XI. 1989 v 18.35 hod., číslo zprávy 10972. Vlevo od něho rukou připsáno „s. Kabele, s. Knížek, s. Prokš“, k tomu jsou připojeny jejich vlastnoruční podpisy a vpravo od razítka Zamykalův. Pod tím razítko II. správy SNB, došlo 22. XI. 1989, č. j. CB-0033-213/03-89, přílohy 0. V pravém horním rohu rukou „AO“.

¹ Tzv. kontrarozvědná ochrana „kateg. závodů“ Škoda byla 1. 11. 1973 3. odd. II. odb. S-StB Plzeň administrativně podchycena v OBS „ŠKODA“, reg. č. 17366: dle EZO v roce 1989 na 2. odd. III. odb. téže správy (z řádku z registru je zřejmé, že byl v neurčenou dobu předán na 2. odd. III. odb. S-StB Plzeň, u předání v lednu 1989 není uveden útvar), skartace v registru nevyznačena.

² Problematika školství byla 11. 3. 1960 4. odd. III. odb. S-StB Plzeň administrativně podchycena v OBS „ŠKOLY“ s reg. č. 6204: 9. 4. 1968 archivován pod a. č. 79, 2. 10. 1969 obnoven 5. odd. II. odb., v nezjištěnou dobu předán na 2. odd., 7. 3. 1989 na 3. odd. téhož odboru, skartace v registru nevyznačena. Kromě toho 25. 10. 1973 zavedlo 1. odd. II. odb. S-StB Plzeň OBS „STŘEDNÍ ŠKOLY“ (dle EZO „SKOLY“) s reg. č. 17337: dle EZO v roce 1989 na O-StB Plzeň-město (z řádku z registru je zřejmé, že byl v neurčenou dobu předán na 2. odd. II. odb. S-StB Plzeň, u předání v lednu 1989 není uveden útvar), skartace v registru nevyznačena. Konečně 22. 8. 1989 3. odd. II. odb. S-StB Plzeň zavedlo ještě OBS „ŠKOLY“ (dle EZO „STU-

DENTI“) s reg. č. 30193: skartace nevyznačena. Na okresní úrovni byla uvedená problematika sledována v následujících OBS: od 19. 3. 1986 O-StB Sokolov v OBS „STUDENTI“ s reg. č. 27464, od 19. 8. 1986 O-StB Klatovy v OBS „STUDENTI“ s reg. č. 27856, od 24. 8. 1988 O-StB Tachov v OBS „ŠKOLY“ s reg. č. 29471, od 18. 10. 1988 O-StB Karlovy Vary v OBS „STŘEDNÍ ŠKOLY“ (dle EZO „SKOLY“) s reg. č. 29569, od 21. 7. 1989 O-StB Rokycany v OBS „ŠKOLY“ s reg. č. 30147 a od 22. 8. 1989 O-StB Domažlice v OBS „ŠKOLY“ s reg. č. 30192 (skartace všech uvedených OBS v registru nevyznačena).

76

1989, 22. listopadu, Plzeň. – Denní informace.

[...]a

Denní informace ze dne 22. 11. 1989

Nepřátelská činnost:

b) vnitřního protivníka

Dne 21. 11. 1989 uskutečnil dominikán ing. Pavel HOCHMANN,¹ nar. [...] 1957, bytem Rokycany, [...], styk s provinciálem řádu sv. DOMINIKA Jaroslavem DUKOU,² nar. [...] 1943, bytem Plzeň, [...] (objekt akce Domino II). HOCHMANN uvedl, že byl v odpoledních hodinách u Komorního divadla v Plzni, kde vyslechl prohlášení, které přečetl jeden z přítomných studentů. Na uvedeném místě se zdržovali i ustanovení signatáři CH-77, kteří shromážděné studenty informovali o zadržení a výslechu orgány SNB, kdy při propuštění byli vyzváni, aby podepsali prohlášení, že se již žádných akcí nezúčastní, což odmítli podepsat. DUKA uvedl, že se akce Komorního divadla rovněž účastnil. HOCHMANN jej dále informoval, že ve 02.00 hod. vyjízděli příslušníci LM ze st. p. Škoda Plzeň do Prahy, vyzbrojení štíty a obušky. Má rovněž informace, že na 27. 11. 1989 od 12.00 hod. je ve st. p. Škoda Plzeň připravována dvouhodinová generální stávka. (Poznatek získán 21. 11. 1989 Pramenem – 2.)

Opatření: Zpravodajské prostředky jsou trvale zaměřeny k zjišťování činnosti, názorů a styků členů nepovoleného řádu ŘKC sv. DOMINIKA.

Názory a nálady obyvatelstva:

Naprostá většina zaměstnanců ČSD Klatovy odsuzuje počínání stu-

dentů v Praze a vyjadřují se „měli dostat víc, co udělali pro společnost, potřebovali by vyloučit ze škol“. Rovněž odsuzují postoje vedení škol.³ (Poznatek získán 22. 11. 1989 Pramenem – 1.)

Opatření: Názory [a] veřejné mínění obyvatel jsou pod trvalou zpravodajskou kontrolou.

Náčelník krajské správy SNB Plzeň:
pplk. RSDr. Inocenc ŠARMAN

^a Č. j. OS-00377-185/OV-89. Vlevo plzeňské razítko, došlo 22. XI. 1989 v 16.00 (?) hod., číslo zprávy 11043. Vpravo rukou připsáno „KNÍŽEK, KABELE, KOLÁŘ“, k tomu jsou připojeny jejich vlastnoruční podpisy (u Koláře navíc razítko s datem „1. pros.“). Od toho vlevo razítka II. správy SNB, došlo 22. XI. 1989, č. j. CB-0033-215/03-89, přílohy 0, a „VYTĚŽENÓ AO“. V pravém horním rohu rukou „AIO“.

¹ K osobě P. Hochmanna byl 10. 3. 1980 1. odd. II. odb. S-StB Hradec Králové zaveden SS „FYŽÍK“, reg. č. 18507: 24. 6. 1981 „zaved. NO – II kat./88“, 15. 2. 1982 změna kategorie na „NO – III/185“, sv. NO „TEPLO“ 22. 2. 1982 předán O-StB Hradec Králové, SS 26. 2. 1982 archivován pod a. č. 0527651. 15. 6. 1984 byl sv. NO předán S-StB Praha. O-StB Praha 8 uvedené správy zaregistrovalo 22. 6. 1984 svazek NO „TEPLO“ („3/1155“), reg. č. 40294: 17. 7. 1986 předán O-StB Rokycany. Uvedené oddělení zaregistrovalo 11. 9. 1986 svazek NO pod stejným názvem, reg. č. 27906: skartace v registru nevyznačena.

² K osobě J. Duky byl 22. 1. 1975 O-StB Plzeň-jih zaveden SPO „MLÁDEŽNÍK“, reg. č. 18714: 28. 2. 1975 (?) zničen – „dvojí registrace, veden na II/2 jako signál“. Citovaná poznámka odkazuje zřejmě k SS „DOMINO“, reg. č. 21770: zaveden 8. 1. 1979 2. odd. II. odb. S-StB Plzeň, 28. 12. 1981 archivován pod a. č. 7228. Totéž oddělení zavedlo 22. 12. 1982 SS „DOMINO II“, reg. č. 24691: zřejmě v únoru 1989 předán na 1. odd. II. odb. S-StB Plzeň, skartace v registru nevyznačena. Od 9. 9. 1980 vedlo 1. odd. 5. odb. X. S-SNB (OP: por. /od 1. 2. 1983 npor., od 1. 2. 1987 kpt./ Luděk Olexa) kontrolní svazek, reg. č. 20191: právní kvalifikace „§ 178/2.2.“ (?), zničen na 1. odd. 9. odb. II. S-SNB 6. 12. 1989.

³ Tento odstavec byl použit pro zpracování 2. odstavce části „Názory a nálady obyvatelstva“ DSZ FMV č. 181 z 23. 11. 1989. Srovn. pozn. 1 dok. 5c.

77a

1989, 23. listopadu, Plzeň. – Denní informace.[...]^a

Denní informace ze dne 23. 11. 1989

Názory a nálady obyvatelstva:

Operativními prostředky bylo zjištěno, že 22. 11. 1989 se pokusila navázat kontakt s pracovníky závodu ETD s. p.^b Škoda Plzeň v Doudlevcích pražská herečka Zdena HADRBOLOVÁ. Vstup do závodu jí nebyl umožněn.

V závodě Obráběcí stroje k. p. Škoda Plzeň byl veřejně rozšiřován návrh rezoluce žádající vyšetření událostí z 17. 11. 1989 v Praze a poskytnutí záruk, aby se podobná situace neopakovala. Většinou pracovníků závodu byla rezoluce podepsána.

Príslušníci jednotky LM k. p. Škoda Plzeň vyjadřují podporu ÚV KSČ a SNB a očekávají, že na obhajobu LM vystoupí některý z předních funkcionářů ÚV KSČ.

Občané obce Kralovice, okr. Plzeň-sever (členové JZD a zaměstnanci okolních závodů), odmítají organizování stávek a žádají objektivní informace prostřednictvím čs. sdělovacích prostředků.

Výzvu na podporu studentských požadavků a stanoviska ÚV SSM k událostem v Praze, rozšiřovanou celozávodním rozhlasem z iniciativy mimořádné veřejné schůze ZO SSM v n. p. Kovosvit Holoubkov, okr. Rokycany, svým podpisem podpořilo asi 40 zaměstnanců tohoto podniku.

(Poznatky získány 22. a 23. 11. 1989 Prameny – 1.)

Opatření: Názorová hladina a veřejné mínění zůstávají pod trvalou zpravodajskou kontrolou.

Náčelník krajské správy SNB Plzeň:

v z. pplk. LUDVÍK

^a Č. j. OS-00377-186/OV-89. Vlevo plzeňské razítko, došlo 23. XI. 1989 v 18.35 hod., číslo zprávy 11133. Vpravo razítko „5“. Pod tím rukou připsáno „s. PROKŠ“ s jeho vlastnoručním podpisem a razítko II. správy SNB, došlo 23. XI. 1989, č. j. CB-0033-216/03-89, přílohy 0.

^b V originále „dsmp.“.

1989, 23. listopadu, Plzeň. – Denní informace – dodatek.[...]^a

Denní informace ze dne 23. 11. 1989

Názory a nálady obyvatelstva:

Dne 23. 11. 1989 František PITOR,¹ nar. [...] 1923, bytem Plzeň, [...] (EO ve 3. kategorii), při vynuceném styku uvedl, že rozhodující pro další vývoj událostí bude zítřejší zasedání ÚV KSČ. Jedinou šancí je, aby došlo k výměně křesel, konkrétně, aby odstoupil s. JAKEŠ. Do funkce by měl být zvolen někdo, kdo by vyhovoval oběma stranám. Pokud se tak stane a začnou se problémy skutečně řešit, ztratí opozice „vítr z plachet“, neboť nebudou schopni podstoupit dialog na úrovni. Dále uvedl, že 23. 11. 1989 vzniklo v Plzni „FÓRUM“, ve kterém se angažují bratři SVOBODOVÉ² a ing. CUHRA,³ představitelé DI v Zpč. kraji.

(Poznatek získán 23. 11. 1989 Pramenem – 3.)

Opatření: Názorová hladina a veřejné mínění jsou pod trvalou zpravodajskou kontrolou.

Náčelník krajské správy SNB Plzeň:

z r. pplk. RADA⁴

^a Č. j. OS-00377-187/OV-89. Vlevo plzeňské razítko, došlo 23. XI. 1989 v 18.35 hod., číslo zprávy 11134. Vpravo razítko „5“. Pod tím rukou připsáno „s. KABELÉ“ s jeho vlastnoručním podpisem a razítko II. správy SNB, došlo 24. XI. 1989, č. j. CB-0033-218/03-89, přílohy 0.

¹ K osobě F. Pitora byl 30. 9. 1965 8. odd. II. odb. S-StB Plzeň v problematice „stavebnictví“ zaveden „věcný operativní svazek“ (později SS) „CESTOVATEL“, reg. č. 12237: 5. 9. 1966 zničen, rozpracování obnoveno 6. 7. 1967, 1. 4. 1972 „objekt“ akce zaevidován jako NO-II/69, SS archivován 4. 10. 1977 pod a. č. 5645. Sv. NO předán 12. 1. 1978 zřejmě z 3. odd. II. odb. S-StB Plzeň na 1. odd. téhož odboru a 4. 6. 1985 na O-StB Plzeň-město, skartace v registru nevyznačena. 19. 4. 1979 zavedlo kromě toho 1. odd. II. odb. S-StB Plzeň SS „CESTOVATEL“, reg. č. 21898: 4. 6. 1985 archivován pod a. č. 8577, rozpracování obnoveno 22. 9. 1989 2. odd. téhož odboru, skartace v registru nevyznačena.

² Zřejmě se míní Martin (1968) a Miroslav (1962) Svobodovi; k prvnímu z nich byl 3. 10. 1989 3. odd. II. odb. S-StB Plzeň zaveden SS „EDEN“, reg. č. 30270: skartace v registru nevyznačena. K osobě Miroslava Svobody

byl 17. 11. 1986 O-StB Plzeň-město zaveden svazek NO „HLAVA“, reg. č. 28034: skartace v registru nevyznačena.

³ K osobě Jaroslava Cuhry (1936) byl 5. 12. 1972 3. odd. II. odb. S-StB Plzeň zaveden svazek NO („III/337“) „KŘEŠTAN“, reg. č. 16236: 9. 11. 1976 zaveden SPO, 19. 4. (?) 1977 převeden na OS, 12. 1. 1978 sv. NO předán na 1. odd. téhož odboru, 29. 6. 1978 zřejmě předán na O-StB Plzeň-město, 28. 9. 1978 archivován pod a. č. 6149.

⁴ Josef Rada (1941) nastoupil 1. 11. 1961 jako referent 2. odd. VII. odb. ke KS MV Plzeň, 1. 8. 1964 se stal referentem 3. odd. II. odb. S-StB Plzeň, 1. 9. 1964 – 27. 7. 1966 posluchačem SOŠ MV – „směr stb kontrarozvědný“, 1. 8. 1966 referentem 1. skup. 1. odd. II. odb. S-StB KS SNB Plzeň, 1. 8. 1971 SR 3. odd., 1. 1. 1975 zástupcem náčelníka 2. odd., 1. 1. 1977 náčelníkem 1. odd. téhož odboru, 1. 4. 1984 zástupcem náčelníka MS SNB Plzeň pro StB, 1. 4. 1986 pověřen výkonem funkce náčelníka II. odb. S-StB Plzeň, 1. 7. 1986 ustanoven náčelníkem téhož odboru, 15. 1. 1990 odvolán z funkce a 28. 2. 1990 uvolněn ze služebního poměru příslušníka SNB.

77c

1989, 23. listopadu, Plzeň. – Informace KS SNB o bezpečnostní situaci v Západočeském kraji.

[...] ^a

Věc: Bezpečnostní situace v Zpč. kraji dne 23. 11. 1989 k 18.00 hodině – hlášení

V Plzni kolem 8.00 hodin bylo z rozhovoru dvou studentů, označených trikolórou, z nichž jeden byl zřejmě členem stávkového výboru, zjištěno, že dne 22. 11. 1989 měli na výboru právníky z Prahy. Ti jim vysvětlili, že i v případě prodloužení stávky o další týden jim nemůže nikdo nic udělat, ani SYNKOVÁ jim neporučí. Z rozhovoru lze dovodit, že studenti v Plzni uvažují o prodloužení stávky o další týden.

Kolem 12.00 hodin zjištěno, že na lékařské fakultě UK v Plzni je herec ND KEMR a zde nabádá studenty k podpoře požadavku, aby odstoupili a byli vzati k odpovědnosti funkcionáři, kteří zapříčinili vstup sovětských vojsk v roce 1968, aby byla provedena rehabilitace funkcionářů odstraněných v roce 1968. Dále aby byli vzati k odpovědnosti funkcionáři, kteří zapříčinili morální a ekonomický úpadek společnosti a současný stav. Tento herec podle zjištění navštívil se šesti studenty kádrový útvar s. p. Škoda Plzeň.

Bylo zjištěno, že pracovnice s. p. Plzeň JUDr. PROKOPOVÁ má pro-

vádět přednášky pro studenty VŠSE v Plzni k případům provedení kontroly, předvedení či zadržení příslušníky SNB.

V dopoledních hodinách byly svolány výbory SSM a ZO KSČ ve st. p. Škoda, závod Hutě, k událostem v Plzni. Bylo přijato opatření nepodporovat výzvu VŠ a učiněna opatření proti narušování pracovní kázně. V průběhu dne byly zjišťovány pokusy studentů pronikat do průmyslových závodů a podniků a zde ovlivňovat pracující k účasti na gen. stávce. Ve většině podniků nenacházejí výzvy prozatím podporu a studenti do podniků nejsou vpouštěni.

Na nám. Republiky v Plzni se v 15.30 hodin sešlo cca 800 – 1 000 osob, převážně z řad studentů středních a vysokých škol. Jejich počet v 16.45 hodin vzrostl na 4 000 – 5 000 osob. Pronášené projevy v důsledku nekvalitní reprodukční techniky jsou špatně slyšitelné a vzhledem k tomu v 18.00 hodin značná část shromážděných prostor opouští. Předpokládané vystoupení pražského herce Josefa KEMRA se neuskutečnilo. K zásadnímu narušení klidu a veřejného pořádku nedošlo.

V dopoledních hodinách navštívili OV SSM Klatovy čtyři studenti LF UK Praha s cílem zajistit promítnutí „autentického záznamu“ (video) z událostí 17. 11. 1989 v Praze. Záznamy mají být rozšiřovány ve všech okresech ČSSR.

V dopoledních hodinách došlo v Rokycanech k zadržení u n. p. Kovohutě tří studentů z důvodu vylepování plakátů. Všichni studenti mají trvalé bydliště v Praze. Došlo k zajištění tiskovin a osoby po sepsání zápisu o výpovědi propuštěny.

Ve 14.00 hodin navštívili dva studenti VŠ ředitele s. p. Kovo Cheb a požadovali rozhovor s dělníky závodu. Toto jim bylo odmítnuto a z podniku byli vykázáni.

Náčelník krajské správy SNB Plzeň:
plk. RSDr. Inocenc ŠARMAN v. r.

^a Č. j. KS-00169/N-89. Jako adresát je uvedeno ÚOS FMV, OS MVŽP ČSR a II. S-SNB. Vlevo plzeňské razítko, došlo 23. XI. 1989 ve 20.00 hod., číslo zprávy 11138. Vpravo rukou připsáno „s. Kabele, s. Knížek“, k tomu jsou připojeny jejich vlastnoruční podpisy a Zamykalův. Pod tím razítko II. správy SNB, došlo 24. XI. 1989, č. j. CB-0033-217/03-89, přílohy 0.

78a

1989, 24. listopadu, Plzeň. – Informace operačního střediska KS SNB o bezpečnostní situaci v okrese Cheb.[...]^a

Věc: Bezpečnostní situace na okrese Cheb k 24. 11. 1989 v 12,30 hod.

1/ Dne 23. 11. 1989 ve 13,00 hod. se do objektu p. Tosta Aš dostavili tři studenti VŠE Praha:

Daniel SOBOTKA, byt. Aš, [...], č. OP [...],

Daniel ŠEBESTA, byt. Č. Budějovice, [...], č. OP [...],

Zdeněk SITA, bytem Praha 10, Hostivař, [...], č. OP [...].

Chtěli hovořit s předsedou ZO KSC – ten s nimi nejednal a s předsedou ZO SSM a předsedou ZV ROH – ani jeden nebyl přítomen. Se studenty hovořil nám. ředitele ing. MIKEŠ a referent ochrany objektu s. MÁRZ, oba jednali se studenty v Síni tradic. Studenti neměli [s] sebou letáky a nerušili VP. Obsah jednání není znám, zaměstnanci zatím nemají zájem stávkovat.

2/ Dne 24. 11. 1989 v 9,45 hod. oznámil náčelník žst. Dolní Žandov (ŠIMEČEK), že se na něj obrátila prodavačka místní prodejny Jednoty u nádraží, jistá T[...], která uvedla, že jí bylo telefonicky anonymně vyhrožováno v tom směru, že jestliže dne 27. 11. 1989 bude obchod otevřen – bude zabita – bližší zatím nezjištěno.¹

3/ Na různých místech okresu Cheb se vyskytují letáky na různých tiskopisech s názvy: „Provolání vysokoškolských studentů k dělníkům a rolníkům Československa, Dodatečné prohlášení pracovníků ČST Praha a žádost vznesená na vedení ČST, Výzva ke spoluobčanům, Stanovisko Občanského fóra, Ke generální stávce, Prohlášení ze dne 22. 11. 1989, Hlas příslušníků SNB Prahy 9, Všem lidu Československa od Františka kardinála Tomáška, Čs. televize je ohrožena – jsme s Vámi, buďte s námi,² Stanovisko předsednictva ÚV SČDU rozšířeného o členy výborů sekcí divadelní, filmové a rozhlasové k událostem v Praze dne 17. 11. 1989,³ Dopis Občan. fóra prezidentovi USA G. Buschovi a prezidentovi NS SSSR M. Gorbačovovi“.

4/ Dne 24. 11. 1989 v Mar. Lázních byla na sloupu pouličního osvětlení přilepena čs. vlajka z papíru formátu A5 a na ní nápis „Nepodléhejte provokacím, stop násilnostem“.

5/ Dne 24. 11. 1989 v 11,00 hod. se na OStB Cheb dostavil ředitel s. p. Tosta Aš ing. ZÁMEČNÍK a přinesl leták „Ke generální stávce a Občanské fórum a studenti“. Leták přinesli KNĚŽŮ Pavel,⁴ byt. Kamenice nad Lípou, [...], OP č. [...], zam. Středočeské plynárny, Praha

10, a RADOTÍNSKÝ Petr, bytem Praha 10, [...], student ČVUT Praha, oba chtěli mluvit s dělníky, což jim nebylo umožněno.

6/ Dne 23. 11. 1989 se do Dopravního podniku Mar. Lázně dostavili studenti z Prahy a hovořili s ředitelem ing. ČEACHEM – dobře si popovídali, ale ředitel jim řekl, že DP stávkovat nebude – plní plán. Dále se dostavili do Městského stavebního podniku Mar. Lázně, kde jim ředitel s. KOVARICKÝ řekl, že stávku nepovolí, jediné po pracovní době.

7/ Operativní cestou bylo zjištěno, že symfonický orchestr v Mar. Lázních změnil program a připravil mimořádnou produkci na téma: Má vlast, kde bude přečteno prohlášení Čs. svazu hudebních umělců, aby se stávkovalo.

Operační středisko KS SNB Plzeň:
mjr. PAŠEK⁵

^a Č. j. KS-00165-25/OV-89. Vlevo plzeňské razítko, došlo 24. XI. 1989 v 15.25 hod., číslo zprávy 11201. Vpravo razítka „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 24. XI. 1989, č. j. CB-0033-222/03-89, přílohy 0. Pod nimi vpravo rukou připsáno „AO“, k tomu je připojen Zamykalův vlastnoruční podpis (zřejmě se jedná o Vojtěcha Zamykala).

¹ Tento odstavec byl použit pro zpracování 12. odstavce části „Nepřátelská činnost“ DSZ FMV č. 182/A z 25. 11. 1989. Srovn. pozn. 1 dok. 7a a pozn. 3 dok. 78j.

² Viz Deset pražských dnů..., c. d., s. 381.

³ Tamtéž, s. 93.

⁴ Pavel Kněžů.

⁵ Ladislav Pašek (1945) nastoupil 1. 10. 1970 jako referent 6. odd. II. odb. k S-StB Plzeň, 4. 5. 1971 – 17. 12. 1971 absolvoval nástupní školu StB MV FED Vinoř, 1. 8. 1971 se stal referentem 4. odd. I. odb. S-StB Plzeň, 1. 9. 1975 – 31. 7. 1979 povolán ke studiu na fakultě StB VŠ SNB, 1. 8. 1979 jmenován zástupcem náčelníka 1. odd. I. odb. S-StB KS SNB Plzeň, 1. 2. 1980 náčelníkem 3. odd. téhož odboru, 1. 9. 1980 – 31. 5. 1983 vedoucím studijní skupiny „3let P cyklu“, 1. 6. 1983 náčelníkem 4. odd. I. odb. S-StB Plzeň, 1. 1. 1985 náčelníkem 3. odd. téhož odboru, od 1. 4. 1988 do 16. 11. 1990 vedoucím směny operačního střediska organizačního a operačního odboru KS SNB Plzeň.

78b

1989, 24. listopadu, Cheb. – Informace OS SNB o vyhrožování matce příslušníka SNB.[...]^a

Věc: Nebezpečné vyhrožování členu rodiny příslušníka SNB

Dne 24. 11. 1989 ve 12.20 hodin byl na odbor StB Cheb doručen záznam, ve kterém je uvedeno, že dne 23. 11. 1989 ve 20.45 hod. oznámila matka příslušníka SNB J[...] Marie, nar. [...] 1948, zam. Prefa Cheb, bytem Cheb, [...], matka rtn. J[...] Richard[a], nar. [...] 1967, služebně zařazen na OO-VB Cheb jako IPS, byt. [...], že dne 23. 11. 1989 v 18.45 hod. volal telefonem do jejího bytu neznámý mužský hlas, který se jevil jako podnapilý a do telefonu řekl: „Jste kurva policajtská a opatřím vám příjemnou noc tím, že váš byt vyhodím do povětří.“ Poté ihned volající zavěsil, aniž by se představil. Paní J[...] podle hlasu nepoznala volající osobu a ani neví, kdo toto mohl volat.^b

Cestou OO-VB zajištěna hlídková a obchůzková služba s cílem zabránit mu.

Náčelník okresní správy SNB Cheb:
pplk. JUDr. Miroslav MORA¹

Na vědomost operační středisko KS SNB Plzeň:
vedoucí směny mjr. PAŠEK

^a Č. j. KS-00165-26/OV-89. Vlevo plzeňské razítko, došlo 24. XI. 1989 v 15.25 hod., číslo zprávy 11200: podle čísla zprávy by tato informace měla předcházet informaci uvedené před ní, v řazení se však řídíme přednostně číslem jednacím. Vpravo razítko „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 24. XI. 1989, č. j. ČB-0033-220/03-89, přílohy 0. Pod nimi vpravo rukou připsáno „AO – dok. sk.“, k tomu je připojen Zamykalův vlastnoruční podpis (zřejmě se jedná o Vojtěcha Zamykala) s rukou psaným datem „24/11“.

^b Odstavec je zleva rukou zatržen a je k němu připsáno „TEROR“.

¹ Miroslav Mora (1936) nastoupil 31. 5. 1959 jako mladší referent 1. odd. VII. odb. ke KS MV Karlovy Vary, 1. 4. 1960 se stal referentem OO-MV Sokolov (od 1. 8. 1966 O-StB Sokolov), 1. 9. 1974 – 31. 7. 1978 povolán ke studiu na fakultě StB VŠ SNB, 1. 8. 1978 jmenován zástupcem náčelníka O-StB OS SNB Cheb, 1. 7. 1979 dočasně pověřen výkonem funkce zástupce náčelníka OS SNB Cheb pro StB (od 1. 8. 1989 ve funkci potvrzen),

1. 10. 1980 dočasně pověřen výkonem funkce náčelníka OS SNB Cheb, 1. 11. 1980 ve funkci potvrzen, 17. 1. 1990 odvolán z funkce a 30. 6. 1990 uvolněn ze služebního poměru příslušníka SNB.

78c

1989, 24. listopadu, Plzeň. – Denní informace.

[...]ª

Denní informace ze dne 24. 11. 1989

Nepřátelská činnost:

b) vnitřního protivníka

Dne 23. 11. 1989 byl orgány OO-VB na náměstí ve Stříbře zajištěn hanobící nápis „Pryč s komunistama“ s nakreslenou rakví a nápisem „KSČ smrt“. Nápis byl vyhotoven na bílém balicím papíru o rozměrech 50 x 20 cm modrým a červeným fixem.

(Poznatek získán 23. 11. 1989 Pramenem – 3.)

Opatření: Nápis byl zajištěn. Po pachateli je v součinnosti s orgány VB organizováno pátrání.

Operativními prostředky bylo zjištěno, že MěV SSM Plzeň disponuje videokazetou, jejíž obsah je tendenčně zaměřen k událostem 17. 11. 1989 v Praze, která je zapůjčována svazáckým organizacím v Zpč. kraji. Po úvodním slově moderátora Velké Británie následují záběry z demonstrace 17. 11. 1989 v Praze. Obsahem další části záznamu je komentář Čsl. televize, kde moderátor uvádí stanoviska vlád ČSSR, ČSR a SSR včetně stanoviska ÚV KSČ k událostem 17. 11. 1989 a zároveň jsou promítány záběry zákroků příslušníků pořádkových jednotek SNB se zpomaleným zvýrazněním zákroku jednoho poručíka SNB.

Jedná se o úmyslně sestavený dokumentační materiál s cílem přesvědčit studenty a mladé lidi o brutálním zákroku pořádkových jednotek SNB a v souvislosti s tím poukázat, že vláda ČSSR a ÚV KSČ nepravdivě informují čs. veřejnost.

(Poznatek získán 23. 11. 1989 Pramenem – 3.)

Opatření: Byla pořízena kopie videokazety.

Názory a nálady obyvatelstva:

Příslušníci LM závodu Ústředního zásobování (ÚZO) k. p. Škoda

Plzeň vyjadřují značné rozladění k „prohlášení“ LM Zpč. kraje, které bylo 22. 11. 1989 zveřejněno v deníku Pravda.¹ Důvodem je skutečnost, že se příslušníci LM ÚZO, ani podnikového velení LM s uvedeným prohlášením před zveřejněním neseznámili. Na základě toho hodlají zaslat stížnost KV KSC Plzeň.

(Poznatek získán 23. 11. 1989 Pramenem – 1.)

Opatření: Názorová hladina a veřejné mínění jsou pod trvalou zpravodajskou kontrolou.

Náčelník krajské správy SNB Plzeň:
z r. mjr. SLAVÍK²

^a Č. j. OS-00377-188/OV-89. Vlevo plzeňské razítko, došlo 24. XI. 1989 v 16.25 hod., číslo zprávy 11206. Vpravo razítka „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 24. XI. 1989, č. j. ČB-0033-219/03-89, přílohy 0.

¹ Viz Dopis milicionářů ústřednímu výboru KSC. Pravda 22. 11. 1989, roč. 70, s. 1.

² Vlastimil Slavík (1948) nastoupil 1. 4. 1971 jako referent 6. odd. II. odb. k S-StB Plzeň, 4. 5. 1971 – 17. 12. 1971 absolvoval nástupní školu StB v SOŠ MV FED Vnoř, 1. 8. 1971 se stal referentem 3. odd. II. odb. S-StB Plzeň, 1. 1. 1975 referentem (od 1. 12. 1975 SR) 1. odd. III. odb. téže správy, 1. 9. 1976 – 31. 5. 1980 povolán k internátnímu studiu VŠ FED KGB při RM SSSR v Moskvě, 1. 6. 1980 jmenován náčelníkem 4. odd. I. odb. S-StB Plzeň, 1. 6. 1983 pověřen výkonem funkce náčelníka téhož odboru, 1. 11. 1983 potvrzen ve funkci, 10. 11. 1987 – 20. 12. 1987 absolvoval kurs pro náčelníky správ a jejich zástupce při VŠ FED V-StB SSSR v Moskvě, 1. 10. 1988 se stal zástupcem náčelníka S-StB Plzeň, 15. 2. 1990 odvolán, 16. 7. 1990 ukončen služební poměr příslušníka SNB.

1989, 24. listopadu, Plzeň. – Informace operačního střediska KS SNB o bezpečnostní situaci v okrese Karlovy Vary.[...]^a

Věc: Situační zpráva bezpečnostní situace v okr. K. Vary – hlášení

V průběhu dnešního dne je zjištěno, že stále dochází k vylepování, rozmnožování letáků podporujících stanoviska vysokoškoláků v Praze a k výzvě ke generální stávce dne 27. 11. 1989 od 12.00 hod. do 14.00 hod. K vylepování dochází zejména na území města K. Vary. Obtížná situace vzniká v tom, že v případě odstraňování těchto letáků jsou tyto osoby napadány kolemjdoucími osobami a je jim vyhrožováno. Dále je zjištěno, že ve městě K. Vary se pohybují vysokoškoláci z Prahy, kteří mají mít [s] sebou kazety ze zásahu pořádkových sil ze dne 17. 11. 1989 v Praze, snaží se zajišťovat videa k jejich přehrávání.

Je pokračováno studenty v pokusech pronikání do podniků s cílem navázat styk s dělníky a získat jejich podpisy k účasti na generální stávku.

Při prováděném opatření v noční době ze dne 23. 11. 1989 na 24. 11. 1989 byli zjištěni jako pachatelé vylepování různých provolání KULHÁNEK Petr, nar. [...] 1971, byt. K. Vary, [...], přech. byt. Praha 6, [...], student ČVUT Praha, a Jolana FOŘTOVÁ, nar. [...] 1971, trv. byt. Horšovský Týn, [...], přechodně byt. Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, [...]. U jmenovaných bylo zajištěno 40 těchto různých letáků. FOŘTOVÁ je studentkou střední pedagogické školy K. Vary.

Při prováděných opatřeních v podnicích je zjištěno, že se stále diskutuje o tom, zda vystoupí zaměstnanci v generální stávce dne 27. 11. 1989. V současné době mělo dojít k rozhodnutí o stávce v podniku Škoda Ostrov.

Na střední průmyslové škole keramické K. Vary je situace neměnná. 3. a 4. ročníky pokračují ve stávce. Na ostatních školách studenti nestávkují, probíhá výuka. Stává se, že některou hodinu využijí pro dialog s učiteli. Co se týče zapojení se do generální stávky: bude zapojena střední keramická škola, ostatní střední školy s tímto nepočítají, ale je to závislé od výsledku zasedání ÚV KSČ a dalších výzev z Prahy. Na ZŠ M. Gorkého došlo k zneužití žáků 7 [7.?] tříd, kteří chtěli vstoupit do stávky na základě působení svých sourozenců, kteří studují na SŠ a VŠ.

Na všech středních odborných učilištích v rámci okresu probíhá

normálně výuka a praxe a není ani zjištěno ovlivňování těchto žáků. O stávkách se v podstatě nejedná a nehovoří.

Podle zjištěných poznatků dojde dnešního dne k opětné demonstraci pravděpodobně na stejném místě.

Náč. OS KS SNB Plzeň:
mjr. BŮZEK¹

^a Č. j. KS-0548-29/OV-89. V hlavičce je místo „Přísně tajné“ uvedeno „Tajné“. Vlevo plzeňské razítko, došlo 24. XI. 1989 v 16.25 hod., číslo zprávy 11207. Vpravo razítka „VYTEŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 24. XI. 1989, č. j. CB-0033-221/03-89, přílohy 0. Pod nimi vpravo rukou připsáno „AO“, k tomu je připojen Zamykalův vlastnoruční podpis (zřejmě se jedná o Vojtěcha Zamykala).

¹ Emil Bůzek (1942) nastoupil 1. 10. 1963 jako hlídkový příslušník k MS VB Plzeň, 31. 8. 1971 – 12. 7. 1973 absolvoval SOŠ MV ČSR Jihlava – „směr VB pořádková služba“, 1. 6. 1974 se stal referentem 3. odd. I. odb. S-StB KS SNB Plzeň, 1. 1. 1975 referentem (od 1. 12. 1976 SR) 4. odd. téhož odboru, 1. 6. 1977 SR 2. odd. I. odb., 30. 8. 1977 – 27. 2. 1982 povolán k dálkovému studiu na IV. fakultu VŠ SNB – směr StB, 1. 11. 1978 jmenován SRS vnitřního odboru KS SNB, 1. 12. 1982 vedoucím směny operačního střediska téhož odboru, 1. 3. 1984 náčelníkem uvedeného střediska, 1. 1. 1987 – 16. 11. 1990 náčelníkem operačního střediska organizačního a operačního odboru KS SNB Plzeň.

78e

1989, 24. listopadu, Plzeň. – Informace operačního střediska KS SNB o bezpečnostní situaci na Ašsku.

[...] ^a

Věc: Bezpečnostní situace na Ašsku.

Zasedání MěNV Aš rozhodlo, že dne 26. 11. 1989 v době od 14,00 hod. do 15,00 hod. je povolena manifestace v parku Míru v Aši. Organizátoři jsou SSM Metaz a MěV SSM Aš. Účel – přečtení požadavků a vedení dialogu.

V Tesle Hranice u Aše podepsalo 80 procent zaměstnanců výzvu ke stávce. Organizátoři Rudolf PEJCAK¹ z Hranic a LEV z Aše.

Operační středisko KS SNB Plzeň:
oper. důst. StB kpt. HÁJEK²

^a Č. j. KS-0548-30/OV-89. V hlavičce je místo „Přísně tajné“ uvedeno „Tajné“, číslo jednací je napsáno rukou. Vlevo plzeňské razítko, došlo 24. XI. 1989 v 16.45 hod., číslo zprávy 11216. Vpravo razítka „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 24. XI. 1989, č. j. CB-0033-224/03-89, přílohy 0. Nad nimi vpravo rukou připsáno „AO“, k tomu je připojen Zamykalův vlastnoruční podpis (zřejmě se jedná o Vojtěcha Zamykala).

¹ Rudolf Pejcal.

² Jiří Hájek (1954) nastoupil 1. 3. 1974 k PP VB ČSR, 1. 9. 1975 – 30. 9. 1976 příslušníkem V. S-FMV, 1. 10. 1976 se stal referentem 2. odd. (od 1. 12. 1977 1. odd.) III. odb. S-StB Plzeň, 1. 9. 1980 – 15. 4. 1985 absolvoval pětiletý důstojnický cyklus pro maturanty, 1. 7. 1984 jmenován SR 1. odd. III. odb. S-StB Plzeň, 1. 9. 1985 povolán k dennímu studiu fakulty StB VŠ SNB, 1. 9. 1986 povoleno přerušování studia a návrat do původní funkce, 1. 3. 1986 se stal SRS 1. odd. III. odb. S-StB Plzeň, 15. 2. 1990 odvolán z funkce.

78f

1989, 24. listopadu, Plzeň. – Informace operačního střediska KS SNB o bezpečnostní situaci v okrese Rokycany.

[...]^a

Věc: Bezpečnostní situace v okrese Rokycany – předložení

Události dne 24. listopadu 1989

- 08,20 hod. sdělil náčelník OO-VB Rokycany kpt. CHARVÁT¹ zjištění nápisu na skladu zeleniny v Rokycanech, a to „Ať žije Dubček, pryč s KSČ“. OO-VB Rokycany provedlo dokumentaci a odstranění nápisu.
- 08,50 hodin por. NOVÁK OO-VB Radnice sdělil zajištění letáku v obci Radnice, okres Rokycany, na prodejně Jednoty. Provedeno odstranění.
- 09,15 hodin oznámil telefonicky ředitel závodu Favorit na OHK OS SNB Rokycany, že se dělníci shlukují na dílnách a rozhodují se, zda budou v pondělí dne 27. 11. 1989 stávkovat. Zpráva předána na OV KSČ s. VILDOVI a na místo odjel vedoucí tajemník OV KSČ soudruh NENÁDL.
- 09,50 hodin oznámila na OS SNB Rokycany s. URBÁNOVÁ, Pivovar Rokycany, že na hydroformní stanici v ul. Pivovarská jsou červenou barvou napsána protistátní hesla. Provedeno opatření – vyzooměn majitel ZVAK Rokycany a provedeno přetření.

- 10,10 hodin oznámeno majitelem garáže, že vedle hotelu Zimní stadión jsou vylepeny dvě výzvy. Oznamovatel NESNÍDAL. Provedeno odstranění.
- 13,00 hodin kpt. FAIT² prověřuje poznatek Liko Radnice, a to v tom směru, že zde je údajně připravována stávka řidičů. Jako hlavní osoba zde figuruje osoba MANKO Jaroslav, který nabádal řidiče k pondělní stávce. Do závodu Liko byl vyslán tajemník OV KSČ Rokycany s. SÝKORA.
- 14,45 hodin s. BĚLOHLÁVEK předal zprávu k závodu Škoda Ejpovice, kde ing. ČIVIŠ a FENCL v ranních hodinách podněcovali na provozu strojírna dělníky, aby se připojili ke generální stávce. Předseda CZV ROH s. DRNEC vyhotovil stanovisko /pisemné/, kde odsuzuje represivní zásah SNB dne 17. 11. 1989 v Praze, dále kritizuje nedostatečnou aktivitu ÚRO a vlády v řešení návrhů zákonů o sdružovacím právu, o právu shromažďovacím a řešení kolektivních pracovních sporů. Upozorňuje dále, že žádnými zákazy nelze zabránit případnému přerušování práce v pondělí. Ve 14,00 hodin toto stanovisko projednal se s. DRNCEM ředitel závodu s. LAVIČKA. Informace byla dále předána pomocníku vedoucího tajemníka OV KSČ Rokycany s. VILDOVI k provedení opatření.

OD StB Plzeň:
kpt. HÁJEK

^a Č. j. KS-0548-31/OV-89. V hlavičce je místo „Přísně tajné“ uvedeno „Tajné“. Vlevo plzeňské razítko, došlo 24. XI. 1989 v 19.30 hod., číslo zprávy 11225. Vpravo razítko „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 24. XI. 1989, č. j. CB-0033-223/03-89, přílohy 0. Nad nimi vpravo rukou připsáno „AO“, k tomu je připojen Zamykalův vlastnoruční podpis (zřejmě se jedná o Vojtěcha Zamykala) s rukou psaným datem „24/11“. Nad tím razítko „24. listop. 1989“.

¹ Stanislav Charvát (1949) nastoupil 1. 10. 1971 jako výkonný příslušník k OO VB Rokycany, náčelníkem OO VB Rokycany odbor VB OS SNB Rokycany se stal 1. 11. 1986.

² Jiří Fait (1946) nastoupil 1. 11. 1971 jako výkonný příslušník k OO VB Radnice O-VB Rokycany, v roce 1989 byl náčelníkem OO VB Radnice odbor VB OS SNB Rokycany.

1989, 24. listopadu, Cheb. – Informace odboru StB OS SNB o operativní situaci v okrese Cheb.

[...]^a

Věc: Operativní situace v okrese Cheb.

V době mezi 17 – 18 hod. se zúčastnilo na nám. kr. Jiřího z Poděbrad v Chebu před MěNV cca 1 100 osob. Jednalo se převážně o mladé lidi. Byla přečtena výzva studentů, kterou nechali podepsat. Provolávali různá hesla: Jakeše do koše, Děkujeme SNB, že jste nás probudili, SNB fuj a pod. Bylo zde dohodnuto, že se setkají v 19,30 hod. v Zpč. divadle, kde bude probíhat další dialog. Vzhledem k tomu, že do divadla se může dostat pouze 340 osob, bude provedeno ozvučení divadla zvenku, aby všichni mohli slyšet, co se zde probírá. Vstupenka je 1,- Kčs. Na náměstí studenti vybírali peníze, které mají být použity pro studenty na úhradu jejich výdajů. Peníze, které vyberou v divadle, budou využity pro stávkový výbor studentů v Praze.

Mezi účastníky demonstrace na náměstí byla uvedena skutečnost, že ministr národní obrany VÁCLAVÍK se pokusil o sebevraždu. Tuto zprávu získali z vysílání ARD.

V Mar. Lázních nedošlo k narušení veřejného klidu a pořádku, pouze jsou zde vyvěšeny vlajky a letáky.

Náčelník odboru StB Cheb: mjr. JUDr. Stanislav GONO¹

Operační středisko KS SNB Plzeň:
kpt. HÁJEK

^a Č. j. KS-00165-28/OV-89. Vlevo plzeňské razítko, došlo 24. XI. 1989 v ? hod., číslo zprávy 11235. Vpravo razítka „25. listop. 1989“ a II. správy SNB, došlo 25. XI. 1989 (?), č. j. CB-0033-231/03-89, přílohy 0. Mezi nimi rukou připsáno „s. Kabele“ s jeho vlastnoručním podpisem. Vpravo pod razítky rukou připsáno „AO“, k tomu je připojen Zamykalův vlastnoruční podpis (zřejmě se jedná o Vojtěcha Zamykala) s rukou psaným datem „24/11“. V pravém horním rohu rukou „CB-005033/01-89-KPS“.

¹ Stanislav Gono (1948) nastoupil 1. 5. 1970 jako referent k O-StB Karlovy Vary, 6. 10. 1970 – 4. 6. 1971 povolán do nástupní školy StB v SOŠ MV FED Vinoř, 1. 9. 1976 – 31. 7. 1980 absolvoval fakultu StB VŠ SNB, 1. 8. 1980 se stal vedoucím směny O-StB OS SNB Karlovy Vary, 1984 navržen ke studiu v SSSR, 1. 1. 1985 jmenován zástupcem náčelníka OS SNB Karlovy Vary pro StB, 1. 2. 1989 zástupcem náčelníka OS SNB Cheb

pro StB, 15. 1. 1990 odvolán z funkce a 30. 4. 1991 uvolněn ze služebního poměru.

78h

1989, 24. listopadu, Rokycany. – Informace OS SNB o bezpečnostní situaci v okrese Rokycany.

[...] ^a

Věc: Bezpečnostní situace v okrese Rokycany – předložení.

1. Dne 24. 11. 1989 ve 21,20 hod. byl na autobusovém nádraží¹ v Rokycanech nalezen leták na silném papíru formát A4, na kterém je kuličkovou tužkou /modrou/ napsáno „27. 11. 1989 šance pro 15 000 000, už nikdy KSČ, smrt komunistům, mohou za vše“. Tento leták byl vylepen vedle letáku napsaném na počítači, ve kterém je Provolání vysokoškolských studentů k dělníkům a rolníkům Československa. Pachatel vylepení letáku nebyl zjištěn.

Náčelník okresní správy SNB Rokycany:
mjr. JUDr. Jaroslav STÁŇA²

^a Č. j. KS-0548-32/OV-89. V hlavičce je místo „Přísně tajné“ uvedeno „Tajné“. Vlevo plzeňské razítko, došlo 24. XI. 1989 ve 24.00 hod., číslo zprávy 11240. Vpravo rukou připsáno „s. Kabele“, k tomu je připojen jeho vlastnoruční podpis a Zamykalův. Pod tím razítko II. správy SNB, došlo 25. XI. 1989, č. j. CB-0033-226/03-89, přílohy 0; vpravo pod razítkem rukou „Vytěženo 25. 11.“ s pravděpodobně Prokšovým vlastnoručním podpisem.

¹ K problematice ČSAD byl na úrovni kraje nalezen pouze OBS „ČSAD“ s reg. č. 11846, který byl na objekt Podnikového ředitelství ČSAD zaveden v únoru 1965 10. odd. II. odb. S-StB Plzeň: 28. 3. 1989 předán na 2. odd. III. odb. S-StB Plzeň, skartace v registru nevyznačena (v nepřilís kvalitních přehledech EZO je tentýž OBS registrován ještě u O-StB Sokolov a O-StB Karlovy Vary).

² Jaroslav Stáňa (1945) nastoupil 1. 9. 1970 jako hlídkový příslušník k OO-VB Příbram, 1. 9. 1971 se stal referentem skupiny StB Rokycany KS SNB Plzeň (od 1. 7. 1973 O-StB Rokycany), 4. 9. 1973 – 20. 6. 1975 povolán do dvouletého kursu SOŠ MV FED Vinoř – „směr StB obor kontrarozv.“, 1. 9. 1975 – 31. 7. 1979 absolvoval fakultu StB VŠ SNB, 1. 8. 1979 jmenován SR 1. odd. II. odb. S-StB Plzeň, 1. 10. 1980 zástupcem náčelníka OS SNB

Rokycany, 14. 3. 1984 dočasně pověřen výkonem funkce náčelníka OS SNB Rokycany, 1. 11. 1984 ve funkci potvrzen, 16. 5. 1985 – 15. 7. 1985 absolvoval dvouměsíční kurs náčelníků OS SNB na VŠ FED V-StB SSSR v Moskvě, 17. 1. 1990 odvolán z funkce a 31. 7. 1991 uvolněn ze služebního poměru.

78ch

1989, 24. listopadu, Karlovy Vary. – Informace OS SNB o shromážděních občanů v okrese Karlovy Vary.

[...] ^a

Věc: Hlášení o shromáždění osob v okr. K. Vary ze dne 24. 11. 1989

K opakovanému shromáždění osob došlo ve městě K. Vary dnešního dne v 16.00 hod. na prostranství před LS Thermal. Shromáždění bylo opět vedeno mluvčími Jindřichem KONEČNÝM a Jiřím KNOTKEM.¹ Během shromáždění vystoupila celá řada řečníků, zejména tzv. zástupců podniků, a to jak z okresu K. Vary, tak z okresu Sokolov. Jejich vystoupení byla podobná, v podstatě zaměřená na splnění požadavků studentů a občanských aktivit včetně ujištění, že převážná část se zúčastní generální stávkou dne 27. 11. 1989. Řečníci z podniků uváděli, že v některých případech s jejich rozhodnutím o stávce vedení jejich podniku nesouhlasí, že je jim vyhrožováno, že proti nim budou vyvozeny sankce a z toho důvodu organizují stávku jednotlivci, kteří sbírají podpisy. Mimo tkzv. zástupců podniků a organizací vystoupili i jednotlivci, mezi nimiž byli i dva komunisté, kteří hovořili k přítomným na výzvu organizátorů, ale závěrem vlastně potvrdili, že mají souhlasné stanovisko se studenty a umělci. Vyhodnocením všech projevů zjištěno, že všichni trvají na dřívějších požadavcích, t. j. důsledného vyšetření zákroku v Praze dne 17. 11. 1989, na odstoupení a potrestání všech osob, které toto zapříčinily, na odstoupení stranických funkcionářů, kteří současnou krizovou politickou situaci zavinili, a to jak stranické, tak vládní orgány. Část řečníků přímo uváděla, že nejde o rozvrat soc. společnosti, ale že jde o nápravu chyb, kterých se dopustili zejména v ústředních a vedoucích orgánech KSČ, že tito nikdy nemohou u mládeže obnovit důvěru.

Na shromáždění bylo oznámeno, že vedoucí tajemník MěNV KSČ Praha s. ŠTĚPÁN podal demisi – toto bylo přijato bouřlivým potleskem. Dále byli účastníci zváni do M-klubu v K. Varech (zařízení KV SSM Plzeň) na promítnutí videozáznamu ze zákroku pořádkových sil v Praze dne 17. 11. 1989 na sobotu a neděli. Byla dána i výzva, aby po

shlédnutí [!] videozáznamu nepodlehli účastníci vlastním nebo skupinovým emocím nebo provokatérům, aby se pouze nad tím zamysleli a zachovali naprostý klid. Ke shlédnutí byli vyzváni i příslušníci SNB. Organizátoři veřejně poděkovali příslušníkům SNB v K. Varech, že nejsou proti nim činěna přímá represivní opatření a že sami nezavdají důvod, aby muselo dojít k vzájemnému střetu.

V závěru shromáždění byla provedena volba zástupců Občanského fóra Karlovarska s pověřením vedení dialogu a zajištění jejich požadavků ve složení – KONEČNÝ, KOTEK, FUKS,² ing. HORNÍK, dosud neustanovený zam. s. p. Pozemní stavby K. Vary (ředitelství) – studující 5. ročník právnické fakulty Praha,³ za ekology se přihlásil Milan⁴ (dále nezjištěno), za OV SSM jistý Igor⁵ (má být pouze členem pléna), dále vyzývali přítomné komunisty, aby vstoupili do fóra (nikdo se nepřihlásil), dále vyzývali, zda je přítomen předseda MěNV,⁶ aby se stal členem (nebyl přítomen), dále výzva, zda je přítomen zástupce socialistické strany (nikdo se nepřihlásil). Byl sdělen program tohoto fóra a jeho nejbližší činnost – vyhodnotit a soustředit všechny připomínky z podniků, škol, organizací i jednotlivců a řešit je dialogem s příslušnými orgány. Z tohoto důvodu odvolali i shromáždění na sobotu dne 25. 11. 1989 a další shromáždění vyhlásili na neděli dne 26. 11. 1989 v 16.00 hod. u LS Thermal. Dále uvedli, že budou soustavně v přímém spojení s Prahou. Shromáždění se zúčastnilo cca 3 500 – 4 000 osob, bylo zakončeno v 19.15 hod. zpěvem čsl. st. hymny. Před ukončením byla opětovně dána výzva pro všechny zúčastněné, aby zachovali klid a veřejný pořádek.

K dalšímu shromáždění asi 1 000 osob došlo v městě Ostrov nad Ohří na náměstí. Před samotným zahájením došlo k provolávání hesel: „Pryč s milicí“, „Svobodu“. Celou manifestaci organizoval neustanovený (dosud) člen vysokoškolského stávkového výboru v Praze. Na úvod shromáždění vystoupil v 16.00 hod. předseda MěNV s. PEŠINA. Po něm vystoupil předseda MěNV s. LORENC.⁷ Před shromážděním přečetl rezoluci OV KSČ. Z počátku byla přijímána pískáním a nesouhlasem, ale ke konci došlo k bouřlivému potlesku. Ve svém projevu dále prohlásil, že není účelné vést dialog na ulici, a vyzval shromáždění k jednání se zástupci např. v kulturním domě. Tento návrh nebyl shromážděním přijat. Po něm vystoupily herečka Realistického divadla v Praze ČERANÁ⁸ a Ivanka DEVÁTÁ – vysvětlovaly podstatu stávky umělců a vyzývaly další ke stávce. Pak přečetl předseda ČSS Ostrov výzvu k čs. lidu. Na manifestaci vystoupil též pracovník Komunálních služeb Ostrov a sdělil, že část podniku půjde do stávky, a pracovník podniku Polovodiče ČKD Praha, který vyzýval též ke stávce s tím, že se k ní připojili i příslušníci SNB z Prahy 7. Manifestace byla ukončena v 17.20 hod. Nedošlo k provokacím vůči příslušníkům SNB ani k jejich urážkám.^b

K dalšímu shromáždění došlo v Nejdku v době od 18.00 hod. –

18.50, kterého se zúčastnilo asi 150 osob. Ke shromáždění promluvil 6 mluvčích, z nichž René NOVÁK z Nejdku vyzýval občany, aby jeli v neděli do Prahy a pomohli vytvořit tkzv. živý řetěz, též zde bylo vyhlášeno, že odstoupil předseda MěNV Praha s. ŠTĚPÁN. Ostatní vyzývali ke skandování hesla „Demisi“. K žádnému zákroku ze strany VB nedošlo.

V K. Varech přítomný údajný člen řídicího výboru z Prahy prohlásil, že jejich činnost neskončí, dokud nebudou splněny jejich dříve stanovené požadavky, a ať nikdo nevěří tomu, že Rudé právo sdělí, že v pondělí stávky končí. Mají trvat tak dlouho, až budou požadavky splněny, a ukončení musí vyhlásit Československá televize. Dále uvedl, že nebudou nikdy souhlasit s tím, když dříve jmenovaní funkcionáři provedou sebekritiku – musí z funkcí odstoupit, všechny tři vlády musí přehodnotit stanovisko [k] zásahu pořádkové jednotky dne 17. 11. 1989. Dále oznámil, že studenti v Praze nemají finanční prostředky, a proto provádějí sbírky u shromážděných osob. Během shromáždění ke sbírce skutečně došlo (vybráno do dvou plných igelitových tašek). Peníze nebyly počítány a částka nebyla zveřejněna.^c

Dnešního dne bylo do opatření zapojeno 172 příslušníků součásti OS SNB K. Vary. Žádná osoba nebyla předvedena. Pořádková jednotka nebyla z OS SNB nasazena.

Náčelník OS SNB K. Vary:
v z. pplk. POHAN⁹

Operační středisko KS SNB Plzeň:
kpt. HÁJEK

^a Č. j. KS-0548-33/OV-89. V hlavičce je místo „Přísně tajné“ uvedeno „Tajné“. Vlevo plzeňské razítko, došlo 24. XI. 1989 ve 24.00 hod., číslo zprávy 11241. Vpravo rukou připsáno „s. Prokš, s. Kabele, s. Knížek, s. Smrž“, k tomu jsou připojeny jejich vlastnoruční podpisy a Zamykalův. Pod tím razítko II. správy SNB, došlo 25. XI. 1989, č. j. CB-0033-228/03-89, přílohy 0. Nad samotným textem hlášení je rukou připojen velký vykřičník.

^b „pracovník podniku Polovodiče ČKD... SNB Prahy 7“ rukou podtrženo a zprava je k odstavci v těchto místech připojen velký vykřičník.

^c 1. a 2. větný celek odstavce a jeho konec od „provádějí sbírky...“ rukou podtrženy, zprava jsou ke konci odstavce připojeny dva velké vykřičníky, od nichž vede čára k zakroužkovanému otazníku.

¹ Jiří Kotek. Jeho jméno je uvedeno chybně i dále, k tomu již nečiníme poznámku.

² Jiří Fuchs.

³ Jedná se o Karla Jelínka.

⁴ Zřejmě Milan Linhart.

⁵ Igor Sedněv.

⁶ Předsedou MěNV Karlovy Vary byl v té době Miloslav Vaněk.

⁷ Vladislav Lorenc byl v té době zřejmě předsedou MěV KSČ.

⁸ Nejspíše se míní Zdeňka Černá.

⁹ Stanislav Pohan (1934) nastoupil 1. 8. 1956 k 3. pohraniční brigádě MV Karlovy Vary, 1. 4. 1966 se stal náčelníkem PO VB Nové Hamry O-VB Karlovy Vary, 1. 8. 1972 zástupcem náčelníka pro politickovýchovnou práci (PVP) OO VB Karlovy Vary, 1. 6. 1976 vyslán v rámci přípravy kádrových rezerv k OV KSČ, 1. 10. 1977 jmenován zástupcem náčelníka pro PVP OO VB Karlovy Vary, 1. 1. 1980 dočasně pověřen výkonem funkce zástupce náčelníka OS SNB Karlovy Vary pro PVP, 1. 3. 1980 ve funkci potvrzen, 31. 1. 1990 uvolněn ze služebního poměru příslušníka SNB.

78i

1989, 24. listopadu*, Plzeň. – Informace operačního střediska KS SNB o shromáždění občanů v Tachově.

[...] ^a

Věc: Denní hlášení ze dne 24. 11. 1989 – předložení k č. j. OS-00368/OV-89 ze dne 7. 3. 1989.

Situace v průběhu shromáždění v Tachově na náměstí Republiky dne 24. 11. 1989 od 16.00 hod. byla následující:

Shromážděné osoby v počtu cca 50 přechází do středu náměstí. V 16.10 hod. přišel VÁCHA¹ a BÁČA² ke shromážděným, cca 200 osob, mávání čs. vlajkou, manifestaci zahájil VÁCHA a uvedl pražské studenty z vysoké školy pedagogické fakulty Praha – BEDNÁŘ Pavel a údajně HRUŠÁK. BEDNÁŘ informoval přítomné o tom, že Čs. televize a Rudé právo neinformují pravdivě. Mladá fronta a Svobodné slovo, které bylo prodáváno v PNS, není to, co vychází v Praze. Je tištěno v krajských redakcích. Dále informoval o výzvě vysokoškoláků o současné situaci v Praze.

Poté vystoupil VÁCHA jménem zdravotně postižených horníků. Dále BÁČA s další peticí. Dále hovořil zástupce ZDZ Planá, který uvádí, že výzvu v ZDZ podepsalo 93 zaměstnanců. Vyzýval však, aby pracovali a nestávkovali, poté opět student BEDNÁŘ mluvil o dopisu pro Ústav státu a práva, že vyšetřování případu ze dne 17. 11. 1989 nepřísluší prokuratuře generální, ale vojenské prokuratuře.

Poté BÁČA četl poselství studenta HRUŠÁKA, přímého účastníka demonstrace ze dne 17. 11. 1989 v Praze.

VÁCHA upozorňuje přítomné, že se zástupci města Tachova bylo dohodnuto zabezpečení shromáždění ze strany příslušníků VB, aby tohoto nezneužili různí provokatéři. Poté se ozývalo „Ať jdou s námi“.

Dále student tachovského gymnázia seznámil přítomné, že oni [-] studenti chtěli demonstraci, ale ředitel ji nepovolil. Roztrhal letáky a petice a poslal na ně policajty, ani do gymnázia nepustil osoby, které chtěly informovat studenty. Uvedl, že část studentů se připojí ke stávce, dav se ptal na jméno ředitele gymnázia. Na toto reagoval BÁČA s tím, že se jedná o s. JAKLA. Ozvalo se heslo „Hanba“.

Poté vystoupil zástupce Čs. strany socialistické s profesionálním projevem (RACKOVÁ). Uvedl, že přijel z Prahy, kde se účastnil včerejší demonstrace. Uvedl, že je udiven malou informovaností, že události značně pokročily. Přítomným sdělil, že jejich prohlášení je ve vývěsce Čs. strany socialistické. Vzpomenul, že demonstrace v Praze dne 23. 11. 1989 byla nádherná. Poté skandování hesla „Svobodu“.

VÁCHA vystoupil, že v 17.00 hod. je konec povolené demonstrace. Poděkoval pražským účastníkům. Student PF Praha BEDNÁŘ sdělil, že občané Tachovska jsou vždy vítáni v Praze, kde jim vysvětlí význam „Několik vět“, a dále uvedl, že i v SSSR časopis Novosti sděluje, že roku 1968 v ČSSR byla 1. etapa přestavby, kterou SSSR násilně potlačil. Dále uvedl, že je potřeba, aby se vyskytly hesla např.: „Dvouhodinová stávka uškodí méně než několik dní absence příslušníků LM na pracovišti“. Ozvaly se výkřiky „V Praze mají rozum, Svobodu, Ať žije Praha“.

BÁČA vyzývá, že si na závěr všichni zazpívají čs. státní hymnu, a VÁCHA upozorňuje, že se zavázali svojí ctí, že zachovají klid, a odmítá násilí a upozorňuje, že do 17.30 hod. se všichni musí rozejít. Uvádí, že v sobotu a neděli (25. – 26. 11. 1989) v Tachově nebude žádná manifestace. V pondělí 27. 11. 1989 dle situace doufá, že z Prahy přiveze techniku, aby příště bylo lépe slyšet.

Dále VÁCHA vyzývá účastníky shromáždění, že se mohou v sobotu dne 25. 11. 1989 v 09.00 hod. dostavit před budovu ministerstva zdravotnictví v Praze, kde budou zaměstnanci Uranových dolů ZČ Zadní Chodov požadovat zlepšení sociálních podmínek pro pracující.

Již v průběhu shromáždění byla rozdávána tiskovina formátu A4 s oboustranným textem. Jedna strana obsahuje výzvu Několik vět a druhá Provolání havířů k havířské obci a k příslušníkům LM. Zapalovány svíčky, zakončeno společným zpěvem demonstrujících hymny ČSSR.

Operační středisko KS SNB Plzeň:
kpt. HÁJEK

^a Č. j. KS-00165-29/OV-89. Vlevo plzeňské razítko, došlo 25. XI. 1989 v 1.15

hod., číslo zprávy 11244. Vpravo rukou připsáno „s. Kabele, s. Knížek“, k tomu jsou připojeny jejich vlastnoruční podpisy a Zamykalův. Pod tím rukou připsáno „Vytěženo“, k tomu je připojen Kolářův vlastnoruční podpis a razítko „25. listop.“. Pod tím razítko II. správy SNB, došlo 25. XI. 1989, č. j. CB-0033-225/03-89, přílohy O. Pod ním rukou „Vytěženo 25. 11.“ s pravděpodobně Prokšovým vlastnoručním podpisem.

¹ K osobě Jana Váchy (1947) byl 22. 6. 1987 O-StB Tachov zaveden SPO „RECEL“ (podle EZŮ ovšem „REBEL“!), reg. č. 28558: 31. 5. 1988 archivován pod a. č. 9172; rozpracování týmž útvarem 26. 10. 1989 obnoveno v SS: skartace v registru nevyznačena.

² K osobě Kamila Báci (1943) byl 5. 12. 1972 O-StB Tachov zaveden svazek NO („III/44“), reg. č. 16503: skartace v registru nevyznačena.

78j

1989, 24. listopadu*, Cheb. – Informace odboru StB OS SNB o operativní situaci v okrese Cheb.

[...] ^a

Věc: Oper. situace ze dne 24. 11. 1989 – 21,30 hod.

1/ V době od 18,00 hod. do 19,00 hod. na nádraží v Aši se sešlo více jak 100 osob, převážná část mládeže, které zde byly promítány z videozáznamu zákroky příslušníků SNB ze dne 17. 11. 1989, projev kardinála TOMÁŠKA a jiné. Celou záležitost řídil ŠTROBL z Aritmy, CIMPRICH z Ohary Podhradí a HOFMAN z Tosty Aš, kteří vyzývali k demonstraci na 26. 11. 1989, která je povolena. Dále zde byla pronesena informace, že ministr národní obrany VÁCLAVÍK spáchal sebevraždu.

2/ Dodatkem k předešlému hlášení týkajícímu se oznámení Evy T[...], nar. [...] 1939, byt. Dolní Žandov, zam. jako vedoucí prodejny Jednota v Dolním Žandově, která uvedla, že pokud v pondělí otevře, bude zabita.¹ Šetřením orgánů OS SNB Cheb bylo zjištěno, že dne 23. 11. 1989 v 10,30 hod. během prodeje měla anonymní telefonát, kde anonym uvedl, že jestliže v pondělí otevře obchod a nezúčastní se generální stávkou, tak „uvidí“. Následující den 24. 11. 1989 v 7,05 hod. opět anonymní telefonát, který uvedl „ty nedáš pokoj, dala jsi to policajům, tak tě odkráglujeme“. Tuto skutečnost telefonicky předala veliteli PS útvaru Dolní Žandov s. VRZÁKOVI.² V 8,30 hod. opět anonymní telefonát „ty jsi to udělala a půjdeš“, ve 12,30 hod. za přítomnosti s. VRZÁKA opět telefonní anonym: „Odkráglujeme tě.“³ K uve-

dené věci bylo zjištěno, že T[...] chce prodejnu dne 27. 11. 1989 otevřít, ale chce, aby v prodejně byl příslušník SNB nebo voják. T[...] dále uvedla, že hlas, který jí volal, zná, ale nemůže si nyní vzpomenout, komu patří. Pokud anonym přijde do obchodu, tak ho pozná.^b

V rámci OS SNB Cheb bude přijato dodatečné opatření.

3/ V době od 17.30 hod. do 21.15 hod. běží v Západočeském divadle Cheb shromáždění, organizované vedením stávkového výboru Zpč. divadla Cheb, jehož obsahem je vedení dialogu mezi stávkovým výborem a obyvatelstvem města a čtou se požadavky stávkujících. Bylo stanoveno symbolické vstupné 1,- Kčs. Divadlo bylo zaplněné.

Náčelník odboru StB Cheb: mjr. JUDr. Stanislav GONO

Operační středisko KS SNB Plzeň:
kpt. HÁJEK

^a Č. j. KS-00165-30/OV-89. Vlevo plzeňské razítko, došlo 25. XI. 1989 v 7.45 hod., číslo zprávy 11250. Vpravo razítka „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 25. XI. 1989, č. j. CB-0033-229/03-89, přílohy 0. Vpravo od nich Zamykalův vlastnoruční podpis. V pravém horním rohu rukou „AO“.

^b Odstavec je z větší části rukou podtržen, zleva je zatržen a je k němu připsáno „TEROR“.

¹ Viz dok. 78a.

² Dle personální evidence byl Václav Vrzák (1938) náčelníkem technické ošetřovny vozidel automobilové rotý stavebního praporu jednotky pro investiční výstavbu, která byl podřízena HS PS OSH.

³ Informace o uvedených anonymních telefonátech byla zapracována do 9. odstavce části „Nepřátelská činnost“ DSZ FMV č. 182/B z 26. 11. 1989. Srovn. pozn. 2 dok. 8a a pozn. 1 dok. 78a.

78k

1989, 24. listopadu*, Plzeň. – Informace operačního střediska KS SNB o bezpečnostní situaci v okrese Sokolov.[...]^a

Věc: Informace o bezpečnostní situaci v okrese Sokolov dne 24. 11. 1989 v 18.00 hod.

V okrese Sokolov nedošlo k závažnému narušení klidu a veřejného pořádku. Byly zjištěny snahy po agitaci a výzvy ke stávkám na podnicích a školách.

1. 3 místní občané z Kraslic se snažili vyzývat dělníky a studenty ke stávkám a výjezdu na generální stávku do Prahy v podnicích KRAJKA, AMATI, AUTOBRZDY, SOU a SPŠ podniku Amati. Dělníci i studenti jejich návrhy odmítli.
2. 2 studenti z Prahy se snažili dostat do objektu PK 25. únor Vřesová, přičemž požadovali hovořit s dělníky. Bylo jim umožněno vést dialog na CZV SSM Vřesová.
3. V odpoledních hodinách navštívila závod Družba PK^b 25. únor Vřesová delegace herců a studentů na čele s herečkou Janou ŠTĚPÁNKOVOU, požadovali vstup do závodu, což jim nebylo umožněno. Několik minut diskutovali s dělníky, kteří odcházeli ze směny, ale byli odmítnuti. Jednotlivé osoby byly zjištěny.^c
4. Z Pošty Chodov byl podán telegram adresovaný na zasedání ÚV KSČ, mimo jiné je v něm uvedeno: „Jste daleko od lidí, obehnutí kordonem příslušníků SNB i v samém baráku ÚV. My jsme na Václaváku v r. 1948 bojovali a vyhráli, vy nemáte ani odvalu tam jít, já i mnozí další, které jste dokázali ze strany vyhodit, tam můžeme jít i dnes a řekneme konec vlády aparátu strany. Nerozhodnete-li správně, zveřejníme dopis i telegram.“ Telegram nebyl dále odeslán, zjištění pisatelky-odesílatelky je upřesňováno.
5. Je nadále zjišťován výskyt letáků v Chodově, Horním Slavkově a Sokolově. Letáky jsou podepsány stávkovým koordinačním výborem „Občanské fórum“.
6. V 16.00 hod. se na náměstí Budovatelů v Sokolově shromáždilo cca 400 osob, ke kterým promluvil herec Ivan VYSKOČIL a zpěvák Michal DAVID. Při shromáždění k narušení veřejného pořádku nedošlo. Bylo ukončeno v 16.30 hod. V závěru shromáždění Ivan VYSKOČIL vyzval přítomné, aby se přemístili k budově kina Karpinsk v Sokolově, kde bude vystoupení pokračovat, neboť na náměstí Budovatelů nebylo k dispozici ozvučení. Zvukovou

aparaturu pro vystoupení u kina Karpinsk mělo poskytnout OV SSM, které je provozovatelem tohoto zařízení. Před kinem se shromáždila skupina cca 150 osob. K vystoupení nedošlo z technických důvodů /bez elektrické energie/. Poté se účastníci shromáždění po skupinách přesunuli k evangelickému kostelu v Sokolově, kde farář PAVLIS přislíbil umožnění vstupu a shromáždění v kostele. V současné době je v kostele a před ním cca 200 osob a další přicházejí. Při přesunu osob nedošlo k narušení dopravy, ani veřejného pořádku.

OD StB OS KS SNB Plzeň:
npor. KUNTZMAN¹

^a Č. j. KS-00165-31/OV-89. V hlavičce není uvedeno „Mimo pořadí“. Vlevo plzeňské razítko, došlo 25. XI. 1989 v 8.45 hod., číslo zprávy I1252. Vpravo razítko „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 25. XI. 1989, č. j. CB-0033-227/03-89, přílohy 0. Vpravo od nich rukou připsáno „s. Knížek, s. Kabele“, k tomu jsou připojeny jejich vlastnoruční podpisy a Zamykalův. Pod tím rukou „Vytěženo“, k tomu je připojen Kolářův vlastnoruční podpis a razítko „25. listop.“. V pravém horním rohu rukou „AO“.

^b V originále je „p. k.“: i podle dobového tisku vypadala zkratka pro „palivový kombinát“ námi uvedeným způsobem; kromě toho však zmiňovaný podnik byl „koncernovým podnikem“, tj. uváděl se také jako „k. p. PK 25. únor Vřesová“.

^c Tento a předcházející odstavec (bod 2. a 3.) jsou částečně rukou podtrženy, zleva jsou zatrženy a je k nim připsáno jedno společné „KRUH“.

¹ Jaroslav Kuntzman (1950) nastoupil 1. 8. 1976 jako řidič mechanik ke KS SNB Plzeň, 1. 3. 1980 se stal referentem 3. odd. I. odb. S-StB Plzeň, 1. 9. 1980 – 19. 4. 1985 absolvoval pětiletý důstojnický cyklus pro maturan-ty, 1. 5. 1985 jmenován referentem 4. odd. I. odb. S-StB Plzeň, 1. 1. 1987 – 1. 12. 1990 operačním důstojníkem operačního střediska organizačního a operačního odboru KS SNB Plzeň.

79a

1989, 25. listopadu, Plzeň. – Informace KS SNB o bezpečnostní situaci v Západočeském kraji.[...]^a

Věc: Bezpečnostní situace v Zpč. kraji dne 25. 11. 1989 k 18.00 hodině – hlášení

V Plzni v 15.00 hodin shromáždění osob na náměstí Republiky, kterého se zúčastnilo cca 5 000 osob, byl přehrán magnetofonový záznam z vystoupení generálního tajemníka ÚV KSČ s. URBÁNKA. Shromáždění pak skandovalo odstoupení vedoucího tajemníka MěV KSČ s. KREIDLA. Další shromáždění bylo svoláno na 26. 11. 1989 ve 14.00 hod. Veřejný pořádek nebyl narušen.

Dnešního dne je pracovníky Zpč. divadla Cheb připravováno na 17.00 hod. opětovně shromáždění na náměstí krále Jiřího z Poděbrad a v 19.30 hod. setkání s herci Zpč. divadla.

Sokolov – 300 osob na nám. Budovatelů.

Domažlice – na OS SNB, linka 158, anonymní telefonát: „Aby poslal do Prahy rudé bratry, aby udělali uličku a zase mlátili lidi.“

Náčelník KS SNB Plzeň:

v z. pplk. VÍTEK¹

^a Č. j. KS-00171/OV-89. Jako adresát je uvedeno ÚOS FMV, OS MVŽP ČSR, FS VB a II. S-SNB. Vlevo plzeňské razítko, došlo 25. XI. 1989 v 18.55 hod., číslo zprávy 11281. Vpravo razítko II. správy SNB, došlo 25. XI. 1989, č. j. CB-0033-230/03-89, přílohy 0. Vpravo od něho Zamykalův vlastnoruční podpis. V pravém horním rohu rukou „AO“.

¹ Bedřich Vítek (1937) nastoupil 1. 7. 1967 jako hlídkový příslušník k MS VB Plzeň, 4. 9. 1967 – 15. 3. 1968 absolvoval nástupní školu VB v SOŠ MV Ostrov n. Ohří, 3. 9. 1973 – 30. 6. 1977 vyslán k čtyřletému internátnímu studiu Vysoké školy politické ÚV KSČ v Praze, 1. 7. 1977 se stal politickým pracovníkem oddělení pro PVP S-VB Plzeň, 1. 7. 1977 – 31. 12. 1977 vyslán na stáž na KV KSČ, 1. 11. 1977 jmenován SRS speciální skupiny školské oddělení pro PVP – styk se sdělovacími prostředky a propagací SNB KS SNB Plzeň, 1. 9. 1982 pověřen zastupováním náčelníka a od 1. 8. 1983 ustanoven náčelníkem uvedeného oddělení, 1. 1. 1984 VSRS téhož oddělení, 1. 6. 1986 zástupcem náčelníka KS SNB Plzeň pro PVP, 1. 2. 1990 odvolán z funkce a 31. 7. 1990 uvolněn ze služebního poměru příslušníka SNB.

1989, 25. listopadu*, Plzeň. – Informace KS SNB o bezpečnostní situaci v Západočeském kraji.[...]^a

Bezpečnostní situace v Zpč. kraji dne 25. 11. 1989 k 23.10 hod. – hlášení

1. Dodatek k informaci o shromáždění dne 25. 11. 1989 v Chebu na náměstí krále Jiřího z Poděbrad v 17.00 hod. Shromážděno cca 1 000 osob. Vystoupil muž ve věku kolem 63 let z Prahy, jak uvedl, hovořil na Václavském náměstí, četl svědectví přímého účastníka ze 17. 11. 1989. Dále hovořil o tom, že je záznam (video), kde demonstranti napadají pořádkovou jednotku, věří, že ČST bude vysílat skutečné události, ke kterým došlo. Dále vystoupil absolvent VKVŠ, hodnost desátník, který vykonává ZVS u VÚ Cheb, uvedl, že všichni absolventi podporují požadavky studentů, ale nemohou jim pomoci, nemohou z kasáren. Před 18.00 hod. se demonstrace rozešla. V průběhu demonstrace nedošlo k narušení klidu ani veřejného pořádku.

Dodatek k výhrůžnému telefonátu Evě T[...] ze dne 24. 11. 1989. Bylo provedeno opatření, jmenovaná bude zajišťována dvěma prac. OHK Cheb, další šetření k případu bude dne 27. 11. 1989.

Pokračování k situaci Cheb, anonymní telefonát matce příslušníka rtn. J[...] Richard[a] v 18.25 hod., aby se její syn ihned dostavil na náměstí (představil se jako příslušník VB). Jedná se pravděpodobně o stejného pachatele z 23. 11. 1989. Pachatel dosud nezjištěn. Opatření ve směru zjištění pachatele provedeno.^b

Od 19.30 hod. probíhá v divadle Cheb za účasti herců divadla dialog tzv. za uzavřenými dveřmi, vpouštěny jsou osoby, za kterými se ihned uzamyká.

2. Dne 25. 11. 1989 v 16.00 hod. v Klatovech na náměstí shromáždění asi 700 osob. Vystoupil signatář CH-77 Václav ŽUFAN,¹ zesměšňoval K. GOTTWALDA. Další účastníci shromáždění vyzývali občany k vystupňování tlaku na státní a stranické orgány s cílem dokončení boje do vítězného konce. Shromáždění ukončeno v 17.10 hod.

Sušice – na náměstí shromáždění v 15.30 hod., účast 250 osob, průběh obdobný jako v Klatovech. Ukončeno v 16.35 hod.

V Klatovech a Sušici byly během dne především ze strany příjezdějících osob z Prahy vylepovány ve značném množství letáky a další tiskoviny.

3. Dne 25. 11. 1989 ve 22.50 hod. před Obv. NV č. 1 Plzeň² neznámý pachatel hodil dělbuch. Ke zranění osob nedošlo.^c

Náčelník KS SNB Plzeň:
v z. pplk. VÍTEK

^a Č. j. KS-00172/OV-89. Adresát je stejný jako u dokumentů s č. j. typu KS-00165-.../OV-89 nebo KS-0548-.../OV-89, tj. MVŽP ČSR, ÚOS FMV, FS VB a II. S-SNB. Vlevo plzeňské razítko, došlo 26. XI. 1989 v 0.20 hod., číslo zprávy 11294. Vpravo razítka „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 27. XI. 1989, č. j. CB-0033-232/03-89, přílohy 0. V pravém horním rohu rukou „AO“.

^b Nalevo od odstavce rukou připsáno „PP-?“.

^c Odstavec je zleva rukou zatržen a je k němu připsáno „T“ a jiným pisadlem „PP“.

¹ K osobě V. Žufana (1960) byl 29. 3. 1982 O-StB Klatovy zaveden svazek NO („III/104“), reg. č. 24015: 11. 2. 1988 postoupen 2b odb. S-StB Praha. 2. odd. uvedeného odboru však již 27. 7. 1987 (k datu registrace je v řádku z registru uvedeno „má NO III/104, r. č. 24015, na O-StB Klatovy“) zavedlo SS „ŽLUVA“, reg. č. 45178: 11. 2. 1988 převeden na OS, 18. 5. 1989 předán na 3. odd. II. odb. S-StB Praha, zničen koncem roku 1989. O-StB Praha 5 zaevidovalo 18. 2. 1988 (k datu registrace je v řádku z registru uvedeno „Přijaté r. č. 24015 z Plzně, čj. OS-003/VSE0-3-88“) svazek NO „ŽANDA“ („3/1302“, poté „ŽLUVA“, „2/584“), reg. č. 45852: 14. 10. 1988 předán na 2. odd. 2b odb. S-StB Praha, 18. 5. 1989 na 3. odd. II. odb. téže správy, zničen 7. 12. 1989. 2. odd. 3. odb. X. S-SNB (OP: mjr. Jaromír Švec) zavedlo navíc 1. 2. 1988 kontrolní svazek „ŽLŮVA I.“, reg. č. 35077: právní kvalifikace § 98 tr. z., zničen na 1. odd. 11. odb. II. S-SNB 6. 12. 1989.

² Mezi „chráněnými“ objekty byl i „Zpč. krajský nár. výbor“, administrativně podchycený v OBS „OST“ (dle EŽO „KNV“), reg. č. 14522: zaregistrován v únoru 1972 oddělením státního tajemství II. odb. S-StB Plzeň, 25. 2. 1989 předán z 4. na 3. odd. III. odb. téže správy, skartace v registru nevyznačena.

80a

1989, 27. listopadu, Plzeň. – Informace operačního střediska KS SNB o bezpečnostní situaci v okrese Cheb.[...]^a

Věc: Informace k současné bezpečnostní situaci.

Situace v Mar. Lázních

Dne 27. 11. 1989 v 10,45 hod. volal telefonicky na OO-VB M. Lázně předseda MěNV s. KOPEK a sdělil, že se za ním dostavili představitelé Občanského fóra, kteří mu sdělili, že stávka, ke které se zatím hlásí živelně a není ještě přesně organizována, půjde směrem od zst. ČSD M. Lázně po hlavní třídě na kolonádu M. Gorkého. Zde je instalováno provizorní ozvučení a budou zde vystupovat různí řečníci Občanského fóra. S. KOPEK uvedl, že za MěNV vystoupí i on. Dále byl vznesen požadavek Občanského fóra vést dialog s představiteli města v Divadle Gogola, a to v 17,00 hod.

Situace v Aši:

Všechny rozhodující podniky ve městě vstoupí do stávky (s. p. Tosta, Aritma, Ohara) včetně prodejen potravin. Ve 12,30 hod. v prostoru sadu Míru se má uskutečnit demonstrace všech zástupců uvedených podniků – demonstrace je povolena MěNV Aš.

Situace ve Fr. Lázních

Osoba KZO¹ K[...] Josef, nar. [...] 1961, byt. F. Lázně, a další dosud neustanovený muž se bavili o současné politické situaci. K[...] v reakci uvedl, že je tomu také vinen příslušník SNB z OO-VB Fr. Lázně npor. WOLF Roland² a že si to s ním vypořádají – rozbijí mu hubu. Opatření projednáno s náčelníkem OO-VB Frant. Lázně.^b

Operační středisko KS SNB Plzeň:

mjr. PAŠEK

^a Č. j. KS-00165-39/OV-89. Vlevo plzeňské razítko, došlo 27. XI. 1989 v 14.20 (14.40?) hod., číslo zprávy 11342. Vpravo razítko „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 27. XI. 1989, č. j. CB-0033-233/03-89, přílohy 0.

^b Odstavec je zleva rukou zatržen a je k němu připsáno „VÝHR. SNB“ a jiným písmem „Rychlá informace“.

- ¹ K problematice KZO a ZKZO srovn. Fiedler, Martin: Akce PREVENCE. Securitas Imperii č. 5/1999, s. 148-149.
- ² Roland Wolf (1953) nastoupil 1. 6. 1976 jako výkonný příslušník k OO VB Františkovy Lázně, od 1. 4. 1978 výkonným příslušníkem OO VB Františkovy Lázně odbor VB OS SNB Cheb.

80b

1989, 27. listopadu, Plzeň. – Denní informace.

[...] ^a

Denní informace ze dne 27. 11. 1989

K bodu 2, 3 a 4 bez poznatku.

Náč. KS SNB Plzeň:
plk. RSDr. Inocenc ŠARMAN
v z. pplk. LUDVÍK

^a Č. j. OS-00377-189/OV-89. Vlevo plzeňské razítko, došlo 27. XI. 1989 v 15.30 hod., číslo zprávy 11344. Vpravo razítko „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 27. XI. 1989, č. j. ČB-0033-236/03-89, přílohy 0.

80c

1989, 27. listopadu, Plzeň. – Informace operačního střediska KS SNB o shromážděních občanů v okrese Cheb.

[...] ^a

Věc: Informace.

Cheb:

Manifestace zahájena ve 12,40 hod., ukončena ve 13,45 hod. Celkem na nám. krále Jiřího z Poděbrad shromážděno 2 500 – 3 000 občanů. Na akci vystoupilo 23 řečníků, z tohoto počtu 2 na podporu

KSČ. Projevy a hesla zaměřeny proti současnému vedení KSČ, na podporu svobodných voleb.

Mariánské Lázně:

Dav v počtu cca 5 000 osob se sešel před nádražím v M. Lázních a celá demonstrace pokračovala po hlavní třídě až na kolonádu v M. Lázních. Počátek byl ve 12,00 hod. a ukončení demonstrace ve 13,45 hod. V davu byla převážně mládež a dále dělníci různých služeb v M. Lázních. Když procházeli kolem OO-VB, skandovali „Ať žije Dubček“, „Chceme svobodné volby a demisi vlády“. Dále „Pojďte s námi, ale bez obušků“.

V diskuzi vystoupilo 8 – 10 osob, mezi nimi předseda MěNV s. KOPEK. Dále voják z povolání rtn. JAKEŠ (tak se představil), že armáda jde s lidem. Vystoupili i studenti, taktéž z Prahy celkem 3 až 4krát.

Aš:

Demonstrace se sešla ve 12,30 hod. v parku Míru v Aši. Celkem se sešlo okolo 500 – 600 osob. Z tohoto 50 procent mládeže. Vystupující za závod Tosta 12 Aš, Tos Aš, Aritma Aš, předseda MěNV Aš HADAČ a předseda ZO KSČ Tos Aš.

Hesla: „Chceme demokracii“, hanlivé protistátní nápisy a hesla nebyly. Diskuze byla vedena ve smyslu Občanského fóra na Letné v Praze. Při projevu předsedy MěNV Aš s. HADAČE tohoto dav skoro vypiskal, pak ho nechal domluvit. Jeden z vystupujících (Tos) kritizoval ve svém projevu předsedu ZO KSČ, jistého Karla MITRENGU, že údajně obcházel podniky a přesvědčoval lidi o tom, aby nešli do stávků. Byl zaznamenán výskyt 4 letáků s textem proti HAVLOVI a pro KSČ, dav tyto letáky ihned roztrhal.

Plesná:

Nebyl zaznamenán žádný výskyt demonstrací, či jiných projevů vůči vedení KSČ.

Františkovy Lázně:

Demonstrace proběhla v době od 12,00 – 13,50 hod. Zúčastnilo se jí 1 000 – 1 500 osob. Průvod směřoval městem k MěNV, pak kolem Sanopsu a byl ukončen před hotelem Slovan. Diskutovalo 7 – 8 osob. Z těchto byly dvě osoby kladné ve svém projevu. Občanské fórum vedl při diskuzi Josef GANGR. Při demonstraci hovořil ved. IH Slovan, člen stávkového výboru KLÍMA, a ředitel Čsl. st. lázní Fr. Lázně KONEČNÝ, kteří podporovali stanoviska studentů.

OD KS SNB Plzeň:

mjr. PAŠEK

^a Č. j. KS-00165-40/OV-89. Vlevo plzeňské razítko, došlo 27. XI. 1989 v 17.35 (?) hod., číslo zprávy 11353. Vpravo razítko „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 27. XI. 1989, č. j. CB-0033-234/03-89, přílohy 0.

80d

1989, 27. listopadu, Plzeň. – Informace operačního střediska KS SNB o shromáždění občanů v Karlových Varech v době stávky.

[...]^a

Věc: Hlášení o průběhu organizované stávky a shromáždění osob v Karlových Varech.

Na základě předchozích výzev „Občanského fóra Karlovarska“ došlo mimo stávkujících v podnicích a jiných organizacích v době od 12,00 hod. – 12,35 hod. ke shromáždění osob, které vyjadřovaly svoje postoje před LS Thermal a na tř. Jednotných odborů. Zúčastnilo se cca – 8 000 – 10 000 osob, mládež i z jednotlivých podniků. Shromáždění bylo zahájeno členem „fóra“ Jindřichem KONEČNÝM, který vybízel přítomné ke klidu, tolerantnosti a vzájemné úctě. Pokračoval další člen „fóra“ Jiří KOTEK s tím, že se dnes nejedná o demonstraci, ale o generální stávku, a to proto, že údajně nebyl splněn ani jeden z požadavků studentů, zejména:

- že neodstoupili představitelé zodpovědní za vstup jednotek Varšavské smlouvy v roce 1968,
- že nebyl splněn požadavek ustanovit komisi k vyšetření událostí ze dne 17. 11. 1989 za účasti studentů,
- že nebyl splněn požadavek propustit další politické vězně, že je ve vězení dosud 18 aktivistů a že propuštění RUMLA, ČERNOGURSKÉHO, KUSÉHO,¹ ZEMENA,² STÁRKA a UHLA je nedostatečný [!],
- že není plněn požadavek svobody tisku a informací,
- že dosud provedené kádrové změny jsou pouze kosmetickou úpravou,
- že dosud neodstoupil s. HUSÁK a MV F. KINCL.

Dále uvedený hovořil o tom, že hlavními organizátory stávky jsou studenti a představitelé Občanského fóra a že v čele generální stávky v žádném případě nestojí KSČ, že redakce Rudého práva sama se postavila proti jeho vedení, že úsilí Čs. televize je směřováno k vytváření podmínek pravdivého informování, že je Generální prokuratuře navrženo uvolnit z funkcí MVŽP ČSR a MV ČSSR, že dosud nebyl

z Ústavy ČSSR vypuštěn článek o vedoucí úloze KSČ, že pro vytvoření pluralistické společnosti zabezpečující skutečnou svobodu musí dojít k zabezpečení svobodných voleb a zrušení článku o VÚ KSČ. Shromáždění sdělil, že Občanské fórum se dnes dohodne, jak bude zasedat, s tím, že nepočítají, že budou jednat každý den jako dosud, vyzval k účasti na diskuzním klubu – v „K“ klubu v Rybářích od dnešního dne [v] 18,00 hod.

Z tribuny hovořil Zdeněk HYBŠ³ (vystupuje jménem OPMH K. Vary) k podpoře požadavků studentů, odmítl VÚS, dále zástupce SSAŽ a další 2 zást. podniků se shodnými požadavky.

Po proběhnutí shromáždění bylo sděleno, že do 14,00 hodin si může stávkovat každý tak, jak uzná za vhodné. Část mládeže vykřikovala, ať promluví zástupci studentů (z Prahy zde nikdo nebyl), ale k žádnému vystoupení nedošlo. Ukončeno čs. st. hymnou – velmi slabě.

Po skončení a s výzvou, že shromáždění bude pokračovat v 16,00 hodin, [se] počal tvořit řetěz lidí, došlo k hromadnému průvodu od LS Thermal na tř. ČSA a asi 800 osob došlo před budovu OV KSČ, kde se vyžadovalo vystoupení vedoucího tajemníka OV KSČ. Ten k davu vystoupil, uvedl stanovisko pléna OV KSČ v Karl. Varech ze dne 24. 11. 1989 (3 body)⁴ a jeho vystoupení bylo přijato s potleskem. Na závěr vystoupil Jindřich KONEČNÝ, který opět vyzval ke klidu a k pokojnému rozchodu, a shromáždění před OV KSČ se rozešlo bez opatření příslušníků OS SNB.

V Ostrově nad Ohří došlo k soustředění asi 1 000 osob a proběhlo v naprostém klidu.

Jak uvedeno, další demonstrace ve městě K. Vary bude pokračovat dnes v 16,00 hod. u LS Thermal, kde je opětovně očekávána větší účast osob.

OD KS SNB Plzeň: mjr. PAŠEK

^a Č. j. KS-0548-48/OV-89. V hlavičce je místo „Přísně tajné“ uvedeno „Tajné“. Vlevo plzeňské razítko, došlo 27. XI. 1989 v 17.35 (?) hod., číslo zprávy 11354. Vpravo razítka II. správy SNB, došlo 27. XI. 1989, č. j. CB-0033-235/03-89, přílohy 0, a „VÝTĚŽENO AO“.

¹ K osobě Miroslava Kusého (1931) byl 31. 7. 1980 1. odd. 1. odb. X. S-SNB (OP: Kuchálik /neztotožněn/) zaveden kontrolní svazek „RENEGÁT“, reg. č. 20019: „akce Blavy k č. os. sv. 11686, § 98, a. č. 63214 Bla. 1982 obnova u XII-2 – v OS – rč. 26295“, zničen na 1. odd. 10. odb. II. S-SNB 7. 12. 1989. K „objektu“ akce „RENEGÁT“ existuje memorandum, které 23. 3. 1988 zpracovalo 1. odd. 2. odb. XII. S-SNB (uvedené oddělení vedlo k osobě M. Kusého v problematice „pravice“ OS „RENEGÁT“, reg. č. 26295; jako operativní pracovník zodpovědný za akci je uveden kpt. Stanislav Mlčkvý, jako jeho nadřízený náčelník kpt. Milan Repár): „Vozidlo – VP: ŠKODA 120 L, červené barvy, [...]; VP vlastní Popis osoby: [...]

Zvláštne znamenie: uvedené v popise osoby

Dôvod rozpracovania: je rozpracovávaný ako exponent pravicovo orientovaných osôb v Bratislave, signatár CH-77 / podľa § 98 TZ/

Styky v Prahe: viď príloha

Styky na ZÚ: potvrdené styky na pracovníkov ZÚ USA, Kanady

Stanovisko 4. odboru XII. správy ZNB Bratislava: Objekt je rozpracovaný od roku 1969. Cieľom je zisťovanie stykovej bázy a zamedzenie jeho odchodov do Prahy. Neprejavoval príznaky k odhaleniu sledovania. Pohyb máva malý, zdržiava sa na byte alebo v zamestnaní. Pozornosť zameriava na vozidlá VAZ bielej farby. S vozidlom jazdí podľa dopravných predpisov. Udržiava styky so Šimečkom ml. a starším, Jablonickým, Mikloškom a Čarnogurským Jánom.

Styková báza objektu akcie „RENEGÁT“, reg. číslo 26295

Jiří DIENSTBIER, nar. [...] 1937, Pha I, [...]; Václav HAVĚL, nar. [...] 1936, Pha 2, [...]; Ivan KLÍMA, nar. [...] 1931, Pha, [...]; Eva KANTŮRKOVÁ, nar. [...] 1930, Pha 5, [...]; Ludvík VACULÍK, nar. [...] 1926, Pha 7, [...]; Lenka PROCHÁZKOVÁ, nar. [...] 1951, Pha 4, [...]; Milan HŮBL, nar. [...] 1933, Pha 5, [...]; Václav MALÝ, nar. [...] 1950, Pha 5, [...]; Jiří RUML, nar. [...] 1925, Pha 10, [...]; František PAVLÍČEK, nar. [...] 1923, Pha 10, [...]; Rudolf SLÁNSKY [Slánský], nar. [...] 1935, Pha, [...]; Jiřina ŠIKLOVÁ, nar. [...] 1935, Pha 1, [...]

A MV ČR, neuspořádané materiály IV. S-SNB, mikrofilm „X – MEMORANDUM BRATISLAVA“.

² U Rudolfa Zemana jde zřejmě o překlep, Ján Čarnogurský byl obvykle psán chybně (u dalších chybných uvedení už nečiníme poznámky).

³ Zdeněk Hybeš.

⁴ Viz K vnitropolitické situaci. Stráž míru 28. 11. 1989, roč. 44, s. 1.

80e

1989, 27. listopadu, Klatovy. – Informace OS SNB o bezpečnostní situaci v okrese Klatovy.

[...]a

Věc: Informace o situaci na teritoriu okresu Klatovy ze dne 27. 11. 1989

Dne 27. 11. 1989 v době gen. stávky v Klatovech na náměstí kolem 4 000 osob, v Sušici 800 – 1 000 osob, v Horažďovicích 1 000 osob, v Železně Rudě 150 osob a v Nýrsku 50 osob. Shromáždění trvala asi 45 minut. V Klatovech a v Sušici výzvy k opakovaným shromážděním od 16.00 hodin.

Dne 27. 11. 1989 se konalo v Sušici na náměstí opět shromáždění v počtu 500 účastníků. Shromáždění uváděl Kamil ŠVELCH, vedoucí

odb. kultury MěNV Sušice. Na shromáždění vystoupilo několik řečníků včetně dvou členů KSČ, kteří obhajovali politiku KSČ. Projevy se nesly v duchu podpory Občanského fóra a mimo jiné byli vyzváni příslušníci SNB, aby otevřeně vysvětlili prováděná opatření v Sušici dne 28. 10. 1989. K této otázce nikdo nevystoupil. Shromáždění bylo ukončeno kolem 17.45 hodin.

Dne 27. 11. 1989 se konalo od 16.00 hodin shromáždění v Klatovech na náměstí s účastí kolem 700 osob. Shromáždění vedl moderátor KUČERA jako zástupce Občanského fóra. Při jeho výstupech docházelo k zesměšňování KSČ, NF i jednotlivých osob, konkrétně předsedy MěNV Václava TURHOBRA a tajemníka OV KSČ ŠKANTY, mimo jiné zde již došlo k rozporu mezi KUČEROU a předsedou ČSS SVOZILEM, když KUČERA odmítal NF a SVOZIL byl pro širokou účast v NF.

Na shromáždění vystoupil dále předseda OV SSM s. ŠTĚPÁNEK a tajemník OV KSČ s. KOVÁŘÍK. Jejich vystoupení měla vcelku dobrý ohlas. Dále zde zazněly příspěvky pracovních kolektivů.

Na závěr shromáždění bylo oznámeno, že příští setkání se budou uskutečňovat každý pátek od 16.30 hodin na náměstí v Klatovech a že Občanskému fóru byly dány k dispozici nebytové prostory od OBH k jejich činnosti.

Ve vystoupeních se projevil výzvy ke klidu a k plnění pracovních povinností a podpora požadavků objektivního prošetření událostí ze dne 17. 11. 1989.

Náčelník OS SNB:

Klatovy:

plk. Bohumil ŠTĚRBA¹

Operační středisko KS SNB Plzeň:

mjr. PAŠEK

^a Č. j. KS-00165-41/OV-89. Vlevo plzeňské razítko, došlo 27. XI. 1989 v 19.25 hod., číslo zprávy 11361. Vpravo razítka II. správy SNB, došlo 28. XI. 1989, č. j. CB-033-237/03-89, přílohy 0, a „VYTĚŽENO AO“.

¹ Bohumil Štěrbá (1936) nastoupil 1. 9. 1956 k 7. brigádě MV, 1. 5. 1966 se stal výkonným příslušníkem OO VB Sušice, 1. 10. 1977 zástupcem náčelníka odboru VB OS SNB Klatovy, 1. 4. 1978 zástupcem náčelníka OS SNB Klatovy pro VB, 1. 9. 1978 – 19. 2. 1983 povolán k externímu studiu IV. fakulty VŠ SNB – „směr VB“, 1. 6. 1982 pověřen zastupováním náčelníka OS SNB Klatovy, 1. 4. 1983 jmenován náčelníkem OS SNB Klatovy, 15. 5. 1984 – 15. 7. 1984 absolvoval dvouměsíční kurs pro náčelníky OS SNB na VŠ FED V-StB SSSR a Akademii MV SSSR v Moskvě, 31. 5. 1990 odvolán z funkce a 30. 9. 1990 uvolněn ze služebního poměru příslušníka SNB.

80f

1989, 27. listopadu, Plzeň. – Informace operačního střediska KS SNB o shromáždění občanů v Karlových Varech.[...]^a

Věc: Zpráva o průběhu manifestace v K. Varech dnešního dne

Ve městě Karlovy Vary došlo ke shromáždění osob v 16.00 hod. před LS Thermal a zúčastnilo se jej cca 3 000 – 3 500 osob. Shromáždění bylo opětovně řízeno výborem Občanského fóra Karlovarska v čele s Jindřichem KONEČNÝM a Jiřím KNOTKEM. V úvodu KONEČNÝ přítomným vysvětlil důvody jejich setkávání, vyzval ke kulturnosti chování a zachování naprostého klidu, tak jak to vyžaduje skutečná demokracie. Na shromáždění bylo zejména projednáváno:

- Byl vyhlášen program Občanského fóra, který má být totožný s ústředím fóra v Praze, který byl většinou přítomných souhlasně přijat.
- Zástupce ČSS vystoupil s podporou, ale navíc uvedl, že budou muset odstoupit někteří funkcionáři i na úrovni okresu, a také sdělil další postup jejich strany.
- Za státní statky vystoupil ULRYCH,¹ podporoval požadavky studentů a upozornil, že všichni by měli pro republiku pracovat tak, jak to činí zemědělci.
- Za OV SSM vystoupil tajemník Petr NOVÁK, sdělil, že dnešního dne byl založen koordinační stávkový výbor se sídlem na OV SSM, a s požadavkem, že musí též odstoupit funkcionáři OV KSČ a lidosprávy na úrovni okresu.
- Ředitel gymnázia K. Vary NÁHLOVSKÝ seznámil se situací ve škole, podpořil stávkující studenty a uvedl, že za své postoje byl kritizován dogmatiky na aktivu OS KSČ.
- Dále vystoupil ředitel KIPO PŘÍKRYL, člen KSČ, a uvedl, že vystupuje z pověření OV KSČ, dal plnou podporu požadavkům studentů, prohlašoval nutnost radikálních změn ve straně, jinak že již nebude sám komunistou.
- Za OS SNB /z předešlého projednání vedení OS SNB, CÚV KSČ, CÚV SSM/ vystoupil kpt. KRATOCHVÍL Josef z OOK za přítomnosti příslušníka OO-VB Karlovy Vary v uniformě s. nstržm. Slavomíra MARHOULA.² Vystoupení bylo v souladu s prohlášením příslušníků KS SNB Plzeň na FMV Praha. Jeho vystoupení bylo velmi kladně přijato.
- V závěru vystoupil tajemník OV KSČ pro zemědělství s. FEDOSE-

JEV, který prohlásil, že ze společného prohlášení musí vyjít společný postup Občanského fóra s OV KSČ, do postupu navrhoval v podstatě program Občanského fóra. Jeho vystoupení bylo neustále přerušováno vystupováním zúčastněných jako „Už je pozdě, To už tady bylo, My vás nechceme“ apod. Dále nemohl pokračovat pro nesouhlas přítomných.

- Dále vystoupil občan P[...] /důchodce, 60 let/, který vystoupil na podporu r. 1968 a s dalšími tzv. „revolučními“ frázemi, během jeho vystoupení žádala okamžitě nezjištěná žena /zaměstnankyně Teplárny/ možnost promluvit ke shromáždění a uváděla, že v osobě P[...] se jedná o osobu notorického alkoholika včetně jeho manželky, že není zajišťována výchova jejich dětí, tyto hladovějí z důvodu, že uvedení manželé většinu peněz propijí. Uvedená žena prohlásila, že P[...] skutečně zná z místa bydliště /jde o jejího souseda/, uvedla, že nemůže takový člověk ke shromáždění hovořit, shromáždění skandovalo „Má pravdu“. Organizátor KONEČNÝ řekl, že takovýmto případům ve veřejné diskusi je těžké se vyhnout.

Jinak se celkově shromáždění neneslo v radikální protisocialistické atmosféře. Nedochozelo mimo projevu s. FEDOSEJEVA k výrokům proti straně ani jiným orgánům. Nový požadavek se jeví žádost o odstoupení stranických funkcionářů na úrovni okresu.

Výbor Občanského fóra navrhl, aby se shromáždění konala pouze jednou týdně v pondělí, ale na hlasy ze shromáždění bylo rozhodnuto, že další shromáždění bude ve čtvrtek tento týden. Jinak že bude jednání probíhat v diskusních klubech v K-klubu v Rybářích závodu Povodí Ohře a v divadle.

Shromáždění bylo ukončeno v 17.30 hod. zpěvem čs. st. hymny. Při zahájení byla puštěna píseň Marty KUBIŠOVÉ „Modlitba“.

Do opatření bylo zahrnuto celkem 111 příslušníků OS SNB. Žádná osoba nebyla předvedena. Pořádková jednotka nebyla použita.

Operační středisko KS SNB Plzeň:
mjr. PAŠEK

^a Č. j. KS-0548-49/OV-89. V hlavičce je místo „Přísně tajné“ uvedeno „Tajné“. Vlevo plzeňské razítko, došlo 27. XI. 1989 ve 21.40 hod., číslo zprávy 11364. Vpravo razítka „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 13. XII. 1989, č. j. CB-0033-248/03-89, přílohy 0.

¹ Může se mýlit Jan Ulrich.

² Slavomír Marhoul (1963) v roce 1989 sloužil na OO VB Karlovy Vary odbor VB OS SNB Karlovy Vary jako starší inspektor pořádkové služby.

80g

1989, 27. listopadu, Plzeň. – Informace operačního střediska KS SNB o bezpečnostní situaci v okrese Sokolov.[...]^a

Věc: Informace o bezpečnostní situaci v okr. Sokolov dne 27. 11. 1989 v 19.00 hod.

V okrese Sokolov nedošlo k závažnému narušení klidu a veřejného pořádku, ani k hromadnému protispolečenskému vystoupení. Situace v době zpracování zprávy je následující:

1. Dne 26. 11. 1989 bylo oznámeno na shromáždění občanů na náměstí Budovatelů v Sokolově, že bylo založeno Občanské fórum, které bylo zvoleno na shromáždění občanů dne 25. 11. 1989. Podle mluvčího fóra se jednalo o shromáždění asi 500 osob, dle našich informací se jednalo přibližně maximálně o 300 osob. Bylo zvoleno 5 mluvčích, a to Erich KRÍŽ, Jan HADRAVA,¹ Petr PROCHÁZKA, Radek PARA a Milan PULKERT.² Na shromáždění dne 26. 11. 1989 v 16.00 hod. se uskutečnil mítink s pokusem o dialog, za účasti asi 1 500 osob, převážně z řad středoškolské a učňovské mládeže.³ Mimo mluvčích Občanského fóra vystoupil i vedoucí tajemník OV KSČ Jindřich SÁBL a předseda OOR Miroslav ŠRAJBER. Oba na základě svých obecných vystoupení byli přítomnými účastníky vypískáni.

Dokladace osob – mluvčích Občanského fóra uvedena v denním toku informací O-StB.

2. Dne 26. 11. 1989 došlo v účelovém zařízení KV SSM Karpinsk v Sokolově k odstoupení některých mluvčích Občanského fóra v Sokolově. Odstoupil např. Milan PULKERT, který uvedl, že chtěl vytvořit Občanské fórum v Sokolově k vedení dialogu, nikoliv ke konfrontaci.
3. Dne 27. 11. 1989 se na okr. Sokolov uskutečnily generální stávky, a to v termínu původně stanoveném, tedy od 12.00 hod. Manifestační stávky proběhly např. na PK 25. únor Vřesová, Elektrárna Tisová, Cheza Sokolov aj. K narušení základních provozů výroby nedošlo, pracující vyjadřovali svou účast ve stávce manifestačně. Tyto stávky proběhly rovněž ve střediskových obcích, ovšem bez výsledků, neboť se jich zúčastnilo od 20 – 50 osob. Výjimkou je Kynšperk nad Ohří, kde se této stávky zúčastnilo asi 600 – 700 osob.

V Sokolově se této stávky zúčastnilo asi 5 000 osob, především studenti a učňové. Dále se jí zúčastnili pracující Sokolovských strojí-

ren Sokolov, Jednoty a Potravín a jednotlivci Cheza Sokolov a HDB Sokolov. Vystoupení řečníků byla zaměřena na plnou podporu požadavků studentů, herců a Občanského fóra. V pozitivním duchu byla vystoupení především s. KOBERNOVÉ z OV KSČ, MUDr. ŠÍŠKY, závodního lékaře Cheza Sokolov, a zaměstnance Restaurací Sokolov – číšníka PAULŮ. Většina diskutujících požadovala zrušení vedoucí úlohy strany KSČ v podnicích i ve státních orgánech. Podporovali zrušení monopolu KSČ, zrušení LM, předání objektů OV KSČ Sokolov k využití pro zdravotnické účely, vyhlášení svobodných voleb a dialog se zástupci stranických, státních a správních orgánů v okrese Sokolov. Přesto lze pozitivně charakterizovat skutečnost, že ve vystoupeních se objevovala prohlášení ke klidu a pořádku a přihlášení se k socialistickému vývoji v naší republice.

Konkrétní informace k jednotlivým osobám jsou uvedeny v denním toku informací po linii StB.

OD KS SNB Plzeň:

mjr. PAŠEK

^a Č. j. KS-0548-50/OV-89. V hlavičce je místo „Přísně tajné“ uvedeno „Tajné“. Vlevo plzeňské razítko, došlo 27. XI. 1989 ve 22.20 hod., číslo zprávy 11367. Vpravo razítko II. správy SNB, došlo 13. XII. 1989, č. j. CB-0033-249/03-89, přílohy 0, a „VYTĚŽENO AO“.

¹ K osobě J. Hadravy (1955) byl 13. 3. 1980 O-StB Sokolov zaveden SS „ZÁMEK“, reg. č. 22488; 16. 12. 1980 archivován pod a. č. 6917. Rozpracování O-StB Sokolov obnoveno 17. 5. 1989 v SPO „VODNÍK“, reg. č. 30022; skartace v registru nevyznačena.

² Jedná se o Miloslava Pulkerta. Jeho jméno je uvedeno chybně i dále, k tomu již nečiníme poznámku.

³ Problematika učilišť byla na úrovni okresů sledována v následujících OBS se stejným názvem „UČILIŠTĚ“: od srpna 1976 O-StB Domažlice v OBS s reg. č. 19968 (řádek z registru nezachován), od 19. 3. 1986 O-StB Sokolov v OBS s reg. č. 27465, od 19. 8. 1986 O-StB Klatovy v OBS s reg. č. 27857, od 5. 2. 1989 O-StB Plzeň-město v OBS s reg. č. 28268 (zaveden 17. 3. 1987 2. odd. II. odb. S-StB Plzeň), od 5. 1. 1988 O-StB Domažlice v OBS s reg. č. 28899, od 6. 1. 1988 O-StB Cheb v OBS s reg. č. 28906, od 17. 2. 1988 O-StB Karlovy Vary v OBS s reg. č. 28995, od 24. 8. 1988 O-StB Tachov v OBS s reg. č. 29470, od 20. 1. 1989 O-StB Plzeň-sever v OBS s reg. č. 29692, od 3. 2. 1989 O-StB Plzeň-jih v OBS s reg. č. 29739, od 21. 7. 1989 O-StB Rokycany v OBS s reg. č. 30149 (skartace výše uvedených OBS v registru nevyznačena). 2. odd. III. odb. S-StB Plzeň vedlo navíc od 4. 8. 1977 OBS „učňovský dorost“ (dle EZO „DOROST“), reg. č. 20646; dle řádku z registru ovšem zničen 28. 3. 1989; pod názvem „DOROST“ vedlo OBS též O-StB Karlovy Vary (od 17. 2. 1988, reg. č. 28996) a O-StB Plzeň-město (od 8. 2. 1989, reg. č. 29743).

Problematika mládeže byla 4. 5. 1960 3. odd. III. odb. S-StB Plzeň administrativně podchycena v OBS „MLÁDEŽ“ s reg. č. 7005; 8. 4. 1968 archivován pod a. č. 66, 23. 1. 1970 obnoven 2. odd. II. odb. a 8. 3.

1989 předán na 3. odd. II. odb. S-StB Plzeň, skartace v registru nevyznačena. Na podřízených útvarech S-StB Plzeň byla podobná problematika sledována pouze v následujících nalezených OBS: od 20. 1. 1989 O-StB Plzeň-sever v OBS „VOLNÁ MLÁDEŽ“ s reg. č. 29694, od 3. 2. 1989 O-StB Plzeň-jih v OBS „VOLNÁ MLÁDEŽ“ s reg. č. 29738 a od 21. 7. 1989 O-StB Rokycany v OBS „MLÁDEŽ“ s reg. č. 30148 (skartace všech tří v registru nevyznačena).

80h

1989, 27. listopadu*, Plzeň. – Informace operačního střediska KS SNB o bezpečnostní situaci v okrese Cheb.

[...]ª

Věc: Informace o bezpeč. situaci v okrese.

Dnes od 17,00 – 19,15 hod. v Divadle Gogola v M. Lázních se uskutečnilo setkání Občanského fóra Mar. Lázně s občany. Divadlo bylo plné lidí, stáli i na chodbách. V průběhu jednání se vytvořil tzv. koordinační výbor OF města Mar. Lázně, který vede BARTŮŠEK Václav¹ – signatář CH-77, zaměstnanec JZD Trstěnice. Členy koordinačního výboru jsou následující osoby: TESAŘ Karel – Dřevařské závody M. Lázně, JENÍK, dirigent Symfonického orchestru M. Lázně, CÍSLER Milan – člen ČSL,² zam. Dopravní podnik M. Lázně, ŠINDLEROVÁ Jitka – učitelka SEŠ M. Lázně, dále jistý ŠIMEK, SUCHÁNEK, SRP, MACKO – zam. jako vedoucí Pekárny Klimentov a nezjištěný učitel střední hotelové školy M. Lázně, který přišel z Prahy. Diskuze byla ostře zaměřena proti politice KSČ. Organizátor BARTŮŠEK nechtěl původně komunisty připustit k dialogu, ale řada občanů z M. Lázní jej k tomu přinutila. V průběhu diskuze řada občanů oponovala názorům vedení koordinačního výboru OF s tím, že celý průběh diskuze vyzněl v závěru dosti rozpačitě. Další setkání chtějí uskutečnit ve středu dne 29. 11. 1989 ve stejný čas na stejném místě.

Od 19,30 hod. probíhalo rovněž setkání Občanského fóra města Cheb v prostorách Zpč. divadla Cheb. Bylo ukončeno zhruba ve 22,00 hod. Akce se zúčastnilo zhruba 400 osob uvnitř divadla a cca 100 lidí stálo před divadlem, které bylo zvenku ozvučeno. Sociální složení návštěvníků odpovídalo složení obyvatelstva okresu. Akci organizovalo Občanské fórum Cheb, které zastupoval moderátor BUDÍNSKÝ³ – režisér Zpč. divadla Cheb. Dále se jej zúčastnili členové OF manželé PRZEBYNDŮVI – herci, MELICHNOVÁ a UČÍKOVÁ – zaměst-

nankyně Zpč. divadla Cheb. Dále KUJA⁴ (NO dle RMV č. 21/78),⁵ zastupující OF Jednoty Cheb. V diskuzi vystoupilo 35 – 40 diskutujících se zaměřením na sociální problémy, ekologii, kulturu a další. Zvláště byla diskuze zaměřena k útokům na vedoucí úlohu strany ve společnosti. S podporou dramaturga HAVLA vystoupili osoby Milan URBAN a Pavel HROMADA⁶ – zaměstnanci Zpč. divadla. V rámci diskuze vystoupil jistý DRANKO – horník v invalidním důchodu, který se představil jako člen OF z Tachova. Dále vystoupil jistý KULHÁNEK (NO),⁷ který zaútočil na Lidové milice. LEONA – zaměstnankyně MěNV Cheb četla výzvu svazáků na podporu pražského ÚV SSM a odsoudila postup OV SSM. V diskuzi obhajovali politiku strany soudruzi HAKR, PIVRNEC, ŠEDIVÝ.

Operační středisko KS SNB Plzeň:
mjr. PAŠEK

^a Č. j. KS-00165-42/OV-89. Vlevo plzeňské razítko, došlo 28. XI. 1989 v 0.30 hod., číslo zprávy 11373. Vpravo razítka II. správy SNB, došlo 29. XI. 1989, č. j. CB-0033-239/03-89, přílohy 0, a „VYTĚŽENO AO“.

¹ K osobě V. Bartůška (1946) byl 9. 3. 1982 O-StB Cheb zaveden spis D „VENDY“, reg. č. 23962: 22. 7. 1983 archivován pod a. č. AA-14302.

² Problematika „lid. strana“ byla 7. 11. 1969 5. odd. II. odb. S-StB Plzeň administrativně podchycena v OBS „SUPOVÉ“, reg. č. 13662: v nezjištěné době předán na 3. odd., 22. 3. 1978 na 1. odd. téhož odboru, skartace v registru nevyznačena.

³ K osobě Jiřího Budinského (1929) byl 23. 7. 1974 O-StB Cheb zaveden svazek NO, reg. č. 18229: skartace v registru nevyznačena.

⁴ K osobě Josefa Kuji (1937) byl 5. 12. 1972 O-StB Cheb zaveden svazek NO „INSTRUKTOR“ (NO-II/125), reg. č. 16323: 6. 3. 1975 zaveden SPO, 21. 6. 1979 SPO zničen; skartace sv. NO v registru nevyznačena.

⁵ Nepřátelské osoby byly evidovány nikoliv dle rozkazu, ale nařízení ministra vnitra ČSSR č. 21/1978 ze dne 28. 12. 1978. Srovn. pozn. 5 dok 73a.

⁶ Podle všeho se miní dramaturg Západočeského divadla Cheb Martin Urban a režisér tohoto divadla František Hromada. Srovn. např. Hodina soumraku a svítání. Týdeník Chebska 15. 11. 1990, roč. XXX, s. 1-3. K osobě M. Urbana (1949) byl 27. 5. 1987 3. odd. II. odb. S-StB Plzeň zaveden SPO „MARTIN“, reg. č. 28489: 30. 6. 1989 archivován pod a. č. 10192. K osobě F. Hromady (1941) byl 20. 3. 1989 O-StB Cheb zaveden SPO „HROMADA“ (posléze „HAVEĽ“), reg. č. 29864: 31. 8. 1989 archivován pod a. č. 10217.

⁷ Svazek NO („NO/102“) s reg. č. 16312 byl 5. 12. 1972 O-StB Cheb zaveden k osobě Jana Kulhánka (1936): skartace v registru nevyznačena.

81

1989, 28. listopadu, Plzeň. – Denní informace.[...]^a

Denní informace ze dne 28. 11. 1989

Negativní jevy a poruchy v národním hospodářství:

V návaznosti na DI z 9. 11. 1989¹ bylo zjištěno, že Jan VÁCHA (objekt akce „REBEL“, člen ČSS) v současné době v okruhu spoluzaměstnanců uvádí, že pokud nedosáhne svých oprávněných požadavků, týkajících se projednání porušování pracovních podmínek ze strany UD Žadní Chodov (stížnost na MZSV ČSR), poskytne veškerou dokumentaci o porušování bezpečnostních a hygienických předpisů rozhlasové a televizní společnosti BBC. Hodlá založit tzv. „nezávislé odbory“, které by byly ochotny se v jeho věci angažovat. Soustřeďuje kolem sebe pracovníky UDŽČ, kterým slibuje právní zastoupení při projednávání jejich odškodnění za pracovní úrazy, zdravotní stav apod. Prohlašuje, že k 31. 3. 1990 rozvazuje pracovní poměr z důvodu jeho nenapaditelnosti ze strany vedení UD.²

(Poznatek získán 21. 11. 1989 Pramenem – 3.)

Opatření: Podrobně byl informován 7. odbor 2. správy SNB.³ VÁCHOVI je věnována zvýšená agenturně-operativní pozornost.

Názory a nálady obyvatel:

Dne 26. 11. 1989 došlo v účelovém zařízení KS SSM Karpinsk v Sokolově k odstoupení pěti mluvčích „Občanského fóra“ v Sokolově, které bylo ustanoveno 25. 11. 1989. Jako první odstoupil Milan PULKERT, nar. [...] 1958, bytem Sokolov, [...], který byl moderátorem manifestace 26. 11. 1989 v Sokolově. Při odstoupení uvedl, že hodlal v Sokolově vytvořit „forum“, které mělo vést dialog, nikoliv konfrontaci. Po tříhodinovém dialogu došlo k úplnému názorovému rozkolu a odstoupení ostatních mluvčích Občanského fóra.

(Poznatek získán 27. 11. 1989 Pramenem – 3.)

Opatření: Názorová hladina a veřejné mínění jsou pod trvalou zpravodajskou kontrolou.

Náčelník krajské správy SNB Plzeň:
plk. RSDr. Inocenc ŠARMAN

^a Č. j. OS-00377-190/OV-89. Vlevo plzeňské razítko, došlo 28. XI. 1989 v 15.55 hod., číslo zprávy 11404. Vpravo razítka „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 29. XI. 1989, č. j. CB-0033-238/03-89, přílohy 0.

¹ V zmiňované DI (č. j. OS-00377-175/OV-89, zaslal „z r. pplk. Paedr. RADA“) se k J. Váchovi uvádělo v rámci „Negativních jevů a poruch v nár. hospodářství“:

„Zpravodajskou cestou bylo zjištěno, že Jan VÁCHA, nar. [...] 1947, vrátný UD Zadní Chodov, bytem Tachov, [...], (objekt akce ‚REBEL‘), s dalšími spoluzaměstnanci předali na ministerstvo zdravotnictví stížnost, týkající se porušování pracovních podmínek ze strany vedení UD s požadavkem odškodnění v důsledku nemoci z povolání. V této souvislosti mělo uvedené ministerstvo navštívit 12 horníků, kteří vyhrožovali v případě nesplnění požadavku stávkou. Stížnost měla být údajně zaslána hlavní hygieničce ČSR MUDr. ZUZKOVÉ se závěrem, že si ‚práva vymohou jiným způsobem‘, stížnost byla projednávána na zasedání Krajské odborové rady Středočeského kraje v říjnu 1989, kde bylo konstatováno, že se k požadavkům zaměstnanců UD připojují i horníci z Kladna, Ostravy a severních Čech a že v případě nesplnění jejich požadavků vyhrožují stávkou. (Poznatek získán 8. 11. 1989 Pramenem – I.)“

² Srovn. k tomu Vácha, Jan: Občanská povinnost. Tachovská jiskra 15. 12. 1989, roč. XL, s. 3, a týž: Prohlášení předsedovi FS. Tachovská jiskra 22. 12. 1989, roč. XL, s. 1.

³ K úkolům 7. odboru II. S-SNB srov. Securitas Imperii č. 2/1994, s. 198 a 204. Náplň práce 7. odb. II. S-SNB je nejlépe patrna z přehledu objektových svazků, který 25. 9. 1989 zpracoval SEO VOS FMV pro analytický odbor II. S-SNB (poslední sloupec uvádí před tečkou měsíc, za tečkou poslední dvojčíslí roku zavedení):

reg. číslo	heslo	problematika (konkrétní objekt)	datum zaved.
<u>1. oddělení</u>			
1223	VYZKUM	SPOJE (VŮ SPOJŮ)	1.60
2069	PRECHOD	železniční doprava – přeshraniční železniční spoje	1.66
2080	PREPRAVA	zabezpečení přepravy vojsk a spojení (vojenská přeprava)	1.67
2085	FEDERACE	železniční doprava (FLČ)	6.71
2103	PREPRAVA 2	železniční doprava (vládní přeprava)	2.71
2418	SPOJE 2	SPOJE (FMDS – část spoje)	4.71
2461	DOPRAVA	železniční doprava (INTRANS)	3.71
2565	SPT	SPOJE (Správy pošt a telekomunikací)	5.71
2566	RADIOSPOJ	SPOJE (Správa radiokomunikací)	5.71
2567	KABEL	SPOJE (řízení krajů)	6.71
2783	CESMAD	Čs. kamionová doprava	7.71

4143	CECHOFRAKT	Čs. kamionová doprava (PZO ČECHOFRAKT)	9.72
4147	PLAVBA 3	námořní doprava (ČNP)	12.72
4649	PROVOZ	železniční doprava (VÚ železniční)	2.73
5030	DOPRAVA V	řiční doprava	2.73
6834	ALCATEL	SPOJE (fy ALCATEL)	11.74
8108	SPOJPROJEKT	SPOJE (Spojprojekt)	11.74
8309	DOPRAVA 4	železniční doprava (býv. FMD)	12.74
8998	ERICSON	SPOJE (fy ERICSON)	3.75
9066	SILNICE	železniční doprava (ÚSMD, SPD MV ČSR, odb. 23 FMD)	4.75
10978	MTTU	SPOJE (MTTÚ)	4.76
12656	PREPRAVA 5	železniční doprava (přeprava jaderných paliv)	2.77
12898	NALEPKA	železniční doprava (zpravodajská hra)	3.77
18429	VLNA 2	SPOJE (celostátní bezpečnostní opatření)	9.79
28029	ODPOVED	zabezpečení přepravy vojsk a spojení	5.84
31192	ZAVORA	železniční dopravní akce	10.85
33545	ODPOVED	Čs. kamionová doprava (TIR) akce	4.87
35007	UNIMAT	železniční doprava (fy PLASSER THAEUER)	1.88
35570	DOVOZ	železniční doprava (fy ZÜST BACHMEIER)	5.88
36706	SABOTAZ CSD	železniční doprava	1.89
36996	UR CSD	železniční doprava (Ústřední ředitelství ČSD)	3.89
37021	FMDS	železniční doprava (FMDS)	3.89
37690	MKD	Čs. kamionová doprava (TIR - mezinárodní kamionová doprava)	8.89
<u>2. oddělení</u>			
1899	ALEX	letecká doprava (celostátní bezpečnostní opatření)	1.71
2610	CSA	letecká doprava (obchodní úsek ČSA)	5.71
2880	LETKA	cizí letecké společnosti (kapitalistické)	9.71
9044	CSA 2	letecká doprava	4.75
15310	LUK	letecká doprava (Celnice Ruzyně)	7.78
29067	KRAJE	letecká doprava (řízení krajů)	10.84
30066	DAKOTA	letecká doprava (ochrana malých letadel)	12.85
33517	CESTA 1	letecká doprava (celostátní bezpečnostní opatření)	4.87
33518	OCL FMD	letecká doprava (odbor civilního letectví FMD)	4.87

33519	SLI	letecká doprava (Státní letecká inspekce)	4.87
33520	LMU	letecká doprava (letecké mimořádné události)	4.87
33521	SOOL	letecká doprava (Sbor ozbrojené ochrany letišť)	4.87
33523	OPRAVNA	letecká doprava (letecké opravny ČSA)	4.87
33527	LETAJICI	letecká doprava (létající personál)	4.87
33528	GR CSA	letecká doprava (GŘ ČSA)	4.87
36434	RIZENI	letecká doprava (ŘLP ČSSR)	12.88
36515	KANAL	letecká doprava (Celnice Ruzyně)	1.89
36516	DOPRAVACI	letecká doprava (závod letecké dopravy ČSA)	1.89
<u>3. oddělení</u>			
1312	PALIVO	palivoenergetická základna (FMPE)	1.63
2441	CDO	palivoenergetická základna (Cent. disp. org. propoj. energ. soustav)	2.71
2845	URAN	palivoenergetická základna (linie uran)	9.71
4593	INSPEKCE	palivoenergetická základna (Státní energetická inspekce)	11.72
5611	ENERGON	palivoenergetická základna (EGÚ)	6.73
8179	INTEGRACE	palivoenergetická základna (linie integrace)	11.74
8198	KOOPERACE	palivoenergetická základna (linie kooperace)	11.74
9552	UHLI	palivoenergetická základna (linie uhlí)	7.75
10704	TRANZIT	palivoenergetická základna (tranzitní plynovod)	2.76
11529	URAN P	palivoenergetická základna (GŘ čs. uranového průmyslu)	8.76
11530	STREDISKO	palivoenergetická základna (uranový průmysl)	8.76
12992	BAU C	palivoenergetická základna (Český báňský úřad)	4.77
13478	E ZAVODY	palivoenergetická základna (České energetické závody)	7.77
13893	OBCHODNIK	letecká doprava (ZH - zpravodajské hry)	10.77
14817	OSTROV	reprezentace zahraničních firem a monopolů v ČSSR (ZH - zpravodajské hry)	3.78
16317	ELEKTRON 2	palivoenergetická základna (liniová ochrana JEZ)	12.78
16401	E PROJEKT	palivoenergetická základna (Energoprojekt)	12.78
16407	PROJEKT	palivoenergetická základna (Plynoprojekt)	12.78
16408	ENERGIE	palivoenergetická základna (GŘ českých plynových podniků)	12.78

17498	BADEN	všeobecného strojírenství (ZH – zpravodajské hry)	9.79
23621	HORIZONT	ochrana určených objektů (obj. sv. ZH – zpravodajské hry)	5.82
23673	LOVEC	PZO (ZH – zpravodajské hry)	6.82
24761	VYZKUM 2	palivoenergetická základna (ÚJP Zbraslav)	12.82
29313	DOZOR	palivoenergetická základna (Český úřad bezpečnosti práce)	11.84
32343	PROGRES	palivoenergetická základna (plynovod Progres)	7.86
34853	VE SKODA	palivoenergetická základna (výstavba elektráren SKODA)	12.87
35095	REZIM JE	palivoenergetická základna (režimová opatření na JE)	2.88
35154	ANL	palivoenergetická základna (fy ANL)	2.88
36128	DANKO	palivoenergetická základna (společný podnik DANKO)	10.88
37128	SEBA	palivoenergetická základna (fy SEBA – DYNATRONIC)	4.89

Nejsme schopni verifikovat přesné názvy rozpracovávaných institucí, využíváme k tomu pouze podkladů Státní bezpečnosti. U OBS „DOPRAVA“ je reg. č. dopsáno následující způsobem: „2461/39“. U OBS „VLNA 2“ je rukou škrtnuta „2“ a nahrazena „3“. U 2. odd. 7. odb. je rukou škrtnut řádek s OBS „CSA 2“, reg. č. 9044. Přehled byl 25. 9. 1989 zaslán náčelníkem SEO VOS FMV s průvodním dopisem „Seznam objektů vyčleněných ke kontrarozvědné ochraně 5. – 8. odboru II. S-SNB“, č. j. OV-00945/SE-89, analytickému odboru II. S-SNB. A MV ČR, kr. II-7, 1989, akce info, složka VLASTNÍ INFORMACE, B VII/C.

82

1989, 29. listopadu, Plzeň. – Denní informace.

[...]^a

Denní informace ze dne 29. 11. 1989

K bodu 2, 3 a 4 – bez poznatku

Náčelník krajské správy SNB Plzeň:

plk. RSDr. Inocenc ŠARMAN

^a Č. j. OS-00377-191/OV-89. Vlevo plzeňské razítko, došlo 29. XI. 1989 v 15.00 hod., číslo zprávy 11449. Vpravo razítka „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 30. XI. 1989, č. j. CB-0033-240/03-89, přílohy 0. V pravém horním rohu rukou „AO“.

1989, 30. listopadu, Plzeň. – Denní informace.[...]^a

Denní informace ze dne 30. 11. 1989

Nepřátelská činnost
b/ vnitřního protivníka

Situace v Divadle J. K. Tyla Plzeň se značně vyhrocuje a jsou narušeny i vzájemné vztahy mezi jednotlivými pracovníky. Ředitel ztratil veškerou autoritu a pod tíhou událostí a nátlaku stávkového výboru podal demisi. Z funkce rovněž odstoupili šéfové opery, operety a baletu. Negativní vliv na vývoj událostí v DJKT Plzeň má současný liknavý postoj nadřízených orgánů, tj. Zpč. KNV a zpč. KV KSČ. V případě nutnosti rozhodnout nebo osobně projednat některé vzniklé záležitosti nejsou kompetentní funkcionáři k zastížení, buď jsou nemocní, mimo pracoviště, nebo se nechávají zapírat. Vzrůstá odpor proti členské základně KSČ v DJKT Plzeň, což se projevuje výhrůžkami jejich fyzické likvidace.^{b+1}

Poznatek získán 29. 11. 1989 Pramenem – 1.

Opatření: Poznatek předkládám k informaci.

Náčelník KS SNB Plzeň:
plk. ŠARMAN

^a Č. j. OS-00377-192/OV-89. Vlevo plzeňské razítko, došlo 30. XI. 1989 v 15.45 hod., číslo zprávy 11498. Vpravo razítko II. správy SNB, došlo 7. XII. 1989, č. j. CB-0033-247/03-89, přílohy 0. V pravém horním rohu Kulhánkův vlastnoruční podpis.

^b Druhá polovina odstavce od „Negativní vliv...“ je téměř celá rukou podtržena, odstavec je zleva zatržen a k jeho konci je připsáno „T“.

¹ Tento odstavec byl použit pro zpracování 3. odstavce části „Bezpečnostní situace“ DSZ FMV č. 187 z 1. 12. 1989. Srovn. pozn. 4 dok. 30a.

84a

1989, 1. prosince, Plzeň. – Denní informace.[...]^a

Denní informace ze dne 1. 12. 1989

Názory a nálady obyvatelstva:

V průběhu studentského shromáždění dne 29. 11. 1989 na Pedagogické fakultě v Plzni vystoupil signatář CH-77 Jan THOMA,¹ nar. [...] 1935. Uvedl, že v mládí byl aktivně činný v ČSM, později byl příslušníkem ČSLA, v krizových letech 1968 – 1969 působil ve funkci předsedy CZV ROH závodu – Výstavba jaderných elektráren k. p. Škoda (přiznal, že za rozšiřování projevu KRIEGLA² byl odsouzen k 1 roku OS nepodmíněně) a nyní delší dobu pracuje jako dělník v n. p. Pozemní stavby v Plzni. Jeho vystoupení nemělo žádnou odezvu a shromážděním studentů byl označen za osobu, která si během života stačila 4x „převléci kabát“.

Značnou aktivitu v diskusních klubech pořádaných v Plzni vyvíjí výbor OBRODY, který rozšířil počet členů na 13. Pro neúspěch při veřejných vystoupeních podrobil kritice zejména svého jednatele a aktivního příznivce CH-77 Františka ŘEZÁČE,³ nar. [...] 1945, kterému zakázal na veřejnost vystupovat jménem Obrody. Výbor Obrody úkoloval své mluvčí, aby rozšiřovali členskou základnu, operativně ovlivňovali Občanské fórum a stávkové výbory. Plzeňská Obroda postupně přebírá iniciativu s cílem z veřejného dění vyloučit CH-77 a upevnit si pozice v rámci Občanského fóra.⁴

Věřící Zpč. kraje⁵ zůstávají stranou současného dění a vyčkávají na další vývoj situace. Pokusy některých duchovních číst v průběhu bohoslužeb prohlášení kardinála TOMÁŠKA odmítají s vyjádřením, že politické věci do kostelů nepatří.

Občanské fórum v Chebu se opírá o místní divadlo, kde jsou organizována diskusní shromáždění s účastí osob s převážně negativním vztahem k socialistickému zřízení. Vyjádření tajemníka OV KSC s. SÝKORY, že nebude osobně jednat se shromážděním kontrarevoluce, bylo veřejností přijato s nevolí a situaci musel zachraňovat další tajemník OV KSC s. ŠEDIVÝ, který ve svém vystoupení poukázal na nezbytost diskuze.

Značná část pracovníků n. p. Meopta Plzeň vyjadřuje shodu s požadavky Občanského fóra a v osobách HAVEL, MALÝ, KOHOUT vidí

politiky schopné zabezpečit průběh změn v ČSSR. Všechny argumenty týkající se skutečných záměrů a minulosti těchto osob odmítají a označují je za „komunistickou propagandu“.

Naopak převážná část zaměstnanců k. p. Škoda Plzeň setrvává na stávajících nejistotách a vyjadřuje obavy z opakování situace v PLR. (Poznatky získány Prameny – 1 – dne 1. 12. 1989.)

Opatření: Názorová hladina a veřejné mínění jsou pod trvalou zpravodajskou kontrolou.

Náčelník KS SNB Plzeň:
v z. mjr. SLAVÍK

^a Č. j. OS-00377-193/OV-89. Vpravo plzeňské razítka, došlo 1. XII. 1989 v 16.30 hod., číslo zprávy 11530. Vlevo od něho razítka „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 7. XII. 1989, č. j. CB-0033-246/03-89, přílohy 0.

¹ K osobě J. Thomy byl 20. 6. 1969 5. odd. II. odb. S-StB Plzeň v problematice „protist. písem.“ (později „býv. nár. soc.“) zaveden OS „DŮSTOJNÍK“, reg. č. 13541: v lednu 1971 „objekt akce“ zaevidován jako NO-III/534 (?), svazek 22. 11. 1971 předán na O-StB Tachov, 5. 1. 1972 na 2. odd. II. odb. S-StB Plzeň, k 28. 11. 1973 je v řádku z registru záznam „osobní sv. uložen“, 5. 12. 1973 archivován pod a. č. 4052. Rozpracování však pokračovalo i nadále, 14. 4. 1976 byl sv. NO předán na 3. odd. II. odb. S-StB Plzeň, 9. 8. 1976 „zaveden osob. sv.“, 12. 1. 1978 předán sv. NO 1. odd. téhož odboru, 22. 3. 1978 předán tamtéž i OS, 20. 3. 1987 předán sv. NO O-StB Plzeň-město a 1. 4. 1987 zřejmě OS archivován pod a. č. 9430. 1. odd. 4. odb. X. S-FMV zavedlo navíc 27. 9. 1977 kontrolní svazek „DŮSTOJNÍK“, reg. č. 13736: právní kvalifikace § 98 tr. z., zničen na 3. odd. 1. odb. X. S-SNB 30. 11. 1987.

² K osobě Františka Kriegl (1908) byl 10. 4. 1970 2. odd. VI. odb. S-StB Praha zaveden evidenční svazek s reg. č. 17268: 18. 10. 1973 převeden na OS, v neuvedenou dobu předán na 2. odd. I. odb. S-StB Praha, 19. 11. 1973 předán na 2. odb. II. S-FMV. 21. 11. 1973 zavedlo 1. odd. 2. odb. II. S-FMV OS (NO) „PŘEDNOSTA“, reg. č. 6449: při vzniku X. S-FMV předán na její 1. odd. 1. odb., 7. 6. 1983 OS archivován pod a. č. 731597 (svazek měl 6 částí hl. svazku, 7. část měla 22 sv.), 20. 6. 1983 „NO – 2/13 [škrtnuto] 1/219 – zničeno po úmrtí“. 25. 5. 1971 zavedlo navíc 3. odd. 2. odb. II. S-FMV kontrolní svazek „DAVID“, reg. č. 2594: v neuvedenou dobu předán na 1. odd. 3. odb. II. S-FMV, při vzniku X. S-FMV na její 1. odd. 1. odb., 28. 12. 1974 „desky sv. zničeny, mat. založen do sv. r. č. 6449“.

³ K osobě F. Řezáče byl 24. 5. 1989 2. odd. II. odb. S-StB Plzeň zaveden svazek KTS „ŠIKULA“, reg. č. 30033: skartace v registru nevyznačena.

⁴ Tento odstavec byl použit pro zpracování 12. odstavce části „Bezpečnostní situace“ DSZ FMV č. 188 ze 4. 12. 1989. Srovn. pozn. 1 dok. 31a.

⁵ Z dostupných údajů vyplývá, že problematika „římsko katol. církev“ byla sledována v následujících OBS (údaje uvádíme dle EZO): od srpna 1971 S-StB Plzeň (v roce 1989 1. odd. II. odb.) v OBS „KATOLICI“ s reg. č. 6069, od března 1960 O-StB Karlovy Vary v OBS „CÍRKVE“ s reg. č. 6670, od března 1965 O-StB Tachov v OBS „CÍRKEV“ s reg. č. 11927, od července

1970 O-StB Domažlice v OBS „CIRKVE“ s reg. č. 13870 a od září 1972 O-StB Klatovy v OBS „CIRKVE“ s reg. č. 15239.

84b

1989, 1. prosince, Plzeň. – Informace S-StB o situaci ve Fakultní nemocnici Plzeň a v Kovodružstvu Plzeň.

[...] ^a

Situace ve FN v Plzni a Kovodružstvo Plzeň.

Ke dnešnímu dni 1. 12. 1989 lze konstatovat, že vzrušenost z posledních dnů se částečně uklidnila. Pokud jde o OF a FN v Plzni, toto vede MUDr. VALENTA a OF je bez zastoupení komunistů. 30. 11. 1989 se konalo zasedání CZV KSČ, kdy předseda MUDr. KARLÍČEK požádal o uvolnění z funkce ze zdravotních důvodů. Organizaci převzal do řízení MUDr. NOVÁK. Byla hodnocena stanoviska městského výboru KSČ, která staví na dogmatech, a proto bylo přijato stanovisko, že CZV KSČ bude podporovat pouze ÚV KSČ. Negativní stanoviska byla formulována MUDr. HRONKEM i vůči MEVALDOVI, že pokud bude nadále v ÚV KSČ, členská základna bude v kraji nejednotná.

V Kovodružstvu Plzeň se nejvíce angažují ZÁBRANSKÝ z OTK a ing. BALCAR z kooperace, který v současné době pracuje jako fotoreportér pro Svobodné slovo. Generální stávkou se zúčastnilo pouze 40 dělníků z provozu a je odsuzována reakce předsedy Kovodružstva ŠIKA, který chce propustit ze zaměstnání lakýrníka, který vyrobil transparent pro stávkující. Došlo k vyhrocení situace mezi ním a dělníky a žádají, aby odstoupil ze své funkce. Ten se však brání, že jednal na popud městského výboru KSČ.

Náčelník 2. odboru S StB Plzeň:

pplk. PaedDr. Josef RADA

^a Č. j. OS-02532/2-01-89. V hlavičce je pouze „Tajné“ a číslo jednací; jako adresát je uveden OAO II. S-SNB. Vpravo plzeňské razítko, došlo 1. XII. 1989 v 18.10 hod., číslo zprávy 11537. Vlevo od něho razítko „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 7. XII. 1989, č. j. CB-0033-245/03-89, přílohy 0.

85a

1989, 4. prosince, Plzeň. – Informace S-StB o činnosti Obrody a studentů v Plzni.[...]^a

3. 12. 1989 svolal výbor plzeňské Obrody veřejnou schůzi, sešlo se cca 65 účastníků, z toho jich 20 v průběhu odešlo. Předseda plzeňské Obrody NEDVĚD Stanislav informoval přítomné o programu Obrody i o tom, že Obroda bude bojovat za udržení socialismu. Tento názor nebyl však jednomyslně přijat, jelikož za Obrodou dle názoru některých přítomných vystupují osoby, které přestože byly v letech 1968-70 z KSČ vyloučeny, zůstaly komunisty a KSČ zklamala.

V samotné Plzni je zvolen krajský a městský výbor Obrody. Okresní výbory budou voleny dle síly členské základny.

4. 12. 1989 se sešlo v areálu vysokoškolských kolejí VŠSE 800 – 1 000 studentů, kde představitel stávkového výboru VŠSE uvedl, že ve stávce se pokračuje nejméně do pondělí 11. 12. 1989, kdy by měla být generální stávka. Důvodem je nesouhlas se složením nové vlády a nevyřešený zákrok bezp. sil v Praze 17. 11. 1989 – kdo nese zodpovědnost.

Určili mezi studenty několik směn cca po 30 lidech, kteří mají za úkol chodit mezi pracující a občany Plzně do závodů, informovat je, proč dále stávkují, a provádět ankety, např. koho chtějí občané za presidenta, zda souhlasí se současnou vládou. Studenti uklízí vylepené plakáty a další budou vylepovat pouze na určených místech.

Náčelník 2. odb. S StB Plzeň:
v z. kpt. ŠIMAN¹

^a Č. j. OS-002265/II-2-89. V hlavičce je pouze „Přísně tajné“ a číslo jednací; jako adresát je uveden AIO II. S-SNB. Vpravo plzeňské razítko, došlo 4. XII. 1989 v 14.10 hod., číslo zprávy 11571. Pod ním vpravo razítko II. správy SNB, došlo 4. XII. 1989, č. j. CB-0033-241/03-89, přílohy 0.

¹ Jiří Šiman (1950) nastoupil 1. 3. 1973 k PP-VB ČSR, 1. 9. 1974 se stal hlídkovým příslušníkem OO VB Plzeň-střed MS VB Plzeň, 1. 6. 1975 referentem (od 15. 3. 1978 SR) 1. odd. II. odb. S-StB Plzeň, 1. 6. 1978 pověřen zastupováním náčelníka téhož oddělení, 1. 9. 1979 – 24. 2. 1984 povolán ke studiu na fakultě StB VŠ SNB, 1. 8. 1983 jmenován SR 2. odd. II. odb. S-StB Plzeň, 1. 9. 1983 dočasně zástupcem náčelníka uvedeného oddělení, 1. 7. 1985 dočasně zástupcem náčelníka II. odb. S-StB Plzeň, 1. 2. 1986 ve

funkci potvrzen, 15. 1. 1990 odvolán z funkce a 2. 7. 1990 uvolněn ze služebního poměru příslušníka SNB.

85b

1989, 4. prosince, Plzeň. – Denní informace.

[...] ^a

Denní informace ze dne 4. 12. 1989

Názory a nálady obyvatelstva

Dne 30. 11. 1989 zorganizovalo „Občanské fórum“ s. p. Pivovary Plzeň dialog s vedením podniku, členy CZV KSČ, ROH a členy závodní jednotky LM. V bouřlivé diskuzi vystoupil jeden z hlavních mluvčích „OF“ ing. Jan KILBELGER, člen KSČ, a požadoval zrušení LM v podniku s tím, aby velitel LM předal klíče od zbraní, materiálů a dalších prostor LM řediteli podniku. V průběhu další diskuze představitelé „OF“ požadovali, aby vzhledem k zrušení vedoucí úlohy KSČ v Ústavě ČSSR byly v podniku zrušeny ZO KSČ. V průběhu posledních 14 dnů v s. p. Pivovary vystoupilo z KSČ 10 členů.

/Poznatek získán 1. 12. 1989 Pramenem – 3./

Opatření: Poznatek předkládáme k informaci.

Náčelník KS SNB Plzeň:

v z. pplk. LUDVÍK Jan

^a Č. j. OS-00377-194/OV-89. Vlevo plzeňské razítko, došlo 4. XII. 1989 v 14.50 hod., číslo zprávy 11572. Vpravo razítko II. správy SNB, došlo 4. XII. 1989, č. j. CB-0033-242/03-89, přílohy 0.

1989, 5. prosince, Plzeň. – Denní informace.[...]^a

Denní informace ze dne 5. 12. 1989

Názory a nálady obyvatelstva:

Dne 4. 12. 1989 v době od 16.00 – 17.15 hod. uspořádali na náměstí Republiky představitelé Občanského fóra shromáždění, kterého se zúčastnilo asi 6 – 7 tisíc osob. Vystupující řečníci se ve většině případech nepředstavili, pouze uvedli, za jaký podnik nebo organizaci hovoří. Ve svých projevech vyjadřovali podporu studentům, požadovali demisi federální vlády ČSSR a presidenta republiky, zrušení LM, zrušení ZO KSČ na pracovištích a v případě nesplnění požadavků OF vyzývali k účasti na generální stávce na 11. 12. 1989, která by neměla trvat pouze 2 hodiny, ale tak dlouho, dokud to bude zapotřebí. Zástupci JZD Starý Plzenec, okres Plzeň-jih, a Červený Hrádek, okr. Rokycany, odsuzují jednání sjezdu JZD, uváděli, že delegáti sjezdu nemluvili za členy JZD, požadovali svolání nového sjezdu, který by řešil organizaci v zemědělství,¹ požadovali zrušení bývalých okresních a krajských zemědělských správ. V závěru byli přítomní vyzváni k účasti na dalším shromáždění, které se uskuteční 8. 12. 1989 u příležitosti „Dne lidských práv“.

/Poznatek získán 4. 12. 1989 Pramenem – 3./

Opatření: Poznatek předkládám k informaci.

Náčelník krajské správy SNB Plzeň:

plk. RSDr. Inocenc ŠARMAN

^a Č. j. OS-00377-195/OV-89. Vlevo plzeňské razítko, došlo 5. XII. 1989 v 15.40 hod., číslo zprávy 11600. Vpravo razítko II. správy SNB, došlo 6. XII. 1989, č. j. CB-0033-243/03-89, přílohy 0. Vpravo od něho Zamykací a pravděpodobně Kupkův vlastnoruční podpis. V pravém horním rohu rukou „AO“.

¹ Problematika „zemědělství a výživy“ byla v roce 1989 vedena 2. odd. III. odb. S-StB Plzeň v OBS „ZEMĚDĚLSTVÍ“, reg. č. 20151: zaveden 5. 1. 1977 1. odd. téhož odboru, skartace v registru nevyznačena.

87

1989, 6. prosince, Plzeň. – Denní informace.[...]^a

Denní informace ze dne 6. 12. 1989

K bodu 2, 3 a 4 – bez poznatku.

Náčelník krajské správy SNB Plzeň:
v z. pplk. Jan LUDVÍK

^a Č. j. OS-00377-196/OV-89. Vlevo plzeňské razítko, došlo 6. XII. 1989 v 14.50 hod., číslo zprávy 11621. Vpravo razítko „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 6. XII. 1989, č. j. CB-0033-244/OV-89, přílohy 0. Vpravo od nich nečitelný podpis.

České Budějovice

1989, 17. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva.[...]^a

Věc: Denní situační zpráva

K bodu 2b)

V rámci Jihočeského kraje byly zjištěny další dva případy znehodnocení nových stokorunových bankovek. V prvním případě byla bankovka zjištěna na poště¹ v Kaplici, okr. Č. Krumlov (nápis na portrétu K. GOTTWALDA „MASOVÝ VRAH“), ve druhém případě byl výskyt stejné bankovky s nápisem „vrah“ zjištěn na poště v Č. Krumlově.

Je prováděno šetření s cílem odhalit pachatele. Pramen 3, zjištěno 16. 11. Nezveřejňovat.

Dne 14. 11. byly v Humpolci, okr. Pelhřimov, doručeny na adresu ředitele gymnázia a kulturního odboru MěNV dva shodné dopisy obsahující „Výzvu ke dni pracovníků kultury“. Obsahem dopisu je výzva k podpisové akci na protest proti věznění některých představitelů nelegálních struktur, ČIBULKÝ, JIROUSE, RUMLA apod. Jsou zde uvedeny 4 adresy, na které se mají podpisy k této výzvě zasílat /Heřman CHROMÝ² – [...], Mělník, Jiří PAVLÍČEK³ – [...], Praha 6, M[...] Z[...]⁴ – [...], Praha 8, Stanislav PENC – [...], Praha 4/. Dopisy jsou psané strojopisem bez podpisu. Jedná se o kopie. V obou případech odeslané z Humpolce. Je prováděno šetření po rozšiřovateli, získáno Pramenem 3, 17. 11. 1989, nezveřejňovat.

K bodu 4)

V průběhu krajského zasedání KV ČSL⁵ Č. Budějovice dne 10. 11. 1989 se vyskytlo několik negativních vystoupení funkcionářů této strany, kteří podpořili požadavky na klerikalizaci ČSL. Konkrétně Karel PAPÍR /1937/, tajemník OV ČSL Č. Krumlov, požadoval, aby se ČSL vrátila ve své činnosti do předválečných a poválečných let, a z jeho vystoupení byla zřejmá podpora tzv. obrodného proudu v ČSL. Josef HADÁČEK⁶ /1922/, člen PKV ČSL, vystoupil se stejnými názory se závěrem, že organizace ČSL na Písecku se ztotožňují s požadavky „obrodného proudu“. Požadoval i odstoupení ústředního tajemníka ČSL ANDRŠE. Vystoupení dalších diskutujících nemělo již takto tendenční charakter, ale vyplynula z nich existence napětí a nespokojenosti se současným stavem ČSL (kritika nedostatečné informovanosti členské

základny z centra a rozkolu v ÚV ČSL, kritika úniku informací o situaci v ÚV ČSL do Svobodné Evropy⁷ apod.).⁸

Pramen 1, zjištěno 14. 11. 1989. Do prostředí je úkolována agenturní síť. Nezveřejňovat.

Na okrese Písek byla zaznamenána mezi občany kritika „nadměrné“ publicity oslav kanonizace Anežky Přemyslovny. Rovněž je zde signalizováno hromadné odhlašování tisku a jsou opětovně registrovány názory o údajném zdražení stavebního materiálu od 1. 1. 1990.

Doplnění k bodu 2b)

Dne 15. 11. 1989 byly odeslány z Poštovního úřadu Praha 025 ve 13.00 hod. dopisy na adresu „Místní oddělení VB, 38901 Vodňany, Okresní správa SNB, 38501 Strakonice, a OS SNB Prachatice“. Adresy na obálkách jsou napsány psacím strojem přes indigo. V obálkách se nachází po jednom výtisku pamflet „Několik vět“ se závěrečnou doložkou „Prohlašuji, že souhlasím s textem 'Několik vět'“. Pod tím je místo na jméno, povolání a podpis. Pamflet je rozmnožen na kvalitním rozmnožovacím přístroji, velmi dobře čitelný, zhruba formátu A5.

Rozšiřování „Několika vět“ je věnována stálá oper. pozornost. Pramen 3, zjištěno 17. 11. Nezveřejňovat.

Náčelník S-StB Č. Budějovice:
pplk. JUDr. VESELÝ Josef⁹

^a Č. j. OS-00133-185/OV-89. Vlevo českobudějovické razítko, došlo 17. XI. 1989 v 16.00 hod., číslo zprávy 10838. Vpravo rukou připsáno „s. Kabele, s. Knížek, s. Smrž“, k tomu jsou připojeny jejich vlastnoruční podpisy a Zamykalův. Pod tím razítko II. správy SNB, došlo 20. XI. 1989, č. j. CB-0032-219/03-89, přílohy 0.

¹ Problematika „pošty, telekomunikace“ byla 2. 3. 1971 6. odd. S-StB České Budějovice administrativně podchycena v OBS „SPOJ“, reg. č. 8831: zničen (dle EZO na 2. odd. III. odb. téže správy) 6. 12. 1989. V registru je jako registrující útvar uvedeno pouze „6. odd.“ bez specifikace odboru S-StB Českých Budějovic: toto se opakuje (včetně uvedení pouze „5. odd.“) i v dalších případech, k tomu již nečiníme poznámku.

² K osobě H. Chromého (1947) byl 5. 5. 1985 O-StB Mělník zaveden SPO „ŠEF“, reg. č. 41722: 8. 8. 1985 převeden na SS, 24. 3. 1986 na OS, 27. 10. 1986 „zavedeno NO“ („III/89“), OS 13. 11. 1986 archivován pod a. č. 802108, sv. NO zničen 6. 12. 1989. 1. 8. 1989 obnovilo O-StB Mělník rozpracování v OS „ŠEF“, reg. č. 47562: zničen koncem roku 1989.

³ K osobě J. Pavlička (1945) byl 5. 5. 1985 O-StB Mělník zaveden SPO „KNECHT“, reg. č. 41721: 8. 8. 1985 převeden na SS, 24. 3. 1986 na OS, 30. 7. 1987 archivován pod a. č. 815297. 20. 7. 1987 zaregistrovalo

O-StB Mělník svazek NO („III/88“) „KNECHT“, reg. č. 45151: 4. 10. 1988 převeden na SS, zničen 6. 12. 1989. 5. 10. 1988 zavedlo navíc 3. odd. 2a odb. S-StB Praha kontrolní svazek zřejmě s identickým reg. č.: 29. 3. 1989 předán na 2. odd. II. odb. téže správy.

- ⁴ K osobě M. Z. (1945) byl 13. 2. 1986 3. odd. 2a odb. S-StB Praha zaveden SPO „SÁHIB“, reg. č. 42893: 19. 5. 1986 převeden na svazek KTS, 13. 6. 1986 na svazek A-„SÁHIB“, 13. 3. 1989 předán na 2. odd. II. odb. S-StB Praha, zničen koncem roku 1989.

K získání celkového pohledu na problematiku agenturně důvěrnické sítě řízené operativními odbory S-StB České Budějovice i okresními O-StB je nutno publikovat přehled bývalého statisticko-evidenčního odboru (SEO) FMV k 31. 10. 1989 (před skartacemi) a k 31. 1. 1990 (po skartacích), který byl ÚDV zaslán přípisem s č. j. ASU-1281/93 z 27. 10. 1993. Je možné, že počet skartovaných svazků byl vyšší než zde uvedený stav k 31. 1. 1990: statistika byla vytvořena pouze na základě údajů, jež měl SEO FMV k dispozici od krajských statisticko-evidenčních oddělení.

STAV K 31. ŘÍJNU 1989/STAV K 31. LEDNU 1990					
	AGENT	REZIDENT	KONS. BYT	PROP. BYT	DŮVĚRNÍK
1. odbor	127/122	0/0	5/5	12/11	50/45
2. odbor	111/0	0/0	13/12	4/0	73/0
3. odbor	121/113	0/0	14/12	8/7	47/0
okresy	333/229	4/3	9/8	50/37	319/153
CELKEM	692/464	4/3	41/37	74/55	498/198

- ⁵ Editorům se v rádcích z registru svazků, které měli k dispozici, nepodařilo nalézt příslušný objektový svazek, v jehož rámci by byla prováděna tzv. kontrarozvědná ochrana Československé strany lidové, resp. její rozpracování.

- ⁶ K osobě J. Hadáčka byl 7. 12. 1980 1. odd. II. odb. S-StB České Budějovice zaveden SPO „HAĐÁK“, reg. č. 14364: 11. 9. 1985 archivován pod a. č. 4-2492. 26. 11. 1985 obnovilo O-StB Písek rozpracování ve svazku NO („III/80“) „HAĐÁK“, reg. č. 17002: zničen 5. 12. 1989.

Problematika „nepřátelské osoby [dle] RMV [č.] 44/70“ byla jednotlivými okresními útvary sledována v následujících OBS pod stejným názvem „NO“ (dle EZO): od 3. 10. 1970 O-StB Pelhřimov v OBS s reg. č. 8759 (zničen 12. 12. 1989), od 28. 12. 1970 O-StB Jindřichův Hradec v OBS s reg. č. 8771 (zničen 5. 12. 1989), od 1. 1. 1971 O-StB Český Krumlov v OBS s reg. č. 8773 (zničen 5. 12. 1989). Centrálně byla uvedená problematika 9. 12. 1970 5. odd. S-StB České Budějovice administrativně podchycena v OBS (dle EZO „NO 02“) s reg. č. 8762: zničen (dle EZO na 1. odd. II. odb. téže správy) v prosinci 1989.

- ⁷ V problematice „ideodiverzní centra v zahr. zaměřená proti ČSSR“ byl 6. 1. 1978 3. odd. II. odb. S-StB České Budějovice zaveden OBS „CENTRA“, reg. č. 12907: zničen v prosinci 1989.

- ⁸ Tento odstavec byl použit pro zpracování přílohy DSZ FMV č. 178 z 20. 11. 1989 s názvem „Průběh zasedání krajského výboru Československé strany lidové v Českých Budějovicích“: zdroj – KS SNB České Budějovice, rozdělovník – ss. Jakeš, Hoffmann.

⁹ Josef Veselý (1943) nastoupil 1. 10. 1966 jako referent 1. odd. IV. odb. S-StB ke KŠ SNB České Budějovice. Absolvoval šestitýdenní kurz pro nově přijaté příslušníky IV. správy MV. Od září 1969 do července 1970 se zúčastnil ročního kursu odboru bezpečnostní přípravy absolventů středních škol ve SOŠ MV ČSR Slapy nad Vltavou (směr StB – sledování). 1. 8. 1970 se stal referentem 5. odd. II. odb. S-StB České Budějovice, 1. 9. 1971 referentem 1. odd. téhož odboru. V září 1972 byl povolán do kombinovaného studia kriminalistického směru PF UK v Praze (studium ukončil v květnu 1977). 1. 8. 1973 byl jmenován SR 1. odd. II. odb. S-StB České Budějovice, 1. 6. 1974 inspekčním důstojníkem inspekce náčelníka KS SNB. 1. 8. 1978 byl dočasně (do 31. 1. 1979) pověřen výkonem funkce náčelníka inspekce KS SNB České Budějovice (1. 2. 1979 v této funkci potvrzen), 1. 4. 1981 byl dočasně pověřen výkonem funkce náčelníka oblastního odboru S-StB České Budějovice (1. 12. 1981 do této funkce jmenován). Od září 1982 studoval rozvědnu školu KGB SSSR v Moskvě (studium ukončil v červenci 1983). 1. 1. 1986 se stal náčelníkem S-StB KS SNB České Budějovice. V roce 1988 absolvoval dvouměsíční kurz KGB v SSSR. 25. 1. 1990 byl Josef Veselý odvolán z funkce náčelníka S-StB a 25. 6. 1990 propuštěn ze služebního poměru příslušníka SNB.

Dosažené hodnosti: od 1. 10. 1966 strážmistr, od 1. 10. 1969 nadstrážmistr, od 1. 2. 1971 podporučík, od 1. 2. 1973 poručík, od 1. 2. 1976 nadporučík, od 1. 2. 1978 kapitán, od 1. 4. 1982 major, od 1. 10. 1987 podplukovník.

Medaile: „Za službu vlasti“ (1972), „Za zásluhy o obranu vlasti“ (1977), „Za upevnování přátelství ve zbrani III. stupně“ (1985), „Budovatel Jihočeského kraje“ (1985), čestné uznání „Medaile SNB“ (1988).

89a

1989, 20. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva.

[...]^a

Věc: Denní situační zpráva

Dne 20. 11. 1989 byl přibližně v 05.45 hodin v hale nádraží ČSD Č. Budějovice¹ zajištěn leták² (formát A3, psán tiskacím písmem), který byl vyvěšen na tamní nástěnce.

Leták je psán jménem studentů a obsahuje napadání vlády a KSČ za „morální marasmus společnosti“, „policejní brutalitu“, „za zmrzačené účastníky demonstrace 17. 11. 1989“. Vyslovuje se zde 10 požadavků, mj. potrestání osob odpovědných za rozpoutání „pražského masakru“, zrušení vedoucí úlohy strany, okamžité vypsání přímých voleb, všelidovou diskuzi o současných poměrech v Československu, registraci Lidových novin, osvobození politických vězňů. Leták obsa-

huje i výzvu k uskutečnění generální stávky 27. 11. 1989 od 12.00 do 14.00 hodin.

Písemnost byla zajištěna k provedení expertiz, zjištěno Pramenem 3, 20. 11. 1989. Nezveřejňovat.

Dne 20. 11. 1989 v 7.00 hodin byl zjištěn výskyt letáku s protisocialistickým obsahem u zastávky MHD v Sezimově Ústí, okr. Tábor. Jde o leták formátu A/4 psaný na průklepovém papíru bílé barvy s textem psaným strojopisem v originále. V textu je uvedena tzv. „Rezoluce českých divadelníků“ s obsahem odsuzujícím zákrok pořádkových sil proti studentské demonstraci dne 17. 11. 1989 v Praze, s výzvou k připojení se k týdenní protestní stávce studentů a s návrhem na vyhlášení protestní generální stávky dne 27. 11. 1989 od 12.00 do 14.00 hodin. V závěru textu je uvedeno, že „rezoluce“ byla přijata dne 18. 11. 1989 v Realistickém divadle v Praze.

Je prováděno pátrání po pachateli, písemnost byla zajištěna. O výskytu byl informován ved. taj. OV KSČ v Táboře.³

Rovněž dne 20. 11. 1989 v 06.00 hodin byl zjištěn v Soběslavi výskyt textu odsuzujícího zákrok Bezpečnosti proti studentům v Praze. Text byl umístěn ve vývěsní skříňce na modlitebně Církve československé evangelické,⁴ kde působí vikář CČE Zdeněk ŠORM (1951), manžel aktivistky NMS Ruth ŠORMOVÉ,⁵ signatářky CH-77.⁶ Opatření vůči ŠORMOVI je organizováno přes OCT.

Přes okresního církevního tajemníka v Táboře bylo zajištěno i odstranění uvedeného textu z vývěsní skříňky. O případu byl informován ved. tajemník OV KSČ a předseda ONV Tábor.⁷

V obou případech Pramen – 3, zjištěno 20. 11. 1989. Nezveřejňovat.

Dne 20. 11. 1989 v 07.30 hodin byla z vývěsní skříňky v Blatné, okr. Strakonice, zajištěna protistátní tiskovina s textem oznamujícím, že na protest proti „nelidské akci“ speciálních jednotek SNB a parade-santní brigády se ruší většina pražských a mimopražských představení, že studenti budou od 20. listopadu stávkovat a že dne 27. 11. 1989 byla vyhlášena generální stávka od 12.00 do 14.00 hodin. Podobná tiskovina byla připevněna na vratech s. p. Tesla Blatná. Tiskovina byla rovněž zajištěna. Ve spolupráci s pracovníky VB jsou prováděna opatření k případnému výskytu dalších tiskovin a k šetření po pachateli.

Pramen – 3, zjištěno 20. 11. 1989, nezveřejňovat.

Dodatečně zjištěn výskyt dalších 5 ks.

Náčelník správy StB Č. Budějovice:
pplk. JUDr. Josef VESELÝ

^a Č. j. OS-00133-186/OV-89. Vlevo českobudějovické razítko, došlo 20. XI. 1989 v 16.30 hod., číslo zprávy 10898. Vpravo razítko II. správy SNB, došlo 21. XI. 1989, č. j. CB-0032-220/03-89, přílohy 0. Vpravo od něho rukou připsáno „s. Kabele, s. Knížek“, k tomu jsou připojeny jejich vlastnoruční podpisy a Zamykalův. Pod tím pravděpodobně Kupkův vlastnoruční podpis s rukou psaným datem „20. 11. 89“.

¹ Rozpracování objektu „PO – ČSD České Budějovice“ bylo 24. 3. 1972 3. odd. II. odb. S-StB České Budějovice zavedeno v OBS „ŽELEZNICE“, reg. č. 9090: skartace (dle EZO na 2. odd. III. odb. téže správy) v registru nevyznačena.

² Problematika „letáky“ byla 17. 3. 1962 1. odd. III. odb. S-StB České Budějovice administrativně podchycena v OBS „PÍSMO“, reg. č. 110: zničen (dle EZO na 1. odd. II. odb. téže správy) v prosinci 1989. Na úrovni okresů byla uvedena problematika sledována patrně v následujících nalezených OBS: od 13. 7. 1970 O-StB Strakonice v OBS „LETÁKY“ s reg. č. 343 (zničen 6. 12. 1989), od 5. 10. 1972 O-StB Písek v OBS (dle EZO „LETAK 5“) s reg. č. 9335 (problematika „tiskoviny a letáky“, zničen v prosinci 1989), od 11. 1. 1973 O-StB Jindřichův Hradec v OBS „TISK“ s reg. č. 9400 (zničen 2. 12. 1989).

³ VT OV KSČ Tábor byl v té době Václav Gaier.

⁴ Problematika „nekatolické církve a sekty“ byla 22. 2. 1956 3. odd. III. odb. S-StB České Budějovice zavedena v OBS (dle EZO „SEKTAR“) s reg. č. 23: 1. 4. 1968 pravděpodobně archivován pod a. č. 88, 13. 6. 1972 obnoven, zničen (dle EZO na 2. odd. II. odb. téže správy) 7. 12. 1989. O-StB Tábor rozpracovávalo „nekat. církve a sekty“ od 9. 4. 1973 v OBS „CÍRKVE A SEKTY“ (dle EZO „CIRKEV“) s reg. č. 9485: zničen 6. 12. 1989.

⁵ K osobě R. Šormové (1965) byl 27. 12. 1987 3. odd. 1. odb. X. S-SNB zaveden SPO „VYCHOVATELKA“, reg. č. 34930: při reorganizaci v roce 1988 předán na 1. odd. 11. odb. II. S-SNB, 4. 11. 1988 předán na S-StB České Budějovice. 22. 12. 1988 zavedlo O-StB Tábor ŠPO „VYCHOVATELKA“, reg. č. 18462: 1. 6. 1989 převeden na SS, zničen 6. 12. 1989.

⁶ Přímou k objektu „Charta 77“ nebyl objektový svazek nalezen; po roce 1977 byly v obdobné problematice zavedeny: 24. 1. 1984 O-StB Český Krumlov OBS „PRAVICE“ s reg. č. 15986 (zničen 6. 12. 1989) a 12. 2. 1985 O-StB Písek OBS „GARNITURY“ s reg. č. 16607 (zničen 6. 12. 1989). Samotná problematika „pravice“ však byla administrativně podchycena již mnohem dříve: „prav. oportunisté“ byli od 27. 7. 1970 5. odd. II. odb. S-StB České Budějovice rozpracovávaní v OBS „ZRÁDCI“ s reg. č. 8630 (v neuvedenou dobu předán zřejmě na 2. odd. téhož odboru, zničen – dle EZO na 1. odd. téhož odboru – 7. 12. 1989), „prav. oportunisté z řad ČSLA“ od 17. 1. 1972 2. odd. II. odb. S-StB České Budějovice v OBS „ČSLA“ s reg. č. 9036 (zničen – dle EZO na 1. odd. téhož odboru – 7. 12. 1989), „prav. oportunisté z řad přísl. MV“ od 17. 1. 1972 2. odd. II. odb. S-StB České Budějovice v OBS „NEPŘÍTEL“ s reg. č. 9037 (zničen – dle EZO na 1. odd. téhož odboru – 7. 12. 1989), „pravcoví oportunisté“ od 5. 10. 1972 O-StB Písek v OBS „PRAVICE“ s reg. č. 9333 (zničen 6. 12. 1989), „pravcové síly v ČSLA“ od 9. 4. 1973 O-StB Tábor v OBS „MOCENSKÝ APARÁT“ (dle EZO „APARAT“) s reg. č. 9481 (zničen 6. 12. 1989), „pravcové síly“ od 9. 4. 1973 O-StB Tábor v OBS „PRAVICE“ (dle EZO „PRAVICE 8“) s reg. č. 9483 (zničen 6. 12. 1989), „prav. oport. z řad ČSLA – SNB“ od 16. 4. 1973 O-StB Pelhřimov v OBS „ZÁPAD“ s reg. č. 9496 (zničen v prosinci 1989) a „exponenti z řad veř. života“ od 16. 4. 1973 O-StB Pelhřimov v OBS „OPORTUNISTA“

(později „OPORT 4“) s reg. č. 9497 (zničen 2. 12. 1989). Pod tímž názvem – „OPORTUNISTA“ – zavedlo 27. 11. 1972 O-StB Strakonice OBS s reg. č. 9383 (zničen 6. 12. 1989). Konečně zmiňme ještě OBS „ZRÁDCI“ (dle EZO „ZRADCE“) s reg. č. 341: zaveden 8. 10. 1969 2. odd. II. odb. S-StB České Budějovice, zničen – dle EZO na 1. odd. téhož odboru – v prosinci 1989.

⁷ Předsedou ONV Tábor byl v té době Stanislav Větrovský.

89b

1989, 20. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva – dodatek.

[...] ^a

Věc: Denní situační zpráva.

Dne 19. 11. 1989 jsme získali operativní cestou poznatek o rozšiřování protisocialisticky orientované písemnosti v muzeu ve Vlašimi, okr. Benešov, skupinou asi 8 neustanovených mladých lidí mezi návštěvníky muzea. Pramen předal uvedenou písemnost – jde o kopii strojopisu na papíru formátu A4 s nadpisem „Všem občanům“, obsahující informaci o průběhu protestního průvodu studentů v Praze dne 17. 11. 1989 s poukazem na nepřiměřený zákrok příslušníků SNB. V další části textu je výzva herců Městských divadel pražských k vytvoření komise pro prošetření brutálního postupu příslušníků VB s návrhem na vyhlášení generální stávky dne 27. 11. 1989 v Praze.

Zpráva bude postoupena OStB Benešov.

Pramen – 1, informace získána 19. 11. 1989, nelze zveřejnit.

Dne 20. 11. 1989 bylo zjištěno zaslání dvou anonymních dopisů adresovaných na MNV Lhenice, okr. Prachovice, a JZD Lhenice. Dopisy byly odeslány 17. 11. 1989 z PÚ Lhenice a obsahují papír formátu A4 s textem psaným černým popisovačem, tiskacím písmem, ve znění: „Pryč s komunismem, chceme svobodnou ČSR bez Gottwalda – žáka krvavého Stalina.“

Dopisy byly zajištěny k provedení příslušných expertiz. V součinnosti se složkou VB je organizováno pátrání po pisateli.

Pramen – 3, informace získána 20. 11. 1989, nezveřejňovat.

Dne 20. 11. 1989 od 13,00 hod. se konala v divadelním sále Domu kultury ROH v Č. Budějovicích shromáždění herců a zaměstnanců

Jihočeského divadla a Malého divadla.¹ Přes odmítavé stanovisko tamní ZO KSČ bylo přijato rozhodnutí připojit se ke stávce pražských divadel na dobu do konce týdne.

Pramen – 3, informace získána 20. 11. 1989. Lze zveřejnit. O dalším průběhu situace budeme informovat.

Náčelník správy StB Č. Budějovice:
v z. pplk. BRÁCHA²

^a Č. j. OS-00133-187/OV-89. Vlevo českobudějovické razítko, došlo 20. XI. 1989 v 18.20 hod., číslo zprávy 10911. Vpravo rukou připsáno „s. Kabele, s. Knížek“, k tomu jsou připojeny jejich vlastnoruční podpisy. Pod tím razítko II. správy SNB, došlo 21. XI. 1989, č. j. CB-0032-221/03-89, přílohy 0; vpravo od razítka Zamykalův a pravděpodobně Kupkův vlastnoruční podpis s rukou psaným datem „20. 11. 89“.

¹ Problematika divadel byla 14. 10. 1970 5. odd. S-StB České Budějovice zavedena v rámci OBS „KULTURA“ s reg. č. 8694; zničen – dle EZO na 3. odd. II. odb. téže správy – 7. 12. 1989. 19. 1. 1970 zaregistrovalo O-StB Písek OBS „KULTURA“ s reg. č. 8499, a to v problematice „rozšiřování pravicových směrů mezi občany“; zničen 6. 12. 1989.

² Václav Brácha (1945) nastoupil 1. 8. 1965 jako výkonný příslušník obvodního oddělení VB Vimperk O-VB Prachatice k S-VB České Budějovice, od 25. 1. 1966 do 20. 5. 1966 absolvoval nástupní školu VB Červená nad Vltavou, 1. 11. 1969 se stal referentem oddělení StB Prachatice KS SNB České Budějovice, 1. 11. 1973 SR O-StB Prachatice, od 2. 9. 1974 do 3. 12. 1976 povolán do dálkového studia dvouleté důstojnické školy v PDŠ FED Vinoř (směr StB – obor kontrarozvědčný), 1. 6. 1975 jmenován SR 4. odd. I. odb. S-StB České Budějovice, 1. 9. 1977 náčelníkem I. odd. I. odb. S-StB, 31. 8. 1978 z funkce odvolán, v letech 1978 – 1983 povolán k dálkovému studiu na fakultě StB VŠ SNB, 1. 9. 1978 se stal SR vysunutého pracoviště S-StB u OS SNB Prachatice, 1. 12. 1978 dočasně pověřen výkonem funkce zástupce náčelníka OS SNB Prachatice pro StB (1. 3. 1979 v této funkci potvrzen), 1. 6. 1986 jmenován náčelníkem III. odboru S-StB České Budějovice, v období od 1. 9. 1987 do 30. 10. 1987 absolvoval dvouměsíční kurs pro náčelníky odborů, jejich zástupce a kádrové rezervy po linii kontroly ekonomiky při VŠ FED V-StB v Moskvě, 1. 11. 1987 se stal zástupcem náčelníka S-StB KS SNB České Budějovice, 31. 1. 1990 odvolán z funkce a 30. 4. 1990 uvolněn ze služebního poměru příslušníka SNB.

90a

1989, 21. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva.[...]^a

Věc: Denní situační zpráva

K bodu 2b)

Od 20. 11. 1989 do současné doby (14.00 hod.) bylo na různých místech v Č. Budějovicích zajištěno větší množství různých protistátních písemností (minimálně 50 – 60 ks). Jedná se o různá prohlášení a výzvy: „Jak nás bylo 2 000“, prohlášení činohry Národního divadla,¹ prohlášení pracovníků Hlavní redakce pořadů ze zahraničí ČST Praha, protest proti šíření zkreslených a nepravdivých zpráv,² prohlášení výtvarných umělců,³ českých filmových umělců apod.

Výskyt letáků a prohlášení je signalizován, i když [v] podstatně menším rozsahu, i z dalších míst kraje (J. Hradec, Písek, Tábor, Strakonice).

Ve všech případech se provádí jejich urychlené zajištění, šetření po pachatelích, stranické orgány jsou informovány.

Pramen 3, získáno 21. 11. 1989, nezveřejňovat.

Prověrkou situace v Malém divadle a v Jihočeském divadle v Č. Budějovicích bylo zjištěno, že přes přistoupení ke stávce panuje v této otázce mezi herci, technickým personálem a administrativními zaměstnanci nejednotnost. V Malém divadle podle našich poznatků není ustanoven ani stávkový výbor. V Jihočeském divadle zastává kladné stanovisko většina, zejména z mladších členů, ale řada umělců se stávkou nesouhlasí. Při odmítnutí představení byly zjištěny mezi lidmi protesty, někteří se dožadovali vrácení vstupného. Vývoj situace je pod operativní kontrolou.

Pramen 1, získáno 21. 11. 1989, nezveřejňovat.

Operativní cestou bylo zjištěno, že dne 21. 11. 1989 se bude od 15.00 hod. konat veřejná členská schůze v Ústavu krajinné ekologie ČSAV v Č. Budějovicích,⁴ kde vystoupí dva vědečtí pracovníci, kteří se zúčastnili studentské demonstrace 17. 11. 1989 v Praze. Organizátory schůze byl pozván k účasti i ideologický tajemník JKV KSČ s. SMITKA. O výsledku této veřejné schůze a o vývoji situace ve vědeckém prostředí budeme informovat.

Pramen 1, získáno 21. 11. 1989, nezveřejňovat.

Dne 20. 11. 1989 proběhlo v menze Vysoké školy zemědělské v Č. Budějovicích setkání studentů k prohlášení MěV SSM k událostem 17. 11. 1989. Následně se uskutečnilo setkání studentů na Pedagogické fakultě VŠ Č. Budějovice, v jehož průběhu se dostavili také studenti DAMU Praha, kteří zde přednesli svoji rezoluci. V dalším průběhu události byl ustanoven stávkový výbor, jenž sestavoval obdobně prohlášení jako na VŠ v Praze.

Dne 21. 11. 1989 se uskutečnil v dopoledních hodinách za kolejiemi VŠ zemědělské v Č. Budějovicích mítink studentů za účasti cca max. 1 000 osob z Pedagogické a Zemědělské fakulty VŠ. Kromě vedení fakult zde vystupovali tři mladíci (neustanovení), kteří dramaticky líčili zákrok bezpečnostních sil v Praze. Byly zde vyjádřeny požadavky dostat se mezi dělníky. V těchto vystoupeních doporučovali nečíst Rudé právo, ale Mladou frontu a Svobodné slovo a poslouchat Svobodnou Evropu, která jako první zákrok odsoudila. V době zpracování informace máme poznatky o tom, že studenti jsou částečně v menze a tělocvičně Pedagogické fakulty, kde s nimi diskutují zástupci jednotlivých fakult.

Rovněž je signalizován záměr ovlivnit k rozšíření stávky i střední školy v Č. Budějovicích.⁵ Konkrétně byly zjištěny pokusy získat pro stávku i studenty gymnázia v České ulici a na střední ekonomické škole. Vedení obou škol tyto „iniciativy“ nepřipustilo. Operativní prostředky úkolovány do prostředí, stranický orgán je informován.

Pramen 1, zjištěno 21. 11. 1989, nezveřejňovat.

Operativní cestou byl získán poznatek, že po 22. listopadu 1989 se má v Č. Krumlově sejít rozšířené zasedání okresního výboru Československé strany socialistické.⁶ Kromě jiného zde má být projednán návrh na změnu čs. ústavy s vynětím ustanovení o vedoucí úloze KSČ. Příslušné podněty by měly vyjít ze základních organizací ČSS.

Zajišťujeme další kontrolu, o situaci budeme průběžně informovat.

Pramen 1, informace získána 20. 11. 1989, nelze zveřejnit.

V současné době jsou zjišťovány prověřené poznatky o snahách studentů svolat na 16.00 hod. shromáždění občanů na Žižkově nám. v Č. Budějovicích. K věci jsou zaměřeny dostupné oper. a techn. prostředky, stranický orgán byl informován, zásah aj. bude proveden v krajním případě.

Pramen 2 a 3, získáno 21. 11. 1989, nezveřejňovat.

Náčelník S StB Č. Budějovice:
pplk. JUDr. Josef VESELÝ

^a Č. j. OS-00133-188/OV-89. Vpravo českobudějovické razítko, došlo 21. XI.

1989 v 16.10 hod., číslo zprávy 10962. Nalevo od něho rukou připsáno „s. Kabele, s. Knižek“ s připojeným vlastnoručním podpisem Kabeleho, na-pravo Zamykalův vlastnoruční podpis. Pod tím razítko II. správy SNB, došlo 22. XI. 1989, č. j. CB-0032-222/03-89, přílohy 0. V pravém horním rohu rukou „AO“.

- ¹ Prohlášení souboru činohry Národního divadla, viz Deset pražských dnů..., c. d., s. 53.
- ² Pravděpodobně se jedná o protest studentů FŽ UK proti šíření nepravdivých zpráv, viz tamtéž, s. 84.
- ³ Srovn. Provolání výtvarných umělců k vládě Československé socialistické republiky, ÚV KSČ, sdělovacím prostředkům a spoluobčanům, tamtéž, s. 98-99.
- ⁴ K problematice „kontr. ochr. ČSAV Č. Bud.“ byl 23. 1. 1981 3. odd. II. odb. S-StB České Budějovice zaveden OBS „VĚDA“, reg. č. 14419; zničen v prosinci 1989.
- ⁵ Problematika „školy v Č. B.“ byla 5. 10. 1970 5. odd. S-StB České Budějovice administrativně podchycena v OBS „ŠKOLA“, reg. č. 8681; zničen (dle EZO na 2. odd. II. odb. téže správy) v prosinci 1989. Na úrovni okresů byla problematika škol a mládeže sledována v následujících OBS: od 5. 10. 1972 O-StB Písek v OBS „ŠKOLY“ s reg. č. 9334 (problematika „mládež a školy“, zničen v prosinci 1989), od 1. 6. 1973 O-StB Český Krumlov v OBS „MLÁDEŽ“ s reg. č. 9536 („Junáci“, později „rozpracování mládeže okr. Č. Krumlov“, zničen 6. 12. 1989), od 26. 6. 1974 O-StB Pelhřimov v OBS „PŘEHRADA“ s reg. č. 10629 („rozpracování báze mládeže“, zničen 2. 12. 1989), od 8. 4. 1975 O-StB Prachatice v OBS „MLÁDEŽ“ s reg. č. 11033 („mládež v okrese Prachatice“, zničen 6. 12. 1989), od 5. 6. 1979 O-StB Jindřichův Hradec v OBS „MLÁDÍ 3“ s reg. č. 13659 („mládež“, zničen 2. 12. 1989), od 11. 1. 1983 O-StB Jindřichův Hradec v OBS „UČNI“ (později „UČEN 3“) s reg. č. 15490 (1. 9. 1986 zrušen – „převeden pod ŠKOLY r. č. 16572“), od 25. 1. 1984 O-StB Tábor v OBS „UČŇOVSKÁ MLÁDEŽ“ (později „MLÁDEŽ“) s reg. č. 15991 („spojeno 'KOVOSVIT, AREÁL, SOU SILON“, zničen 6. 12. 1989), od 29. 5. 1984 O-StB Český Krumlov v OBS „MLÁDEŽ“ s reg. č. 16222 („učňovská mládež“, 10. 7. 1986 zrušen a „převed. do sv. 'MLÁDEŽ' 9536 /díl 4/“), od 3. 1. 1984 O-StB Písek v OBS „UČEN 2“ s reg. č. 16550 („učňovský dorost“, zničen 6. 12. 1989), od 22. 1. 1985 O-StB Jindřichův Hradec v OBS „ŠKOLY“ s reg. č. 16572 („školství“, zničen 2. 12. 1989), od 12. 2. 1985 O-StB Písek v OBS „STŘEDNÍ ŠKOLY“ s reg. č. 16608 (zničen 6. 12. 1989), od 18. 3. 1986 O-StB Pelhřimov v OBS „STUDENT“ s reg. č. 17168 („středoškola a učn. mládež“, zničen 2. 12. 1989), od 18. 3. 1986 O-StB Strakonice v OBS „UČEN“ s reg. č. 17169 („SOU Strak. okresu“, zničen 6. 12. 1989), od 30. 8. 1986 O-StB Strakonice v OBS „MLÁDÍ“ s reg. č. 17373 („ochrana mládeže“, zničen 6. 12. 1989).
- ⁶ V problematice „Národní socialisté, Čs. strana soc.“ byl 13. 8. 1971 5. odd. S-StB České Budějovice zaveden OBS (dle EZO „NARSOC“), reg. č. 8955; dle EZO v osmdesátých letech veden na 2. a 3. odd. II. odb. téže správy, zničen (dle EZO na 1. odd. téhož odboru) v prosinci 1989.

**1989, 21. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva –
dodatek.**[...]^a

Věc: Denní situační zpráva

K bodu 2b)

Dne 21. 11. 1989 ve 13 hod. byla zadržena v J. Hradci a předvedena Vladislava KOLÁŘOVÁ /1968/, bytem [...], okr. J. Hradec, studující právnické fakulty UK Praha, která dnešního dne žádala tajemnici OV SSM J. Hradec o pomoc při rozšiřování tiskovin: „Stanovisko MV SSM Praha ke dni 21. 11. 1989“,¹ dále prohlášení vysokoškolských studentů k dělníkům a rolníkům a další tiskoviny s podobným obsahem. Ke svému jednání uvedla, že byla pověřena výborem SSM a organizací KSČ na fakultě, aby uvedené tiskoviny rozšiřovala za pomoci OV SSM J. Hradec na zdejších středních školách. S sebou měla v aktovce 41 ks těchto tiskovin, které nestačila roznést a dosud dle svého vyjádření nerozšířila. KOLÁŘOVÁ byla propuštěna bez dalšího opatření.

Pramen 3, získáno 21. 11. 1989, nezveřejňovat.

Dne 21. 11. 1989 se dostavil na OV SSM v Prachaticích Oliver KUCKA /1956/, bytem Strážný, dělník Lesního závodu Prachatice² (signatář a rozšiřovatel provolání „Několik vět“), který žádal o svolání mladých lidí z okresu s vyjádřením nesouhlasu se zákrokem přísl. SNB proti studentům v Praze. Jeho žádosti nebylo vyhověno a následně byl vykázán z budovy.

K osobě KUCKY je prováděno kontrolní opatření s ohledem na jeho aktivní činnost v HOS.

Pramen 3, získáno 21. 11. 1989, nelze zveřejnit.

Mezi zaměstnanci podniku AGROPROJEKTU v Českých Budějovicích byl mj. na základě informací Svobodného slova a stanoviska ÚV ČSS a městského výboru SSM v Praze odsuzován zákrok bezpečnostních sil 17. 11. 1989. Současně je zde rozšiřována výzva ke generální stávce dne 27. 11. 1989, k níž probíhá i agitace.

Zjišťují se iniciátoři s cílem uvedenému záměru zabránit. Zjištěno 21. 11. 1989, Pramen 3, stranický orgán bude informován.

Dne 21. 11. vystoupili v gymnáziu Pelhřimov před shromážděnými

studenty studenti UK Praha (bývalí žáci tohoto gymnázia), kteří je seznámili se stanoviskem a požadavky studentů z Prahy. Poté ze školy odešli. K jejich vystoupení bude 23. 11. podle sdělení ředitele probíhat v jednotlivých třídách beseda žáků s třídními učiteli.

V souvislosti s rozšiřováním výzvy studentů pražských škol byl zjištěn poznatek, že studenti pražských škol mají u sebe telefonní číslo, na které mají volat v případě zadržení orgány SNB.

Zjištěno 21. 11., Pramen 3, nezveřejňovat.

Dne 21. 11. 1989 bylo po 17. hod. v Českých Budějovicích na Poště 2 do schránky vhozeno neznámou osobou 6 ks prohlášení studentů pražských vysokých škol o 10 bodech z 20. 11. 1989. Tiskovina je psána strojopisem na formátu A4 a v jejím závěru je spontánním písmem připsáno, že studenti VŠ se k prohlášení připojí ve středu 22. 11. 1989 na Žižkově náměstí v Č. Budějovicích o 16.00 hod.

Připravované akci bude věnována operativní pozornost a budou přijata odpovídající opatření. Po pachateli vhozu je pátráno.

Pramen 2, zjištěno 21. 11. Nezveřejňovat.

K průběhu demonstrace v Č. Budějovicích lze uvést následující: Zúčastnilo se jí přibližně 1 500 osob převážně z řad mládeže. Trvala zhruba od 16.00 hodin do 18.00 hodin. V průběhu shromáždění byla přečtena různá provolání, jako například: provolání VŠ studentů, provolání k akademické obci a čl. veřejnosti, prohlášení Činoherního klubu, provolání k dělníkům a rolníkům. Prohlášení četl blíže neustanovený muž, který prohlašoval, že je dělník.

Tento muž vyzýval dále k shromáždění v Č. Budějovicích 22. 11. v 09.00 hodin opět na Žižkově náměstí, kde by se měla sejít středoškolská a vysokoškolská mládež. Rovněž vyzýval zúčastněné, aby přišli opět 22. 11. i v 16.30 hodin, že bude podána informace o tom, co se děje v ČSSR. Řečník dále vyzýval k proniknutí do dělnického prostředí, aby se v každém podniku vytvořila skupina lidí majících zájem na změnách ve státě.

Stejná prohlášení předčítal poté student z Prahy z ČVUT, který informoval na základě telefonátu do Prahy o jednání stávkového výboru se soudruhem ADAMCEM v Praze a o přijatých závěrech.

Účastníci shromáždění nevystupovali agresivně, ani nebyla zaznamenána z jejich strany protistátní hesla. Na zprávu o závěrech jednání se s ADAMCEM reagovali silným potleskem. Průběh demonstrace si nevyžádal zásah pořádkové jednotky.

O situaci byl informován stranický orgán, kontrolujeme vývoj situace, probíhá hlídková činnost, k dané věci jsou zaměřeny naše operativní prostředky, o vývoji budeme dále informovat.

Pramen 3, zjištěno 21. 11. 1989.

Dne 21. 11. 1989 došlo v době od 17.00 do 18.00 hod. v Prachaticích na nám. Kl. Gottwalda ke shromáždění 60 – 70 osob, mezi nimi 3 aktivisté nelegálních struktur HOS /Hnutí za občanskou svobodu/³ CRHA,⁴ KUCKA a REITINGER, všichni z okr. Prachatice, kteří přečetli několik prohlášení studentů a umělců z Prahy. Po upozornění tajemníka MěNV Prachatice, že shromáždění není povolené, se přítomní rozešli s tím, že dne 22. 11. 1989 budou opět ve shromáždění pokračovat.

Na místě bylo ustanoveno 30 osob, průběžně byla prováděna perustrace, k narušení veřejného pořádku nedošlo. O situaci byl informován stranický orgán. K věci byly zaměřeny operativní prostředky.

Pramen 3, zjištěno 21. 11. 1989, nelze zveřejnit.

Náčelník S-StB Č. Budějovice:
pplk. JUDr. VESELÝ Josef

^a Č. j. OS-00133-189/OV-89. Vpravo českobudějovické razítko, došlo 21. XI. 1989 ve 21.45 hod., číslo zprávy 10985, a razítko II. správy SNB, došlo 22. XI. 1989, č. j. CB-0032-223/03-89, přílohy 0. Mezi nimi rukou připsáno „s. KNÍZEK, s. PROKŠ, s. KABELE“ (k tomu jsou připojeny jejich vlastnoruční podpisy) a „LETÁKY, SHROMÁŽDĚNÍ OSOB“. V pravém horním rohu rukou „AÓ“.

¹ Viz zřejmě Stanovisko předsednictva MV SSM a sekretariátu MV SSM ke dni 21. listopadu 1989, in: Deset pražských dnů..., c. d., s. 149.

² Mezi objektovými svazky S-StB České Budějovice a krajské správě podřízených součástí byly nalezeny pouze OBS „DŘEVO“ s reg. č. 10882 (zaveden 14. 1. 1975 2. odd. III. odb. S-StB České Budějovice v problematice „Jihočeské dřevařské závody n. p. Č. Bud.“, skartace – dle EZO na 1. odd. téhož odboru – v registru nevyznačena) a OBS „LESY“ s reg. č. 10883 (zaveden 15. 1. 1975 2. odd. III. odb. S-StB České Budějovice v problematice „Čsl. státní lesy n. p. Č. Budějovice“, skartace – dle EZO na 1. odd. téhož odboru – v registru nevyznačena).

³ K objektu HOS nebyl zřejmě zaveden samostatný svazek; problematika „činnost, záměry a cíle osob z JK sdružených v nezávislých iniciativách (NMS)“ byla 3. 1. 1989 2. odd. II. odb. S-StB České Budějovice administrativně podchycena v OBS „REBEL“ s reg. č. 18467: zničen – dle EZO na 1. odd. téhož odboru – 7. 12. 1989. V problematice „burž. pacifismus“ zavedlo 10. 6. 1985 1. odd. II. odb. S-StB České Budějovice OBS „PEACE“ (v neuvedenou dobu provedena „změna krycího jm. na příkaz 10. spr.“ na „ODKLON“) s reg. č. 16769: zničen 6. 12. 1989. Na centrální úrovni byla problematika „buržoazní pacifismus“ 16. 4. 1984 3. odd. 4. odb. X. S-SNB administrativně podchycena v OBS „ÚSTUP“ (od 17. 1. 1985 „ODKLON“) s reg. č. 27869: zničen (4 díly) na 3. odd. 12. odb. II. S-SNB 5. 12. 1989. 29. 5. 1984 zavedlo 1. odd. 1. odb. X. S-SNB v téže problematice OBS „PAMÍR“ (od 16. 7. 1985 „ODKLON“) s reg. č. 28106: 23. 10. 1986 předán na 3. odd. 4. odb. téže správy, zničen (2 části hl. svazku, díly 1 – 5, složka KPP) na 3. odd. 12. odb. II. S-SNB 5. 12. 1989.

⁴ K osobě Miroslava Crhy (1963) byl 4. 8. 1989 O-StB Prachatice zaveden SS

„BRANKÁŘ“, reg. č. 18743; 29. 9. 1989 převeden na OS, 3. 10. 1989 zpět na SS, zničen 6. 12. 1989. V neuvedenou dobu zavedlo navíc 1. odd. II. odb. S-StB České Budějovice kontrolní svazek zřejmě s identickým reg. č.

91a

1989, 22. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva.

[...]a

Věc: Denní situační zpráva

V noční době z 21. 11. na 22. 11. 1989 bylo v teritoriu OO VB Tábor zajištěno 35 letáků formátu A/4 shodného obsahu s výzvami ke spoluobčanům a vyhlášení[mil] 7 kategorických požadavků studentů k řešení současné politické situace. Texty letáků jsou psány psacími stroji a tiskárnami počítačů. Po provedeném opatření bylo zjištěno, že letáky distribuovali studenti ČVUT z Prahy a Pedagogické fakulty z Č. Budějovic, kteří se pohybovali v osobním automobilu SPZ AC 84-82, kde bylo perlustrováno 5 osob. Vozidlo řídil Vladimír MARUŠKA /1967/, studující strojní fakulty ČVUT Praha. Osádka vozidla byla bez dalšího opatření propuštěna.

V 00.15 hod. byla kontrolována osádka vozidla SPZ ACY 55-23, které řídil Jan COUFALÍK /1970/, student strojní fakulty ČVUT Praha, ve společnosti Tomáše KRUMPHANZELA¹ /1971/, Jaroslava DRHY /1970/ a Miroslava BALABÁNA /1969/, všichni studenti ČVUT. Při prohlídce vozidla byly zajištěny letáky s výzvami ke generální stávce, propuštění politických vězňů, likvidace vedoucí úlohy KSČ apod. Celkově šlo o 60 ks letáků a 5 ks transparentů s těmito výzvami. Z vytěžení jmenovaných vyplynulo, že věří v úspěch stávky, když se jim podaří získat dělníky, a za důležité považují, že sdělovací prostředky mají na své straně. Po vytěžení byla osádka vozidla propuštěna bez dalšího opatření.

Podobně byli zjištěni ve Strakonících pachatelé vylepování letáků se stejnými výzvami jako v Táboře. Jde o studenty ČVUT Praha Davida MATĚJKU /1970/ a Pavla KUNCLA /1969/, kteří se pohybovali osobním automobilem SPZ STC 32-01, vylepovali letáky, rozdávali je občanům a pod. Jmenovaní po podání vysvětlení dle par. 158/3 tr. ř. a zajištění letáků, které měli u sebe, byli propuštěni bez dalšího opatření.

Dne 21. 11. 1989 byli v Písku orgány SNB předvedeni 4 studenti

ČVUT Praha, kteří navštěvovali střední školy (5) v Písku se záměrem přečíst prohlášení vysokoškolských studentů. Byli vyslechnuti na zápis o výpovědi [a] propuštění.

Velké množství letáků různorodého charakteru je trvale zjišťováno v ulicích Č. Budějovic. Dominuje v nich kromě jiného známý požadavek na vyhlášení generální stávky. Podobná situace je v Čes. Krumlově. Jsou zde zjišťovány projevy nesouhlasu se zákrokem Bezpečnosti 17. 11. 1989 (většina technické inteligence Lesního závodu v Č. Krumlově, převážná část pracovníků polikliniky OÚNZ² v Českém Krumlově).

Dne 21. 11. 1989 byla z pracovišť parazitologie, krajinné ekologie a entomologie ČSAV Č. Budějovice z podnětu ZO SSM odeslána rezoluce ÚV KSČ odsuzující zákrok přísl. SNB v Praze 17. listopadu 1989. Další protestní rezoluce jsou ve stadiu příprav.

Pramen 1, naše prostředky jsou zaměřeny ke kontrole vývoje situace v ČSAV. Zjištěno 21. 11. 1989, nezveřejňovat.

Hodnověrným Praměnem byly zjištěny poznatky o zaslání pěti požadavků na objektivní vyšetření zásahu Bezpečnosti dne 17. 11. 1989 v Praze, kde je současně požadováno odstoupení zodpovědných funkcionářů za tento zákrok. Tyto požadavky byly odeslány ze st. podniku Iгла Č. Budějovice redakcím Svobodné slovo, Mladá fronta, Rudé právo a Výboru pro lidská práva (s 34 podpisy), Jihočeského muzea s. ADAMCOVI (s 14 podpisy), JZD Planá funkcionářům KV KSČ v Č. Budějovicích bez podpisů, členům činohry Vinohradského divadla a současně předsedovi pro lidská práva DIENSBIEROVI³ bez podpisů pod heslem „Husitský tábor“ a Sborem požární ochrany Č. Budějovice ÚV SSM (5 podpisů).

Pramen 2, zjištěno 22. 11. 1989.

Situace na VŠ pedagogické a VŠZ Č. Budějovice se v současné době dle našich poznatků radikalizuje. Stávka studentů je řízena stávkovým výborem za přímé účasti studentů DAMU z Prahy. Studenti provádí kontrolu vstupu všech osob do kolejí a připravují se k demonstraci dne 22. 11. v 16.00 hod. na Žižkově náměstí.

Pramen 3, operativní prostředky jsou zaměřeny ke zjištění vývoje situace. Zjištěno 22. 11. 1989.

Náčelník správy StB Č. Budějovice:
pplk. JUDr. Josef VESELÝ

^a Č. j. OS-00133-190/OV-89. Vlevo českobudějovické razítko, došlo 22. XI. 1989 v 16.10 (?) hod., číslo zprávy 11042. Vpravo rukou připsáno „KABELE, KNÍŽEK, KOLÁŘ“, k tomu jsou připojeny jejich vlastnoruční podpisy

(u Koláře navíc razítko „4. pros.“). Pod tím vlevo razítka II. správy SNB, došlo 22. XI. 1989, č. j. CB-0032-224/03-89, přílohy 0, a „VYTĚŽENO AO“.

¹ Tomáš Krumphanzl.

² Problematika „nemocnice“ byla 28. 9. 1954 (dle EZO v únoru 1952) 4. odd. III. odb. S-StB České Budějovice administrativně podchycena v OBS „ZDRAVÍ“, reg. č. 10: zničen (dle EZO na 3. odd. II. odb. téže správy) v prosinci 1989. V problematice „zdravotnictví“ zavedlo 30. 1. 1979 3. odd. II. odb. S-StB České Budějovice OBS „NEMOCNICE“ s reg. č. 13463: zničen (dle EZO na O-StB Prachatice) 6. 12. 1989. Na úrovni okresů byla obdobná problematika sledována v následujících nalezených OBS: od 1. 6. 1973 O-StB Č. Krumlov v OBS „ZDRAVÍ“ s reg. č. 9537 (problematika „OÚNZ v okrese Č. K.“, zničen 6. 12. 1989), od 9. 10. 1974 O-StB Písek v OBS „ZDRAVOTNICTVÍ“ s reg. č. 10747 („OÚNZ Písek“, zničen 6. 12. 1989), od 24. 5. 1979 O-StB Jindřichův Hradec v OBS „ZDRAVOTNICTVÍ“ s reg. č. 13642 (zničen 6. 12. 1989).

³ Zdeněk Dienstbier (1926); k jeho osobě byl 3. 6. 1982 2. odd. 2. odb. X. S-SNB zaveden svazek KTS „VĚDEC“, reg. č. 23650: 25. 7. 1984 převeden na spis D, při reorganizaci v roce 1988 předán na 3. odd. 11. odb. II. S-SNB, 1. 6. 1989 archivován pod a. č. 807936.

91b

1989, 22. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva – dodatek.

[...] ^a

Věc: Denní situační zpráva

22. 11. 1989 byla signalizována příprava zpracovat redaktorkou Jihočeské pravdy do tohoto deníku vyjádření k podpoře generální stávký. Stranický orgán informován k vlastnímu opatření.

Pramen 2. Zjištěno 22. 11.

Bylo zjištěno, že ke stávce se dne 22. 11. 1989 připojil Symfonický orchestr Českých Budějovic se závěry, že souhlasí s provedením generální stávký 27. 11. 1989.

Stranický orgán informován.

Na aktivu funkcionářů ROH v s. p. Škoda Č. Budějovice¹ se z iniciativy předsedy ROH v uvedeném podniku připojilo k požadavku generální stávký 81 odborových funkcionářů všech stupňů.²

Zjištěno 22. 11. 1989. Informován stranický orgán, do prostředí úkolována agentura.

Na Žižkově nám. v Č. Budějovicích od 16.00 – 17.30 hod. proběhlo studenty organizované povolené shromáždění protispolečenského charakteru. Účastnilo se ho cca 4 000 osob, z převážné většiny mladých lidí. Jednotliví řečníci vystupovali s podporou požadavků pražských studentů a umělců a pod. Byla zde skandována hesla útočící na vedoucí úlohu strany, na Bezpečnost apod. S požadavky na podporu generální stávky vystoupili i přítomní „zástupci“ některých podniků a institucí z Č. Budějovic (JETE,³ Škoda, ČSAD,⁴ KÚNZ aj.). Po skončení se přítomní rozešli. Je důvodný předpoklad, že zítra bude uskutečněno další obdobné shromáždění.⁵

Stranický orgán je informován. Byla provedena operativní dokumentace průběhu. Pramen 3.

V průběhu odpoledních hodin byly oznámeny anonymní telefonáty do areálů vysokých škol v Č. Budějovicích a Jihočeského divadla obsahující výhrůžku destrukcí.⁶

V Jihočeském divadle byla provedena pyrotechnická prohlídka s negativním výsledkem. V areálu vysoké školy je opatření prováděno. Výsledek není zatím znám.

Náčelník S-StB
České Budějovice
pplk. JUDr. VESELÝ Josef

^a Č. j. OS-00133-191/OV-89. Vlevo českobudějovické razítko, došlo 22. XI. 1989 ve 20.20 hod., číslo zprávy 11055. Vpravo rukou připsáno „KNÍŽEK, KOLÁŘ“, k tomu jsou připojeny jejich vlastnoruční podpisy (u Koláře navíc razítko „27. listop.“). Pod tím razítka II. správy SNB, došlo 22. XI. 1989, č. j. CB-0032-225/03-89, přílohy 0, a „VYTĚŽENO AO“.

¹ K objektu „n. p. Škoda Č. Budějovice“ byl 22. 4. 1970 6. odd. S-StB České Budějovice zaveden OBS (dle EZO „SKÓDA“) s reg. č. 8559; skartace (dle EZO na 1. odd. III. odb. téže správy) v registru nevyznačena.

² Informace o uvedeném aktivu byla zapracována do 10. odstavce části „Nepřátelská činnost“ DSZ FMV č. 181 z 23. 11. 1989. Srovn. pozn. 1 dok. 5c.

³ K objektu „Jaderná elektrárna Temelín“ byl 6. 6. 1984 patrně 1. (posléze veden 5.) odd. III. odb. S-StB České Budějovice zaveden OBS „ETĚ“, reg. č. 16239; skartace (dle EZO na 2. odd. III. odb. téže správy) v registru nevyznačena.

⁴ Problematika „ČSAD Č. Bud.“ byla 11. 1. 1963 3. odd. IV. odb. S-StB České Budějovice administrativně podchycena v OBS s reg. č. 120; skartace (dle EZO na 2. odd. III. odb. téže správy) v registru nevyznačena. Na úrovni okresů byla obdobná problematika sledována v následujících nalezenech OBS: od 9. 4. 1973 O-StB Tábor v OBS „DOPRAVA“ s reg. č. 9486 (problematika „mezinár. kam. doprava ČSAD“, skartace v registru nevyznačena), od 20. 5. 1976 O-StB Písek v OBS „AUTOBUS“ s reg. č. 12025 (problematika „autobusová doprava ČSAD“, skartace v registru nevyzna-

čena), od 11. 4. 1989 O-StB Pelhřimov v OBS „TIR“ s reg. č. 18589 („MKD – závod ČSAD Pelhřimov“, skartace v registru nevyznačena).

⁵ Tento odstavec byl použit pro zpracování 7. odstavce části „Nepřátelská činnost“ DSZ FMV č. 181 z 23. 11. 1989. Srovn. pozn. 1 dok. 5c.

⁶ Informace o uvedených anonymních telefonátech byla zpracována do 11. odstavce části „Nepřátelská činnost“ DSZ FMV č. 181 z 23. 11. 1989. Srovn. pozn. 1 dok. 5c.

92a

1989, 23. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva.

[...] ^a

Věc: Denní situační zpráva

K bodu 2b/

K situaci na vysokých školách v Č. Budějovicích: Stávkový výbor má kontakt (v jednom případě) na RSE, redakci Mladé fronty v Praze a na městskou vysokoškolskou radu SSM v Praze, s níž koordinují další postup. Studenti se snaží kontaktovat střední školy, které až na výjimky do stávky nevstoupily.

Z naprosto věrohodného Pramene byla zaregistrována informace z Prahy, že zdejší stávkový výbor na VŠ byl informován o obsazení televize „policii“ s tím, že byly vyměněny všechny redakce.

Z podniků, u kterých odůvodněně hrozí, že se připojí ke generální stávce, lze uvést zejména JETE, ČSAD, Škoda, Igla, vše v Č. Budějovicích, Parazitologický ústav ČSAV v Č. Budějovicích. Podobné tendence ve formě podpisových kampaní jsou organizovány i v dalších závodech Jihočeského kraje (Agrostroj Pelhřimov,¹ Elektropřístroj² Písek, Dřevostroj Čkyně aj.). Ze zemědělských družstev založili stávkový výbor v JZD Malšice na okr. Tábor. Další obdobný případ nebyl zjištěn. Z celkového hodnocení operativní situace vyplývá, že těžiště ultimativních požadavků je soustředěno na odsouzení zákroku Bezpečnosti a na odstoupení některých funkcionářů ÚV KSČ. Nedůvěra v současné vedení strany je zjišťována i mezi členy strany.³

V současné době probíhá (16.50 hod.) shromáždění na náměstí v Č. Budějovicích za účasti asi 2 000 osob (orientačně). Jsou čteny protispolečenské rezoluce apod. V 18.00 hod. má proběhnout další mítink ve všesportovní hale za účasti stranických funkcionářů kraje. Na dnešní demonstraci se má podle našich poznatků dostavit herec

BARTOŠKA z Prahy. Obdobné mítinky proběhnou zřejmě ve všech okresních městech kraje.

Podle našich informací na pokyn ústředního ředitele spojů⁴ bylo zamezeno distribuci deníku Mladá fronta do Č. Budějovic. Z Č. Budějovic byla odeslána v celém nákladu zpět do Prahy v 05.30 hod. Stejně opatření bylo provedeno ve Strakonících.

Anonymní telefonát byl adresován našemu Pramenu, kulturnímu pracovníku, kterému bylo vyhrožováno fyzickým násilím, pokud vystoupí při kulturní akci. Po konzultaci Pramene s podobně kladně angažovanými osobami v Praze se rozhodl svoje vystoupení odvolat.

Pramen 2. Zjištěno 22. 11. 1989.

Ředitel Okresní veterinární správy v Č. Budějovicích, člen KSČ, dostal dne 23. 11. anonymní dopis podepsaný Svazem mladých rolníků „Obrody“,⁵ kde je požadavek, aby odstoupil z funkce, že nechtějí vládu rudých despotů pod obuškovou demokracií. Sdělil, že podle informace OV KSČ obdobné dopisy obdrželi i jiní.

V průběhu dne jsou zjišťovány výskyty značného množství letáků v celém kraji, což se za současné situace daří omezovat jen s malým účinkem. Rovněž nám bylo signalizováno promítání videokazety se zásahem Bezpečnosti 17. 11. 1989 (Jihočeské divadlo). Stupňuje se rozšiřování emocionálních nálad proti příslušníkům SNB a členům KSČ.

O uvedených jevech je průběžně informován stranický orgán. K jednotlivým problémům jsou úkolovány dostupné operativní prostředky. Je prováděn operativní průzkum, hlídková činnost a pod.

Náčelník S StB Č. Budějovice
pplk. JUDr. VESELÝ Josef

^a Č. j. OS-00133-192/OV-89. Vlevo českobudějovické razítko, došlo 23. XI. 1989 v 18.55 hod., číslo zprávy 11136. Vpravo rukou připsáno „s. KNÍŽEK, KOLÁŘ, PROKŠ“, k tomu jsou připojeny jejich vlastnoruční podpisy (u Koláře navíc razítko „27. listop.“). Pod tím razítko II. správy SNB, došlo 24. XI. 1989, č. j. CB-0032-226/03-89, přílohy 0.

¹ K objektu Agrostroj Pelhřimov byl 15. 2. 1977 O-StB Pelhřimov zaveden OBS „AGRO 4“, reg. č. 12402; 9. 2. 1978 archivován pod a. č. 023205, 17. 12. 1981 obnoven, skartace v registru nevyznačena.

² V problematice „elektrotechnika“ byl nalezen pouze OBS „ODPOR“ s reg. č. 17005: zaveden 27. 11. 1985 O-StB Strakonice, zničen 6. 12. 1989.

³ Některé informace uvedené v tomto odstavci byly zapracovány do 13. odstavce části „Neprátelská činnost“ DSZ FMV č. 182 z 24. 11. 1989. Srovn. pozn. 1 dok. 6a.

⁴ Problematika „spoje“ byla 30. 11. 1984 2. odd. III. odb. S-StB České Bu-

dějovice administrativně podchycena v OBS „ODPOVĚĎ“, reg. č. 16510: skartace v registru nevyznačena.

⁵ V problematice „poznatky k pravic. a antisoc. osobám“ byl 16. 2. 1989 O-StB České Budějovice zaveden OBS „OBRODA“, reg. č. 18508: zničen 7. 12. 1989.

92b

1989, 23. listopadu*, České Budějovice. – Informace operačního střediska KS SNB o shromážděních občanů v Jihočeském kraji.

[...] ^a

OS SNB v kraji: Uskutečnění demonstrací

Dne 23. 11. 1989 se ve všech okresech kraje uskutečnily protestní demonstrace vysokoškolské mládeže a některých pracujících. V Č. Budějovicích se akce účastnilo cca 5 000 osob na Žižkově náměstí. Jako hlavní mluvčí vystoupil s proslovem M[...] P[...],¹ bývalý učitel Vysoké školy zemědělské v Č. Budějovicích, který byl po roce 1968 ze školství propuštěn. Odsoudil zákrok příslušníků VB 17. 11. 1989 v Praze a prosazoval požadavky na dialog, svobodné volby proti monopolu jedné politické strany.

Rovněž v dalších okresech probíhaly protestní demonstrace za účasti studentů v počtu od 800 do 1 000 osob. I zde byly výzvy k prošetření zákroku VB dne 17. 11. 1989 v Praze a čteny výzvy vysokoškoláků. Byly rovněž zaznamenány výskyty letáků a nápisů s obsahem požadavků uskutečnění svobodných voleb, uvádění pravdy ve sdělovacích prostředcích, [proti] politice KSČ a zásahu pořádkových sil v Praze.

V Č. Budějovicích a v Č. Krumlově byly zjištěny skupiny vysokoškoláků, které se snažily proniknout do podniků s cílem vyzývat dělníky k účasti na generální stávce dne 27. 11. 1989. Ve většině případech byly z objektu vykázány s tím, že dělníci nemají na stávku čas. Na Žižkově náměstí v Č. Budějovicích vystoupili s podporou generální stávce zástupci Jihostroje Velešín, Koh-i-noru Č. Budějovice² a JETE. Dále v k. p. Jihostroj Velešín byla uskutečněna podpisová akce nabádající ke generální stávce. Dále zde 2 pracovníci odevzdali stranické legitimace. Dne 23. 11. 1989 v 17.00 hod. prohlásili na náměstí v Č. Krumlově zástupci podniků Lira Č. Krumlov, Pekárny Srnín a Aritma Hořice, že se připojí ke stávce se s. p. Jihostroj Velešín.

Na okrese Strakonice přišli do s. p. ČZ³ Strakonice 2 vysokoškoláci, kteří chtěli předložit pracujícím výzvu ke stávce. Vzhledem k tomu, že byli v prostoru s. p. vykázáni, chtějí dne 27. 11. 1989 provést agitaci v ranních hodinách na přístupových cestách do s. p. ČZ Strakonice.

Na okrese Pelhřimov, kde se sešlo dne 23. 11. 1989 v 17.00 hod. u sochy sv. Václava v Pelhřimově asi 300 osob, zejména z řad mládeže, promluvil představitel Charty 77 ing. Pavel ROUBAL,⁴ který přečetl dopis kardinála TOMÁŠKA a výzvu studentů z Prahy. Zároveň podněcoval ke stávce dne 27. 11. 89. V Humpolci se demonstrace účastnilo u bývalé sochy T. G. Masaryka rovněž asi 300 osob. Byly přečteny výzvy ke generální stávce, požadavky studentů na změnu ve vedení strany a vlády, požadavky na snížení ozbrojených sil a Bezpečnosti.

Na okrese Tábor bylo zaznamenáno větší množství letáků s obsahem prohlášení kardinála TOMÁŠKA, prohlášení studentů a Občanského fóra. Kolem 18.00 hod. se na Žižkově nám. v Táboře sešlo asi 700 osob. Z vystoupení řečníků byly vzneseny požadavky k odstoupení současné vlády.

V okrese Písek se jako nejzávažnější jeví prohlášení ze s. p. Jitex Písek. V prohlášení se souhlasí se vším negativním, co v současné době ve společnosti probíhá, včetně účasti na generální stávce. Jedním z organizátorů je ekonom. náměstek Jan PROKOP, člen OKRK při OV KSC v Pisku.⁵

Zpracovávají OS SNB v kraji. (FMV, MV ČSR, FS VB, 2. S SNB)

Ved. směny oper. dne KS SNB Č. Budějovice
mjr. KŘÍŽKA Fr.⁶

^a Č. j. KS-0801/OV-OS-89. V hlavičce je místo „Přísně tajné“ a „Mimo pořadí“ uvedeno „Tajné“ a „Pílně“. Vlevo českobudějovické razítko, došlo 24. XI. 1989 v 1.40 hod., číslo zprávy 11147. Vpravo razítka II. správy SNB, došlo 24. XI. 1989, č. j. CB-0032-227/03-89, přílohy 0, a „VYTĚŽENO AO“.

¹ K osobě M. P. (1928) byl 30. 4. 1964 zřejmě II. odb. S-StB České Budějovice zaveden svazek KI „OLEG“, reg. č. 6990: 9. 4. 1965 převeden na svazek A-„OLEG“, 6. 9. 1966 předán na 1. odd. II. odb. S-StB České Budějovice, 21. 3. 1969 archivován pod a. č. 7424. 14. 4. 1971 zavedlo 5. odd. S-StB České Budějovice pozorovací svazek „OLEG“, reg. č. 8860: 18. 2. 1972 převeden na OS, v neuvedenou dobu předán na 1. odd. II. odb. S-StB České Budějovice, zničen 14. 5. 1973 (1974?). 5. 4. 1974 zaregistrovalo zřejmě 2. odd. II. odb. S-StB České Budějovice svazek NO („3/780“, od 5. 2. 1975 „4/35“) „AMOS“, reg. č. 10418: 8. 9. 1975 předán na 1. odd. I. odb. S-StB České Budějovice, 2. 8. 1977 převeden na SPO, 11. 4. 1978 převeden na svazek A-„AMOS“, SPO zřejmě 27. 5. 1978 archivován pod a. č. 02017424, agenturní svazek pravděpodobně 23. 6. 1981 pod a. č. 021742 (?), 16. 6. 1981 obnoven svazek NO (nadále „4/35“), zničen 5. 12. 1989.

² K objektu „n. p. KOH-I-NOR Č. Budějovice“ byl 14. 1. 1975 2. odd. III. odb.

- S-StB České Budějovice zaveden OBS „KIN“, reg. č. 10881: 21. 2. 1986 předán na O-StB České Budějovice, zničen 7. 12. 1989.
- ³ Problematika „zbrojní výroba a výzkum“ byla 8. 3. 1979 1. odd. III. odb. S-StB České Budějovice administrativně podchycena v OBS „SPECIÁL“, reg. č. 13538: skartace v registru nevyznačena.
- ⁴ K osobě P. Roubala (1948) byl 12. 3. 1977 2. odd. 4. odb. X. S-FMV zaveden SPO „LUBA“, reg. č. 12906: 29. 5. 1978 převeden na SS, 28. 11. 1980 předán (zřejmě včetně složek KPP a DOK) z 3. odd. 1. odb. X. S-SNB na S-StB České Budějovice. 4. 12. 1980 zavedlo O-StB Pelhřimov SS „LUBA“, reg. č. 14361: „objekt“ akce 2. 6. 1981 zaevidován jako NO („II/10“), svazek zničen 5. 12. 1989. 22. 6. 1981 zavedlo navíc S-StB České Budějovice kontrolní svazek zřejmě s identickým reg. č. 4. 3. 1981 zaregistrovalo také 3. odd. 1. odb. X. S-SNB kontrolní svazek „LUBA“, reg. č. 21110 (OP: podpor. /od 1. 5. 1981 por., od 1. 5. 1985 nadpor. / Vladimír Beneš): zničen 7. 4. 1987. 8. 6. 1989 obnovilo O-StB Pelhřimov rozpracování v SS „LUBA“, reg. č. 18671: zničen 2. 12. 1989.
- ⁵ Srovn. s informací II. S-SNB o jeho činnosti na členské schůzi KSČ v s. p. Jitex Písek v příloze č. 7 dok. 5d.
- ⁶ František Křížka (1940) nastoupil 1. 12. 1967 jako výkoný příslušník obvodního oddělení VB Suché Vrbné OO VB České Budějovice k S-VB České Budějovice. 31. 5. 1968 byl propuštěn na vlastní žádost, 1. 11. 1968 znovu přijat k SNB jako SR – technik stavebně ubytovací služby tylového oddělení hospodářského odboru KS SNB České Budějovice, 1. 9. 1980 se stal VSRS 3. skupiny 2. odd. hospodářského odboru, 1. 12. 1985 vedoucím směny operačního střediska vnitřního odboru KS SNB České Budějovice, 1. 3. 1987 vedoucím směny operačního střediska organizačního a operačního odboru KS SNB České Budějovice, 30. 4. 1991 byl uvolněn ze služebního poměru.

93

1989, 24. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva.

[...]a

Věc: Denní situační zpráva

K bodu 2b)

V celém kraji pokračuje šíření letáků, především za pomoci studentů. Jsou promítány videokazety zobrazující zákrok Bezpečnosti 17. 11. 1989 např. v Jihočeském divadle, v Klubu mládeže SSM České Budějovice, v prostorách vysokých škol a pod. Studenti se nadále snaží ovlivňovat dělníky. Z podniků, které lze uvést, že se připojily

ke stávce, např. Jitex Písek (podněcovatelem člen OKRK OV KSČ Jan PROKOP), Kovosvit Sezimovo Ústí,¹ ČSAD Prachatice a pod. Je zjišťována řada organizací, které zčásti s požadavky studentů sympatizují, ale ke stávce se definitivně nerozhodly: k. p. Benzina,² k. p. Lada,³ ČSAD – vše z okresu Tábor, z okresu Prachatice ZVVZ,⁴ kde se ke stávce přihlásila většina zaměstnanců včetně drtivé většiny členů KSČ. Na okresu Č. Krumlov Jihostroj Velešín, na okrese Písek Teplárna, Okresní veterinární správa a pod. (podrobná situace uvedena v akci KRUH,⁵ zasílána na 5. odbor 2. S-SNB cestou 1. zástupce náčelníka 2. S-SNB).

Na vysoké škole v Č. Budějovicích jsou studenti rozhodnuti pokračovat ve stávce i přes 25. a 26. 11., neboť předpokládají, že ÚV KSČ problémy nevyřeší. Snaží se vést rozhovory i s příslušníky SNB. Žádali na OS SNB pomoc při zajištění demonstrace dnešního dne s odůvodněním, že se bojí, že situace zneužijí provokatéři. Součinnost v tomto směru byla odmítnuta.

Demonstrace v Č. Budějovicích se v době od 16,10 do 18,00 hod. účastnilo asi 10–12 000 osob. Vystoupili zde studenti se svým prohlášením. Shromáždění proběhlo pokojnou formou, vyznělo jednoznačně za požadavky studentů a Občanského fóra. Studenti ve svém vystoupení kladli důraz na odstoupení předsednictva ÚV KSČ, vyzývali dělníky, komunisty i Bezpečnost a armádu, aby šli s lidem apod. Vystoupil zde rovněž za budějovickou odbočku Občanského fóra tajemník Českého svazu ochránců přírody v Č. Budějovicích MLČOCH s požadavky Občanského fóra. V obdobném smyslu vystoupil pražský herec Karel HLUŠIČKA, předseda OV ČSL v Č. Budějovicích R[...] T[...],⁶ duchovní řkc.⁷ Jaroslav HAVRDA, dělník JETE Temelín Stanislav SÝKORA, předseda OV ČSS v Č. Budějovicích Jaroslav KASL, duchovní ČCE C[...] H[...]⁸ a další zástupci některých podniků okresu Č. Budějovice. Byl zde čten seznam podniků a institucí, jež se celkově nebo částečně (provozy a pod.) připojují ke stávce, k nastoleným požadavkům. Jedná se o většinu podniků okresu. Vystoupil zde neúspěšně i předseda MěNV Č. Budějovice s. VACEK.

Ve shromáždění se nevyskytly transparenty s protisocialistickým charakterem, převažovaly státní vlajky, názvy podniků, hesla za svobodu a pod. Shromáždění bylo vyzváno, aby se sešli i zítra v 11,00 hodin na Žižkově náměstí v Č. Budějovicích.

Průběh manifestací v dalších okresních městech kraje v odpoledních a večerních hodinách byl obsahově obdobný:

- J. Hradec – účast na demonstraci asi 2 000 osob, k nimž hovořili neustanovení herci z Jihočeského kraje.
- Pelhřimov – účast asi 2 000 osob, hovořil k nim Jan LITOMISKÝ,⁹ ing. ROUBAL Pavel (oba signatáři CH-77) a dále předseda okresního soudu DVOŘÁK a dále 5 studentů z Prahy.

Prachatice – shromáždění 300 – 400 osob v Národním domě v době od 17,15 hod. (hovořit mají představitelé lidosprávy, na shromáždění se má projednávat situace v Praze).

Tábor – údajně na náměstí 3 000 osob, měla zde promluvit neustanovená herečka z Prahy.

Písek – demonstrace začala v 19,30 hodin, účast 5 000 osob, vystoupil zde herec MRKVIČKA,¹⁰ seznámil s odstoupením předsednictva ÚV KSČ, vyzval k rozvaze, shromáždění pokračuje.

Český Krumlov – účast asi 600 osob, promluvila k nim studentka Pedagogické fakulty WEBEROVÁ z Č. Budějovic.

Strakonice – účast asi 300 osob.

Dnes od 18,10 hod. probíhá v DK ROH diskusní klub za účasti představitelů tzv. Občanského fóra kulturních pracovníků, má se ho zúčastnit i předseda Krajské mírové rady P[...],¹¹ tajemník KV NF BLAŽEK.

V kraji je zformováno Občanské fórum, jehož členem je podle dosavadních poznatků Ladislav FAKTOR¹² z Malého divadla v Č. Budějovicích, a vedoucím představitelem tzv. Obrody v Jihočeském kraji byl do něho vytypován spisovatel Miroslav MERTL,¹³ tajemník OV ČSL, a primář krajské nemocnice MUDr. PEXA.

Náčelník S-StB Č. Budějovice:
z r. pplk. BRÁCHA

^a Č. j. OS-00133-193/OV-89. Vlevo českobudějovické razítko, došlo 24. XI. 1989 ve 21.45 hod., číslo zprávy 11236. Vpravo razítko „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 24. XI. 1989, č. j. CB-0032-228/03-89, přílohy 0.

¹ K objektu n. p. Kovosvit Sezimovo Ústí byl 21. 4. 1972 O-StB Tábor zaveden OBS „KOVOSVIT“, reg. č. 9099: skartace v registru nevyznačena.

² K objektu Sklad pohonných hmot Bělčice byl 31. 3. 1978 I. odd. III. odb. S-StB České Budějovice zaveden OBS „BENZINA“ (dle EZO „BENZINA 7“), reg. č. 13085: skartace (dle EZO na O-StB Strakonice) v registru nevyznačena.

³ K objektu Lada Soběslav zavedlo 24. 11. 1975 O-StB Tábor OBS „LADA“, reg. č. 11752: skartace v registru nevyznačena.

⁴ K objektu ZVVZ Prachatice byl 31. 2. 1975 O-StB Prachatice zaveden OBS „PLĚCHY“, reg. č. 10955: 23. 2. 1978 archivován pod a. č. 023201, 27. 9. 1979 „obnoveno pro III/1 MU Č. Bud.“, skartace (dle EZO na O-StB Prachatice) v registru neuvedena.

⁵ Problematika „akce KRUH“ (srovn. pozn. 10 dok. 5d) byla 5. 8. 1983 I. odd. III. odb. S-StB České Budějovice administrativně podchycena v OBS

- „KRUH“ s reg. č. 15768: 16. 1. 1990 archivován pod a. č. 3314. Na úrovni okresů byla uvedena problematika sledována v následujících OBS: od 11. 7. 1983 O-StB Český Krumlov v OBS „KRUH“ (dle EZO „KRUH 2“) s reg. č. 15734 (23. 1. 1990 archivován pod a. č. 3316), od 12. 7. 1983 O-StB Písek v OBS „KRUH“ (dle EZO „KRUH 5“) s reg. č. 15735 (razítka „5. XII. 1989“ a „ZNIČENO“ jsou škrtnuta – 16. 1. 1990 archivován pod a. č. 3313), od 13. 7. 1983 O-StB Jindřichův Hradec v OBS „KRUH“ (dle EZO „KRUH 3“) s reg. č. 15736 (skartace v registru nevyznačena), od 19. 7. 1983 O-StB Strakonice v OBS „KRUH“ (dle EZO „KRUH 7“) s reg. č. 15741 (razítko „ZNIČENO“ je i s nečitelným datem škrtnuto – 24. 1. 1990 archivován pod a. č. 3315), od 19. 7. 1983 O-StB Pelhřimov v OBS „KRUH“ (dle EZO „KRUH 4“) s reg. č. 15742 (16. 1. 1990 archivován pod a. č. 3312), od 20. 7. 1983 O-StB České Budějovice v OBS „KRUH“ (dle EZO „KRUH 1“) s reg. č. 15743 (zničen 5. 12. 1989), od 26. 7. 1983 O-StB Tábor v OBS „KRUH“ (dle EZO „KRUH 8“) s reg. č. 15747 (16. 1. 1990 archivován pod a. č. 3311) a od 28. 7. 1983 O-StB Prachatice v OBS „KRUH“ (dle EZO „KRUH 6“) s reg. č. 16759 (skartace v registru nevyznačena).
- ⁶ K osobě R. T. (1931) byl 4. 12. 1980 1. odd. II. odb. S-StB České Budějovice zaveden svazek KTS „STOLAŘ“, reg. č. 14362: 24. 5. 1984 převeden na svazek A-„STOLAŘ“, zničen 7. 12. 1989.
- ⁷ Problematika „řím. kat. církve“ byla 20. 6. 1980 2. odd. II. odb. S-StB České Budějovice administrativně podchycena v OBS „GEOS“ s reg. č. 14155: zničen 6. 12. 1989. Na úrovni kraje byl kromě toho 25. 11. 1959 2. odd. III. odb. S-StB České Budějovice zaveden OBS „FARÁŘ“ (později zřejmě „ŘEHOLNÍK“, nakonec „HIÉRARCHIE“) s reg. č. 48: v neuvedenou dobu předán na 2. odd. II. odb. téže správy, k datu 1. 2. 1968 je v řádku z registru uvedeno „v důsledku změn v problematikách převedeno na církevní hierarchii“, zničen (dle EZO na 1. či 2. odd. II. odb. téže správy) 7. 12. 1989. 25. 5. 1967 zaregistrovalo 5. odd. S-StB České Budějovice v problematice „duchovní řím. kat. církve“ OBS (dle EZO „FARAR“) s reg. č. 337: zničen (dle EZO na 2. odd. II. odb. téže správy) 7. 12. 1989. Na úrovni okresů byla obdobná problematika sledována v následujících nalezonych OBS: od 16. 4. 1973 O-StB Pelhřimov v OBS „ŘÍMAN“ s reg. č. 9495 (problematika „církve řím. kat. – klér“, zničen 2. 12. 1989) a od 1. 6. 1973 O-StB Č. Krumlov v OBS „FARÁŘ“ s reg. č. 9538 („církve řím. kat. v okrese Č. K.“, zničen 6. 12. 1989).
- ⁸ K osobě C. H. (1930) byl 19. 6. 1962 2. odd. III. odb. S-StB České Budějovice zaveden pozorovací svazek „VIKÁŘ“, reg. č. 6071: 11. 4. 1967 „zrušeno, materiály ponechány v obj. [sv.] 23“ (odkazuje se na OBS vedený v problematice „nekatolické církve a sekty“ – viz pozn. 4 dok. 89a). 3. 1. 1970 zavedlo 5. odd. zřejmě II. odb. S-StB České Budějovice pozorovací svazek „CYRIL“ (později „HORA“), reg. č. 8503: v neuvedenou dobu předán na 2. odd. téhož odboru, 7. 2. 1972 převeden na OS, 15. 6. 1973 archivován pod a. č. Op 2166, 22. 2. 1974 obnoven jako SS na 1. odd. II. odb. S-StB České Budějovice, „objekt“ akce v nezjištěnou dobu zaevidován jako NO („3/12“), SS pravděpodobně 20. 6. 1975 archivován pod identické a. č. a sv. NO 26. 6. 1979. 15. 6. 1979 zavedlo 2. odd. II. odb. S-StB České Budějovice svazek A-„CYRIL“, reg. č. 13682 (s poznámkou „NO 028503“): zničen 6. 12. 1989.
- ⁹ K osobě J. Litomiského (1943) byl 25. 3. 1977 O-StB Pelhřimov zaveden SPO „BRATR“, reg. č. 12504: 25. 11. 1977 převeden na SS, „objekt“ akce 3. 10. 1979 zaevidován jako NO („I/1“), svazek 7. 11. 1979 pravděpodobně archivován pod a. č. 0223273, sv. NO 13. 1. 1984 obnoven, zničen 5. 12. 1989. 11. 7. 1978 zavedlo navíc 2. odd. II. odb. S-StB České Budějovice

- kontrolní svazek zřejmě s identickým reg. č. 7. 11. 1979 obnovilo O-StB Pelhřimov rozpracování v SS „BRATR“, reg. č. 13845: 12. 2. 1981 převeden na OS, 19. 11. 1981 archivován pod a. č. 0223273, 13. 1. 1984 obnoven, zničen 2. 12. 1989. 22. 1. 1987 zavedlo navíc 3. odd. 1. odb. X. S-SNB (OP: kpt. Michal Králka) kontrolní svazek „BRATR“, reg. č. 33113: zničen (včetně složky DOK) 11. 1. 1988.
- ¹⁰ K osobě Ladislava Mrkvičky (1939) byl 8. 1. 1965 5. odd. II. odb. S-StB Ostrava zaveden SS, reg. č. 10034: 6. 4. 1965 archivován pod a. č. 12964.
- ¹¹ K osobě A. P. (1943) byl 11. 7. 1985 2. odd. I. odb. S-StB České Budějovice zaveden spis D „KANTOR“, reg. č. 16811: 12. 5. 1985 převeden na svazek A-„KANTOR“, skartace v registru nevyznačena.
- ¹² K osobě L. Faktora (1957) byl 26. 2. 1987 3. odd. II. odb. S-StB České Budějovice zaveden SPO „JÍRA“, reg. č. 17664: zničen 4. 12. 1989.
- ¹³ Věroslav Mertl (1929); k jeho osobě byl 8. 3. 1974 patrně 2. odd. II. odb. S-StB České Budějovice zaveden svazek SPO (NO, „3/83“, od 28. 1. 1980 „II/90“, nakonec zřejmě „3/292“) „LITERÁT“, reg. č. 10118: 18. 4. 1978 převeden na SS, SS 13. 11. 1979 archivován pod a. č. 0223039, sv. NO 3. 1. 1980 předán z 3. odd. II. odb. S-StB České Budějovice na O-StB České Budějovice, zničen 5. 12. 1989. 1. 2. (v závorce je také 28. 1.) 1980 obnovilo 1. odd. II. odb. S-StB České Budějovice rozpracování v SS „LITERÁT“, reg. č. 13965: 25. 4. 1989 archivován pod a. č. 0223039.

94a

1989, 25. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva.

[...] ^a

Věc: Denní situační zpráva

K bodu 2b/

Operativní situace v kraji je nadále poznamenávána celkovým děním posledních dnů. Ve všech okresních městech jsou na 16.00 – 18.00 hod. svolávány shromáždění osob sympatizujících se stávkovým hnutím. Pouze v Českých Budějovicích je shromáždění svoláno už na 11.00 hodin, a to stávkovým výborem studentů, kteří na dopolední dobu (od 09.00 hod.) organizovali úklidové brigády města.^b

V krajském městě i ostatních větších městech kraje se tvořily od ranních hodin před stánky PNS fronty zájemců o tisk. Na všech místech kraje narůstá množství vylepovaných plakátů, výzev, letáků na podporu k účastem na shromážděních dnešního dne a k podpoře generální stávky 27. 11. 1989. Nejvíce jich bylo zaznamenáno v Českých Budějovicích a ve Strakonici. V individuálních případech studenti

strhávali plakáty s obsahem, že Čs. televize lže a Rudé právo pravdivě neinformuje. Na strhávání písemností občany nesouhlasícími s uvedenými výzvami je reagováno přihlížejícími občany značně podrážděně.

Ve více případech byly registrovány finanční sbírky na podporu stávkujících studentů včetně jejich přebírání neznámými osobami.

V prostředí stávkových výborů, ale i mezi osobami v zakládaných orgánech Občanského fóra je zjišťován nesouhlas s provedenými kádrovými změnami v ÚV KSČ, jsou považovány za nedostatečné.

Nadále pokračuje přihlašování se jednotlivých útvarů (částí) výrobních podniků kraje ke vstupu do generální stávky na 27. 11. 1989.

Do současné doby máme zjištěno nejméně 20 takovýchto případů, na straně druhé jsou však i podniky, kde vedení je na požadované politické úrovni a není předpoklad připojení se ke generální stávce.

Na adresy 5 předsedů JZD a 3 zemědělských institucí¹ byly zaslány anonymní dopisy tzv. „Zemědělské obrody“, které je vyzývají k odstoupení ze svých funkcí.^c

Ke shromáždění ze dne 24. 11. 1989 o 18.30 hod. v Domě ROH v Č. Budějovicích, kde se zúčastnilo asi 700 osob se značným zastoupením starší generace, lze uvést: Hlavní organizátor byl MLČOCH, tajemník ČSOP, zástupce Občanského fóra v Českých Budějovicích. Diskuse se nesla především ke třem oblastem, svobodné volby, řešení životního prostředí a úplná demokratizace. V průběhu shromáždění si přítomní vyslechli zprávu Čs. rozhlasu o odstoupení předsednictva ÚV KSČ bez komentáře, k ukončení došlo ve 20.30 hod.

Dnešního dne se na Žižkově náměstí v Č. Budějovicích shromáždilo po 11.00 hod. asi 10 000 osob, které vyslechly prohlášení ústředí Občanského fóra z Prahy, jež přečetl herec Jihočeského divadla JAROLÍMEK.² Zhodnotil demisi předsednictva ÚV KSČ jako nedostatečnou a nepřijatelnou a vyzýval, že se národ musí semknout a neustoupit.³ Dále oznámil, že dnes ve 14.00 hod. se uskuteční shromáždění na Letenské pláni, což bylo aplaudováno. Dále vystoupili členové místního Občanského fóra MLČOCH a dr. PROKOP, kteří hovořili obdobně s výzvou pokračovat ve shromážděních až do konání generální stávky. Občané byli vyzváni k podpisové akci na přihlášení k Občanskému fóru v Jihočeském divadle. Kromě toho vystupovalo ještě několik řečníků, jejich diskuze byla směřována na požadavky k dialogu, uskutečnění svobodných voleb, řečnickými otázkami na příjmy funkcionářů, přidělování bytů, vytváření pracovních podmínek pro dělníky atd. V závěru byla výzva k shromáždění na stejném místě dne 26. 11. 1989 v 16.00 hod. a byl utvořen lidský řetěz po obvodu staré části města.

Dodatečně bylo zjištěno, že v diskuzi vystoupil jistý RYKLÍK z ČSAO, člen KSČ, poslanec MěNV, který ironizoval plán rozvoje Č. Budějovic. Po skončení shromáždění se jeho asi 80 účastníků odebralo k bočnímu vchodu Jihočeského divadla, kde se přihlašovali jako aktivisté

„Občanského fóra“ a mezi sebou se domlouvali o přepravě do Vodňan na 14.00 hod., kde má být další mítink se stejným obsahem. Pokyn k podpoření demonstrace ve Vodňanech byl vznesen z pódia i s upozorněním na odjezd vlaku. Výzva byla určena především studentům.

Náčelník správy StB Č. Budějovice:
pplk. JUDr. VESELÝ Josef

^a Č. j. OS-00133-194/OV-89. Vlevo českobudějovické razítko, došlo 25. XI. 1989 ve 13.40 hod., číslo zprávy 11267. Vpravo razítka „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 25. XI. 1989, č. j. CB-0032-229/03-89, přílohy 0. Pod tím rukou připsáno „Vytěženo 25. 11.“ s pravděpodobně Prokšovým vlastnoručním podpisem. V pravém horním rohu rukou „AO“.

^b 2. věta odstavce je rukou podtržena a zleva je k odstavci v těchto místech připsáno „PP“.

^c Podél odstavce je špatně čitelný rukou psaný přípis („DÁNO“?).

¹ Problematika „zemědělství a výživa“ byla 15. 3. 1977 1. odd. III. odb. S-StB České Budějovice administrativně podchycena v OBS „AGRO“ (dle EZO „ARGO“) s reg. č. 12479: skartace v registru nevyznačena. Na úrovni okresů byla uvedená problematika sledována v následujících OBS: od 4. 3. 1977 O-StB Písek v OBS „ZEMĚ 5“ s reg. č. 12465 (skartace v registru nevyznačena), od 21. 3. 1977 O-StB Český Krumlov v OBS „ZEMĚ 2“ s reg. č. 12491 (skartace v registru nevyznačena), od 31. 5. 1977 O-StB Prachatic v OBS „ZEMĚ 6“ s reg. č. 12647 (23. 1. 1978 archivován pod a. č. 023200, 16. 6. 1980 obnoven, skartace v registru nevyznačena), od 20. 9. 1977 O-StB Strakonice v OBS „VÝŽIVA“ s reg. č. 12782 (problematika „zemědělství v okrese Strakonice“, zničen 6. 12. 1989), od 18. 1. 1978 O-StB Jindřichův Hradec v OBS „ZEMĚ 3“ s reg. č. 12922 (skartace v registru nevyznačena) a od 9. 10. 1978 O-StB Tábor v OBS „ZEMĚ 8“ s reg. č. 13295 (skartace v registru nevyznačena).

² K osobě Zdeňka Jarolímka (1926) byl 3. 2. 1984 3. odd. II. odb. S-StB České Budějovice zaveden SPO „BUNDA“, reg. č. 16001: zničen 7. 12. 1989.

³ Informace o uvedeném prohlášení byla zapracována do 3. odstavce části „Nepřátelská činnost“ DSZ FMV č. 182/B z 26. 11. 1989. Tamtéž byla zapracována i informace o nesouhlasu s provedenými změnami v ÚV KSČ a v odstavci před tím se zmiňovaly finanční sbírky na podporu stávkujících studentů (viz zde výše). Srovn. pozn. 2 dok. 8a.

**1989, 25. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva –
dodatek.**

[...] ^a

Věc: Denní situační zpráva

K bodu 2b)

V průběhu dnešního dne (od 14.00 do 21.00 hodin) proběhlo v rámci kraje celkem na 11 místech shromáždění občanů s celkovou účastí 8–10 000 osob.

Na shromáždění v Pelhřimově se kromě jiných řečníků opětovně angažoval předseda okresního soudu v Pelhřimově – Václav DVOŘÁK (v minulém týdnu vrátil stranický průkaz), který odsoudil zákrok PJ a zásadně se vyslovil proti vedoucí úloze KSČ.

Dodatečným upřesněním k shromáždění v Českých Budějovicích a následnému přihlašování aktivistů Občanského fóra bylo zjištěno, že jejich počet se po této akci zvýšil asi o 300 osob.

Náčelník správy StB Č. Budějovice:
pplk. JUDr. VESELÝ Josef

^a Č. j. OS-00133-195/OV-89. Vlevo českobudějovické razítko, došlo 25. XI. 1989 ve 22.30 hod., číslo zprávy 11290. Vpravo razítka „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 27. XI. 1989, č. j. ČB-0032-232/03-89, přílohy 0. V pravém horním rohu rukou „AO“.

95a

1989, 26. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva.[...]^a

Věc: Denní situační zpráva

K bodu 2b) Situace do 14.00 hod.

Na okresech Jihočeského kraje je situace následující:

V Pelhřimově proběhla manifestace v době od 10.00 hod. do 11.30 hod. za účasti cca 500 osob. Kromě jiného vystoupil předseda soudu Václav DVOŘÁK – vystoupení proti KSČ, dále uvedl, že mezi manifestujícími jsou příslušníci SNB, kdyby proti účastníkům zakročili, mají použít teroru proti rodinám příslušníků. Ze strany manifestantů byl brán jako provokatér, byl vypískán, odebrán mu mikrofon a odveden.^{b+1}

Na dalších okresech je program tento:

Prachatice – 14.00 hod. shromáždění v Národním domě formou diskuze

Prachatice a Humpolec v 15.00 hod. manifestace

Tábor – 15.30 hod. manifestace

Č. Budějovice, Č. Krumlov v 16.00 hod. manifestace

Strakonice v 16.00 hod. sportovní hala – diskuze

J. Hradec v 17.00 hod. manifestace.

V Českých Budějovicích se rozchází hlídky studentů od vysokoškolských kolejí k městu – zřejmě půjde o vylepování nových letáků. Ke stejné hodině dochází k příchodu většího počtu osob z [a?] do Jihočeského divadla v Českých Budějovicích.

Našimi prostředky byl získán poznatek o tom, že stávkový výbor Jihočeského divadla informoval pracovníka KV SSM Č. Budějovice ŠÍMU, že společně s Rudým právem přišly z Prahy letáky a že jde o provokaci. Ze stávkového výboru dávají pokyn, aby se od těchto letáků vyčistilo město.

Stejným pramenem jsme byli informováni o organizačních záměrech organizátorů stávky 27. 11., kde se mj. bude v Českých Budějovicích číst prohlášení zaměstnanců Teplárny. Informuje o tom Ladislav KOČMAN, člen stávkového výboru z Teplárny, s tím, že dále má k dispozici prohlášení MěV SSM v Praze. K tomu uvádí Pavel ZEMAN z vysokoškolských kolejí v Č. Budějovicích, že jde o provokaci a tyto papíry je třeba ničit. Na dotaz KOČMANA o postupu po generální stávce uvádí ZEMAN, že toto bude zajišťovat „Občanské fórum“,

v němž se mimo jiných osob angažuje herec Jihočeského divadla Ivan TRÍSKA. Mimo řady známých prohlášení a letáků opozičního charakteru se objevily v Českých Budějovicích i letáky na podporu generálního tajemníka. Mezi studenty panuje nejednota, zda je strhávat, či nikoliv.

Do Jihočeského rozhlasu promluvil ve 14.00 hod. historik Okresního muzea v Jindřichově Hradci, člen stávkového výboru dr. Vladimír ŠPIDLA, který částečně ocenil vystoupení generálního tajemníka s výhradou, že neuvedl, zda bude ochoten vést dialog s Občanským fórem.

K bodu 3)

Ve výrobních organizacích v kraji, kde je zajišťován nepřetržitý provoz, nebyly zjištěny případy výpadku výroby, narušení technologie a vznik MU.² Rovněž nebyla zjištěna aktivizace stávkových výborů. Je signalizováno pracovní jednání hospodářského vedení s cílem minimalizovat ztráty vzniklé v případě stávek. Operativní cestou byly zjištěny názory dělníků z nepřetržitých provozů signalizující nespokojenost s kádrovými změnami ve stranickém aparátě.

Z rozboru operativní situace v ekonomických objektech lze konstatovat, že přenos ČST z demonstrace na Letné a závěry výsledků jednání ÚV KSČ se negativně projeví ve větším rozsahu stávek 27. 11. 1989.

Zástupce náčelníka S-StB
České Budějovice
pplk. JUDr. BRÁCHA Václav

^a Č. j. OS-00133-196/OV-89. Vlevo českobudějovické razítko, došlo 26. XI. 1989 v 16.50 hod., číslo zprávy 11310. Vpravo razítko „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 27. XI. 1989, č. j. CB-0032-231/03-89, přílohy 0. Vpravo pod nimi pravděpodobně Kupkův vlastnoruční podpis.

^b 2. a 3. větný celek odstavce jsou téměř celé rukou podtrženy, zprava je k odstavci připojen velký vykřičník, nad ním je „P“ v kroužku.

¹ Tento odstavec byl použit pro zpracování 8. odstavce části „Nepřátelská činnost“ DSZ FMV č. 183 z 27. 11. 1989. Srovn. pozn. 2 dok. 58b.

² V problematice „mimořádné události – požáry, výbuchy, havarie“ byl 9. 8. 1973 3. odd. II. odb. S-StB České Budějovice zaveden OBS (dle EZO „POZAR“) s reg. č. 9594: skartace (dle EZO na 1. odd. III. odb. téže správy) v registru nevyznačena. Na úrovni okresů byl nalezen pouze OBS „HOSPODÁŘ“ s reg. č. 17982: zaveden 19. 10. 1987 O-StB Strakonice v problematice „MU v EKO okr. Strakonice“ (s poznámkou v řádce z registru „vydáno se souhl. náč. odd. Strakonice“), zničen 6. 12. 1989.

95b

1989, 26. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva – dodatek.

[...] ^a

Věc: Denní situační zpráva

K bodu 2b/

V Č. Budějovicích proběhla demonstrace na Žižkově náměstí od 16.00 – 17.45 hod. za účasti přibližně 6–8 000 osob. Demonstraci řídil člen stávkového výboru, student VŠZ EHRlich, informoval o přípravě zveřejnění prohlášení CH-77, že na hranicích čeká K. KRYL, dotazoval se, kdy bude propuštěna Renata PÁNOVÁ¹ (odsouzena dle par. 6/c zák. o přečinech) a pod. Dále vystoupil člen stávkového výboru budějovických vysokých škol Miroslav JÁNSKÝ. Hokejista EBERLE z Kladna a KOLDA z Č. Budějovic vystoupili s tím, že se připojují ke stávce.² Člen Občanského fóra Mojmír PROKOP ostře odsoudil KSČ (jedná se o jednu z vůdčích osobností opozice v Českých Budějovicích), rovněž vystoupil za Občanské fórum dr. Jiří VLACH, za pražské herce Ivan VYSKOCIL a Kateřina MACHÁČKOVÁ, dále vedoucí tajemník KV ČSS České Budějovice H[...] V[...],³ který požadoval vytvoření pluralitní vlády. Vladimír SOVA, člen SSM z Pozemních staveb, informoval, že zpráva z Jihočeské pravdy⁴ o neúčasti jejich podniku na stávce je nepravdivá.

Mimo dalších obdobných řečníků vystoupili i ředitel Jihočeského rozhlasu HAVLÍK, členka KSČ Věra URBANOVÁ apod. Vyskytla se zde řada hesel na transparentech:

„Svoboda, Spolek přátel USA, Zrušit vedoucí úlohu KSČ, Dubček na hrad, Demokracie, Svobodné volby, Gorbačov je s námi.“

Celková atmosféra a průběh byl oproti předešlým dnům radikálněji pravicově orientován. Závěrem uvedený JÁNSKÝ vyzval přítomné, aby zítra od 12.00 do 14.00 hod. přišli na Žižkovo náměstí. Rovněž zde byla řečena výzva k setkání na témže místě v 18.00 hod. Současně zde byli zúčastnění pozváni, aby přišli v 19.30 hod. dne 27. 11. do divadelního sálu DK ROH (přes zákaz vedení DK ROH).

Situace v dalších městech Jihočeského kraje byla v odpoledních a večerních hodinách následující:

V Prachaticích bylo v Národním domě přítomno 70 – 100 osob. Nešlo o zástupce dělnické třídy, ale z velké části osob řešených za rok

1968. Dohodli se, že zítřejší stávka bude na náměstí. Vystoupil za HOS Jan OLIVA⁵ (vyloučen z KSČ) s požadavky:

1/ zrušit LM, 2/ otevřít hranice na Západ, 3/ SNB podřídit pod správní řízení /nikoli politické/, 4/ prezidentem zvolit DUBČEKA, 5/ z Ústavy vyškrtnout článek o vedoucí úloze strany, z názvu ČSSR vyškrtnout socialistická a nahradit později demokratická.

V Písku bylo přítomno cca 3 500 osob na náměstí. Manifestaci vedl VLASÁK a ŽÁK, oba z Realistického divadla v Praze. K Občanskému fóru se připojila Obec baráčníků Písek. Vystoupil též zástupce OV SSM, který odmítl generální stávku, dále neustanovená redaktorka z Prahy proti zákroku VB dne 17. 11., která nabádala matky, aby nedávaly děti k SNB. Tajemník OV KSČ byl vypískán.⁶ Vystoupil též kazatel Českobratrské církve HOJKA Pavel⁷ a PÁRAL, bývalý „politický vězeň“.⁸ Negativně vystoupil i zástupce z Jitexu Písek.

V J. Hradci bylo přítomno asi 400 osob a ve Slavonicích, okr. J. Hradec, 200 osob. Účastníci měli mávátka, hrála hudba, některé osoby měly transparenty za demokracii. V J. Hradci došlo k volbě 14-tičlenného Občanského fóra.

V Českém Krumlově bylo přítomno 400 osob a manifestace trvala od 16.00 do 16.30 hod. Manifestaci vedl PEŠEK,⁹ KONVALINKOVÁ, HORZÁNY¹⁰ z Občanského fóra. Duchovní řím. kat. církve HRANÁČ¹¹ a ZBOROŇ¹² přednesli modlitbu. V průběhu demonstrace nechali vedoucí otočit dav směrem k budově radnice a bylo vykřikováno heslo – Jsme tady, organizační taj. OV KSČ s. Jakubče. Následný průvod nebyl dokončen a rozpadl se.

Ve Strakonících bylo přítomno asi 100 osob, mezi přítomnými byli URBÁNEK a BURIAN z divadel Praha, režisér SMOLJAK¹³ a zástupce MěNV. Manifestace měla klidný průběh.

V Táboře byla účast 800 osob. Účastníci předali председови MěNV¹⁴ seznam 17-ti osob z Občanského fóra. Jedna osoba, MUDr. Jan PÍCHA,¹⁵ okresní psychiatr, je NO. Diskuzi vedl veterinář NAVARA z Tábora. V průběhu byly vedeny výzvy směřující vedoucímu tajemníkovi OV KSČ (nebyl přítomen) k dialogu. Dne 27. 11. 1989 demonstrace pokračuje. V Okresní odborové radě má dne 27. 11. 1989 proběhnout dialog mezi zástupci NF a Občanského fóra.

Zástupce náčelníka S-StB
pplk. JUDr. BRÁCHA Václav

^a Č. j. OS-00133-197/OV-89. Vlevo českobudějovické razítko, došlo 27. XI. 1989 ve 23.30 hod., číslo zprávy 11320: vzhledem k tomu, že číslo zprávy i č. j. tohoto dodatku předchází číslu zprávy i č. j. následující DSZ (došla 27. XI. v 19.20 hod.), můžeme se celkem oprávněně domnívat, že tento dodatek došel 26. XI. 1989 ve 23.30 hod., nicméně razítko s datem nastavené už na další den nebylo opraveno. Pod českobudějovickým razítkem je

zřejmě Žákův vlastnoruční podpis. Vpravo razítka „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 27. XI. 1989, č. j. CB-0032-230/01-89, přílohy 0. Vpravo pod nimi pravděpodobně Kupkův vlastnoruční podpis.

- ¹ K osobě R. Pánové (1971) byl 16. 1. 1989 O-StB Tábor zaveden SPO „NE-MSI“, reg. č. 18483: 11. 5. 1989 převeden na OS, zničen 6. 12. 1989.
- ² Srovn. s informací o jejich vystoupení in: Pro přestavbu a demokracii. Jihočeská pravda 27. 11. 1989, roč. XLV., s. 6.
- ³ K osobě V. H. (1940) byl 19. 12. 1963 3. odd. II. odb. S-StB České Budějovice zaveden svazek KI „ROMAN“, reg. č. 6851: v neuvedenou dobu převeden na svazek I, 6. 6. 1972 na spis D, 14. 2. 1974 archivován pod a. č. 7939. 1. 3. 1974 zavedlo 3. odd. II. odb. S-StB České Budějovice SPO „ROMAN“, reg. č. 9934: 20. 5. 1977 převeden na svazek A-„ROMAN“, zničen 7. 12. 1989.
- ⁴ Srovn. Dopisy těchto dnů. Jihočeská pravda 24. 11. 1989 a 25. 11. 1989, roč. XLV., s. 2 a 3.
- ⁵ K osobě J. Olivy (1924) byl 19. 3. 1974 O-StB Prachatice zaveden PO (KTS) „DĚDIČ“, reg. č. 10140: informace „19. 3. 1974 NO“ je v řádku z registru škrtnuta, 2. 12. 1975 archivován pod a. č. 8089. 22. 3. 1977 O-StB Prachatice zavedlo SPO „DĚDIČ“, reg. č. 12492: k 20. 7. 1977 je v řádku z registru informace „NO – 3/40 O-StB Prachatice“, 31. 7. 1978 „PO zrušeno“, skartace sv. NO v registru nevyznačena.
- ⁶ Jednalo se zřejmě o Petra Lamiho, viz Celospolečenské události ve spektru okresu. Zítřek 30. 11. 1989, roč. XLI., s. 1-2.
- ⁷ K osobě P. Hojky (1944) byl 9. 10. 1974 O-StB Písek zaveden SPO „BERAN“, reg. č. 10746: 8. 3. 1976 archivován pod a. č. OP-2370, 25. 2. 1981 obnoven, 28. 7. 1987 převeden na SS, 30. 3. 1988 archivován zřejmě pod stejným a. č.
- ⁸ Problematika „BL“ (= „bývalí lidé“) byla 15. 4. 1960 1. odd. III. odb. S-StB České Budějovice administrativně podchycena v OBS „VĚZNI“ (poté „AM-NESTANTÉ“, dle EZO „VEZENI“), reg. č. 67: zničen (dle EZO na 1. odd. II. odb. téže správy) 6. 12. 1989.
- ⁹ K osobě Petra Peška (1938) byl O-StB České Budějovice zaveden 7. 12. 1978 SS „MLÝN“, reg. č. 13417: 17. 7. 1979 „zaveden spis NO III/70“ s novým krycím jménem „ARCHITEKT“, SS 31. 8. 1979 archivován pod a. č. 0222990, sv. NO zničen 5. 12. 1989.
- ¹⁰ Míni se zřejmě Marek Borsányi.
- ¹¹ K osobě Františka Hranáče (1950) byl 4. 2. 1974 O-StB Klatovy zaveden SPO „ODPOR“ (později „HRANA“), reg. č. 17574: 1. 3. 1978 archivován pod a. č. 5957, patrně 16. 4. 1981 obnoven O-StB Domažlice jako SS, 24. 7. 1984 předán na S-StB České Budějovice. 30. 7. 1984 zavedlo 2. odd. II. odb. S-StB České Budějovice SS „VIKTOR“, reg. č. 16324: 27. 7. 1987 předán na O-StB Český Krumlov, zničen 6. 12. 1989.
- ¹² K osobě Vendelína Zboroně (1957) byl 13. 11. 1985 O-StB Klatovy zaveden svazek KTS „LUKÁŠ“, reg. č. 27187: 22. 9. 1986 archivován pod a. č. AA-15850. 2. 3. 1988 zavedlo O-StB Český Krumlov SPO „BOR“, reg. č. 18136: zničen 6. 12. 1989.
- ¹³ K osobě Ladislava Smoljaka (1931) byl 20. 11. 1963 3. odd. 4. odb. III. S-MV zaveden svazek KI, reg. č. 23047: 22. 5. 1964 archivován na 3. odd. 7. odb. II. S-MV pod a. č. 583601.
- ¹⁴ Předseda MěNV Tábor byl v té době Jiří Bláha.

¹⁵ K osobě J. Pichy (1941) byl 13. 3. 1975 O-StB Teplice zaveden svazek NO („4/17“), reg. č. 15286: uložení ani předání v registru neuvedeno. 12. 6. 1978 zavedlo O-StB Tábor svazek NO („4/28“) „MEDIK“, reg. č. 13178 („přijato z Ústí n. L. r. č. 0415286“): zničen 5. 12. 1989.

96a

1989, 27. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva.

[...] ^a

Věc: Denní situační zpráva

K bodu 2b/

Od 12.00 do 14.00 hod. proběhla na celém území Jihočeského kraje různou formou generální stávka v řadě rozhodujících podniků.

Průběh gen. stávky byl provázen veřejnými manifestacemi nejen v Č. Budějovicích a všech okresních městech, ale i v řadě dalších měst.

Demonstrace se celkově v Jihočeském kraji zúčastnilo podle předběžných odhadů více než 90 000 osob, z toho v Č. Budějovicích asi 50 000, v Táboře 8 000, v Pelhřimově 5 500, v Písku 10 000, Č. Krumlově 1 000, J. Hradci 6 000, v Prachaticích 2 000, Strakonnicích 7 000 osob a pod.

Převaha všech diskuzních vystoupení a jednotlivých shromáždění byla na podporu požadavků studentů a tzv. „Občanského fóra“. Na některých místech kraje, jako např. v Č. Budějovicích, J. Hradci, byl projev oficiálních představitelů KSČ znemožněn demonstranty přerušováním projevu nesouhlasem. V některých případech, zejména v menších městech a obcích, vyzněla shromáždění i na podporu KSČ: např. na okrese Č. Budějovice v Lišově, Trhových Svinech, na okr. Č. Krumlov ve Vyšším Brodě, v Dačicích na okr. J. Hradec vystoupili s poměrně kladným výsledkem funkcionáři KSČ, MNV i SNB, na okr. Strakonice vyznělo kladně shromáždění v Blatné. Na některých místech bylo zaregistrováno odsouzení průběhu Občanského fóra 26. 11. 1989 na Letné (např. v Táboře). ^b

Na řadě míst působí v roli organizátorů demonstrací a řečníků osoby s protistátním zaměřením. Např. signatáři CH-77 ing. Pavel ROUBAL v Počátkách, ing. LITOMISKÝ v Pelhřimově, TRÉGL¹ ve Strakonnicích. Podobně se angažují i aktivisté dalších opozičních struktur, jako např. aktivista HOS CRHA ve Vimperku apod.

K průběhu demonstrace v Č. Budějovicích lze uvést následující: Proběhla za účasti ČST a rozhlasu,² je dokumentována pracovníky 4. odboru³ a StB fotodokumentací. Většina řečníků vystoupila jednoznačně za podporu požadavků studentů a Občanského fóra. Z nejreakčněji zaměřených osob zde vystoupil tak jako v předešlých dnech býv. vysokoškolský učitel dr. Mojmir PROKOP. Zazněl zde i požadavek, aby se předsedou vlády stal Walter KOMÁREK z Prahy, aby stranické budovy byly předány dětem apod. Byly přítomny stávkové výbory n. p. Iгла, Gama, Tesla, Škoda, JETE Temelín apod.^c

Rovněž zde bylo stanoveno, aby se počty stávkujících hlásily na telefon Českého svazu ochránců přírody v Č. Budějovicích, kde je předsedou člen Občanského fóra MLČOCH. Průběh demonstrace byl ukázněný. Shromáždění netvořilo podle průzkumu pracovníků 4. odboru a operativy názorově jednotný celek, řada osob projevovala rozmrzení nad opakujícími se hesly. V 18.00 hod. bude pokračovat další shromáždění na Žižkově náměstí a v 19.30 hod. bude v Jihočeském divadle v Č. Budějovicích tzv. „Občanské fórum“, na které byli pozváni přes ústředí Obrody v Praze vyloučení členové KSČ – sociolog KOHOUT Luboš⁴ a politolog dr. BARTA, oba z Prahy.

Náčelník S StB Č. Budějovice
plk. JUDr. VESELÝ Josef

^a Č. j. OS-00133-198/OV-89. Vlevo českobudějovické razítko, došlo 27. XI. 1989 v 19.20 hod., číslo zprávy 11360. Vpravo razítka II. správy SNB, došlo 28. XI. 1989, č. j. CB-0032-235/03-89, přílohy 0, a „VYTĚŽENO AO“.

^b Odstavec je zleva rukou zatržen a k jeho horní části je připsáno „P“.

^c Obě vedlejší věty předposledního větného celku odstavce jsou rukou podtrženy, zleva je odstavec v těchto místech zatržen a je k němu připsáno „P“.

¹ K osobě Miloslava Trégla (1960) byl 23. 5. 1985 O-StB Strakonice zaveden SPO „SLEPEC“, reg. č. 16743: „objekt“ akce 16. 12. 1986 zaevidován jako NO („2/29“), svazek 23. 12. 1986 převeden na SS, v neuvedenou dobu 1. odd. II. odb. S-StB České Budějovice zaveden kontrolní svazek zřejmě s identickým reg. č., sv. NO zničen 5. 12. 1989. 8. 6. 1989 zaregistrovalo O-StB Strakonice SS „SLEPEC“, reg. č. 18666: zničen 6. 12. 1989.

² V problematice „hromadné sděl. prostředky ČSSR“ byl 3. 5. 1978 3. odd. II. odb. S-StB České Budějovice zaveden OBS „ROZHLAS“, reg. č. 13141: zničen 7. 12. 1989.

³ IV. odbor S-StB KS SNB České Budějovice prováděl sledování jednotlivých osob na teritoriu Jihočeského kraje; metodicky byl řízen správou sledování SNB (krycí název – IV. S-SNB).

⁴ K osobě L. Kohouta (1925) byl 1. 6. 1971 4. odd. 2. odb. II. S-FMV zaveden evidenční svazek s reg. č. 2632 („ze styku sv. 17155/I Praha“ – odkazuje se zřejmě na OBS s reg. č. 17155, v rámci kterého byly rozpracovávány pražské vysoké školy, viz pozn. 9 dok. 1a): 7. 4. 1972 předán na 4. odd. 1. odb. II. S-FMV, 8. 10. 1972 předán na S-StB Praha. 16. 10. 1972 zavedlo

3. odd. I. odb. S-StB Praha pozorovací svazek „SKLADNÍK“, reg. č. 19197 („sv. 2632 přijatý od FMV – 2. spr. 1. odb.“): 1. 10. 1973 převeden na SPO „k obj. sv. 17055“, „objekt“ akce 16. 10. 1973 zaevidován jako NO („I/75“), 5. 12. 1975 převeden na OS, v neuvedenou dobu předán na 1. odd. 2a odb. S-StB Praha, 20. 11. 1989 předán na 2. odd. II. odb. S-StB Praha, OS zničen 8. 12. 1989 (u sv. NO pouze bez data vyznačeno „ZNICENO“). 24. 3. 1982 zavedlo navíc 1. odd. 1. odb. X. S-SNB kontrolní svazek „SKLADNÍK“, reg. č. 23219: právní kvalifikace § 98 tr. z., zničen (včetně 3 dílů hl. svazku) na 1. odd. 10. odb. II. S-SNB 6. 12. 1989. K „objektu“ akce „SKLADNÍK“ existuje memorandum, které 29. 6. 1987 zpracoval 3. odbor IV. S-SNB (jako řídicí orgán akce je uveden por. /dle personální evidence od 1. 2. 1985 npor.!/ Vladimír Mašek, jako jeho zástupce kpt. Milan Douša – oba z 1. odd. 2a odb. S-StB Praha):

„Jmenovaný je podezřelý z páchání trestné činnosti podle §§ 98 a 100 TZ. Zabýval se psaním a rozšiřováním nepřátelsky zaměřených tiskovin, které měly ve většině případů přímou návaznost na ostatní pamflety související s CHARTOU-77. Sledování bylo prováděno v roce 1971, 1972, 1x v r. 1976, 2x v r. 1977, 2x v r. 1978 a 1x v r. 1984.

Zpočátku se choval klidně, nejevil známek zjevné kontroly. Později bylo jeho chování pozorné k okolí, vrátil se za rohy ulic, odkud přišel, a často se otácel.

Popis osoby: [...]

Cílem sledování byla dokumentace a zjišťování neznámých osob ze schůzek objektu a zjištění adres, které objekt navštíví.“

A MV ČR, neuspořádané materiály IV. S-SNB, mikrofilm „X 31“.

96b

1989, 27. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva – dodatek.

[...]ª

Věc: Denní situační zpráva

K bodu 2b/

Dne 26. 11. 1989 pozval stávkový výbor Jihočeského divadla k jednání s. DUŠKA (ředitel JD), kde mu byl ultimativně vznesen požadavek otevření budovy k provedení dialogu a kde mu bylo jasně řečeno, pokud tak neudělá, bude divadlo okupováno a on již nepuštěn do budovy. Po konzultaci s výborem ZO KSC, stranickými a správními orgány bylo vyhověno a s. DUŠEK byl pozván na „Občanské fórum“ do Malého divadla, kde s ním byly dojednány organizační věci, jako ozvučení před divadlem i v hale a foyer včetně vybavení televizí k přenosu videem. Poté byl z místnosti vykázán.

K celé záležitosti hovořil s. DUŠEK dne 27. 11. 1989 se s. PRŮD-

KEM, sólistou opery Jih. divadla, předsedou ZV ROH, členem KSČ, v tom směru, že stávkový výbor je tlačěn „Občanským fórem“, a ten se vyjádřil, že současné dění je silně prosazováno jistým ŠESTÁKEM. Bylo potvrzeno, že vůdčí osobností Občanského fóra v Č. Budějovicích je dr. MLČOCH a dr. PROKOP a ještě jedna osoba oslovovaná doktor.¹

Z oficiálního jednání, nezveřejňovat.

Náčelník S StB Č. Budějovice
pplk. JUDr. VESELÝ Josef

^a Č. j. OS-00133-199/OV-89. Vlevo českobudějovické razítko, došlo 27. XI. 1989 v 19.20 hod., číslo zprávy 11359: podle čísla zprávy by tento dodatek měl předcházet DSZ uvedené před ním, v řazení se však řídíme přednostně číslem jednacím. Vpravo razítka „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 28. XI. 1989, č. j. CB-0032-234/03-89, přílohy 0.

¹ Pravděpodobně se jedná o dr. Jiřího Vlacha.

96c

1989, 27. listopadu, České Budějovice. – Informace operačního střediska KS SNB o shromážděních občanů v Jihočeském kraji.

[...]^a

Věc: Průběh protestních shromáždění

Dne 27. 11. 1989 v době od 12.00 hod. do 14.00 hod. proběhly ve všech okresních městech včetně krajského města manifestace na podporu studentských požadavků.

V Č. Budějovicích se na Žižkově náměstí sešlo cca 40 000 občanů, ke kterým promluvíli zástupci studentů, SSM, Ob. fóra, předseda MěNV Č. Budějovice a zástupce KV KSČ,¹ při jehož projevu musel moderátor manifestace několikrát žádat o klid. Z celého vystoupení vyplynulo, že byla dána podpora studentům a Ob. fóru.

V krajském městě pokračovala manifestace opět v 18.00 hod., na které opět vystoupili zástupci studentstva, kteří se distancovali od shromáždění na Letné v Praze ve dnech 25. 11. a 26. 11. 1989 a odsoudili vystupování moderátora Václava MALÉHO, který byl z této funkce údajně odvolán. Shromáždění skončilo v 19.00 hod. a zúčast-

nilo se ho cca 2 000 osob. Na závěr bylo poděkováno příslušníkům SNB za udržení veřejného pořádku.²

Dále na okr. Č. Budějovice proběhly manifestace v Týně nad Vltavou, Lišově, kde se všichni přítomní postavili za politiku KSČ, Nových Hradech a Trhových Svinech. Na těchto shromážděních bylo cca 1 250 osob.

V Českém Krumlově se sešlo na shromáždění v uvedené dobu cca 600 osob, ve kterém se vedl dialog mezi představiteli Ob. fóra a představiteli ONV, a to zejména o ekologii. Po tomto vystoupilo několik řečníků, ale jejich projevy byly nicneříkající. Shromáždění bylo ukončeno v 13.20 hod. Dále proběhla shromáždění v Kaplici, Vyšším Brodě, Velešíně a Frymburku, kterých se zúčastnilo cca 1 850 osob.

V Jindřichově Hradci se manifestace zúčastnilo cca 4 600 osob včetně studentů středních škol, kteří se sešli v tělocvičně Slovanu J. Hradec, a ostatní občané na náměstí Míru. Při vystoupení tajemníka OV KSČ musel moderátor Ob. fóra jeho vystoupení ukončit pro pískot všech přítomných. Při ostatních projevech vše vyznělo pro Ob. fórum. Od 17.30 hod. do 18.30 hod. proběhlo další shromáždění na nám. Míru, kterého se zúčastnilo cca 700 osob a proběhlo ve stejném duchu.

Dále proběhlo shromáždění v dalších devíti městech a obcích okr. J. Hradec, kterých se zúčastnilo cca 8 500 osob.

V Pelhřimově se na manifestaci na Mírovém náměstí sešlo cca 5 000 osob, ke kterým promluvalo celkem 17 řečníků, kteří podporovali požadavky studentů a Ob. fóra a odsuzovali zákrok pořádkových jednotek v Praze. Dále proběhla shromáždění v Pacově a Humpolci, kterých se zúčastnilo cca 450 osob.

V Písku se na Leninově náměstí sešlo cca 10 000 osob, ke kterým promluvil zástupce Ob. fóra a zaměstnanec STS Písek, který přečetl prohlášení Ob. fóra.³ Dále proběhla shromáždění v Protivíně a Milevsku, kterých se zúčastnilo cca 3 800 osob.

V Prachaticích se shromáždilo na Gottwaldově nám. cca 2 500 osob, ke kterým promluvalo 11 řečníků, a reakce přítomných vyzněla ve prospěch Ob. fóra. Dále proběhla shromáždění ve Volarech, Vlachovo Březí a Netolicích, kterých se zúčastnilo cca 1 250 osob.

Ve Strakonici se na Revolučním nám. sešlo cca 5 000 osob, ke kterým promluvalo cca 30 řečníků s projevy zaměřenými proti politice KSČ. Shromáždění bylo zakončeno hymnou, kterou zpívala KZO v ochranném dohledu Š[...].

Na okrese dále proběhly manifestace ve Vodňanech, Chelčicích, Volyni a Blatné, kterých se zúčastnilo cca 2 000 osob.

V Táboře na Žižkově nám. se sešlo kolem 8 000 osob, ke kterým promluvívali řečníci z řad studentů a Ob. fóra. Shromáždění mělo pokojný průběh a jeho výsledkem je podpora Ob. fóra. Stejně shromáždění se sešlo v počtu asi 2 000 osob v 17.00 hod., kde vystoupil ta-

jemník OV KSČ⁴ a předseda MěNV Tábor. Z tohoto shromáždění vyplynulo, že se snižuje zájem přítomných o vystoupení řečníků, jejichž požadavky se neustále opakují.

Další shromáždění proběhla v Sezimově Ústí, Soběslavi a Veselí nad Lužnicí.

Během všech manifestací na území Jih. kraje nedošlo k rušivým jevům a nebo narušení veř. pořádku.

Zpracovávají OS SNB v Jih. kraji.

[...] ^b

Ved. směny oper. dne KS SNB Č. Budějovice
mjr. KŘÍŽKA Frant.

^a Č. j. KS-0811/OV-OS-89. V hlavičce je místo „Přísně tajné“ a „Mimo pořadí“ uvedeno „Tajné“ a „Pílně“. Vlevo českobudějovické razítko, došlo 27. XI. 1989 ve 23.30 hod., číslo zprávy 11371. Vpravo razítka II. správy SNB, došlo 29. XI. 1989, č. j. CB-0032-238/03-89, přílohy 0, a „VYTĚŽENO AO“.

^b Vpravo rukou připsáno „93 250“. Pokud se uvedené číslo týká počtu osob na manifestacích, mohlo se k němu dojít následujícím způsobem: sečetla se čísla nad tisíc s tím, že se zahrnuly pouze počty osob na shromážděních v době stávky a že počet osob na shromážděních v menších městech a vesnicích okresů České Budějovice a Prachatice (1 250) se zaokrouhlil (na 1 000).

¹ Předseda MěNV České Budějovice byl v té době Miloslav Vacek; uvedeným zástupcem KV KSČ byl zřejmě předseda KKRK KSČ Jiří Šindelka, viz Nad městy zněly sirény. Jihočeská pravda 28. 11. 1989, roč. XLV., s. 2.

² Informace o uvedeném vystoupení studentů byla zpracována do 1. odstavce části „Názory a nálady obyvatelstva“ DSZ FMV č. 184 z 28. 11. 1989. Srovn. pozn. 3 dok. 10a.

³ Šlo nejspíše o Vratislava Nováka, zástupce OF v Písku. Srovn. Nad městy zněly sirény, c. d.

⁴ Uvedeným tajemníkem OV KSČ byl Antonín Götz, viz Najít k sobě důvěru. Jihočeská pravda 29. 11. 1989, roč. XLV., s. 3.

1989, 28. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva.

[...] ^a

Věc: Denní situační zpráva

K bodu 2b/

Dne 27. 11. 1989 od 19.40 hod. do 23.30 hod. proběhlo v Jihočeském divadle v Č. Budějovicích setkání Občanského fóra a další veřejnosti. Moderátorem byl člen JD PRŮDEK. Zúčastnili se ho vyloučení členové KSČ z Prahy, sociolog BÁRTA Miloslav a Lubomír KOHOUT, historik, býv. docent filosof. fakulty UK. Přítomni byli zástupci studentů VŠ z Č. Budějovic. Hovořili zde s jednoznačnou negací dosavadního vývoje i vyloučení členové KSČ Robert SAK,¹ býv. zást. šéfredaktora nakladatelství „Růže“ v Č. Budějovicích, a další. Opětovně vystoupil představitel tzv. Občanského fóra Mojmír PROKOP, který v podstatě denně vystupuje z protikomunistických pozic na shromážděních v Č. Budějovicích. Jde o bývalého profesora VŠZ Č. Budějovice a předsedu okresní rady Junáka. PROKOP prohlašoval, že pracuje v těžké situaci, že jsou všude příslušníci StB a že si netroufá říci, kde pracují apod. Vyloučení členové strany zde prohlašovali, že Občanské fórum pracuje proti organizovanému aparátu, který má za sebou StB a LM. Vystoupil i ekolog muzea v Č. Budějovicích (neustanoven) s tím, že je zakladatelem Iniciativy svobodné inteligence. Pozice KSČ zde hájil pouze jeden člen KSČ – dělník a jedna žena – kandidátka KSČ. Funkcionáři Národní fronty, stranických orgánů se přes pozvání (jak bylo uvedeno) na shromáždění nedostavili. Podle našich operativních poznatků to byla jedna z příčin, proč shromáždění vyznělo jako propagace CH-77. Tento závěr lze zobecnit (mimo výjimky) i na další obdobná shromáždění.

Byla provedena zvuková dokumentace. Do prostředí jsou úkolovány operativní prostředky.

Náčelník správy StB Č. Budějovice:
pplk. JUDr. Josef VESELÝ

^a Č. j. OS-00133-200/OV-89. Vlevo českobudějovické razítko, došlo 28. XI. 1989 v 11.40 hod., číslo zprávy 11384. Vpravo razítko „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 29. XI. 1989, č. j. CB-0032-237/03-89, přílohy 0.

¹ K osobě R. Saka (1933) byl v 1. 4. 1974 3. odd. II. odb. S-StB České

Budějovice zaveden SPO (NO, „3/70“, od 4. 6. 1975 „2/58“, od 9. 10. 1986 „3/281“) „KRONIKÁŘ“, reg. č. 10239: 20. 3. 1975 převeden na SS, 9. 10. 1986 předán z 1. na 3. odd. III. odb. S-StB České Budějovice, týž den SS archivován pod a. č. 23703, skartace sv. NO v registru nevyznačena.

97b

1989, 28. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva – dodatek.

[...]^a

Věc: Denní situační zpráva

K bodu 2b/

Ze zásadních poznatků získaných k 15.00 hod. týkajících se činnosti vnitřního protivníka v Jihočeském kraji lze uvést následující:

Studenti ze stávkového výboru VŠ zemědělské byli žádáni Jaroslavem VLASÁKEM (blíže neustanoven) z výpočetního střediska v Č. Budějovicích,¹ aby na dnešní manifestaci žádali o odstoupení KV KSČ i revizních komisí. Obdobný požadavek byl zaznamenán v Jihočeském rozhlase, kde byla čtena akademická výzva vědců z ČSAV, kde m. j. žádají, aby budova stranického aparátu byla využita např. jako škola pro děti. Na uvedené demonstraci má podle našich poznatků zájem vystoupit býv. vedoucí tajemník JKV KSČ Jan DUBA² z Č. Budějovic (člen Obrody). Z celkové názorové hladiny, kterou registrujeme všemi dostupnými zdroji informací, převládá stanovisko na podporu Občanského fóra. Je registrováno ale i odsouzení jednání organizátorů shromáždění na Letné v Praze.

Od 09.00 – 10.00 hod. proběhl v areálu VŠ mítink studentů v počtu 400 – 500 osob. Z našeho poznání vyplynulo, že mají k dispozici videozáznam zákroku příslušníků Bezpečnosti z ledna letošního roku, který má být údajně horší než 17. listopad. Byl zjištěn záměr promítat jej na kolejích. Studenti rovněž hodlají množit původní prohlášení CH-77. Mezi studenty není dle našich poznatků názorová shoda. K udržování jednotnosti na úrovni radikálních požadavků přispívají přítomní studenti z DAMU a dále i Monika NĚMCOVÁ (nepř. orientovaná studentka PF).

Na mítinku zazněl názor, že do schůzky GORBAČOV – BUSCH by se měla uklidnit situace a rovněž byla zaregistrována tendence vyjždět ovlivňovat ve smyslu nastolených požadavků venkov. Studenti mají

na svém kontě – Stávkový výbor zhruba 100.000 Kčs, které uložili na vkladní knížku.

V kraji se i nadále vyskytuje řada známých letáků na podporu Občanského fóra, ale objevily se i letáky jiného druhu, např. v Bystřici a Slavonicích na okr. Jindř. Hradec s požadavky: „Nechceme žít v kleci, odstraňte dráty.“ V Písku byly rozhozeny letáky na podporu KSČ a vyvěšeny přehledy o platech umělců.

Situace v jednotlivých okresech kraje vypadá následně:

V Českých Budějovicích kromě již uvedeného proběhne jako hlavní akce v 18.00 hod. na Žižkově náměstí demonstrace, o jejímž průběhu budete informováni. Na zítřejší den se kromě jiného připravuje v 16.00 hod. setkání komunistů ve všesportovní hale v Č. Budějovicích.

V J. Hradci je plánováno shromáždění občanů na 17.00 hod. Gymnázium v J. Hradci vyslovilo nedůvěru OV SSM. Na tomto okrese proběhne v 18.00 hod. jednání mezi zástupci Občanského fóra a MěNV ve Studené, Slavonicích a v Nové Včelnici. Vše mezi 18.00 – 19.00 hod.

V Č. Krumlově má proběhnout demonstrace od 16.00 hod. Ve Vyším Brodě jednali funkcionáři MNV se zástupci OF. Ve Velešíně a v Karplici se dohodli představitelé MNV a OF, že budou společně 2x týdně jednat.

Na okrese Pelhřimov proběhlo setkání OF na dvou místech. Dále proběhne v 16.00 hod. demonstrace v Táboře a rovněž je organizováno na tomto okrese shromáždění OF v 16.00 hod. v Soběslavi.

Na okrese Strakonice proběhne v 18.00 hod. jednání OF se zástupci KSČ apod. v Kulturním domě. Na tomto okrese proběhne podobná akce i ve Vodňanech v 18.00 hod.

V Prachaticích organizuje aktivista HOS CRHA Miroslav setkání OF v Klubu SSM v 16.00 hod. Na tomto okrese proběhne jednání OF i ve Volarech.

Náčelník správy StB Č. Budějovice:
plk. JUDr. Josef VESELÝ

^a Č. j. OS-00133-201/OV-89. Vlevo českobudějovické razítko, došlo 28. XI. 1989 v 18.10 hod., číslo zprávy 11417. Vpravo razítko „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 29. XI. 1989, č. j. CB-0032-236/03-89, přílohy 0.

¹ Problematika „výpočetní technika“ byla 12. 5. 1979 1. odd. III. odb. S-StB České Budějovice zavedena v OBS „POČET“, reg. č. 13623: 17. 1. 1986 archivován pod a. č. OB-258.

² K osobě J. Duby (1925) byl 2. 2. 1973 3. odd. II. odb. S-StB České Budějovice zaveden SS „NÁSTROJAŘ“, reg. č. 9419: „objekt“ akce 3. 4. 1974 zaevidován jako NO („1/12“), SS 11. 7. 1986 archivován 1. odd. III. odb. S-StB České Budějovice pod a. č. 23685, sv. NO 16. 7. 1986 předán na O-StB České Budějovice (zároveň změna kategorie na „3/278“), zničen 5. 12. 1989.

98a

1989, 29. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva.

[...]ª

Věc: Denní situační zpráva

K bodu 2b/

Dne 29. 11. 1989 v době od 9.00 – 9.30 hodin se uskutečnilo shromáždění studentů v areálu VŠ v Č. Budějovicích za účasti cca 300 osob.

V průběhu tohoto setkání bylo zjištěno, že v prostorách VŠ jsou promítány pro veřejnost videozáznamy zákroků Bezpečnosti proti demonstracím v lednu t. r. apod. Na videu jsou promítána i vystoupení herců čtoucích prohlášení aj. Řečníci na tomto shromáždění navrhovali zrušit výuku marx-leninismu nebo tuto výuku ponechat jako nepovinný předmět, dále navrhovali zrušit nebo pozastavit činnost vojenské katedry a požadovali přístup k rozmnožovací technice. Podle jejich názoru musí stávky probíhat minimálně do neděle, dokud Federální shromáždění nezmění zákony (dosud by prý mohli být stíháni za 7 trestných činů).

Mluvíci studenty pak informovali, že 3. 12. 1989 by měla být propuštěna Renata PÁNOVÁ, Jiří JELÍNEK¹ z Plané n. Lužnicí již byl propuštěn (Renata PÁNOVÁ je členkou Demokratické iniciativy z Tábora, JELÍNEK – signatář CH-77). Byl zde vysloven i záměr vyjet ovlivňovat veřejnost na okres Pelhřimov, kde prý žijí ještě „postaru“.

Bylo zjištěno, že Helena SÝKOROVÁ,² zaměstnankyně Státního symfonického orchestru Č. Budějovice, společně s dalšími osobami chtějí založit v Č. Budějovicích stranu „zelených“.³ Blížší poznatky nezjištěny.

U dvou reakčně zaměřených osob – vyloučeného člena KSČ Michala BENEŠE⁴ (1942), bývalého ředitele cihelen v Č. Budějovicích, a Miroslava POUCHA⁵ (1950), představitele Demokratické iniciativy z Kamenného Újezda na Českobudějovicku, bylo zjištěno, že zatím nevystoupili, protože prý ještě není vhodná doba. POUCH řekl, že připravují vlastní program, že akce studentů nejsou to, co by chtělo socialismu ublížit.

V Č. Budějovicích se u čelných představitelů „Obrody“ projevuje tendence zaměřit se na obhajobu linie socialismu v intencích roku 1968. Lze předpokládat, že se pokusí navázat styk s vedením KV

KSČ a dalšími politickými stranami. Mají obavu, aby se vývoj nezvrtil proti základům socialismu.

Náčelník správy StB Č. Budějovice:
pplk. JUDr. Josef VESELÝ

^a Č. j. OS-00133-202/OV-89. Vlevo českobudějovické razítko, došlo 29. XI. 1989 ve 14.50 hod., číslo zprávy 11446. Vpravo razítka „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 30. XI. 1989, č. j. ČB-0032-240/03-89, přílohy 0. V pravém horním rohu rukou „AO“.

¹ K osobě J. Jelínka (1967) byl 4. 9. 1989 O-StB Tábor zaveden OS „TIS-KAŘ“, reg. č. 18773; 17. 10. 1989 archivován pod a. č. 23837.

² K jistě Heleně Sýkorové (1940) byl 13. 1. 1977 1. odd. II. odb. S-StB České Budějovice zaveden SPO „OTAVÁ“, reg. č. 12314; 28. 4. 1989 archivován 3. odd. téhož odboru pod a. č. 3187.

³ Srovn. Co chce strana zelených. Jihočeská pravda 12. 12. 1989, roč. XLV., s. 3.

⁴ K osobě M. Beneše byl 3. 3. 1989 O-StB České Budějovice zaveden SPO „ADAM“, reg. č. 18524; zničen 6. 12. 1989.

⁵ K osobě M. Pouchy byl 10. 10. 1989 1. odd. O-StB České Budějovice zaveden SPO „FILOSOF“, reg. č. 18814; zničen 6. 12. 1989.

98b

**1989, 29. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva –
dodatek.**

[...] ^a

Věc: Denní situační zpráva

K bodu 2)

Pramenem 1 byl získán věrohodný poznatek, že jedním z představitelů stávkového výboru a Občanského fóra ve VŠZ Č. Budějovice je ing. Martin KRÍŽEK, odborný asistent katedry chemie. 27. 11. obcházeli členové stávkového výboru VŠZ všechny zaměstnance této instituce, včetně členů KSČ, a požadovali podpis pod 10 požadavků OF. Pouze v málo případech byli odmítnuti. KRÍŽEK na adresu nesouhla-

sících vyhrožoval represemi, jako byly provedené po roce 1968 vůči vyloučeným členům KSČ.

Náčelník správy StB Č. Budějovice:
pplk. JUDr. VESELÝ Josef

^a Č. j. OS-00133-203/OV-89. Vlevo českobudějovické razítko, došlo 29. XI. 1989 v 17.10 hod., číslo zprávy 11462. Vpravo razítka II. správy SNB, došlo 30. XI. 1989, č. j. CB-0032-239/03-89, přílohy 0, a „VYTĚŽENO AO“. Nad nimi vlevo je rukou připsáno „0“ (?), vpravo od nich pravděpodobně Kupkův vlastnoruční podpis. V pravém horním rohu rukou „AO“.

99a

1989, 30. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva.

[...] ^a

Věc: Denní situační zpráva

K bodu 2b/

K činnosti vnitřního protivníka byly získány tyto zásadní poznatky:
2. 12. 1989 se má v Praze konat celostátní setkání „Obrody“ za účasti Jana DUBY, býv. ved. tajemníka JčKV KSČ, eventuálně i dalších osob inklinujících k tomuto hnutí. Toto setkání podle názoru členů Obrody v Č. Budějovicích bude mít zřejmě účel založit novou politickou stranu a má získat pro tento postup krajské odbočky. Koncepte této strany je prý již připravena. Předpokládané stanovisko zástupců „Obrody“ v Č. Budějovicích je, že do této nové pol. strany nevstoupí. Zvažují možnosti buď vstoupit do nově utvářené strany „zelených“, kde je předpoklad nárůstu členské základny a kde by členové „Obrody“ mohli toto dění kladně ovlivňovat, nebo dále působit jako „nezávislý klub“, který by ovlivňoval vývoj samostatně. Dne 4. 12. 1989 se uskuteční setkání Obrody s představiteli KV NF.^{b+1}

Za současné situace chtějí vstupovat do „Občanského fóra“ s možností ovlivňovat jeho činnost proti pravicovým tendencím.

Bylo zjištěno, že jednomu z představitelů Občanského fóra v Malém divadle v Č. Budějovicích dal blíže neustanovený člen požárního

útvaru v Č. Budějovicích přexerovaný dálnopis „Taktika vůči OF“,² který prý dostali komunisti.

Nadále je zjišťována značná aktivita býv. vysokoškolského učitele PROKOPA z Č. Budějovic. Ve spojení s blíže nezjištěnou KRČMÁŘOVOU koordinuje činnost Skautu³ a dne 2. 12. 1989 odjíždí do Prahy na sraz Junáka. Společně s ním pojedou i další osoby.

V Benešově nad Černou u Kaplice, okr. Č. Krumlov, byly vyvěšeny letáky – platy herců a charakteristika HAVLA. Byla zjištěna reagence, že tyto letáky působí kladně na veřejnost. V tomto místě působí za opozici KAUPA Bohumil,⁴ který si vyžádal na VŠ v Č. Budějovicích u jistého MANDY zásilku letáků na podporu Občanského fóra.^c

Byly zjištěny poznatky o aktivitě protivníka, který připravuje podklady o stavebních nákladech „paláců“ v celém kraji jako součást propagandy proti KSČ.

Dne 30. 11. 1989 od 09.00 do 09.30 hod. proběhlo v prostorách VŠ Č. Budějovice shromáždění studentů v počtu 250 – 300 osob, na němž zazněly následující požadavky: zrušit Lidové milice, zrušit oslovení soudruhu – soudružko na VŠ, zrušit výuku marx-leninismu, zajistit místnost pro stávkový výbor, přístup k rozmnožovací technice, zrušit povinné přednášky. K Občanskému fóru je stanovisko, že podporuje požadavky studentů. Poskytuje jim též auta k výjezdům mimo Č. Budějovice a pod. O pomoc o auta žádali studenti i na stranických orgánech.^d

Závěrem bylo přijato rozhodnutí, že po dohodě s celostátním stávkovým výborem bude stávka trvat do neděle 3. 12. 1989. V 18.00 hod. dne 30. 11. 1989 má proběhnout v areálu vysoké školy studenty organizovaná beseda.

V době od 09.00 do 10.00 hod. proběhlo na MěNV v Č. Budějovicích jednání funkcionářů MěNV s představiteli Občanského fóra v Č. Budějovicích, vedené dr. Mojmírem PROKOPEM a dr. VLACHEM a ještě jednou neustanovenou osobou. Jednání probíhalo ve věci přidělení místností pro činnost OF, když ze strany MěNV jsou nabízeny dvě místnosti v objektu Zemědělského nákupního a zásobovacího podniku v ul. Osvobození v Č. Budějovicích, které OF odmítají převzít. Požadují pro jejich činnost vyčlenit kulturní středisko Staroměstská, což zase odmítá poskytnout MěNV. Celý průběh jednání natáčela živě delegace francouzské televize v počtu 5 osob včetně tlumočnice. Jednání budou dále pokračovat.

Náčelník S StB
České Budějovice
pplk. JUDr. VESELÝ Josef

^a Č. j. OS-00133-204/OV-89. Vlevo českobudějovické razítko, došlo 30. XI.

1989 v 15.20 hod., číslo zprávy 11495. Vpravo razítko II. správy SNB, došlo 30. XI. 1989, č. j. CB-0035-237/03-89, přílohy 0. Toto je škrtnuto a nad tím je další razítko II. správy SNB, došlo 13. XII. 1989, č. j. CB-0032-247/03-89, přílohy 0. V pravém horním rohu Kulhánkův vlastnoruční podpis.

- ^b Asi první polovina odstavce je rukou podtržena (tj. přibližně informace o cestovním setkání Obrody) a zleva je k odstavci připsáno „P/P“.
- ^c První dva větné celky odstavce jsou rukou podtrženy, odstavec je zleva zatržen a je k němu připsáno „P/P“.
- ^d Kromě posledních dvou vět je tento odstavec v podstatě celý rukou podtržen a zleva je k němu připsáno „P/P“.

¹ Tento odstavec byl použit pro zpracování 7. odstavce části „Bezpečnostní situace“ DSZ FMV č. 187 z 1. 12. 1989. Srovn. pozn. 4 dok. 30a.

² Pravděpodobně se jedná o „Praktiky KSČ pro boj s Občanským fórem“, viz Deset pražských dnů..., c. d., s. 499.

³ V problematice „Junák“ byl 14. 5. 1970 5. odd. II. odb. S-StB České Budějovice zaveden OBS s reg. č. 8581: zničen (dle EZO na 2. odd. téhož odboru) v prosinci 1989.

⁴ K osobě B. Kaupy (1954) byl 21. 4. 1989 PS útvarem 5343 zaveden SPO „MÍRA“, reg. č. 18597: zničen 6. 12. 1989.

99b

1989, 30. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva – dodatek.

[...] ^a

Věc: Denní situační zpráva

K bodu 2b/

Vnitřní protivník je formou rozšiřování základny občanských fór a zakládáním stávkových výborů ve všech organizacích, zejména v ekonomických objektech, v trvalé ofenzivě.

V některých případech dochází k radikalizaci postojů zaměstnanců vůči osobám spřízněným s příslušníky SNB a vůči členům KSČ. ^b

Například v Krajské hygienické stanici v Č. Budějovicích je verbálně napadána dcera příslušnice SNB, funkcionáře LM /otce/ pro jejich pracovní působení. Některé spolupracovnice jí říkají, že budou všichni komunisté viset, že místo URBÁNKA jsou všichni pro HAVLA a pod.

V k. p. Škoda Č. Budějovice obdržel ředitel s. p. a předseda CZV KSČ výhružný anonymní dopis s textem „25. 11. pro vás nebylo místo na Letné, zítra už jen na popravišti“. ¹ Dopis obdobného charakteru ob-

držela i Marie FOŠUMOVÁ, ředitelka OÚNZ Č. Krumlov, členka předsednictva KV KSČ (je prověřována možnost využití v kontrapropagandě).

Situace v Jihočeském kraji k 15.00 hod.

V Č. Budějovicích proběhne mj. v 19.30 hod. v DK ROH Ekofórum, kde lze předpokládat diskuze o oprávněnosti výstavby JETE a pod. Účast přislíbil novinář z NSR LANGENBACH Jürgen. Občanskému fóru v Č. Budějovicích bylo přiděleno kulturní středisko ve Staroměstské ulici.

Na dalších okresech je signalizováno, že v Třeboni na okrese J. Hradec dojde v 17.00 hod. k setkání OF, budou přítomni i příslušníci VB. Jsou zde zjištěny určité zárodky předvolební kampaně, neboť občané se mají na lístek vyjádřit, koho by do vedení OF chtěli a koho zásadně nikoliv.^c

Další setkání OF má probíhat i v dalších místech kraje. Následně budeme o věci informovat.

Demonstrace má proběhnout ve Starém Městě v Táboře od 17.00 hod. V Pelhřimově se začínají provádět podpisové akce za zrušení ZO KSČ, a to v družstvu DUP, tělovýchovné jednotě.²

Náčelník správy StB
České Budějovice
pplk. JUDr. VESELÝ Josef

^a Č. j. OS-00133-205/OV-89. Vlevo českobudějovické razítko, došlo 30. XI. 1989 v 17.45 hod., číslo zprávy 11505. Vpravo razítko II. správy SNB, došlo 7. XII. 1989, č. j. CB-0035-236/03-89, přílohy 0. Toto je škrtnuto a nad tím je další razítko II. správy SNB, došlo 13. XII. 1989, č. j. CB-0032-248/03-89, přílohy 0. V pravém horním rohu Kulhánkův vlastnoruční podpis.

^b Tento a předcházející odstavec jsou rukou podtrženy, zleva jsou zatrženy a je k nim připsáno jedno společné „P/P“.

^c Část tohoto odstavce („v Třeboni... kampaně“) je rukou podtržena a zleva je k němu připsáno „P/P“.

¹ Informace o uvedených anonymních dopisech byla zpracována do 17. odstavce části „Bezpečnostní situace“ DSZ FMV č. 187 z 1. 12. 1989. Srovn. pozn. 4 dok. 30a.

² Problematika „tělovýchovné a branné organizace“ byla 27. 1. 1975 2. odd. II. odb. S-StB České Budějovice administrativně podchycena v OBS „SVAZARM“, reg. č. 10903: zničen (dle EZO na 3. odd. téhož odboru) 7. 12. 1989.

1989, 1. prosince, České Budějovice. – Denní situační zpráva.[...]^a

Věc: Denní situační zpráva

K bodu 2b/

Dne 30. listopadu 1989 od 17.00 hod. do 20.45 hod. se konal v DK ROH v Č. Budějovicích diskuzní večer na téma „Výstavba JETE“ a s tím související ekologie. Dotazům odpovídala skupina odborníků z oblasti jaderné energetiky, ekologie a ochrany přírody. Jednání natáčel Českobudějovický rozhlas, který bude část jednání vysílat 2. 12. 1989 od 15.00 do 16.00 hod.

V diskuzi hovořilo asi 30 osob, mimo jiné také zástupce „zelených“ z Rakouska. Celé jednání mělo informativní charakter. Někteří diskutující měli připomínky k výstavbě nebo byli proti JETE.¹

Téhož dne se v 19.30 hod. ve velkém sále Jihočeského divadla v Č. Budějovicích konalo shromáždění „Občanského fóra“ zaměřené na právní otázky současnosti. Zúčastnilo se asi 450 osob, jednání vedl býv. vysokoškolský profesor Mojmir PROKOP, na otázky odpovídali dva právníci z Ústavu státu a práva, z nichž jeden byl údajně dr. PINC (blíže neustanoven). Hovořilo se zejména o ustanoveních par. 92, 93 a 109 tr. z.²

Poté byly zodpovězeny dotazy týkající se postavení studentů a „Občanského fóra“ vůči státu se současnou kritikou poslanců FS. V závěru bylo přijato usnesení s požadavkem odstoupení poslanců FS. Další shromáždění se koná 1. 12. 1989 v 18.30 hod. na téma JE Temelín.

Operativní cestou byl zjištěn obsah rozhovoru dvou pracovníků ČSD Č. Budějovice Jana T[...] (1941), vlakvedoucího žst. ČSD, člena KSČ, bytem Č. Budějovice, s Jindřichem K[...]³ (1946), posunovačem žst. ČSD, bez politické příslušnosti, bytem Č. Budějovice. K[...] se při rozhovoru o současné situaci vyjádřil, že je nutné mít přehled o „zažraných“ členech KSČ, aby až bude třeba, mohla začít jejich fyzická likvidace. T[...] doplnil, že on sám by nejraději členům LM rozbíjel hlavy železnou palicí.^{b+4}

Pramen 1, nedokumentováno.

Dne 1. 12. 1989 v době od 09.00 do 09.30 hod. se uskutečnilo v areálu VŠ Č. Budějovice shromáždění studentů. Dnešní den byl vy-

hlášen jako brigádnický, část studentů jela na venkov agitovat pro svoje požadavky. Krajský výbor KSČ vyhověl jejich žádosti a přidělil jim služební automobil s řidičem. Na shromáždění byly předneseny následující požadavky:

- předat objekt krajské politické školy KSČ pro potřeby studentů se záměrem zřídit zde ubytovnu a jídelnu,
- předání budovy OV KSČ pro potřeby studentů, zaměstnance a funkcionáře přestěhovat do budovy KV KSČ,
- rekreační středisko KSČ na Kubově Huti využít jako hotel,
- zrušení katedry marxismu-leninismu.

Podle stanoviska Jaroslava KALMUSE⁵ (1927), bývalého funkcionáře KV KSČ Č. Budějovice (nyní osoba inklinující k Obrodě), má hnutí Obroda záměr založit politickou stranu na principech sociální demokracie. S DUBČEKEM prý při tom nepočítají. Ten má být krátkodobě prezident, než se ho OF zbaví. Jmenovaný se vyslovil dále tak, že OF a Obroda hodlají nově vytvořené vládě s. ADAMCE v krátké době vyslovit nedůvěru a pak vytvořit svou vládu. Stanovisko na další vývoj mezi Obrodou a OF se prý liší. OF je za plný kapitalismus (ověřeno jen jedním Pramenem).^c

Náčelník správy StB Č. Budějovice:
pplk. JUDr. Josef VESELÝ

^a Č. j. OS-00133-206/OV-89. Vpravo českobudějovické razítko, došlo 1. XII. 1989 v 16.00 hod. (?), číslo zprávy 11529. Vlevo od toho razítka „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 4. XII. 1989, č. j. CB-0032-241/03-89, přílohy 0.

^b Odstavec je částečně rukou podtržen (uvedené osoby a část „je nutné... likvidace“) a zleva je k němu připsáno „PP – ?“.

^c Část tohoto odstavce („má hnutí Obroda záměr... vytvořit svou vládu“) je rukou podtržena a zleva je k němu připsáno „PP“.

¹ Srovn. Temelín. Jihočeská pravda 7. 12. 1989, roč. XLV., s. 4.

² Rozvracení republiky, teror a opuštění republiky.

³ K osobě J. K. byl 25. 7. 1985 2. odd. III. odb. S-StB České Budějovice zaveden SS „TISKAR“, reg. č. 16830; 6. 12. 1985 archivován pod a. č. Z-3658.

⁴ Tento odstavec byl použit pro zpracování 22. odstavce části „Bezpečnostní situace“ DSZ FMV č. 188 ze 4. 12. 1989. Srovn. pozn. 1 dok. 31a.

⁵ K osobě J. Kalmuse byl 24. 7. 1975 1. odd. II. odb. S-StB České Budějovice zaveden SPO „RADÍL“, reg. č. 11634; 18. 8. 1986 archivován pod a. č. 42702, 2. 12. 1988 obnoven týmž oddělením, 30. 3. 1989 převeden na SS, dále jen poznámka „věčný sv. viz r. č. 18579“. 6. 4. 1989 zavedlo 1. odd. II. odb. S-StB České Budějovice SS „NERUDA“, reg. č. 18579; zničen v prosinci 1989.

1989, 4. prosince, České Budějovice. – Denní situační zpráva.[...]^a

Věc: Denní situační zpráva

K bodu 2b/

Zástupce OF z Jihočeských energetických závodů Č. Budějovice požadoval vyloučit členy KSČ z řízení podniku, vyloučit projednávání otázek KSČ na pracovištích, sejmut znaky a symboly KSČ, upravit mzdové a osobní hodnocení, zrušit kádrové odbory, vyloučit KSČ z porad a pod.¹

Celkově na tomto shromáždění dominovaly požadavky na odstoupení prezidenta ČSSR, zrušení LM.

Dne 4. 12. 1989 se uskutečnilo v areálu VŠ Č. Budějovice v době od 09.00 – 09.30 hod. shromáždění studentů, na kterém bylo projednáno následující:

- objekty VŠ jsou hlídané studenty, vstup je dovolen pouze zaměstnancům, rodiče studentů smí dovnitř pouze se souhlasem stávkového výboru,
- studenti se domnívají, že jsou stále trestně odpovědní za dosavadní činnost, protože zatím nebyl přijat shromažďovací a spolčovací zákon,
- požadavek na zkrácení výuky Rj,
- nutnost agitace na vesnicích na podporu požadavků studentů,
- oznámení vzniku „Demokratického fóra komunistů“ na fakultách,
- informace o dalším shromáždění studentů na náměstí v Č. Budějovicích v 16.30 hod. dne 4. 12. 1989,
- zpráva o založení „Občanského fóra“ z řad zaměstnanců na Pedagogické fakultě.

Náčelník správy StB

České Budějovice

pplk. JUDr. VESELÝ Josef

^a Č. j. OS-00133-207/OV-89. Vlevo českobudějovické razítko, došlo 4. XII. 1989 v 17.55 hod., číslo zprávy 11577. Vpravo razítko II. správy SNB, došlo 5. XII. 1989, č. j. CB-0032-242/03-89, přílohy 0.

¹ Tento odstavec byl použit pro zpracování 6. odstavce části „Bezpečnostní situace“ DSZ FMV č. 189 z 5. 12. 1989. Srovn. níže.

Samotná DSZ FMV č. 189 vypadala následovně (neuvádíme její 1. list a část „Nejzávažnější mimořádné události a kriminální trestná činnost“ /viz Ediční poznámka/):

„1. Bezpečnostní situace

Dne 4. 12. došlo na výzvu Občanského fóra /OF/ v některých městech ČSSR k shromážděním. Důvodem k jejich svolání bylo vyjádření protestu proti složení nové vlády ČSSR. V této souvislosti byly vznášeny některé další politické požadavky a výzvy. Největší účast /přes 80 000 osob/ byla zaznamenána v Praze na Václavském náměstí, kde studenti a herci oznámili, že pokračují ve stávce na protest proti složení federální vlády. Jménem sdružení stávkových výborů průmyslových podniků byli pracující vyzváni ke zvýšené stávkové pohotovosti a k zabezpečení případné generální stávky. OF zaútočilo proti některým poslancům zastupitelských orgánů s tím, že ztratili mandáty. Ladislav LIS žádal zveřejnění jmen těch, kteří vyzvali k zásahu spojeneckých vojsk v roce 1968, a zároveň zvážení, zda toto rozhodnutí nezakládá důvod k jejich trestní odpovědnosti. Václav MALÝ obvinil KSČ, že v jejich řadách dochází k aktivizaci neostalinistů, kteří se snaží zachovat zkompromitovaný politický a ekonomický systém.

Obdobná shromáždění se zhruba stejnými požadavky proběhla i v dalších městech, např. v Brně /30 000 osob/, v Bratislavě /60 000 osob/, v Olomouci /8 000 osob/, v Českých Budějovicích /7 000 osob/, v Gottwaldově, Hradci Králové a Ostravě /po 5 000 osob/, Košicích /2 000/, Ústí nad Labem /3 000 osob/.

Mezi studenty University Palackého v Olomouci je rozšířeno prohlášení stávkového výboru vysokých škol v Praze, ve kterém jsou studenti vyzýváni do stávky na protest proti složení vlády ČSSR. Dále je uváděno, že stávkové výbory vysokých škol budou přímo koordinovány s centrem OF a stávkovými výbory umělců, dělníků a rolníků. V prohlášení je dále výzva, aby studenti činnosti na fakultách maximálně podpořili zamítavé stanovisko OF k nové federální vládě.

OF v Olomouci požaduje po Moravských tiskařských závodech, aby začaly tisknout jeho tiskovinu. První číslo mělo vyjít 4. 12. 1989, což se prozatím neuskutečnilo, protože OF není konstituováno jako organizace. Tiskovina má být vydávána v nákladu 5 000 kusů a má 'pravdivě informovat o politickém dění v okrese Olomouc i v jiných místech ČSSR, protože současný tisk uvádí nepravdivé a neobjektivní informace'. [Viz pozn. 3 dok. 141.]

Na zasedání brněnského OF 1. 12. 1989 byl mj. konstituován tzv. parlament, který se skládá ze 43 zástupců ze všech oblastí společenského života, politických stran /mimo KSČ/ a společenských tříd. Jednalo se též o šesti zástupcích KSČ, ale k tomu nebylo přijato rozhodnutí. [Viz pozn. 1 dok. 120.]

Zástupci OF v Jihočeských energetických závodech České Budějovice požadovali na shromáždění vyloučení členů KSČ ze řízení podniku, odstranění organizace KSČ z pracovišť, odstranění znaků a symbolů KSČ. [Viz výše.]

V obci Poběžovice /okr. Domažlice/ se do čela místního OF postavil Jaroslav Kl[...] /1963/, který prohlašuje, že 'komunisty je třeba všet'. V tomto smyslu hovořil o tajemníkovi MNV, protože strhl letáky OF.

V podniku BESKYDSPORT ve Frýdku-Místku /Severomoravský kraj/ vedoucí pracovník závodu Alexandr MOŽDIAK vyhrožuje členům KSČ, že 'pokud nevystoupí ze strany, tak nemusí druhý den již chodit do zaměstnání'. Na základě těchto výhrůžek podepsalo 18 pracovníků prohlášení, že vystoupí z KSČ. Jedná se převážně o ženy, mezi kterými je i několik man-

želez příslušníků SNB. Ty projevují obavy, že na ně budou podniknuty další útoky. [Viz pozn. 3 dok. 141.]

Výhrůžný anonymní dopis obdržel předseda MNV Dolany /okr. Olomouc/, člen KSČ, aby vzhledem k tomu, že se nevzdal své funkce, 'čekal jen to nejhorší'. [Viz pozn. 2 dok. 142.]

Dne 4. 12. 1989 v 02.00 hodin byl v Trnavě při cestě ze zaměstnání postřelen J[...] H[...] /1932, skladník s. p. SLOVLIK Leopoldov, předseda ZO KSS, velitel závodní jednotky LM, poslanec MNV Trakovce/. Jmenovaného zastavil neznámý muž, který mu otevřel dveře od automobilu, namířil na něj pistoli, kterou poškozený strhl, a byl zasažen výstřelem do nohy. Z místa se mu podařilo ujet, bylo po něm ještě několikrát vystřeleno, jednou ze střel byl automobil zasažen. Po pachateli se pátrá.

V Jihomoravském kraji bylo ve Veselí nad Moravou vyhrožováno anonymním dopisem smrti příslušníku SNB a předsedovi ROH s. p. Šroubárny Ždánice /okr. Hodonín/ smrti dcery.

V Hodoníně byl na zastávce městské hromadné dopravy napaden neznámým mužem uniformovaný voják z povolání. Muž mu vyhrožoval smrtí a vykřikoval, 'že pro komunisty již autobusy jezdit nebudou'.

Dne 4. 12. 1989 byly ve Skalici /Západoslovenský kraj/ zjištěny nápisy: 'Smrt komunizmu', 'Smrt KSČ', 'Rolníci a dělníci chtějí svobodu' a 13 hákových křížů.

Dne 14. 12. 1989 spáchal v Košicích sebevraždu skokem z balkonu MVDr. M[...] K[...] /1941, odborný asistent Vysoké školy veterinární v Košicích, předseda ZO KSS/. V dopise na rozloženu svůj čin odůvodnil vývojem situace v ČSSR a útoky na KSČ a její členy.

Dne 4. 12. 1989 rovněž spáchal sebevraždu požitím léků v kombinaci s alkoholem J[...] V[...] /1947, předseda podnikového závodního výboru ROH s. p. SEBA Tanvald, člen KSČ/. Důvodem bylo, že na závodní konferenci ROH byl odmítnut jako kandidát na svou dosavadní funkci s tím, že nedokázal zorganizovat generální stávkou, a tak se postavit za dělníky.

2. Negativní jevy a poruchy v čs. národním hospodářství

V průběhu 4. 12. 1989 nebyly závažné poruchy a události tohoto charakteru hlášeny.“

K uvedené DSZ ještě doplníme, že informace o počtech osob na shromážděních v českých městech dne 4. 12. 1989 (2. odstavec části „Bezpečnostní situace“) musela vycházet z jiných zdrojů než z DSZ z krajů, kde se tyto počty buď vůbec neuváděly (Brno, České Budějovice, Gottwaldov, Hradec Králové), nebo se uváděly jiné (Ostrava – viz dok. 141, Ústí nad Labem – viz dok. 65b); výjimkou je Olomouc, kde se uváděný počet osob shoduje (viz dok. 141).

DSZ FMV č. 189 měla následujících 5 příloh: bez názvu, týkající se trestných činů spojených s příslušníky SNB, PS a SA (rozdělovník neuveden); „Věc: Hodnocení politické situace v Plzni ke dni 4. 12. 1989“ (zdroj i rozdělovník neuveden); „Názory francouzských průmyslových kruhů na vnitropolitickou situaci v ČSSR“ (zdroj i rozdělovník neuveden); „Stanoviska členů rakouské vlády a představitelů rakouských hospodářských grémíí k perspektívám politického a hospodářského vývoje v ČSSR“ (zdroj i rozdělovník neuveden); „Hodnocení současné situace v ČSSR řeckým ZÚ v Praze“ (zdroj i rozdělovník neuveden).

Z příloh uvádíme následující:

„Věc: Hodnocení politické situace v Plzni ke dni 4. 12. 1989

– situace v divadle J. K. Tyla v Plzni se značně vyhrocuje, dochází k na-

rušování vzájemných vztahů mezi jednotlivými pracovníky. Na nátlak stávkového výboru odstupují vedoucí pracovníci divadla. Vzrůstá odpor proti členské základně KŠC v divadle J. K. Tyla, což se projevuje ve výhrůžkách fyzické likvidace komunistů;

- ve s. p. Škoda Plzeň se hovoří o nepotvrzené informaci o odposlouchávání telefonních rozhovorů vedoucích pracovníků CZV KŠC a ZV ROH. Odposlouchané informace jsou předávány pracovníky telefonní ústředny k dispozici opozici a štvavým vysílačkám. Mezi příslušníky LM ve Škodovce se hovoří o tom, že je třeba se připravit na likvidaci;
- dochází k zakládání nových stávkových výborů v podnicích na teritoriu západočeského kraje – s. p. Tosta AŠ, Kremona Luby, ČSD Domažlice, Tesla Nýřany, DP města Plzně;
- situace na důlních provozech k. p. uranové doly Zadní Chodov je nadále konsolidovaná, pracuje se normálně ve všech šachtách. Stávkový výbor byl založen na šachtě Vítkov 2. Mezi pracovníky uranových dolů západočeského kraje se vytváří obava, aby současný dialog nepřerostl v násilný konflikt;
- stále častěji se vyskytují požadavky na zrušení LM v podnicích i ze strany příslušníků LM;
- registrován je i pohyb studentů FAMU po západočeském kraji. Pomocí videokamer natáčejí rozhovory s vytypovanými lidmi /např. dne 3. 12. 1989 zaznamenána snaha o rozhovor s manželkou náčelníka K. Š. LM/. Cílem studentů bylo natočit rozhovor k ohlasům na článek o LM, který vyšel v Pravdě.“

„Stanoviska členů rakouské vlády a představitelů rakouských hospodářských gremií k perspektivám politického a hospodářského vývoje v ČSSR

Podle spolkového kancléře VRANITZKYho a generálního tajemníka Socialistické strany Rakouska CAPa dojde k postupnému oslabování vlivu tzv. občanských iniciativ. Jejich úkoly, některé politické cíle a část členské základny by podle nich měla převzít zejména čs. sociálně demokratická strana. CAP to zdůvodňuje zkušenostmi sociálně demokratických politiků, jež získali při práci v exilu, tradicemi sociálně demokratického hnutí v ČSSR a předpokládaným vyšším intelektuálním potenciálem jeho vedení a členské základny.

CAP rovněž předpokládá, že v souvislosti s vytvořením pluralitní politické struktury dojde k rozdělení Socialistického svazu mládeže na samostatné mládežnické organizace, které se budou politicky orientovat podle jednotlivých politických stran, profesionálních či zájmových společenských skupin. Spolkový ministr pro vědu a výzkum BUSEK se domnívá, že je nutné připravit mládežnickou organizaci Rakouské lidové strany /ÖVP/ na to, aby byla schopna poskytnout vznikajícímu 'opozičnímu hnutí mládeže' v ČSSR morální, metodickou a materiální pomoc. Předpokládá, že dojde k rozvoji vztahů organizací rakouských vysokoškoláků, zelených a církevních spolků s odpovídajícími čs. skupinami. Rakouské církevní organizace se budou orientovat podle něho zejména na Slovensko.

Podle poznatků z rakouských hospodářských kruhů lze v nejbližším období očekávat nátlak politiků Západu včetně Rakouska požadujících urychlená opatření a změny v oblasti tzv. lidských práv a svobod.

Předseda Spolkové hospodářské komory SALLINGER předpokládá, že dojde i k výraznému otevření čs. ekonomiky zahraničnímu kapitálu. Je názoru, že by Rakousko mělo využít takovéto situace k tomu, aby získalo dominantní hospodářské postavení i v ČSSR jako v jedné ze zemí střední Evropy.

Spolkový ministr hospodářství SCHÜSSEL soudí, že by Rakousko mělo

rozšířit svou roli 'mostu' mezi Východem a Západem z politické oblasti i do ekonomické sféry. Označil ČSSR za nejvhodnější objekt z hlediska návratnosti vložených investic. Domnívá se, že rozvoj hospodářských vztahů v tomto směru by bylo možno zahájit po polarizaci politických sil v ČSSR a po stabilizaci čs. vnitropolitické situace. SCHÜSSEL při tom vychází z dosavadního solidního jednání ČSSR v mezinárodních ekonomických vztazích, z relativně nízké čs. zahraniční zadluženosti, solidní výrobní základny a z vysoké schopnosti technických a dělnických kádřů. Rovněž se staví za vedoucí hospodářské postavení své země na teritoriu střední Evropy i po případném vstupu Rakouska do Evropských společenství.

Rakouské hospodářské kruhy očekávají, že v souvislosti s předpokládanými vnitropolitickými změnami se v ČSSR vytvoří i příznivější podmínky k dalšímu rozvoji čs.-rakouské hospodářské spolupráce.“

„Hodnocení současné situace v ČSSR řeckým ZÚ v Praze

Přestože Řecko nemá v úmyslu události v ČSSR oficiálně komentovat, řecký prezident SARDZETAKIS [Christos Sartzetakis] pozorně sleduje vývoj situace v ČSSR prostřednictvím informací řeckého ZÚ v Praze.

Současný vývoj událostí v ČSSR je řeckým ZÚ v Praze hodnocen jako ukončení první, tzv. revoluční etapy vývoje, po níž bude následovat druhá etapa, charakteristická relativním uklidněním v zemi v období vánočních a novoročních svátků.

Jako důvod pro relativní zklidnění situace v ČSSR je udávána únava 'ulice'. Z téhož důvodu Občanské fórum ve svých požadavcích prosazuje mj. právo na stávkou, které by mělo nutit čelné čs. představitele k opatrnému postupu.

V období vánočních a novoročních svátků má aktivitu převzít církve. Pořádané bohoslužby mají zabránit 'depolitizaci mas' a rovněž přispívat k aktivizaci mládeže. V této souvislosti jsou očekávány Pastýřské listy kardinála TOMÁŠKA a dalších církevních hodnostářů působících na Slovensku.

V současném období řecký ZÚ v Praze považuje zásah armády za vyloučený. Řecký velvyslanec v ČSSR POLITIS dokonce tvrdí, že KSC se 'nedožije' svého 18. sjezdu. Podle něho není zatím zřejmá úloha DUBČEKA v politickém životě země. V případě jeho podpory ze strany KSČ by pravděpodobně došlo k oslabení 'masového hněvu'. Vzhledem k tomu, že na Slovensku začal pracovat Světový kongres Slováků, lze předpokládat, že vývoj situace v ČSSR se odvíjí podle předem stanoveného scénáře.

Řecko, stejně jako ostatní státy EHS, se cítí vývojem v ČSSR zaskočeno. Země EHS na svém mimořádném zasedání v Bruselu ve dnech 18. – 19. 11. 1989 s takovýmto průběhem událostí zdaleka nepočítaly. Podle nich si ČSSR pro řešení svých problémů nevybrala příhodné období, neboť nebere v úvahu mezinárodní vývoj, který může být zkomplikován již samotnou tzv. německou otázkou. Řecko i ostatní státy EHS však mají zájem na tom, aby situace v ČSSR byla stabilizovaná.“

1989, 5. prosince, České Budějovice. – Denní situační zpráva.[...]^a

Věc: Denní situační zpráva

K bodu 2b/

Celkovou situaci v Jihočeském kraji lze charakterizovat jako stupňující se aktivitu stoupenců OF ve všech oblastech společenského života, tzn. v rozhodujících ekonomických objektech, kultuře, školství apod. Na různých místech proběhly včerejšího dne manifestace, na kterých bylo v souladu s prohlášením OF v Praze požadováno odstoupení dalších komunistických zástupců ve vládě.

Od 9.00 hodin do 9.30 hodin dne 5. 11. 1989 se uskutečnilo u areálu VŠZ shromáždění 500 – 600 studentů, kde byly projednány mimo jiné tyto skutečnosti: v 10.00 hodin bude uskutečněna beseda na ekologické téma, ve sportovním areálu budou probíhat sportovní turnaje, v 17.00 hodin 12 tříčlenných posádek vyjede v přestrojení za Mikuláše, v 19.30 hodin tisková beseda v menze. Zítřka má přijet na katedru dějepisu rakouská delegace. Byla projednána žádost ke studentům k dalšímu rozšiřování tiskovin po městě.

Náčelník správy StB Č. Budějovice:
pplk. JUDr. Josef VESELÝ

^a Č. j. OS-00113-208/OV-89: pravděpodobně je uvedeno chybně (místo OS-00133...), nicméně ve sběrném archu k daným DSZ má stejnou podobu. Vlevo českobudějovické razítko, došlo 5. XII. 1989 ve 14.55 hod., číslo zprávy 11596. Vpravo razítko II. správy SNB, došlo 5. XII. 1989, č. j. ČB-0032-243/03-89, přílohy 0. Od něho vpravo Zamykalův a pravděpodobně Kupkův vlastnoruční podpis. V pravém horním rohu rukou „AO“.

103

1989, 6. prosince, České Budějovice. – Denní situační zpráva.

[...] ^a

Věc: Denní situační zpráva

K bodu 2b)

Státobezpečnostní situace v kraji zůstává vyhrocena jako v minulých dnech. Ke shromáždění OF na veřejných prostranstvích zatím nedochází.

V jednom případě nám bylo věrohodným Pramenem signalizováno, že osoby z řad OF v Č. Budějovicích (blíže neustanovení) hovořili o problému archivů StB. Jejich konkrétní záměry nebyly zjištěny.

Zást. náč. S StB Č. Budějovice
pplk. JUDr. BRÁCHA Václav

^a Č. j. OS-00133-207/OV-89; není zřejmé, proč se č. j. této DSZ shoduje s č. j. DSZ ze 4. XII. (dok. 101); pravděpodobně jde o chybné uvedení. Vlevo česko-budějovické razítko, došlo 6. XII. 1989 v ? hod., číslo zprávy 11623. Vpravo razítka „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 6. XII. 1989, č. j. CB-0032-244/03-89, přílohy 0. Od nich vpravo Zamykalův vlastnoruční podpis.

104

1989, 7. prosince, České Budějovice. – Denní situační zpráva.

[...] ^a

Věc: Denní situační zpráva¹

K bodu 2b)

Situace po naší linii je charakterizována podobně jako v předchozích dnech zejména aktivitou stoupenců Občanského fóra. Jsou zjišťovány případy, kdy členové strany odevzdávají stranické legitimace – z dů-

vodu ztráty důvěry v KSČ, v jiných případech i na základě psychického nátlaku některých osob hlásících se k OF. Rovněž jsou ze strany OF zaregistrovány snahy o přípravu kontroly archivů StB.

Náčelník správy StB Č. Budějovice:
pplk. JUDr. Josef VESELÝ

^a Č. j. OS-00133-209/OV-89. Vpravo českobudějovické razítko, došlo 7. XII. 1989 v 16.55 hod., číslo zprávy 11645. Pod ním razítko II. správy SNB, došlo 8. XII. 1989, č. j. CB-0032-245/03-89, přílohy 0.

¹ Tato DSZ byla použita pro zpracování 7. odstavce části „Bezpečnostní situace“ DSZ FMV č. 192 z 8. 12. 1989. Srovn. pozn. 1 dok. 19a.

105

1989, 12. prosince, České Budějovice. – Denní informace.

[...]^a

Věc: Denní informace

K bodu 2b)

Z ohlasů získaných našimi prostředky je patrné další zhoršování politické situace v Jihočeském kraji. Pokračují útoky proti KSČ jak v hromadných sdělovacích prostředcích, tak i ve vystoupeních jednotlivých představitelů „Občanského fóra“.

Stávka vysokoškolských studentů v Č. Budějovicích nadále pokračuje, údajně pro neuspokojivé plnění jejich požadavků. Jak jsme již informovali, vydávají studenti svůj vlastní časopis, ve kterém se v jeho druhém čísle objevily ostré výpady proti činnosti KS SNB Č. Budějovice (podrobnosti nejsou známy). Dne 11. 12. 1989 ve večerních hodinách došlo k rozbití skleněné výplně dveří do objektu KS SNB s následným zraněním dozorcího vchodu. Pachatelé jsou dva mladí lidé, muž a žena, jejichž totožnost nebyla zjištěna, protože z místa uprchli. V případě je prováděno další šetření. Členové „Občanského fóra“ v krajské nemocnici KÚNZ požadovali na vedení nemocnice zajištění písemností kádrového oddělení (zapečetění) a zveřejnění informace,

kdo z příslušníků StB do nemocnice docházel a za jakým účelem. Blížejší podrobnosti nejsou známy.^{b+1}

V individuálních případech jsou zjišťovány obavy agenturních prostředků z jejich dekonspirace. Přitom však styk s orgány SNB není až na výjimky odmítán.

Formou letáků a nápisů v Č. Budějovicích a dalších místech kraje je především prosazována kandidatura Václava HAVLA na úřad prezidenta republiky a konání svobodných voleb.

Náč. S StB Č. Budějovice
pplk. JUDr. VESELÝ

^a Č. j. OS-00133-210/OV-89. Vlevo českobudějovické razítko, došlo 12. XII. 1989 ve 13.45 hod., číslo zprávy 11683. Vpravo razítko II. správy SNB, došlo 13. XII. 1989, č. j. CB-0032-246/03-89, přílohy 0.

^b Od 3. větného celku je odstavec celý rukou podtržen a zleva je k tomu připsáno „ÚTOKY NA SNB“.

¹ Tento odstavec byl použit pro zpracování 5. odstavce části „Bezpečnostní situace“ DSZ FMV č. 195 z 13. 12. 1989. Srovn. pozn. 1 dok. 21.

Brno

1989, 17. listopadu, Brno. – Denní situační zpráva.[...]^a

Věk: DSZ FMV ze dne 17. 11. 1989

- 2/ Nepřátelská činnost
- b/ vnitřní protivník

Dne 16. 11. 1989 byla na adresu internátu SOU¹ JIHLAVAN Jihlava doručena poštovní zásilka z Brooklynu, New York, obsahující 3 ks letáků² s nadpisem K-231. Obsah letáku má ostře protisocialistický charakter s citáty SOLŽENICYN³ a je ukončen výzvou k připojení k občanským iniciativám. Podepsán je K-231.⁴

Opatření: Zajištění případných dalších zásilek. Informace pro stranický orgán.

Ve dnech 15. a 16. 11. 1989 byli v Brně zadrženi Jaroslav LUDVÍK, nar. 1960, zam. ČSD, a Marek ADÁMEK, nar. 1972, zam. Kniha Brno, kteří vylepovali samolepky o rozměrech 2,5 x 5 cm s portrétem muže a textem „Propusťte Petra CIBULKU /vykřičník/“. LUDVÍK je vylepoval v prostoru hl. nádraží ČSD, ADÁMEK v trolejbusu.

Po vyslechnutí a zajištění doličných materiálů byli propuštěni. Opatření: Informovat stranický orgán a zaměstnavatele k přijetí vlastních opatření.

Pramen – 2 zjistil, že dne 13. 11. 1989 informoval Petr UHL, nar. 1941, bytem Praha, Hanu HOLCNEROVOU,⁵ nar. 1960, exp. NMS, bytem Brno, o tom, že „Demokratická iniciativa“ se přeměnila na politickou stranu „Demokratická strana“. Do současné doby však nemá zpracován žádný politický program, což je ojedinělý případ.

V souvislosti s tím zastává prof. Milan JELÍNEK, nar. 1923, sig. CH-77, člen celostát. výboru STGM, názor, že rovněž HOS by se měl nechat institucionalizovat. Nezbytné však především je, aby zesílil tlak na státní správu, mocenské orgány a KSČ tak, aby se KSČ nemohla reformovat a došlo k jejímu rozpadu. Tomuto se musí podřídit celá činnost a strategie. Tlak musí být zřetelný především před sjezdem, obdobně jako v MR, a teprve pak je možno jít na represivní složky, jako je např. StB.

Opatření: Informace pro stranický orgán. Činnost objektu je pod kontrolou.

Pramen – 1 sdělil, že dne 14. 11. 1989 se v Brně uskutečnila schůzka brněnské odnože HOSu za účasti asi 30 osob. Schůzku řídil Jaroslav ŠABATA, nar. 1927, sig. CH-77, představitel opozič. hnutí v Jmk, a zúčastnili se jí další exponenti opozice z Jmk, MEZNÍK,⁶ HOLCNEROVÁ, VIDLÁŘOVÁ,⁷ MALÝ⁸ a S[...]⁹ a j.

Hlavním bodem jednání byla otázka zajištění manifestace na den 10. 12. 1989. V otázce výběru místa nedošlo k dohodě, zda se manifestace bude konat před Janáčkovým divadlem, nebo na náměstí Svobody. V rámci uvažovaného programu má být čtena Všeobecná deklarace lidských práv a budou provedena opatření k zabránění narušení této akce ze strany Bezpečnosti, m. j. řádné zabezpečení akce, zdvojení řečníků atd.

Dle způsobu agitace a vehemence, s jakou se zasazoval ŠABATA o úspěšný průběh manifestace, je zřejmé, že hodlá v každém případě vyvolat konfrontaci se státní mocí a poučit se z předešlých nezdařených akcí.¹⁰

Opatření: Informace pro stranický orgán. Příprava rozkladných opatření k zamezení uvedené manifestace a výskytu možného protispolečenského vystoupení.

3/ Negativní jevy a poruchy v čs. hospodářství: 0

4/ Názory a nálady obyvatelstva

NSR novinářka ze Západního Berlína¹¹ Christa KOESTER-MEYER,¹² ved. redakce časopisu HANDELSBLATT, uvedla, že britská ministerská předsedkyně Margaret THATCHEROVÁ při interwiev s novináři uvedla, že pokud v ČSSR neustanou být porušována lidská práva a nepřestane perzekuce obyvatelstva, zveřejní britské listy seznam čs. vládních činitelů a stranických funkcionářů, kteří mají kontakty ve Velké Británii, Švýcarsku, NSR, Rakousku a Francii, včetně výše jejich kont.

Christa KOESTER-MEYER uvedla, že již v minulosti prý zveřejnil NSR týdeník STERN výši majetku v mil. Kčs některých čs. stát. přísl., kde figurovali mimo umělců a sportovců i čs. vládní a straniční představitelé.

Náčelník KS SNB BRNO:
plk. ing. Josef ŠOBÁN¹³

^a Č. j. OS-00213-194/VO-89. Vlevo brněnské razítko, došlo 17. XI. 1989 v 15.20 hod., číslo zprávy 10830. Vpravo rukou připsáno „1-4/ Kabele, 5/ Prokš“, k tomu jsou připojeny jejich vlastnoruční podpisy a pod nimi jeden nečitelný; pod tím razítko II. správy SNB, došlo 20. XI. 1989, č. j. CB-0036-286/03-89, přílohy 0. Jednotlivé oddíly situační zprávy končí

uvedením opatření jsou po straně zleva rukou očíslovány (1/ – 5/: číslice 5 je před „4/ Názozy a nálady obyvatelstva“).

- 1 Problematika středních odborných učilišť byla jednotlivými okresními odděleními (O-StB) správy StB Brno sledována zřejmě v objektových svazcích s krycím jménem „UCENĚ“: konkrétně od 25. 3. 1986 O-StB Gottwaldov v OBS „UCENĚ IV.“ s reg. č. 38166, O-StB Prostějov v OBS „UCENĚ 8“ s reg. č. 38170, od 27. 3. 1986 O-StB Žďár n. Sáz. v OBS „UCENĚ XIII.“ s reg. č. 38176, O-StB Břeclav v OBS „UCENĚ III.“ s reg. č. 38178, O-StB Hodonín v OBS „UCENĚ V.“ s reg. č. 38189, O-StB Kroměříž v OBS „UCENĚ VII.“ s reg. č. 38196, O-StB Jihlava v OBS „UCENĚ VI.“ s reg. č. 38198, O-StB Třebíč v OBS „UCENĚ IX.“ s reg. č. 38200, O-StB Blansko v OBS „UCENĚ I.“ s reg. č. 38202 a O-StB Znojmo v OBS „UCENĚ 12“ s reg. č. 38204 (u OBS s reg. č. 38176, 38198, 38200 a 38204 skartace nevyznačena, ostatní zničeny koncem roku 1989). Dne 1. 2. 1989 zaregistrovalo navíc 3. odd. II. odb. S-StB Brno v problematice „stř. školy, uč.“ OBS „SENIOR“ s reg. č. 41628 (skartován koncem roku 1989).
- 2 Již 8. 3. 1966 evidovalo 6. odd. II. odb. S-StB Brno OBS „TISK“ s reg. č. 11570, v jehož rámci byla řešena problematika „protistátních tiskovin“, a to až do jeho skartace na 4. odd. téhož odboru koncem roku 1989. Na úrovni okresů byla tato problematika sledována v následujících OBS: od 25. 3. 1960 (dle EZO od dubna 1958) O-StB Prostějov v OBS „LETÁKY“ (dle EZO „LETÁKY 9“) s reg. č. 7350 („teror – letáky“), od 5. 9. 1968 O-StB Gottwaldov v OBS „TISK“ s reg. č. 14106 („teror – letáky“), od 28. 7. 1969 O-StB Uherské Hradiště v OBS „KONSUL“ s reg. č. 14300 („protist. tisk.“), od 14. 5. 1970 O-StB Jihlava v OBS „PISEMŇOSTI“ s reg. č. 14629 („protistátní písemnosti“), od 25. 8. 1970 O-StB Žďár n. Sáz. v OBS „LIST“ s reg. č. 14783, od 4. 12. 1970 O-StB Kroměříž v OBS „DOPIS“ (dle EZO „DOPIS 8“) s reg. č. 14922, od 2. 2. 1971 O-StB Znojmo v OBS „LETÁKY“ (dle EZO „LETÁKY 63“) s reg. č. 15032, od 10. 5. 1972 O-StB Třebíč v OBS „PISMÁCI“ s reg. č. 16303 („protistátní dokumenty“), od 20. 6. 1972 O-StB Břeclav v OBS „PISATEL“ (dle EZO „PISATEL 4“) s reg. č. 17000 a od 7. 11. 1989 O-StB Vyškov v OBS „NOUZE“ s reg. č. 42416. 13. 5. 1977 zavedlo navíc 4. odd. II. odb. S-StB Brno OBS podchycující tiskoviny Charty 77: reg. č. 28047, problematika „protistátní tiskoviny“, kr. jm. „CHARTA“ (u OBS reg. č. 14106, 14629, 14922 a 15032 skartace nevyznačena, ostatní zničeny koncem roku 1989).
- 3 K osobě Alexandra I. Solženicyna (1918) byl 4. 6. 1975 3. odd. 2. odb. X. S-SNB zaveden OS „PAUK“, reg. č. 9352; v neuvedenou dobu předán na 4. odd. téhož odboru, SOO téže správy, 10. 8. 1978 archivován (složky KPP a zřejmě i DOK zničeny) 2. odd. 4. odb. X. S-SNB pod a. č. 670553.
- 4 Objektový svazek shromažďující poznatky k problematice K-231 v kraji se nám nepodařilo nalézt, na úrovni okresů byla jednotlivými O-StB sledována uvedená problematika v následujících objektových svazcích: od 6. 4. 1970 O-StB Prostějov v OBS „K 231“ s reg. č. 14590, od 4. 2. 1971 O-StB Jihlava v OBS „DOBRODRUZI“ s reg. č. 15039, od 20. 8. 1971 O-StB Břeclav v OBS „KLUB“ s reg. č. 15476, od 7. 10. 1971 O-StB Uherské Hradiště v OBS „KLUB“ (dle EZO „KLUB 61“) s reg. č. 15564, od 7. 3. 1972 O-StB Hodonín v OBS „URAN“ s reg. č. 15919 (od téhož data vedlo O-StB Hodonín též OBS „KLUB“ – dle EZO „KLUB 6“ – s reg. č. 15920, a to v problematice „nelegální org. a kluby /FLČ/“) a od 13. 4. 1972 O-StB Třebíč v OBS „REHAB“ s reg. č. 16072. Pro úplnost uvedme i jedině dva nalezené OBS zavedené na KAN: 4. 2. 1971 zaregistrovala O-StB Jihlava OBS „ZMATKÁŘI“ (dle EZO „ZMATKAR“) s reg. č. 15038 a 25. 10. 1971

O-StB Prostějov OBS „KADET“ s reg. č. 15626 (ten však byl 30. 1. 1974 uložen pod a. č. 198; u OBS s reg. č. 15039, 15476 a 15038 skartace nevyznačena, ostatní zničeny koncem roku 1989).

- ⁵ K osobě H. Holcnerové a akci „MATKA“ srovn. *Securitas Imperii* č. 3/1996, s. 169. K „objektu“ akce „MATKA“ existuje nedatované memorandum pravděpodobně z proveniencie IV. odb. S-StB Brno:

„Stručná charakteristika: Objekt prováděla tr. činnost dle § 100 tr. z. v nelegálních strukturách NMS, zejména při organizování nelegálních konspirativních schůzek, např. v bytě Zdeny HRUBÉ, [...]. Udržuje úzké styky s protisocialisticky zaměřenými osobami. Podílela se na organizování a přímé účasti na protispolečenských vystoupeních a nepovolených shromážděních.

Zjištěné adresy: Bo, Filipinského 21; Bo, Kamenná kolonie 35 – Kulturní dům; Bo, [...] – Váňovi; Bo, Průchodní 2; Bo, Česká 32

Styk s Janem SLÁDKEM, Petrem POSPÍCHALEM, [...] 1960, Bo, [...], Jaroslavem ŠABATOU, [...] 1927, Bo, [...], Rudolfem VĚVODOU, [...] 1964, Bo, [...], Dušanem SKÁLOU, [...] 1954, Bo, [...], asi 35letým mužem z vozidla Š 100, BMN 10-44, osádkou vozidla Š 120, BML 25-91, Radomírem MALÝM, [...] 1947, Bo, [...], asi 40letým mužem z vozidla VAZ, BMM 23-16, Janem ŠABATOU, [...] 1952, Bo, [...], Ivonou KONEČNOU, [...] 1965, Blansko, [...], Ivou SYNÁKOVOU, [...] 1954, Bo, [...], Vitem SKŘÍPALEM, [...] 1967, Bo, [...], Zuzanou VORÁČOVOU, [...] 1959, Uh. Hradiště, [...], Pavlínou SLÁDKOVOU, [...] 1965, Bo, [...], Františkem DERFLEREM, [...] 1942, Bo, [...], Petrem CIBULKOU, [...] 1950, Bo, [...], Evou VIDLAŘOVOU, [...] 1947, [...], Karlem COURALEM, [...] 1942, Bo, [...].“

A MV ČR, nezpracované materiály IV. S-SNB, mikrofilm „BR“.

Až dosud se nepodařilo v registru svazků správy StB Brno nalézt objektové svazky, které by byly na úrovni kraje či dokonce okresu vedeny na jednotlivé nezávislé iniciativy; určitou výjimkou je OBS „HNUTÍ“, reg. č. 36783, založený 7. 1. 1985 4. odd. II. odb. S-StB Brno v problematice „buržoaz. pacifis.“ na nespecifikovanou opoziční skupinu („zrušen“ počátkem prosince 1989).

- ⁶ K osobě Jaroslava Mezníka (1928) zavedlo 17. 1. 1972 2. odd. II. odb. S-StB Brno OS „AKADAMIK“, reg. č. 15775, který byl v problematice „exp. pravice“ vyčleněn „z bloku 14151“: v neuvedenou dobu archivován pod a. č. 30968. Rozpracování obnoveno (vyčleněním z OBS „STÍN“, reg. č. 14609, který byl od r. 1970 veden v problematice „býv. nár. soc.“ – blíže viz pozn. 9 dok. 111) 26. 2. 1975 4. odd. II. odb. S-StB Brno v problematice „nár. soc.“ (v r. 1989 u sv. NO uvedeno jako „nez. soc.“) v SPO „FILOLOG“, reg. č. 23520: 7. 2. 1977 převeden na SŠ, „objekt“ akce zaevidován jako NO pravděpodobně 20. 4. 1976 (nejprve „2/144“, posléze „1/62“), skartace v registru nevyznačena; samostatný sv. NO s reg. č. 42163 vyčleněn 2. odd. II. odb. S-StB Brno 3. 8. 1989, „zrušen“ počátkem prosince téhož roku. Spektrum svazků by nebylo úplné bez kontrolního svazku „FILOLOG“, reg. č. 34773: od 16. 11. 1987 veden nejprve 2. odd. 1. odb. X. S-SNB, posléze 2. odd. 10. odb. II. S-SNB (OP: kpt. Miloslav Machatý), právní kvalifikace § 98 tr. z., zničen 6. 12. 1989. K „objektu“ signálního svazku „FILOLOG“ existuje nedatované memorandum, které zpracovalo 1. odd. II. odb. S-StB Brno (jako operativní pracovník zodpovědný za akci je uveden npor. Vlastimil Caska /npor. od 1. 4. 1986, na 1. odd. do 1. 12. 1988/):

„Popis objektu: [...]

Charakter činnosti: Je v úzkém kontaktu na tzv. „bývalé historiky“ z Prahy, podílel se na tvorbě Historického sborníku, nyní je jedním z autorů nového sborníku ‘O smyslu českých dějin’.

Styky v Praze: Marie REINBERGROVÁ /sestra/, Milan OTÁHAL, Petr PITHART, František HOFMANN, Milan HÜBL, Bohumil ČERNÝ, František ŠMAHEL, Jiří DOLEŽAL, Eva KANTŮRKOVÁ, Rudolf SLÁNSKÝ, Václav MALÝ, Rudolf BATTEK...

Zaměření a cíl sledování: Dokumentovat veškeré styky jmenovaného. Zaměřit se na předávání různých materiálů. Doba a délka sledování bude konzultována před započítím sledování. Ve většině případů přespává u své sestry Marie REINBERGROVÉ.

Vyjádření IV. odboru S-Stb Brno: Sledování prováděno nárazově od r. 1977. Po celou tuto dobu je velmi pozorný ke svému okolí, zejména před schůzkou nebo návštěvou adresy. Velice pozorně sleduje osoby v blízkém okolí jak při pěším pohybu, tak v prostředcích MHD. Rovněž si všimá zaparkovaných vozidel, prázdných i s osádkou. Nebylo zjištěno, že by odhalil sledování.

A MV ČR, neuspořádaný materiál IV. S-SNB, mikrofilm „X – MEMORANDUM BRNO“.

Pro úplnost zbývá dodat, že v problematice „nepřátelských osob“ byl od 20. 11. 1970 6. odd. (později 1. odd.) II. odb. S-Stb Brno veden OBS „NEPŘÁTELSKÉ OS.“ s reg. č. 14896 (zničen koncem roku 1989, včetně dílu č. 1 a složky KPP). Na úrovni okresů byla daná problematika sledována v následujících OBS (všechny registrovány 20. 11. 1970, krycí jména uvádíme dle ĚZO, v registru svazků je uvedena pouze problematika – „nepřátelské osoby“): O-Stb Blansko v OBS „NO 1“ s reg. č. 14897, O-Stb Břeclav v OBS „NO 4“ s reg. č. 14899, O-Stb Gottwaldov v OBS „NO 5“ s reg. č. 14900, O-Stb Hodonín v OBS „NO 6“ s reg. č. 14901, O-Stb Jihlava v OBS „VYKVVET“ s reg. č. 14902, O-Stb Kroměříž v OBS „NO 8“ s reg. č. 14903, O-Stb Prostějov v OBS „NO 9“ s reg. č. 14904, O-Stb Třebíč v OBS „NO 60“ s reg. č. 14905, O-Stb Uherské Hradiště v OBS „NO 61“ s reg. č. 14906, O-Stb Vyškov v OBS „REBELOVE“ s reg. č. 14907, O-Stb Znojmo v OBS „NO 63“ s reg. č. 14908 a O-Stb Zďár n. Sáz. v OBS „NO 64“ s reg. č. 14909 (u OBS s reg. č. 14899 a 14900 skartace nevyznačena, ostatní zničeny koncem roku 1989). V květnu 1977 byl kromě toho na kraji zaregistrován OBS „CHARTA“ s reg. č. 28047 (v roce 1989 zničen na 2. odd. II. odb. S-Stb Brno).

⁷ Eva Vidlařová (1947): její jméno je uvedeno chybně i dále, k tomu už nečiníme poznámku. K její osobě byl 27. 7. 1982 2. odd. II. odb. S-Stb Brno v problematice „kultura a umění“ zaveden SS „SEMETRIKA“, reg. č. 34060: 1. 10. 1984 ukončen archivací pod a. č. 428615. 30. 10. 1988 zavedl tentýž útvar k témuž „objektu“ SS „TRUDA“, reg. č. 41436, tentokrát v problematice „kultura“: v březnu 1989 („03/89“) uložen pod stejné a. č. jako původní svazek. 17. 5. 1989 byl 4. odd. II. odb. S-Stb Brno zaveden SPO „TRUDA“, reg. č. 41950: 16. 10. 1989 opět převeden na SS a počátkem prosince 1989 „zrušen“ při skartacích. K „objektu“ akce „TRUDA“ existuje nedatované memorandum pravděpodobně z proveniencí IV. odb. S-Stb Brno:

„Objekt se podílí na organizování nátlakových a konfrontačních akcí, jakož i získávání a kolportaci samizdatových materiálů a na různých podpisových akcích. Udržuje styky na Jaroslava a Jana ŠABATU, Františka DERFLERA a další osoby. §§ 98, 171, 100.

Zjištěné adresy: MANDA – KOJDOVÁ Alena, [...] 1956, Brno, [...]; KOZEL – ČAJZL Karel, [...] 1944, Brno, [...]; EDA – STUHLÍK Dušan, [...] 1972, Brno, [...]; EVA – LAŠTOVKOVÁ Michaela, [...] 1972, Brno, [...]; KLÁRA – TICHÁ Zdenka, [...] 1940, Brno, [...]

Zjištěné adresy: Brno, [...] – Veselský; Brno, Jaselská 10; Brno, Šumavská 5; Brno, Bayerova 40; Brno, [...] – VACEK Josef, [...] 47, LADA [...]; Brno,

Engelsova 4 – Š 120, SPZ cizince, BMB 05-77, DOFKOVÁ Jalee, 1951; Brno, tř. Říjnové revoluce 40 – Ing. OWEYSSI; Brno, nám. SNP 12; Brno, Veveří 67

Styk se ŠTENCLEM (S-IVAN z A-GEOLOG I), objektem A-MARTIN I, COSMOS, VŮDCE, HONZA, MARAD, SOKL, MIREK, MACH, ALŽBĚTA, Milan PÁLEŠ, [...] 1961, zam. Teplotechna Brno, bytem Brno, [...], objekty ONDRA I, SPOJKA, BEDŘICH, ŠÍDLO, Julie BLÁŽKOVÁ, [...] 1955, Brno, [...], Simona HRADILÍKOVÁ [Hradílková], [...] 69, Lipník nad Bečvou [...], Brno, [...], volala na TČ 639100.“

A MV ČR, nezpracované materiály IV. S-SNB, mikrofilm „BR“.

- ⁸ K osobě Radomíra Malého (1947) a akci „MARAD“ srovn. Securitas Imperii č. 3/1996, s. 169 (sv. s reg. č. 22743 byl zaveden 18. 11. 1974). 27. 2. 1989 byl 1. odd. 9. odb. II. S-SNB zaveden kontrolní svazek „MARAD“, reg. č. 36893, za účelem postihu „objekta“ dle § 178 tr. z. (OP: npor. Karel Fikar), 6. 12. 1989 zničen. K „objektu“ akce „MARAD“ existují dvě memoranda, první zřejmě z provenience IV. odb. S-StB Brno:

„Objekt je aktivní laik ŘKC, hlavní představitel KI ŘKC v JmK (?), signatář CHARTY 77 a uznávaný literát v oblasti ŘKC. Má kontakty na čelní katolické a pravicové experty v Praze: kardinál Tomášek, Otto Mádr, manželé Kaplanovi, Rudolf Battěk, Ladislav Heldánek [Hejdánek], Josef Zvěřina, Václav Malý, ZÚ USA a VB; styky s redakčním klérem v PLR – Andrzej Kucharski, L. Kozłowska, na RVA do Říma a nepotvrzené na RSE v Mnichově.

V Brně a JmK udržuje styky na objekty akcí MARAD III, UČEŇ, PRÁVNÍK, DRÁHA a MEČ I.

Zjištěné styky: JAN – ing. ZELINKA Pavel, Bo, [...]; PETR – TERLÍK Miroslav, Bo, [...]; ADAM – ing. NĚMEC Ivo, Bo, [...]; EVA I. – ŠEVČÍKOVÁ Marta, Bo, [...]; IVA – ADÁMKOVÁ Zdislava, Bo, [...]; EVA – NĚMCOVÁ Jana, [...]; EMA – ŠEVČÍKOVÁ Anna, Bo, [...]; ALENA – STEJSKALOVÁ Helena, Bo, [...]; PEPINA – OUJEZDSKÁ Helena, Bo, [...]; BETA – ing. JINDROVÁ Marie, 1946, Bo, [...]; JANA – ing. ŠVANCAROVÁ Jana, [...] 1951, Bo, [...]

Zjištěné adresy: Bo, [...] – HAVLÁT, SÝKORA; Bo, Mučednická 36; Bo, [...], Dr. RAZÍK; Bo, [...] – ing. ZELINKA; Bo, [...] – MUDr. STUHLÍK, CHUDOBA; Rousínov, Kalouskova 22; Kroužek u Rousínova; Bo, Tábor 34 a – MIKLÍČKOVI; Vysoké Mýto, u Internátu 415/2; Bo, [...] – MUDr. JEDLIČKA; Gottwaldov-Malenovice, Mlýnská 738; Otrokovice, Jungmanova 1162; Brno, Krkoškova 36 a Bo, Grohova 63

Další poznatky: ing. BRTNÍK Jiří, Babice n/Svit. [...], maj. voz. [...]; HORKÝ /kapit. vikář/, voz. SPZ [...]; SUCHÁNEK Jindřich, Olomouc, [...], maj. voz. [...]; KVĚTÁK Tomáš, Otrokovice, [...], voz. SPZ [...] přivezlo do Brna na Krkoškova 36 a materiál; HADRAVA Lubomír, Kojčice [...], okr. PE, maj. voz. SPZ [...]; Caravan Renault, SPZ [...] TV 67 (Francie), osádka uskutečnila v rámci akce konspirativní schůzku“

A MV ČR, nezpracované materiály IV. S-SNB, mikrofilm „BR“.

Druhé memorandum je z 30. 3. 1987 a bylo zpracováno 5. odd. II. odb. S-StB Brno (jako operativní pracovník zodpovědný za akci „MARAD“ je uveden npor. Josef Novák, jako jeho nadřízený náčelník kpt. Milan Kudláček, akce je vedena v problematice „řím. kat. církve – KI“):

„Popis osoby: [...]

Zvláštní znamení: [...]

Styky v Praze: viz přílohy

Styky na ZÚ: je předpoklad, že má styky na většinu ZÚ KS

Stanoviště IV. odboru /zde/: Akce prováděna nárazově od r. 1977. Chování objektu bylo velmi pozorné ke svému okolí. Pozorně si všímá osob

i vozidel pohybujících se v jeho blízkosti. Násilná kontrola však zjištěna nebyla.

Styková báze objektu akce „MARAD“, reg. č. 22743 – PRAHA

Kard. František TOMÁSEK, nar. [...] 1899, Pha, [...]; ThDr. Otto MÁDR, nar. [...] 1917, Pha 5, [...]; Marie KAPLANOVÁ, nar. [...] 1928, Pha 6, [...]; Jiří KAPLAN, nar. [...] 1925, Pha 6, [...]; Rudolf BATTĚK, nar. [...] 1924, Pha, [...]; Ing. Pavel BRATINKA, nar. [...] 1946, Pha; Ladislav HEJDÁNEK, nar. [...] 1927, Pha, [...]; ThDr. Josef ZVĚŘINA, nar. [...] 1913, Pha, [...]“ *A MV ČR, nezpracované materiály IV. S-SNB, mikrofilm „X – MEMORANDUM BRNO“.*

- ⁹ K osobě D. S. (1922) byl 18. 12. 1968 2. odd. VI. odb. S-StB Brno v problematice „amnestanté“ zaveden pozorovací svazek „KAPOUN“, reg. č. 14149, u něhož se v registru nachází poznámka „8. března 1971 převedeno na agent. svazek“. Svazek kandidáta agenta „MARTIN“, reg. č. 15133, byl zaregistrován stejným oddělením 8. 3. 1971 pravděpodobně v problematice „K-231“: posléze byl veden 1. odd. II. odb. S-StB Brno a skartován zřejmě v prosinci 1989 („SKART 89“); v registru je poznámka „zaverbován na agenta“ a razítko „19. X. 71“.

K získání celkového pohledu na problematiku agenturně důvěrnické sítě řízené operativními odbory S-StB Brno i okresními O-StB je nutno publikovat přehled bývalého statisticko-evidenčního odboru (SEO) FMV k 31. 10. 1989 (před skartacemi) a k 31. 1. 1990 (po skartacích), který byl ÚDV zaslán přípisem s č. j. ASU-1281/93 z 27. 10. 1993. Je možné, že počet skartovaných svazků byl vyšší než zde uvedený stav k 31. 1. 1990: statistika byla vytvořena pouze na základě údajů, jež měl SEO FMV k dispozici od krajských statisticko-evidenčních oddělení.

STAV K 31. ŘÍJNU 1989/STAV K 31. LEDNU 1990					
	AGENT	REZIDENT	KONS. BYT	PROP. BYT	DŮVĚRNÍK
1. odbor	179/152	2/2	22/22	1/1	174/151
2. odbor	186/0	0/0	21/0	5/0	128/0
3. odbor	239/233	1/1	32/32	7/7	354/157
okresy	760/306	12/5	14/11	97/38	1363/502
CELKEM	1364/691	15/8	89/65	110/46	2019/810

- ¹⁰ Tento a předcházející 2 odstavce byly použity pro zpracování přílohy DSZ FMV č. 178 z 20. 11. 1989 s názvem „Schůzka brněnské skupiny 'Hnutí za občanskou svobodu'“: zdroj – KS SNB Brno, rozdělovník – ss. Jakeš, Adamec, Indra, Hoffmann, Fojtík, Hegenbart. V uvedené příloze DSZ FMV se neobjevila charakteristika Jaroslava Šabaty.

- ¹¹ Problematika zahraničních novinářů z kapitalistických států byla od 7. 10. 1971 1. odd. II. odb. (později pravděpodobně 2. odd. I. odb.) S-StB Brno sledována v OBS „NOVINÁŘ“, reg. č. 15575: skartace v registru nevyznačena.

- ¹² K uvedené novinářce (v registru svazků uvedena jako Christa MEYER-KOESTER, 1933) vedlo od 4. 7. 1988 1. odd. 1b (od 16. 2. 1989 4. odd. I.) odb. S-StB Praha SPO „PRESS“, reg. č. 46295: zničení v registru nevyznačeno.

- ¹³ Josef Šobáň (1934) nastoupil 1. 1. 1959 jako referent k OO-MV Uherský

Brod. Od 30. 11. 1959 do 29. 2. 1960 byl frekventantem základní školy MV ve Slapech. 1. 4. 1960 přeřazen na OO-MV Vsetín do funkce referenta 4. oddělení. V roce 1964 ukončil studium dvouleté Střední odborné školy MV ve všech oborech s výtečným prospěchem. 1. 9. 1965 se stal starším referentem OO-MV Vsetín. V letech 1968 – 1969 zastupoval náčelníka O-StB Vsetín (do konce listopadu 1969). 1. 12. 1969 byl jmenován náčelníkem O-StB Nový Jičín, 1. 1. 1975 náčelníkem III. odboru S-StB Ostrava. Od 1. 5. 1977 zastával funkci zástupce náčelníka S-StB Ostrava a 1. 1. 1980 se stal náčelníkem S-StB KS SNB Ostrava. V dubnu 1982 absolvoval kurz pro nomenklaturní kádry při VŠ FED KGB v Moskvě. 20. 1. 1988 byl přemístěn do funkce náčelníka KS SNB Brno. 13. 1. 1990 byl Josef Šobán odvolán z funkce a 31. 1. 1990 uvolněn ze služebního poměru příslušníka SNB.

Dosažené hodnosti: od 1. 2. 1959 strážmistr, od 1. 10. 1960 starší seržant, od 1. 9. 1961 poručík, od 1. 9. 1964 nadporučík, od 1. 9. 1968 kapitán, od 1. 9. 1973 major, od 1. 11. 1979 podplukovník, od 1. 11. 1983 plukovník.

Medaile: „Za službu vlasti“ (1965), „Za zásluhy o obranu vlasti“ (1970), „50. výročí založení KSČ“ (1971), „25. výročí Vítězného února“ (1973), „30. výročí osvobození ČSSR Sovětskou armádou“ (1975), „Za upevňování přátelství ve zbraní II. stupně“ (1973), „Za upevňování přátelství ve zbraní I. stupně“ (1981), „Medaile SNB“ (1981), „Řád Rudé hvězdy“ (1984) a „Čestný odznak SNB“ (1984).

107

1989, 19. listopadu*, Brno. – Denní situační zpráva.

[...]^a

Věc: DSZ FMV ze dne 19. 11. 1989

2/ Nepřátelská činnost

a/ vnější protivník: – 0

b/ vnitřní protivník

V návaznosti na informace zahraničních sdělovacích prostředků o údajném „brutálním zásahu“ Bezpečnosti v Praze dne 17. 11. 1989 byla na teritoriu Jmk zaznamenána aktivizace nepřátelských seskupení.

Dne 19. 11. 1989 byly v Brně na vysokoškolských kolejích zjištěny dva druhy letáků (cca 14 ks) psaných prostřednictvím počítačové techniky. Obsahem letáků je: výzva pražských divadelních umělců pro všechna divadla v ČSSR, aby se připojili k týdenní protestní stávce studentů a nabídli divadelní prostory k veřejné diskusi. Navrhují vyhlásit na pondělí 27. 11. 1989 mezi 12.00 – 14.00 hod. protestní generální stávkou. Druhý leták popisuje manifestaci studentů v Praze

dne 17. 11. 1989 a údajně „ubití“ studenta UK v Praze Martina ŠMÍDA. Leták vyzývá k veř. protestu dne 20. 11. 1989 v 17.00 hod. na nám. Svobody v Brně a je podepsán 9-ti osobami za „brněnské občanské iniciativy“.

Na výzvu pražských divadelních umělců reagovali dne 19. 11. 1989 herci brněnského Mahenova divadla.¹ Organizátor akce, šéf činohry Mahenova divadla O[...] Š[...],² nar. 1931, bytem Brno, bezpartijní, v době okupace [...], rozvedený z dův. [...], za přítomnosti herců divadla oznámil před večerním představením, že herci uved. divadla ne-souhlasí se situací v Praze, připojují se k výzvě a nebudou hrát. Následně byla výzva pražských divadelních umělců přečtena.

Poté Š[...] předal slovo přímému účastníkovi demonstrace v Praze, jistému Jakubovi ŠPALKOVI, ve stáří cca 20 let, údajně student pražského DAMU, který sugestivně informoval přítomné o „brutálním“ zásahu Bezpečnosti v Praze. Dále Š[...] vyzval obecnost divadla k účasti na demonstraci v Brně dne 20. 11. 1989 v 17.00 hod. a k účasti na generální stávce dne 27. 11. 1989 mezi 12.00 – 14.00 hod.^b

Dle operativních poznatků se má Jakub ŠPALEK, blíže neustanovený student pražského DAMU, podílet na organizování studentských protestních akcí a stávkových výborů na vysokých školách.

Rovněž v gottwaldovském divadle Studio G s kapacitou 100 diváků byly dne 18. 11. 1989 hercem Divadla pracujících v Gottwaldově Ivanem KALINOU, nar. 1942, bytem tamtéž, přečteny výzvy k přit. divákům. Jednalo se o výzvu studentů DAMU v Praze k týdenní protestní stávce a již výše uvedenou výzvu pražských divadelních umělců. Na základě souhlasu s přednesenou výzvou opustilo divadlo asi 70 diváků, zbývajících 29 diváků shlédlo [!] představení. Dne 19. 11. 1989 byly výzvy divákům, z pověření divadelního souboru, opět KALINOU přečteny a divadelní představení se přes protesty asi poloviny diváků neuskutečnilo.

Bylo zjištěno, že KALINA obdržel část výzvy od studentky DAMU v Praze, jisté MARTINOVÉ (neustanovená), druhou část předal KALINOVÍ režisér pražského Divadla Na zábradlí RAIMOND³ (blíže neustanoven).

Opatření: O vývoji situace je průběžně informován vedoucí tajemník JmKV KSČ s. HERMAN. Opatření je prováděno v součinnosti se stranicovými orgány státní správy a akademickými funkcionáři vysokých škol. Jsou přijata opatření k zajištění procesní dokumentace v součinnosti s krajskou prokuraturou v Brně.

3. Negativní jevy a poruchy v čs. hospodářství: – 0

4. Názory a nálady obyvatelstva: – 0

Náčelník KS SNB Brno
plk. ing. ŠOBÁŇ

^a Č. j. OS-00213-195/VO-89. V hlavičce není uvedeno „Pilně“. Vlevo brněnské razítko, došlo 20. XI. 1989 v 3.40 hod., číslo zprávy 10861. Vpravo rukou připsáno „s. Kabele, s. Knížek, s. Smrž“, k tomu jsou připojeny jejich vlastnoruční podpisy (?) a Zamykalův; u nich razítko II. správy SNB, došlo 20. XI. 1989, č. j. CB-0036-285/03-89, přílohy 0.

^b Odstavec je částečně rukou podtržen, jeho druhá polovina je zprava zažena a k tomu je připojen vykřičník.

¹ Mahenovo divadlo bylo s největší pravděpodobností rozpracovááno v rámci problematiky „kultury“ (viz OBS „TEORETIK“, reg. č. 14487, zaveden 21. 1. 1970 6. odd. II. odb. S-StB Brno, zničen při skartacích počátkem prosince 1989). Některá okresní oddělení StB zaregistrovala vlastní OBS v problematice „kultury“: 29. 1. 1970 O-StB Gottwaldov OBS „HUMANISTÉ“ s reg. č. 14494, 23. 3. 1970 O-StB Jihlava OBS „KULTURA“ s reg. č. 14556, 7. 6. 1971 O-StB Břeclav OBS „UMĚLEC“ s reg. č. 15333, 26. 1. 1973 O-StB Uherské Hradiště OBS „OSVĚTA“ s reg. č. 18258, 16. 6. 1976 O-StB Vyškov OBS „MŮZY“ (dle EZO „MUZA“) s reg. č. 26150 (u OBS s reg. č. 14494 a 14556 skartace nevyznačena, ostatní zničeny koncem roku 1989).

² O. Š. byl shodou okolností bývalý tajný spolupracovník „KŘÍŽ“ 6. (později také 3. a 4.) odd. kontrarozvědného odboru/město (KRO/M) S-StB Praha (od 14. 11. 1958; 15. 10. 1964 měl být jeho agenturní svazek s reg. č. 5383 předán KS-MV Plzeň). K té samé osobě byl 7. 4. 1978 2. odd. 1a odb. S-StB Praha zaveden SPO „TYL“, reg. č. 29437; 12. 9. 1979 archivován pod a. č. 682242. 29. 4. 1985 obnovilo 4. odd. 2a odb. S-StB Praha rozpracování v SPO „TYL“, reg. č. 41703; zničen 22. 7. 1987. Fakt, že O. Š. byl v určitou dobu součástí agenturní sítě Státní bezpečnosti, mohl ovlivnit pohled politické policie na jeho osobu ještě koncem roku 1989 (StB se v textu svodky jednoznačně snažila o jeho difamací).

³ Ivan Rajmont; v dok. 115 je zase uveden jako Ivan Rajmon, k tomu už nečiníme poznámku. K jeho osobě zavedlo 9. 8. 1979 1. odd. 2. odb. II. S-SNB SPO „ZDENĚK“, reg. č. 18234; 30. 1. 1980 archivován pod a. č. 684808.

1989, 20. listopadu, Brno. – Denní situační zpráva.[...]^a

Věc: DSZ FMV ze dne 20. 11. 1989

2/ Nepřátelská činnost

a/ vnější protivník 0.

b/ vnitřní protivník:

Pramen 2 sdělil, že Petr SCHNUR, bytem Hannover, NSR, syn Květy ŠABATOVÉ,¹ manželky Jaroslava ŠABATY, nar. 1927, sig. CH-77, představitel opozice v Jmk, hovořil se svou matkou 19. 11. 89 o situaci v ČSSR. Dotazoval se na zákroky Bezpečnosti, velmi tvrdě je odsuzoval a nazýval zasahující jednotky gestapem. Kritizoval vládu ČSSR a situaci srovnával s událostmi v Chile, Argentíně a MR. Petr SCHNUR dále hodnotil situaci společně s Jaroslavem ŠABATOU. Po dohodě má v úmyslu získat podpisy hannoverských občanů, jako projev solidarity se všemi, kteří v zemích východní Evropy usilují o dovršení demokratického obratu. Protestní petici bude SCHNUR adresovat čs. velvyslanectví v Bonnu.

V této souvislosti společně uvažují o vytvoření přípravného výboru pro „Evropský studentský parlament“.

Opatření: Objekt je pod stálou kontrolou.

Na všech vysokých školách v Brně včetně kolejí se od 19. 11. 1989 začaly vyskytovat letáky vyzývající k podpoře výzvy z pražských vysokých škol, vyzývajících k stávce od 20. – 25. 11. 1989. Současně se rovněž objevily výzvy ke generální stávce na den 27. 11. 1989 v době od 12,00 hod. – 14,00 hod. Současně byly zjištěny výzvy pražských divadel k bojkotu divadelních představení.

Od ranních hodin dne 20. 11. 1989 se vytvářely skupinky studentů na přírodovědecké fakultě UJEP v Brně, které vyzývaly studenty ke stávce. Děkan fakulty KNOZ svolal studenty do auly, kde se snažil přítomné přesvědčit k zachování klidu a k nástupu k výuce. Toto se mu nepodařilo. V 08,20 hod. se na stavební fakultu VUT Brno dostavila Hana HOLCNEROVÁ a své přítomnosti využila k diskusím a agitaci mezi studenty. V 10,00 hod. pak HOLCNEROVÁ označena trikolórou rozdávala před JAMU letáky /výzva divadel, generální stávka a k účasti na demonstraci 20. 11. 1989 v 17,00 hod. v Brně/, pak společně s dalšími 25 osobami vešla do budovy JAMU.

Dne 20. 11. 1989 v dopoledních hodinách oznámil student JAMU VESELÝ rektorovi, že studenti od 10,00 hod. vstupují do stávky. Situaci řeší rektor JAMU² v rámci své kompetence.

Dne 20. 11. 1989 v 9,15 hod. se na fakultě architektury VUT Brno shromáždilo asi 50 studentů s plakátem, na kterém bylo uvedeno, že protestují proti zásahu Bezpečnosti 17. 11. 1989 v Praze.

Na ostatních fakultách vysokých škol je situace klidná.³ Na středních školách v Brně nebyly do současné doby zjištěny žádné letáky mimo gymnázia na Koněvově ul., kde byl zjištěn leták vyzývající k účasti na demonstraci dne 20. 11. 1989 od 17,00 hod. v Brně.

Dne 20. 11. 1989 sdělil pracovník ZÚ Státního divadla v Brně, že členové Mahenova divadla v Brně hodlají do 25. 11. 1989 stávkovat a nebudou hrát představení. Situaci řeší umělecká rada pod vedením ředitele Státního divadla MAJERA.

V průběhu dne vydali prac. brněnských divadel rozhodnutí, že všechna brněnská divadla vstupují do stávky a dnem 20. 11. 1989 přestávají hrát.^b

Pramen – 2 sdělil, že dne 19. 11. 1989 se setkali současní nebo bývalí pracovníci z oblasti školství⁴ Milan JELÍNEK, nar. 1923, sig. CH-77, Jana JELÍNKOVÁ, Jaroslav BLAŽEK a další, kteří vyjádřili společné rozhodnutí přihlásit se k generální stávce dne 27. 11. 1989. Dle JELÍNKY je její smysl morální a je nutná maximální informovanost. Je nutno situaci projednávat v rámci hodin výuky na vysokých školách a organizovat shromáždění, které by vyjádřilo protest proti zásahu při studentské demonstraci v Praze dne 17. 11. 1989, vhodná situace je pro to zejména na fakultách VUT a FF UJEP Brno.

Při hodnocení postoje dělnické třídy byl vyjádřen názor, že destrukce společnosti je taková, že dělníci proti studentům v současné době nepůjdou.

Opatření: Informovat stranický orgán.

Názory a nálady obyvatelstva:

[...]c

Podle názoru německých a rakouských obchodních kruhů je v současnosti nejdůležitější otázkou mezinárodní politiky v Evropě i ve světě setkání GORBAČOVA s BUSHEM v prosinci t. r. Důležitost setkání tkví v tom, že GORBAČOV hodlá požádat BUSHE o hospodářskou a potravinovou pomoc pro SSSR. Všeobecně panuje názor, [že] BUSH s pomocí bude souhlasit za určitých podmínek. Budou-li podmínky pro SSSR tvrdé a nepřijatelné, GORBAČOV bude muset pomoc odmítnout, což bude mít za následek ukončení jeho kariéry, neboť opozice proti němu, vedená „starými kádry“, se znovu chopí moci a nastolí ještě tvrdší režim. Tato alternativa je pravděpodobná, neboť opozice nachází živnou půdu i v širokých masách, které jsou dezorientovány chaosem v politice i ekonomice, včetně katastrofálního nedostatku potravin. Pokud bude pomoc nabídnuta za přijatelných podmínek, decentně a rychle, bude to mít za následek konec komunis-

tického systému v SSSR, což usměrní i další vývoj v socialistických státech Evropy.

ČSSR jako stát s nejvyšší životní úrovní ze všech ZST bude mít odlišný způsob vývoje. Masy jsou alespoň částečně orientovány na západní spotřební způsob života, takže budou mít strach o nahromaděné statky. Dělníci ani úředníci nebudou ochotni vyjít do ulic a demonstrovat, to přenechají studentům. V ČSSR bude vývoj usměrňován shora a pod tlakem mezinárodní situace, zejména v SSSR, bude režim buď postupně uvolňován, nebo nehorázně utužen.

V NDR je vývoj ještě na vážkách, na jedné straně demokratizace společnosti včetně slibu do budoucna, na druhé straně zřizování táborů pro navrátilce z NSR, kde jsou ke stykům a činnosti v NSR vytěžováni. Další vývoj je závislý rovněž [na] vývoji situace v SSSR.

Nejskeptičtější je hodnocena situace v Rumunsku, kde je předpokládáno, že dojde ke krvavému puči, svržení GE [GT?] CEAȘESCA⁵ a občanské válce mezi jeho přívrženci a národem.

Situace v Evropě a ve světě je vlivem situace vznikající v SSSR a ostatních ZST hodnocena jako nestabilní a objevují se i obavy, že by v krajním případě mohla vést ke vzniku válečného konfliktu.

Náčelník KS SNB Brno:
plk. ing. Josef ŠOBÁŇ

^a Č. j. OS-00213-196/VO-89. Vlevo brněnské razítko, došlo 20. XI. 1989 v 15.30 hod., číslo zprávy 10888. Vpravo rukou připsáno „s. Knížek, s. Kabele“, k tomu jsou připojeny jejich vlastnoruční podpisy, vpravo od nich Zamykalův a jeden nečitelný s rukou psaným datem „20. 11. 89“, pod tím pravděpodobně Kupkův vlastnoruční podpis též s rukou psaným datem „20. 11. 89“ a zakroužkovaným přípisem „inf. N II. S“; vlevo od toho razítko II. správy SNB, došlo 21. XI. 1989, č. j. CB-0036-287/03-89, přílohy 0.

^b Kromě prvních čtyř slov je tento odstavec celý rukou podtržen a zprava je k němu připojen vykřičník.

^c Na volné řádce je pod „obyvatelstva“ rukou připsáno „Názory!!“.

¹ K osobě Květy Schnurové (= Šabatové, 1927) byl 14. 1. 1982 1. odd. II. odb. S-StB Brno v problematice „pravice“ zaveden SPO „KVĚT“, reg. č. 33540: zničení v registru nevyznačeno.

² Rektorem JAMU Brno byl v té době Vladimír Hudec.

³ Informace o studentské aktivitě na fakultách uvedených v předcházejících odstavcích (včetně zmínky o „agitaci Hany Holcnerové“) i o „klidné situaci na ostatních fakultách“ byla uvedena v 5. odstavci části „Neprátelská činnost“ DSZ FMV č. 179 z 21. 11. 1989. Srovn. pozn. 8 dok. 3b.

⁴ Problematika „školství“ byla od 13. 1. 1970 administrativně podchycena 3. odd. II. odb. S-StB Brno v OBS „PLAMEN“, reg. č. 14480: zničen koncem roku 1989. Na úrovni okresů byla daná problematika sledována pouze v následujících nalezených OBS: od 23. 3. 1970 O-StB Jihlava v OBS „ŠKOLSTVÍ“ (dle EZO „ŠKOLY 7“) s reg. č. 14558, od 21. 10. 1971 O-StB

Břeclav v OBS „UČITEL“ s reg. č. 15613 a od 19. 4. 1972 O-StB Gottwaldov v OBS „ŠKOLY“ (dle EZO „ŠKOLY 5“) s reg. č. 16161 (OBS s reg. č. 15613 zničen koncem roku 1989, u ostatních skartace nevyznačena).

⁵ Nicolae Ceaușescu.

109

1989, 21. listopadu, Brno. – Denní situační zpráva.

[...]ª

Věc: DSZ FMV ze dne 21. 11. 1989

2/ Nepřátelská činnost

vnější protivník: 0

b) vnitřní protivník:

Pramen – 3 zjistil, že dne 20. 11. 1989 byly v Jihlavě u obce Luka na silničním mostě na křižovatce na Brno zjištěny nápisy: „Pryč s rudýma vrahama“, „Jakeši, tvůj konec se blíží“, „Hanba komoušům“ aj. Zhotovené štětcem emailovou barvou o velikosti písmen 30 – 60 cm.

Opatření: Provedena dokumentace, po pachateli se pátrá.

Pramen – 3 sdělil, že dne 20. 11. 1989 byly na teritoriu města Znojma letáčky formátu 6 x 15 cm, na kterých byla tužkou hůlkovým písmem napsána hesla „Pryč s pendreky, terorem, Chceme svobodu a demokracii“ atd. Jako pisatel byl zjištěn Vladimír ŠMERDA, nar. 1945, bytem Znojmo, brusič Motorpal Znojmo, který se k činnosti doznal.

Opatření: Bude řešen pro přečin dle par. 6c zák. č. 150/69.

Pramen 1 zjistil, že ing. Petr KOZÁNEK,¹ nar. 1949, sig. CH-77, bytem Hodonín, zpracovává protestní prohlášení na podporu Petra UHLA. Hodlá vystoupit s požadavkem odstoupení současné vlády, vytvoření vlády prozatímní, organizace svobodných voleb a svolání ústavního shromáždění. V akci je zapojen i další sig. CH-77 Augustin NAVRÁTIL² z Kroměříže.

Opatření: Činnost jmenovaného je pod stálou kontrolou.

Situaci na brněnských vysokých školách ovlivnila především aktivity na JAMU se stávkovým výborem, v jehož čele je Petr VESELÝ, nar.

1965, bytem Praha, a Pavel HROMÁDKA, nar. 1969, bytem Pardubice, kteří se napojili na údajně očitého svědka zásahu bezpečnostních jednotek v Praze Jakuba ŠPALKA, nar. 1968. S výjimkou právnické a filosofické fakulty UJEP a strojní fakulty VUT, kde dne 20. 11. 1989 probíhala normální výuka, bylo na všech ostatních vysokých školách vyučování narušeno. Projevovaly se především požadavky na odsouzení zákroku Bezpečnosti dne 17. 11. 1989 v Praze, odstoupení federální vlády a odstranění vedoucí úlohy KSČ, formulované v 10 požadavcích pražskými vysokoškoláky, včetně dialogu s vedením fakult. Drtivá většina vysokoškoláků projevila s demonstrací souhlas na náměstí Svobody dne 20. 11. 1989 a tohoto se také zúčastnila. Studenti přivítali prohlášení MěV SSM v Praze uveřejněné v Mladé frontě dne 20. 11. 1989, odsoudili stanovisko federální vlády a republikových vlád prezentované čs. sdělovacími prostředky večer dne 20. 11. 1989.

V průběhu dne se ke stávce vysokoškolských studentů připojili studenti technologické fakulty VUT a VŠ uměleckoprůmyslové v Gottwaldově a VŠZ v Jihlavě.

V dopoledních hodinách jsou na 3 místech v Brně organizovány mítinky a vytvářeny stávkové výbory.

Vyučování je narušeno i na některých středních školách, kde pedagogové místo výuky diskutují s žáky, a jsou zde organizovány různé podpisové akce.

Na vojenské katedře vysokých škol v Brně vylepovala skupina studentů dne 20. 11. 1989 výzvu vyzývající k bojkotu výuky a k okupační stávce. Přes přijatá opatření ze strany vedení se na výuku dne 21. 11. 1989 dostavil mizivý počet posluchačů. V průběhu dne bylo zjištěno, že studenti se chtějí zúčastnit opětovně demonstrace dne 21. 11. 1989 v 17.00 hod. na náměstí Svobody.

Bylo zjištěno, že z nezávislých iniciativ projevuje v tomto směru aktivitu exponentka NMS ing. Hana HOLCNEROVÁ, nar. 1960.

Opatření: Prováděna rozkladná opatření k zabránění protispol. vystoupení ve spolupráci s vedením VŠ.

Prameny 1, 3 bylo zjištěno, že v průběhu dne 20. 11. 1989 odmítla brněnská i ostatní divadla na teritoriu Jmk s výjimkou Horáckého divadla v Jihlavě hrát, a byla proto vedením pro veřejnost uzavřena. Přes zákaz ředitele uvedených zařízení se však ve večerních hodinách dne 20. 11. 1989 uskutečnily v uvedených divadlech akce, dialog herců s veřejností na téma lidských práv, [o] podpoře studentů a j. Jednalo se o divadla:

- Večerní Brno
- Slovácké divadlo Uherské Hradiště
- Divadlo pracujících Gottwaldov, kde se dialogu zúčastnili m. j. členové SPUSA a Božena DEVÁTÁ, matka Stanislava DEVÁTĚHO, která přednesla pozdravné poselství.

Opatření: Situaci je věnována stálá operativní pozornost. Informovat stranický orgán.

3/ Negativní jevy a poruchy v čs. hospodářství: 0

4/ Názory a nálady obyvatelstva

Někteří dělníci s. p. Zbrojovka Brno³ při nástupu do zaměstnání kritizují studenty za jejich neuvážené postoje ke studiu i vývoji společnosti. Nelze do nočních hodin demonstrovat, nestudovat, neplnit si své povinnosti a po ránu vyspávat. Kdyby k situaci přistupovali takto např. i příslušníci dělnické třídy, za chvíli by nebylo co nakupovat a dopadli bychom jako v Polsku. Dle jejich názoru je však pravda, že řešení vzniklé situace lze spatřovat pouze v odstoupení současného vedení, které vede národ do ekonomické záhuby. Ve vládě a ÚV KSČ není osobnost, a to markantně vystupuje zejména nyní, která by byla schopna dát společenskému a ekonomickému dění řád a smysl, veřejně vystoupit a národ orientovat.

Mezi dělníky i funkcionáři Královopolské strojírný Brno se objevují obavy o persekuování dětí členů KSČ na vysokých a středních školách ze strany spolužáků. Projevuje se to i v tom, že děti členů KSČ po návratu z demonstrace v Brně dne 20. 11. 1989 rodičům uváděly, že musely jít, jinak by byly považovány za ty, kteří schvalují zákrok Bezpečnosti v Praze, a další pobyt ve škole by byl pro ně neudržitelný.⁴ Informovat ved. tajemníka KV KSČ.

Náčelník KS SNB Brno:
plk. ing. ŠOBÁN Josef

^a Č. j. OS-00213-197/VO-89. Vpravo brněnské razítko, došlo 21. XI. 1989 v 15.40 hod., číslo zprávy 10959, a razítko II. správy SNB, došlo 22. XI. 1989, č. j. CB-0036-288/03-89, přílohy 0; vpravo od nich Zamykalův vlastnoruční podpis, pod nimi rukou připsáno „s. Kabele, s. Knížek, s. Proks“, k tomu jsou připojeny jejich vlastnoruční podpisy. V pravém horním rohu rukou „AO“.

¹ K osobě P. Kozánka byl 8. 10. 1984 O-StB Hodonín v problematice „řím. kat. církev“ zaveden OS „VARHANÍK“, reg. č. 36512; 3. 6. 1985 archivován pod a. č. 431059. Rozpracování bylo týmž útvarem 16. 12. 1986 obnoveno pod novým reg. č. 38970 (kr. jméno akce „FILIP VARHANÍK“); 13. 6. 1988 OS převeden na SS a „objekt“ zaregistrován jako NO-2/23; samostatný sv. NO „VARHANÍK“ s reg. č. 42207 (již v problematice „pravice“) byl O-StB Hodonín vyčleněn 15. 8. 1989 (oba svazky – S i NO – byly zničeny pravděpodobně počátkem prosince 1989).

² K osobě A. Navrátila (1928) byl 24. 3. 1977 O-StB Kroměříž v problematice „čsl. doprava“ (?) zaveden SS „HRADILO“, reg. č. 27858; právní kvalifikace § 100, ukončen archivováním pod a. č. 364813 po profylaxi provedené

okresním prokurátorem 21. 10. 1977. Rozpracování bylo 16. 2. 1978 týměž útvarem (tentokrát v problematice „řím. kat. církev“) obnoveno v SS „KATOLÍK“, reg. č. 28727; pravděpodobně již 12. 5. 1978 archivován (s poznámkou v registru „R V.B § 100“). 21. 4. 1979 zaregistrovalo O-StB Kroměříž nový SS „LAIK“, reg. č. 30722; 2. 9. 1980 archivován pod a. č. 404893. 25. 8. 1981 byl týměž útvarem zaveden SS „PŘÁVNÍK“, reg. č. 33270; 12. 4. 1983 převeden na OS, 24. 9. 1984 evidován „objekt“ akce jako NO-II/1, 5. 1. 1987 zaveden nadřízenou součástí kontrolní svazek pravděpodobně s identickým reg. č., zničení v registru nevyznačeno. (K akci „PŘÁVNÍK“ srovn. Securitas Imperii č. 3/1996, s. 170.) Samostatný sv. NO s reg. č. 42251 byl z osobního svazku „PŘÁVNÍK“ vyčleněn O-StB Kroměříž 30. 8. 1989; zničen koncem roku při skartacích. K „objektu“ akce „PŘÁVNÍK“ existuje nedatované memorandum pravděpodobně z provenience IV. odb. S-StB Brno:

„Aktivní laik ŘKC, organizátor a distributor podpisových a pokojných akcí pro ŘKC. Tvůrce a vydavatel 'Křesťanských obzorů', encyklik papeže Jana Pavla II., rozšiřovatel samizdatové a nelegální náboženské literatury /IDC Společenství/. Objekt má osobní kontakty na kardinála TOMÁŠKA, bývalého provinciála Fr. KUBÍČKA, na opozici v Praze /HAVEL, NĚMCOVÁ, ZVĚŘINA, PROBOŠTOVÁ, MÁDR, BĚNDA/, na redakci Lidových novin, v SmK /MRTVÝ, PELIKÁN/. Objekt má širokou podporu ze zahraničí na obranu proti jeho tzv. 'neutěšené situaci a šikanování'.

Zjištěné styky: ALFRĚD – Kunetek Josef, Postoupyky [...]; EVA – Mihalová Pavlína, Postoupyky [...]; LEO – Zavadil Zdeněk, Postoupyky [...]; JAN – Novák Josef, Postoupyky [...]; PEPA – Bezdiček Zdeněk, Kroměříž, [...]; JOSEF – Negatu Mersha, Brno, [...]; JANA – Němcová Josefa, Kroměříž, [...]; JIŘÍ – Surýnek Zdeněk, Zborovice [...]; MILAN – Šiška Tomáš, Hulín, [...]; XAVER – Doležel Květoslav, Rymice [...]; IVAN – Zdražil Alois, Postoupyky [...]; MIČHAL – Žurek Oldřich, Kojetín, [...]; BOŽENA – Mlčochová Hedvika, Postoupyky [...]

Zjištěné adresy: Kroměříž, nám. Stojanovo č. 1; Hradisko /fara/, okr. KM; Lutopecny 86, okr. KM; Lutopecny 51, okr. KM.

Objekta navštívil objekt A-HELIUM 89 /ZÚ USA/. Výskyt aut DD 39-47 /ZÚ Kanada/ a PRB 78-38.“

A MV ČR, nezpracované materiály IV. S-SNB, mikrofilm „BR“.

³ Na objekt „Oborové ředitelství Zbrojovka Brno“ vedlo od 15. 6. 1965 nejprve 3. odd. II. (poté 3. odd. III.) odb. S-StB Brno OBS „ZBROJ“, reg. č. 11309; 24. 2. 1987 měla být část OBS archivována a zbytek materiálů předán 3. odd. III. odb. S-StB Brno do OBS „MOTOR“ s reg. č. 39163 a OBS „KLÍČ“ s reg. č. 39164.

⁴ Tento a předcházející odstavec byly použity pro zpracování 1. a 3. odstavce části „Názory a nálady obyvatelstva“ DSZ FMV č. 180 z 22. 11. 1989. Srovn. pozn. 1 dok. 4b.

1989, 22. listopadu, Brno. – Denní situační zpráva.[...]^a

Věc: DSZ FMV ze dne 22. 11. 1989

2/ Nepřátelská činnost

a/ vnější protivník: 0

b/ vnitřní protivník

Pramen – 3 zjistil, že dne 21. 11. 1989 se do s. p. ŽĎAS Žďár nad Sázavou¹ dostavilo 5 studentů, vysokoškoláků z fakulty tělesné výchovy z Prahy, kteří žádali přijetí u ředitele podniku. Pro jeho nepřítomnost byli přijati předsedou CZV SSM, kterému předali „Prohlášení VŠ studentů“, fotokopie z demonstrace 17. 11. 1989 a další materiály. Požadovali, aby se pracující podniku přidali ke generální stávce dne 27. 11. 1989 a aby se s předanými materiály seznámil co nejširší okruh pracujících. Jejich totožnost byla zjištěna provedeným opatřením. Je předpoklad, že se stejným cílem navštívili i další podniky.

Opatření: Vlivová opatření na podnicích, kam pronikli, na ostatních opatření k zabránění proniknutí do závodu. Informovat stranický orgán.

Dne 21. 11. 1989 byl zjištěn výskyt letáků vyzývajících k odsouzení zákroku orgánů Bezpečnosti dne 17. 11. 1989 a generální stávce dne 27. 11. 1989, nalepených na bráně SVIT Otrokovice,² okr. Gottwaldov. Jako pachatel byl m. j. zjištěn Miroslav ODLOŽIL,³ nar. 1954, bytem Otrokovice, člen SPUSA. V uvedený den u něj byla provedena domovní prohlídka a nalezeno 900 ks těchto letáků, pamflet „Několik vět“ a další závadové tiskoviny.

Opatření: Jmenovaný bude stíhán pro přečin dle par. 6c zák. 150/69 Sb.

V průběhu dne 21. 11. 1989 byl na teritoriu Jmk zaznamenán zvýšený počet případů výskytu letáků, zaměřených převážně k odsouzení zákroku Bezpečnosti dne 17. 11. 1989, vyzývajících k podpoře stanoviska studentů a herců nebo generální stávce dne 27. 11. 1989. Letáky byly zjištěny ve Valašských Kloboukách, okr. Kroměříž, Brně, Blansku, Třebíči a Gottwaldově. Pachatelé byli ve většině případů zjištěni.

Opatření: Pachatelé budou stíháni pro přečin dle par. 6c zák. 150/69 Sb. Po ostatních se pátrá.

Dne 21. 11. 1989 v 10,30 hod. bylo na městském soudu v Brně zahájeno předběžné projednání obžaloby Petra CIBULKY, nar. 1950, sig. CH-77, v tr. č. dle par. 117/1, 2 b a par. 118/1 tr. zák. Do budovy se dostavilo 250 – 300 osob v čele s ing. Evou VIDLÁŘOVOU, nar. 1947, organizátorkou různých protisocialistických vystoupení, které skandovaly různá hesla včetně hesel za propuštění CIBULKY. Vzhledem k této situaci bylo jednání přerušeno a CIBULKA byl převezen k pokračování jednání do ÚNZ Brno-Bohunice. Zde bylo konstatováno, že trestní stíhání proti němu bylo už v lednu 1989 zastaveno, a je tudíž držen ve vazbě nezákonně. Byl podán návrh na jeho propuštění na svobodu. Proti tomuto však podal stížnost prokurátor, takže CIBULKA zůstává nadále ve vazbě. Další jednání má proběhnout v nejbližší době na krajském soudě v Brně.

Opatření: Situaci je věnována stálá pozornost. Informace pro stranický orgán.

Na brněnských vysokých školách, i na části středních škol⁴ je nadále narušena výuka. V průběhu dne 21. 11. 1989 se zčásti vyučovalo jen na strojní fakultě VUT a pedagogické fakultě UJEP. Mezi některými studenty se začínají projevovat názorové rozdíly, zejména na pedagogické fakultě, kde jsou i výhrady k činnosti stávkového výboru. Značná část studentů odjela do místa svého trvalého bydliště, na filosofické fakultě UJEP se např. jedná téměř o 50 procent posluchačů. Vyhodnocením bylo zjištěno, že se manifestací v městě Brně zúčastňuje kolem 50 procent studentů.

Fakultní výbory SSM drží vesměs správnou politickou linii, pokouší se získávat jednotlivce z řad studentů na svou stranu. Krajský a městský výbor SSM se snaží dostat do stávkových výborů svoje aktivisty, aby dosáhli jejich rozkladu. Pedagogický a vědecký sestav se zaměřuje na diskusi se studenty a vysvětlování situace na učebnách i v areále VŠ. Studenti mají obsazeny vysoké školy a všechny cizí osoby, včetně studujících z jiných fakult, vykazují ven. Dne 22. 11. 1989 ve 12,00 hod. proběhne na FF UJEP Brno mítink všech vysokoškoláků a středoškoláků.

Studenti konstatovali, že se jim nedaří proniknout do ekonomických objektů, které jsou hlídány přísl. LM a odkud jsou vykazováni. Rozhodli se od tohoto svého záměru prozatím upustit. Přesto se jim do řady objektů a institucí podařilo proniknout.

Bylo zjištěno, že na přírodovědecké fak. UJEP Brno a VŠ veterinární v Brně byla upadající stávková aktivita opět obnovena členy nezávislých opozičních struktur.

Opatření: Informovat stranický orgán. S vedením fakult, stranických a svazáckých organizací pokračovat v rozkladné činnosti.

4/ Názory a nálady obyvatelstva:

Mezi dělníky výrobních závodů jsou až na individuální iniciativy odsuzovány pokusy o vtažení do generální stávky na den 27. 11. 1989. Totéž stanovisko zastávají i THP, kteří si uvědomují problémy spojené s plněním plánu v rámci najetí na samofinancování. Organizace SSM a ZV ROH se k výzvě studentů a herců připojují většinou v menších podnicích, zejména pak v organizacích nevýrobního charakteru /SPOJPROJEKT, PIKAŽ, AGROPROJEKT a pod./. V nich se rovněž předpokládá připojení ke generální stávce. Zvyšuje se však aktivita studentů, provokována nezávislými iniciativami ve směru na rozhodující výrobní podniky, jako je Zbrojovka, Zetor, 1. brněnská, KPS ap.⁵

Náčelník KS SNB Brno:

plk. ing. Josef ŠOBÁŇ

^a Č. j. OS-00213-198/VO-89. Vlevo brněnské razítko, došlo 22. XI. 1989 v 16.00 (?) hod., číslo zprávy 11038. Vpravo razítka II. správy SNB, došlo 22. XI. 1989, č. j. CB-0036-289/03-89, přílohy 0, a „VYTĚŽENO AO“. U nich rukou připsáno „KOLÁŘ, KNÍŽEK, KÁBELE, PROKŠ“, k tomu jsou připojeny jejich vlastnoruční podpisy (u Koláře navíc razítko „23. listop.“).

¹ V rámci sledování problematiky „těž. stroj. na okrese“ byl 15. 3. 1960 O-StB Žďár n. Sáz. zaveden OBS „ŽDAS“, reg. č. 6897: skartace v registru nevyznačena (v EZO k roku 1989 ovšem není uvedený OBS mezi svazky O-StB Žďár n. Sáz. uveden).

² Na n. p. SVIT Gottwaldov byl 5. 6. 1958 (dle EZO již v říjnu 1954) O-StB Gottwaldov zaveden OBS s reg. č. 381: 24. 3. 1960 týmž útvaru přeregistrován na OBS (dle EZO „SVIT“) s reg. č. 7231 (skartace v registru nevyznačena).

³ K osobě M. Odložila byl 27. 2. 1989 O-StB Gottwaldov v problematice „pravice“ zaveden SPO „DĚDEK“, reg. č. 41700: zničen v prosinci 1989.

⁴ Problematika tzv. kontrarozvědne ochrany mládeže byla 14. 1. 1975 3. odd. II. odb. S-StB Brno administrativně podchycena v OBS „MATURITA“ s reg. č. 23160; svazek byl později převeden do OBS „PODZEMÍ“ s reg. č. 32809, zaregistrovaném 15. 12. 1980 týmž oddělením v problematice „volná mládež“ (skartován koncem roku 1989, včetně složky KPP HAŠIŠ). Jednotlivými okresy byla uvedená problematika sledována v následujících OBS: od 16. 1. 1975 O-StB Jihlava v OBS „MLÁDEŽ“ (dle EZO „MLÁDEZ 7“) s reg. č. 23171 („nepřátelská činnost v mládeži“), od 15. 5. 1975 O-StB Znojmo v OBS „MLÁDEŽ“ (dle EZO „MLÁDEZ 3“) s reg. č. 24877 („nepřátelská činnost mládeže“), od 13. 6. 1975 O-StB Žďár n. Sáz. v OBS „MLÁDEŽ“ (dle EZO „MLÁDEZ 4“) s reg. č. 25000 („činnost mládeže“), od 14. 4. 1976 O-StB Třebíč v OBS „MLÁDEŽ“ (dle EZO „MLA-

DEZ 60“) s reg. č. 26004 („ochrana mládeže“). V problematice „neorg. mládež“ zavedlo 20. 6. 1972 O-StB Břeclav OBS „MLADÍ“ s reg. č. 17001 (u OBS s reg. č. 23171 skartace nevyznačena, ostatní zničeny koncem roku 1989).

⁵ Tento odstavec byl použit pro zpracování 1. odstavce části „Názory a nálady obyvatelstva“ DSZ FMV č. 181 z 23. 11. 1989. Srovn. pozn. 1 dok. 5c.

111

1989, 23. listopadu, Brno. – Denní situační zpráva.

[...]a

Věc: DSZ FMV ze dne 23. 11. 1989

2/ Nepřátelská činnost

a/ vnějšího protivníka

– 0

b/ vnitřní protivník

Pramen – 2 zjistil, že představitelé brněnské opozice reprezentované mj. Janou SOUKUPOVOU,¹ členkou Hnutí za občanskou svobodu, upozorňují na negativní působení relací Televizních novin a Aktualit, které zjevně projevují snahy oddálit řešení vzniklé situace a zmírnit revoluční aktivitu studentů. Tím by byla veškerá snaha organizátorů protestních akcí z Brna a Prahy zmařena. Uvedené osoby nabádají k tomu, aby se dnem 22. 11. 1989 veškeré připravované akce zradikalizovaly. V návaznosti na to se už také na některých VŠ objevily plakáty vyzývající studenty, aby na dny 25. – 26. 11. 1989 – sobota a neděle – neodjížděli domů, ale vytrvali ve stávce a manifestacích.² Opatření: Informovat stranický orgán.

Pramen 1, 2 zjistil, že představitelé opozičního hnutí v Jmk Karel COURAL,³ nar. 1942, aktivista KULP, a Radomír MALÝ, nar. 1947, představitel laického hnutí ŘKC v Jmk,⁴ zdůrazňují nutnost agitovat na závodech k získání dělníků pro věc studentů a inteligence. Přípravují proslov k dělnictvu, který budou číst na veřejných shromážděních a který chtějí číst na závodech, zejména schůzích ROH,⁵ prostřednictvím svých příznivců, neboť se jim, ani studentům do některých závodů nedaří proniknout. Tyto myšlenky podporuje i ing. Petr HOLCNER,⁶ nar. 1961, odborný asistent a člen stávkového výboru na FAST Brno, s tím, že studentský stávkový koordinační-mezifakultní výbor by se měl zaměřit na získání dělníků ve velkých podnicích – 1. BZKG,

Zetor a dalších, s cílem zapojit je do nátlakových akcí a stávek. Stejného názoru je i Jaroslav ŠABATA, nar. 1927, sig. CH-77, který dokonce na manifestaci na náměstí Svobody dne 22. 11. 1989 vystoupil s tím, aby dělníci čelili snahám vedení závodů k zamezení zapojení do stávek a podpoře studentů a svobodně projeví svůj názor.

Naopak je kritizována ing. Hana HOLCNEROVÁ, nar. 1961, aktivistka NMS, že na seznam kandidátů Občanského fóra – 13 osob – uvedla jen představitele inteligence a kulturní fronty a žádného dělníka, čímž se může dělnická třída cítit dotčena, že se s ní nepočítá. Proto sem bude 1 – 2 dělníky pro formu připsovat.

Opatření: Informovat stranický orgán. Prováděna opatření na závodech k zamezení zneužití dělnické třídy.

Pramen – 2 zjistil, že RSDr. Zdeněk PŘIKRYL,⁷ nar. 1932, sig. CH-77, se živě zajímá o dění v Praze. V rozhovorech se svými známými Rudolfem SLÁNSKÝM, Š[...]⁸ a dalšími vyjadřují názor, že KSČ lže, kde může. Jejich požadavky jsou jasné: odstoupení některých osob z vedení státu a KSČ, utvoření nezávislé vyšetřovací komise za účasti nevládních institucí, zrušení vedoucí úlohy KSČ a vytvoření pestřejšího politického spektra. Vzájemně hodnotí projev JAKEŠE jako beznadějný. V ÚV se vytváří skupina, která je ochotna některé požadavky akceptovat, situace je taková, že během několika dnů nebo hodin dojde k úplnému rozkladu stranických a vládních orgánů. Věci došly tak daleko, že tuto rozpornost názorů nelze řešit až na řádně plánovaném plénu ÚV KSČ v prosinci, ale musí být svoláno mimořádné zasedání na den 24. 11. 1989.

Opatření: Informovat stranický orgán. Objekt pod stálou kontrolou.

Pramen – 2 zjistil, že Jaroslav ŠABATA, nar. 1927, sig. CH-77, má v úmyslu požadovat, aby bylo skončeno vměšovat StB do politiky a začala se hledat cesta k dohodě. ČSS a ČSL⁹ vychází vstříc občanským iniciativám, čímž se usnadňuje cesta všeobecné dohodě s reformním proudem v KSČ. Striktně odmítá vedoucí úlohu KSČ, která se musí chovat jako ostatní politické strany a důvěru občanů si zasloužit. Chce-li obstát, musí vyjít z r. 1968.

Opatření: Informovat stranický orgán.

Pramen – 2 zjistil, že prof. Milan JELÍNEK, nar. 1923, sig. CH-77, kalkuluje s nejednotností SNB. Odborníci jako např. kriminalisté, dopravní služba a další specialisté, kterým určitě nebude jedno, jak na ně lidé pohlížejí, zákrok SNB dne 17. 11. 1989 v Praze odsoudí včetně toho, kdo dal povel k masakru. Předpokládá názorové rozdíly na tuto situaci i u StB. Zatím neví jak, předpokládá však, že nejednotnost SNB se podaří zúročit v jejich prospěch.

Opatření: Informovat vedení FMV.

3/ Negativní jevy a poruchy v čs. hospodářství: 0.

4/ Názory a nálady obyvatelstva

Pedagogičtí pracovníci lékařské fakulty UJEP Brno znepokojeně poukazují na evidentní rozpory mezi ÚV KSČ a vládou na jedné straně a ÚV SSM reprezentované MOHORITOU na straně druhé. Jsou toho názoru, že „tí nahoře“ by si měli své názory a boj o moc co nejdříve ujasnit, nebo postupně zavíní rozšiřování demonstrací a stávkového hnutí v celé ČSSR.

Značná část občanů města Brna, zejména příslušníci starší a střední generace, maximálně odsuzují nerozhodnost vlády a ÚV KSČ k probíhajícím demonstracím. Nikomu není jasné, že to, co bylo do 17. 11. 1989 potíráno příslušníky SNB, je nyní dovoleno. Je sice poukazováno na to, že by bylo dobré zhodnotit zákrok příslušníků SNB v Praze dne 17. 11. 1989, ale tato skutečnost není nijak zvlášť odsuzována. Lidem je však nepochopitelné, jak mohlo dojít k setkání ADAMCE s RUMLEM a spol., jak může KSČ zasednout za jeden stůl s lidmi, kteří byli ještě do 17. 11. 1989 stíháni jako podvraceči, organizátorové nepokojů, navíc placení ze zahraničí v tvrdé měně.

Nerozhodnost a pasivita stranického aparátu a vlády může dojít tak daleko, že v případě, že do 27. 11. 1989 nebude z jejich strany zaujmut [!] jasný a nekompromisní postoj, připojí se řada ekonomických objektů a podniků, dosud váhajících, k účasti na generální stávce dne 27. 11. 1989.¹⁰

Z prostředí Divadla na provázku v Brně bylo zjištěno, že jeho inspičientka ing. Eva VIDLAŘOVÁ, nar. 1947, organizátorka různých protispolečenských vystoupení, spolu s dalšími představiteli opozice v Jmk hovoří o rozporech v ÚV KSČ, v důsledku kterých ztrácí strana v tomto období akceschopnost. Vytvořily se zde 2 směry: JAKEŠ se ŠTĚPÁNEM jsou zastánci tvrdé linie vůči požadavkům opozice, ADAMEC s MOHORITOU navrhuje uvolnění a dialog. Mezi oběma směry probíhá mocenský boj. ADAMEC k potvrzení svých stanovisek prý dokonce odletěl do SSSR na poradu s GORBAČOVEM.

Náčelník KS SNB Brno
plk. ing. ŠOBÁŇ

^a Č. j. OS-00213-199/VO-89. Vlevo brněnské razítko, došlo 23. XI. v 15.55 hod., číslo zprávy 11114. Vpravo razítko „5“ a II. správy SNB, došlo 24. XI. 1989, č. j. CB-0036-290/03-89, přílohy 0; pod nimi rukou připsáno „s. KABELLE, KNÍZEK“, k tomu jsou připojeny jejich vlastnoruční podpisy.

¹ K osobě J. Soukupové (1958) byl 6. 9. 1989 2. odd. II. odb. S-StB Brno

- v problematice „nepř. seskup.“ zaveden SPO „SOKL IV“, reg. č. 42269: zničen začátkem prosince 1989.
- 2 Informace o požadavku zradikalizovat připravované akce byla zapracována do 8. odstavce části „Nepřátelská činnost“ DSZ FMV č. 182 z 24. 11. 1989. Také některé formulace následujícího odstavce zde uvedené DSZ (např. o „získání dělníků pro věc studentů a inteligence“) byly zapracovány tamtéž, a to do 10. odstavce. Srovn. pozn. 1 dok. 6a.
 - 3 K osobě K. Courala a akci „ŠÍDLŮ“ srovn. Securitas Imperii č. 3/1996, s. 171 (akce byla vedena 2. odd. II. odb. S-StB Brno).
 - 4 Formálně administrativní podchycení akcí proti „řím. kat. círk.“ bylo na úrovni S-StB Brno zahájeno 17. 5. 1956 v OBS s reg. č. 397 (vedeno nejprve 3. odd. III. odb., poté 5. odd. II. odb.) a ukončeno skartací svazku počátkem prosince 1989. Pro srovnání: rozpracování „nekat. církví“ bylo týmiž součástmi S-StB Brno vedeno v OBS „NEKAT“ s reg. č. 402 od 8. 6. 1956 (ukončeno stejně jako v předchozím případě). Na okresech byly (po roce 1968) na problematiku římsko-katolické církve vedeny od 4. 5. 1971 O-StB Žďár n. Sáz. OBS „MODLITBA“ s reg. č. 15252, od 7. 3. 1972 O-StB Kroměříž OBS „REHOR“ s reg. č. 15913 a od 7. 11. 1989 O-StB Vyškov OBS „BŮŽEK“ s reg. č. 42417, problematika „církve a sekty (v okrese)“ byla od 24. 3. 1960 (dle EZO od února 1954) O-StB Gottwaldov sledována v OBS (dle EZO s krycím jménem „LIDOVCI“) s reg. č. 7189 (předcházející OBS s reg. č. 322 byl ještě orientován pouze na „řím. kat. církve“), problematika „církve hierarchie“ byla sledována v následujících OBS: od 7. 11. 1969 O-StB Uherské Hradiště v OBS „PASTÝŘ“ s reg. č. 14426, od 4. 2. 1970 O-StB Hodonín v OBS „SVATÝ“ s reg. č. 14502, od 23. 4. 1970 O-StB Jihlava v OBS „VATIKÁN“ s reg. č. 14613, od 13. 1. 1971 O-StB Prostějov v OBS „DUCHOVNÍ“ s reg. č. 14970, od 2. 2. 1971 O-StB Třebíč v OBS „CÍRKEV“ (dle EZO „CÍRKEV 60“) s reg. č. 15006, od 11. 2. 1971 O-StB Břeclav v OBS „KATOLÍK“ s reg. č. 15054 a od 11. 2. 1971 O-StB Znojmo v OBS „ŘÍM“ s reg. č. 15063. Problematika nekatolických církví byla rozpracovávána v těchto OBS: od 11. 2. 1971 O-StB Břeclav v OBS „NEKAT“ (dle EZO „NEKAT 4“) s reg. č. 15053, od 11. 2. 1971 O-StB Znojmo v OBS „ZVON“ s reg. č. 15058, od 19. 2. 1971 O-StB Jihlava v OBS „KAZATEL“ s reg. č. 15093, od 7. 3. 1972 O-StB Kroměříž v OBS „PROTESTANT“ (problematika „protestant. církve“) s reg. č. 15917, od 26. 1. 1973 O-StB Uherské Hradiště v OBS „SEKTA“ s reg. č. 18257, který – jak je patrné i z názvu – byl veden nejen na nekatolické církve, ale také na sekty (tu OBS s reg. č. 7189, 14426, 14613, 14970, 15054, 15093 a 18257 skartace nevyznačena, ostatní zničeny koncem roku 1989).
 - 5 Tzv. kontrarozvědná ochrana odborů byla od 13. 5. 1981 1. odd. II. odb. S-StB Brno vedena v OBS „ROH“, reg. č. 33100: skartován koncem roku 1989.
 - 6 K osobě P. Holcnera a akci „ROHÁČ“ srovn. Securitas Imperii č. 3/1996, s. 170.
 - 7 K osobě Z. Příkryla byl od 2. 2. 1971 6. odd. II. odb. (posléze 2. odd. II. odb.) S-StB Brno v problematice „pravic. oport.“ veden pozorovací svazek „KUNA“, reg. č. 15000: „objekt“ akce byl vyčleněn, jak je uvedeno v řádku z registru, „z bloku č. 14487“ (tj. z OBS vedeného na problematiku kultury, viz pozn. 1 dok. 107), 11. 2. 1972 byla provedena „realizace“ dle „§ 98/1 tr. z.“, 11. 4. 1973 byl sv. archivován pod a. č. 31219. Pražská centrála (3. odd. 2. odb. II. S-FMV) zavedla 2. 6. 1971 kontrolní svazek „KUNA“, reg. č. 2641: 9. 1. 1974 1. odd. téhož odboru archivován pod a. č. 632375 MV. O rok později – 28. 1. 1975 – zaregistrovalo 3. odd. 4.

- odb. X. S-FMV svazek KTS „SCHOVÁNEK“, reg. č. 8448: 3. 4. 1975 předán na 1. odd. II. odb. S-StB Brno k SPO s reg. č. 23248, který byl zaregistrován 5. 2. 1975. V blíže nezištěné době (snad 20. 4. 1976?) byl SPO převeden na SS a „objekt“ zaevidován jako NO-2/76 (zničení svazku, včetně složky D, 1. a 2. části a KPP, v registru nevyznačeno). Samostatný sv. NO s reg. č. 42162 byl z uvedeného signálního svazku vyčleněn 2. odd. II. odb. S-StB Brno (můžeme tedy předpokládat, že i samotný SS přešel na toto oddělení) 3. 8. 1989: „zrušen“ při skartacích koncem roku 1989 (srovn. Securitas Imperii č. 3/1996, s. 100, kde jsou ovšem některé údaje uvedeny nepřesně). 4. 6. 1980 zavedlo navíc 1. odd. 1. odb. X. S-SNB (OP: ppor. /od 1. 5. 1981 por., od 1. 5. 1984 npor., od 1. 2. 1988 kpt./ Ivan Koníček) kontrolní svazek „KUNA“, reg. č. 19730: právní kvalifikace § 98 tr. z., zničen na 1. odd. 10. odb. II. S-SNB 5. 12. 1989.
- ⁸ K osobě B. Š. (1920) byl 26. 4. 1972 3. odd. 2. odb. II. S-FMV zaveden SS s reg. č. 3422, kam byl „objekt“ převeden z OBS s reg. č. 2215/13, 9. 4. 1974 měl být SS předán na 3. odd. V. odb. S-StB Praha, kde „objekt“ registrován i jako NO-1/89. 12. 7. 1978 byl 1. odd. 2a odb. S-StB Praha zaregistrován svazek A-„BOHOUS“, reg. č. 29931, s poznámkou „má osobní sv. reg. č. 3422 – bude dán do archivu“: 17. 11. 1989 předán na 2. odd. II. odb. S-StB Praha, zničen v prosinci 1989.
- ⁹ „Legální“ povolené politické strany byly sledovány v rámci tzv. kontrarozvědné ochrany stran Národní fronty; jejich tehdejší i předchozí funkcionáři byli rozpracováváni v jednotlivých svazcích a globálně v akci „STÍN“ (OBS „STÍN“, reg. č. 14609, veden od 21. 4. 1970 6. – později 4. – odd. II. odb. S-StB Brno v problematice „býv. nár. soc.“, skartován koncem roku 1989) a „KDS“ (OBS „KDS“, reg. č. 15009, veden od 2. 2. 1971 6. – později 2., 4. a 5. – odd. II. odb. S-StB Brno v problematice „bývalí lidovci“, skartován koncem roku 1989). Na úrovni okresů byla problematika „býv. lidovci“ sledována v následujících OBS: od 4. 2. 1970 O-StB Hodonín v OBS „NÁRODOVEC“ s reg. č. 14501, od 6. 4. 1970 O-StB Prostějov v OBS „KLERUS“ (dle EZO „KLERUS 9“) s reg. č. 14589, od 24. 11. 1970 O-StB Uherské Hradiště v OBS „LIDOVCI“ (dle EZO „LIDOVCI 61“) s reg. č. 14910, od 2. 2. 1971 O-StB Třebíč v OBS „LIDOVEC“ s reg. č. 15005, od 2. 2. 1971 O-StB Gottwaldov v OBS „LIDUMIL“ s reg. č. 15020, od 11. 2. 1971 O-StB Břeclav v OBS „LIDOVCI“ (dle EZO „LIDOVCI 4“) s reg. č. 15052, od 19. 2. 1971 O-StB Jihlava v OBS „FANATIK“ s reg. č. 15092, od 4. 5. 1971 O-StB Žďár n. Sáz. v OBS „LIDOVCI“ (dle EZO „LIDOVCI 64“) s reg. č. 15255 a od 7. 3. 1972 O-StB Kroměříž v OBS „VELEHRAD“ (dle EZO „VELEHRAD 8“) s reg. č. 15915. Problematika „býv. nár. soc.“ byla na okresech administrativně podchycena v těchto OBS: od 6. 4. 1970 O-StB Prostějov v OBS „VLASTENCI“ (dle EZO „VLASTENEC“) s reg. č. 14591, od 4. 5. 1971 O-StB Žďár n. Sáz. v OBS „SOCIÁL“ (pův. „SOCIALISTÉ“, dle EZO „SOCIAL 64“) s reg. č. 15256, od 7. 3. 1972 O-StB Kroměříž v OBS „BRKO“ s reg. č. 15914 a od 27. 10. 1980 O-StB Jihlava v OBS „SOCIÁL“ (dle EZO „SOCIAL 7“) s reg. č. 32719. Problematika „obroznenné str. NF“ byla rozpracována: od 11. 2. 1971 O-StB Znojmo v OBS „KALINA“ s reg. č. 15068, od 17. 12. 1971 O-StB Vyškov v OBS „NESPOKOJENÍ“ s reg. č. 15725 a od 19. 4. 1972 O-StB Uherské Hradiště v OBS „POUČENÍ“ s reg. č. 16158 (u OBS s reg. č. 15020, 15052, 15068, 15092, 16158 a 32719 skartace nevyznačena, ostatní zničeny koncem roku 1989).
- ¹⁰ Tento a předcházející 2 odstavce byly použity pro zpracování 1. a 3. odstavce části „Názory a náklady obyvatelstva“ DSZ FMV č. 182 z 24. 11. 1989. Srovn. pozn. 1 dok. 6a.

1989, 24. listopadu, Brno. – Denní situační zpráva.[...]^a

Věc: DSZ FMV ze dne 24. 11. 1989

2/ Nepřátelská činnost

a/ vnějšího protivníka 0

b/ vnitřní protivník

Pramen – 2 sdělil, že v Divadle na provázku je od 22. 11. 1989 promítána videokazeta, kde je natočen zásah Bezpečnosti proti studentům dne 17. 11. 1989. O zapůjčení kazety projevují zájem i pracovníci různých institucí z města Brna. Ing. Eva VIDLAŘOVÁ, nar. 1947, sig. CH-77, iniciátorka různých protisocialistických vystoupení, uvádí, že např. dne 23. 11. 1989 byla promítnuta 29x a každé promítání shlédlo [!] kolem 400 diváků. Dne 24. 11. 1989 bude promítání pokračovat.

Opatření: Informace vedení FMV k protipatření v ČST.

Pramen – 3 zjistil, že na teritoriu města Brna vykupují studenti časně ráno po velkých množstvích denní tisk, zejména Svobodné slovo, do kterého vkládají svá různá provolání, a dávají je zadarmo občanům. Vykupují rovněž Rudé právo, které však trhají a házejí do koše.¹

Opatření: Informovat stranický orgán.

Pramen – 3 zjistil, že po Brně jsou vylepovány plakáty „Poučení, jak se chovat při zadržení“. Obsahují 6 bodů se zdůrazněním možnosti odmítnout výpověď, důsledným seznámením s důvody zadržení, povinnosti příslušníků SNB se prokazovat atd. Zejména je zdůrazňováno, aby zadržení odmítali vypovídat.

Opatření: Vlivová opatření v prostředí.

Pramen – 2 zjistil, že František DERFLER,² sig. CH-77 z Brna, byl nezjištěným mužem z Prahy vyzván k vyvíjení aktivity občanů města Brna k zaslání telegramů na ÚV KSČ k jeho zasedání dne 24. 11. 1989. Telegramy by měly podporovat reformní proud v ÚV a napomoci mu, neboť se předpokládá, že zde dojde k velmi ostrému střetu se zastánci tvrdé linie vůči opozici.

Opatření: Informovat stranický orgán.

Na brněnských vysokých školách se situace začíná diferencovat.

Rektor UJEP Brno³ hodlá nařídít studentům ukončení stávky a zahájení řádné výuky. V případě, že toto nebude akceptovat, uvažuje o předčasném vyhlášení zkouškového období. Rektor JAMU Brno je vyčerpán a vlivově pod tlakem studentů. Negativní roli zde hraje ČSV SSM. Neaktivnější jsou posluchači herectví, kteří vyvíjí psychický tlak na ostatní. Situace mezi posluchači se vyhrocuje, nedá se vyloučit ani vzájemný střet. Na filosofické fakultě UJEP vyhlásil stávkový výbor po střetu s rektorem okupační stávku, na pedagogické fakultě UJEP a elektrotechnické fakultě VUT se studenti rozhodli dne 27. 11. 1989 zahájit studium. Předpoklad na zahájení studia je i na VŠ veterinární a strojní fakultě VUT Brno.

Opatření: Pokračovat v rozkladných opatřeních stávkové aktivity studentů v součinnosti s vedením škol.

3/ Negativní jevy a poruchy v čs. hospodářství

Pramen 1 zjistil, že mistři traťmistrovského okrsku Brno Židenice, Ladislav NOVÁK a Jaroslav STHOL spolu s Janem RADKEM, mistrem traťmistrovského úseku Slavkov u Brna, vyzývali své podřízené ke generální stávce. Nabádali provádět sabotáže jako v roce 1968, t. j. kladení pražců přes koleje k docílení zastavení dopravy na železnici,⁴ a tak chtějí přinutit stávkovat osoby bez ohledu na jejich názor. Poznátky jsou prověřovány.^{b+5}

Na úseku zemědělství,⁶ v zemědělských podnicích a družstvech nezjištěny poznátky, které by signalizovaly možné připojení ke generální stávce i přes snahu studentů je do této činnosti zapojit.

4/ Názory a nálady obyvatelstva

Členové LM v 1. BZKG negativně hodnotí postoj ÚV KSČ do jeho zasedání dne 24. 11. 1989, kde probíhá boj o vedení ve straně, místo aby byla přijímána zásadní opatření. Negativně je hodnocena i pasivita ve vztahu k nezávislým strukturám. Současné období je hodnoceno jako bezvládní. Převážná část dělníků projevuje nesouhlas se stávkou dělníků a studentů, mnozí byli ochotni vystoupit i v ČST Brno, která přes požadavek CZV KSČ 1. BZKG neměla o jejich vystoupení zájem.

Řadou stranických organizací z prostředí VŠ, institucí i brněnských podniků je zcela odmítán postup stranických orgánů jak MěV a KV KSČ v Brně, tak i ÚV KSČ, kteří se od situace prakticky distancovali a do současné doby situaci nijak neřeší. V tomto jsou zajedno s požadavky studentů, aby tedy vedoucí funkcionáři ze svých míst odešli, neboť tak, jak řeší současnou situaci, řešili i problémy v minulosti. Tak se i stává, že když nikdo nejde mezi studenty a veřejnost k diskusi, jsou tito ovlivňováni osobami typu ŠABATY a domnívají se, že pravda je tam.

Řada občanů města Brna vyjadřuje podiv nad tím, že vedle stanoviška rozhlasových pracovníků, studentů a herců odsuzujícího zásah Bezpečnosti dne 17. 11. 1989 v Praze dosud nebyl dán prostor a možnost k vyjádření příslušníkům pořádkových sil, které zásah prováděly, tím spíš, že demonstranti skandovali hesla urážející představitele KSČ a státu a skandovali „Smrt komunistům“. Vyjadřují přesvědčení, že krev studentů a příslušníků je stejně drahá a je nutné dát prostor k vyjádření také příslušníkům zasahujících jednotek, kteří byli zraněni.

Stávka studentů je hodnocena jako nesmyslná s tím, že byli zneužiti protisocialistickými silami z řad herců a dalších.⁷

Náčelník KS SNB Brno
plk. ing. ŠOBÁŇ

^a Č. j. OS-00213-200/VO-89. Vlevo brněnské razítko, došlo 24. XI. 1989 v 16.30 hod., číslo zprávy 11208. Vpravo razítko „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 24. XI. 1989, č. j. CB-0036-291/03-89, přílohy 0.

^b Zleva je podél odstavce rukou připsáno „Rychlá informace - P“ (?).

¹ Tento odstavec byl použit pro zpracování 5. odstavce části „Nepřátelská činnost“ DSZ FMV č. 182/A z 25. 11. 1989, v následujícím odstavci uvedená informace o „Poučení, jak se chovat při zadržení“ se objevila v 6. odstavci tamtéž. Srovn. pozn. 1 dok. 7a.

² K osobě F. Derflera (1942) byl 17. 8. 1978 2. odd. II. odb. S-StB Brno v problematice „kultura“ zaveden SPO „BEDŘICH“, reg. č. 30138: 23. 6. 1980 převeden na SS, 18. 11. 1986 „objekt“ akce zaevidován jako NO-II/128, zničení (včetně složky D) v registru nevyznačeno. Samostatný sv. NO s reg. č. 42167 byl z uvedeného signálního svazku vyčleněn 4. odd. II. odb. S-StB Brno 3. 8. 1989: zrušen při skartacích koncem roku. K „objektu“ akce „BEDŘICH“ existují dvě memoranda, první zřejmě z proveniencie IV. odb. S-StB Brno:

„Objekt je představitel kulturní opozice. Zúčastňoval se schůzek politické a kulturní opozice, podílel se na tvorbě, rozmnožování a distribuci samizdatových materiálů.

Zjištěné styky: EVA – Kelblová Natálie, 1956, Bo, [...]; ALENA – Hradilová Drahomíra, 1943, Bo, [...]; EVA - Fitzová Marie, 1954, Brno, [...]; – Černín Zdeněk, 1954, Bo, [...]

Zjištěné adresy: Brno, Volfova 12 /bydl. IDEOLOG VI., TISKAŘ/; Brno, Veslařská 70; Brno, Erbenova 9“

A MV ČR, nezpracované materiály IV. S-SNB, mikrofilm „BR“.

Druhé memorandum bylo zpracováno 2. odd. II. odb. S-StB Brno, a to v době, kdy byl na „objekt“ akce „BEDŘICH“ veden signální svazek (jako řídicí orgán akce je uveden ppprap. Petr Turský /pprap. od 1. 3. 1985 do 1. 6. 1987/, jako jeho nadřízený náčelník kpt. Miroslav Dubravay):

„Jmenovaný se aktivně podílí na rozmnožování samizdatových materiálů nepublikujících literátů a signatářů CHARTY 77, které zajišťuje prostřednictvím svých styků v Brně. Zúčastňuje se schůzek představitelů kulturní a politické opozice a provádí kolportaci uvedených materiálů.

Styky v Praze: Miroslav STŘEDA a Jan VLASÁK (herci), Libor PRUDKÝ (ekonom), Václav HAVEL (spisovatel)

Popis osoby: [...]

Cíl: – podchytit při pobytech v Praze stykovou bázi, zejména pokud se jedná o představitele politické a kulturní opozice a signatáře CHARTY 77 (zadokumentovat, zda těmto nenosí, nebo od nich nezískává materiály – balíčky, zavazadla apod.)

– konkretizovat jeho další styky do prostředí pražských divadel a kulturních institucí

– v případě, že po odjezdu z Prahy pojedí jiným směrem než na Brno, je zájem na jeho dalším sledování a zmapování dalších styků

Vyjádření IV. odboru S-StB Brno: Sledování je prováděno nárazově od r. 1986. Chování objektu je klidné, avšak pozorné k okolí. Jízda vozidlem odpovídá pravidlům silničního provozu, někdy pomalá. Toto může využít ke kontrole. Zjevná kontrola však zjištěna nebyla.“

A MV ČR, nezpracované materiály IV. S-SNB, mikrofilm „X – MEMORANDUM BRNO“.

³ Rektorem UJEP Brno byl v té době Bedřich Čerešňák.

⁴ Problematika „želez. provoz“ byla od 25. 3. 1971 II. odb. (posléze 1. odd. III. odb.) S-StB Brno vedena v OBS „FEDERACE“ s reg. č. 15180: zničení v registru nevyznačeno. Ve stejné problematice zavedly svazky ještě O-StB Jihlava (3. 8. 1970 OBS „ČSD Jihlava“ – dle EZO „LOKOMOTIVA“ – s reg. č. 14764) a O-StB Znojmo (4. 3. 1971 OBS „ŽELEZNICÁŘ“ – dle EZO „ZELEZNICE“ – s reg. č. 15116).

⁵ Tento odstavec byl použit pro zpracování 9. odstavce části „Nepřátelská činnost“ DSZ FMV č. 182/A z 25. 11. 1989. Srovn. pozn. 1 dok. 7a.

⁶ Problematika „zemědělství a výživy“ byla zpracovávána na krajské úrovni od 25. 11. 1976 1. odd. III. odb. S-StB Brno v OBS „ZEMĚDĚLSTVÍ“ s reg. č. 26510: koncem května 1983 měl být obsah OBS (3 díly, 3/1, 3/2, složky D, FČ, KPP ad.) částečně archivován, částečně rozdělen mezi jiné svazky. Okresní oddělení sledovala uvedenou problematiku v následujících OBS: od 7. 2. 1974 O-StB Znojmo v OBS „ZEMĚDĚLSTVÍ“ s reg. č. 19835, od 20. 10. 1976 O-StB Žďár n. Sáz. v OBS „VÝŽIVA“ (dle EZO „VYZIVA 4“) s reg. č. 26420, od 7. 2. 1977 O-StB Jihlava v OBS „AGRONOM“ s reg. č. 26700, od 7. 2. 1977 O-StB Kroměříž v OBS „VÝŽIVA“ (dle EZO „VYZIVA 8“) s reg. č. 26701, od 7. 2. 1977 O-StB Třebíč v OBS „VÝŽIVA“ (dle EZO „VYZIVA 60“) s reg. č. 26702, od 17. 2. 1977 O-StB Prostějov v OBS „VÝŽIVA“ (dle EZO „VYZIVA 9“) s reg. č. 26750, od 21. 2. 1977 O-StB Gottwaldov v OBS „ZEM“ s reg. č. 26769, od 14. 4. 1977 O-StB Uherské Hradiště v OBS „SILO“ s reg. č. 27927 a od 15. 4. 1977 O-StB Břeclav v OBS „ZEMĚDĚLSTVÍ“ (dle EZO „ZEMEDELEC 4“) s reg. č. 27939 (OBS s reg. č. 26750 archivován 25. 1. 1988 pod a. č. 284, u ostatních skartace nevyznačena).

⁷ Tento a předcházející odstavec byly použity pro zpracování 4. odstavce části „Názory a nálady obyvatelstva“ DSZ FMV č. 182/A z 25. 11. 1989. Srovn. pozn. 1 dok. 7a.

113a

1989, 25. listopadu, Brno. – Denní situační zpráva.[...]^a

Věc: DSZ FMV ze dne 25. 11. 1989

2) Nepřátelská činnost

a) vnějšího protivníka: 0

b) vnitřního protivníka:

Pramen – 3 zjistil, že dne 25. 11. 1989 v ranních hodinách jsou na teritoriu města Brna rozšiřovány letáky s textem: „Vážení spoluobčané, odstoupení předsednictva ÚV KSČ nevyřeší naše podstatné problémy. Nechceme vládu jedné strany. Proto je nutná generální stávka.“ Podepsáni Studenti - Občanské fórum. Letáky jsou formátu A4.

Opatření: Inf. pro str. orgán.

Pramen – 2 sdělil, že Jan ŠABATA,¹ nar. 1952, sig. CH-77, byl informován Petrem SCHNUREM, synem Květy ŠABATOVÉ, manželky Jaroslava ŠABATY, z Hannoveru, NSR, že v NSR tvoří petici, na které jsou podpisy Čechoslováků žijících v Hannoveru. Bude odeslána na velvyslanectví ČSSR v Bonnu. Současně žádal Jana ŠABATU o zjištění, zda Rudé právo, Svobodné slovo a Lidová demokracie mají telex, aby rezoluci obdrželi co nejrychleji. Rezoluci má v úmyslu zaslat také na VIA Praha Anně ŠABATOVÉ – UHLOVÉ a na VIA Brno ing. HOLCNEROVÉ.

Opatření: Informovat stranický orgán.

Pramenem – 2 bylo zjištěno, že herec Pavel LANDOVSKÝ, bytem Rakousko, projevuje dne 25. 11. 1989 zájem o příjezd do ČSSR přes OPK Hatě. Vzhledem k tomu, že je prohlášen za nežádoucí osobu,² odmítla ho OPK do republiky vpustit. LANDOVSKÝ je na hranicích očekáván pracovníky Krátkého filmu Brno. V tomto smyslu informoval LANDOVSKÝ tajemnici Divadla na provázku Margit FUCHSOVOU³ s tím, že k jeho vpuštění do ČSSR jsou podnikány kroky v Praze. Opatření: V případě jeho příjezdu aktivní opatření k jeho kontrole.

3) Negativní jevy a poruchy v čs. hospodářství: 0

4) Názory a nálady obyvatelstva

Členové Divadla na provázku hodnotí zvolení Karla URBÁNKA za generálního tajemníka ÚV KSČ negativně, předpokládají, že ve funkci se udrží maximálně 1 týden. Budou pokračovat v činnosti, kterou provádí, a vystupovat proti němu. Břetislav RYCHLÍK uvádí, že tyto změny je nemohou uspokojit. Musí pokračovat do té doby, než budou propuštěni političtí vězňové a než padne vláda.

Jaroslav ŠABATA, nar. 1927, sig. CH-77, představitel opozice v Jmk, k osobě nového generálního tajemníka ÚV KSČ s. URBÁNKA uvádí, že ho zná z doby jeho působení v Brně, kdy nastoupil do stranické funkce po r. 1970. Hodnotí ho jako konstruktivního člověka, který je dle jeho názoru schopen situaci zvládnout.⁴

Náčelník KS SNB Brno:

plk. ing. Josef ŠOBÁŇ

^a Č. j. OS-00213-201/VO-89. Vlevo brněnské razítko, došlo 25. XI. 1989 v 15.50 hod., číslo zprávy 11270. Vpravo razítka „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 25. XI. 1989, č. j. CB-0036-292/03-89, přílohy 0; vpravo od nich rukou připsáno „s. Knížek“, k tomu je připojen jeho vlastnoruční podpis a Zamykalův. V pravém horním rohu rukou „AO“. U prvního, druhého, předposledního a posledního odstavce této DSZ je zleva rukou připsáno „PP“, tyto odstavce jsou také částečně podtrženy (předposlední odstavec celý).

¹ K osobě J. Šabaty byl od 9. 1. 1974 2. (později 1.) odd. II. odb. S-StB Brno veden SPO „HONZA“, reg. č. 19647; 26. 11. 1974 převeden na SS, ukončen „profylaxí O. P.“ a 28. 11. 1975 archivován pod a. č. 040226; 20. 4. 1976 obnoven, zničení v registru nevyznačeno. „Objekt“ akce byl v neuvedené době zaevidován jako NO-2/73 (srovn. též Securitas Imperii č. 3/1996, s. 169). Samostatný sv. NO s reg. č. 42169 byl z uvedeného signálního svazku vyčleněn 2. odd. II. odb. S-StB Brno 3. 8. 1989; zrušen koncem roku. K objektu akce „HONZA“ existují dvě memoranda, první zřejmě z provenience IV. odb. S-StB Brno:

„Objekt je jedním z neaktivnějších antisoc. exponentů v Brně. Signatář CH-77, distribuoval samizdatovou literaturu (INFOCH, INFOC, LINO), vlastní rozmnožovací zařízení Toshiba. Napomáhá svému otci Jaroslavu Šabatovi v protistátní činnosti. Udržuje široké styky s exponenty pravice v Brně a má styky na IDC v zahraničí.

Zjištěné styky: RENÉ – Tesař Jan, 1933, Bo, [...]; MIREK – Doubek Miroslav, Bo, [...]; JARDA – Duda Jan RNDr., Bo, [...]; KOLO – Beneš Miroslav, Bo, [...]; TOM – Freund Karel, Pha, [...]; SAP – Sapák Jan, 1957, Bo, [...]; BĚTA – Tlachová Kateřina, 1960, Bo, [...]; KUZMA – Tlach Jiří, 1955, Bo, [...]; – Král Rostislav, 1959, Bo, [...]; JANA – van der Horstová Dáša, 64, Bo, [...]

Zjištěné adresy: – Brno, [...] /Němec, 1950/; – Brno, [...] /Kovařík Ludvík/; – Brno, [...] /Čibulka/; – Brno, Helfertova 24“

A MV ČR, nezpracované materiály IV. S-SNB, mikrofilm „BR“.

Druhé memorandum bylo zpracováno 1. odd. II. odb. S-StB Brno, a to v době, kdy byl na „objekt“ akce „HONZA“ veden signální svazek (jako

operativní pracovník zodpovědný za akci je uveden kpt. Jiří Votava /kpt. od 1. 1. 1987, na 1. odd. do 1. 12. 1988/):

„Popis objektu: [...]“

Charakter činnosti: Je nápomocen v činnosti svému otci Jaroslavu ŠABATOVÍ, kterému sjednává schůzky s dalšími členy tzv. opozice nebo předává vzkazy a písemné materiály.

Styky v Praze: Anna ŠABATOVÁ /sestra/, Petr UHL /švagr/, Václav MALÝ, Václav BENDA, Václav HAVEL

Zaměření a cíl sledování: Zadokumentovat veškeré styky jmenovaného a dle možnosti provést fotodokumentaci. Zaměřit se na předávání různých materiálů. Doba a délka sledování bude dohodnuta před započítáním sledování.

Vyjádření IV. odboru S-StB Brno: Sledován je od r. 1975. V minulosti, kdy prováděl násilnou kontrolu, zejména před schůzkami s exponenty pravice, třikrát odhalil sledování. Při pohybu se často otáčel za sebe, zastavoval se, schovával v parku, do tramvaje nastupoval na poslední chvíli a pod.

V současné době je sledování objektu prováděno ojedinele. Dřívější násilná kontrola se nepotvrzuje, je však velmi pozorný ke svému okolí, a to i v době, kdy není sledován.“

A MV ČR, nezpracované materiály IV. S-SNB, mikrofilm „X – MEMORANDUM BRNO“.

- ² Poznatky k osobám, které opustily ČSSR v rozporu s komunistickým právním řádem, byly od 21. 1. 1966 11. odd. II. odb. (posléze 5. odd. II. odb. a nakonec 4. odd. I. odb.) S-StB Brno soustřeďovány v OBS „EMIGRACE“, reg. č. 11529. Problematika tzv. navrátilců byla od 22. 1. 1966 11. odd. II. odb. (posléze 5. odd. I. odb.) S-StB Brno vedena v OBS „NÁVRAT“, reg. č. 11531. U obou OBS je zničení v registru nevyznačeno.

Postup vůči tzv. kategorizovaným osobám upravovalo „Nařízení ministra vnitra Československé socialistické republiky ze dne 28. července 1988 o bezpečnostních opatřeních ke kategorizovaným osobám v souvislosti s udělováním československých víz k přechodnému pobytu na území Československé socialistické republiky“, č. j. PC-0071/210-88, které v zastoupení federálního ministra vnitra vydal I. náměstek genmjr. Alojz Lorenec (viz Věstník federálního ministerstva vnitra, částka 6/1988):

„[...]“

Č Á S T P R V N Í ÚVODNÍ USTANOVENÍ

Čl. 1

Účel nařízení

Účelem tohoto nařízení je stanovit způsob uplatňování a provádění požadavků ke kategorizovaným osobám [Odkaz k pozn. pod čarou č. 1: 'Část II bod 4 písm. b/ přílohy k usnesení vlády Československé socialistické republiky ze dne 26. května 1977 č. 152 o schválení zásad pro udělování československých víz k přechodnému, dlouhodobému nebo trvalému pobytu na území Československé socialistické republiky.'] v souvislosti s udělováním československých víz k přechodnému pobytu na území Československé socialistické republiky (dále jen 'vízum') a vedení evidence těchto požadavků.

Čl. 2

Kategorizované osoby

Kategorizovanými osobami se pro účely tohoto nařízení rozumějí cizinci [Odkaz k pozn. pod čarou č. 2: '§ 1 odst. 3 zákona č. 68/1965 Sb., o pobytu cizinců na území Československé socialistické republiky.'], kteří jsou a/ pracovníky hromadných sdělovacích prostředků,

- b/ církevními osobami, členy náboženských sekt nebo zaměstnanci církvi nebo sekt,
- c/ příslušníky ozbrojených sil a bezpečnostních sborů nebo jejich civilními zaměstnanci,
- d/ narození na území Československé socialistické republiky a po únoru 1948 [Odkaz k pozn. pod čarou č. 3: 'Do této kategorie náležejí rovněž bývalí českoslovenští státní občané, kteří například opustili republiku bez povolení československých úřadů a byli propuštěni ze státního svazku nebo jim československé státní občanství bylo odňato a podobně.']
 1. se z republiky vystěhovali,
 2. opustili území republiky bez povolení československých úřadů,
 3. se zdržovali v cizině bez povolení československých úřadů,
- e/ osobami bez státní příslušnosti.

Čl. 3

Druhy požadavků

- Způsobem stanoveným v tomto nařízení lze uplatnit požadavky na
- a/ udělení víza (požadavek č. 1),
 - b/ udělení víza a jeho nahlášení (požadavek č. 2),
 - c/ zamítnutí žádosti o udělení víza a jeho nahlášení (požadavek č. 3),
 - d/ vyrozumění o podání žádosti o udělení víza a její vyřízení podle rozhodnutí blokujícího útvaru (požadavek č. 4).

Čl. 4

Jestliže to vyžaduje ochrana bezpečnosti Československé socialistické republiky, mohou požadavky uvedené v čl. 3 písm. a/ až d/ uplatnit

- a/ I., II., III., IV., V., XII. správa Sboru národní bezpečnosti (dále jen 'SNB'), správa pasů a víz SNB, správa vojenské kontrarozvědky Západního vojenského okruhu, odbory vojenské kontrarozvědky, správa vyšetřování Státní bezpečnosti, zpravodajská správa hlavní správy Pohraniční stráže a ochrany státních hranic, zpravodajská správa generálního štábu Československé lidové armády,
- b/ správy Státní bezpečnosti krajských správ SNB [Odkaz k pozn. pod čarou č. 4: 'Za krajské správy SNB se považují i správa SNB hlavního města Prahy a Středočeského kraje a správa SNB hlavního města Bratislavy a Západoslovenského kraje.'],
- c/ útvary Státní bezpečnosti okresních správ SNB [Odkaz k pozn. pod čarou č. 5: 'Za okresní správy se považují i obvodní správy SNB v Praze a Bratislavě a městské správy SNB v Plzni, Brně, Ostravě a Košicích.'].]

Č Á S T D R U H Á

SCHVALOVÁNÍ, UPLATŇOVÁNÍ A PROVÁDĚNÍ POŽADAVKŮ

Čl. 5

Schvalování požadavků

Požadavky schvalují:

- a/ náčelníci I., II., III., IV., V., XII. správy SNB, správy pasů a víz SNB, správy vyšetřování Státní bezpečnosti, zpravodajské správy Pohraniční stráže a ochrany státních hranic, zpravodajské správy generálního štábu Československé lidové armády, náčelníci odborů v těchto útvarch, náčelník správy vojenské kontrarozvědky Západního vojenského okruhu a náčelníci odborů vojenské kontrarozvědky,
- b/ náčelníci krajských správ SNB, náčelníci správ Státní bezpečnosti krajských správ SNB a jejich zástupci a náčelníci odborů správ Státní bezpečnosti krajských správ SNB,
- c/ náčelníci okresních správ SNB a jejich zástupci pro Státní bezpečnost.

Čl. 6

Uplatňování požadavků

- (1) Útvary uvedené v čl. 4 (dále jen 'oprávněné útvary') uplatňují požá-

davky příslušnou blokovací kartou [Odkaz k pozn. pod čarou č. 6: 'MV č. skl. 835, 835s (blokovací karta žluté barvy).'] u správy pasů a víz SNB [Odkaz k pozn. pod čarou č. 7: 'Zpravodajská správa generálního štábu Československé lidové armády uplatňuje požadavky prostřednictvím III. správy SNB (Dohoda o součinnosti a koordinaci zpravodajské činnosti ze dne 29. dubna 1980).'].

(2) Způsobem uvedeným v odstavci 1 lze požadavky uplatnit do evidence kategorizovaných osob (dále jen 'evidence') vedené

a/ správu pasů a víz SNB [Odkaz k pozn. pod čarou č. 8: 'Požadavky lze v obou evidencích různě kumulovat podle operativní potřeby, například bude-li uplatněn u správy pasů a víz SNB požadavek č. 4, lze v evidencích oddělení pasové kontroly uplatnit současně požadavek č. 2 nebo 3.'],

b/ odděleními pasové kontroly [Odkaz k pozn. pod čarou č. 8, viz výše.], přičemž do evidence lze uplatnit pouze požadavky uvedené v čl. 3 písm. b/ a c/ (požadavky č. 2 a 3) [Odkaz k pozn. pod čarou č. 9: 'Pro evidence vedené odděleními pasové kontroly bude možné prostřednictvím správy pasů a víz SNB uplatňovat požadavky až po zavedení vydávání víz na hraničních přechodech těmito útvary.'].]

(3) Oprávněné útvary mohou požadavky uplatňovat jednorázově nebo na dobu nezbytně nutnou, nejdéle však na jeden rok. Dobu, na kterou byl požadavek uplatněn, mohou tyto útvary prodloužit zasláním nové blokovací karty nejméně 30 dnů před uplynutím lhůty pro původní požadavek.

(4) Pominou-li důvody uplatnění požadavku před uplynutím lhůty, na níž byl uplatněn, je oprávněný útvar povinen požadavek zrušit [Odkaz k pozn. pod čarou č. 10: 'MV č. skl. 831, 831s.'].]

Čl. 7

Provádění požadavků správu pasů a víz SNB

(1) Po obdržení žádosti zastupitelského úřadu o stanovisko k udělení víza kategorizované osobě vylustruje správa pasů a víz SNB tuto osobu v evidenci.

(2) Jestliže správa pasů a víz SNB postupem stanoveným v odstavci 1 zjistí uplatnění požadavků uvedených v čl. 3 písm. b/ a c/ (požadavků č. 2 a 3), vyzoomí přímo o jejich splnění oprávněný útvar.

(3) Jestliže správa pasů a víz SNB postupem stanoveným v odstavci 1 zjistí uplatnění požadavku uvedeného v čl. 3 písm. d/ (požadavku č. 4), vyzoomí přímo oprávněný útvar a vyčká jeho rozhodnutí.

(4) Jestliže byl uplatněn požadavek uvedený v čl. 3 písm. d/ (požadavek č. 4) a oprávněný útvar nesdělí správě pasů a víz SNB své rozhodnutí do sedmi dnů ode dne vyzoomění nebo jestliže správa pasů a víz SNB postupem stanoveným v odstavci 1 nezjistila uplatnění žádného požadavku, přijme v mezích své působnosti přiměřená bezpečnostní opatření [Odkaz k pozn. pod čarou č. 11: 'Například vylustruje osobu v SEO vnitřní a organizační správy FMV, SEU I. správy SNB ve smyslu RMV ČSSR č. 4/1978, jímž se vydávají Směrnice pro evidenci, statistiku a administrativu při kontrarozvědné činnosti (A-oper-II-1), vyžádá si stanovisko věcně příslušného útvaru a podobně.'], podle nichž rozhodne, zda se vízum udělí.

(5) Obdrží-li správa pasů a víz SNB ke kategorizované osobě blokované v evidenci další blokovací kartu, sdělí útvaru Státní bezpečnosti, který tuto osobu blokuje, všechny útvary, které blokaci uplatnily nebo uplatňují.

Čl. 8

Provádění požadavků odděleními pasové kontroly

(1) Po obdržení žádosti kategorizované osoby o udělení víza vylustruje oddělení pasové kontroly tuto osobu v evidenci.

(2) Jestliže oddělení pasové kontroly postupem stanoveným v odstavci 1 zjistí uplatnění požadavků uvedených v čl. 3 písm. b/ a c/ (požadavků č. 2

a 3), vyzoomí o jejich splnění ústřední operační středisko federálního ministerstva vnitra, které vyzoomí oprávněný útvar.

(3) Jestliže oddělení pasové kontroly postupem stanoveným v odstavci 1 nezjistí uplatnění žádného požadavku vedeného v jeho evidenci, rozhodne o udělení víza v mezích své působnosti [Odkaz k pozn. pod čarou č. 12: 'Zejména ve smyslu rozkazu náčelníka HS PS OSH ze dne 15. 2. 1974 č. 01570/1974, jímž se vydávají Směrnice pro pasové a vízové odbavování cizinců na hraničních přechodech ČSSR.'].]

(4) Přicestuje-li kategorizovaná osoba na oddělení pasové kontroly s uděleným vízem a oddělení pasové kontroly zjistí uplatnění požadavků vedených v jeho evidenci, cizince odbaví a o jeho příjezdu vyzoomí ústřední operační středisko federálního ministerstva vnitra.

Č Á S T T Ř E T Í

VEDENÍ EVIDENCE, BLOKOVACÍ KARTY A JEJICH ARCHIVACE

Čl. 9

Vedení evidence

(1) Požadavky uplatněné oprávněnými útvary zapisuje správa pasů a víz SNB do samostatného protokolu a zakládá je do evidence.

(2) Evidence vedené na oddělení pasové kontroly doplňuje správa pasů a víz SNB podle požadavků oprávněných útvarů prostřednictvím ústředního operačního střediska federálního ministerstva vnitra.

Čl. 10

Blokovací karty a jejich archivace

(1) Blokovací karta se zpracovává

a/ u požadavků uvedených v čl. 3 písm. a/ a d/ (požadavky č. 1 a 4) ve dvojím vyhotovení, přičemž jedno vyhotovení se zasílá správě pasů a víz SNB a druhé slouží pro vlastní evidenci oprávněného útvaru,

b/ u požadavků uvedených v čl. 3 písm. b/ a c/ (požadavky č. 2 a 3) ve čtyřech vyhotoveních, přičemž dvě vyhotovení se zasílají správě pasů a víz SNB, jedno slouží pro vlastní evidenci oprávněného útvaru a jedno pro evidenci operačního důstojníka oprávněného útvaru.

(2) Vyplněné blokovací karty se označují stupněm utajení 'přísně tajné'.

(3) Po uplynutí lhůty stanovené oprávněným útvarem nebo po splnění jednorázového požadavku se blokovací karta vyřadí z evidence a archivuje se po dobu dvou let. Po uplynutí této doby se skartuje.

Č Á S T Č T V R T Á

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Čl. 11

Požadavky uplatněné oprávněnými útvary před účinností tohoto nařízení se v evidenci správy pasů a víz SNB ruší a v evidenci oddělení pasové kontroly zůstávají nedotčeny.

Čl. 12

Podrobnosti ke způsobu přijímání, vedení a vyřazování požadavků v evidenci vedené oddělení pasové kontroly upraví náčelník hlavní správy Pohraniční stráže a ochrany státních hranic v dohodě s náčelníkem správy pasů a víz SNB a náčelníkem vnitřní a organizační správy federálního ministerstva vnitra svým pokynem.

Čl. 13

Účinnost

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 15. srpna 1988 s výjimkou ustanovení čl. 6 odst. 2 písm. b/, čl. 8 a čl. 9 odst. 2, které nabývají účinnosti dnem zavedení udělování víz na hraničních přechodech odděleními pasové kontroly.“

³ K osobě M. Fuchsové (1952) zavedlo 11. 12. 1987 4. odd. II. odb. S-StB

Brno v problematice „kultura“ svazek KTS „MERY“, reg. č. 40078: zničen v prosinci 1989.

- ⁴ Tento a předcházející odstavec byly použity pro zpracování 7. a 10. odstavce části „Názory a nálady obyvatelstva“ DSZ FMV č. 182/B z 26. 11. 1989. Srovn. pozn. 2 dok. 8a.

113b

1989, 25. listopadu, Brno. – Denní situační zpráva – dodatek.

[...] ^a

Věc: DSZ FMV ze dne 25. 11. 1989

2/ Nepřátelská činnost

- a) vnější protivník: 0
- b) vnitřní protivník:

Pramenem 3 bylo zadokumentováno 202 kusů letáků na teritoriu Jmk s protisocialistickým a protikomunistickým textem. Bylo zjištěno a ustanoveno 27 rozšiřovatelů těchto tiskovin, z čehož je 20 studentů vys. škol, 4 dělníci a 3 učni. Dále byli ustanoveni tři iniciátoři podpisových akcí k účasti na generální stávce 27. 11. 1989. Zajištěn byl jeden výhružný dopis, zaslaný prac. MěV KSČ v Brně, kterému je vyhrožováno fyzickou likvidací.¹

Dne 24. 11. 1989 proběhla v centru Brna manifestace za účasti cca 30 000 osob. Vystoupil přední exponent opozice a sig. CH-77 Jaroslav ŠABATA a dalších 20 osob s různými výzvami a agitací ke generální stávce.

Z průběhu byl pořízen zvukový a obrazový záznam.

25. 11. 1989 proběhla v centru Brna manifestace za účasti cca 25 000 osob. Pozitivně byl hodnocen projev tajemníka MěV KSČ v Brně s. PILNÉHO.² Na jeho podporu dále vystoupil tajemník MěV ČSS VENCLÍK a tajemník MěV ČSL MOTYČKA, oba rovněž vystoupili s poděkováním MěV KSČ v Brně za umožnění bezproblémového průběhu manifestací.

Jana SOUKUPOVÁ, stoupenec NMS a HOSu, vystoupila s výzvou k účasti na akci spočívající ve vytvoření řetězu lidských rukou dne 26. 11. 1989 od 14,00 hod. z nám. Svobody v Brně až k bráně NVÚ v Brně Bohunicích.

Herec Jiří DERFLER³ z Brna vyzval k tvoření občanských fór na

okresích, vesnicích, JZD a závodech. Vzhledem k tomu, že nebyly splněny všechny požadavky předložené Občanským fórem, vyzval ke generální stávce.

Na teritoriu Jmk je do současné doby ustanoveno 85 členů stávkových výborů, z toho 61 studentů vysokých škol. K 16 osobám jsou zjištěny stb poznatky k jejich vazbám do KS a k aktivní činnosti v opozičních seskupeních.

Do současné doby je v Jmk registrováno 55 podniků, jejichž zástupci informovali veřejnost o svém zapojení do generální stávky.

3. Negativní jevy a poruchy v čs. hospodářství: 0

4. Názory a nálady obyvatelstva: 0

Náčelník KS SNB Brno:
plk. ing. Josef ŠOBÁŇ

^a Č. j. OS-00213-202/VO-89. Jako adresát je kromě náčelníka OAI VOS FMV a AO II. S-SNB uveden 10. a 11. odbor II. S-SNB. Vlevo brněnské razítko, došlo 25. XI. 1989 ve 23.30 hod., číslo zprávy 11291. Vpravo razítka „VY-TĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 27. XI. 1989, č. j. CB-0036-294/03-89, přílohy 0. V pravém horním rohu rukou „AO“.

¹ Problematika „teror psychický a fyzický“ byla od 14. 6. 1978 4. odd. II. odb. S-StB Brno sledována v OBS „TEROR“, reg. č. 30015: zničení v registru nevyznačeno.

² Jeho projev viz K událostem v našem městě. Brněnský Večerník 27. 11. 1989, roč. XX, s. 1-2.

³ Míni se zřejmě František Derfler.

1989, 26. listopadu*, Brno. – Denní situační zpráva.[...]^a

Věc: DSZ FMV ze dne 26. 11. 1989

2) Nepřátelská činnost:

a) vnějšího protivníka: – 0

b) vnitřního protivníka:

Pramen – 2 sdělil, že dne 26. 11. 1989 Pavel BLAŽEK z Prahy, blíže neustanoven, informoval tajemnici Divadla na provázku v Brně o tom, že názory osob o podpoře s. URBÁNKA při jeho vystoupení na Letné dne 26. 11. 1989 nutno považovat za dezinformaci. Požádal ji, aby se spojila s doc. Josefem VÁLKOU¹ z FF UJEP Brno, shromáždili k s. URBÁNKOVÍ materiály a tyto postoupili do Prahy, kde by s nimi proti němu mohli vystoupit.

Opatření: Informovat stranický orgán.

Pramen – 2 zjistil, že Petr SCHNUR, syn Květy ŠABATOVÉ, manželky Jaroslava ŠABATY, bytem Hannover, NSR, zorganizoval v NSR akci čs. občanů žijících v NSR na podporu toho, co se děje v ČSSR. V dopise čs. velvyslanci v Bonnu vyjadřuje solidaritu se všemi občany ČSSR, kteří vyjadřují snahu o reformy v naší společnosti a její demokratizaci, což se může dít jen na bázi dialogu, nikoliv konfrontace. Text dopisu zaslal na velvyslanectví SSSR, PLR, NDR a MR, VIA Praha, Brno a do deníků Rudé právo, Svobodné slovo a Lidová demokracie. Na dopis získal 9 podpisů.^b

Opatření: Informovat stranický orgán.

Pramen – 3 zjistil, že v ranních hodinách dne 26. 11. 1989 se v Brně vyskytly letáky, fotomontáž, polovinu hlavy tvoří fotografie bývalého gen. taj. ÚV KSČ s. JAKEŠE, druhou polovinu hlavy fotografie současného gen. taj. s. URBÁNKA.^c

Opatření: Informovat stranický orgán. Sběr letáků.

Pramen – 1 z Jmk, který se zúčastnil přípravy i vlastní demonstrace studentů v Praze dne 17. 11. 1989, uvedl, že akce byla naplánována již týden dopředu představiteli opozice vedené Václavem HAVLEM, který celou akci řídil. Po ukončení pietního aktu se část přítomných z řad opozice přidala k průvodu studentů a verbálně ho orientovala na Václavské náměstí, kde se připojili další stoupenci opozice, kteří zů-

stali ve střední části davu. Odtud také nabádali studenty, aby se nerozházeli, že jim pořádkové síly nemohou pro jejich velký počet nic udělat, a odtud také docházelo k útokům a provokacím proti státním a stranickým orgánům.^d

Opatření: Informovat stranické orgány.

Pramen – 2 sdělil, že Jaroslav ŠABATA, nar. 1927, sig. CH-77, poskytl interviu pro Hlas Ameriky. Interview se týkalo událostí v Brně, situace na brněnských závodech, jaké kroky by mělo udělat nové stranické vedení, jakou roli by měli hrát členové KSČ vyloučení po r. 1968 a jakou nekomunistické složky obyvatelstva, jak by měl být vyřešen budoucí mocenský poměr mezi stranami a na uskutečnění jakých požadavků by se mělo zaměřit Občanské fórum.

Opatření: Informovat stranický orgán.

Pramen – 2 sdělil, že člen Občanského fóra v Gottwaldově ing. Miroslav ZIKMUND, nar. 1919, bytem Gottwaldov, velmi kladně hodnotí vystoupení nového gen. taj. ÚV KSČ s. URBÁNKA jako věcné, bez frází, nastiňující konkrétní postup strany pro nejbližší období. Předpokládá, že jeho vystoupení získá podporu širokých mas. Se členy Občanského fóra rozebíral otázku generální stávky, nad níž se pozastavuje s tím, zda se v současné situaci nejedná o přehnané řešení. Žádá fórum o přehodnocení.

ZIKMUND je dále mluvčím řady osob vyloučených po r. 1968 z KSČ,² které zastávají názor znovuzapojení ekonomů a hosp. pracovníků z jejich řad do procesu a ožívování ekonomiky.

Opatření: Informovat stranický orgán.

Dne 26. 11. 1989 byl v Brně zorganizován z iniciativy „Občanského fóra“ tzv. živý řetěz z lidských rukou z náměstí Svobody v Brně k ÚNV v Brně-Bohunicích. Přítomno bylo cca 12 až 15 000 osob.

V odpoledních hodinách se uskutečnila v centru Brna manifestace za účasti asi 15 000 osob. S kladným ohlasem vystoupil na manifestaci primátor města Brna,³ který přednesl pět konkrétních bodů k řešení vzniklé situace. Jeho projev byl přijat se souhlasem. V dalších projevech vystoupili členové tzv. Diskusního fóra. Předmětem diskuse bylo zrušení čl. 4 Ústavy, výzvy ke generální stávce a pod. Z průběhu byl pořízen zvukový a obrazový záznam.

3) Negativní jevy a poruchy v čs. hospodářství:

Do 26. 11. 1989 v 22,00 hod. je v Jmk registrováno 61 podniků, jejichž zástupci informovali o svém zapojení do generální stávky. Z toho ve 13-ti podnicích má mít stávka charakter manifestační bez omezení výroby.

V řadě podniků jsou ustavovány stávkové výbory z iniciativy ZV KSČ nebo ZV ROH s cílem předejít vytvoření živelního stávkového výboru a předkládání nesmyslných stanovisek.

Opatření: Jsou prováděna na všech objektech, o kterých jsou poznatky, že se hodlají zapojit do stávky, k zajištění chodu nejn nutnějších provozů včetně dopravy a zásobování.

4) Názory a nálady obyvatelstva: – 0.

Náčelník KS SNB Brno:
plk. ing. Josef ŠOBÁŇ

^a Č. j. OS-00213-202/VO-89: velmi pravděpodobně je uvedeno chybně (viz předchozí DSZ), má být tedy „OS-00213-203/VO-89“; číslo jednací následující zprávy by pak mělo být „OS-00213-204/VO-89“ (DSZ s tímto číslem jednacím chybí, což může vypovídat o tom, že omyl byl zaznamenán). Jako adresát je kromě náčelníka OAI VOS FMV a AO II. S-SNB uveden 10. a 11. odbor II. S-SNB. Vlevo brněnské razítko, došlo 27. XI. 1989 v 0.30 hod., číslo zprávy 11322; pod ním vpravo je pravděpodobně Žákův vlastnoruční podpis. Vpravo razítka II. správy SNB, došlo 27. XI. 1989, č. j. CB-0036-293/03-89, přílohy 0, a „VYTĚŽENO AO“; pod nimi vpravo pravděpodobně Kupkův vlastnoruční podpis. V pravém horním rohu rukou „AIO“.

^b Odstavec je z větší části rukou podržen a zprava je k němu připsáno „P“ v kroužku (škrtnuto).

^c Odstavec je zprava rukou zatržen a k opatření uvedenému pod ním je zprava připsáno „P“ v kroužku (škrtnuto).

^d Odstavec je rukou podržen, zprava je zatržen a je k němu připojen velký vykřičník. Opatření „Informovat stranické orgány.“ je rukou zakroužkováno a k tomu jsou připojeny dva otazníky.

¹ K osobě J. Války (1929) byl 11. 3. 1974 1. odd. II. odb. S-StB Brno v problematice „kultura“ zaveden SPO „RADEK“, reg. č. 20419: 20. (nebo 26.) 11. 1978 byl „objekt“ akce zaevidován jako NO-3/188, 24. 10. 1977 předán na 2. odd. téhož odboru a v roce 1981 na O-StB Brno-město, skartace v registru nevyznačena.

² Problematika tzv. „pravic. oport. z KSČ“ byla od 1. 2. 1970 6. (posléze 1.) odd. II. odb. S-StB Brno rozpracována v OBS „EXPONENT“ s reg. č. 15046: skartován počátkem prosince 1989; na registrační číslo tohoto svazku se v registru svazků odkazovaly po určitou dobu následně zaváděné svazky na osoby z problematiky „pravicových exponentů“. Na úrovni okresů byla daná problematika sledována v následujících OBS: od 11. 2. 1971 O-StB Uherské Hradiště v OBS „PRAVICE“ (pův. „PRAVIČÁCI“, dle EZO „PRAVICE 61“) s reg. č. 15045, od 15. 4. 1971 O-StB Zďár n. Sáz. v OBS „PRAVICE“ (dle EZO „PRAVICE 64“) s reg. č. 15154, od 20. 8. 1971 O-StB Břeclav v OBS „PRAVICE“ (dle EZO „PRAVICE 4“) s reg. č. 15475, od 11. 1. 1972 O-StB Hodonín v OBS „PRAVICE“ (dle EZO „PRAVICE 6“) s reg. č. 15756, od 7. 2. 1972 O-StB Prostějov v OBS „PTÁCI“ s reg. č. 15825, od 13. 4. 1972 O-StB Třebíč v OBS „PRAVICE“ (dle EZO „PRAVICE 60“) s reg. č. 16073, od 13. 5. 1972 O-StB Gottwaldov v OBS „PRAVICE“ (dle EZO „PRAVICE 5“) s reg. č. 16376, od 9. 4. 1973 O-StB Vyškov v OBS „DISKU-

TĚŘÍ“ s reg. č. 18607, od 13. 3. 1974 O-StB Jihlava v OBS „PRAVICE“ (dle EZO „PRAVICE 7“) s reg. č. 20449, od 17. 9. 1974 O-StB Kroměříž v OBS „PRAVICE“ (dle EZO „PRAVICE 8“) s reg. č. 22325 a od 14. 4. 1976 O-StB Znojmo v OBS „PRAVICE“ (dle EZO „PRAVICE 63“) s reg. č. 25999 (u OBS s reg. č. 15475, 16376, 20449 a 25999 skartace nevyznačena, ostatní zničeny koncem roku 1989). Kromě toho byly vedeny svazky i k dalším skupinám „exponentů“: od 10. 6. 1971 vedlo 6. (poté 2. a nakonec 1.) odd. II. odb. S-StB Brno OBS „NAPOLEON“ s reg. č. 15349 v problematice „exponenti pravic. oport. z řad býv. přísl. ČSLA“ (skartace v prosinci 1989) a OBS „RANDAL“ s reg. č. 15350 v problematice „exponenti pravic. oportunistů z řad býv. přísl. SNB“ (ač v březnu 1989 archivován pod a. č. 309, dle poznámky v registru „uchována“ jen jeho závěrečná zpráva). Na okresech byly paralelně vedeny svazky u O-StB Gottwaldov (od 4. 7. 1972 OBS „DŮSTOJNÍK“ – dle EZO „DUSTOJNIK 5“ – s reg. č. 17077, skartace v registru nevyznačena) a u O-StB Třebíč (od 13. 4. 1972 OBS „Bývalí důstojníci“ – dle EZO „DUSTOJNIK“ – s reg. č. 16071, zničen koncem roku 1989).

³ Primátorem Brna byl v té době Josef Pernica. Jeho projev viz Závěry společného jednání. Rovnost 27. 11. 1989, roč. 104, s. 5.

115

1989, 27. listopadu, Brno. – Denní situační zpráva.

[...] ^a

Věc: DSZ FMV ze dne 27. 11. 1989

2/ Nepřátelská činnost

a/ vnější protivník: 0

b/ vnitřní protivník

Na většině brněnských vysokých škol – PF UJEP, VŠZ, VŠV – studenti pokračují ve stávce až do splnění vyhlášení 12 požadavků. Na školách vládne chaos zapříčiněný vystoupením některých osob z manifestací. Žáci na školách ztrácejí úctu k představitelům státu, státním symbolům a pod. Po zjištění této skutečnosti se rozhodla organizační tajemnice Divadla na provázku Margita FUCHSOVÁ v tomto smyslu informovat odpovědné pracovníky v čs. sdělovacích prostředcích.

Opatření: Informovat stranický orgán.

Pramen – 2 zjistil, že dne 27. 11. 1989 informoval Ivan RAJMON

z Prahy organizační tajemnici Divadla na provázku Margitu FUCHSOVOU, že Občanské fórum pravděpodobně vyhlásí konec manifestacím. Dne 28. 11. 1989 se sejdou studenti s předsedou vlády ČSSR s. ADAMCEM, je předpoklad, že jednání bude úspěšné. V tom případě by divadla hrála dál, v opačném by čekala. V každém případě je třeba se připravit na zahájení další činnosti.

Opatření: Informovat stranický orgán.

Pramen – 2 zjistil, že na informační studentské středisko v Praze a další instituce se množí dotazy, proč na fórech nejsou připuštěni k diskusi členové KSČ. Člen informačního střediska Petr KRÁL z Prahy toto považuje za chybu. Další chybou je, že rozhodli, že pokud budou mluvit na závodech řečníci z divadel, musí uvést, že hovoří jen za svoji osobu, s čímž nesouhlasí, přesto však uznávají Občanské fórum jako nejvyšší mravní hodnotu.

Opatření: Informovat stranický orgán.

Pramen – 2 zjistil, že PhDr. Radomír MALÝ, nar. 1947, sig. CH-77, vyjadřuje obavy z toho, aby se KSČ znovu nezorganizovala a nezačala vystupovat se stejnými věcmi jako Občanské fórum, což by hodně lidí ošálilo. Hlavním požadavkem fóra je neuzavírat se před komunisty, kteří se vzdají vedoucí úlohy KSČ. KSČ je nutné vyrvat policii a armádu, což bude možné jedině tehdy, bude-li zrušen článek o její vedoucí úloze ve společnosti. Pak tam bude možné dosadit své lidi.

Opatření: Informovat stranický orgán.

Dne 27. 11. 1989 byl na teritoriu města Brna zjištěn již od časných ranních hodin zvýšený výskyt letáků. Jedná se převážně o letáky zaměřené k ovlivňování dělníků s výzvami ke generální stávce. Byly rovněž zjištěny letáky upozorňující na vysoké příjmy prezidenta, předsedy vlády, tajemníků ÚV KSČ a ministrů, dále letáky, které hodnotí změny v ÚV KSČ jako nic neřešící výměnu křesel a pod.

Začátek generální stávky se v centru Brna začal projevovat již v 11.30 hod., kdy bylo na nám. Svobody přítomno asi 10 000 osob. Náměstí bylo ozvučeno a do 12.00 hod. se počet účastníků stávky zvýšil na cca 100 000 osob. Organizaci zajišťovali dva moderátoři z brněnských divadel,¹ kteří vyzývali občany ke skandování různých hesel k odstranění vedoucí úlohy KSČ, demisi vlády a podpory stávkových akcí. Shromáždění bylo ukončeno ve 14.00 hod. Celkem se v Jmk včetně Brna zúčastnilo generální stávky asi 140 000 osob na veřejných shromážděních.

Od 17.00 do 18.30 hod. se uskutečnila na nám. Svobody v Brně demonstrace za přítomnosti asi 20 000 osob, na níž vystoupili zástupci stávkových výborů s oznámením, že studenti a herci pokračují ve stávce. Důvodem pro toto rozhodnutí je nesplnění požadavku o zru-

šení článku Ústavy o vedoucí úloze KSČ. Jaroslav ŠABATA vyzval přítomné na nutnost přípravy svobodných demokratických voleb.

Opatření nadále prováděno s cílem omezování nepřátelských aktivit.^b

3. Negativní jevy a poruchy v čs. hospodářství

V průběhu dne se neustále měnila situace v ekonomických podnicích z hlediska účasti na generální stávce. Byly voleny různé formy souhlasu se stávkou zastavením výroby v době od 12.00 do 14.00 hod., mítinky v závodech a besedy s hospodářským vedením. Ještě v dopoledních hodinách vznikaly stávkové výbory. Stávka se týkala pouze pracujících ranní směny asi v rozsahu 40 – 80 procent, odpolední směna nastoupila řádně do zaměstnání. Nepřetržité provozy byly zajištěny, vznikají další stávkové výbory. Ve výborech bylo ustanoveno celkem 115 osob, k 21 osobám byly zjištěny poznatky spočívající v jejich stycích do KS, stycích na CH-77 a do prostředí nelegálních struktur. Ve dvou případech se jedná o nositele ST.² Daří se postupně začleňovat do stávkových výborů členy ROH a KSČ. Celkem se zúčastnilo stávky 112 podniků včetně okresů, kde proběhly pouze manifestační stávky na pracovištích a účast na shromážděních byla individuální. Na řadě mítingů byla vyslovena podpora ÚV KSČ.

4. Názory a nálady obyvatelstva

Mezi občany Gottwaldova se začínají objevovat názory, že v současné době vystoupení některých jednotlivců a zástupců Občanského fóra není adekvátní vážnosti situace. Nelíbí se jim otevřené napadání prezidenta republiky jako nejvyšší hlavy státu, modlitba k účastníkům demonstrace na Letenské pláni, vystupování jednotlivých politických vězňů a pod. Panuje také názor, že Alexander DUBČEK se snaží ve svých vystoupeních obhajovat pouze svou osobu a k tomu zneužívá hromadných shromáždění.

Skupiny studentů a mladých občanů města Brna vyjadřují souhlas s děním v našem státě. Z postojů a oficiálních projevů představitelů vlády a organizací NF nabyli přesvědčení, že se jich tito bojí. Příslušníci SNB jsou jen „krvaví řezníci“, na které stačí ještě 2 – 3 akce jako v Praze a budou lidem ležet u nohou. Pak budou mít volnou cestu k vyřizování účtů s komunisty a současnou vládou. Projevovali uspokojení nad postojem vojenských škol s tím, že se nemusí ničeho bát, neboť za nimi stojí armáda. Kladně hodnotili úroveň zpravodajských pořadů jako TN a Aktuality, přičemž se utvrzovali, že do ČST a Čs. rozhlasu se snad konečně dostanou objektivně pracující redaktoři.³

- ^a Č. j. OS-00213-203/VO-89. Jako adresát je kromě náčelníka OAI VOS FMV a AO II. S-SNB uveden 10. a 11. odbor II. S SNB. Vlevo brněnské razítko, došlo 27. XI. 1989 ve 22.20 hod., číslo zprávy 11366 (?). Vpravo razítko „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 29. XI. 1989, č. j. CB-0036-296/03-89, přílohy 0.
- ^b Podél tohoto a předcházejících 2 odstavců je zleva rukou připojena velká šipka směrem dolů, k ní je připsáno „0“ (?), v odstavcích jsou kromě toho podtrženy uvedené počty osob.
- ¹ Miroslav Donutil a Břetislav Rychlík, viz Dlouhá lidská řeka. Brněnský Večerník 28. 11. 1989, roč. XX, s. 1-2.
- ² Nositelem státního tajemství se rozuměla „určená osoba“ dle § 9 zák. č. 102/1971 Sb., prověřená v tomto případě podle odst. 4 tohoto paragrafu III. odb. S-StB Brno; prováděcí směrnici v resortu FMV bylo NMV ČSSR č. 18 z 18. 9. 1978. Problematika ochrany státního tajemství (OST) byla na okresech sledována v následujících OBS: od 20. 7. 1971 O-StB Žďár n. Sáz. v OBS „OCHRANA“ s reg. č. 15432, od 3. 8. 1971 O-StB Jihlava v OBS „TAJEMSTVÍ“ (dle EZO „TAJEMSTVÍ 7“) s reg. č. 15459, od 16. 2. 1972 O-StB Uherské Hradiště v OBS „OCHRANA“ (dle EZO „OST 61“) s reg. č. 15856, od 24. 5. 1972 O-StB Znojmo v OBS „TAJEMSTVÍ“ s reg. č. 16516, od 21. 6. 1972 O-StB Brno-venkov v OBS „STÁTNÍ TAJEM“ (dle EZO „OST 8“) s reg. č. 17012 a od 25. 4. 1974 O-StB Hodonín v OBS (dle EZO „OST 6“) s reg. č. 20979 (skartace uvedených OBS v registru nevyznačena).
- ³ Tento a předcházející odstavec byly použity pro zpracování 2. a 3. odstavce části „Názory a nálady obyvatelstva“ DSZ FMV č. 184 z 28. 11. 1989. Srovn. pozn. 3 dok. 10a.

116

1989, 28. listopadu, Brno. – Denní situační zpráva.

[...]^a

Věc: DSZ FMV ze dne 28. 11. 1989¹

2/ Nepřátelská činnost

a/ vnější protivník:

b/ vnitřní protivník:

Pramen – 2 zjistil, že na 29. 11. 1989 je v Brně připravováno setkání učitelů ZŠ a SŠ, na kterém bude předloženo prohlášení, které souhlasí se stávkou studentů a jejich požadavky, odstraněním vedoucí úlohy strany, prosazením svobodných voleb a podporou prac. Progno-

stického ústavu KOMÁRKA pro jeho vstup do vlády. Kromě toho je požadováno přepracování obsahu učebnic, volby ředitelů škol, svobodné prohlášení k jakémukoliv náboženskému nebo politickému vyznání a pod.^b

Opatření: Informovat stranický orgán, rozkladná opatření.

Pramen 1, 2 zjistil, že dne 27. 11. 1989 ve večerních hodinách se v Brně uskutečnilo další jednání Občanského fóra, jehož se zúčastnilo asi 50 osob, mezi nimi zástupci ČSS, ČSL, Ha-Divadla, Divadlo na provázku, zástupci dělníků i opozice reprezentované Jaroslavem ŠABATOU, nar. 1927, sig. CH-77.

Z obsahu jednání vyplynuly vážné rozpory. Bylo konstatováno, že zájem občanů o shromáždění upadá, proto se poslední uskuteční dne 29. 11. 1989, pak se už povede jen dialog. Zástupci studentů jsou proti spolupráci Občanského fóra s KSČ a vyžadují vstupy na shromážděních, domnívají se, že studenti plní jen podřadnou roli. Rozporně je hodnocena osoba Jaroslava ŠABATY, který se na shromáždění zastal poctivých členů KSČ, s tím, že zneužívá sdělovací prostředky a řeší si jen své ambiciózní zájmy, měl by stanovit jasný program a neimprovizovat. Zástupci ČSL a ČSS však byl podporován. Radikálně vystupoval jeho syn Jan ŠABATA, nar. 1952, sig. CH-77, který se nabízel dělat mluvčího Občanského fóra, a zástupci Demokratické iniciativy, kteří vyžadovali zásadní stanovisko proti KSČ, jinak že z Občanského fóra vystoupí.

Opatření: Informovat stranický orgán.

Pramen - 1 zjistil, že dne 27. 11. 1989 proběhlo v Gottwaldově shromáždění Občanského fóra, jehož hosty byli herci Divadla F. X. ŠALDY v Praze. Herečka Jaroslava OBERMAYEROVÁ² ve svém vystoupení m. j. označila KSČ za spolek lidí, kterým se nedá věřit. Zazněly zde názory o přehodnocení možnosti znovupřijetí do KSČ osob vyloučených po r. 1968, zejména však požadavek na odstranění vedoucí úlohy KSČ z Ústavy ČSSR. Při jednotlivých vystoupeních si tlak veřejnosti vynutil používat slovo ZLÍN místo Gottwaldov.

Opatření: Informovat stranický orgán.

Pramen - 3 zjistil, že na teritoriu města Brna byl dne 28. 11. 1989 zaznamenán snížený výskyt letáků. Bylo však zjištěno, že mladými lidmi je zájemcům rozdávána tiskovina PROGNOTICKÁ ÚVAHA K DALŠÍMU VÝVOJI V ČSSR po 17. 11. 1989.

Opatření: Informovat stranický orgán, rozkladná opatření.

3/ Negativní jevy a poruchy v čs. hospodářství

V ekonomických objektech na teritoriu města Brna i Jmk zaměst-

nanci diskutují o průběhu včerejší generální stávky, večerního shromáždění i vzniklé politické situaci. Nebyly zjištěny případy dalšího stávkování, agitace nebo aktivizace protisocialistických sil. Všude se řádně pracuje, diskuse nemá vliv na plnění plánu výroby.

Z dosavadního zjištění názorové úrovně pracujících v ekonomických [objektech] vyplývá, že představitelé opozice a Občanského fóra, jejich program i vystoupení začínají být pracujícími hodnoceni střízlivěji a poněkud ztrácí pozice získané po 17. 11. 1989. V objektech však přetrvává určitá averze vůči členům KSČ. Ve výpočetním středisku ČSD v Brně byla např. pracovnice FARONOVÁ společně s náčelníkem VOJTÍŠKEM na shromáždění pracujících před generální stávkou slovně napadena novým předsedou ZV ROH ing. PETREM za to, že před několika měsíci předala Bezpečnosti informace k osobě pracovníka jejich střediska.^c

4. Názory a nálady obyvatelstva

Z prostředí dělnické mládeže Žďáru n. Sázavou, ale i z dalších nejruznějších prostředí je odsuzováno vystoupení Václava MALÉHO na manifestacích v Praze, zejména způsob, jakým se snaží na shromážděních občany manipulovat. Je známo, že se nejedná o úplně normálního člověka, a takový by neměl vůbec vystupovat. Dále je rozšiřováno, že premiér ADAMEC chtěl po svém projevu na Letné tribunu opustit, DUBČEK jej však zadržel s tím, že popularitu své osoby využije na jeho podporu.

Stále více je poukazováno na to, že studenti jsou postupně zatlačováni a odsouváni do pozadí.

Z prostředí emigrantských kruhů Rakouska, jejichž někteří členové přijíždějí v současné době do ČSSR, bylo zjištěno, že se snaží vyvíjet tlak na Občanské fórum, které by dle nich nemělo zapomínat na to, že oni za ně trpěli v zahraničí. V tomto směru se ho snaží ovlivnit k prosazení požadavku generální amnestie, neboť někteří mají odňato čs. občanství a nesmí do ČSSR jezdit.^d

Náčelník KS SNB Brno:
plk. ing. Josef ŠOBÁŇ

^a Č. j. OS-00213-205/VO-89. Vlevo brněnské razítko, došlo 28. XI. 1989 v 17.30 hod., číslo zprávy 11414. Vpravo razítko „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 29. XI. 1989, č. j. ČB-0036-295/03-89, přílohy 0.

^b Odstavec je zleva rukou zatržen a je k němu připsáno „AKTIVITY“ (škrtnuto).

^c Poslední větný celek odstavce je zleva rukou zatržen a k tomu je připsáno „PP“.

^d Odstavec je zleva rukou zatržen a k tomu je připojen otazník.

- ¹ Většina informací uvedených v této DSZ byla zpracována do DSZ FMV č. 185 z 29. 11. 1989, a to následujícím způsobem: 1. odstavec byl použit pro zpracování 5. odstavce části „Bezpečnostní situace“, 2. a 3. (nepočítáme-li první uvedené „Opatření“ jako samostatný odstavec) pro zpracování 2. odstavce téže části; část „Negativní jevy a poruchy v čs. hospodářství“ byla použita pro zpracování 3. odstavce části „Názory a nálady obyvatelstva“ a část „Názory a nálady obyvatelstva“ pro zpracování 4. a 7. odstavce téže části DSZ FMV č. 185. Srovn. pozn. 1 dok. 29a.
- ² Jaroslava Obermaierová (1946); k její osobě byl 2. 3. 1979 4. odd. 2a odb. S-StB Praha zaveden spis D „ANTIGONA“, reg. č. 30951: 18. 2. 1985 archivován pod a. č. 754356.

117

1989, 29. listopadu, Brno. – Denní situační zpráva.

[...] ^a

Věc: DSZ FMV ze dne 29. 11. 1989

2/ Nepřátelská činnost

a/ vnější protivník: 0

b/ vnitřní protivník:

Pramen – 3 zjistil, že dne 27. 11. 1989 informovala Iva SYNÁKOVÁ z Divadla pracujících v Gottwaldově do DNP, že zakládají Stranu zelených. Vyjádřila se, že zmíněnou akci konzultovali s dr. KUNŽVARTEM¹ z Prahy a současně od něj převzali program Zeleného klubu. Bude se jednat o politickou stranu a při negativním stanovisku alespoň o iniciativu. Bylo vydáno následující prohlášení:

– Oznámení, že 25. 11. 1989 byla v Divadle pracujících GV založena Čs. strana zelených, která plně podporuje ve všech bodech prohlášení OF, bojuje dál za splnění všech požadavků. Zachraňme sebe i přírodu.^b

– Program: 1/ Boj člověka proti všemu, co ohrožuje přírodu a veškeré tvorstvo v ní.

2/ Byli jsme a budem.

Opatření – informovat stranický orgán.

Pramen – 2 zjistil, že Milan JUNGMAN z Prahy svolává dne 30. 11. 1989 do Divadla Na zábradlí setkání doposud nepublikujících spisovatelů, jež se uskuteční uvedeného dne od 08,00 hod. Z Brna se setkání zúčastní spisovatelé Jan TREFULKA /obj. Drak/² a Zdeněk ROTREKL,³ který píše v katolickém duchu. V Brně je setkání spisovatelů

plánováno na den 1. 12. 1989 ve 14,00 hod. v Divadle bratří Mrštíků.^{c+4}

Opatření – informovat stran. orgán, opatření ke kontrole setkání.

Pramen – 3 uvedl, že v 19,00 hod. dne 27. 11. 1989 se v předsáli Janáčkova divadla uskutečnilo OF učitelů vedených PhDr. Ivo MOŽNÝM⁵ /nar. 1932, bytem Brno, Těsnohlídkova 14/ z FF UJEP Brno a jistým MERTOU z Lidové školy umění Brno – Koněvova ul.

Cílem bylo zaujetí stanoviska s programovými zásadami OF „Co chceme“⁶ a zaktivizování „pokrokově“ smýšlejících učitelů v duchu HAVLA, jakož i vytvoření podmínek pro další setkání a jednání.

Opatření – informovat stranický orgán.

3/ Negativní jevy a poruchy v čs. hospodářství

Pramen – 3 uvedl, že poměrně složitá je situace v podniku Barum – Rudý říjen Otrokovice, kde stávkový výbor přichází se stále novými požadavky. Požadují odstoupení CZV ROH, CZV KSC a uvolnění jejich prostor pro potřeby OF a stávkového výboru. V případě nesplnění požadavků vyhrožují stávkou. Toto se děje i přesto, že MěNV Gottwaldov byly OF přiděleny prostory Svazu čs. akademiků v Gottwaldově.^d

Opatření – informovat stranický orgán.

4/ Názory a nálady obyvatel

Na náměstí Svobody v Brně byla zajištěna fotografie s. URBÁNKA, u které je v písemném komentáři uvedeno, že URBÁNEK JAKEŠ, dále že má na ulici Květná v Brně vilu, která byla rekonstruována nákladem 300.000,- Kčs ze státních prostředků.

Pramen – 3 uvedl, že v kolektivu lékařů a sester kardiologického oddělení v Brně⁷ bylo zjištěno, že se plně staví za požadavky studentů. Odsuzují uplynulých 40 let totalitního režimu KSC, který se dopustil četných omylů a deformací a u něhož záporné stránky převažují nad kladnými.

Dle jejich názoru mohou současnou revoluci provést jen studenti, t. j. lidé oproštění od dědictví minulosti, lidé s ideály, avšak rozumově a citově na úrovni. Nemůže to být ani zkompromitovaná KSC, ani ukřivděná opozice. Studenti se musejí mít hlavně na pozoru, aby nebyli při svých požadavcích a prosazování svých cílů oklamáni ani KSC, ani opozicí. Zmíněné prostředí však zjevně podstatně více nedůvěřuje KSC.⁸

Pramen – 3 uvedl, že mezi řádnými členy KSC na JEDU⁹ probíhá tvrdá kritika OV KSC a CZV KSC. Stranickou práci bude řídit v podniku kolektivní orgán složený z předsedů ZO KSC. Zvyšuje se ignorace OV KSC v Třebíči pro jeho pasivitu.^e

Náčelník KS SNB Brno:
plk. ing. Josef ŠOBÁŇ

^a Č. j. OS-00213-206/VO-89. Vlevo brněnské razítko, došlo 29. XI. 1989 v 16.15 hod., číslo zprávy 11456; vpravo od něho je rukou připsáno „P“ a „A“ (oboji v kroužku, „A“ je škrtnuto). Vpravo razítka II. správy SNB, došlo 30. XI. 1989, č. j. CB-0036-297/03-89, přílohy 0, a „VYTĚŽENO AO“; nad nimi je rukou připsáno „Pozor – informovat 11. odbor IHNEĎ“, vpravo od nich je pravděpodobně Kupkův vlastnoruční podpis. V pravém horním rohu rukou „AO“.

^b Odstavec je téměř celý rukou podtržen, zleva je zatržen a je k němu připsáno „P“ v kroužku; to je škrtnuto a pod tím připsáno „zastaralé a známé“.

^c 1. a 3. větný celek odstavce je z větší části rukou podtržen, odstavec je zleva zatržen a je k němu připsáno „A“ v kroužku a „informovat IHNEĎ 11. odbor 2. odděl.“ (srovn. pozn. 4 níže); celý přípis je škrtnuto a nad ním je připsáno „je jméno!“.

^d Odstavec je z větší části rukou podtržen, zleva je zatržen a je k němu připsáno „P“ v kroužku; to je škrtnuto a pod tím připsáno „běžná situace“.

^e Odstavec je z větší části rukou podtržen, zleva je zatržen a je k němu připsáno „P“ v kroužku; to je škrtnuto a pod tím připsáno „nejde o nový jev“.

¹ Petr Kužvart (1956); k jeho osobě zavedlo 21. 4. 1988 3. odd. 2b odb. S-StB Praha SPO „SOVA“, reg. č. 46088: 10. 2. 1989 předán na 4. odd. II. odb. S-StB Praha, 6. 9. 1989 převeden na SS, zničen koncem roku při skartacích.

² Akce „DRAK“ byla k osobě J. Trefulky (1929) zavedena 9. 1. 1974 2. odd. II. odb. S-StB Brno (problematika „kultura“) v SS, reg. č. 19688: 7. 2. 1977 převeden na OS, „objekt“ akce v bližší neznámé době evidován jako NO-1/47, zničení v registru nevyznačeno; samostatný sv. NO s reg. č. 42165 vyčleněn 4. odd. II. odb. S-StB Brno 3. 8. 1989; skartován v prosinci 1989. 14. 2. 1979 zavedlo navíc 1. odd. 2. odb. X. S-SNB kontrolní svazek „DRAK“, reg. č. 16706 (OP: por. /npor. od 1. 9. 1979, mimořádně kpt. od 1. 6. 1981, mjr. od 1. 6. 1986/ František Vach); právní kvalifikace §§ 98 + 112 tr. z., po reorganizaci v roce 1988 předán na 3. odd. 11. odb. II. S-SNB, zničen 7. 12. 1989. K „objektu“ osobního svazku „DRAK“ existuje nedatované memorandum, které zpracovalo 2. odd. II. odb. S-StB Brno (jako řídicí orgán akce je uveden kpt. Milan Krejčíř /na 2. odd. od 1. 1. 1985 do 1. 12. 1988/, jako jeho nadřízený náčelník kpt. Miroslav Dubravay):

„Jmenovaný v období krizových let 1968-69 působil jako redaktor a šéfredaktor časopisu 'Host do domu' a svojí činností umožňoval publikaci článků s protisocialistickým a protisovětským obsahem. S obsahem publikovaných článků se ztotožňoval. Po zamezení publikační činnosti se v letech 1975-77 podílel na tvorbě a vydávání samizdatové edice 'PET-LICE', v roce 1977 signoval CH-77. Ve své literární činnosti se zabývá prózou a jeho díla jsou publikována [!] v NSR, Kanadě a Francii. Do současné doby udržuje aktivní osobní styky na představitele tzv. nelegální kultury v Praze, kde se zúčastňuje schůzek. Nadále se podílí na tvorbě fejetonů, které jsou publikovány v rámci samizdatových edic. Nemá zájem o znovuzapojení se do oficiální kulturní politiky.

Styky v Praze: Václav HAVEL, Ludvík VACULÍK, Petr JUNGMAN /spisovatelé a teoretici/

Popis osoby: [...]

Cíl: – konkretizovat časový režim během jeho pobytu v Praze, dokumentovat jeho styky na představitele nelegální kultury, věnovat pozornost jeho zavazadlům (dovoz a odvoz materiálů)

– v případě, že jmenovaný z Prahy nepocestuje přímo do Brna, je zájem na jeho dalším sledování

Vyjádření IV. odboru S-StB: Objekt je pod kontrolou sledovačky od r. 1973 narázově. V posledním období 2 let sledován nebyl. Chování objektu v průběhu sledování bylo klidné. Chodí pomalou chůzí. Nebylo zjištěno, že by prováděl kontrolu.“

A MV ČR, nezpracované materiály IV. S-SNB, mikrofilm „X – MEMORANDUM BRNO“.

³ K osobě Z. Rotrekla (1920) byl již 18. 3. 1963 1. odd. III. odb. S-StB Brno v problematice „lidovci“ zaveden SS, reg. č. 10475: 18. 9. 1963 převeden na OS, 26. 3. 1964 na pozorovací svazek, 18. 7. 1964 zrušen (v registru svazků je odkaz na svazek s reg. č. 3927, k němuž se pravděpodobně nezachoval ani řádek v registru svazků). Rozpracování „objektu“ bylo 18. 12. 1968 6. odd. II. odb. S-StB Brno v problematice „amnestanté“ obnoveno v pozorovacím svazku „LAMPÍČKÁŘ“, reg. č. 14150: 20. 1. 1973 2. odd. II. odb. S-StB Brno archivován pod a. č. 31000. 24. 9. 1977 byl týměž oddělením (tentokrát v problematice „kultura“) zaregistrován SS „LÝŘÍK“, reg. č. 28359: ukončen profylaktickým opatřením a 15. 11. 1978 archivován pod a. č. 31010. Jako poslední byl 15. 6. 1979 opět 2. odd. II. odb. v téže problematice zaveden svazek evidované osoby, reg. č. 40251: v roce 1981 předán na O-StB Brno-město, v nezejštěné době „objekt“ akce zaevidován jako NO-4/29, svazek zrušen koncem roku 1989.

⁴ K odstavci je zleva rukou připsáno „informovat IHNE 11. odbor 2. odděl.“ (viz pozn. c výše). K pracovní náplni 11. odboru II. S-SNB srovn. Securitas Imperii č. 2/1994, s. 199. 2. oddělení 11. odboru konkrétně v roce 1989 vedlo následující OBS (v uvozovkách uvádíme krycí jméno OBS, v závorce název OBS, a to podle toho, jak je to uvedeno v řádcích z registru): OBS (ZAHRAŇIČNÍ STUDENTI) s reg. č. 2256 (registrován 23. 2. 1971, zničen 6. 12. 1989), OBS (STUDENTI ČSSR) s reg. č. 2257 (registrován 23. 2. 1971, zničen 7. 12. 1989), OBS „SPOLEČNÍK“ (MEZINÁRODNÍ KONGRESY A SYMPOSIA) s reg. č. 2271 (registrován 24. 2. 1971, zničen 6. 12. 1989), OBS (VĚDA – ČSAV) s reg. č. 2272 (registrován 24. 2. 1971, zničen 6. 12. 1989), OBS „EUROPAHAUS“ (NEPŘÁTELSKÁ ZAHRAŇIČNÍ CENTRA EUROPAHAUS Vídeň) s reg. č. 2989 (registrován 8. 11. 1971, zničen 6. 12. 1989), OBS (ČS. STUDENTI V ZAHRAŇIČÍ) s reg. č. 3960 (registrován 28. 8. 1972, zničen 6. 12. 1989), OBS (SPOLEČENSKÉ VĚDY ČSAV) s reg. č. 5394 (registrován 14. 5. 1973, zničen 7. 12. 1989), OBS „BIO“ (OBECNÁ BIOLOGIE ČSAV) s reg. č. 5489 (registrován 28. 5. 1973, zničen 7. 12. 1989), OBS „SPECBIO“ (SPECIÁLNÍ BIOLOGIE ČSAV) s reg. č. 5490 (registrován 28. 5. 1973, zničen 7. 12. 1989), OBS „LĚK“ (LÉKAŘSKÉ VĚDY ČSAV) s reg. č. 5491 (registrován 28. 5. 1973, zničen 7. 12. 1989), OBS „MŠCSR“ (MIN. ŠKOLSTVÍ ČSR) s reg. č. 16578 (registrován 24. 1. 1979, zničen 7. 12. 1989), OBS „VĚDA – PŘIJETÍ“ (Stážisté z KS na společenskovední a biolog. lékařská pracoviště ČSAV) s reg. č. 22263 (registrován 29. 10. 1981, zničen 7. 12. 1989), OBS „VĚDA – VYSLÁNÍ“ (Stážisté do KS ze společenskovedních a biolog. lékařských pracovišť ČSAV) s reg. č. 22264 (registrován 28. 10. 1981, zničen 7. 12. 1989), OBS „SaS“ (STIPENDISTE A STAŽISTE MŠ ČSR) s reg. č. 22680 (registrován 4. 1. 1982, zničen 7. 12. 1989), OBS „DJW“ (Dům zahraničních styků MŠ ČSR) s reg. č. 28913 (registrován 4. 10. 1984, zničen 5. 12. 1989), OBS „KABINET PROGNOZ ČSAV“ (Středisko vědecké činnosti ČSAV při tvorbě prognóz) s reg. č. 31540 (registrován 30. 1. 1986, zničen 5. 12. 1989), OBS „ÚČDOR“ (UČŇOVSKÝ DOROST) s reg. č. 31558 (registrován 4. 2. 1986, zničen 7. 12. 1989), OBS „VĚDA“ (Nezávislé iniciativy) s reg. č. 37916 (registrován 25. 10. 1989, zničen 5. 12. 1989) a OBS

- „SVĚT“ (ZAHRANIČNÍ STUDENTI) s reg. č. 38057 (registrován 15. 12. 1989, skartace v registru nevyznačena).
- ⁵ K osobě I. Možného zavedlo 5. 5. 1972 1. odd. II. odb. S-StB Brno svazek KTS „HABR“, reg. č. 16260; zrušen 6. 6. 1973, kdy rozpracování pokračovalo v objektivém svazku (blokáce osoby k OBS s reg. č. 14487, tj. k OBS vedenému na problematiku kultury, viz pozn. 1 dok. 107).
- ⁶ Viz dok. 18 in Suk, Jiří: Občanské fórum..., c. d., s. 28-30.
- ⁷ Problematika zdravotnictví byla od 7. 10. 1971 1. (posléze 2.) odd. II. odb. S-StB Brno vedena v OBS „PRIMÁŘ“, reg. č. 15574; zničen koncem roku 1989. Na úrovni okresů byla daná problematika sledována v následujících OBS: od 23. 3. 1970 O-StB Jihlava v OBS „ZDRAVOTNICTVÍ“ (dle EZO „ZDRAVOTNÍK“) s reg. č. 14557, od 7. 6. 1971 O-StB Břeclav v OBS „LÉKAŘ“ s reg. č. 15334, od 7. 12. 1972 O-StB Znojmo v OBS „DOKTOR“ s reg. č. 18134, od 26. 1. 1973 O-StB Uherské Hradiště v OBS „DOKTOR“ (dle EZO „DOKTOR 61“) s reg. č. 18259, od 9. 4. 1973 O-StB Vyškov v OBS „HUMANISTÉ“ s reg. č. 18606 a od 13. 6. 1975 O-StB Žďár n. Sáz. v OBS „ZDRAVOTNÍK“ s reg. č. 25001 (u OBS s reg. č. 14557 a 18134 skartace nevyznačena, ostatní zničeny koncem roku 1989).
- ⁸ Tento a předcházející odstavec byly použity pro zpracování 2. odstavce části „Názory a nálady obyvatelstva“ DSZ FMV č. 186 z 30. 11. 1989. Srovn. pozn. 3 dok. 12b.
- ⁹ Tzv. kontrarozvědná ochrana Jaderné elektrárny Dukovany byla O-StB Dukovany administrativně podchycena v následujících OBS: již od 6. 5. 1974 v OBS „ATOM“ s reg. č. 21105 (problematika „stavebnictví“), od 15. 1. 1985 v OBS „CIZINCI“ s reg. č. 36819, od téhož data v OBS „BÁZE“ s reg. č. 36820 a od 24. 11. 1987 v OBS „PROVOZ“ s reg. č. 40029 (OBS s reg. č. 36820 zničen koncem roku 1989, u ostatních skartace nevyznačena).

118

1989, 30. listopadu, Brno. – Denní situační zpráva.

[...] ^a

Věc: DSZ FMV ze dne 30. 11. 1989

2/ Nepřátelská činnost

a/ vnější protivník:

b/ vnitřní protivník:

Pramen – 2 sdělil, že od 29. 11. 1989 zvyšují prac. DNP tlak na studenty VŠ, aby se stávkou vydrželi do 3. 12. 1989, neboť v současné době není nic vyhrané. Dále po studentech požadují, aby ve městě Brně drželi noční hlídky, aby kontrolovali všechno, co je vylepováno, a odhalovali provokatéry. V případě, že hlídka odhalí provokatéra,

nebo zjistí jakýkoliv negativní jev, má neprodleně telefonovat na určené číslo v DNP. Prac. DNP budou tyto informace soustřeďovat a dle potřeby informovat přísl. VB. Studenti si mají též zpracovávat seznamy hlídek, které vysílají na trasu, pro kontrolu, že by se jim někdo nevrátil.

Opatření – využít pro služební potřebu.

Pramen – 3 zjistil, že dne 29. 11. 1989 se setkal primátor města Brna s. PERNICA se zástupci Občanského fóra ing. Hanou HOLCNEROVOU, Michaelem DYMÁČKEM,¹ VENCLÍKEM – ČSL, MOTYČKOU – ČSL, doc. SOUKUPEM a ing. VOTKE – KÚNZ. Primátor jim navrhl, že k dalšímu dialogu se budou stýkat s poslanci NVM Brna, protože on musí plnit i další důležité povinnosti. Tento návrh byl ze strany zástupců OF přijat se značnými rozpaky a nedošlo ke konkrétní dohodě.

Dále HOLCNEROVÁ informovala přítomné, že v Brně vzniklo Nezávislé fórum novinářů, a navrhla, aby deník Brněnský večerník byl vymaněn z kontroly KSČ a zřizovatelem se stal NVMB. Činnost po redakční stránce by zajišťovala HOLCNEROVÁ, s čímž primátor v podstatě souhlasil.^b

Poté pokračoval v jednání koordinační výbor OF, nedospěl však k rozhodnutí, zda budou pokračovat v jednání s poslanci NVMB. Byly rozděleny funkce: Jaroslav MEZNÍK a Milan JELÍNEK – lektoři, DYMÁČEK a GREGOR (neustanoven) – programová komise, BĚLOHOUBEK a HAVLÍČEK – organizátoři, TRUBELÍK² (SSM) styk s NV, HOLCNEROVÁ – tisková referentka.

Jiří MÜLLER³ navrhl, že by vykonával funkci vedoucího sekretariátu OF, ovšem jako placený prac., protože je bez prac. poměru. Uvedl dále, že by potřeboval aparát profesionálů. Tímto prohlášením značně poklesla jeho popularita mezi členy koordinačního výboru.

VENCLÍK upozornil, že s finančními prostředky je třeba zaobcházet opatrně, neboť darů od občanů přichází stále méně.

Jednání bylo rozporuplné, chyběla vůdčí osobnost – Jaroslav ŠABATA, který je nemocen.

Opatření: – Informace pro stranický orgán.

Pramen – 2 sdělil, že dne 29. 11. 1989 informoval zástupce OF z Veselí na Moravě, okr. Hodonín, OF v DNP, že je navštívili vojáci VÚ 3848 Senica n/Myj. s prohlášením, že se s jejich požadavky ztotožňují a nebudou proti nim zasahovat, i kdyby v tomto smyslu obdrželi rozkaz.
Opatření: Informace pro stranický orgán.

3/ Negativní jevy a poruchy v čs. hospodářství

V současné době je na závodech a ekonomických objektech klid, výroba probíhá normálně. Mezi dělníky a THP však probíhají na ně-

kterých provozech diskuze k zasedání Federálního shromáždění a jeho výsledkům. K mimořádným událostem a poruchám v rámci Jmk nedošlo. V zemědělských závodech a družstvech situace stabilizována.

4/ Názory a nálady obyvatelstva

Mezi obyvateli Brna je diskutováno o zasedání Federálního shromáždění dne 29. 11. 1989. Je vznášena kritika na účast některých členů FS, jako jsou ss. JAKEŠ, ŠTĚPÁN a další. Rovněž je poukazováno na vlastní řízení jednání a vystoupení některých poslanců, z nichž vyplynulo, že na jednání nebyli připraveni, a mnozí z nich působili dojmem „kejvalů“, kteří nejsou schopni zastupovat občany ze svých poslaneckých obvodů.⁴

Náčelník KS SNB Brno:
plk. ing. ŠOBÁŇ Josef

^a Č. j. OS-00213-207/VO-89. Vlevo brněnské razítko, došlo 30. XI. 1989 v 15.10 hod., číslo zprávy 11492. Vpravo razítko II. správy SNB, došlo 30. XI. 1989, č. j. CB-0036-301/03-89, přílohy 0. V pravém horním rohu Kulhánkuv vlastnoruční podpis.

^b Kromě prvních pěti slov je 1. větný celek odstavce rukou podtržen a k tomu je zleva připsáno „P/P“.

¹ K osobě M. Dymáčka (1943) byl 9. 2. 1970 6. odd. II. odb. S-StB Brno zaveden SPO „MATEMATIK“, reg. č. 14509; 25. 4. 1973 převeden na SS, ukončen „PROFYLAXÍ O. P.“ a pravděpodobně 23. 7. 1976 archivován pod a. č. 347626; akce obnovena pravděpodobně 25. 1. 1977 1. odd. II. odb. S-StB Brno (od 4. 2. 1986 vedena O-StB Brno-město) v SPO „PACKA“: opět převeden na SS, opět ukončen „PVO“ (1. 8. 1985 archivován pod a. č. 431760); mezitím byl „objekt“ akce evidován postupně jako NO-3/12, NO-II/105 a NO-II/322. 4. 2. 1988 byl SS „PACKA“ 1. odd. II. odb. S-StB Brno přeregistrován na reg. č. 40723 (problematika „pravice“); „objekt“ akce zaevidován jako NO-II/132. Samostatný sv. NO s reg. č. 42209 byl v téže problematice vyčleněn 2. odd. II. odb. S-StB Brno 16. 8. 1989 (oba svazky – S i NO – byly zničeny počátkem prosince 1989).

² K osobě Libora Trubelíka (1962) zavedlo 10. 4. 1985 3. odd. II. odb. S-StB Brno v problematice „VŠ – školství“ spis D „MILOŠ“, reg. č. 37076; zrušen koncem roku 1989.

³ K osobě J. Müllera (1943) byl 14. 5. 1970 3. odd. VI. odb. S-StB Praha zaveden svazek evidované osoby, reg. č. 17301; 9. 7. 1971 předán na II. správu FMV; 12. 7. 1971 3. (posléze veden na 1.) odd. 2. odb. II. S-FMV přeregistrován na pozorovací svazek, reg. č. 2764; 29. 11. 1971 převeden na OS, 16. 5. 1973 zahájil vyšetřovatel SV StB pro ČSR trestní stíhání dle § 100 tr. z. (sp. zn. 17/130-71), svazek 31. 1. 1974 archivován pod a. č. 632942. 7. 12. 1976 byl 1. odd. II. odb. S-StB Brno v problematice „exp. pravice“ zaveden SPO „HROCH“, reg. č. 26556; 25. 1. 1977 převeden na SS a v březnu 1984 na OS (mezitím byl „objekt“ akce zaevidován jako NO-3/30, posléze NO-1/56), skartace v registru nevyznačena. Samostatný

sv. NO s reg. č. 42172 byl 2. odd. II. odb. S-StB Brno vyčleněn 3. 8. 1989: zničen počátkem prosince. 24. 2. 1977 byl 1. odd. 3. odb. X. S-FMV zaveden kontrolní svazek „HROCH“, reg. č. 12763: 30. 5. 1978 předán na 3. odd. 1. odb. těžé správy, poté na 2. odd. těžoz odboru (OP od 8. 8. 1983: npor. Miloslav Machatý), zničen na 2. odd. 10. odb. II. S-SNB 6. 12. 1989. K „objektu“ akce „HROCH“ existují dvě memoranda, první zřejmě z provenience IV. odb. S-StB Brno:

„Představitel nepřátelského seskupení 'nezávislých socialistů', snaha prosadit se v opozici v rámci ČSSR. Rozpracován pro podvratnou činnost dle § 98 TZ. Časté styky na exponenty antisoc. sil v JmK a IDC v zahraničí.

Zjištěné styky: VILÉM – Šimsa Jan, 1929, Brno, [...]; BĚŽEC – HOMOLA Stanislav, 1949, Bo, [...]; ALENA – Fládrová Lenka, 1950, Bo, [...]; KAREL – Laštůvka Vladimír, 1943, Děčín, [...]; JARKA – Štětínová J., Bo, [...]; TOM – Jelínek Milan, 1923, Bo, [...]; BEN – Mrva Petr, Bo, [...]; AJA – Jelínková Dagmar, 1932, Bo, [...]; LUDVA – Kovařík Ludvík, Bo, [...]; IGOR – Černý Albert, Poruba; NINA – Šabatová Marcela, Bo, [...]; JEGOR – Šimsa Martin, Bo, [...]; VASIL – Zeman Petr, Bo, [...]; MILAN – Hasík Josef, Bo, [...]; GABO – Korbela František, Bo, [...]; EDUARD – Rohel Petr, Poruba; HUGO – Vyskočil Vladimír, Bo, [...]; JELEN – Pospíšil Miroslav, 1951, Bo, [...]; BÉLA – Machourek Jiří, 1944, Bo, [...]

Zjištěné adresy: – Brno, Stránského 22; – Brno, Vrázova 12; – Brno, Tábor 46d; [vynecháno nejméně 6 adres – na kopii, která byla k dispozici, nebyly k přečtení]; – Bo, Plovdivská 5; – Bo, [...] /Komárková/; – Nový dvůr u Lednice /farma/; – Bo, Nezamyslova 71; – Brno, Masná 14; – Bo, Sirotkova 2b; – Bo, [...] /Ryšavý/; – Bo, Hrnčířská 9; – [...] /Jereš Jos./; – Jelenov 3, okr. PE; – Bo, Botanická 29“

A MV ČR, neuspořádané materiály IV. S-SNB, mikrofilm „BR“.

Druhé memorandum bylo zpracováno 1. odd. II. odb. S-StB Brno, a to v době, kdy byl na „objekt“ akce „HROCH“ veden osobní svazek (jako operativní pracovník zodpovědný za akci je uveden npor. Vlastislav Sedlář /npor. od 1. 10. 1986, na 1. odd. do 1. 12. 1988/):

„Popis objektu: [...]

Charakter činnosti: Protisocialisticky zaměřená osoba zabývající se metodami fungování naší společnosti a státu. Udržuje řadu kontaktů na VC, zejm. angl. státní příslušnosti. V globálu vystupuje jako tzv. nezávislý socialista, který má napojení na shodně smýšlející osoby z brněnského a pražského nepř. prostředí.

Styky na Prahu: Danuše PROBOŠTOVÁ, Ivan a Helena KLÍMOVI /vč. syna Michala/, Alena HROMÁDKOVÁ, Rudolf BATTĚK, Taňa HOLEČKOVÁ, Jiřina ŠIKLOVÁ, Jiří HÁJEK /cca 1,5 roku nezadokumentováno/, Marie ČERVENOVÁ /teta objektu/

Zaměření a cíl sledování: Dokumentovat předpokládané a nové styky objektu s cílem odhalit způsob a rozsah předávaných materiálů či vzkazů. Doba a délka sledování, jakož i způsob odchyty bude předem konzultován. Vyjádření IV. odboru S StB Brno: Objekt je sledován od roku 1967. V minulosti, zejména po letech 1968-69, prováděl násilnou kontrolu neustále. Tato spočívala v tom, že na poslední chvíli nastupoval do prostředků MHD, vzápětí je opouštěl, při chůzi se otáčel za sebe, vcházal do domů a vzápětí vycházel ven.

Je stále velice pozorný ke svému okolí. Pokud jde sám, pohybuje se poměrně rychle. V současné době je sledován pouze nárazově (v roce 1986 pouze 3x). Násilnou kontrolu provádí hlavně před schůzkou nebo návštěvou adresy a vždy si napřed prohlídne okolí.“

A MV ČR, neuspořádaný materiál IV. S-SNB, mikrofilm „X – MEMORANDUM BRNO“.

⁴ Tento odstavec byl použit pro zpracování 1. odstavce části „Názory a nálady obyvatelstva“ DSZ FMV č. 187 z 1. 12. 1989. Srovn. pozn. 4 dok. 30a.

119

1989, 1. prosince, Brno. – Denní situační zpráva.

[...] ^a

Věc: DSZ FMV ze dne 1. 12. 1989

2/ Nepřátelská činnost:

a/ vnější protivník

b/ vnitřní protivník

Pramen 2 informoval o stanovisku Petra POSPÍCHALA, aktivista OF, ze dne 30. 11. 1989, ve kterém navrhuje, aby v současné době vystřídal v Praze „zmoženého“ V. HAVLA Jaroslav ŠABATA z Brna. Dle názoru POSPÍCHALA to jednak prospěje společné věci, ale i k dalšímu sjednocení činnosti.

Opatření: Zajišťována kontrola dalšího propojení opozice.

Pramen 2 sdělil, že dne 30. 11. 1989 byli informováni aktivisté OF v DNP, že OF ve Veselí na Moravě, okr. Hodonín, nemá dobrou pozici a nálady obyvatel jsou ve prospěch KSČ. Toto zapříčinilo zejména to, že na veřejném zasedání byl vypískán předseda ONV, aniž mu bylo uděleno slovo.

Ing. Eva VIDLÁŘOVÁ, aktivistka OF, se vyjádřila, že je třeba provádět osobní agitaci mezi lidmi, získat podpisy a založit nové OF. Při rozhovoru s Margitou FUCHSOVOU se jmenovaná vyjádřila, že v DNP nebudou zakládat OF, protože by se stalo protiváhou brněnského OF.

V tomto prostředí se dále hovoří o tom, že dne 5. 12. 1989 se má uskutečnit školení „školitelů OF“ /není znám čas, ani místo/.

Pramen 2 dále sdělil, že dne 30. 11. 1989 informovali z DAMU Praha aktivisty OF v DNP, že získali instrukce – pokyny pro členy KSČ pro „boj s OF“. Jedná se o program dalšího postupu strany – pronikání komunistů do OF, dialog s OBRODOU, překrývání programů OF a KSČ, neurýchlovat změny v Ústavě, eko. program pouze na bázi socialismu, oddělit studenty od OF, pronikat do všech stávkových výborů a výborů OF apod. Tento mat. hodlají namnožit a dále rozšiřovat.

Opatření: Informace pro stranický orgán.

Pramen 2 sdělil, že dne 30. 11. 1989 konzultovali zástupci OF s JUDr. Jiřím MACHOURKEM,¹ obhajoval tr. stíhané zástupce opozice z Brna, právní možnost zamezení vlivu KSČ na závodech a odzbrojení LM (zda lze z pohledu TZ využít nedovolené ozbrojování). MACHOUREK uvedl, že tyto požadavky nelze právně podložit.^b
 Opatření: Informace pro stranický orgán.

Pramen 2 sdělil, že v Institutu pro další vzdělávání středních zdravotních prac. v Brně bylo utvořeno OF a dne 1. 12. 1989 na prvním zasedání budou požadovat kádrové změny. Tvrdě vystupují proti řediteli institutu prof. ŠÍCHOVI, protože otevřeně neodsoudil zákrok Bezpečnosti proti studentům. ŠÍCHA měl již i několik anonymních výhružných telefonátů.

Zástupci brněnského OF při diskusích s aktivisty zakládání OF na brněnských podnicích doporučují, aby do OF nebyli přijímáni komunisté a zejména členové LM. DERFLER v tomto smyslu uvedl, že jednání zástupců OF se s. ADAMCEM bylo úspěšné a nad rámec požadavků se jim podařilo „odstranit LM“.^c
 Opatření – informace pro stranický orgán.

Pramen 2 byl dne 30. 11. 1989 přítomen rozhovoru „Viléma“ /pravděpodobně PREČAN/ s Milanem UHDEM,² spisovatelem mimo Svaz z Brna, a dohodli se na otevření knihkupectví /údajně jim to bude povoleno/ – Brněnská iniciativa. Prodávaly by se zejména politické publikace a časopisy, kterých mají připraveno menší nákl. auto asi 200 km od čs. hranic /blíže nespecifikováno/. Jde jim zejména o finanční prostředky, kterých se jim pro současnou činnost nedostává.

Dále se oba jmenovaní shodli na tom, že je potřebná změna presidenta republiky a jako nejvhodnější kandidát pro současnou dobu, který by dotáhl demokratizační proces do konce, se jim jeví V. HAVEL. O A. DUBČEKOVÍ pochybují, protože nemají jistotu, na které straně stojí. Tento návrh je podporován i politickou emigrací v zahraničí.
 Opatření: Prověřovány další záměry umělecké sféry.

3/ Negativní jevy a poruchy v čs. hospodářství.

Ve s. p. Žďas Žďár nad Sázavou požadují některé skupiny dělníků odstoupení OV KSČ Žďár a zrušení KV KSČ v Brně včetně předání jejich budov jiným organizacím. Dochází k rozpadu členské základny KSČ a vracení čl. průkazů s odůvodněním výšky členských příspěvků. Mezi členy KSČ se projevuje apatie a nezájem o současné dění ve společnosti.

Ve s. p. Adast Adamov,³ okr. Blansko, byly doručeny dopisy řediteli a předsedovi CZV KSČ s textem: „25. 11. 1989 pro vás nebylo místo na Letné, zítra už vás čeká popraviště.“⁴

Zjišťován pisatel.

Do domova důchodců v Nezdenicích, okr. Uh. Hradiště, kde je umístěn otec gen. tajemníka ÚV KSČ s. URBÁNKA, volal anonymně neznámý pachatel s tím, aby si vedení domova hlídalo URBÁNKA. Provedeno opatření k zajištění bezpečnosti jmenovaného.

4/ Názory a nálady obyvatelstva.

Mezi obyvateli začíná převládat únava ze současné situace. V množství názorů, prohlášení a výzev se již nedokáží řádně orientovat. Vedle toho působí řada protichůdných článků a vystoupení v hromadných sdělovacích prostředcích, nejrůznější dementi „objektivních“ zpráv a pod.

Náčelník KS SNB Brno:
plk. ing. ŠOBÁŇ Josef

^a Č. j. OS-00213-208/VO-89. Vpravo brněnské razítko, došlo 1. XII. 1989 v 15.45 hod., číslo zprávy 11525; pod tím razítka „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 4. XII. 1989, č. j. CB-0036-298/03-89, přílohy 0.

^b Odstavec je z větší části rukou podtržen a zprava je k němu připsáno „PP“.

^c Odstavec je zprava rukou zatržen a je k němu připojen otazník.

¹ K osobě J. Machourka (v registru svazků zkomoleno na „Macourek“; 1944) byl od 10. 1. 1980 3. odd. I. odb. (poté 1. odd. II. odb.) S-StB Brno v problematice „exp. pravice“ veden SPO „MACH“, reg. č. 31204: zničení v registru nevyznačeno. K „objektu“ akce „MACH“ existuje nedatované memorandum pravděpodobně z proveniencí IV. odb. S-StB Brno:

„Objekt jako advokát udržuje rozsáhlé přátelské styky na osoby otevřeně či konspirativně vystupující proti čsl. státnímu zřízení. Předává poznatky o výsledcích vyšetřování osob, které jsou stíhány za protistátní činnost dle TZ.

Zjištěné styky: IVO – ing. KALLAB Karel, 1962, Bo, [...]; IVA – LIPÁROVÁ Magdalena, 1959, Partizánské, [...], přech. Bo, [...]

Zjištěné adresy: – Bo, [...] /rodiče objekta/; – Bo, Poštovská – Alfa pasáž, schodiště F /blíže nezj./; – Bo, Stavební 1

Objekt udržuje časté styky prakticky se všemi vedoucími exponenty pravice v Brně /TRUDA, MATKA, VŮDCE, HONZA, SOKL, GEOLOG a mnoha dalšími/.

A MV ČR, nezpracované materiály IV. S-SNB, mikrofilm „BR“.

² K osobě M. Uhdeho (1936) byl 16. 11. 1965 5. odd. II. odb. S-StB Brno zaveden pozorovací svazek „KRÁL“, reg. č. 11188: zničen 13. 3. 1968 (v řádku z registru je poznámka „zrušen blok 383“ – odkazuje se na OBS „KULTŮRA“, který byl 30. 1. 1956 zaveden 4. odd. III. odb. S-StB Brno a 18. 3. 1968 zřejmě zničen). Od 2. 5. 1974 vedlo 1. (poté 2.) odd. II. odb. S-StB Brno v problematice „kultúra“ SPO „LÁVRA“, reg. č. 21005: 25. 1. 1977 převeden na SS, 3. 6. 1977 na OS, „objekt“ akce v blíže nezjištěné době zaevidován jako NO-2/62, posléze NO-1/60, skartace v registru nevyznačena. Samostatný sv. NO s reg. č. 42166 byl 4. odd. II. odb. S-StB

Brno vyčleněn 3. 8. 1989: zrušen počátkem prosince 1989. 25. 2. 1981 zavedlo navíc 1. odd. 2. odb. X. S-SNB (OP: ppor. Pavel Beníšek) kontrolní svazek „LÁVRA“, reg. č. 21025: právní kvalifikace § 98 tr. z., zničen na 3. odd. 11. odb. II. S-SNB 4. 12. 1989. K „objektu“ osobního svazku „LÁVRA“ existuje nedatované memorandum, které zpracovalo 2. odd. II. odb. S-StB Brno (jako řídicí orgán akce je uveden kpt. Milan Krejčíř /na 2. odd. od 1. 1. 1985 do 1. 12. 1988/, jako jeho nadřízený náčelník kpt. Miroslav Dubravay):

„Jmenovaný jako redaktor časopisu 'Host do domu' se v období krizových let 1968-69 aktivně podílel na rozpoutávání protisocialistických a protisovětských nálad. Po zamezení publikační činnosti se v letech 1975-77 podílel na tvorbě a vydávání samizdatové edice 'PETLICE', v roce 1977 signoval CH-77. V rámci umělecké činnosti píše divadelní hry, které jsou uváděny v zahraničních sdělovacích prostředcích (NSR, Švýcarsko). Do současné doby udržuje osobní styky na představitele tzv. nelegální kultury v Praze, kde se zúčastňuje jejich schůzek. Nadále se podílí na tvorbě samizdatových materiálů. V současné době projevuje zájem o opětovné oficiální vydávání a uvádění svých literárních děl.

Styky v Praze: Václav HAVEL, Ludvík VACULÍK, Ivan KLÍMA, Ivan HAVEL /vesměs spisovatelé/

Popis osoby: [...]

Cíl: konkretizovat časový režim pobytu v Praze, dokumentovat styky na představitele nelegální kultury v Praze, věnovat pozornost jeho zavazadlům (dovoz, odvoz materiálů)

– v případě, že jmenovaný z Prahy nepocestuje přímo do Brna, je zájem na jeho dalším sledování

– konkretizovat jeho styky na pracovníky pražských divadel, popř. jiných kulturních institucí

Vyjádření IV. odboru S-StB Brno: Sledován je nárazově od r. 1973. V posledním období byl sledován minimálně. Při pohybu je pozorný ke svému okolí. Při pěším pohybu se otáčí za sebe, kontroluje vozidla v okolí svého bydliště. Při jízdě vozidlem využívá ke kontrole zpětného zrcátka, mění rychlost jízdy a zastavuje. Sleduje provoz za vozidlem.“

A MV ČR, neuspořádaný materiál IV. S-SNB, mikrofilm „X – MEMORANDUM BRNO“.

³ Tzv. kontrarozvědná ochrana uvedeného státního podniku byla v rámci „zbroj. prům.“ 13. 10. 1969 O-StB Blansko administrativně podchycena v OBS „ADAST“, reg. č. 14389: skartace v registru nevyznačena.

⁴ Informace o uvedených anonymních dopisech byla zpracována do 17. odstavce části „Bezpečnostní situace“ DSŽ FMV č. 187 z 1. 12. 1989. Srovn. pozn. 4 dok. 30a.

1989, 4. prosince, Brno. – Denní situační zpráva.[...]^a

Věc: DSZ FMV ze dne 4. 12. 1989

2/ Nepřátelská činnost:

a/ vnější protivník:

– bez poznatků.

b/ vnitřní protivník

Pramen 3 zjistil, že dne 1. 12. 1989 na zasedání brněnského OF byli m. j. zvoleni noví členové „rady OF“ (2 dělníci, 2 studenti, 2 umělci, 1 zástupce OBRODY, 1 zástupce ekologického hnutí, 1 představitel církvi, 2 zástupci OF a 1 zástupce SSM). Dále byl konstituován tzv. „parlament“ (43 zástupců ze všech oblastí společenského života, polit. stran /mimo KSČ/ a společenských tříd). Jednalo se též o 6-ti zástupcích KSČ, otázka však nebyla uzavřena, protože některé osoby se jevíly pro OF nepřijatelné.¹

Jan ŠABATA se snažil prosadit do „rady OF“ osoby z řad „polit. vězňů“. Jeho námitka nebyla akceptována.

V tzv. „parlamentu“ jsou zjišťovány rozhovory zejména proto, že Jiří MÜLLER se snaží získat prioritní postavení ve struktuře OF.

K ing. Evě VIDLÁŘOVÉ z DNP, aktivistce OF, bylo zjištěno, že situaci psychicky nezvládá a vyčítá OF, že nebylo dosaženo zásadních výsledků již v současné době, protože divadla musí hrát.

Zjištěn nesouhlas a rozladění studentů, že jejich obsazení v „radě OF“ neodpovídá jejich aktivitě a zásluhám.

Zjištěna podpisová akce za zrušení LM, připraveny formuláře.

Dne 3. 12. 1989 vyjeli herci DNP a studenti na vesnice v Jmk (několik autobusů) a snažili se propagovat zájmy OF, protože se domnívají, že za nimi vesnice nestojí. V DNP přetrvávají obavy ze zásahu Bezpečnosti.

Pramen 3 zjistil v brzkých ranních hodinách dne 4. 12. 1989 v Brně výskyt nových letáků, které upozorňují, že stávka studentů pokračuje. Další letáky vyzývají občany, aby se uvedeného dne v 17.00 hod. zúčastnili na nám. Svobody v Brně shromáždění OF.

Opatření: Zajišťována kontrola činnosti OF.

Pramen 3 zjistil dne 4. 12. 1989, že jsou vylepovány plakáty ozna-

mující, že uvedeného dne v 19.00 hod. se v prostorách brněnského OF na ul. Mečové uskuteční ustavující schůze Strany zelených.

Opatření: Zjišťovány další informace k uvedené akci.

3. Negativní jevy a poruchy v čs. hospodářství

V rozhodujících závodech Jmk je doposud klid, výroba není narušena. V diskuzích jsou rozebírány především stanoviska k odzbrojení Lidových milicí. Mezi občany a pracujícími jsou rozšířeny dezinformace, že výroba zbraní ve Zbrojovce Brno je odvážena do skladů ministerstva vnitra.

4. Názory a nálady obyvatelstva

Mezi občany v městě Brně je vyjadřován nesouhlas se složením nové federální vlády. Předpokládá se, že tato vláda bude ve velmi krátké době změněna. V případě, že k tomu nedojde, předpokládají organizaci generální stávky, nyní již nikoliv manifestační, na pondělí 11. 12. 1989.

Náčelník KS SNB Brno:
plk. ing. Josef ŠOBÁŇ

^a Č. j. OS-00213-209/VO-89. Vlevo brněnské razítko, došlo 4. XII. 1989 ve 14.00 hod., číslo zprávy 11568 (brněnské razítko je též na dalším listu této DSZ). Vpravo razítko II. správy SNB, došlo 4. XII. 1989, č. j. CB-0036-299/03-89, přílohy 0.

¹ Tento odstavec byl použit pro zpracování 5. odstavce části „Bezpečnostní situace“ DSZ FMV č. 189 z 5. 12. 1989. Srovn. pozn. 1 dok. 101.

121

1989, 5. prosince, Brno. – Denní situační zpráva.[...]^aVěc: DSZ FMV ze dne 5. 12. 1989¹

2) Nepřátelská činnost:

- a) vnější protivník
 - nezjištěno stb poznatků.
- b) vnitřní protivník

V Gottwaldově proběhla schůzka představitelů Občanského fóra a vedení ONV Gottwaldov a Národní fronty. Pracovníci uvedených institucí převzali požadavky OF ve 4 bodech:

- odstoupení z funkcí vedení ONV, OV KSČ, OOR, OV SSM, okresní prokuratury, OS SNB včetně Státní bezpečnosti a MěNV Gottwaldov, a to těch, kteří jsou zkompromitováni lety 1968-69, a těch, kteří odpovídají za dnešní situaci v životním prostředí,
- zastavení tr. stíhání osob v 5 případech (ELŠÍKOVÁ,² CHOVAŇCOVÁ, VAŇKOVÁ, NEDAŠKA a DEVÁTÝ),
- okresní tisk dát k dispozici Občanskému fóru,
- beztrestnost studentů angažovaných v současném politickém hnutí.

Další schůzka je plánována na 8. 12. 1989.

Při kontaktu představitelů Občanského fóra v Praze a Brně bylo hodnoceno, že Praha nedává příliš prostoru Moravě. Zejména Severomoravský kraj není doposud plně v rukou Občanského fóra. Vzniká potřeba koordinace činnosti OF na Moravě a tím se docílí většího vlivu Moravy na činnost pražského Obč. fóra a koordinační výbor.

3) Negativní jevy a poruchy v čs. hospodářství

Ředitel Výzkumného ústavu masného v Brně rezignoval na svou funkci do konce roku 1989. Příčinou bylo jednání ZV ROH, ustavení OF na ústavu a vyjádření ředitele, že jeho požadavky mají kontrarevoluční charakter. Na základě této skutečnosti OF zorganizovalo anketu, v níž se vyslovují názory na současnou činnost ústavu, složení vedení ústavu a návrh vytvoření atraktivního programu na další roky.

4) Názory a nálady obyvatelstva

Mezi občany v Jmk se začínají projevovat obavy z dalšího vývoje vnitropolitické situace zejména z hlediska zásobování a možného zdražení základních životních potřeb. Projevují se první signály o ná-

kupní horeče základních potravin (mouka a další skladovatelné potraviny). Doposud se tento trend neprojevuje na okresech majících převážně zemědělský charakter, kde je mnoho tzv. samozásobitelů.

Náčelník KS SNB Brno:
plk. ing. Josef ŠOBÁN

^a Č. j. OS-00213-210/VO-89. Vlevo brněnské razítko, došlo 5. XII. 1989 ve 14.50 hod., číslo zprávy 11595. Vpravo razítko II. správy SNB, došlo 5. XII. 1989, č. j. CB-0036-300/03-89, přílohy 0; od něho vpravo Zamykalův a pravděpodobně Kupkův vlastnoruční podpis. V pravém horním rohu rukou „AO“.

¹ Většina informací uvedených v této DSZ byla zapracována do DSZ FMV č. 190 z 6. 12. 1989, a to následujícím způsobem: část „Nepřátelská činnost“ byla použita pro zpracování 2. a 3. odstavce části „Bezpečnostní situace“, část „Názory a nálady obyvatelstva“ pro zpracování 1. odstavce části „Názory a nálady obyvatelstva“. Srovn. pozn. I dok. 17.

² Monika Elšíková byla 21. 8. 1989 zajištěna příslušníky SNB v Rytířské ulici, odvezena do Školské ulice a poté vyvezena do Jesenice. Dle vyšetřovacího spisu sp. zn. 4T 160/89 byla M. Elšíková 23. 8. 1989 od 13.20 do 13.40 hod. vyslýchána kpt. Laňkovou (neztotožněna) z MO VB Praha 1, která jí v souladu s § 179b odst. 2 písm. b) tr. řádu sdělila podezření pro přečin proti veřejnému pořádku dle § 6 písm. a) zák. č. 150/69 Sb., „neboť na podkladě zjištěných skutečností je dostatečně odůvodněn závěr, že dne 21. 8. 1989 kolem 17.00 hodin [...] se v Praze 1, Václavském náměstí a jeho okolí, účastnila akce narušující veřejný pořádek a po výzvách orgánů Bezpečnosti k zachování veřejného pořádku a opuštění uvedeného prostoru [...] těchto výzev neuposlechla a v prostoru setrvala, čímž [...] narušila veřejný pořádek v této oblasti“. Následně byla M. Elšíková vyslýchána na OO VB OS SNB Gottwaldov, příslušníci VB provedli prohlídku v bydlišti jejich rodičů, kde hledali letáky. Vyšetřování probíhalo celý podzim, než bylo usnesením vyšetřovatele z 8. 12. 1989 zastaveno.

122

1989, 6. prosince, Brno. – Denní situační zpráva.[...]^a

Věc: DSZ FMV ze dne 6. 12. 1989

2/ Nepřátelská činnost:

a/ vnější protivník:

Pramen – 1 dne 1. 12. 1989 sdělil, že dne 27. 11. 1989 se uskutečnila na ZÚ Albánie¹ v Praze slavnostní recepce. 1. tajemník ZÚ Albánie se vyjádřil, že do vedení KSČ se v r. 1968 dostali revizionisté. Tento revizionismus v KSČ, dle Koco LALO,² přerostl postupně v oportunistismus, který odmítal jiné názory a kritické hlasy, a vedení strany dělalo pouze to, co uznalo za vhodné. Tento stav bude stát KSČ mnoho sil, než se dostane z této politické krize a získá podporu veřejnosti. Tento osud čeká všechny komunistické strany, které se držely sovětského modelu, čemuž odpovídá i vývoj v PLR, NDR a MR. V Albánii k obdobné situaci údajně nemůže dojít, protože vedení strany jde s lidem a řídí se jeho potřebami.

Opatření – využít pro vnitřní potřebu.

Pramen 3 dne 6. 12. 1989 zjistil, že v MÚNZ Brno jsou snahy o založení „Svazu lékařů“.^b

Opatření – je prověřován další postup.

3. Negativní jevy a poruchy v čs. hospodářství:

– bez stb poznatků.

4/ Názory a nálady obyvatelstva:

Vedení ČEZ EDU (Elektrárna Dukovany) odsuzuje generální stávkou organizovanou stávkovým výborem a vyjádřilo názor, že ke stávce by se měly připojit všechna energetická zařízení, aby snížením výkonu elektráren demonstrovaly [!] nesouhlas s nereálnými požadavky Občanského fóra.^c

Pramen – 3 dále uvedl, že mezi zástupci OF se hovoří, že [v] současné době vrcholí boj o moc. Pokud se jim podaří dosáhnout změn ve federální vládě a zejména obsadit funkce (min. FMV a MNO) vhodnými lidmi, nekomunisty, pak OF zvítězí a nebude síly, která by demokracizační proces zvrátila. Někteří z nich se domnívají, že volby nedopad-

nou pro OF nejpříznivěji, a proto se OF zruší a všem bude doporučeno, aby vstoupili do některé polit. strany, přes kterou budou ovlivňovat další polit. vývoj.³

Opatření – využít pro vlastní potřebu.

Náčelník KS SNB Brno
plk. ing. ŠOBÁŇ

^a Č. j. OS-00213-211/VO-89. Vlevo brněnské razítko, došlo 6. XII. 1989 v 16.00 hod., číslo zprávy 11626. Vpravo razítka „VYTEŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 13. XII. 1989, č. j. CB-0036-305/03-89, přílohy 0; vpravo od nich Zamykalův vlastnoruční podpis.

^b Odstavec i s připojeným opatřením je zleva rukou zatržen a k tomu je připsáno „PP“.

^c Odstavec i nadpis nad ním jsou zleva rukou zatrženy a k tomu je připsáno „PP“; to je škrtnuto a pod tím je připsáno „rozporné“ s Weberovým vlastnoručním podpisem. Zprava jsou k odstavci připsány dva otazníky.

¹ K ZÚ Albánie se podařilo nalézt v registru svazků OBS s reg. č. 312, který byl 17. 7. 1957 I. zvl. odd. II. S-MV přejet z I. S-MV; 1. 7. 1958 přeregistrován na OBS s reg. č. 890, v nezjištěné době převeden nejprve na 3. odd. 3. odb., poté 1. odd. 10. odb. II. S-MV, ze 4. odd. 7. odb. téže správy vrácen 11. 3. 1964 „bez vědomí 1. zvl. odb. MV“ na I. S-MV.

² K osobě K. Lalo (1928) byl 22. 2. 1982 1. odd. 5. odb. II. S-SNB zaveden SPO „JICÍN-83“, reg. č. 25196; 16. 7. 1986 archivován pod a. č. 790075.

³ Tento odstavec byl použit pro zpracování 6. odstavce části „Bezpečnostní situace“ DSZ FMV č. 191 ze 7. 12. 1989. Srovn. pozn. 1 dok. 18.

123

1989, 7. prosince, Brno. – Denní situační zpráva.

[...] ^a

Věc: DSZ FMV ze dne 7. 12. 1989¹

3/ Negativní jevy a poruchy čs. hospodářství.

Dnešního dne má do Rakouska vycestovat skupina osob z Prahy, složená z členů Obč. fóra a odborníků z ministerstva paliv a energetiky, kde má dojít k soustředění dokumentačního materiálu o úplatcích vládních činitelů a pracovníků ministerstev v souvislosti s výstav-

bou Jaderné elektrárny Dukovany. Materiál bude použit pro organizaci korupční aféry a její zveřejnění. Jména vyjíždějících osob jsou utajována z obavy před zásahem Bezpečnosti.

4/ Názory a nálady obyvatelstva.

V podnicích a závodech v Jmk stále zesiluje tlak na vytváření občanských fór, likvidaci CZV a ZV KSČ na objektech. Požadavky Obč. fóra vyznívají v tom smyslu, že členové KSČ musí potrestat stranu tím, že ji opustí.

V Brně se objevují požadavky o předání budov KV KSČ a MěV KSČ ve prospěch zdravotnictví. Negativně je hodnocena i cesta s. URBÁNKA spolu s předsedou vlády s. ADAMCEM do SSSR zejména v tom smyslu, že s. URBÁNEK není představitelem žádné moci, ale pouze jedné z mnoho stran a nemá nárok cestovat ve vládním letadle, pokud zde nejsou i představitelé dalších stran.

Náčelník KS SNB Brno:
plk. ing. Josef ŠOBÁŇ

^a Č. j. OS-00213-212/VO-89. Vpravo brněnské razítko, došlo 7. XII. 1989 ve 13.50 hod., číslo zprávy 11637, a razítko II. správy SNB, došlo 7. XII. 1989, č. j. CB-0036-302/03-89, přílohy 0.

¹ Tato DSZ byla použita pro zpracování přílohy DSZ FMV č. 192 z 8. 12. 1989: název, zdroj i rozdělovník neuveden.

1989, 8. prosince, Brno. – Denní situační zpráva.[...]^a

Věc: DSZ FMV ze dne 8. 12. 1989

2/ Nepřátelská činnost:

a/ vnější protivník

– bez poznatků.

b/ vnitřní protivník

Pramen – 3 zjistil, že je velmi příznivě hodnocena politická situace, protože umožňuje církvím naprosto svobodný rozvoj bez zásahu státní správy. Laici ŘKC v Jmk jsou však zklamáni, že v prohlášení zástupců OF z kraje není „moravský nacionalismus“. V nejbližší době se hodlají sejít zástupci tohoto hnutí a sestavit „prohlášení moravských katolíků“, se kterým hodlají vystoupit na veřejnosti.

Opatření – využít pro vnitřní potřebu.

3. Negativní jevy v čs. nár. hospodářství

V závodech a podnicích v rámci Jmk je provoz postupně narušován diskuzemi pracujících ke zřizování stávkových výborů a občanských fór. Řešeny jsou i problémy rušení stranických organizací na závodech a vyvíjen tlak na odvolání vedoucích hospodářských pracovníků, kteří byli ustanoveni do funkcí po roce 1968-69.

4. Názory a nálady obyvatelstva

Mezi občany v Jmk se začínají projevovat obavy ze zdražení základních potravin v roce 1990. Doposud však nákupní horečka nepřerůstá výši předvánočních nákupů v roce 1988, a to i přesto, že je obecně rozšířen názor, že státní rezervy jsou vyčerpány. Obavy však posiluje skutečnost, že dojde ke stávkovým hnutím ve výrobních podnicích a hospodářská situace v ČSSR se bude ubírat „polským“ či „maďarským“ směrem a bude řešena zahraničními úvěry.

Náčelník KS SNB Brno:

plk. ing. Josef ŠOBÁŇ

^a Č. j. OS-00213-213/VO-89. Vlevo brněnské razítko, došlo 8. XII. 1989 ve 13.30 hod., číslo zprávy 11653. Vpravo razítka „VYTĚŽENO AO“ a II. správy

SNB, došlo 8. XII. 1989, č. j. CB-0036-303/03-89, přílohy 0. V pravém horním rohu rukou „AO“.

125

1989, 12. prosince, Brno. – Denní situační zpráva.

[...]a

Věc: DSZ FMV ze dne 12. 12. 1989

2/ Nepřátelská činnost:

a) vnější protivník

Pramen 1 sdělil, že velvyslanec Řecké republiky v ČSSR POLITIS¹ odcestoval v minulých dnech do Athén, kde informuje ministra zahraničí o současné politické situaci a předpokládaném dalším vývoji v ČSSR. V průběhu jednání má být stanovena koncepce pro činnost ZÚ Řecka² ve vztahu k nově vznikajícím politickým seskupením v ČSSR. Po dobu nepřítomnosti velvyslance vede ZÚ Řecka tajemník PAPADOYORGAKIS,³ který se od počátku vystoupení studentů a Občanského fóra /OF/ zúčastňuje všech tiskových konferencí a veřejných jednání OF. Na jeho pokyn jsou předkládány a podrobně analyzovány všechny informace čs. sdělovacích prostředků a zpracovaný přehled informací zasílá PAPADOYORGAKIS dvakrát denně do Athén.

3/ Negativní jevy a poruchy v čs. hospodářství:

V objektu Cukrovaru Břeclav jsou umístěny staré nadzemní mazu-
tové nádrže, které nedostatečně jsou jištěny havarijní jímkou, která nemá kapacitu pro zachycení objemu nádrží a vzhledem ke stáří pro-
sakuje. Celé zařízení je umístěno ve vzdálenosti 20 m od příhraničního
toku s Rakouskem Dyje. Další negativní skutečností je to, že z kotelny
Cukrovaru uniká do podzemí voda obsahující různé minerálie. Nega-
tivní stav dokumentován orgánem České vodohospodářské inspekce
Brno.

4/ Názory a nálady obyvatelstva:

Ve s. p. Chepos Brno⁴ jsou registrovány sílící protikomunistické
nálady. OF připravuje nové volby vedení s. p. Chepos. Mezi pracující-

cími s. p. se hovoří o tom, že StB byla brzdou ekonomiky, protože vedoucí hospodářští pracovníci podniku nešli do všeho naplno před obavami z postihu.

Pracující s. p. Tesla Brno⁵ odmítají mít na pracovišti jak organizace KSČ, tak i OF. Mají zájem o zřízení nezávislých odborů, které budou hájit jejich zájmy.

Dne 12. 12. 1989 v 16.30 hod. se očekává před budovou KS SNB Brno demonstrace studentů jako protest proti pokynu z „vyšších míst“ Bezpečnosti k likvidaci dokumentů z archivů 50. let. Výzva k demonstraci zjištěna na letáčku v prostředí MHD v Brně.⁶

Náčelník KS SNB Brno:
plk. ing. ŠOBÁŇ Josef

^a Č. j. OS-00213-114/VO-89: velmi pravděpodobně je uvedeno chybně, má být tedy „OS-00213-214/VO-89“. Vlevo brněnské razítko, došlo 12. XII. 1989 ve 13.15 hod., číslo zprávy 11682. Vpravo razítko II. správy SNB, došlo 13. XII. 1989, č. j. CB-0036-304/03-89, přílohy 0.

¹ K osobě Constantina Politise (1935) byl 15. 7. 1987 1. odd. 4. odb. II. S-SNB zaveden SPO „BOROVANY 87“, reg. č. 33985: 22. 4. 1988 archivován pod a. č. 829742. Rozpracování bylo 9. 12. 1988 2. odd. 3. odb. II. S-SNB obnoveno v SPO „BOROVANY-87“, reg. č. 36389: skartace v registru nevyznačena.

² Problematika ZÚ Řecka byla 4. 10. 1954 administrativně podchycena 3. odd. 5. odb. II. S-MV v OBS s reg. č. 37; 2. 7. 1958 přeregistrován 1. odd. téhož odboru na OBS s reg. č. 1240; 27. 6. 1969 přeregistrován na 2. odd. 12. odb. II. S-FSZS na OBS „BROD“ s reg. č. 799: v nezjištěnou dobu předán na 1. odd. 12. odb. II. S-FMV, na 1. odd., na 2. odd. a zpět na 1. odd. 4. odb. II. S-FMV/SNB a konečně po poslední reorganizaci FMV v roce 1988 na 2. odd. 3. odb. II. S-SNB, skartace v registru nevyznačena.

³ K osobě Emanuela Papadoyorgakise (1948) zavedlo 25. 11. 1988 2. odd. 3. odb. II. S-SNB SPO „ČECHŤICE-88“, reg. č. 36300: skartace v registru nevyznačena.

⁴ V rámci tzv. kontrarozvědné ochrany strojírenství byl 21. 4. 1974 4. odd. II. odb. S-StB Brno zaveden OBS „CHEPÓS“, reg. č. 20900: v nezjištěnou dobu předán na 3. odd. III. odb. téže správy, skartace v registru nevyznačena.

⁵ V rámci tzv. kontrarozvědné ochrany ekonomiky (konkrétně strojírenství) byl 8. 5. 1974 4. odd. II. odb. S-StB Brno zaveden OBS „MIKRO TESLA“, reg. č. 21120: v nezjištěnou dobu předán na 3. odd. III. odb. téže správy, zničení v registru nevyznačeno.

⁶ V poslední poznámce uvádíme – vzhledem k jejich zajímavosti a důležitosti – dvě z DSZ zpracovaných po 12. 12. 1989. V prvním případě jde o DSZ z 22. 12. 1989, čj. OS-00935-8/VO-89:

„4/ Názory a nálady obyvatelstva

Náboženská organizace Svědci Jehovovi – SJ – se v současné době důsledně projevuje jako apolitická organizace. Její členové nejsou zapojeni do žádných podpisových akcí ani občanských aktivit. Na pracovištích mají

z tohoto důvodu problému. Stejná situace je i na školách, kde diskutují o svém náboženském přesvědčení a snaží se proti nim vedený nátlak eliminovat.

Organizace SJ si před 17. 11. 1989 podala žádost o legalizaci, která byla MVŽP ČSR podpořena, ale ÚV KSČ bez odůvodnění zamítnuta. V současné době je vypracována nová žádost o legalizaci, která bude státní správě předložena. V dubnu 1990 se uskuteční oblastní konference SJ. Z Jmk se zúčastní 3 000 osob, v červenci nebo v srpnu 1990 se uskuteční mezinárodní sjezd v Praze s předpokládanou účastí 50 000 osob.

V rámci Jmk se budou o sobotách a nedělích konat tzv. sborová shromáždění za účasti cca 100 osob pod vedením nejschopnějších vedoucích z řad starších sboru, ve veřejných místnostech za úhradu pronájmu. Požadovaná literatura bude řešena dovozem z NSR, církevní zákon bude jednoznačný pro SJ v tom duchu, aby nebyl možný dvojsmyslný výklad. Po legalizaci se předpokládá pastorační činnost dům od domu, což je realizováno v současné době dle místních podmínek, zejména na teritoriu SSR. Vedení organizace SJ upozorňuje jednotlivé sbory v ČSSR, aby zachovaly v současné době neutralitu a soustředily se na evangelizační činnost.“

K tomu jednu poznámku: formálně administrativní podchycení akcí proti „Sektám' náboženským“ bylo na úrovni S-StB Brno zahájeno 17. 5. 1956 3. odd. III. odb. v OBS s reg. č. 398: všech 5 částí a 4 díly zničeno na 5. odd. II. odb. S-StB Brno koncem roku 1989; na úrovni okresu se v uvedené problematice podařilo identifikovat pouze OBS „SVĚDCI“ (dle EZO „SVĚDCI 8“) s reg. č. 15916, který od 7. 3. 1972 vedlo O-StB Kroměříž (zničen koncem roku 1989).

Jako druhou uvádíme DSZ z 27. 12. 1989, čj. OS-00935-9/VO-89: „Dne 15. 12. 1989 se uskutečnila 1. konference obnovené soc. dem. strany v Brně s účastí cca 600 osob. Bylo potvrzeno složení přípravného výboru pro Brno a Moravu a vyhlášen program strany. Účastníci byli seznámeni s možností zakládání obvodních a okresních poboček s možností rozšíření struktury v rámci ČSSR. Dosud není ujasněno, zda bude 2-stupňové nebo 3-stupňové řízení. Byla nastíněna činnost navrhovaných komisí a jednáno o přípravě týdeníku Právo lidu, účastníkům byl předán 1 výtisk.

Přípravný výbor z dosavadního zájmu o vstup do strany předpokládá, že do 2 let by mohli být nejsilnější politickou stranou v ČSSR. Dne 18. 12. 1989 jednali zástupci soc. dem. str. s primátorem NV-MB. Cílem jednání bylo získání potřebných prostor pro činnost strany, což jim bylo přislíbeno realizovat co nejdříve. K nastíněnému požadavku navrácení bývalého majetku soc. dem. strany v Brně bylo dohodnuto, že tyto skutečnosti budou řešeny právní komisí složenou ze zástupců soc. dem. strany a KSČ.“

Ostrava

1989, 17. listopadu, Ostrava. – Denní informace po linii vnějšího zpravodajství.

[...] ^a

Věc: Denní informace po linii vnějšího zpravodajství – zaslání

Dne 16. 11. 1989 v 18.33 hod. volal neznámý anonym na linku 158 MS SNB v Ostravě a uvedl: „Zítřka v 03.00 hod. bouchne Prior, tak bacha na to,“ a zavěsil.

V rámci opatření byla provedena pyrotechnická kontrola obchodních domů Prior a okolí s negativním výsledkem. Je prováděno střežení obchodních domů. Po pachateli je prováděno aktivní pátrání. Čerpáno ze situační zprávy za operační den od 16. – 17. 11. 1989.^b

Zpracoval: kpt. JUDr. ŽUREK¹

Náčelník správy StB Ostrava:
pplk. JUDr. NAGLÍK²

^a Č. j. OS-002/ASO-157/89. Vlevo ostravské razítko, došlo 17. XI. 1989 v 16.00 hod., číslo zprávy 10839. Vpravo rukou připsáno „s. Kabele“, k tomu je připojen jeho vlastnoruční podpis a Zamykalův; pod tím razítko II. správy SNB, došlo 20. XI. 1989, č. j. CB-0037-333/03-89, přílohy 0.

^b „Neznámý anonym“ a přímá řeč v 1. odstavci jsou rukou podtrženy a zleva podél obou odstavců je připsáno „TEROR“.

¹ Petr Žurek (1944) nastoupil 1. 10. 1973 jako hlídkový příslušník k OO VB Frýdek-Místek, 1. 6. 1974 se stal referentem O-StB Frýdek-Místek KS SNB Ostrava, v letech 1975 – 1977 dálkově studoval DŠ Bratislava pro příslušníky s maturitou (směr StB), v letech 1977 – 1981 povolán k externímu studiu na IV. fakultě VŠ SNB Bratislava (směr StB), 1. 12. 1977 ustanoven SR O-StB OS SNB Frýdek-Místek, 1. 6. 1987 SRS skupiny analytiky SV SEO S-StB Ostrava, 1. 12. 1988 SRS oddělení analytiky a výpočetní techniky organizačního a analytického odboru S-StB Ostrava, 15. 2. 1990 odvolán z funkce a 15. 10. 1991 uvolněn ze služebního poměru.

² Miroslav Naglík (1948) nastoupil 4. 1. 1970 jako referent IV. odb. k S-StB Ostrava, poté absolvoval kurz pro nově přijaté příslušníky IV. správy a čtvrtých odborů KS při IV. S-SNB v Praze. 1. 9. 1971 byl přeřazen na 2. odd. I. odb. S-StB Ostrava. Od 5. 6. 1973 do 24. 1. 1974 absolvoval nástupní školu StB Vinoř pro příslušníky se středoškolským vzděláním. 1. 9. 1973 přeřazen na 1. odd. I. odb. S-StB Ostrava. Od 24. 2. do 10. 7. 1975 absolvoval internátní studium zdokonalovacího kurzu ruského ja-

zyka pro příslušníky navržené na studium v SSSR, 1. 9. 1975 byl zařazen do zálohy pro příslušníky studující na školách a nastoupil internátní studium VŠ FED KGB SSSR v Moskvě, které ukončil 3. 7. 1979. 21. 7. 1979 vyjmut ze zálohy a zařazen jako SRS skupiny analytiky v samostatném vyhodnocovacím a statisticko-evidenčním oddělení S-StB KS SNB Ostrava, 1. 1. 1980 se stal zástupcem náčelníka správy StB KS SNB Ostrava. V červnu 1986 nastoupil dvouměsíční kurz pro náčelníky správ a jejich zástupce při VŠ FED SSSR v Moskvě. 20. 1. 1988 jmenován do funkce náčelníka správy StB KS SNB Ostrava. 15. 2. 1990 byl Miroslav Naglík odvolán z funkce a 30. 4. 1990 uvolněn ze služebního poměru příslušníka SNB.

Dosažené hodnosti: od 1. 1. 1970 strážmistr, od 1. 2. 1972 podporučík, od 1. 2. 1974 poručík, od 1. 8. 1976 nadporučík, od 1. 7. 1979 kapitán, od 1. 7. 1983 major, od 1. 3. 1989 podplukovník.

Medaile: „Za službu vlasti“, „Za zásluhy o obranu vlasti“, „Za upevňování přátelství ve zbrani II. stupně“ a „Medaile SNB“.

127a

1989, 20. listopadu, Ostrava. – Denní informace po linii vnitřního zpravodajství.

[...]ª

Věc: Denní informace po linii vnitřního zpravodajství – zaslání.

Operativní cestou byl získán poznatek, že duchovní ŘKC¹ SMAHEL Rudolf,² nar. [...] 1950, bytem Kvasice, hovořil o tom, že duchovní ŘKC KUTÁČ Jan,³ nar. [...] 1930, bytem Ruda nad Moravou, ul. [...], má získat ze zahraničí barevný rozmnožovací přístroj, který má být umístěn u dosud neustanoveného laika v Olomouci. Přístroj má být do ČSSR přivezen přes PLR⁴ a má zatím sloužit k tištění barevných svatých obrázků a biblí v barvě, ale i další věci dle požadavků.

Poznatek byl získán prověřeným TS,⁵ který je úkolován k zjištění, kdy má být přístroj do ČSSR přivezen a kde má být umístěn, k přijetí dalších opatření. (F 79124)

Operativní cestou byl získán poznatek, že KOUŘIL Jaroslav,⁶ nar. [...] 1957, zam. jako traktorista JZD⁷ Rozkvět v Dubu n/Mor., bytem Olomouc, ul. [...], rozšiřoval a požadoval podpisy pod výzvu „Několik vět“.

Věc byla zadokumentována a jmenovaný je stíhán OO VB Olomouc pro paragr. 6/c zákona 150/69 Sb. (F 79132)

Dne 18. 11. 1989 v 13,45 hod. byli příslušníky ÚO OSH⁸ Javorník zadrženi v Javorníku – část Černý Kout státní příslušníci PLR: KMITA Grzegorz, nar. [...] 1970, bytem PLR, Sosniwicz, ul. Lubelská 17, PRUS Robert, nar. [...] 1968, bytem PLR, Wroclaw, ul. Jelenia 37, oba bez pracovního poměru, a čs. občané: TRLIDA Vladimír,⁹ nar. [...] 1962, bytem Gottwaldov, ul. [...], a ODLOŽIL Miroslav, nar. [...] 1954, bytem Otrokovice, ul. [...].

Čs. občané TRLIDA a ODLOŽIL dne 18. 11. 1989 v 13,15 hod. v uvedeném problému překročili ilegálně státní hranici do PLR, kde se sešli se skupinou čtyř osob. Po krátkém rozhovoru se čs. občané TRLIDA a ODLOŽIL spolu se dvěma občany z PLR KMITA a PRUS vydali na území ČSSR, kde byli zadrženi.

U zadržených občanů z PLR KMITY a PRUSE byly v jejich batožinách nalezeny videokazety, magnetofonové kazety, tiskoviny opozice v českém, polském a anglickém jazyce. Tyto materiály byly určeny pro osoby NĚMEC Ondřej,¹⁰ bytem Praha 2, ul. [...], NĚMEC David,¹¹ bytem Praha 2, ul. [...]. Dále byl u nich nalezen seznam členů SPUSA, adresy a tel. čísla na St. DEVÁTĚHO a dalších osob.

Při vytěžení KMITA se k věci odmítl vyjádřit, PRUS uvedl, že přišli do ČSSR podpořit hnutí za osvobození politických vězňů, zejména Petra CIBULKY. Oba se hlásili k anarchistickému hnutí a měli v úmyslu odcestovat do Brna, kde chtěli organizovat další akce.

Vyšetřovatelem OVŠ StB KS SNB Ostrava bylo zahájeno trestní stíhání a současně KMITOVI a PRUSOVI vzneseno obvinění z tr. činu vniknutí na území republiky dle paragr. 110 tr. zákona. Oba byli zadrženi a s návrhem na vzetí do vazby umístěni ve věznicí MS v Ostravě.¹² Jednání čs. občanů TRLIDY a ODLOŽILA je kvalifikováno jako přečin dle paragr. 5/d zákona 150/69 Sb.¹³

Poznatek vám předkládám pro informaci a [k] dalšímu opatření.

Dne 20. 11. 1989 byly zjištěny v 7,00 hod. ráno v Ostravě na budově redakce Rudého práva a dalších místech letáčky¹⁴ psané strojem, vyzývající občany k manifestaci, která se má uskutečnit dne 20. 11. 1989 v 17,00 hod. na náměstí Lidových milicí v Ostravě na protest proti zásahu Bezpečnosti dne 17. 11. 1989 v Praze proti pokojné manifestaci studentů a mládeže.

Po rozšiřovateli je prováděno aktivní pátrání, jsou přijata aktivní opatření k zabránění demonstrace.

Dne 20. 11. 1989 v ranních hodinách byl ve Frýdku Místku nalezen na prodejně Maryčka závadový plakát na podporu dění v Praze a vyzývající občany, „ať vyjdou do ulic“. Téhož dne byly zjištěny závadové nápisy hanobící stranu a hákové kříže ve Vratimově, okr. Frýdek Místek.

Po pachatelích je prováděno aktivní pátrání.

Operativní cestou byl získán poznatek, že signatář CH-77 PISKOŘ Jaromír,¹⁵ nar. [...] 1962, bytem Opava, ul. [...], dne 8. 11. 1989 předal ke zveřejnění do RSE¹⁶ „Dokument Smeku č. 3“, týkající se výstavby koksovny ve Stonavě.¹⁷ Rovněž hodlá uspořádat na toto téma diskuzní klub a ke spolupráci má zájem vyzvat KV SSM v Ostravě.

Poznatek byl získán prověřeným TS, který je v dané problematice úkolován. Jsou prováděna opatření k zamezení organizování diskuzního klubu. (F 79135)

Dne 10. 11. 1989 ve večerních hodinách signatář CH-77 ing. KUBA Bohumír,¹⁸ nar. [...] 1924, bytem Nový Jičín, ul. [...], kontaktoval redaktorku RSE ČEŘOVSKOU, která po něm požadovala krátkou informaci ke Dni studentstva. Zároveň KUBA po ČEŘOVSKÉ požadoval malý vysoce kvalitní magnetofon, kterým by mohl nahrávat osoby, aniž by to věděly, s tím, že bude nahrávat své rozhovory s pracovníky Bezpečnosti. Magnetofon má být KUBOVI předán cestou ZÚ NSR v Praze.^b

Poznatek byl získán prověřeným Pramenem „PŘESTAVBA“,¹⁹ který je nadále v akci podrobně úkolován. (F 79138)

Operativní cestou byl získán poznatek, že dne 8. 11. 1989 se uskutečnila schůzka stoupenců a signatářů CH-77 v čele s mluvčím CH-77 ing. HRADÍLKEM v Rožnově p/R. Setkání se zúčastnilo celkem 22 osob. Ing. HRADÍLEK uvedl, že si nepřipravil žádný materiál ani projev, a vyzval přítomné, aby se setkání odbyvalo formou volné diskuse. Ing. HRADÍLEK hovořil o mezinárodní a vnitropolitické situaci s tím, že CH-77 a další opoziční skupiny si upevňují své postavení a získávají stále více nových přívrženců. Prohlásil, že největší změny jsou očekávány v příštím roce. Rovněž přítomné informoval, že CH-77 spolu se zástupci tzv. nezávislých iniciativ již dokončuje práce na vlastním návrhu nové Ústavy ČSSR, která má být koncem roku dána široké veřejnosti k vyjádření.

Poznatek byl získán prověřeným TS, který je v případě podrobně úkolován. (F 79137)

Zpracoval: kpt. JUDr. ŽUREK

Náčelník správy StB Ostrava:
pplk. JUDr. NAGLÍK Miroslav

^a Č. j. OS-002/ASO-158/89. Vlevo ostravské razítko, došlo 20. XI. 1989 v 18.00 hod., číslo zprávy 10909. Vpravo rukou připsáno „s. Knížek, s. Kabele“, k tomu jsou připojeny jejich vlastnoruční podpisy, Zamykalův a prav-

děpodobně Kupkův (u něho je rukou připsáno „20. 11. 89“, pod ním zakroužkované „inf. N II. S“); vlevo od toho razítko II. správy SNB, došlo 21. XI. 1989, č. j. CB-0037-335/03-89, přílohy 0.

^b Odstavec je rukou podtržen a zprava je k němu připojen velký vykřičník.

¹ Problematika „církve řím. kat. kraj Ostrava“ byla 10. 6. 1958 3. odd. III. odb. S-StB Ostrava administrativně podchycena v OBS „KLÉR“ s reg. č. 125: v neuvedenou dobu předán na 5. odd. IV. odb., poté na 4. a 3. odd. II. odb. S-StB Ostrava, zničen v prosinci 1989 („Sk 301/89“), 27. 4. 1973 zavedlo 1. odd. II. odb. téže správy v problematice „řeholní řády kraj Ostrava“ OBS „ŘEHOLNICE“, reg. č. 14936: v neuvedenou dobu předán na 4. a 3. odd. téhož odboru, zničen v prosinci 1989 („Sk 303/89, Sk 307/89“). Problematika „církve a nepovolené náboženské sekty“ byla 10. 11. 1976 O-StB Vsetín zavedena v OBS „SEKTÁR“, reg. č. 20601: 7. 11. 1977 předán na 4. odd. II. odb. S-StB Ostrava, skartace na 3. odd. téhož odboru v registru nevyznačena. Na úrovni okresů byla problematika „církve“ sledována v následujících OBS: od 3. 3. 1960 O-StB Olomouc v OBS „KLÉR“ s reg. č. 4876 (problematika „církve řím. kat.“, zničen v prosinci 1989 – „Sk 489/89“), od 5. 4. 1979 O-StB Opava v OBS „SEKTY“ s reg. č. 22979 („církve a nepov. sekty v okr. Opava“, zničen v prosinci 1989 – „Sk 22979“), od 16. 10. 1979 O-StB Karviná v OBS „CÍRKEV“ s reg. č. 23323 („církve okr. Karviná“, zničen v prosinci 1989 – „Sk 817/89“), od 17. 2. 1981 O-StB Šumperk v OBS „CÍRKEV“ s reg. č. 24359 (zničen v prosinci 1989 – „Sk 164/89“), od 3. 4. 1981 O-StB Nový Jičín v OBS „KLÉR“ s reg. č. 24486 („církve řím. kat. okr. Nový Jičín“, zničen v prosinci 1989 – „Sk 485/89“), od 28. 1. 1983 O-StB Opava v OBS „ŘEHOLNICE“ s reg. č. 25873 („řády řeholnice“, zničen v prosinci 1989 – „Sk 249/89“), od 3. 2. 1983 O-StB Olomouc v OBS „ŘEHOLNICE“ s reg. č. 25893 („řeholnice okr. Olomouc“, zničen v prosinci 1989 – „Sk 490/89“), od 10. 2. 1983 O-StB Nový Jičín v OBS „ŘEHOLNICE“ s reg. č. 25910 („řeholnice okr. Nový Jičín“, zničen v prosinci 1989 – „Sk 486/89“), od 10. 2. 1983 O-StB Bruntál v OBS „ŘEHOLNICE“ s reg. č. 25911 („řeholnice v okr. Bruntál“, skartace v registru nevyznačena), od 18. 2. 1983 O-StB Frýdek-Místek v OBS „ŘEHOLNICE“ s reg. č. 25932 („řeholnice v okr. Frýdek-Místek“, zničen v prosinci 1989 – „Sk 361/89“), od 17. 3. 1983 O-StB Přerov v OBS „ŘEHOLNICE“ s reg. č. 26026 („řeholnice okr. Přer.“, zničen v prosinci 1989 – „Sk 441/89“), od 29. 11. 1983 O-StB Bruntál v OBS „CÍRKEV“ s reg. č. 26640 (zničen v prosinci 1989 – „Sk 151/89“), od 14. 3. 1984 O-StB Vsetín v OBS „KLÉR“ s reg. č. 26981 („církve římsko kat. okr. Vsetín“, zničen v prosinci 1989 – „Sk 410/89“).

² K osobě R. Smahela byl 21. 2. 1975 O-StB Olomouc zaveden SPO (NO, „III/223“) „FEŠÁK“, reg. č. 18316: v neuvedenou dobu převeden na SS, SS archivován 10. 12. 1975 pod a. č. AA-17787 (10. 1. 1979 zavedlo O-StB Uherské Hradiště v problematice „církvní hierarchie“ SPO „FEŠÁK“, reg. č. 30470: 19. 4. 1979 převeden na SS, 19. 9. 1979 na OS, 26. 12. 1980 předán na O-StB Olomouc /14. 1. 1981 zavedlo O-StB Olomouc OS „FEŠÁK“, reg. č. 24276: v neuvedenou dobu „převeden pod r. č. 18316“/), OS 5. 5. 1982 archivován pod identické a. č. AA-17787. 30. 6. 1986 zavedlo O-StB Opava SPO „RAĎA“, reg. č. 29174: 8. 7. 1986 zničen („Sk-46/86“).

V problematice „nepřátelské osoby“ byl 11. 11. 1970 3. odd. II. odb. S-StB Ostrava zaveden OBS „NEPŘÍTEL“ s reg. č. 12854: v neuvedenou dobu předán na 2. odd., poté 1. odd. II. odb. S-StB Ostrava, zničen v prosinci 1989 („Sk-601/89“). Problematika „nepřátelské osoby – ostatní“ byla 18. 4. 1973 2. odd. II. odb. S-StB Ostrava administrativně podchycena v OBS „KDS“ s reg. č. 14917: v neuvedenou dobu předán na 3. odd.,

16. 12. 1978 na 1. odd. téhož odboru, zničen v prosinci 1989 („Sk 592/89“). Na úrovni okresů byla problematika „nepřátelské osoby“ sledována v následujících OBS: od 8. 6. 1970 O-StB Nový Jičín v OBS „KLUB“ s reg. č. 12645 (problematika „vnitřní zpravodajství Nový Jičín“, zničen v prosinci 1989 – „Sk 285/89“), od 18. 11. 1970 O-StB Nový Jičín v OBS „NEPŘÍTEL“ s reg. č. 12868 (zničen v prosinci 1989 – „Sk 286/89“), od 18. 11. 1970 O-StB Vsetín v OBS „NEPŘÍTEL“ s reg. č. 12870 (10. 2. 1978 předán na 3. odd. II. odb. S-StB Ostrava, 15. 7. 1982 zpět na O-StB Vsetín, zničen v prosinci 1989 – „Sk 406/89“), od 18. 11. 1970 O-StB Opava v OBS „NEPŘÍTEL“ s reg. č. 12871 (zničen v prosinci 1989 – „Sk 241/89“), od 20. 11. 1970 O-StB Šumperk v OBS „NEPŘÍTEL“ s reg. č. 12876 (zničen v prosinci 1989 – „Sk 167/89“), od 23. 11. 1970 O-StB Bruntál v OBS „NEPŘÍTEL“ s reg. č. 12882 (zničen v prosinci 1989 – „Sk 155/89“), od 23. 11. 1970 O-StB Olomouc v OBS „NEPŘÍTEL“ s reg. č. 12883 (zničen v prosinci 1989 – „Sk 514/89“), od 23. 11. 1970 O-StB Přerov v OBS „NEPŘÍTEL“ s reg. č. 12885 (zničen v prosinci 1989 – „Sk 433/89“), od 1. 12. 1970 O-StB Frýdek-Místek v OBS „NEPŘÍTEL“ s reg. č. 12892 (zničen v prosinci 1989 – „Sk 474/89“), od 5. 3. 1971 O-StB Vsetín v OBS „NO“ s reg. 13052 („NO z řad bývalé velkoburžoazie“, skartace v registru nevyznačena), od 28. 1. 1972 O-StB Olomouc v OBS „KLUB“ s reg. č. 13595 („NO ostatní“, skartace v registru nevyznačena), od 13. 3. 1972 O-StB Karviná v OBS „KLUB“ s reg. č. 13609 („nepřátelské osoby ostatní“, skartace v registru nevyznačena), od 16. 3. 1972 O-StB Opava v OBS „KLUB“ s reg. č. 13617 („NO – ostatní“, skartace v registru nevyznačena), od 27. 4. 1972 O-StB Přerov v OBS „KLUB“ s reg. č. 13651 („ostatní“, skartace v registru nevyznačena), od 12. 6. 1975 O-StB Frýdek-Místek v OBS „KLUB“ s reg. č. 18971 („nepřátelské osoby – ostatní“, skartace v registru nevyznačena).

Rozpracování problematiky „exponenti pravice“ bylo 30. 8. 1971 5. odd. II. odb. S-StB Ostrava zavedeno v OBS „PRAVICE“ s reg. č. 13343: zničen na 1. odd. téhož odboru v prosinci 1989 („Sk 599/89“). V problematice „pravíci z řad ČSLA“ zavedlo 4. 6. 1971 6. odd. II. odb. S-StB Ostrava OBS „VOJÁK“ s reg. č. 13228 (zničen na 1. odd. téhož odboru v prosinci 1989 – „Sk 597/89“), v problematice „ekonomická pravice“ 17. 6. 1976 2. odd. III. odb. S-StB Ostrava OBS „PRAVICE“ s reg. č. 20234 (25. 5. 1987 archivován pod a. č. AA obj. 712). Na okresní úrovni byly v těchto problematikách vedeny následující OBS: od 21. 9. 1971 O-StB Olomouc OBS „EXPONENT“ s reg. č. 13383 (skartace v registru nevyznačena), od 15. 8. 1972 O-StB Frýdek-Místek OBS „PRAVICE“ s reg. č. 14092 (problematika „pravíci oportunisté okr. Fr. – Místek“, zničen v prosinci 1989 – „Sk 388/89“), od 20. 12. 1973 O-StB Olomouc OBS „VOJÁK“ s reg. č. 15501 („exp. pravic. oport. z řad býv. přísluš. ČSLA a SNB“, zničen v prosinci 1989 – „Sk 388/89“), od 6. 4. 1987 O-StB Přerov OBS „VOJÁK“ s reg. č. 29919 (zničen v prosinci 1989 – „Sk 639/89“), od 9. 4. 1987 O-StB Opava OBS „VOJÁK“ s reg. č. 29947 (skartace v registru nevyznačena), od 10. 4. 1987 O-StB Frýdek-Místek OBS „VOJÁK“ s reg. č. 29958 (zničen v prosinci 1989 – „Sk 371/89“), od 20. 5. 1987 O-StB Šumperk OBS „VOJÁK“ s reg. č. 30130 (skartace v registru nevyznačena).

³ K osobě J. Kutáče byl 22. 8. 1977 O-StB Olomouc zaveden svazek KTS, reg. č. 21541: 24. 7. 1978 archivován pod a. č. AA-17672. 4. 1. 1979 zavedlo O-StB Šumperk SPO „RUDA“, reg. č. 22714: 4. 2. 1980 archivován pod a. č. AA-19845, 17. 7. 1981 „obnoveno jako PO na VS-StB Šumperk“, 1. 7. 1983 archivován pod identickým a. č., 22. 11. 1983 „obnoveno jako PO“, 27. 10. 1988 archivován „zpět AA 19845“.

⁴ V problematice „buržoazní polský nacionalismus“ byl 21. 1. 1981 1. odd. II. odb. S-StB Ostrava zaveden OBS „POLÁK“, reg. č. 24287: zničen v pro-

sinci 1989 („Sk-590/89“). 23. 6. 1981 zavedlo totéž oddělení S-StB Ostrava v problematice „polský nacionalismus“ ještě OBS „POLKA“ (podle registru později i „SEVER“, dle EZO pouze „POLKA“), reg. č. 24670: 5. 3. 1987 archivován pod a. č. Z-1.

- ⁵ Definice tajného spolupracovníka kontrarozvědných součástí Státní bezpečnosti byla formulována ve čl. 3 – 16 Směrnice pro práci se spolupracovníky kontrarozvědky (A-oper-I-3), vydané v příloze RMV ČSSR č. 3 z 25. 1. 1978:

„[...]“

Čl. 3

Tajný spolupracovník je osoba, která byla získána ke spolupráci způsobem stanoveným těmito směrnici, udržuje s pracovníky kontrarozvědky konspirativní styk, plní uložené úkoly, podává nebo předává poznatky a informace nebo poskytuje kontrarozvědce pomoc nebo služby, které je nezbytné utajovat.

Čl. 4

Využívání tajných spolupracovníků je hlavním prostředkem činnosti kontrarozvědky proti podvratné činnosti zahraničních nepřátelských rozvědných, ideologických a ekonomických center a seskupení, jejich domácím pomahačům a proti zbytkům vnitřních nepřátel.

Čl. 5

Pracovníci kontrarozvědky v souladu s daným zaměřením činnosti využívají tajných spolupracovníků k odhalování, rozpracování a dokumentování protistátní trestné činnosti a k předcházení takovéto činnosti pomocí zpravodajsko-taktických, rozkladných, kontrolních, administrativních, právních a dalších opatření.

Čl. 6

(1) Rozlišují se tyto kategorie tajných spolupracovníků:

a/ rezident,

b/ agent,

c/ držitel propůjčeného bytu.

(2) Evidence tajných spolupracovníků se vede podle příslušných směrnic [Odkaz k pozn. pod čarou č. 1: 'Směrnice pro evidenci, statistiku a administrativu při kontrarozvědčné činnosti (A-oper-II-1) vydané RMV ČSSR č. 4/1978'].

Rezident

Čl. 7

(1) Rezident je zvlášť vybraný, naprosto spolehlivý, životně zkušený a z hlediska kontrarozvědného odborně připravený tajný spolupracovník, který pod vedením pracovníka kontrarozvědky řídí práci těch agentů, které mu k řízení pracovník kontrarozvědky svěřil.

(2) Rezidentem je zpravidla bývalý spolehlivý příslušník Sboru národní bezpečnosti nebo voják vojsk ministerstva vnitra, který pracuje v občanském zaměstnání, nebo prověřený, zkušený a odborně zdatný agent, který má předpoklady pro tuto odpovědnou práci a nebyl získán na základě kompromitujících materiálů.

Čl. 8

Rezident organizuje a udržuje konspirativní styk se svěřenými agenty nebo důvěrníky, podle zaměření stanoveného pracovníkem kontrarozvědky jim ukládá úkoly, přejímá od nich písemné nebo ústní zprávy, které po výhodnocení odevzdává pracovníku kontrarozvědky, a osobně se podílí na jejich výchově.

Čl. 9

Rezident je získáván a řízen odborně zkušeným a politicky vospělým

pracovníkem kontrarozvědky, zpravidla za přímé účasti nadřízeného náčelníka.

Čl. 10

Rezidentury se budují zpravidla v pevných objektech a při početné agentuře, kde podmínky pro přímé řízení agentů nebo důvěrníků pracovníkem kontrarozvědky jsou ztíženy, je nebezpečí, že dojde k jejich vyžazení nebo to vyžadují jiné speciální podmínky práce.

Čl. 11

(1) Pracovník kontrarozvědky vybírá a připravuje agenty a důvěrníky, které bude rezident řídit, s přihlédnutím k operativní situaci, možnostem a schopnostem rezidenta, zjišťuje a hodnotí vzájemné osobní vztahy mezi agentem nebo důvěrníkem a rezidentem a zkoumá jejich osobní a povahové vlastnosti. Dbá, aby rezident nebyl přímým podřízeným jemu svěřeného agenta nebo důvěrníka a aby je rezident svými schopnostmi, vzděláním, inteligencí a politickou úrovní zpravidla převyšoval.

(2) Pracovník kontrarozvědky svěřuje rezidentu k řízení důvěrníky jen v důležitých a odůvodněných případech.

Agent

Čl. 12

Agent je tajný spolupracovník, který plní úkoly při odhalování, rozpracování a dokumentování protistátní trestné činnosti a úkoly směřující k předcházení a zabránění této trestné činnosti.

Čl. 13

(1) Pod vedením pracovníka kontrarozvědky plní agent zejména tyto úkoly:

a/ odhaluje a aktivně rozpracovává kádrové rozvědčíky, signály o činnosti nepřátelských rozvědek a jejich agentury z řad československých občanů i cizích státních příslušníků, zjišťuje záměry, formy, metody jejich práce apod.;

b/ proniká do nepřátelských rozvědných centrál a jiných nepřátelských organizací a center v zahraničí a do organizací československé emigrace;

c/ zjišťuje a odhaluje pokusy o proniknutí agentury nepřátelských rozvědek, monopolů, organizací a center do důležitých státních, hospodářských, vojenských a jiných objektů a zařízení na území Československé socialistické republiky a zabranuje úniku utajovaných skutečností z těchto objektů;

d/ získává poznatky o skrytých nepřátelských projevech a tendencích, odhaluje iniciátory těchto projevů, zjišťuje jejich úmysly, činnost a odhaluje kanály pronikání rozkladné ideologické činnosti vnějších a vnitřních nepřátel v důležitých objektech a zařízeních, v místech soustředění nepřátelských, protisocialistických a protispolečenských živlů a na jiných důležitých úsecích, které jsou objektem rozpracování nebo ochrany kontrarozvědky;

e/ zjišťuje a rozpracovává nepřátelské osoby, které organizují a provádějí podvratnou, záškodnickou a sabotážní činnost proti našemu státu nebo ostatním socialistickým zemím, proniká do hospodářských seskupení a institucí kapitalistických států a monopolů za účelem odhalení jejich záměrů narušit nebo negativně ovlivnit ekonomiku Československé socialistické republiky a plnění cílů socialistické integrace zemí Rady vzájemné hospodářské pomoci;

f/ pomáhá při ochraně československé ekonomiky, československých ozbrojených sil a ozbrojených sil Varšavské smlouvy, státních hranic, dopravních a spojovacích prostředků před záškodnickou a sabotážní činností vnějších i vnitřních nepřátel;

g/ plní konkrétní úkoly při pátrání po osobách a při zpravodajské prověrce osob;

h/ plní úkoly preventivně výchovného charakteru s cílem předcházet a zabránovat působení nepřátelské ideologické rozkladné činnosti, hospodářským škodám a mimořádným událostem v československém národním hospodářství a v československých ozbrojených silách, oslabujícím bojovou připravenost vojsk;

ch/ plní konkrétní úkoly při provádění rozkladné práce v nepřátelském prostředí a podle stanoveného postupu toto prostředí pozitivně ovlivňují.

(2) Úkoly uvedené v odstavci 1 plní agent zpravidla v kontrarozvědném zpracování konkrétní akce.

Držitel propůjčeného bytu

Čl. 14

Držitel propůjčeného bytu je tajný spolupracovník zvláště získaný za účelem propůjčení bytu či místnosti (dále jen 'PB') k uskutečňování konspiračních schůzek pracovníků kontrarozvědky s tajnými spolupracovníky.

Čl. 15

Držitel PB musí poskytovat záruku utajení zájmu kontrarozvědky, proto se proverka před propůjčením bytu nevztahuje pouze na něho, ale i jeho rodinu, blízké příbuzné, popřípadě i další osoby, jež mají k němu nebo k PB bližší vztah.

Čl. 16

Z pověření útvaru kontrarozvědky uzavírá pracovník kontrarozvědky s držitelem PB zvláštní dohodu. V této dohodě se stanoví podmínky využívání PB a povinnosti vyplývající pro obě strany, zejména bezpodmínečná povinnost držitele PB utajit jeho využívání kontrarozvědkou. Musí být zajištěno, aby držitel PB nemohl zjistit totožnost tajných spolupracovníků, kteří přicházejí do PB.“

Srovn. Encyklopedie špionáže. Praha 1993, s. 380-383.

⁶ K osobě J. Kouřila byl 31. 10. 1989 O-StB Olomouc zaveden SS „LAIK“, reg. č. 32167; zničen v prosinci 1989 („Sk-507/89“).

⁷ Problematika „zemědělství – ochrana vyčleněných zemědělských objektů“ byla 23. 1. 1977 2. odd. III. odb. S-StB Ostrava administrativně podchyčena v OBS „ZEMĚDĚLEC“ s reg. č. 20788; 26. 4. 1983 předán na 1. odd., 23. 5. 1988 na skupinu MU a 8. 2. 1989 zpět na 2. odd. III. odb. S-StB Ostrava, skartace v registru nevyznačena. Na okresní úrovni byla obdobná problematika sledována v následujících OBS: od 7. 12. 1977 O-StB Nový Jičín v OBS „VÝŽIVA“ s reg. č. 21796 (problematika „zemědělství“, 1. 7. 1987 archivován pod a. č. A 725, poté zřejmě obnoven a v roce 1994 znovu archivován pod a. č. OB 1422, resp. OB 1464), od 8. 12. 1977 O-StB Olomouc v OBS „VÝŽIVA“ s reg. č. 21799 („výživa“, 15. 7. 1987 archivován pod a. č. A 732, poté zřejmě obnoven a v roce 1994 znovu archivován pod a. č. OB 1408, resp. OB 1471), od 15. 12. 1977 O-StB Opava v OBS „VÝŽIVA“ s reg. č. 21814 („zeměděl. – výživa“, 7. 7. 1987 archivován pod a. č. A 729, poté zřejmě obnoven a 10. 2. 1994 znovu archivován pod a. č. OB 1430), od 22. 12. 1977 O-StB Karviná v OBS „VÝŽIVA“ s reg. č. 21824 („zemědělství a výživa“, 18. 6. 1987 archivován pod a. č. A 722, poté zřejmě obnoven a 10. 2. 1994 znovu archivován pod a. č. OB 1461), od 16. 1. 1978 O-StB Frýdek-Místek v OBS „VÝŽIVA“ s reg. č. 21873 („zeměd. a výživa“, 30. 9. 1987 archivován pod a. č. A 741, poté zřejmě obnoven a 10. 2. 1994 znovu archivován pod a. č. OB 1480), od 19. 1. 1978 O-StB Přerov v OBS „VÝŽIVA“ s reg. č. 21888 („zeměděl. – výživa“, 3. 6. 1987 archivován pod a. č. A 715, poté zřejmě obnoven a 10. 2. 1994 znovu archivován pod a. č. OB 1454) a od 20. 6. 1985 O-StB Bruntál v OBS „ZEMĚDĚLEC“ s reg. č. 28125 („zeměděl. a výživa“, skartace v registru nevyznačena). Na úrovni kraje byl OBS „VÝŽIVA“ s reg. č. 20786 veden v roce 1989 dle EZO na 2. odd. III. odb. S-StB Ostrava: zaveden 26. 1.

1977 v problematice „ochrana vyčl. objektů výživy“, 25. 5. 1987 archivován pod a. č. AA 713, poté zřejmě obnoven a 10. 2. 1994 znovu archivován pod a. č. OB 1452.

- ⁸ Ochrana státní hranice byla součástí hlavní správy Pohraniční stráže a ochrany státní hranice (HS PS OSH), podřízené federálnímu ministerstvu vnitra. Svazková agenda krajských odborů OSH byla registrována v registrech krajských útvarů StB. K činnosti centrálních zpravodajských útvarů HS PS OSH uvádíme dva dokumenty – vyjádření náčelníků I. a II. odboru z 29. 10. 1990 (bez č. j.) zpravodajské správy (ZS) HS PS OSH ke skartacím. Náčelník I. odboru ZS HS PS OSH pplk. Miroslav Kostohryz uvedl:

„Dne 4. 12. 1989 vyhlásil na poradě funkcionářů správy náčelník ZS HS PS OSH plk. Vaniš rozkaz 1. N MV ČSSR k vyřídění spisů a provedení jejich skartace. Po poradě jsem obdržel kopii rozkazu, kterou jsem po ústním předání náčelníkům 1. a 2. oddělení vrátil N ZS. S odstupem času se k jejich obsahu nedokáži blíže vyjádřit. Nejvíce se však naší činnosti dotýkala pasáž upravující obsah agenturních svazků. Následně mi NZS vydal ústní rozkaz k ukončení využívání čs. občanů a skartaci jejich svazků. Jednalo se o pomocné agenturní prostředky /D – KA/, které byly využívány k zabezpečení zprostředkovaného spojení se zahraničními agenturou, a pomocné informační prostředky /IS/, tj. čs. občany, kteří krátkodobě vyjížděli do příhraničního území. Dle uvedeného rozkazu byl skartován i objektový svazek 'Uprchlíkové tábory', přičemž byly ponechány souhrnné zprávy. Seznam skartovaných svazků byl předán 55. odboru I. správy SNB, kde jsou svazky I. odboru ZS HS PS OSH evidenčně vedeny. Celkem se jednalo asi o 80 svazků. /viz doplněk/

Rozkaz 1. N MV ČSSR jsem osobně předal ústní formou N 1. odd. pplk. Traxmandlovi a jeho předání náčelníkovi 2. odd. zabezpečil mjr. Pospíšil. Rozkaz N ZS k ukončení využívání a skartaci svazků pomocných agenturních prostředků jsem náčelníkovi oddělení předával osobně.

Domnívám se, že provedením skartace materiálu dle vydaných rozkazů neovlivnilo negativně plnění úkolů I. odboru. Ve svazcích zahraničních spolupracovníků byly ponechány materiály dle rozkazu 1. N MV. Skartovány byly zprávy z pracovních svazků.

U zahraničních prostředků byla zachována funkčnost, což se prokázalo v následujícím období. Skartováním zpráv z pracovních svazků nevznikly taktéž škody, neboť zprávy byly buď již vyhodnoceny, anebo se jejich kopie nacházejí v příslušných objektových svazcích. [...]

Doplněk:

U oddělení I. odboru byla z mobilizačních důvodů průběžně zhotovována fotodokumentace hlavních dokumentů všech agenturních svazků. Tato dokumentace byla u oddělení ponechána.“

A. Lorenc a spol., T 8/91, sv. XII., obálka č. 3.

Náčelník II. odboru ZS HS PS OSH pplk. Pavel Chlup uvedl:

„Dne 4. 12. 1989 v odpoledních hodinách byli svoláni všichni příslušníci 2. odboru ZS HS PS OSH k poradě, kterou řídil zástupce náčelníka ZS HS PS OSH plk. VOLF. Na této poradě plk. Volf přečetl rozkaz I. náměstka MV ČSSR genmjr. Lorence týkající se vyřídění písemností – skartace. Dále bylo rozhodnuto o organizačním zabezpečení proniknutí uvedeného rozkazu k podřízeným útvarům. [...]

Činnost 2. odboru ZS HS PS OSH provedením rozkazu nebyla zásadním způsobem narušena, neboť v únoru 1989 byla provedena řádná skartace v souvislosti s přestěhováním zpravodajské zprávy do objektu Zbraslav. Splněním rozkazu bylo ovlivněno pouze využívání archivních fondů do té doby existujících na ZS HS PS OSH.

Lze se domnívat, že obdobně i u podřízených útvarů nebyla činnost provedenou skartací narušena, neboť došlo k zásadní změně charakteru, forem i metod činnosti těchto útvarů.“

Tamtéž.

- ⁹ K osobě V. Trlidy byl 25. 8. 1987 O-StB Gottwaldov v problematice „CH 77“ zaveden SPO „TRČEK“, reg. č. 39772: 2. 2. 1988 převeden na SS, 30. 10. 1989 archivován pod a. č. 449968.
- ¹⁰ K osobě O. Němce (1960) byl 24. 1. 1979 5. odd. 2b odb. S-StB Praha zaveden SPO „ONDRA“, reg. č. 30752: zničen 13. 1. 1987. 5. 1. 1987 zavedlo O-StB Praha 2 svazek NO („III/1249“) „ONDRA“, reg. č. 44364: zničen 5. 12. 1989.
- ¹¹ K osobě D. Němce (1961) byl 24. 1. 1979 5. odd. 2b odb. S-StB Praha zaveden SPO „DAVID“, reg. č. 30754: zničen 13. 1. 1987. 5. 1. 1987 zavedlo O-StB Praha 2 svazek NO („III/1250“) „DAVID“, reg. č. 44365: zničen 5. 12. 1989.
- ¹² Ve vazbě v ČSSR setrvali až do 5. 12. 1989, srovn. Vydání do Polska. Svobodné slovo 6. 12. 1989, roč. XLV., s. 4.
- ¹³ Zákon ze dne 18. 12. 1969 o přečinech; § 5 je zařazen v rámci „Zvláštních ustanovení“ a týká se přečinu proti „zájmům socialistické společnosti v oblasti styku s cizinou“.
- ¹⁴ V problematice „teror – letáky“ byl 3. odd. III. odb. S-StB Ostrava zaveden OBS „LETÁKY“ s reg. č. 151: zničen na 1. odd. II. odb. téže správy v prosinci 1989 („Sk 602/89“). Na okresech byla obdobná problematika sledována v následujících OBS: od 3. 3. 1960 O-StB Olomouc v OBS „LETÁK“ s reg. č. 5020 (problematika „letáky“, skartace v registru nevyznačena), od 27. 4. 1972 O-StB Přerov v OBS „LETÁKY“ s reg. č. 13652 („nepř. tiskoviny a protistátní letáky“, skartace v registru nevyznačena), od 25. 5. 1973 O-StB Karviná v OBS „LETÁKY“ s reg. č. 15028 („protizákonné tiskoviny“, skartace v registru nevyznačena), od 13. 7. 1973 O-StB Opava v OBS „LETÁKY“ s reg. č. 15176 („protistátní dokumenty“, skartace v registru nevyznačena), od 25. 2. 1981 O-StB Šumperk v OBS „LETÁKY“ s reg. č. 24384 („nepřátelské tiskoviny“, zničen v prosinci 1989 – „Sk 168/89“), od 16. 7. 1981 O-StB Nový Jičín v OBS „LETÁKY“ s reg. č. 24735 („protistátní tiskoviny“, zničen v prosinci 1989 – „Sk 291/89“), od 4. 12. 1984 O-StB Vsetín v OBS „PISATEL“ s reg. č. 27626 („protistátní písemnosti“, zničen v prosinci 1989 – „Sk 407/89“), od 25. 1. 1989 O-StB Ostrava-město v OBS „LETÁKY“ s reg. č. 31529 (zničen v prosinci 1989 – „Sk 320/89“).
- ¹⁵ K osobě J. Piskoře byl 5. 7. 1985 O-StB Opava zaveden SPO „CHEMIK“, reg. č. 28162: v neuvedenou dobu (dle poznámky v kolonce „Druh“) převeden na SS, 16. 1. 1986 na OS (pravděpodobně jde o chybu, viz dále), 26. 11. 1987 „zaveden spis NO“ („III/85“), 28. 1. 1988 „KS – zrušen Sk-111/88“, 31. 3. 1988 OS (SS) archivován pod a. č. AA 23257, 30. 11. 1988 „převedeno na r. č. 31456“ (pravděpodobně jsou míněny oba svazky – SS /OS/ a sv. NO). 30. 11. 1988 zavedlo O-StB Opava SS (NO, „III/85“) „CHEMIK“, reg. č. 31456 (dle řádku z registru „obnoven archiv /u sig. sv./ a. č. 23257“): v neuvedenou dobu „NO převedeno pod r. č. 31874“, SS zničen v prosinci 1989 („Sk 253/89“). Samostatný sv. NO „CHEMIK“ s reg. č. 31874 zaregistrovalo O-StB Opava 7. 6. 1989: zničen v prosinci 1989 („Sk-413/89“).
- ¹⁶ Problematika „ideodiverzní centra“ byla 27. 2. 1976 1. odd. II. odb. S-StB Ostrava administrativně podchycena v OBS „CENTRUM“, reg. č. 19848: zničen v prosinci 1989 („Sk 587/89“).

- ¹⁷ V problematice „koksovny“ byl 19. 8. 1976 O-StB Karviná zaveden OBS „KOKS“, reg. č. 20412: skartace v registru nevyznačena.
- ¹⁸ K osobě B. Kuby byl 8. 10. 1968 O-StB Nový Jičín zaveden OS, reg. č. 11965: v řádku z registru je uvedeno „ukončeno zahájením vyšetřování § 100 tr. z., VS-OVS-166/70“ a „VAZBA od 12. 8. 70“, 16. 4. 1971 archivován pod a. č. AA-14897. 26. 10. 1973 obnovilo 2. odd. (posléze předán na 1. odd.) II. odb. S-StB Ostrava rozpracování v SS „ANTI“, reg. č. 15351: 18. 12. 1973 převeden na OS, „objekt“ akce v neuvedenou dobu zaevidován jako NO („I/1“, posléze „III/89“), dále je uvedeno „ukonč. zaháj. vyšetř. – VR 71317 od 28. 9. 74“ a „§ 100/160, c tr. zák – VS – ČVS-330/74, 7. 10. 1974“, 7. 4. 1975 „znovu obnoveno na II/3“, OS 30. 8. 1983 archivován pod a. č. AA-20985, sv. NO zničen v prosinci 1989 („Sk 292/89“). 4. 6. 1984 zavedlo 1. odd. II. odb. S-StB Ostrava SS „ANTI“, reg. č. 27208: 7. 7. 1988 předán na O-StB Vsetín, zničen v prosinci 1989 („Šk 284/89“).
- ¹⁹ Zvláštní technický úkon „PŘESTAVBA“ byl krycím názvem pro telefonní odposlechy.

127b

1989, 20. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva – doplněk.^a

[...]^b

Věc: Denní situační zpráva za den 20. 11. 1989 – doplněk.

2. Nepřátelská činnost

- a) vnější protivník
 - bez poznatků
- b) vnitřní protivník

Dne 19. 11. 1989 v 21.30 hod. se před VŠ kolejemi B. Šmerala v Olomouci sešlo asi 100 studentů. Na tomto shromáždění byla čtena výzva studentů DAMU z Prahy k stávce studentů. Studenti rovněž požadovali, aby dne 20. 11. 1989 bylo uskutečněno setkání s představiteli Palackého univerzity v Olomouci¹ s otevřenou diskusí. Bylo dohodnuto, že diskuse se zúčastní vedoucí pracovníci jednotlivých fakult. Shromáždění studentů dne 19. 11. 1989 bylo ukončeno ve 22.30 hod. Dva neaktivnější studenti byli předvedeni, a to KANTOR Roman, nar. [...] 1966, byt. Havířov, ul. [...], a HYJÁNEK Tomáš,² nar. [...] 1967, bytem Lomnice n. Popelkou, ul. [...].

Během shromáždění studentů nedošlo k většímu narušení klidu a pořádku.^c

V průběhu výkonu bezpečnostní služby byly od rektora UP Olomouc

s. prof. KOLAŘÍKA získány informace k průběhu studentského shromáždění uskutečněného dne 20. 11. 1989, kterého se zúčastnilo okolo 4 000 studentů. Shromáždění se rovněž zúčastnili představitelé jednotlivých fakult, vedení KSČ a SSM. Rovněž na tomto shromáždění byli přítomni posluchači DAMU Praha, kdy jeden z nich dostal první slovo a přečetl rezoluci studentů DAMU z Prahy. Po tomto vystoupila Ivana PLÍHALOVÁ, nar. [...] 1962, byt. Olomouc, [...], herečka St. divadla Oldř. Stibora Olomouc,³ která přečetla rezoluci vyzývající studenty k stávkovým akcím. Po jejím vystoupení dostal slovo předseda ČSV SSM Univerzity Palackého Olomouc,⁴ který vystoupil velmi střízlivě, a jeho vystoupení po něm podepřel rektor UP Olomouc. Závěrem shromáždění rektor UP uložil děkanům jednotlivých fakult, aby se odebrali na fakulty a přijali odpovídající opatření k eliminaci případné negativní činnosti studentů. Dále uvedl, že v rámci UP Palackého svolal na 15.00 hod. dne 20. 11. 1989 poradou k případné aktivizaci a tvorbě stávkových výborů studentů na jednotlivých fakultách s tím, že je třeba brát v úvahu, že ze strany studentů UP Olomouc došlo k porušení úmluvy mezi studenty a vedením UP ke vztahu k dnešnímu shromáždění proto, že došlo k návštěvě cizích partnerů a celá záležitost nebyla jen vnitřní věcí Univerzity Palackého Olomouc.

Dne 20. 11. 1989 ve 14.50 hod. telefonicky oznámil pomocník vedoucího tajemníka OV KSČ Olomouc s. HROZEN, že asi ve 14.35 hod. na ústřednu OV KSČ Olomouc volal neznámý mladý muž a uvedl, že v 17.00 hod. vyletí aparát KSČ do vzduchu, nálož už tam máte.⁵ K tomuto telefonátu bylo přijato opatření cestou vedoucího tajemníka OV KSČ s. JANOTY a náčelníka OŠLM ke zvýšení ostrahy objektu OV KSČ a ke zpřísnění režimových opatření v objektu.^d

Dne 20. 11. 1989 v 10 hod. oznámil ředitel Sm divadla v Šumperku KRÁL Petr, nar. [...] 1941, byt. Rapotín [...], že od ranních hodin dne 20. 11. 1989 obdržel 3 anonymní telefonáty. Ve dvou případech byl dotazován, zda divadlo bude hrát, v třetím telefonátu mu mužský hlas oznámil, že pokud bude divadlo hrát, „budovu divadla do rána roztřískáme“, poté zavěsil.

V budově divadla a okolí bylo provedeno střežení a po pachateli je prováděno aktivní pátrání.

Dne 20. 11. 1989 od 06.30 hod. byl na dveřích prodejny Potravin na ul. Lazecké v Olomouci nalezen amatérsky vyrobený leták, kde je habnoben s. JAKEŠ.

Leták byl odstraněn a po pachateli je prováděno pátrání.

Dne 20. 11. 1989 v době od 17.00 do 17.30 hod. na náměstí ve Val. Meziříčí bylo perlustrováno celkem 17 osob, které vedl zeť mluvčího CH-77 ing. HRADÍLKA ZUKAL Vít.⁶ Osoby pokládaly na náměstí roz-

žaté svíce. Při perlustraci sdělil ZUKAL, že takto budou postupovat každý den, pokud budou pokračovat akce v Praze.

V souladu s agenturními poznatky a prognózami oper. situace se dne 20. 11. 1989 od 17.00 hod. uskutečnilo v Ostravě na nám. Lidových milicí nepovolené shromáždění vysokoškolských studentů a některých ostravských umělců⁷ zaměřené na podporu požadavků pražských studentů. Nepovoleného shromáždění se zúčastnilo asi 500 mladých lidí, bez větší účasti představitelů nezávislých iniciativ. Někteří jedinci z řad signatářů CH-77, HOSu, SPUSy a NMS, jmenovitě ŠULÁK,⁸ FIEDOR,⁹ KRÁL a další, se uvedeného shromáždění pasivně zúčastnili a neměli na průběh a činnost shromážděných osob žádný vliv.

Shromáždění začalo přečtením článku z deníku Mladá fronta, Stanoviska MěV SSM v Praze k zákroku bezpečnostních sil dne 17. 11. 1989 v Praze. Poté následovaly nesouvislé projevy herců Divadla Petra Bezruče a Divadla J. Myrona a údajného představitel studentů Pedagogické fakulty v Ostravě Zbyňka POPELKY, který studium na PF neúspěšně ukončil v r. 1986. Průběh shromáždění byl prokládán nezávadnými hesly: „Svobodu, svobodu“, „Chceme reformy“, „Dialog“, „Pusťte Uhla“, „Potrestat, hanba, hanba“. Vyloženě protisocialistická hesla a výkřiky nebyly zjištěny. Po zazpívání čs. státní hymny se účastníci shromáždění průvodem přesunuli na prostranství před Divadlem J. Myrona v Ostravě. Zde přednesl s největší pravděpodobností neustanovený herec Divadla J. Myrona rezoluci studentů AMU.

Poté bylo shromáždění vyzváno k účasti na shromáždění před děkanátem Pedagogické fakulty v Ostravě v 08.00 hod. dne 21. 11. 1989 a protestnímu shromáždění před Divadlem J. Myrona téhož dne v 19.00 hod. Rovněž byli vyzváni k účasti na generální stávce dne 27. 11. 1989 od 12 do 14.00 hod. Po opětovném zazpívání státní hymny, studentské hymny Gaudeamus igitur a několika lidových písní se shromáždění v klidu rozešlo, akce byla ukončena v 18.15 hodin.

Nedošlo k narušení klidu a veřejného pořádku, rovněž nebylo použito mírnějších prostředků.

Dne 20. 11. 1989 byl získán zpráva, že bývalý objekt akce „FRÁŇA“ sdělil hlavnímu stávkovému výboru v Praze (telefonní číslo 260537 nebo 260534), že olomoučtí studenti podpořili výzvu studentů z Prahy, vznikají stávkové výbory, je zpracována rezoluce. Pokud vláda ČSSR na tuto neodpoví, bude stávkováno do odvolání. Denně bude míting na nám. Míru v Olomouci u sloupu Sv. Trojice. V případě tlf. čísla Praha byl ozýv „katedra“ – zřejmě se jedná o nějakou VŠ.

Dne 20. 11. 1989 okolo 17 hod. se na nám. Míru v Olomouci sešlo

asi 300 osob. Někteří z nich (asi 30 osob) zapálili svíčky, které položili kolem sloupu Sv. Trojice. Několik známých laiků ř. k. c. z Olomouce hovořilo v davu v otázce podpory stávky studentů. Na základě tohoto dav skandoval hesla: „Studenti, studenti“, „Svobodu, svobodu“. Na jednom transparentu byl text „My chceme jinou vládu“. Dále byla zpívána píseň „Ach synku, synku“. Po úvodní výzvě k rozchodu ze strany pracovníka ONV Olomouc se dav rozešel asi v 17.30 hod. Dav se opětovně na nám. Míru započal scházet okolo 19. hodiny bez vnějších hlasitých projevů. Do této doby byl na kolejích UP Olomouc klid, pouze za některými okny hořely svíčky. Ještě ve 20 hod. zůstávalo na nám. Míru v Olomouci asi 300 osob, které pravděpodobně očekávaly návrat PLÍHALOVÉ, RATAJE a BRTNY ze schůze dramatických umělců, která probíhala od 15 hodin v Ostravě.

Další informace budou zaslány ihned po získání dalších podrobností.

Náčelník KS SNB Ostrava:
v z. pplk. JUDr. NAGLÍK Miroslav

- ^a Tato DSZ existuje i ve strojopisné verzi. Není zřejmé, proč je uvedena jako doplněk: možným vysvětlením je, že byla chápána jako doplněk k denní informaci po linii vnitřního zpravodajství (viz dok. 127a), ačkoliv ta má jiný typ č. j. Každopádně „DSZ z 20. 11. 1989 – zaslání“ nebyla nalezena.
- ^b Č. j. OS-00300/ASO-179-89. Vlevo ostravské razítko, došlo 20. XI. 1989 ve 22.30 hod., číslo zprávy 10915. Jako adresát je kromě OAI VOS FMV a AO II. správy SNB navíc uveden 10. odbor II. správy SNB (ten je rukou zatržen). Vpravo rukou připsáno „s. Knížek, s. Kabele“, k tomu jsou připojeny jejich vlastnoruční podpisy, Zamykalův a pravděpodobně Kupkův (u něho rukou připsáno „20. 11. 89“); vlevo pod tím razítko II. správy SNB, došlo 21. XI. 1989, č. j. CB-0037-334/03-89, přílohy 0.
- ^c Ve strojopisné verzi následuje věta: „Všem těmto akcím je věnována ag. oper. pozornost.“
- ^d „v 17.00 hod. ... do vzduchu“ rukou podtrženo, odstavec je zleva zatržen a je k němu připsáno „TEROR“.

- ¹ K objektu „Palackého univerzita v Olomouci“ byl 24. 6. 1969 O-StB Olomouc zaveden OBS „STUDENT“ s reg. č. 12282: zničen v prosinci 1989 („Sk 511/89“). Problematika „zahraniční studenti“ byla 12. 7. 1961 1. odd. II. odb. S-StB Ostrava administrativně podchycena v OBS „STUDENT“ s reg. č. 7402: v neuvedené době předán na 5. odd. téhož odboru, zničen v prosinci 1989 („Sk-541/89“). 29. 11. 1983 zavedlo O-StB Bruntál OBS „STUDENT, ŠKOLSTVÍ“ s reg. č. 26639: skartace v registru nevyznačena.
- ² K osobě T. Hyjáňka byl 28. 10. 1985 O-StB Olomouc zaveden svazek KTS „ERIK“, reg. č. 28430: 24. 6. 1987 archivován pod a. č. A-19753.
- ³ K objektu „Státní divadlo Ostrava“ byl 25. 6. 1979 2. odd. II. odb. S-StB Ostrava zaveden OBS „DIVADLO“ s reg. č. 23129: skartace v registru nevyznačena. Na okresní úrovni byly v problematice „kultura“ vedeny následující OBS: od 21. 1. 1974 O-StB Olomouc OBS „UMĚNÍ“ s reg.

- č. 15506 (problematika „exp. prav. oport. k obl. kultury“, zničen v prosinci 1989 – „Sk 492/89“), od 26. 4. 1979 O-StB Karviná OBS „UMĚNÍ“ s reg. č. 23023 („kultura okr. Karviná“, zničen v prosinci 1989 – „Sk 796/89“), od 23. 7. 1984 O-StB Vsetín OBS „OPONA“ s reg. č. 27343 („kultura“, zničen v prosinci 1989 – „Sk 27343“).
- ⁴ Jan Michalík. Srovn. Problémy řešit s rozvahou a uvážlivě. Stráž lidu 23. 11. 1989, roč. 69, s. 1.
- ⁵ Informace o této telefonické výhrůžce byla zapracována do posledního odstavce části „Nepřátelská činnost“ DSZ FMV č. 179 z 21. 11. 1989. Srovn. pozn. 8 dok. 3b.
- ⁶ K osobě V. Zukala (1962) byl 27. 7. 1987 O-StB Přerov zaveden SPO „SPUSA“, reg. č. 30300; 27. 5. 1988 „na NO“ („IV/33“, poté „III/70“), 21. 7. 1988 předán na O-StB Vsetín, skartace v registru nevyznačena. 23. 8. 1989 zavedlo O-StB Vsetín OS „SPUSA“, reg. č. 32029; zničen v prosinci 1989 („Sk-403/89“).
- ⁷ V problematice „nepřátelská inteligence“ byl 9. 9. 1969 5. odd. II. odb. S-StB Ostrava zaveden OBS „HERĚC“, reg. č. 12226; v neuvedenou dobu předán na 2. odd. téhož odboru, skartace v registru nevyznačena.
- ⁸ K osobě Petra Šuláka (1960) byl 25. 4. 1989 1. odd. II. odb. S-StB Ostrava zaveden svazek KTS „HRAČKA“, reg. č. 31744; „23. XI. 1989“ (razítko) „převedeno na sig. svazek“ (rukou), skartace v registru nevyznačena.
- ⁹ K osobě Jiřího Fiedora (1965) byl 27. 4. 1987 O-StB Karviná zaveden svazek KTS „FĚĎA“, reg. č. 30016; 12. 4. 1988 archivován pod a. č. A-20091. 11. 7. 1989 zavedlo O-StB Karviná SPO „FĚĎA“, reg. č. 31938; zničen v prosinci 1989 („Sk 822/89“).

128a

1989, 21. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva.^a

[...]^b

Věc: Denní situační zpráva za den 21. 11. 1989.

Doplnění informace ke shromáždění studentů v Olomouci dne 20. 11. 1989:

V 19.00 hod. bylo zahájeno na nám. Míru shromáždění, které původně čítalo cca 300 osob a postupně se rozrostlo na 1 000 osob. Dav se choval klidně a vytvářely se diskutující skupinky. Ve 21.15 hod. byl v davu zjištěn signatář CH-77 BEREZA Rudolf,^f který účastníkům nepovoleného shromáždění sděloval, kolikrát byl příslušníky SNB v letošním roce zajištěn v CPZ. Dav se rozešel ve 21.30 hod. a po celou dobu byl pod kontrolou oper. pracovníků StB. K zásahům pořádkové jednotky VB nedošlo. Bezpeč. akce byla ukončena ve 22.00 hodin.

Dne 20. 11. 1989 byl v železniční stanici Vsetín zjištěn na vlakové soupravě rychlíku Vsacan závadový nápis „Jakešovo gestapo, Jakeše do koše“. Nápis byl vyhotoven sprejem světle modrou barvou mezi žst. stanicemi Žilina a Vsetín.

Popsané vagóny byly vyřazeny z vlakové soupravy a je prováděno opatření k vypátrání pisatele.

Dne 19. 11. 1989 v nočních hodinách bylo v Přerově zjištěno 7 ks závadových letáků vylepených na výkladních skříních. Letáky reagovaly na studentské nepokoje ze dne 17. 11. 1989. Byly vyhotoveny počítačovou tiskárnou ve znění:

„Už dost, k Mezinárodnímu dni studentstva proběhla v pátek 17. 11. 1989 v Praze vzpomínková manifestace. Studenti si na ní připomněli zavraždění posluchače University Karlovy Jana Opletala před 50-ti lety fašistickými samozvanci. Zároveň využili tohoto shromáždění k vyjádření svých oprávněných požadavků a občanských postojů. Demonstrace se zúčastnilo na 50 000 lidí. Při pochodu do Opletalovy ulice byl pokojný průvod na Národní třídě obklíčen obrněnými transportéry, vojsky MV, výsadkáři vycvičenými v boji 'muž proti muži' a pohotovostními pluky SNB se psy. Tyto jednotky napadly bezbranné obyvatelstvo a krvavě ho zmasakrovaly. Mezi 21. a 22.00 hod. byl na rohu Národní třídy a Mikulášské ulice ubit Martin Šmíd, student matematicko fyzikální fakulty UK. Režim si pro jeho zavraždění nemohl vybrat symboličtější datum. Studenti DAMU vyzývají v této souvislosti k týdenní protestní stávce.

Členové Realistického divadla vyzývají k týdennímu bojkotu všech představení a ke generální stávce na 27. 11. 1989 mezi 12. – 14.00 hod. Nechceme vraždy a násilnosti. Už dost lhostejnosti...“

Zavadové letáky byly odstraněny a je pátráno po pachateli.

Náčelník KS SNB Ostrava:
za pplk. ing. NAGLÍK

^a Tato DSZ existuje i ve strojopisné verzi.

^b Č. j. KS-00300/ASO-180-89: ve strojopisné verzi je uvedeno č. j. OS-00300/ASO-180-89. Mezi adresáty není uvedeno ÚOS FMV. Vlevo ostravské razítko, došlo 21. XI. 1989 v 10.55 hod., číslo zprávy 10933. Vpravo rukou připsáno „s. Knížek, s. Kabele“, k tomu jsou připojeny jejich vlastnoruční podpisy a Zamykalův; pod tím razítko II. správy SNB, došlo 21. XI. 1989, č. j. CB-0037-336/01-89, přílohy 0. V pravém horním rohu rukou „AO“.

¹ K osobě R. Berezy (1942) byl 16. 9. 1983 O-StB Olomouc zaveden SS „TRASA“, reg. č. 26481: 25. 6. 1984 „zavedeno NO“, SS zničen v prosinci 1989 („Sk-499/89“). 16. 12. 1983 zavedlo navíc 1. odd. II. odb. S-StB Ostrava kontrolní svazek zřejmě s identickým reg. č. Samostatný sv. NO

(„II/86“) „TRASA“ s reg. č. 31869 zaregistrovalo O-StB Olomouc 7. 6. 1989: skartace v registru nevyznačena.

128b

1989, 21. listopadu, Ostrava. – Denní informace po linii ochrany československé ekonomiky.

[...] ^a

Věc: Denní informace po linii kr. ochrany čs. ekon. – zaslání.

2/4

Prostřednictvím TS JAROMÍR byly získány poznatky o zájmu zahraničního odběratele z Holandska o nákup hovězího dobytka přes PZO Koospol.

Bylo sděleno, že holandský partner postavil neúměrné požadavky na kvalitu dobytka a požaduje provedení velmi náročných veterinárních zkoušek, které se běžně v ČSSR neprovádějí. Kontrakt je zprostředkováván prostřednictvím PZO Koospol Praha, který požaduje uzavřít obchod s Krajským plemenárním podnikem (KPP) Olomouc. KPP Olomouc se nejprve pokoušel zorganizovat výběr v okrese Opava, avšak po některých kontrolních veterinárních vyšetřeních muselo být od toho upuštěno, protože výsledky neodpovídaly parametrům holandského odběratele. Rovněž v okrese Olomouc nelze splnit požadavky odběratele z Holandska ze stejného důvodu.

Dle Pramene pracovníci PZO Koospol přislíbili holandskému partnerovi zprostředkování tohoto obchodu, aniž předběžně ověřili možnost chovatelů hovězího dobytka v ČSSR. Obdobná situace se vyskytla v minulosti již několikrát a výsledkem uzavřených kontraktů bylo vrácení již vyvezeného dobytka na naše náklady zpět do ČSSR, čímž trpí mezinárodní prestiž ČSSR v otázkách obchodu s hovězím dobyt看kem. Hlavní příčinou uvedených nedostatků je dle Pramene nedostačující připravenost některých pracovníků PZO Koospol a neznalost situace v dané oblasti. (DC, 1) ^b

O situaci jsou informovány služební orgány. Zprávu postupují 5. odb. 2. S SNB pro informaci a případnému přijetí vlastních opatření.

(F 79155)

Zpracoval: kpt. ŠTIHEL¹

Náčelník správy StB Ostrava:
pplk. JUDr. NAGLÍK

^a Č. j. OS-003/ASO-102-89. Jako adresát je uveden AO a 5. odbor II. správy SNB. Vpravo ostravské razítko, došlo 21. XI. 1989 ve 20.20 hod., číslo zprávy 10978; pod ním rukou připsáno „s. PROKŠ, s. MUSIL“, k tomu je připojen Prokšův vlastnoruční podpis. Pod tím vlevo razítko II. správy SNB, došlo 22. XI. 1989, č. j. CB-0037-337/03-89, přílohy 0. V pravém horním rohu rukou „AO“.

^b Odstavec je zleva rukou zatržen a je k němu připsáno „EKO. NEG.“.

¹ Milan Štihel (1949) nastoupil 1. 2. 1973 jako hlídkový příslušník k OO-VB Frýdek-Místek, 1. 6. 1975 přemístěn k 3. odd. III. odb. Š-StB Ostrava, 1. 1. 1978 se stal referentem 4. odd. téhož odboru, v letech 1978 – 1979 studoval DŠ SNB při IV. fakultě VŠ SNB, 29. 7. 1987 ukončil dálkové studium fakulty StB VŠ SNB Praha (od 1. 9. 1983), 1. 2. 1984 jmenován SRS skupiny analytiky SV SEO S-StB Ostrava, 1. 12. 1988 SRŠ oddělení analytiky a využití výpočetní techniky organizačního a analytického odboru Š-StB Ostrava, 15. 10. 1991 uvolněn ze služebního poměru.

128c

1989, 21. listopadu, Ostrava. – Denní informace po linii vnitřního zpravodajství.^a

[...]^b

Věc: Denní informace po linii vnitřního zpravodajství.

Oper. cestou bylo zjištěno, že ŠULÁK Petr, bytem Ostrava, informoval dne 20. 11. 1989 pracovníky BBC Londýn ČENSKÉHO Miloše a HODAČE¹ o průběhu manifestace studentů v Ostravě a zadržení Jaromíra PISKOŘE, J[...] O[...]² a Lumíra SALZMANA.³ HODAČ se zajímal, zda se manifestace zúčastnili rovněž dělníci a zda proti účastníkům zakročila Bezpečnost.

Vývoji oper. situace je věnována trvalá pozornost.

Zpracoval: mjr. BAREŠ⁴

Náčelník správy StB Ostrava:
pplk. JUDr. NAGLÍK

^a Tato denní informace existuje i ve strojopisné verzi.

^b Č. j. OS-002/ASO-159/89. Vpravo ostravské razítko, došlo 21. XI. 1989 ve 20.20 hod., číslo zprávy 10979, a razítko II. správy SNB, došlo 22. XI. 1989, č. j. CB-0037-338/03-89, přílohy 0. Mezi nimi rukou připsáno „s. KABELÉ“, k tomu je připojen jeho vlastnoruční podpis. V pravém horním rohu rukou „AO“.

¹ K osobě Jiřího Hodače (1947) byl 22. 1. 1981 1. odd. 1c odb. S-StB Praha zaveden SPO „REDAKTOR“, reg. č. 33970: 29. 1. 1981 „ČVS-143/81 – OVŠ – S-StB Praha, tr. čin opuštění republiky § 109/2 tr. z.“, 27. 10. 1983 archivován pod a. č. 743542.

² K osobě J. O. (1967) byl 22. 2. 1984 2. odd. II. odb. S-StB Ostrava zaveden svazek KTS „MEDVĚD“, reg. č. 26882: 5. 6. 1984 převeden na svazek „TS“, 12. 6. 1985 archivován pod a. č. A-18986.

K získání celkového pohledu na problematiku agenturně důvěrnické sítě řízené operativními odbory S-StB Ostrava i okresními O-StB je nutno publikovat přehled bývalého statisticko-evidenčního odboru (SĚO) FMV k 31. 10. 1989 (před skartacemi) a k 31. 1. 1990 (po skartacích), který byl ÚDV zaslán přípisem s č. j. ASU-1281/93 z 27. 10. 1993. Je možné, že počet skartovaných svazků byl vyšší než zde uvedený stav k 31. 1. 1990; statistika byla vytvořena pouze na základě údajů, jež měl SEO FMV k dispozici od krajských statisticko-evidenčních oddělení.

STAV K 31. ŘÍJNU 1989/STAV K 31. LEDNU 1990					
	AGENT	REZIDENT	KONS. BYT	PROP. BYT	DŮVĚRNÍK
1. odbor	125/103	0/0	18/18	1/1	8/6
2. odbor	176/0	1/0	19/9	2/0	37/0
3. odbor	159/152	2/2	20/18	1/1	122/1
okresy	724/340	24/14	40/38	32/20	704/105
CELKEM	1084/595	27/16	97/83	36/22	871/122

Součet svazků důvěrníků zachovaných po skartacích je podle všeho uveden chybně: mělo by jít o číslo „112“.

³ K osobě L. Salzmana (1963) byl 20. 6. 1988 O-StB Karviná zaveden SPO „SALÁM“, reg. č. 31171: 5. 10. 1988 převeden na SS, „objekt“ akce zřejmě téhož dne zaevidován jako NO („II/49“), zničen v prosinci 1989 („Sk-826/89“). Samostatný sv. NO („II/49“) „SALÁM“ s reg. č. 31864 zavedlo O-StB Karviná 7. 6. 1989: zničen v prosinci 1989 („Sk 724/89“).

⁴ Jaroslav Bareš (1949) nastoupil 1. 12. 1971 jako referent 1. odd. IV. odb. k S-StB Ostrava, v letech 1972 – 1973 povolán do nástupní školy SOŠ Slapy (směr StB – obor sledování), 1. 9. 1973 se stal referentem 2. odd. téhož odboru, po absolvování dvouletého kurzu v SOŠ Slapy (směr StB – obor sledování) jmenován 1. 6. 1977 SR 3. odd. IV. odb. S-StB Ostrava, 1. 7. 1978 SR 4. odd. I. odb. S-StB Ostrava, 1. 6. 1983 SR (od 1. 11. 1984 SRS) skupiny analytiky SV SEO S-StB Ostrava, 1. 12. 1988 SRS oddělení analytiky a využití výpočetní techniky organizačního a analytického odboru S-StB Ostrava, 30. 7. 1992 ukončen služební poměr.

128d

1989, 21. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva – dodatek č. 1.^a[...]^b

Věc: Denní situační zpráva za den 21. 11. 1989 – dodatek.

Dne 19. 11. 1989 oznámil na OS SNB Olomouc PhDr. DOHNÁLEK Lubomír, nar. [...] 1930, náměstek ředitele vysokoškolských kolejí UP Olomouc, že na kolejích B. Václavka a gen. Svobody byly vyvěšeny tiskoviny „Prohlášení studentů všem občanům“, „Prohlášení ND a divadelníků“ a „Úmrtní oznámení studenta Martina Šmída“. V tiskovinách je odsuzován zákrok přísl. VB proti studentům po manifestaci u příležitosti MDS v Praze dne 17. 11. 1989. Požaduje vytvoření vládní komise k prošetření tohoto zákroku a vyzývá k protestní generální stávce na den 27. 11. 1989 mezi 12 – 14 hodinami.

Téhož dne se mělo v 19.00 hod. uskutečnit operní představení ve Velkém divadle O. Stibora v Olomouci, kde před začátkem představení vystoupil na jeviště RATAJ Miroslav, nar. [...] 1948, bytem Olomouc, zam. St. divadla Olomouc, který nechal rozhodnout diváky, zda bude odehráno představení nebo přečteno „Prohlášení ND a divadelníků“. Po diskusi bylo přečteno prohlášení a blíže nezjištěný student¹ informoval přítomné diváky o průběhu manifestace studentů dne 17. 11. 1989 v Praze a brutálním zákroku přísl. VB.

Obdobně se vyvíjela situace v Hudebním divadle v Olomouci Hodo-lanech, kde před začátkem představení PLÍHALOVÁ Ivana, nar. [...] 1962, bytem Olomouc, a BRTNA Václav, nar. [...] 1933, bytem Olomouc, herci uvedeného divadla, nechali návštěvníky rovněž hlasovat o uskutečnění představení. Po přečtení Prohlášení ND a divadelníků se představení nekonalo. K narušení veřejného pořádku po rozchodu návštěvníků obou divadel nedošlo.

Dne 19. 11. 1989 bylo na MS SNB Ostrava oznámeno, že v Divadle Jiřího Myrona v Ostravě byly před představením čteny rezoluce pracovníků pražských divadel a studentů DAMU, vyzývající k vyhlášení generální stávky na den 27. 11. 1989. Šetřením bylo zjištěno, že herci požadovali přečtení rezolucí návštěvníkům divadla s tím, že pokud nebude učiněno, odmítnou vystupovat. Po přečtení rezolucí bylo představení odehráno. K narušení veřejného pořádku nedošlo.

Na poštovním úřadě v obci Ostružná, okr. Šumperk, byla dne 20. 11.

1989 zjištěna znehodnocená stokorunová bankovka. Přes portrét K. Gottwalda byl propisovací tužkou proveden nápis „vrah“.

Po pachateli je pátráno.

Před půlnocí dne 20. 11. 1989 došlo v areálu kolejí VŠB v Ostravě ke sročení asi 100 studentů, kteří se rozešli kolem 01.30 hod. K narušení klidu a veřejného pořádku nedošlo. Na dalších vysokoškolských kolejích byl klid.

Dne 21. 11. 1989 došlo před rektorátem Pedagogické fakulty na ul. Dvořákově v Ostravě 1 ke shromáždění studentů PF, kterého se zúčastnilo asi 150 – 180 studentů z celkového počtu 2 000, kteří ve skupinkách mezi sebou diskutovali. Asi v 07.20 hod. vystoupil student PF MOTÝL Ivan,² nar. [...] 1967, z Ostravy, člen nezávislých iniciativ, s peticí 10-ti požadavků adresovanou vládním orgánům ČSSR. Svým vystoupením se snažil ovlivnit studenty, aby se neúčastňovali výuky a aby po jednotlivých aprobacích zřídili stávkové výbory, které budou bránit ostatním studentům při vstupu do budovy. Zároveň vysvětlil, že se připojují ke stávce pražských vysokoškoláků. V závěru vystoupení vyzval přítomné k účasti na demonstraci dne 21. 11. 1989 v 17.00 hod. na náměstí Lidových milicí v Ostravě a současně upozornil, že po ukončení demonstrace se uskuteční v Divadle J. Myrona v Ostravě diskuzní kluby s herci ostravských divadel k současné politické situaci. Současně bylo zjištěno, že těchto diskuzních klubů se hodlají zúčastnit i představitelé nezávislých iniciativ z řad CH-77, SPUSA, NMS a dalších z okresů Ostrava, Opava a Karviná.

Studenti, kteří se shromáždění zúčastnili, se asi po jedné hodině rozešli na jednotlivé katedry, kde probíhaly diskuze s pedagogickými pracovníky.

Situaci je věnována stálá oper. pozornost. Jsou učiněna opatření k zabezpečení veřejného pořádku.

Dne 21. 11. 1989 v dopoledních hodinách se uskutečnilo před VŠB Ostrava shromáždění studentů, kterého se zúčastnilo kolem 2 000 osob. Hlavním mluvčím uvedené akce byl student HŘEBÍČEK, který přečetl provolání pražských studentů a umělců a vyzýval shromážděné studenty k připojení se k těmto provoláním a k týdenní stávce, která má vyvrcholit generální stávkou v pondělí dne 27. 11. 1989 mezi 12. – 14. hod. Po skončení první části shromáždění se studenti rozešli podle fakult za účelem projednání požadavků a zvolení zástupců jednotlivých fakult do stávkového výboru. Rovněž byly projednány návrhy na vyslání zástupců studentů k projednání jejich požadavků na ministerstvo školství do Prahy. Ve 12.30 hod. byl ve V-klubu VŠB přednesen návrh na volbu stávkového výboru VŠB a rovněž byl projednán další postup stávkujících. Studenti byli současně seznámeni s výzvou k pracujícím ostravských závodů k podpoře stávky studentů

a umělců a podpoření generální stávky dne 27. 11. 1989. Na závěr shromáždění byli studenti vyzváni k účasti na demonstraci na náměstí LM v Ostravě a k účasti na diskuzních klubech v Divadle J. Myrona.

Jsou učiněna opatření k zabezpečení veřejného pořádku.

V průběhu nepovoleného shromáždění v Olomouci na náměstí Míru dne 20. 11. 1989, které se konalo v době od 19 do 21.00 hod., bylo zjištěno, že byl v davu z podnětu dosud neustanoveného herce Státního divadla O. Stibora v Olomouci³ volen stávkový výbor. Údajně do stávkového výboru byli zvoleni dva herci uvedeného divadla, jeden pracovník ZTS Olomouc a jeden student. Shromáždění byl rovněž přítomen představitel CH-77 BEREZA Rudolf, který sám sebe navrhoval do stávkového výboru, avšak údajně do něj nebyl zvolen.

Dne 21. 11. 1989 v 06.20 hod. byl příslušníky OS SNB Olomouc zjištěn výskyt letáku, psaný rukou červeným a černým fixem na formátu A4, s textem „Dne 21. 11. 1989 jsme vstoupili do týdenní stávky na protest proti brutálním zásahům vůči našim pražským kolegům. Studenti UP Olomouc“. Letáky byly vylepeny průhlednou lepící páskou na deseti místech na ul. Osvobození. Bezprostředně po zjištění bylo zajištěno jejich odstranění.

Dne 22. 11. 1989 v přesně nezjištěnou hodinu se má v Rožnově p/R, okr. Vsetín, uskutečnit manifestace studentů středních škol z Rožnova na podporu pražských vysokoškoláků.

Dne 21. 11. 1989 v 17.00 hod. se opětovně ve Valašském Meziříčí uskutečnila kladení svíček u pomníku na náměstí těch osob, které toto uskutečnily dne 20. 11. 1989. Situace byla projednána na MěNV Valašské Meziříčí.

Oper. cestou byly získány signály, že někteří pracovníci JZD Valašské Meziříčí – Podlesí se chtějí dne 27. 11. 1989 zúčastnit gen. stávky. Poznatky se prošetřují.

Dne 21. 11. 1989 v 07.30 hod. se dostavili k předsedovi MěNV Olomouc⁴ tři studenti UP Olomouc,⁵ kteří prohlásili, že jsou zástupci stávkového výboru, a požadovali povolení manifestace na dnešní den od 16.00 hod. Hodlají kolektivně procházet městem na náměstí Míru, kde v 17.00 hod. hodlají přečíst rezoluci odmítající stanovisko vlády ČSSR k zákroku SNB dne 17. 11. 1989. Studenti na MěNV neuvodili svá jména a požadavek formulovali předsedovi ústně. Po vysvětlení, že žádost o povolení demonstrace je nutno podat písemnou formou, studenti sdělili, že žádost předloží na MěNV ve 12.00 hod. Dle stanoviska předsedy MěNV nebude průvod a manifestace povolena. Současně studenti nabídli MěNV několik set svých kolegů na úklid města Olomouce dne 22. 11. 1989.

Dne 21. 11. 1989 v 10.15 hod. byl zjištěn výskyt asi 300 studentů

před budovou VŠ kolejí na Šmeralově ulici, kteří mezi sebou diskutovali o stávkových výborech. Asi po 30-ti minutách se rozešli.

K narušení veřejného pořádku nedošlo.

Průzkumem na středních školách v okresech Olomouc dne 21. 11. 1989 bylo zjištěno, že ke stávce se připojilo gymnázium v Uničově, střední prům. škola ekonomická v Olomouci, gymnázium v Olomouci-Hejčíně a střední odborné učiliště⁶ na Šturzově ul. v Olomouci.

Ve středních školách je snaha vytvořit stávkové výbory, které hodlají jednat s představiteli škol. Iniciátory jsou posluchači 3. ročníků.

Dne 21. 11. 1989 kolem 07.10 hod. byl ve Frenštátě p/R, okr. Nový Jičín, zjištěn na bočních dveřích kina nápis „Pryč s KSC“, který byl napsán bílou barvou ve sprej [!] o velikosti písmen 40 cm. Po provedené fotodokumentaci byl nápis odstraněn.

Dne 21. 11. 1989 v 08.35 hod. oznámil na OO VB Frenštát p/R ředitel střední prům. školy elektrotechnické, že před hlavním vchodem do budovy se nacházejí tři nápisy „My chceme Havla“, „Pryč s Jakešem“, „Obušky nejsou argumenty“. Nápisy byly psány bílou barvou ve sprej [!] o velikosti písmen 40 cm. Nápisy byly odstraněny.

V obou případech je pátráno po pachateli.

Oper. cestou bylo zjištěno, že dne 21. 11. 1989 se uskuteční v Divadle J. Myrona diskuzní klub s herci a dne 23. 11. 1989 se uskuteční diskuzní klub v Divadle Petra Bezruče. Herci Divadla Zdeňka Nejedlého se zatím k akci nepřipojili. Současně byly získány poznatky, že plánované manifestace na náměstí Lidových milicí v Ostravě dne 21. 11. 1989 v 17.00 hod. se hodlají zúčastnit signatáři CH-77 G[...] J[...]⁷ a PISKOŘ Jaromír, který předešlého dne „jednal“ se studenty Pedagogické fakulty a poslal pravděpodobně do zahraničí blíže nezjištěnou výzvu „k nenásilí“. Po manifestaci plánují účast v diskuzi v Divadle J. Myrona. Rovněž hodlají zjišťovat situaci mezi dělníky ostravských závodů a možnosti jejich zapojení do protispolečenských akcí.

Dne 21. 11. 1989 byly v Opavě zjištěny letáky s textem „Pluralismus je jediná naše šance, chcete-li pravdu a spravedlnost, není jiné cesty“. Další letáky nalezeny v počtu 5-ti kusů, byly vylepeny na frekventovaných místech a v textu informovaly o průběhu manifestace v době od 17. – 20. 11. 1989 v Praze a dalších městech v ČSSR a o akcích divadel a kulturní fronty. Letáky rovněž obsahují výzvu k podpoře generální stávky připravované na 27. 11. 1989. V závěru textu je informace o manifestaci na náměstí Lidových milicí v Ostravě a veřejné diskuzi v Divadle Jiřího Myrona dne 21. 11. 1989.

Téhož dne byl na komunikaci mezi obcemi Loděnice a Neplatovice zjištěn závadový nápis „Smrt komunistům“. Další nápis ve znění „Pryč

s Jakešem“ byl zjištěn na hřbitovní zdi v Hlučíně. Po zadokumentování byly nápisy odstraněny a po pachateli je prováděno pátrání.

V ekonomických objektech Sm kraje vyčleněných k stb ochraně nejsou zjišťovány poznatky o možných HPSV.⁸ Nebyla zaregistrována aktivizace protispolečenských sil a nedochází k nátlakovým akcím.

V řadě ekonomických objektů kraje jsou zjišťovány reakce odsuzující současné dění ve školství a kulturní frontě. Jako příklad možno uvést stanoviska kolektivů Lokomotivního depa ČSD Ostrava,⁹ kde jednotlivé kolektivy odsuzují současné studentské stávky a kladou otázku, co vlastně mladí chtějí docílit. Podivují se nad skutečností, že se k nim přidaly učitelské sbory. Uvádí, že stávek se zúčastňují právě ti, kteří nemají nic společného s výrobní sférou, která je živá. Je odsuzován postoj divadelní fronty, která propůjčuje divadla k provokačním akcím, ač jsou majetkem státu. Na bývalém provozním oddělení ČSD Ostrava jsou navíc vyjadřovány obavy o osudy mládeže a studentstva, se kterými je zjevně manipulováno.

Náčelník krajské správy SNB Ostrava:
za pplk. JUDr. NAGLÍK

^a Tento dodatek k DSZ existuje i ve strojopisné verzi.

^b Č. j. OS-00300/ASO-180-89. Vpravo ostravské razítko, došlo 21. XI. 1989 ve 20.20 hod., číslo zprávy 10980, a razítko II. správy SNB, došlo 22. XI. 1989, č. j. CB-0037-339/03-89, přílohy 0. Mezi nimi rukou připsáno „ŠKOLY, DIVADLA“ a „s. KNÍŽEK, s. KABELE, s. PROKŠ“, k tomu jsou připojeny jejich vlastnoruční podpisy. V pravém horním rohu rukou „AO“.

^c Ve strojopisné verzi následuje „Porubě“.

¹ Jednalo se o Zuzanu Saitzovou.

² K osobě I. Motýla byl 6. 3. 1989 2. odd. II. odb. S-StB Ostrava zaveden SPO „BABOČKA“, reg. č. 31667; zničen v prosinci 1989 („Sk 522/89“).

³ Mikoláš Pánek.

⁴ Předsedou MěNV Olomouc byl v té době Josef Votoček.

⁵ Mezi nimi byl i Ivan Langer a Tomáš Roreček.

⁶ V problematice „nepřátelská činnost mládeže“ byl 15. 5. 1973 1. odd. II. odb. S-StB Ostrava zaveden OBS „MLÁDEŽ“ s reg. č. 14989; v nezjištěnou dobu předán zřejmě na 2. odd. téhož odboru, zničen v prosinci 1989 („Sk – 542/89“). Problematika „učňovský dorost“ byla 10. 12. 1975 1. odd. III. odb. S-StB Ostrava administrativně podchycena v OBS „DOROST“ s reg. č. 19574; 26. 4. 1988 předán na 2. odd., 8. 2. 1989 na 3. odd. téhož odboru, zničen v prosinci 1989 („Sk 311/89“). 26. 3. 1986 zavedlo 2. odd. II. odb. S-StB Ostrava ještě OBS „STŘEDOŠKOLÁK“ s reg. č. 28933; zničen v prosinci 1989 („Sk-549/89“). Konečně 26. 3. 1986 byl 2. odd. II. odb. S-StB Ostrava zaveden OBS „UČEŇ“ s reg. č. 28934; zničen v prosinci 1989 („Sk 550/89“). Na úrovni okresů byly v uvedených problematikách zavedeny následující OBS: od 7. 2. 1975 O-StB Přerov OBS „MLÁDEŽ“

s reg. č. 18254 (problematika „zpravodajs. ochrana mládeže“, zničen v prosinci 1989 – „Sk 449/89“), od 10. 5. 1976 O-StB Frýdek-Místek OBS „MLÁDEŽ“ s reg. č. 20102 („negativní jevy na úseku mládeže“, zničen v prosinci 1989 – „Sk 387/89“), od 14. 7. 1976 O-StB Olomouc OBS „MLÁDEŽ“ s reg. č. 20313 („závadová mládež“, zničen v prosinci 1989 – „Sk 518/89“), od 8. 2. 1977 O-StB Bruntál OBS „MLÁDEŽ“ s reg. č. 20847 („mládež v okrese Bruntál“, skartace v registru nevyznačena), od 25. 2. 1981 O-StB Šumperk OBS „MLÁDEŽ“ s reg. č. 24385 (zničen v prosinci 1989 – „Sk 170/89“), od 20. 5. 1981 O-StB Nový Jičín OBS „MLÁDEŽ“ s reg. č. 24597 (zničen v prosinci 1989 – „Sk 289/89“), od 1. 6. 1982 O-StB Bruntál OBS „DOROST“ s reg. č. 25369 („učňovský dorost okr. Bruntál“, zničen 3. 7. 1986), od 30. 8. 1983 O-StB Vsetín OBS „MLÁDEŽ“ s reg. č. 26452 (zničen v prosinci 1989 – „Sk 412/89“), od 12. 7. 1984 O-StB Vsetín OBS „ŠKOLA“ s reg. č. 27325 (zničen v prosinci 1989 – „Sk 83/89“), od 5. 4. 1986 O-StB Olomouc OBS „STŘEDOŠKOLÁK“ s reg. č. 28949 (skartace v registru nevyznačena), od 5. 4. 1986 O-StB Olomouc OBS „UCEN“ s reg. č. 28950 (skartace v registru nevyznačena), od 9. 4. 1986 O-StB Přerov OBS „STŘEDOŠKOLÁK“ s reg. č. 28954 (zničen v prosinci 1989 – „Sk 450/89“), od 9. 4. 1986 O-StB Přerov OBS „UCEN“ s reg. č. 28955 (zničen v prosinci 1989 – „Sk 448/89“), od 22. 4. 1986 O-StB Ostrava-město OBS „UCEN“ s reg. č. 28987 (skartace v registru nevyznačena), od 28. 4. 1986 O-StB Nový Jičín OBS „STŘEDOŠKOLÁK“ s reg. č. 28997 (zničen v prosinci 1989 – „Sk 288/89“), od 28. 4. 1986 O-StB Frýdek-Místek OBS „STŘEDOŠKOLÁK“ s reg. č. 28998 (zničen v prosinci 1989 – „Sk 384/89“), od 12. 5. 1986 O-StB Opava OBS „STŘEDOŠKOLÁK“ s reg. č. 29040 (skartace v registru nevyznačena), od 13. 5. 1986 O-StB Opava OBS „UCEN“ s reg. č. 29047 (skartace v registru nevyznačena), od 16. 5. 1986 O-StB Frýdek-Místek OBS „UCEN“ s reg. č. 29056 (zničen v prosinci 1989 – „Sk 386/89“), od 20. 5. 1986 O-StB Šumperk OBS „STŘEDOŠKOLÁK“ s reg. č. 29064 (zničen v prosinci 1989 – „Sk 166/89“), od 20. 5. 1986 O-StB Šumperk OBS „UCEN“ s reg. č. 29065 (zničen v prosinci 1989 – „Sk 165/89“), od 20. 5. 1986 O-StB Bruntál OBS „UCEN“ s reg. č. 29076 (skartace v registru nevyznačena), od 22. 5. 1986 O-StB Nový Jičín OBS „UCEN“ s reg. č. 29083 (zničen v prosinci 1989 – „Sk 287/89“), od 23. 5. 1986 O-StB Vsetín OBS „UCEN“ s reg. č. 29090 (15. 2. 1994 archivován pod a. č. OB 1680), od 7. 7. 1986 O-StB Karviná OBS „STŘEDOŠKOLÁK“ s reg. č. 29200 (zničen v prosinci 1989 – „Sk 795/89“), od 29. 8. 1986 O-StB Karviná OBS „UCEN“ s reg. č. 29332 (zničen v prosinci 1989 – „Sk 793/89“) a od 19. 4. 1987 O-StB Olomouc OBS „DOROST“ s reg. č. 29985 (15. 2. 1994 archivován pod a. č. OB 1651).

⁷ K osobě J. G. (1955) byl 8. 11. 1977 O-StB Karviná zaveden SS „LESK“, reg. č. 21743: 14. 11. 1977 „zaveden spis NO r. č. 0721743“ („II/21“), 23. 2. 1978 předán na 2. odd. II. odb. S-StB Ostrava, 27. 2. 1978 „ukončen profylaxí sign. s. a zaveden TS“ – převeden na svazek A-„JIRKA“, 22. 3. 1978 „kontrolní svazek zrušen – viz sk. protokol poř. č. 6/78“ (v řádku z registru není uvedeno datum jeho zavedení, zato je za uvedením jeho zrušení jinou rukou poněkud nelogicky připsáno „+ zničeno 19. 1. 84“), 14. 7. 1978 archivován sv. NO pod a. č. AA-070219177, svazek A 18. 3. 1985 předán na 1. odd. II. odb. S-StB Ostrava, zničen v prosinci 1989 (v řádku z registru jsou uvedeny dvě čísla skartačních protokolů – „Sk-1139/89“ a „Sk 362/89“, což by nasvědčovalo tomu, že byl zničen jak svazek A, tak archivovaný svazek NO). V registru svazků je jméno J. G. (1955) přepsáno na J. Glagoš (1945) – člověk tohoto jména a data narození ovšem podle centrální i severomoravské evidence obyvatel neexistuje; uvedená chyba se nicméně nachází i v EZO, kde jsou uvedeny obě varianty jména

i dat narození. K osobě J. G. (1955) je kromě toho v EZO upřesněna problematika – „organizátoři nepřátelských seskupení“ včetně doplňující informace „Chartisté“, dále důvod získání ke spolupráci – „na podkladě ideovém“, vzdělání – „základní“, státní příslušnost – „ČSSR“, narodnost – „čsl.“ a sociální zařazení – „kvalifik. dělníci“.

⁸ K tzv. hromadným protispolečenským vystoupením srovn. Securitas Imperii č. 4-I/1998, s. 50-53.

⁹ V problematice „železniční doprava ČSD – Severomor. kraj“ byl 23. 9. 1964 11. odd. II. odb. S-StB Ostrava zaveden OBS „LOKOMOTIVA“, reg. č. 9872: zničen na 3. odd. III. odb. téže správy v prosinci 1989 („Sk 312/89“).

128e

1989, 21. listopadu*, Ostrava. – Denní situační zpráva – dodatek č. 2.^a

[...]^b

Věc: Denní situační zpráva za den 21. 11. 1989 – dodatek.

Dne 21. 11. 1989 byl v dopoledních hodinách zjištěn na Památníku osvobození na náměstí v Rychvaldě, okr. Karviná, závadový nápis „Češi, vzbudte se“ (vykřičník). Po zadokumentování byl nápis odstraněn a provedena opatření k vypátrání autora.

Na gymnáziu v Třinci 1, ul. Komenského, byl o přestávce svolán mítink ZO SSM, na kterém byla odhlasována podpora rezoluci ÚV SSM ze dne 20. 11. 1989 k událostem v Praze dne 17. 11. 1989.

V Třineckých železárnách VŘSR Trinec¹ v provozu automatizace byl zjištěn leták odsuzující zákrok pořádkových jednotek v Praze dne 17. 11. 1989, který ležel na psacím stole s tím, aby jej přítomní podepsali. Leták zůstal bez podpisu.

Ve státním podniku BIOCEL Paskov zorganizoval PAJLICH Leoš,² nar. [...] 1960, podpisovou akci požadující prošetření zákroku pořádkových jednotek dne 17. 11. 1989 v Praze, připojující se k prohlášení ÚV SSM a vyzývající, pokud vláda by se nezabývala uvedenými událostmi, vejít dne 27. 11. 1989 do stávky.

Dne 21. 11. 1989 kolem 08.00 hodin došlo v Ostravě I na ul. Bráfově před vchodem na Pedagogickou fakultu ke shromáždění cca 200 studentů. Na zdi schodiště byl připevněn plakát s výzvou „Vyzýváme studenty k týdenní protestní stávce, nenechte se zahanbit, VŠB už stávkuje“. Na upozornění příslušníků VB, že blokují dopravu, se rozešli.

V tutéž dobu se před pavilónem C areálu VŠB v Ostravě Porubě uskutečnilo shromáždění studentů a zaměstnanců VŠB v počtu asi

2 000 osob. Bylo přečteno provolání pražských studentů a umělců z 18. 11. 1989 s výzvou, aby se studenti k tomuto provolání připojili. Součástí provolání byla^c výzva, aby se studenti připojili ke generální stávce připravované na 27. 11. 1989. Poté se shromáždění rozešlo s tím, že k dalšímu setkání dojde v 11.00 hodin. V tuto dobu se sešlo asi 2 500 studentů, kteří zvolili své zástupce i zástupce pedagogického sboru, kteří byli vysláni do Prahy k jednání s ministryní školství. Studenti požadují: zachování vedoucí úlohy strany s vytvořením konstruktivní opozice, finanční prostředky získané odzbrojováním použít na školství, zdravotnictví a ekologii, otevřít hranice všech států světa (do), zrušit výuku marxismu-leninismu na vysokých školách, vyučovat pravdivé informace a skutečnosti z historie ČSSR, důsledně prošetřit zákrok Bezpečnosti v Praze dne 17. 11. 1989 nezávislou komisí aj.

Dále byla projednána výzva k pracujícím ostravských závodů k podpoření stávky studentů a umělců a podpoření generální stávky dne 27. 11. 1989.

Do závodu ČSAO v Zábřehu na Moravě, okr. Šumperk, se dne 21. 11. 1989 dostavili studenti gymnázia v Zábřehu DOSTÁLOVÁ Renata, PLAŠEK Vítězslav a VITÁSKOVÁ Pavla, kteří měli u sebe petici se 24 podpisy studentů a chtěli požádat zaměstnance ČSAO o podpis pod petici. Petice obsahovala text „Svým postojem chceme vyjádřit, že nemůžeme stát stranou k tomu, co se děje kolem nás. Tvrdě odsuzujeme brutální zásah pořádkových sil. Co se děje, nemůže být lhostejné nikomu – chceme bojovat.“ Petice byla studentům odebrána a další postup je projednáván s okresním prokurátorem.

Téhož dne vyvěsil na štít svého domu čp. 56 ve Zvoli, okr. Šumperk, STOJASPAL Stanislav, nar. [...] 1958, transparent s textem „Chceme svobodné volby, novou demokratickou vládu, nechceme policejní stát“. Svě jednání zdůvodnil tím, že chtěl podpořit studentské hnutí. Transparent byl odstraněn a další postup je řešen s okr. prokurátorem.

V Železničních opravárnách a strojárnách v Šumperku byl dnešního dne zajištěn l výtisk Prohlášení studentů pražských vysokých škol ze dne 20. 11. 1989, který obsahuje 10 požadavků. Posledním požadavkem je výzva k účasti na generální stávce dne 27. 11. 1989 od 12.00 hodin do 14.00 hodin. Jako rozšiřovatel byl zjištěn ing. BERGER Jiří, nar. [...] 1966, bytem Vidnava, okr. Šumperk, který 4 kusy uvedených letáků přivezl dne 20. 11. 1989 z Prahy. Případ je řešen ve vlastní kompetenci organizace, která zjišťuje, kde jsou zbývající 3 ks letáků.

Dělníci státního podniku PRAMET Šumperk³ souhlasí s prohlášením vlády ČSSR a s bezpeč. zásahem SNB v Praze dne 17. 11. 1989 a odsuzují postup studentů vysokých a středních škol.

Oper. prostředky bylo dne 21. 11. 1989 zjištěno, že náboženští laici řím. kat. církve z Brna informovali Svobodnou Evropou o své výzvě

k účasti věřících řím. kat. církve na gen. stávce připravované na 27. 11. 1989. Po stávce se věřící odeberou do kostela sv. Jakuba v Brně, kde se budou modlit za úspěch stávky. Dále bylo zjištěno, že jsou v úzkém kontaktu s náboženskými laiky z Olomouce.

Dále bylo zjištěno, že náboženští laici z Olomouce a Brna se kontaktovali s mluvčím CH-77 ing. HRADÍLEK Tomáš, kterého informovali o situaci v Olomouci a požádali jej o vystoupení v Olomouci, vystoupení by se mělo uskutečnit dne 23. 11. 1989 v Olomouci ve večerních hodinách. HRADÍLEK doporučil, aby byla na jeho vystoupení zajištěna účast minimálně 20 tisíc osob.

Se členy stávkového výboru UP Olomouc se kontaktoval signatář CH-77 BEREZA Rudolf, obsah jednání se nepodařilo zjistit.

Na MěNV v Olomouci se dostavil blíže neustanovený student UP, člen stávkového výboru, který předložil písemnou žádost o povolení manifestace a čtení rezoluce na náměstí Míru dne 21. 11. 1989. Žádost pro formální vady a obsah rezoluce, napadající v některých bodech vedoucí úlohu strany, byla zamítnuta. Student však prohlásil, že se akce nedá zastavit a pochod se čtením rezoluce se uskuteční. Je předpokládána účast asi 4 000 osob.

OV KSČ v Olomouci byla získána informace, že dne 22. 11. 1989 se má v Olomouci uskutečnit porada stávkových výborů z celé republiky. Hlavním organizátorem je blíže neustanovený student DAMU, který se zdržuje na pedagogické fakultě UP v Olomouci.

Jedním z hlavních organizátorů stávkového hnutí studentů UP Olomouc byl ustanoven ROREČEK Tomáš, nar. [...] 1967, bytem Hranice na Moravě, okr. Přerov, student DAMU a pedagogické fakulty UP Olomouc. Stávkovým výborem byla zpracována rezoluce o 12 bodech s názvem „Prohlášení studentů University Palackého Olomouc“. Rezoluce obsahuje požadavky na vytvoření vyšetřovací komise Federálního shromáždění k prošetření zákroku pořádkových sil v Praze, na propuštění politických vězňů a nespravedlivě obviněných, na legalizaci Lidových novin a nezávislých tiskovin, na zaručení práva shromažďovacího, zveřejnění prohlášení a jeho prodiskutování v přímém vysílání ČST, okamžité vypsání mimořádných voleb, zrušení ústavního článku o vedoucí úloze KSČ. Vyzývají pracovníky sdělovacích prostředků, aby se nepodíleli na šíření nepravdivých informací. Součástí rezoluce je rovněž výzva k účasti na gen. stávce 27. 11. 1989. Rezoluci dosud schválili studenti lékařské a pedagogické fakulty. Studenti přírodovědecké fakulty rezoluci odmítli a na filosofické fakultě nebylo dosud rozhodnuto.

Bylo zjištěno, že v 16.00 hodin dnešního dne měli být přijati biskupem olomoucké arcidiecéze laici řím. kat. církve KOPŘIVA Tomáš,⁴ MRTVÝ Michal⁵ a KVAPIL.⁶ Důvod a obsah jejich jednání s biskupem není znám.

Z řad výzkumných pracovníků VÚPEK Ostrava⁷ byly získány ohlasy

na současné dění ve společnosti. Většina výzkumných pracovníků je přesvědčena o správnosti postojů studentstva a dramatických umělců ve dnech 17. – 21. 11. 1989 a plně souhlasí s jejich požadavky. Zejména s těmi, ve kterých požadují potrestání příslušníků SNB za „krajně agresivní zákrok vůči pokojným demonstrantům v Praze“ dne 17. 11. 1989, mezi zaměstnanci je rozšířen názor o naprosté diskreditaci nynějších vládních činitelů v čele se s. JAKEŠEM (údajně neschopným člověkem), s. ŠTĚPÁNEM (představitelem tzv. svaté mládeže) a dalšími. Podle názoru některých zaměstnanců ústavu vláda ztratila důvěru tím, že neodsoudila násilí proti studentům a ve svém prohlášení neřekla nic podstatného a konkrétního. V organizaci nebyly zjištěny náznaky, že by se zaměstnanci hodlali aktivně zúčastnit na vystoupení proti vládě ČSSR.

Zaměstnanci Státního podniku bytového hospodářství v Ostravě 2 se názorově rozdělili do dvou skupin. V první, menší, ve které jsou zastoupeni především členové KSČ, odsuzují vystoupení studentů a umělců a schvalují zákrok pořádkových jednotek v Praze. Zastávají názor, že studenti by se měli zamyslet nad svou činností i nad tím, pro jakou společnost studují. Považují za jejich morální povinnost vyjít vstříc potřebám společnosti a svými vědomostmi pomoci při přestavbě, a ne se snažit vyvolávat chaos. Druhá skupina, kde je zastoupena většina zaměstnanců, souhlasí s činností studentů a mají snahu je podporovat. Vyskytly se mezi nimi i názory, že se konečně u nás udělá pořádek s komunisty, kteří ostatní lidi utiskovali. Zásah pořádkových jednotek přirovnávají k činnosti policie JAR.

Na střední průmyslové škole elektrotechnické ve Frenštátě pod Radhoštěm, okr. Nový Jičín, část studentů dne 21. 11. 1989 odmítala výuku a požadovala vstup do stávký. Společným jednáním vedení školy a školského výboru SSM bylo jednání studentů usměrněno. O vzniklé situaci ve škole jedná vedení školy se ZO KSČ a ZV ROH.

Na 19.00 hod. dne 21. 11. 1989 připravuje středoškolská mládež z Opavy shromáždění na nám. 1. máje v Opavě, s cílem vést dialog s představiteli veřejného a politického života okresu. Shromáždění nebylo MěNV v Opavě povoleno a OV KSČ dialog odmítá. V tutéž dobu připravují herci Slezského divadla v Opavě⁸ dialog herců s diváky, jehož součástí má být vystoupení s prohlášením kulturních pracovníků. Rovněž tato akce nebude rozhodnutím NV povolena, divadlo bude uzavřeno.

V Hlučíně mělo být dnešního dne uskutečněno vystoupení Černého divadla z Českého Těšína. Místo představení však herci tohoto divadla chtěli vést dialog s diváky, proto bylo představení rozhodnutím NV v Hlučíně zrušeno.

Na SOU Zbrojovka Vsetín byly zjištěny snahy studentů nenastoupit na vyučování. Na zásah ředitele žáci odešli do učeben a vyučování mělo normální průběh. O přestávce však byla mezi žáky rozšiřována

petice na podporu prohlášení ÚV SSM, kterou žáci podepisovali. Petice byla vedením SOU zajištěna. Situaci řešil CZV KSČ společně s vedením SOU a bylo rozhodnuto, že dne 22. 11. 1989 bude proveden celoučilištní aktiv za účasti výboru SSM, ředitele st. podniku Zbrojovka Vsetín, předsedy CZV KSČ a předsedkyně OV SSM.⁹

V provozu 500 a 600 st. podniku Zbrojovka Vsetín byly zjištěny snahy zastavit dne 27. 11. 1989^d. Prověřením poznatku bylo zjištěno, že není politicky motivován, ale hlavní příčina je v nevytopených provozech (v pondělí bývá v dílnách teplota kolem 11 stupňů C). Situace byla řešena s vedením podniku a uvedených provozů, kteří přislíbili sjednat [!] nápravu.

Na provozu opravna strojů Zbrojovka Vsetín byla uskutečněna podpisová akce na podporu prohlášení ÚV SSM, kterou zorganizoval vedoucí údržby ing. HOLBA Jiří. Situaci řešil na místě předseda CZV KSČ a ředitel podniku. O podpisové akci jednala rovněž stranická organizace, na které členové strany kriticky vystupovali s tím, že jsou dezorientováni sdělovacími prostředky a neexistencí žádného prohlášení vlády nebo ÚV KSČ, kterým by se mohli řídit.

Ve Frýdku-Místku došlo v 17.00 hod. na nám. VŘSR k seskupení asi 30 mladých lidí, kteří zapalovali svíce. Hlídkou VB bylo perlustrováno 17 osob, převážně učňů dělnických profesí. Mezi přítomnými byl zjištěn svobodný umělec TEPERA Miroslav,¹⁰ nar. [...] 1948, bytem Praha 2, [...], výtvarník divadla Ypsilon v Praze, který údajně sročení organizoval a nabádal občany k protisocialistickým projevům. Před příchodem přísl. VB se dále mezi mládeží pohybovala blíže neustanovená žena, která je vyzývala k účasti na obdobné akci příštího dne. Po perlustraci se účastníci rozešli.

V 19.15 hod. došlo v Novém Jičíně na Leninově nám. ke sročení 20 – 30 mladíků, kteří zapálili na kašně svíčku a poté obcházeli náměstí a zpívali písničku „Ach synku, synku“. Po písničce vyvolávali hesla „Chceme Masaryka, Chceme Havla, Svobodné volby“. Celá akce trvala asi 15 minut. Proti účastníkům nebylo zakročováno.

V 17.00 hod. se v Ostravě na nám. Lidových milicí shromáždilo asi 2 000 osob. Účastníkům byla přečtena rezoluce a poté shromáždění skandovalo hesla „Svoboda, Jednota, Dialog, Pravda“ atd. Vykřikováním štvavých hesel proti socialistickému zřízení se snažil účastníky shromáždění vyprovokovat k narušení veřejného pořádku PONČA Radim, nar. [...] 1965, bytem Soběšovice [...], okr. F.-Místek, strojník NHKG Ostrava.¹¹ Hesla vykřikoval z balkónu domu na nám. Lidových milicí nad lékárnou. PONČA byl předveden na OO VB Ostrava 1. V 17.45 hod. se účastníci přesunuli na nám. Národní fronty, kde byly opět čteny rezoluce a skandována hesla. Kolem 19.00 hod. se shromáždění rozešlo.

Proti manifestaci^e nebylo zakročováno.

V 19.00 hod. se v Opavě na nám. 1. máje sešlo cca 500 mladých lidí, kteří v budově divadla Z. Nejedlého vyslechli projevy zástupkyně studentů opavských škol a provolání k událostem v Praze. Dále vystoupil zástupce divadla s provoláním kulturních pracovníků. Shromáždění bylo zakončeno státní hymnou a poté se účastníci shromáždili opět na nám. 1. máje, kde zpívali hymnu a skandovali hesla „Svoboda a dialog“. Poté se asi 200 mladých lidí prošlo středem města k náměstí Velkého října, kde se ve 20.30 hod. rozešli.

Nedošlo k narušení veřejného pořádku a proti účastníkům nebylo zakročováno.

V Olomouci se v 15 hod. před vysokoškolskými kolejemi na ul. Šmeralově sešlo 300 – 500 osob, které diskutovaly o navrhované rezoluci. Postupně se dav rozrostl na 4 000 – 5 000 osob, převážně vysokoškolské, středoškolské a učňovské mládeže. Ke shromážděným studentům promluvili proděkani jednotlivých fakult, kteří je ve svých vystoupeních nabádali k zachování klidu a veřejného pořádku a zároveň je upozornili, že jejich shromáždění na nám. Míru není povoleno a je v rozporu s právním řádem. Během těchto projevů se počet zvýšil přibližně na 6 000 osob, převážně středoškoláků a dětí mladších 15 let. Účastníci se zapálenými svíčkami odcházeli po podniku^f směrem k nám. Míru. Na náměstí zazpívali státní hymnu ČSSR, byla přečtena rezoluce studentů UP, z které byly vypuštěny body týkající se propuštění politických vězňů a rovněž neútočila na vedoucí úlohu strany. Shromáždění na náměstí se zúčastnilo asi 10 000 osob, z čehož bylo přibližně 2 200 studentů UP. V prostoru kostela u Sv. Trojice na nám. Míru bylo neznámým mužem¹² čteno prohlášení požadující odstoupení ss. HUSÁKA, JAKEŠE, ŠTĚPÁNA. Po ministru vnitra bylo požadováno vytvoření komise k prošetření zákroku proti studentům v Praze 17. 11. 1989 a přísné potrestání zakročujících příslušníků. V této době se u zadního vchodu Divadla Oldřicha Stibora shromáždilo asi 60 herců, kteří se dožadovali vstupu do divadla. Ředitel divadla je vpustil dovnitř, kde je seznámil s usnesením rady KNV týkajícím se divadel.¹³ Poté herci divadlo opustili a toto bylo opět uzamčeno. Dav na náměstí se postupně rozešel a zůstalo zde pouze 200 – 400 osob, které tvořily diskutující skupinky. V jedné z těchto skupinek vystoupil mluvčí CH-77 ing. HRADÍLEK Tomáš s projevem, který neměl připraven. Hovořil tendenčně o činnosti CH-77, napadal vedoucí úlohu strany a stávající společenské a státní zřízení. S usnesením rady KNV k divadlům seznámil skupinu asi 300 osob herec Státního divadla Oldřicha Stibora BLAHNÍK Václav.¹⁴ Ve svém vystoupení uvedl, že olomoučtí herci chtějí dále hrát.

Nedošlo k narušení veřejného pořádku a proti účastníkům nebylo zakročováno. V době od 17.30 do 18.30 hod. proběhlo v Šumperku na ul. Komenského před divadlem shromáždění asi 250 účastníků. Pří-

tomní měli v rukou rozsvícené svíce a 3 dosud neustanovené osoby¹⁵ střídavě předčítali rezoluce a prohlášení. Shromáždění bylo zakončeno studentskou hymnou a poté se v klidu rozešlo. Na tř. Rudé armády zůstalo několik osob, které mezi sebou diskutovaly. Krátce poté bylo na podpěrném sloupu u vchodu do obchodního domu SD Jednota nalezeno Provolání vysokoškolských studentů k dělníkům a rolníkům ČSSR, které bylo podepsáno „Studenti pražských vysokých škol“. Ve 20.15 hod. se na ul. Fučíkova před kinem Svět opětovně soustředila skupinka 50 – 70 osob, které vyvěsily vlajku ČSSR a mezi sebou diskutovaly. V blízkosti skupiny bylo zjištěno vozidlo zn. Favorit s pražskou, blíže neustanovenou SPZ. Proti účastníkům shromáždění nebylo zakročováno.

Náčelník správy StB Ostrava
pplk. JUDr. NAGLÍK

^a Tento dodatek k DSZ existuje i ve strojopisné verzi.

^b Č. j. OS-00300/ASO-180-89. Vpravo ostravské razítko, došlo 22. XI. 1989 v 0.30 hod., číslo zprávy 10988. Pod ním vlevo rukou připsáno „s. Kabele, s. Knížek, s. Prokš“, k tomu jsou připojeny jejich vlastnoruční podpisy, Zamykalův a jeden nečitelný. Pod tím razítka II. správy SNB, došlo 22. XI. 1989, č. j. CB-0037-340/03-89, přílohy 0, a „VYTĚŽENO AO“. V pravém horním rohu rukou „AO“.

^c Ve strojopisné verzi následuje „také“.

^d Ve strojopisné verzi následuje „práci“.

^e Ve strojopisné verzi je uvedeno „Proti účastníkům manifestace...“.

^f Ve strojopisné verzi je uvedeno „po chodníku“.

¹ K objektu „Železární VŘSR v Třinci“ byl 17. 7. 1958 O-StB Frýdek-Místek zaveden OBS „ŽELEZO“, reg. č. 413: 25. 3. 1960 předán na O-StB Frýdek-Místek, další pohyb svazku neuveden. 7. 1. 1983 byl 1. odd. III. odb. S-StB Ostrava v problematice „zahraniční dělníci“ zaveden OBS „KRUH“, reg. č. 25816: 15. 2. 1994 archivován pod a. č. OB 1668.

² Leoš Peinlich.

³ Rozpracování objektu „Pramet n. p. Šumperk“ bylo 24. 1. 1973 O-StB Šumperk zavedeno v OBS „PRAMĚT“, reg. č. 14678: skartace v registru nevyznačena.

⁴ K osobě T. Kopřivy (1956) byl 3. 2. 1989 O-StB Olomouc zaveden SPO „SPOFA“, reg. č. 31550: 25. 9. 1989 převeden na SS, skartován v prosinci 1989 („Sk-506/89“).

⁵ K osobě M. Mrtvého (1964) byl 19. 6. 1985 O-StB Olomouc zaveden SPO „MÍŠA“, reg. č. 28120: 30. 7. 1986 převeden na OS, 25. 3. 1987 „zavedeno NO“ („III/277“, od 7. 7. 1988 „II/97“), OS 14. 4. 1987 archivován pod a. č. A-22803, 13. 5. 1988 „obnoveno na O-StB Olomouc“, zničen v prosinci 1989 („Sk 949/89“). Samostatný sv. NO (nadále „II/97“) „MÍŠA“ s reg. č. 31870 zaregistrovalo O-StB Olomouc 7. 6. 1989: skartace v registru nevyznačena.

- ⁶ K osobě Tomáše Kvapila (1955) byl 3. 12. 1979 O-StB Olomouc zaveden SPO „INŽENÝR“ (později „TOM“), reg. č. 23414: 22. 11. 1982 archivován pod a. č. AA 20717, 13. 1. 1989 „obnoveno jako PO na O-StB Olomouc“, 13. 11. 1989 archivován pod identické a. č.
- ⁷ 27. 2. 1989 zavedlo 1. odd. III. odb. S-StB Ostrava OBS „VUPEK“, reg. č. 31629: skartace v registru nevyznačena.
- ⁸ K objektu „divadlo Opava“ byl 21. 3. 1979 O-StB Opava zaveden OBS „HEŘEC“, reg. č. 22946: zničen v prosinci 1989 („Sk 244/89“).
- ⁹ Ředitelem s. p. Zbrojovka Vsetín byl v té době Jan Došek, předsedou CZV KSC zřejmě Mirek Pfeiler a předsedkyní OV SSM Olga Šálková.
- ¹⁰ Miroslav Teper.
- ¹¹ Rozpracování objektu „NHKG – Kunčice“ bylo 11. 6. 1958 2. odd. IV. odb. S-StB Ostrava zavedeno v OBS „TAVBA“, reg. č. 173: v neuvedenou dobu předán na 8. odd. II. odb., na 1. odd. III. odb., 26. 4. 1988 na 5. odd. III. odb., 8. 2. 1989 na 2. odd. III. odb. S-StB Ostrava, skartace v registru nevyznačena.
- ¹² Rudolfem Berezou.
- ¹³ Srovn. Zjednání rady Sm KNV. Nová svoboda 22. 11. 1989, roč. 45, s. 1-2.
- ¹⁴ Václav Bahník.
- ¹⁵ Byli mezi nimi František Večeř a Jan Mach, viz Pilař, Alexander: Jak to bylo v loňském listopadu? Moravský sever 12. 12. 1990, roč. I, s. 2.

128f

1989, 21. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva – dodatek č. 3.^a

[...]^b

Věc: Denní situační zpráva za den 21. 11. 1989 – d o d a t e k

Ve smyslu stanovené struktury a obsahu denní situační zprávy zasílám za KS SNB, správu StB Ostrava hlášení za den 21. 11. 1989:

2. Nepřátelská činnost

a/ vnější protivník

– bez poznatků

b/ vnitřní protivník

– bez poznatků

3. Negativní jevy a projevy v čs. hospodářství

– bez poznatků

4. Názory a nálady obyvatelstva

V závodě OSOBLAHA Státních statků Bruntál byly zjištěny negativní ohlasy na přestavbu hospodářského mechanismu v souvislosti se špatnou hospodářskou a ekonomickou situací v závodě.

Bylo zjištěno, že v závodě dlouhodobě přetrvávají problémy jak v rostlinné, tak i v živočišné výrobě, které se projevují nízkými výnosy všech plodin v rostlinné výrobě a nízkou užitkovostí v živočišné výrobě. Tento stav má dopad na ekonomickou situaci v závodě OSOBLAHA, který je pro většinu obyvatel Osoblažska jedinou možností k zaměstnání. Lidé neúspěchy ve výrobě přičítají nízké úrovni řídicí práce hospodářských pracovníků ve vedení závodu, kteří se drží starých postupů, mají strach se pustit do něčeho nového a spoléhají na státní dotace na výstavbu. Celá tato situace má negativní ohlas v myšlení lidí, kteří už přestávají věřit, že se něco změní. Zpočátku byli lidé pro přestavbu, dnes je však hodně těch, kteří v ni už nevěří a pouze nadávají.

O situaci bude informován vedoucí tajemník OV KSČ Bruntál.¹

Náčelník KS SNB Ostrava
plk. JUDr. ŠKARKA Jiří^{c+2}

- ^a Tento dodatek k DSZ máme pouze ve strojopisné verzi: jako poslední jej řadíme jednak proto, že se zabývá „názory a náladami obyvatelstva“, které ve struktuře DSZ následovaly za „nepřátelskou činností vnitřního protivníka“, již se (také) zabývají oba předchozí dodatky, jednak pro „vyšší“ č. j., které mu bylo přisouzeno na razítku KS SNB S-StB Ostrava (dodatek č. 1 má č. j. OS-001727/II-01-89 a č. 2 OS-001728/II-01-89).
- ^b Č. j. OS-00300/ASO-180-89. Jako adresát je uveden OAI VOS FMV. Se-psáno v Ostravě dne 21. 11. 1989, počet listů 2. Nahore uprostřed razítko KS SNB S-StB Ostrava, došlo ?, č. j. OS-001730/II-01-89 (pod tím je uvedeno OS-0019/II-01-89, to je však škrtnuto), přílohy 0.
- ^c Nad jménem rukou připsáno „za“ a připojen Naglikův vlastnoruční podpis.

¹ VT OV KSC Bruntál byl v té době Josef Mezuliánik.

² Jiří Škarka (1932) nastoupil 1. 2. 1955 jako strážný k NZ věznice Nový Jičín, 1. 8. 1955 se stal pomocníkem operativního zmocněnce O-VB Nový Jičín S-VB Ostrava, 1. 1. 1956 operativním zmocněncem O-VB Nový Jičín. 4. 9. 1962 nastoupil jako starší operativní zmocněnec BRS O-VB Nový Jičín pětíměsíční kurs operativních pracovníků ve středisku MV Ján pod Skalou. 1. 7. 1964 se stal referentem SBR S O-VB Nový Jičín. 13. 10. 1970 – 12. 10. 1973 absolvoval rezortní právní kurs MV, organizovaný ve spolupráci s PF UK Praha. 1. 10. 1970 ustanoven náčelníkem obvodního oddělení VB Nový Jičín. 4. 3. 1975 – 30. 4. 1975 absolvoval internátní studium zdokonalovacího kursu ruského jazyka pro příslušníky navržené ke studiu v SSSR, 1. 6. 1975 se formálně stal náčelníkem okresního oddělení VB Nový Jičín a zároveň nastoupil dvouměsíční odborný kurs pro náčelníky OO VB v SSSR, 1. 9. 1976 povolán k externímu studiu na fakultě VB VŠ SNB. 1. 10. 1977 ustanoven zástupcem náčelníka OS SNB Nový Jičín pro VB, 1. 10. 1980 náčelníkem správy VB KS SNB Ostrava, 1. 6. 1988 dočasně pověřen výkonem funkce náčelníka KS SNB Ostrava (1. 5. 1989 ve funkci potvrzen). 5. 2. 1990 byl Jiří Škarka uvolněn ze služebního poměru příslušníka SNB.

Dosažené hodnosti: od 1. 2. 1957 staršina, od 19. 7. 1958 podporučík, od 1. 8. 1960 poručík, od 1. 8. 1963 nadporučík, od 1. 10. 1971 kapitán, od 1. 10. 1976 major, od 1. 11. 1979 podplukovník.

129a

1989, 22. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva.^a

[...]^b

Věc: Denní situační zpráva za den 22. 11. 1989

Dne 21. 11. 1989 v 17.00 hod. došlo ve Valašském Meziříčí na nám. Míru ke sročení 300 – 400 osob, které se zúčastnily nepovolené manifestace. V 17.30 hod. se dav občanů přesunul před budovu OO VB Val. Meziříčí, kde skandováním požadovali propuštění osoby ZUKAL Vít, který byl zadržen dne 20. 11. 1989 pro narušení veřejného pořádku, a to tím, že vyzýval občany k zapalování svíček za účelem odsouzení zákroku přísl. VB v Praze ze dne 17. 11. 1989. V 18.00 hod. byl ZUKAL propuštěn a poté se dav lidí rozptýlil.

Dne 21. 11. 1989 v 17.00 hod. došlo ve Vsetíně na nám. Osvoboditelů ke sročení asi 40 osob, které zapalovaly svíčky u památníku. K narušení veř. pořádku nedošlo a dav se v 19.00 hod. rozešel.

Dne 21. 11. 1989 v 18.00 hod. došlo v Rožnově p/R na nám. Rudé armády ke sročení 200 – 250 lidí, mladých lidí, kteří se zúčastnili nepovolené manifestace. Tento dav se přesunul do Klubu mládeže, kde s nimi vedl otevřený dialog předseda MěNV,¹ a v 19.00 hod. se rozešel. Současně probíhal dialog s uměleckými pracovníky z Prahy v Interhotelu Tesla.

V žádném případě nebyl zjištěn výskyt závadových ani protistátních hesel.

Dne 21. 11. 1989 kolem 07.30 hod. byl ve F.-Místku na ulici Růžový pahorek na zdi prodejny Tabák a na zdi Kulturního střediska zjištěn výskyt závadových nápisů ve znění:

„Havel náš vzor, Martin Šmít“. Oba nápisy byly napsány bílou sprejovou barvou o velikosti písmen 50 cm. Byla provedena fotodokumentace a odstranění nápisů. Po pisateli je pátráno.

Dne 21. 11. 1989 bylo příslušníky OO VB Ostrava I započato objasňování přečinu proti veř. pořádku dle paragr. 6/c zák. 150/69 Sb., kterého se dopustil NÁVRAT Jaromír, nar. [...] 1967, z Ostravy, student AMU Praha. Jmenovaný téhož dne kolem 12.00 hod. na koncertoři v Ostravě I rozšiřoval tiskoviny – provolání ke studentům a občanům, aby se zúčastnili stávký.

Dne 21. 11. 1989 ve večerních hodinách byl v Olomouci na nám. VŘSR na sousoší V. I. Lenina a J. V. Stalina zjištěn výskyt 6-ti závad. nápisů „VRAH“. Nápisy byly provedeny bílou latexovou barvou o velikosti písmen 20 – 25 cm. Po provedení fotodokumentace byly nápisy odstraněny. Po pisateli je pátráno.

V nočních hodinách ze dne 21. – 22. 11. 1989 byly v Havířově zadrženy při vylepování plakátů 2 studentky filosofické fakulty UK Praha ŠRÁMKOVÁ Jana, nar. [...] 1971, a VAŠÍČKOVÁ Věra, nar. [...] 1969, z Havířova. U jmenovaných bylo zajištěno 21 ks letáků s výzvami k odstoupení některých vládních činitelů. Jmenované letáky vylepovaly na pouliční osvětlení.

Dne 21. 11. 1989 v 06.30 hod. rozšiřoval v ŽST Bohumín muž ve věku 20-ti let, vyšší postavy, černých vlasů, oblečen do riflí a béžové bundy, hovořící pražským přízvukem, letáky formátu A5 – prohlášení pražských studentů včetně výzvy k dělníkům, rolníkům a pracující inteligenci k podpoření jejich stávek a generální stávky v pondělí dne 27. 11. 1989. V závěru letáků je výzva ke sledování tisku Svobodné slovo, Lidová demokracie a Mladá fronta. Letáky měl uloženy v plátěné nákupní tašce s modrým pruhem. Totožnost muže nebyla zjištěna.

Dne 20. 11. 1989 proběhlo ve sportovní hale v Olomouci shromáždění studentů, které bylo negativně ovlivněno tzv. představiteli stávkového výboru z AMU Praha, kteří svým vystoupením strhli ke stávce a demonstracím většinu zúčastněných studentů. Přes tyto lidi pak pronikaly do stávkových výborů i další osoby s protispolečenskými názory, prosazující názory pravice. Údajní studenti z AMU dojíždějí do Olomouce každý den vlakem v počtu 2 – 3 osob s tím, že vždy přijíždějí jiní lidé z důvodu, aby nebyli „sledováni“. Mezi oficiálním studentským výborem a osobami prosazujícími pravicové názory vznikají rozpory, protože pravicově zaměřené osoby se snaží rozšířit původní požadavky studentů o požadavky nelegálních struktur.

V noci ze dne 21. – 22. 11. 1989 byl v Litovli, okr. Olomouc, na budově OÚNZ² zjištěn nápis „Svobodné volby, pryč s komunistickou diktaturou“. Nápis byl napsán sprejem červené barvy. Po pisateli je pátráno.

Dne 22. 11. 1989 v 07.30 hod. se dostavil za rektorem UP Olomouc stávkový výbor. Studenti požadují zpřístupnění atletické sportovní haly UP Olomouc k tzv. mítinkům a v případě, že hala nebude zpřístupněna, vyhrožují studenti násilným obsazením objektu. Během jednání klade údajně vedení UP podmínky, aby hala byla využívána pouze pro studenty a pedagog. pracovníky UP. Studenti s tímto nesouhlasí, protože na soustředění mají pozvané herce brněnských divadel, studenty z Brna a některé občany. Při jednání vedení UP Olomouc s umírněnějším křídlem stávkového výboru bylo rozhodnuto, že sportovní hala bude zpřístupněna v době od 12 – 16.00 hodin, kde proběhne seznámení se včerejším projevem min. školství ČSR s. SYNKOVÉ za podmínky, že bude dodržen absolutní klid, o čemž představitelé stávkového výboru předali rektorovi písemné prohlášení.

V průběhu dalších událostí plánovaných na den 22. 11. 1989 v Olo-

mouci bylo zjištěno, že kromě plánované manifestace ve sport. hale proběhne manifestace v 18.00 hod. na nám. Míru.

Dále bylo zjištěno, že v průběhu dne 22. 11. 1989 hodlají studenti působit na vedení olomouckých kin s cílem, aby se prac. kin zapojili do stávky a kina byla využívána k různým shromážděním.

Dne 22. 11. 1989 v 09.00 hod. oznámilo vedení Moravie Mariánské Údolí, že se před uvedeným podnikem mají setkat studenti s prac. podnikem a agitovat je na podporu studentské a gen. stávky.

Před vysokoškolskými kolejemi v Olomouci byl mezi studenty zjištěn názor, že by se mělo ve smyslu jejich původního návrhu na MěNV Olomouc a po vzoru studentů z jiných míst ČSSR jít uklízet město Olomouc. Další část studentů by měla na nezjištěných místech rozmnožovat prohlášení k občanům a tato prohlášení pak rozvážet os. auty vypůjčenými od občanů po městě Olomouci.

Situace mezi studenty VŠB Ostrava je napjatá. Oper. cestou byly získány poznatky, že ve dnech 20. – 21. 11. 1989 blíže nezjištěná skupina studentů skupovala konzervy a další potraviny s tím, že se připravují na okupační stávku. Okupační stávka má být vyhlášena v případě, že nebudou splněny jejich požadavky – prošetření zásahu pořád. jednotek dne 17. 11. 1989 v Praze, požadavek na svob. volby atd. Údajně mají zpracované prohlášení o svých požadavcích, které má být publikováno v ostravském Večerníku, odkud získali příslib jeho zveřejnění v nejbližších dnech.

Zam. panelárny Vítkovických staveb Ostrava schvalují demonstrace a požadavky studentů, především prošetření zásahu pořád. jednotek dne 17. 11. 1989 v Praze. Zákrok přísl. SNB hodnotí jednoznačně jako „chybný krok“. [Z] rozhovoru mezi zaměstnanci je zřejmé, že většinu informací o student. stávkách čerpají z rozhlasového a televizního vysílání zahr. stanic, především polských, které považují za objektivnější. Nebyly získány poznatky, které by nasvědčovaly snahám aktivně podpořit studentské hnutí.

Dne 22. 11. 1989 proběhlo na dvoře Pedagogické fakulty Ostrava shromáždění studentů v počtu asi 250 – 300 osob. V úvodu vystoupil student MOTÝL, který přítomné seznámil s průběhem demonstrace na nám. Lid. milicí v Ostravě dne 21. 11. 1989. Na demonstraci m. j. vystoupil neznámý muž, který podpořil petici studentů za Válcovny s. p. NHKG Ostrava,³ dále vystoupil s prohlášením svazák z Vítkovických staveb Ostrava, který toto prohlášení podpořil, a za Čs. stranu socialistickou⁴ vystoupil asi 45-tiletý muž, který na shromáždění přednesl dopis adresovaný ÚV Čs. strany socialistické s požadavkem vystoupení z NF. Poté vystoupil člen ostravského divadla Tomáš JIRMAN, který přednesl prohlášení herce Rudolfa HRUŠÍNSKÉHO ke stávkujícím studentům. Dále uvedl, že ostravští herci nebudou vystupovat v divadlech, rozhlase ani televizi a neúčastní se ani výjezdních představení. Po MOTÝLOVI vystoupil další člen stávkového výboru,

kteřý vyzval studenty, aby při manifestaci nepoužili žádných provokačních akcí, které by vyvolaly násilí. Studenti s tímto souhlasili. Poté studenti požádali děkana PF Ostrava⁵ o vysvětlení jeho zákazu vstupu cizích osob na půdu PF. Toto děkan vysvětlil obavou o věrohodnost a charakter těchto osob, ke které dospěl při včerejším vystoupení zást. Akademie věd z Prahy. Uvedl, že jako býv. ředitel Akademie věd si tohoto člověka nepamatuje, a proto se obává, že jde o provokatéra. V další části setkání se studenti věnovali projevu s. JAKEŠE v tel. vysílání dne 21. 11. 1989,⁶ kdy tento projev hodnotili jako nedostačující, neuspokojivý a projevovali nad ním zklamání. Další kritiku vnesl ve svém příspěvku blíže neustanovený student, který prohlásil, že považuje prošetřování brutálního zásahu přísl. SNB pouze gen. prokurátorem za nedostačující a že by ke kontrole prošetřování tohoto incidentu měly být zapojeny další odpovědné orgány. Jeho názor byl bouřlivě odsouhlasen. V závěru setkání vystoupil opět student MOTÝL, člen stávkového výboru^c, který studentům oznámil, že mezi ně v 09.15 hod. zavítají členové St. divadla Ostrava. V uvedené době se dostavil JIRMAN a neustanovený zást. loutkové scény. Ve svém příspěvku JIRMAN seznámil studenty s důvody, které vedly herce SDO k rozhodnutí nevystupovat v divadle a ve sděl. prostředcích od 21. do 27. 11. 1989. Dále uvedl, že v Divadle na Vinohradech vystoupil před zaplněným sálem očitý svědek zásahu přísl. VB, a to Petr HANIČINEC, který se také demonstrace zúčastnil. Závěrem JIRMAN přečetl dopis K. GOTTA zasláný předsedovi vlády s. ADAMCOVI.

V závěru setkání bylo přítomným oznámeno, že se opět setkají na demonstraci v 17.00 hod. na nám. Lid. milicí a dále že dne 23. 11. 1989 mezi ně zavítá zpěvačka Eva PILAROVÁ.⁷

Dne 22. 11. 1989 ve 13.00 hod. došlo opět ke shromáždění studentů ve dvoře PF Ostrava v počtu asi 150 osob, na kterém stávkový výbor napadl celoškolský výbor SSM, že tříští jednotu studentů a že jako organizace nevyjádřil a nepodpořil stávku studentů^d. Na shromáždění vystoupil se svým příspěvkem i zást. AMU NÁVRAT, který studenty seznámil se situací a atmosférou v Praze, kdy za nimi stojí osoby nejzvučnějších jmen, a proto již nemusí mít strach.

Dne 22. 11. 1989 byly zjištěny postoje prac. redakcí Mladé fronty, Čs. rozhlasu a Rudého práva v Ostravě.⁸ Redaktor Dušan KUBÁT, zastupující MF, po příchodu na mítinky si připíná trikolóru a ujišťuje studenty podporou stávkového hnutí ze strany mlad. redakce. Redaktorka Zuzana KUBÁTOVÁ v Čs. rozhlasu^e podporována svým manželem D. KUBÁTEM se zúčastňuje mítinků a v anketách vyjadřuje souhlas se stanovisky studentů a stáv. hnutí. Mezi redaktory Rudého práva je zaznamenáno rozčarování z nevyřešení situace funkcionářským aktivem Sm KV KSC a OV KSC. Vyjadřují i obavy o vlastní bezpečnost. Vysokoškoláci z Ostravy začínají navštěvovat s cílem získání podpory pro stávkové hnutí i učiliště v Ostravě.

Prac. Čs. televize Ostrava je poměrně hodně diskutované téma současné pol. situace. Bezpartijní projevují sympatie ke stávkujícím studentům a svůj postoj zdůvodňují tím, že studenti několikrát posílali své požadavky přímo na ÚV KSČ, avšak nikdy na ně nebylo reagováno, ať kladně, nebo záporně. V tom také vidí hl. příčinu současných událostí. Pracovníci, kteří byli v minulosti jakýmkoliv způsobem postiženi za svou činnost v kriz. letech, se odmítají vyjadřovat s odvoláním na minulý postup. Členové KSČ jsou ve svých postojích nejednotní. Část zastává stanovisko, že formou nátlakových akcí se vzniklé problémy nedají řešit. Další však se odmítají k současným událostem vyjádřit. Této situaci nahrává také postoj ved. prac. Čs. televize Ostrava, kteří od vzniku stud. nepokojů mezi pracovníky nechodí.⁹

Náčelník KS SNB Ostrava:
z r. pplk. JUDr. NAGLÍK

^a Tato DSZ existuje i ve strojopisné verzi.

^b Č. j. OS-00300/ASO-181-89. Vlevo ostravské razítko, došlo 22. XI. 1989 ve 20.00 hod., číslo zprávy 11052. Vpravo razítka II. správy SNB, došlo 22. XI. 1989, č. j. CB-0037-341/03-89, přílohy 0, a „VYTEŽENO AO“. Vpravo od nich rukou připsáno „KABELE, KNÍZEK, KOLÁŘ“, k tomu jsou připojeny jejich vlastnoruční podpisy (u Koláře navíc razítko „14. pros.“).

^c Ve strojopisné verzi uvedeno „člen stávkového hnutí“.

^d Ve strojopisné verzi chybí „studentů“.

^e Ve strojopisné verzi uvedeno „z Čs. rozhlasu“.

¹ Předsedou MěNV Rožnov pod Radhoštěm byl v té době zřejmě Jaroslav Kubín.

² V problematice „OÚNZ Olomouc“ byl 10. 8. 1979 O-StB Olomouc zaveden OBS „LÉKAŘ“, reg. č. 23222: zničen v prosinci 1989 („Sk 491/89“).

³ K objektu „Válcovny plechu Stalingrad“ byl 29. 7. 1958 O-StB Frýdek-Místek zaveden OBS „VÁLCOVNÝ“, reg. č. 430: 30. 9. 1987 archivován pod a. č. A 740, poté zřejmě obnoven a 10. 2. 1994 znovu archivován pod a. č. OB 1479.

⁴ V problematice „býv. strana 'nár. soc.'“ byl 25. 1. 1971 6. odd. II. odb. S-StB Ostrava zaveden OBS „SOCAN“, reg. č. 12961: v neuvedenou dobu předán na 3. odd., 13. 12. 1978 na 1. odd. téhož odboru, zničen v prosinci 1989 („Sk-585/89“). 24. 3. 1989 zavedlo 2. odd. II. odb. S-StB Ostrava ještě OBS „ČSS“, reg. č. 31714: skartace v registru nevyznačena.

⁵ Děkanem PF Ostrava byl v té době Milan Kotas.

⁶ Viz Deset pražských dnů..., c. d., s. 139-141.

⁷ K osobě E. Pilarové (1939) byl 11. 2. 1965 6. odd. KRO/M S-StB Praha zaveden OS s reg. č. 14301: 30. 8. 1965 archivován pod a. č. 585082 (v řádku z registru poznámka „předán VB“).

⁸ Rozpracování objektu „Studio čs. rozhlasu Ostrava“ bylo 18. 5. 1979 1. odd. II. odb. S-StB Ostrava zavedeno v OBS „RADIO“, reg. č. 23059: zničen na 2. odd. téhož odboru v prosinci 1989 („Sk 553/89“). Problema-

tika „sdělovací prostředky“ byla 12. 2. 1975 1. odd. II. odb. S-StB Ostrava administrativně podchycena v OBS „SDĚLENÍ“, reg. č. 18263: 13. 12. 1978 předán na 2. odd. II. odb. S-StB Ostrava, skartace v registru nevyznačena.

⁹ Tento odstavec byl použit pro zpracování 9. odstavce části „Názory a nálady obyvatelstva“ DSZ FMV č. 181 z 23. 11. 1989. Srovn. pozn. 1 dok. 5c.

129b

1989, 22. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva – dodatek č. 1.^a

[...]^b

Věc: Denní situační zpráva za den 22. 11. 1989 – dodatek

V průběhu dne 22. 11. 1989 bylo zjištěno, že na převážné většině ostravských středních škol probíhá normální výuka. Stávkuje ostravská konzervatoř a výjimečně jednotlivé třídy, které však byly vedením škol usměrněny. Na gymnáziu v Ostravě 4, na ul. Majerové, vystoupili středoškoláci s požadavkem, aby se dne 23. 11. 1989 neučilo, protože se chtějí zúčastnit v 08.00 hod. manifestace u Pedagogické fakulty Ostrava.

Střední školy jsou systematicky navštěvovány členy stávkových výborů VŠ a skupinkami vysokoškoláků, kteří se snaží seznamovat středoškoláky se svými rezolucemi, peticemi a prohlášeními a získat je pro stávkové hnutí. Na většině škol nebyli vpuštěni. Vedle ostravských vysokoškoláků se na této činnosti podílejí také zástupci pražských vysokých škol. Ostravskou konzervatoř navštívil herec Ondřej MALÝ, její býv. absolvent. Jeho návštěva pravděpodobně ovlivnila studenty v tom směru, že chtějí v budově konzervatoře spát. Dle názoru některých pedagogických pracovníků asi polovina studentů podlehla nátlaku. Na SOU Bastro Ostrava vyvěsila na nástěnku ZO SSM č. 1 podporu studentským demonstracím s tím, že se plně staví za jejich požadavky.

Dne 22. 11. 1989, když bylo studentům na VŠB Ostrava na mítincích vysvětleno, že jejich požadavky byly přijaty a vláda se tím bude zabývat, byli vyzváni vedením školy k nastoupení účasti na výuce. Studenti však vystoupili s novými politickými požadavky, které byly sepsány do petice o 7-mi bodech s tím, že stávka studentů bude pokračovat nadále až do splnění těchto požadavků. V petici je m. j. po-

žadováno odstoupení našich čelních představitelů ss. HUSÁKA, JAKEŠE, ADAMCE, FOJTÍKA, ZAVADILA a dalších, likvidace ved. úlohy KSČ apod.

Na VŠB přijelo 7 studentů z VUT Praha, kteří mají být nápomocni organizaci dalších akcí. S těmito studenty měli údajně přijet i stoupení CH-77 z Prahy.

Z vystoupení některých studentů VŠB však vyplynulo, že odmítají CH-77 a nelegální struktury a nechťejí se s jejich názory ztotožnit. Na hornicko-geologické fakultě se projevila skupina 7-mi studentů, kteří se dostavili na politický orgán VŠB s tím, že odmítají současné pol. požadavky a že studentů s takovým myšlením je více. Určitá část studentů ochladla v aktivitě, opustili koleje nebo do školy vůbec nechodí. Kantoři na VŠB normálně vyučují, pokud se na přednášky nebo do učebních hodin dostaví i jeden student. Stávkový výbor však kontroluje výuku a zapisuje studenty, kteří porušují stávku.

V odpoledních hodinách studenti podnikli agitaci v ostravských podnicích s tím, že je připraven na 17.00 hod. mítink na nám. Lidových milicí v Ostravě.

Dne 20. 11. 1989 sepsala farářka Čs. církve husitské¹ Hana VOJANCOVÁ² petici adresovanou FS ČSSR a osobně ji odevzdala okresnímu církevnímu tajemníku v Olomouci. V petici se mj. hovoří o nesusouhlasu církve k zásahům SNB, vojsk a LM v Praze proti lidu, dále aby vláda splnila požadavky týkající se lidských práv, žádá o vyšetření zásahu SNB a potrestání těch, kteří zákrok v Praze 17. 11. 1989 nařídili a provedli. Dále žádá o urychlené zavedení slibovaných zákonů o právu shromažďovacím a spolčovacím, urychlení veřejné diskuse o nové ústavě, urychlení přestavby nejen ekonomické, ale i politické směrem k politickému, ideovému a kulturnímu pluralismu, zavedení skutečné glasnosti, plné informování veřejnosti, celospolečenský dialog ve sděl. prostředcích, zrušení informační uniformity dané kontrolou monopolního ideolog. centra, a to prostřednictvím Federálního úřadu pro tisk a informace.³ Mimo to se v petici církev zavazuje, že bude usilovat o humanizaci v naší společnosti. Petici rozeslala všem duchovním ČSCH olomoucké diecéze s tím, aby ji přečetli při nedělních bohoslužbách ve sborech a všichni ji podepsali.

Ve dnech 21. – 22. 11. 1989 nedošlo ve vyčleněných ekonom. objektech ke vzniku HPSV. Byly však registrovány následující negativní jevy:^c

- Horník Dolu Ostrava TOMA Ladislav, člen KSČ, se dne 21. 11. 1989 dostavil na CPV KSČ s tím, že nesusouhlasí s postupem a zákrokem přísl. SNB na Václavském náměstí, a proto na protest proti tomuto masakru vrací průkaz člena KSČ a dále nechce být členem strany. I přes přesvědčování TOMA kategoricky trval na svém rozhodnutí.
- V noci dne 21. 11. 1989 pronikli do záv. 3 s. p. VŽSKG Ostrava dva

- údajní studenti, kteří nabádali noční směnu ke stávce. Byli vyhnáni samotnými dělníky ze závodu.
- Rada pracujících s. p. Třinecké železářny VŘSR Třinec v počtu 25-ti odmítla podepsat rezoluci na podporu prohlášení federální a republikových vlád.
 - Dne 21. 11. 1989 v ranních hodinách skupovali zam. výpočetního střediska býv. Okresní zemědělské správy ve F.-Místku svíčky za účelem vystavení a zapálení v oknech. Důvodem je nesouhlas s vládou komunistů. Při nákupu svíček v potravinářském obchodě vykřikovali, že nechtějí jít s komunisty.
 - Dne 22. 11. 1989 v ranních hodinách navštívili s. p. Tatra Kopřivnice⁴ 4 studenti fakulty dětského lékařství UK z Prahy s tím, že žádají od svazácké organizace s. p. Tatra a celého podniku podporu pro své další záměry. Bylo provedeno opatření, osoby nebyly vpuštěny do podniku a uskutečnilo se krátké jednání ve vstupní hale s předsedou SSM, KSC a ekonom. ředitelem podniku. Z požadavků studentů vyplynulo, že chtějí uspořádat dne 22. 11. 1989 v 19.30 hod. dialog s mladými lidmi. Po odmítnutí jejich požadavků opustili objekt.
 - Podpisové akce na podporu požadavků a stávkového hnutí studentstva a prac. kulturní fronty byly organizovány v s. p. Biocel Paskov, s. p. NHKG Ostrava, kde byly rovněž soustřeďovány podpisy na rezoluci požadující prošetření zákroku pořád. sil. Ve s. p. Kovohutě Brídličná⁵ v okr. Bruntál byl svolán mítink prac. k přijetí podpůrné rezoluce k opatření bezpeč. sil v Praze. Ze 2 000 zaměstnanců se zúčastnilo asi 300, a proto bylo od projednání rezoluce upuštěno.

Dne 21. 11. 1989 proběhlo ve F.-Místku v restauraci Ještěr zasedání okr. výboru NF, na kterém vystoupil tajemník OV Čs. strany socialistické PhDr. ZAORÁLEK s požadavkem paritního zastoupení a nikoliv vedoucí úlohy KSC.

Dne 22. 11. 1989 byl zjištěn na výkladní skříni České st. spořitelny ve Frenštátě p/R leták psaný strojem na papíru formátu A4. Jednalo se o prohlášení vysokoškolských a středoškolských studentů. Leták byl odstraněn.

Dne 22. 11. 1989 měli mezi studenty těšínských středních škol přijít prac. Těšínského divadla za účelem diskuze o současné situaci v ČSSR. Dne 23. 11. 1989 mají přijít do škol studenti bez učebních pomůcek, nebude probíhat vyučování a pedagog. prac. bude veden dialog. Část studentů má odjet do Ostravy na celokrajskou demonstraci – shromáždění studentů, která má položit kytičku u pamětní desky J. Opletala v Ostravě-Hladnově. O všech akcích údajně učitelé nevědí.

Dne 22. 11. 1989 v průběhu shromáždění studentů UP Olomouc ve sportovní hale bylo zjištěno, že se stávkovým výborem na UP se údajně

spojil pražský studentský stávkový výbor, který vyslovil nesouhlas s činností a postoji stávkového výboru UP. Z Prahy jsou údajně auto-taxi posílány osoby, které by stanovisko pražských školáků vysvětlily v olomouckém stáv. výboru.

Dne 22. 11. 1989 po 10.00 hod. se dostavili do střední ekonom. školy v Olomouci dva vysokoškolští studenti a žádali studenty – členy SSM o rozmnožení dvoustránkové tiskoviny s názvem „Informační servis č. 1“ ze dne 20. 11. 1989, 23.00 hod., kterou vydává tzv. Nezávislé tiskové středisko. Dále žádali o rozmnožení provolání vysokoškolských studentů. Tiskoviny byly zástupcem ředitele SEŠ vysokoškolským studentům odebrány a k rozmnožení nedošlo.

V průběhu dne 22. 11. 1989 se před n. p. Farmakon Olomouc v několika případech dostavili [studenti] UP Olomouc a agitovali pro podporu^d stávky. Studenty se nepodařilo zjistit.

Dne 21. 11. 1989 v 15.00 hod. přijeli na lékařskou fakultu UP Olomouc 4 muži v automobilu NSR SPZ BM-EV 986. S kým byli ve styku, se nepodařilo zjistit.

Dne 22. 11. 1989 pokračovala aktivizace studentské mládeže na středních školách v Přerově, kde zást. studentů předstoupili před vedení školy s vypracovanou peticí na podporu stávkujících vysokoškoláků a navíc požadovali propuštění polit. vězňů.

V Domě mládeže na Veselicku zorganizoval ved. vychovatel ústavu shromáždění chovanců, kde pronesl projev a přítomní drželi minutu ticha za údajně zabitého Martina ŠMÍDA. Ved. vychovatel zorganizoval akci až po odchodu většiny prac. ze zaměstnání.

Dne 21. 11. 1989 kolem 17.00 hod. došlo v Přerově na nám. Přerovského povstání ke shromáždění asi 50-ti osob z řad mládeže, kteří zapálili svíčky a umístili je na obrubníku chodníku před sochou Jana Blahoslava. Iniciátory shromáždění byli studenti středních škol. Mládež se asi po hodině pokojně rozešla.

Dne 22. 11. 1989 byl na Domě politické výchovy v Přerově zjištěn výskyt hákového kříže, který byl nastříkán žlutým sprejem o velikosti 30 cm. Po dokumentaci byl tento odstraněn.

V čekárně na autobusové zastávce ČSAD na ul. Velká Dlážka v Přerově byl zjištěn výskyt dvou ručně psaných letáků, které byly napsány různobarevnými fixy na balicím papíru formátu A1 a obsahovaly tento text: „Svobodné volby, chceme vůdce, ne pány, pravdivé informace, více polit. stran.“ Dále zde byl napsán hůlkovým písmem článek 19 Všeobecné deklarace lidských práv: každý má právo na svobodu přesvědčení a projevu, toto právo nepřipouští, aby někdo trpěl újmu pro své přesvědčení, a zahrnuje právo vyhledávat, přijímat a rozšiřovat informace a myšlenky jakýmkoliv prostředky a bez ohledu na hranice.

V provozu 02 Přerovské strojírny Přerov⁶ byl na chodbě u odd. kon-

strukce a projekce vylepen leták s výzvou k propuštění všech pol. vězňů a splnění 12 podmínek vyhlášených studenty. Dále obsahoval požadavky na stávkou dne 27. 11. 1989.

Dne 22. 11. 1989 byl na středním odb. učilišti s. p. Přerovské strojírně v Přerově zjištěn výskyt letáku psaného ručně na formátu A5 s textem „Svazáci, podpořte gen. stávkou“.

Po pisatelích a rozšiřovateli uvedených letáků a písemností je prováděno pátrání.

Dne 21. 11. 1989 od 18.00 hod. se zúčastnili demonstrace v Olomouci i členové CH-77 ing. HRADÍLEK, KUČÍN⁷ a další představitelé nezáv. iniciativ. O demonstraci podal HUČÍN podrobnou informaci Rádiu Svobodná Evropa, kde^e kladně hodnotil zejména projev ing. HRADÍLKA a ohlasy asi 10 000 účastníků na jeho vystoupení. HRADÍLEK mj. vyzval přítomné k minutě ticha za zemřelé členy CH-77 WONKU a PATOČKU.⁸ HRADÍLEK, HUČÍN a další představitelé nezáv. iniciativ se mají zúčastnit dnešního veřejného shromáždění občanů v Přerově v 17.00 hod.

Dne 22. 11. 1989 v ranních hodinách byl na budově OO VB Opava zjištěn výskyt plakátu s textem na podporu gen. stávky plánované na den 27. 11. 1989.

Dne 22. 11. 1989 byl zjištěn výskyt letáků v poštovních schránkách činžovních domů v Opavě vyzývajících občany Opavy k účasti na diskuzi, která se uskuteční stejného dne v 18.00 hod. na nám. 1. máje v Opavě. Leták obdobného charakteru byl zjištěn i na tel. budce před nákupním střediskem Moravice v Opavě-Kylešovicích.

Dne 22. 11. 1989 v 09.00 hod. byl zjištěn výskyt plakátu na ul. Rudé armády v Opavě vyzývajících občany k účasti na shromáždění, které se bude konat stejného dne na Tyršově stadiónu v Opavě. Jako pořadatelé jsou uvedeni žáci gymnázia v Opavě, vedení gymnázia a OV SSM v Opavě.

Ve všech případech byly plakáty a letáky odstraněny.

Dne 21. 11. 1989 nabádal v restauraci v obci Hrabyně, okr. Opava, Tomáš VELÍČKA, vystupující jako mluvčí CH-77, místní občany ke stávce a demonstraci, která by se měla konat dne 22. 11. 1989 v 09.00 hod. v Ostravě. Případ šetří OO VB Kravaře jako přečin dle paragr. 6/c zák. č. 150/69 Sb., na základě podnětu občanů.

Dne 22. 11. 1989 požádal František PTÁČEK, student VŠ zemědělské v Praze, na ředitelství St. statku Vítkov rozmnožení písemností, které si přivezl z Prahy na podporu stávek studentů. Ve Vítkově hodlal navštívit místní závody a žádat o podporu dělníků. K zamezení obdobné činnosti bylo v ekonom. objektech na Vítkovsku provedeno opatření proti zneužití rozmnožovací techniky.

Dne 22. 11. 1989 proběhne v Olomouci na nám. Míru v 17.00 hod.

nepovolené shromáždění, kterého se zúčastní studenti UP Olomouc společně s tzv. nezáv. iniciativami, kde mj. rezolucí [!] hodljají číst i rezoluci kardinála TOMÁŠKA.

Dne 23. 11. 1989 ve 20.00 hod. se má v prostoru UP Olomouc tzv. „U-klubu“ uskutečnit setkání studentů s představiteli nezáv. iniciativ. Na tomto shromáždění má vystoupit mluvčí CH-77 ing. HRADÍLEK a má zde dojít k dohodnutí dalšího postupu.

Dne 22. 11. 1989 v době od 13.30 do 14.00 hod. proběhlo před budovou gymnázia v Šumperku shromáždění 130 studentů, kteří vyslovili podporu 10-ti požadavkům vysokoškoláků a poté drželi minutu ticha za zmasakrované studenty v Praze. Na shromáždění vystoupil i ředitel gymnázia, který nabádal studenty k zachování klidu a apeloval na ně, aby řádně chodili do školy.

Dne 22. 11. 1989 v dopoledních hodinách se dostavili na OV SSM Šumperk 4 vysokoškoláci z Prahy, kde promítali záznam na videu ze zákroku pořádkových sil v Praze 17. 11. 1989. Přitom přesvědčovali prac. OV SSM, aby je podpořili. Tito je údajně nepodpořili.

Dne 22. 11. 1989 v 08.00 hod. byla v JZD ČSP v Zábřehu, okr. Šumperk, zajištěna rezoluce, kde se pracující podepisovali za odsouzení vystoupení pořád. sil v Praze dne 17. 11. 1989. Rezoluce byla adresována předsedovi vlády ČSSR, redakci Rudého práva, akce byla zorganizována bez vědomí vedení družstva a tuto rezoluci podepsalo 42 družstevníků, z nichž 6 bylo členy KSČ.

Náčelník KS SNB Ostrava:
z r. pplk. JUDr. NAGLÍK

^a Tento dodatek k DSZ existuje i ve strojopisné verzi.

^b Č. j. OS-00300/ASO-181-89. Vlevo ostravské razítko, došlo 22. XI. 1989 ve 22.35 hod., číslo zprávy 11063. Vpravo razítka II. správy SNB, došlo 23. XI. 1989, č. j. CB-0037-342/03-89, přílohy 0, a „VYTĚŽENO AO“; vpravo od nich rukou připsáno „KOLÁŘ, s. KNÍŽEK, KABELLE, PROKŠ“, k tomu jsou připojeny jejich vlastnoruční podpisy (u Koláře navíc razítko „23. listop.“).

^c Následující požadavky jsou zleva rukou zatrženy a k tomu je připsáno: „Bylo v akci KRUH!“

^d Ve strojopisné verzi následuje „jejich“.

^e Ve strojopisné verzi následuje „velmi“.

¹ V problematice „nekatolické církve“ byl 19. 4. 1973 1. odd. II. odb. S-StB Ostrava zaveden OBS „CÍRKEV“, reg. č. 14921; v neuvedenou dobu předán na 4. odd., poté na 3. odd. II. odb. S-StB Ostrava, zničen v prosinci 1989 („Sk 302/89“).

² K osobě H. Vojancové (1932) byl 11. 1. 1985 4. odd. II. odb. S-StB Ostrava zaveden SPO „HRANICE“, reg. č. 27685; 9. 2. 1989 archivován pod a. č. AA 23597.

³ K objektu „Feder. úřad pro tisk a informace Praha“ byl 3. 6. 1981 3. odd.

2. odb. X. S-SNB zaveden OBS „FÚTI“, reg. č. 21530: zničen (včetně složky KPP) na 4. odd. 11. odb. II. S-SNB 4. 12. 1989.
- ⁴ Rozpracování objektu „závod Tatra Kopřivnice“ bylo 17. 9. 1970 O-StB Nový Jičín zavedeno v OBS „TATRA“, reg. č. 12741: skartace v registru nevyznačena.
- ⁵ K objektu „Kovohutě – Břidličná“ byl 16. 9. 1971 O-StB Bruntál zaveden OBS „BŘIDLICE“, reg. č. 13377: 15. 2. 1994 archivován pod a. č. OB 1629. Problematika „ostat. závody – hutě“ byla 25. 3. 1982 týmž útvarem administrativně podchycena v OBS „EKONOM, SMĚS“ (dle EZO „EKONOM“), reg. č. 25229: 15. 2. 1994 archivován pod a. č. OB 1617.
- ⁶ K objektu „Přerov. strojírny“ byl 15. 5. 1968 O-StB Přerov zaveden OBS „STROJÍRNY“, reg. č. 11907: zničen v prosinci 1989 („Sk 454/89“). Problematika „strojírenství Ostrava“ byla 21. 11. 1958 2. odd. IV. odb. S-StB Ostrava administrativně podchycena v OBS „STROJÍRNY“, reg. č. 570: 25. 4. 1988 předán na 2. odd. III. odb. S-StB Ostrava, skartace v registru nevyznačena.
- ⁷ Vladimír Hučín (1925): podle všeho jde o překlep (viz další užití v textu; ve strojopisné verzi je také správně uvedeno „Hučín“); k jeho osobě byl 18. 8. 1976 O-StB Přerov zaveden SS „ÚTOK“, reg. č. 20408: podle řádku z registru „ukončeno vyšet. § 185 t. z. VS ČVS-90/76“ a „21. 10. 76 – 14. 12. 83 realizace VS – ČVS 451/83 – § 175“, 13. 10. 1977 archivován pod a. č. AA-18833, 10. 6. 1982 obnoven pravděpodobně jako OS, 18. 10. 1983 „zaveden do NO – III. kat. Přerov“ („III/111“), OS 17. 5. 1984 archivován pod identické a. č., 12. 4. 1988 obnoven jako SS, zničen v prosinci 1989 („Sk 435/89“). 18. 6. 1982 zavedlo navíc 3. odd. II. odb. S-StB Ostrava kontrolní svazek zřejmě s identickým reg. č. Samostatný sv. NO („III/111“) „ÚTOK“ s reg. č. 31876 zaregistrovalo O-StB Přerov 7. 6. 1989: skartace v registru nevyznačena.
- ⁸ K osobě Jana Patočky (1907) byl 11. 1. 1977 2. odd. 2. odb. X. S-FMV zaveden OS „SPOJ“, reg. č. 12325 („z EVD – 1807“): 18. 3. 1977 „stat. ukončen pro úmrtí (zemřel 13. 3. 1977)“, 8. 2. 1978 archivován pod a. č. 665553.

129c

1989, 22. listopadu*, Ostrava. – Denní situační zpráva – dodatek č. 2.^a

[...]^b

Věc: Denní situační zpráva za den 22. 11. 1989 – dodatek

Dne 22. 11. 1989 požadovali zástupci stávkového výboru herců po řediteli St. divadla O. Stibora (SDOS) Olomouc zpřístupnění divadla. Po jeho zamítavém stanovisku hodlají zvukaři SDOS instalovat na náměstí před divadlem zvukovou aparaturu, které má být využito při projevech před soustředěnými členy SDOS v 18.30 hod. O situaci byl informován ved. tajemník OV KSC Olomouc s požadavkem, aby prostřednictvím MěNV Olomouc bylo instalaci zvukového zařízení zamazáno.

Dne 22. 11. 1989 v 16.00 hod. došlo na Leninově náměstí v N. Jičíně k manifestaci asi 300 osob, převážně mládeže, na které vystoupil člen strany lidové, který přednesl různá prohlášení. Účastníci na náměstí zapálili svíčky a skandovali hesla „Chceme svobodu, Dialog, Svobodné volby, Nechceme krvavou vládu, Ať žije Havel“. Celé shromáždění proběhlo v klidu a rozešlo se v 16.45 hod.

Mezi učni středního odborného učiliště Tatra Kopřivnice se hovoří, že někteří rodiče učňů mají doma ručně psané letáky formátu A3, na kterých jsou občané vyzýváni k tomu, aby se dne 23. 11. 1989 v 18.00 hod. shromáždili se svíčkami u kostela v Kopřivnici.

Dne 22. 11. 1989 došlo k setkání osmi stoupenců CH-77 v bytě objektu akce ŠAVLE 1¹ v Ostravě. V průběhu setkání bylo hovořeno o tom, že všichni z nich mají strach, že situaci nezvládnou a situace půjde do ztracena. Co se týče fyzické likvidace, tato nepřichází v úvahu, neboť „oni“ se musí politicky rozleptat a odepsat. Dnešní manifestace v Ostravě má být uspořádána z iniciativy pravice. Všichni přítomní se shodli v tom, „že všechno je komedie, jak studenti, tak i herci“. Jeden z přítomných navrhl, aby CH-77 se od tohoto distancovala, vystoupila samostatně, snad jen se socialisty, kteří do toho jdou. CH-77 hodlá vystoupit jen v rámci „jejího fóra“.

Dne 22. 11. 1989 v 17.00 hod. proběhla na nám. Lidových milic v Ostravě manifestace, které se zúčastnilo asi 2 000 osob.² Na manifestaci vystoupili mj. i dva vysokoškoláci z Prahy, kteří hovořili o průběhu zásahu pořádkových sil VB v Praze dne 17. 11. 1989. Uvedli, že z „masakru“ je pořízen videozáznam, který se v současné době rozmnožuje a bude zaslán na jednotlivé vys. školy. Dále uvedli, že smrt

studenta ŠMÍDA byla vykonstruovanou provokací. Z čí strany však z řečnickova projevu nevyplynulo. Současně seznámili přítomné s rezolucí obsahující pol. požadavky studentů, se kterou vystoupili jménem dělníků, rolníků a studentů. V závěru uvedli, aby všichni věřili jen informacím uváděným ve Svobodném slovu a Lidové demokracii, jejichž náklady jsou však dosti omezovány. Na shromáždění vystoupil i herec Těšínského divadla, který vznesl kritiku na KNV z důvodu uzavření divadel, kde nemohly být uskutečněny plánované diskuzní kluby. Náhradní diskuze se údajně uskutečnila v Havířově a Hlučíně, termíny však nebyly sděleny. V 18.30 hod. se asi 800 demonstrantů přesunulo před Divadlo J. Myrona, kde pokračovali ve čtení výzev studentů a dramatických umělců, výzvu k přísl. SNB apod. Na shromáždění byl čten i dopis kardinála TOMÁŠKA ze dne 21. 11. 1989, který byl ostře zaměřen proti složkám StB, vládě ČSSR a ostatním orgánům státní moci a státní správy. Shromáždění se rozešlo asi v 19.30 hod. K narušení klidu a veř. pořádku nedošlo.

Dne 22. 11. 1989 v 17.00 hod. došlo ve Vsetíně na nám. Osvobození ke sročení asi 200 osob. Na demonstraci byly čteny různé rezoluce, po jejich přečtení řečník vyzýval dav ke skandování hesel, které jim řekl. V rezolucích bylo mj. požadováno odstoupení z funkcí ss. HUSÁKA, JAKEŠE, HOFMANA a KINCLA. Řečník nebyl zjištěn a zřejmě se jednalo o občana, který nebydlí ve Vsetíně. Dav se v 17.20^c hod. na pokyn řečníka v klidu rozešel.

Dne 22. 11. 1989 v 16.30 hod. došlo v Rožnově p/R na nám. Rudé armády ke sročení asi 450 – 500 osob, vesměs mládeže, kde skandovali [!] různá hesla. Přítomné nabádal ke klidu a rozvaze řím. kat. děkan z Rožnova p/R PETRÍK.³ V 17.30 hod. se dav rozešel.

Dne 22. 11. 1989 v 17.10 hod. došlo ve Val. Meziříčí na nám. Míru ke sročení asi 300 osob, mezi nimiž byli předsedové SSM z okolních obcí, kde rovněž skandovali různá hesla a požadovali zrušení armády, rozpuštění vlády apod. Po zapálení svíček se v 18.30 hod. rozešli. V průběhu demonstrace byl zjištěn výskyt os. vozidla Škoda 120 zelené barvy SPZ ADH 05-25, se kterým přijel student lékařské fakulty UK Praha FRYDRYCH, který má nabádat studenty gymnázií k účasti na manifestacích.

V průběhu dne 22. 11. 1989 se před závody v Ostravě (VŽSKG, NHKG, Elektrárna Třebovice) dostavily skupiny studentů a domáhaly se vstupu do těchto závodů za účelem agitace dělníků ke gen. stávce. Na žádost vedení závodů byla u těchto studentů provedena perlustrace osob přísl. SNB, vedení závodů odmítlo vpustit tyto osoby do svých objektů. V průběhu perlustrace přísl. SNB nedošlo k žádným incidentům. Celkem bylo perlustrováno 13 osob.

Dne 22. 11. 1989 kolem 18.00 hod. se v prostoru před St. divadlem Z. Nejedlého v Opavě shromáždila středoškolská mládež v počtu asi 350 osob. Na shromáždění byly čteny různé rezoluce a prohlášení

studentů pražských vys. škol a poté vystoupili zást. neleg. struktur, kteří propagovali CH-77 a Hnutí za nenásilí. V průběhu tohoto vystoupení byl zajištěn leták s názvem „Výzva ke spoluobčanům“, který obsahuje 7 bodů vůči čs. vládě. Leták byl vydán dne 20. 11. 1989 v Praze a je podepsán stávkujícími studenty AMU a dalších 6-ti vys. škol v Praze. Po těchto vystoupeních se vydal průvod již v počtu asi 500 osob středem Opavy za skandování hesel „Svoboda, Pojdte s námi, Je nejvyšší čas“ apod. a shromáždění se rozešlo kolem 20. hodiny. K narušení klidu a veř. pořádku nedošlo.

Dne 22. 11. 1989 v 17.00 hod. došlo v Olomouci na nám. Míru k manifestaci, kde osoby nesly ústřední heslo „Požadujeme demisi komunistické vlády“. Asi v 17.15 hod. bylo přítomno již kolem 7 000 osob a začala se číst rezoluce kardinála TOMÁŠKA, kterou předčítal neznámý muž z Prahy. Po této rezoluci byla přednesena přítomným modlitba kardinála, kterou přítomné shromáždění ctilo. Kolem 18.30 hod. se dav začal rozcházet. Na náměstí však zůstaly dvě skupiny, kdy v jedné bylo 250 – 300 osob před kavárnou Opera a v druhé kolem 1 200 osob v prostoru Sv. Trojice. Obě skupiny nevyvíjely žádnou činnost.

Z rozhovorů přísl. SNB s přítomnými studenty vyplynulo, že se studenti distancují od antisoc. sil, že se distancují od antisoc. hesel a že nesouhlasí s činností těchto protisoc. sil. Při tomto rozdávali přísl. SNB letáčky s následujícím textem:

„Přísl. VB, ČSLA a LM. Apelujeme na Vaše svědomí a občanskou odpovědnost. Nedopusťte, aby jste byli zneužíváni. Nechceme potrestání nepravých viníků, je třeba řešit příčiny, které vedly ke krvavým důsledkům 17. 11. 1989. My, studenti, Vám podáváme ruku. My, stávkující studenti vys. škol, se distancujeme od provokativních prohlášení tzv. Mladé levice a jim podobných. Jsme zásadně proti jakémukoliv násilí, neboť jsme ho na vlastních tělech poznali. Zabraňte dalšímu násilí.“ Shromáždění se asi v 19.15 rozešlo.

Dne 22. 11. 1989 proběhl na OV SSM Bruntál aktiv 150 předsedů svazáckých org. SSM. Několika účastníky byl předložen návrh na podporu prohlášení MěV SSM v Praze a stávkám studentů. Návrh byl drtivou většinou zamítnut.

Na provoze 03 st. podniku Strojsovit Krnov⁴ zaslali svazáci telegram na podporu s. MOHORITY a studentů v Praze. V pondělí 27. 11. 1989 nechtějí pracovat a chtějí vstoupit do stávk. Podobné názory sdílí i někteří prac. slévárny uvedeného podniku, kteří rovněž hodlají 27. 11. 1989 uskutečnit stávku a údajně si vytvořili akční stávkový výbor.

Dne 21. 11. 1989 přišli na gymnázium v Krnově dva studenti UP Olomouc, kteří však byli ze školy vykázáni. Podařilo se jim však předat gymnazistům výzvy na podporu prohlášení MěV SSM v Praze a na podporu studentských stávek.

Dne 22. 11. 1989 hovořil mezi spoluzaměstnanci řidič s. p. Dakon Krnov, který byl dne 17. 11. 1989 na služ. cestě v Praze. Ráno uvedeného dne nakládal materiál ve s. p. Inklema Praha, kde mezi prac. tohoto podniku se hovořilo o tom, že dne 17. 11. 1989 ve večerních hodinách má dojít k demonstraci, že tam má dojít k usmrcení nějaké osoby a že je již připraveno smuteční oznámení. Uváděl, že dle těchto skutečností se jednalo o akci, která byla předem připravena a vyprovokovala masy lidí, zvláště studenty, k aktivnímu vystoupení a napadení přísl. pořádkové jednotky SNB.

Dne 22. 11. 1989 bylo v okolí gymnázia v Bruntále nalezeno několik strojem psaných letáček „Odezva“, kdy se na protest proti zásahu Bezpečnosti v Praze vyzývá ke stávce dne 27. 11. 1989.

Obdobná shromáždění probíhala rovněž v okresech Přerov a Šumperk.

Náčelník KS SNB Ostrava:

z r. pplk. JUDr. NAGLÍK

^a Tento dodatek k DSZ existuje i ve strojopisné verzi.

^b Č. j. OS-00300/ASO-181-89. Vlevo ostravské razítko, došlo 23. XI. 1989 v 0.30 hod., číslo zprávy 11066. Vpravo razítka II. S SNB, došlo 23. XI. 1989, č. j. CB-0037-343/03-89, přílohy 0, a „VYTĚŽENO AO“; vpravo od nich rukou připsáno „KOLÁŘ, KNÍŽEK, KABELE, PROKŠ“, k tomu jsou připojeny jejich vlastnoruční podpisy (u Koláře navíc razítko „23. listop.“).

^c Ve strojopisné verzi je uvedeno „17.25“.

¹ Viz pozn. 4 dok. 130f.

² Informace o počtu osob na shromáždění v Ostravě se objevila v 8. odstavci části „Nepřátelská činnost“ DSZ FMV č. 181 z 23. 11. 1989. Tamtéž se uvádělo, že demonstrace v Olomouci se zúčastnilo 10 000 osob: buď se tento údaj vztahoval k demonstraci v předchozím dni (srovn. dok. 129b), nebo vycházel z jiných zdrojů než ze zde uvedených DSZ. Srovn. pozn. 1 dok. 5c.

³ K osobě Františka Petrika (1950) byl 9. 8. 1989 O-StB Vsetín zaveden SS „ŘÍMAN“, reg. č. 32008: zničen v prosinci 1989 („Sk - 279/89“).

⁴ K objektu „Strojsvit n. p.“ byl 8. 2. 1977 O-StB Bruntál zaveden OBS „SVÍT“, reg. č. 25228: 15. 2. 1994 archivován pod a. č. OB-1631.

130a

1989, 23. listopadu, Ostrava. – Denní informace po linii vnějšího zpravodajství.

[...] ^a

Věc: Denní informace po linii vnějšího zpravodajství – zaslání

TS „Petrovský“ uvedl, že na přelomu dubna a května se v ČSSR zdržoval důstojník Bundeswehru DOPATKA Siegfried, nar. [...] 1935, NSR státní příslušník, bytem Könnigsorunn, Donauwerbestr. 32 c, NSR. Přicestoval na návštěvu příbuzné manželky, HUBEŇÁKOVÁ Růžena, nar. [...] 1916, důchodkyně, bytem Ostrava-Poruba, [...], u které byl také ubytován. Jednalo se o jeho první cestu do ČSSR. DOPATKA se údajně vyjádřil, že by dovolenou strávil raději ve Španělsku než v ČSSR, ale tento výjezd mu i dalším důstojníkům byl Bundeswehrem nařízen. Ve svém písemném styku s HUBEŇÁKOVOU se začal aktivně zajímat o další příbuzné v ČSSR, se kterými se hodlá seznámit při dalším příjezdu do ČSSR.

Poznatek o návštěvě důstojníka Bundeswehru v ČSSR, který se vyjádřil, že mu i dalším příslušníkům Bundeswehru byla cesta do ČSSR nařízena, postupují pro informaci. TS byl k osobě DOPATKY úkolován. (F 79266)

Náčelník správy StB Ostrava:
pplk. JUDr. NAGLÍK Mir.

^a Č. j. OS-001/ASO-50-89. Vlevo ostravské razítko, došlo 23. XI. 1989 v 17.40 hod., číslo zprávy 11123. Vpravo rukou připsáno „s. LAMACZ, s. DĚKAN, s. BOHATČÍK“ (správně má být uvedeno „BOHACÍK“), k tomu jsou připojeny jejich vlastnoruční podpisy (u Lamacze navíc s rukou psaným datem „24/11“), razítko „5“ a rukou psané „453/714“ (?) („714“ je v kroužku); pod tím razítko II. správy SNB, došlo 24. XI. 1989, č. j. CB-0037-344/03-89, přílohy 0.

1989, 23. listopadu, Ostrava. – Denní informace po linii vnitřního zpravodajství.^a

[...]^b

Věc: Denní informace po linii vnitřního zpravodajství – zaslání

Operativní cestou byl získán poznatek, že ing. P[...] M[...],¹ nar. [...] 1930, bytem Olomouc, [...], působí jako emisar OBRODY mezi Sm krajem a brněnskou organizací. P[...] ukázal Prameni materiály „Obrody“ a informoval jej, že „Obroda“ kategoricky odmítá tzv. „hurá akce“, směřující k destabilizaci společnosti a vyvolávání anarchie. Obroda je pro pokojný dialog s cílem zachovat socialismus ve své podstatě. Zamítají veškeré nátlakové akce, demonstrace a petice.

Kluby za socialistickou přestavbu „Obroda“ již existují v Praze a Brně, i brněnská organizace však nesouhlasí s pražskou ve všech názorech z důvodu jejich radikalismu. Ing. P[...] uvedl, že v plánu brněnské organizace „Obroda“ je podporovat politiku KSČ, pokud se bude do důsledků uskutečňovat přestavba. Uvažují o opětovném vstupu do strany s podmínkou, že některým neoprávněně vyloučeným členům by mělo být vráceno členství v KSČ. Odmítají myšlenku po pomstě, ale vymíňují si, že tzv. „konzervy a dogmatici“, kteří se v minulosti provinili a zdiskreditovali, aby odešli z funkcí. Konkrétně měl na mysli BIL'AKA, ŠTROUGALA, HOFMANA a KNOTKA. Ing. P[...] rovněž informoval Pramen, že se setkal s mluvčím CH-77 ing. HRADÍLKEM. Uvedl, že ing. HRADÍLEK je zapřisáhlý anarchista jak svým vzezřením, tak chováním. Je nenávislně protispolečensky zaměřen a bigotní katolík. Obroda se od CH-77 a dalších tzv. „nezávislých iniciativ“ distancuje.

Poznatek byl získán prověřeným TS, který je k organizaci „Obroda“ podrobně úkolován. (F 79200)

Dne 13. 11. 1989 Pramen „Přestavba“ předal poznatek, že mluvčí CH-77 ing. HRADÍLEK Tomáš informoval Vladimíra LIBERDU² o tom, že URBAN Jan, nar. [...] 1951, mu sdělil informaci k osobám MIKÉSKA Jaroslav, nar. [...] 1959, bytem Ostrava-Muglinov, ul. [...], zam. na Dole Petr Bezruč, a TULÁK Karel, nar. [...] 1954, bytem Ostrava-Muglinov, ul. [...], zam. na Dole Koblov, že tito požádali v PLR o politický azyl.

Poznatek byl získán prověřeným Pramenem. Jsou prováděna opatření o věrohodnosti uvedené informace. (F 79210)

Operativní cestou byl získán poznatek, že dne 6. 11. 1989 předal objekt akce „Redaktor“³ ing. HRADÍLEK Tomáš redaktorce RSE ČE-ŘOVSKÉ své prohlášení týkající se soudního procesu s Jánem ČERNOGURSKÝM, kdy sám byl Pramen přítomen. Ve svém prohlášení tendenčně popisoval nálady přítomných, jak provolávali hesla za jeho propuštění a pod.

Poznatek byl získán prověřeným Pramenem „Přestavba“, který je nadále v akci „Redaktor“ podrobně úkolován. (F 79211)

Operativní cestou byl získán poznatek, že člen Čs. strany lidové⁴ MUDr. ZEN Karel,⁵ nar. [...] 1927, bytem Kopřivnice [...], hovořil o tom, že konečně bude odstraněno zkompromitované vedení ČSL, které vyhovuje komunistům. Uvedl, že v Kopřivnici se zformovalo nové jádro ČSL, v jehož vedení jsou mladí lidé, které nebude KSČ k ničemu nutit. Prohlásil, že JAKEŠ při jednání s představiteli ČSL dal souhlas, aby do svých řad mohli přijímat neomezené množství členů. Uvedl, že tento špatný politik si asi vůbec neuvědomil, že učinil zkázu KSČ, neboť do ČSL se nyní hlásí velmi mnoho mladých lidí, zatím co do KSČ nikdo. Dle něj již příští volby ukáží, jak je KSČ silná. Pokud budou postaveni 2 kandidáti, tak kandidát KSČ vždy prohraje.

Poznatek byl získán prověřeným TS, který je nadále podrobně úkolován s cílem signalizace všech politických změn v obrozených stranách. (F 79216)

Operativní cestou byl získán poznatek, že PAVLIŠTÍKOVÁ Renata, nar. [...] 1966, bytem Rožnov pod Radhoštěm, ul. [...], uvedla, že se 17. listopadu zúčastnila v Praze demonstrace studentů. Těmito událostmi byla nadšena a uvedla, že celá Praha je na nohou a je otázkou velmi krátkého času, kdy současný režim padne. Dále hovořila o tom, že 10. 12. 1989 je v Praze připravován aktiv signatářů výzvy „Několik vět“. Akce se má uskutečnit na Palackého náměstí v Praze.

Poznatek byl získán prověřeným TS, který je v problematice podrobně úkolován. (F 79229)

Dne 15. 11. 1989 v Hranicích na Moravě v klubu JKP vystoupil umělec Jan BURIAN⁶ z Prahy. V úvodu uvedl, že jako umělec se řadí mezi ty tzv. lepší lidi z této kategorie. Je totiž odvážný a podepsal prohlášení „Několik vět“, ke kterému se hrdě hlásí. Prohlásil, že bez ohledu [na] pořadatele bude zpívat a říkat na jevišti, co chce, otevřeně a nezakrytě. Následné představení se celé neslo v duchu pomlouvání našeho socialistického zřízení a negace všeho, co se vybuďovalo. Napadal ČSLA jako zbytečnou instituci, život v ČSSR přirovnával jako

život ve skanzenu a pod. V závěru rozdával anketní lístky s tím, že odpoví na každou otázku.

Poznatek vám předkládám pro informaci, případně k dalšímu opatření.

Dne 10. 11. 1989 obdržel předseda ČSL v Partutovicích zásilku z Prahy, ve které se nacházely tiskoviny s kritikou stávajícího vedení ÚV ČSL, zejména předsedy ŽALMANA, včetně výzvy o zaslání souhlasného stanoviska uvedené kritiky a toto odeslat na adresu dr. SVOBODY do Prahy.

Na členské schůzi v Partutovicích tento požadavek byl odmítnut a k výzvě se nikdo nepřipojil.

Poznatek byl získán prověřeným TS, který je v problematice obrozených stran podrobně úkolován. (F 79220)

Náčelník správy StB Ostrava:
pplk. JUDr. NAGLÍK Mir.

^a Tato denní informace existuje i ve strojopisné verzi.

^b Č. j. OS-002/ASO-160-89. Vlevo ostravské razítko, došlo 23. XI. 1989 v 17.40 hod., číslo zprávy 11124. Vpravo razítko II. správy SNB, došlo 24. XI. 1989, č. j. CB-0037-346/03-89, přílohy 0; vpravo od toho rukou připsáno „s. KABELE, HUSEK“, k tomu jsou připojeny jejich vlastnoruční podpisy a razítko „5“.

¹ K osobě M. P. byl 18. 10. 1972 O-StB Olomouc zaveden pozorovací svazek s reg. č. 14400: 4. 5. 1973 „převeden na styk k objekt. sv. č. 13383“ (OBS „EXPONENT“ s uvedeným r. č. byl veden v problematice „pravicoví oportunisté“ – viz pozn. 2 dok. 127a). 19. 2. 1974 zavedlo O-StB Olomouc SPO „NOVOTNÝ“, reg. č. 15978: „objekt“ akce v neuvedenou dobu zaevidován jako NO, svazek 19. 3. 1974 převeden na svazek KTS, 6. 1. 1975 „PO/NO ulož. do archivu č. 0702 17357“, 12. 9. 1979 převeden na svazek A-„NO-VOTNÝ“, zničen v prosinci 1989 („Sk-1117/89“).

² K osobě V. Liberdy (1923) byl 11. 6. 1962 2. odd. IV. odb. S-StB Ostrava zaveden SS s reg. č. 8107: 2. 3. 1963 převeden na SS, 12. 10. 1963 „ukončeno realizací – ČVS 1961“, 25. 11. 1963 archivován pod a. č. 12213. 2. 3. 1972 obnovilo 2. odd. II. odb. S-StB Ostrava rozpracování ve svazku NO („II/102“) „NOSITEL“, reg. č. 13601: 9. 10. 1974 archivován pod a. č. AA-17238, v neuvedenou dobu obnoven, 26. 10. 1977 „zaveden SS na II/2, arch. připojen jako část č. 2“, 4. 9. 1982 „zahájeno OVŠ Stb vyšetř. pro § 100/1, 9, c – ČVS-375/82“, SS 7. 9. 1983 archivován pod identické a. č., sv. NO 6. 7. 1984 předán na O-StB Ostrava-město, v řádku z registru jsou uvedena dvě čísla skartačních protokolů z prosince 1989 („Sk-581/89“ a „Sk-594/89“), z čehož vyplývá, že skartovány byly v prosinci oba svazky – sv. NO s reg. č. 31583 (viz dále) i obnovený SS. Samostatný sv. NO („II/102“) „NOSITEL“ s reg. č. 31853 zaregistrovalo zřejmě O-StB Ostrava-město 7. 6. 1989: skartace v registru nevyznačena.

³ Viz pozn. 39 dok. 3a.

- ⁴ Problematika „býv. lidovci“ byla 29. 1. 1971 8. odd. II. odb. S-StB Ostrava administrativně podchycena v OBS „LIDOVCI“ (dle EZO „LIDOVEC“), reg. č. 12972: 13. 12. 1978 předán na 1. odd. téhož odboru, zničen v prosinci 1989 („Sk-586/89“).
- ⁵ Karel Zeh; k jeho osobě byl 18. 9. 1974 1. odd. II. odb. S-StB Ostrava zaveden SPO, reg. č. 17851: 20. 6. 1975 archivován pod a. č. AA-17556.
- ⁶ K osobě J. Buriána (1952) byl 7. 8. 1989 1. odd. 12. odb. II. S-SNB zaveden SPO „KOMIK“, reg. č. 37628: zničen 6. 12. 1989.

130c

1989, 23. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva.^a

[...] ^b

Věc: Denní situační zpráva za den 23. 11. 1989

Dne 22. 11. 1989 byl v podchodě u křižovatky ul. Jesenická – Dukelská – tř. Hrdinů zjištěn výskyt závadové tiskoviny, vyjadřující nesusouhlas se zásahem SNB v Praze dne 17. 11. 1989 a vyzývající ke stávce dne 27. 11. 1989.

Dne 22. 11. 1989 byl na vrátnici nemocnice v Přerově zjištěn leták odsuzující zákrok VB dne 17. 11. 1989 v Praze, vyslovující nedůvěru současnému vedení státu a vyslovující podporu studentům a divadelním hercům a vyzývající k účasti na generální stávce na den 27. 11. 1989.

V Přerově na Horním náměstí došlo od 17,00 do 18,00 hod. k manifestaci asi 250 osob, při manifestaci bylo čteno prohlášení studentů.

V Přerově před budovou OV KSČ došlo od 17,00 hod. do 19,00 hod. [k] manifestaci asi 400 lidí, kteří v jejím průběhu přešli do kina Hvězda, kde se konalo veřejné zasedání OV KSČ. Okolo 20,00 hod. se účastníci manifestace v klidu rozešli.

V Hranicích na náměstí Kl. Gottwalda došlo od 17,00 – 18,00 hod. ke shromáždění asi 50 lidí. Na tomto byly čteny rezoluce studentů.

V Lipníku n/B [došlo] před Domem pionýrů mezi 17,00 – 18,00 hod. ke shromáždění asi 50 osob. Rovněž na tomto byly čteny rezoluce studentů.

V Zábřehu n. Mor. na náměstí Osvobození došlo od 17,00 – 18,00 hod. k manifestaci asi 50 studentů, na níž byli řečníky seznámeni se svými právy, poté byla dána výzva k další manifestaci na den 23. 11. 1989.

V Jeseníku na náměstí Rudé armády došlo k manifestaci asi 50

mladých lidí, kteří poté diskutovali s představiteli MěNV Jeseník o stavbách a bytových otázkách.

V Šumperku na tř. Rudé armády v 18,00 hod. došlo k shromáždění asi 700 osob, které bylo zahájeno státní hymnou. Někteří účastníci drželi státní vlajky, jeden transparent se zněním „Svobodu politickým vězňům“ a na okně vinárny Opera byl vyvěšen transparent s nakreslenou postavou člověka s černým břichem, kde bylo napsáno „Nechceme další Čínu“. Po hodině demonstrace se počet demonstrantů snížil na 450 – 500 osob ve věku 15 – 40 let.

Ještě před demonstrací byly na parapetních deskách vinárny Opera a obchodu s pečivem zápalné [?] svíčky. Rovněž demonstranti měli v ruce zapálené svíčky. Na shromáždění jako první vystoupil neustanovený zástupce Tiskařských závodů Olomouc, provoz Šumperk, s rezolucí, která byla formulována k podpoře požadavků vysokoškoláků a umělců, odsuzujících zákrok pořádkových sil v Praze. Jako druhý vystoupil neustanovený zástupce Agrostavu Šumperk, který vystoupil s rezolucí obdobného charakteru. Poté následovalo vystoupení dalších osob, a to režiséra divadla Šumperk s tím, že žádal podporu k činnosti divadla, vyzýval, aby demonstrace proběhla v klidu, aby se nikdo nedopouštěl násilí na komunistech a nepodporoval jejich věšení s tím, že toho již od komunistů prožili dost a nechtějí opakovat jejich praktiky. Dále uvedl, že výtěžek mimodivadelní činnosti budou věnovat stávkovému výboru v Praze. Po něm vystoupil JÍLEK, předseda ROH¹ Sm divadla v Šumperku, který hovořil o problémech při jednání s pracovníkem OV KSC s. JUGOU s tím, že KSC nereaguje na požadavky divadla. Další vystoupil ředitel Sm divadla v Šumperku KRÁL Petr a hovořil obdobně jako JÍLEK. Po řediteli vystoupil sig. CH-77 KAŠPAR Jan, závozník ČSAD Šumperk, který hovořil o odstranění sochy Stalina, požadoval přejmenování ulic na původní názvy po Masarykovi, uspořádání sbírky na sochu a pod. Dále vystoupila osoba KZO K[...] Leoš, bytem Šumperk, [...], vícekrát soudně trestán,² který přečetl prohlášení za občany města Šumperk, odsuzující zákrok v Praze, připojení se k požadavkům studentů a vyzýval přítomné ke stávce na den 27. 11. 1989 od 12 – 14,00 hod. s tím, že uvedené prohlášení bude rozmnoženo a zasláno různým institucím, a poté vyzval účastníky shromáždění na den 23. 11. 1989 v 18,00 hod. na stejném místě.

Dále vystoupil PROCHÁZKA Roman, student DAMU Praha, člen vedení stávkového výboru vysokoškoláků, CHUDOBA Rostislav, ČVUT Praha, další neustanovený student krátkých vlasů, přímý účastník demonstrace v Praze, a neustanovená žena dlouhých hnědých vlasů rovněž z Prahy. Uvedení četli rezoluci studentů, popisovali události v Praze, informovali shromážděné o podpoře stávky pražskými podniky, podávali zkrácené informace o zásahu pořádkových sil s tím, že studenti byli uzavřeni na Národní třídě ze všech stran obrněnými

transportéry, proti nim zasahovaly jednotky v červených baretech, o kterých se hovoří jako o speciálním protiteroristickém komandu, s tím, že osobně viděli dívku, která nic neudělala, jak jí vytrhli vlasy s pokožkou, další dívku otloukali obličejem o podloubí. Uvedli, že v Praze na VŠ a SŠ promítají videokazety se záznamem ze zásahu Bezpečnosti a tyto do konce příštího týdne dodají do Šumperka. Dále uvedli, že v ČKD Praha milice vyhodily herce KAISERA Oldřicha z brány, ať se již nevrací, nebo jej ztlučou. Studenti požadovali odstoupení ss. HUSÁKA, JINDRY,³ ŠTĚPÁNA, KINCLA, JAKEŠE a ZAVADILA. Svým vystoupením vytvořili davovou psychózu. Z davu se ozýval silný potlesk a skandování „Chceme svobodu, Havel, Havel, Gestapáci, Hajzli, Zrušte milice, StB“ a další. Přečetli prohlášení o jejich schůzi, kde se dohodli na vytvoření komise k prošetření události dne 17. 11. 1989 s tím, aby zástupci nelegálních struktur měli zastoupení ve vládě, vyzývali ke stávce pracovníky sdělovacích prostředků, rozhlasu, televize, ale i ostatní pracující a zemědělce v Šumperku, ve 20.00 hod. se demonstrace v klidu rozešla.

Dne 22. 11. 1989 v 08.00 hod. došlo před Pedagogickou fakultou na ul. Bráfově v Ostravě 1 ke shromáždění asi 150 studentů. Na tomto [k] přítomným promluvili dva dosud neustanovení herci. Obsah rozhovoru se nepodařilo zjistit. V 10,00 hod. se shromáždění rozešlo.

V 17,00 hod. se na náměstí Lidových milicí v Ostravě shromáždilo asi 3 000 osob, kde jim byly přečteny rezoluce. V 17,45 hod. se shromáždění přemístilo na nám. NF před Divadlo J. Myrona, kde se četly různé výzvy za účasti asi 1 500 osob. Okolo 19,30 hod. se shromáždění v klidu rozešlo.

V průběhu dne 22. 11. se před závody v Ostravě (VŽSKG, NHKG, Elektrárny Třebovice) dostavily skupiny studentů za účelem agitace dělníků ke generální stávce. Vedení závodů odmítlo tyto osoby vpustit do svých objektů a na žádost vedení závodů byla provedena perlustrace 13 osob.

Dne 22. 11. 1989 mezi 17,00 – 19,00 hod. se na náměstí VŘSR shromáždilo asi 200 osob, kteří požadovali podporu výzvě pražských studentů.

Dne 22. 11. 1989 okolo 14,00 hod. vnikli do objektu s. p. Vagónka Studénka⁴ tři studenti VŠB Ostrava. Uvedení nejdříve žádali o umožnění vstupu do podniku vrátného, kterému se odmítli legitimovat. Když je vrátný nechtěl pustit, vnikli do objektu. Bylo zjištěno, že navštívili celozávodní výbor SSM, kde se setkali s předsedou, s kterým vedli krátký rozhovor o záměrech studentů. Když předseda zjistil, že chtějí projednávat podmínky na podporu současných požadavků stávkujících studentů, vyzval je, aby z podniku odešli. Před odchodem prohlásili, že přijdou dne 23. 11. 1989 znovu.

Dne 23. 11. 1989 v 16,00 hod. požadují studenti gymnázia Hlučín, okr. Opava, prostřednictvím svého stávkového výboru zpřístupnění

sportovní haly v Hlučíně, kde hodlají uspořádat mítink pro studenty hlučinského gymnázia. Řediteli gymnázia sdělili, že si přizvou mluvčí, které si sami zvolí, a dále neustanoveného kněze. MěNV Hlučín neholdá sportovní halu zpřístupnit a je navrhováno, aby příští týden ve středu byli studenti pozváni do kulturního domu, kde bude možno vést dialog s představiteli města a strany, případně i oficiálním církevním hodnostářem.

Dne 23. 11. 1989 se připravuje stávka poštovních doručovatelek Spojů Opava z důvodu, že nevychází denní tisk Mladá fronta.

Technická inteligence VŽSKG Ostrava ve své většině odsuzuje zá-
krok pořádkových jednotek v Praze. Toto jejich stanovisko bylo do značné míry ovlivněno tím, že ihned po události nebylo k tomu zaujato stanovisko. Je rozšířen názor, že pokud by bylo vydáno oficiální stanovisko, „rozvrtaly by se vášně“ a nedošlo by k masovému vystoupení. Cizinci, kteří přijíždějí do podniku obchodně, zaujali názor^c, že je to nezajímá. Vývoj v ČSSR hodnotí z pohledu obchodníků, kteří mají zájem, aby v socialistických státech byl pořádek, protože každý nepořádek narušuje jejich obchodní zájmy.

Pracovníci Dolu Ostrava odmítli připojit se k výzvě studentů. Nepočítá se se žádnou stávkou a na den 27. 11. 1989 je plánována normální těžba. Nebyly zjištěny jakékoliv snahy o uskutečnění stávky. Pracovníky dolu je však kritizován postoj Čs. televize, která dosud nezveřejnila dokumenty z demonstrace ze dne 17. 11. 1989, a rovněž nebyly zveřejněny podmínky, za kterých ke kritizovanému zákroku příslušníků SNB došlo.

Na Dole P. Cingr se všeobecně diskutuje o situaci, která se v ČSSR vytvořila. Kolektiv se rozdělil na dvě skupiny. Většina dělníků odsuzuje jednání studentů a hlavně jejich výzvy ke stávkám. Jsou přesvědčeni, že řada studentů ani neví, co je touto akcí sledováno, a je s nimi manipulováno různými živly. Druhá část dělníků souhlasí s činností studentů a hodnotí kladně jejich otevřené vystoupení proti zásahu pořádkových sil a proti vedoucí úloze KSČ. Všeobecně je rozšířen názor, že toto vystoupení muselo být předem dlouhodobě připravováno a čekalo se pouze na záminku, kterou se nakonec stal zásah pořádkových jednotek. Dělníci se nehodlají zapojit do stávkového hnutí ani do generální stávky dne 27. 11. 1989.

Dělníci závodu Koksovna s. p. NHKG Ostrava nesouhlasí s postupem studentů a divadelních umělců. Jsou přesvědčeni, že v naší společnosti je spousta nedostatků, které je třeba okamžitě řešit, ale jinou, především klidnou cestou. Jakékoliv rozbroje a jitření nálad rozhodně nepovede k žádoucímu výsledku. Na zákrok Bezpečnosti dne 17. 11. 1989 jsou však rozdílné názory.

Dne 22. 11. 1989 v 10,15 hod. byl vylepen na vstupních dveřích do haly žst. Ostrava-Vítkovice leták – plakát s textem: „Lidi, pomozte studentům. Nebuďte apatičtí, mluvte v 17,00 hod. v Ostravě.“

Plakát byl sundán pracovníci zavazadlového tranzitu uvedené žst.

Dne 22. 11. 1989 byly v prázdném přistaveném vlaku k odjezdu na lince Bohumín-Čadca nalezeny 2 letáky, na kterých bylo Provolání vysokoškolských studentů [k] dělníkům a rolníkům v ČSSR a Prohlášení studentů pražských vysokých škol. Šetřením bylo zjištěno, že v současné době jezdí ve vlacích skupiny mladých lidí, kteří ovlivňují cestující a pracovníky ČSD.

Mezi pracovníky ČSD Ostrava se hovoří o tom, že strojvedoucí Lokomotivního depa Praha, bývalí členové FLČ, mají v úmyslu začít vyvíjet činnost zaměřenou na spojení se stávkujícími studenty VŠ a k obnovení činnosti bývalé FLČ.

Dne 22. 11. 1989 proběhlo ve s. p. NHKG Ostrava na PV SSM setkání se zástupci stávkového hnutí studentů VŠB, kteří se snažili získat podporu jejich požadavků a stávkové činnosti. Při diskusi nedokázali zástupci stávkového výboru obhájit své současné stanovisko předkládané ÚV SSM (rezoluce o 10-ti bodech) a vůbec nechápali rozsah případných dalších následků svého negativního jednání. Bylo jim jednoznačně sděleno, že v rámci NHKG nemohou čekat žádnou podporu ze strany pracujících a členské základny SSM. Ze strany stávkujících bylo sděleno, že cílem jejich rozhovoru není nabádání ke stávce, ale pouze sondáž názorů pracujících k podpoře jejich požadavků a současné činnosti.⁵

Dne 22. 11. 1989 probíhaly u Městské telekomunikační správy Ostrava⁶ volby do ZV ROH. Volební komisi bylo sděleno, že celá stavební četa mistra KUPCE se nedostaví k volbám. KUPEC se v dopoledních hodinách dostavil k volbám a uvedl, že volí sám a jeho podřízení odmítli jít volit a vyhrožovali stávkou. V daném případě se jedná o mladé lidi. Do 14,00 hod. uvedený kolektiv neodvolil.

Dne 22. 11. 1989 se mezi zaměstnanci ČSAD Ostrava hovořilo o tom, že k vyjasnění situace v Praze dne 17. 11. 1989 očekávají opožděné vystoupení funkcionářů FMV, kteří by na filmovém záznamu z demonstrace ukázali opodstatněnost zásahu pořádkových sil. Současná nečinnost nahrává silám, které prohlašují zákrok pořádkových jednotek za brutální a tím udržují společenské napětí.

Členové KSČ pak očekávají stanovisko kompetentních představitelů ÚV KSČ – veřejně v tisku či jen vnitrostranicky – k posledním vystoupením člena ÚV s. MOHORITY. Členům KSČ není jasné, zda k uvedeným vystoupením byl pověřen ÚV KSČ, nebo bez jejich vědomí využil situace k laciné popularitě mezi mládeží. Zde by se ÚV KSČ měl jasně vyjádřit a přijat [!] opatření k jednotě ÚV KSČ.

Rovněž se vyskytly hlasy, aby vláda neuvolnila ministra vnitra ČSSR jako odpovědného činitele za zásah pořádkových jednotek v Praze. Mohlo by dojít k obdobné situaci jako v roce 1968, kdy po

strahovských událostech odstoupil dosavadní MV a do funkce nastoupil PAVEL,⁷ který svou činností rozložil SNB.⁸

Náčelník KS SNB Ostrava:
za: pplk. JUDr. NAGLÍK Mir.

^a Tato DSZ existuje i ve strojopisné verzi.

^b Č. j. OS-00300/ASO-182-89. Vlevo ostravské razítko, došlo 23. XI. 1989 v 17.40 hod., číslo zprávy 11125. Vpravo rukou připsáno „s. KABELE, KNÍŽEK“, k tomu jsou připojeny jejich vlastnoruční podpisy, nad tím razítkem „5“; pod tím razítko II. správy ŠNB, došlo 24. XI. 1989, č. j. CB-0037-347/03-89, přílohy 0.

^c Ve strojopisné verzi je místo „názor“ uvedeno „postoj“.

¹ V problematice „krajská odborová rada“ byl 23. 3. 1981 1. odd. II. odb. S-ŠtB Ostrava zaveden OBS „FRONTA“, reg. č. 24452: zničen v prosinci 1989 („Sk – 584/89“). Na úrovni okresů byla problematika „okr. odb. rada“ sledována v následujících OBS: od 15. 4. 1981 O-ŠtB Bruntál v OBS „RADA“ s reg. č. 24515 (zničen v prosinci 1989 – „Sk 152/89“), od 21. 4. 1981 O-ŠtB Šumperk v OBS „RADA“ s reg. č. 24519 (zničen v prosinci 1989 – „Sk 169/89“), od 21. 4. 1981 O-ŠtB Nový Jičín v OBS „RADA“ s reg. č. 24529 (zničen v prosinci 1989 – „Sk 293/89“), od 21. 4. 1981 O-ŠtB Opava v OBS „RADA“ s reg. č. 24530 (zničen v prosinci 1989 – „Sk 245/89“), od 21. 4. 1981 O-ŠtB Přerov v OBS „RADA“ s reg. č. 24531 (zničen v prosinci 1989 – „Sk 439/89“), od 28. 4. 1981 O-ŠtB Karviná v OBS „RADA“ s reg. č. 24550 (zničen v prosinci 1989 – „Sk 878/89“), od 4. 5. 1981 O-ŠtB Vsetín v OBS „RADA“ s reg. č. 24556, od 20. 5. 1981 O-ŠtB Olomouc v OBS „RADA“ s reg. č. 24598 (zničen v prosinci 1989 – „Sk 245/89“), od 2. 6. 1981 O-ŠtB Frydek-Místek v OBS „RADA“ s reg. č. 24626 (zničen v prosinci 1989 – „Sk 385/89“).

² Stranické orgány byly zřejmě urychleně informovány, viz Je možné věřit každému? Nová svoboda 24. 11. 1989, roč. 45, s. 2.

³ Myslí se Alois Indra: tato chyba zůstala i ve strojopisné verzi.

⁴ K objektu „Vagónka Studénka“ byl 23. 4. 1976 O-ŠtB Nový Jičín zaveden OBS „VAGONKA“, reg. č. 20024: skartace v registru nevyznačena.

⁵ Tento odstavec byl použit pro zpracování 4. odstavce části „Názory a nálady obyvatelstva“ DSZ FMV č. 182 z 24. 11. 1989, předcházející odstavec pro zpracování 19. odstavce části „Nepřátelská činnost“ téže DSZ. Srovn. pozn. 1 dok. 6a.

⁶ Problematika „Spoje a telekomunikace v kraji Ostrava“ byla 14. 7. 1970 7. odd. II. odb. S-ŠtB Ostrava administrativně podchycena v OBS „SPOJE“, reg. č. 12689: skartace na 3. odd. III. odb. téže správy v registru nevyznačena.

⁷ K osobě Josefa Pavla (1908) byl 7. 11. 1972 3. odd. 2. odb. II. S-FMV zaveden SS, reg. č. 4424 („ze styku 2215/18“): k 16. 5. 1973 je v řádce z registru uvedeno „zemřel v dubnu 1973“, 16. 8. 1973 archivován 2. odd. téhož odboru pod a. č. 629075.

⁸ Tento a předcházející 2 odstavce byly použity pro zpracování 2. odstavce části „Názory a nálady obyvatelstva“ DSZ FMV č. 182 z 24. 11. 1989. Srovn. pozn. 1 dok. 6a.

130d

1989, 23. listopadu, Ostrava. – Zaslání textů letáků nalezených v Ostravě.

[...]^a

Věc: Zaslání nálezu letáků v Ostravě

Ve večerních hodinách dne 23. 11. 1989 byl na území Ostravy zjištěn výskyt letáků ve znění:

Studenti Ostravy, Prahy, Brna, celé ČSSR,
kdo vás vede ve stávce?

Podívejte se objektivním náhledem na členy stávkových výborů. Jde o studenty, kteří se neosvědčili ani u nás v podnicích na praxi. Jde o asistenty, kteří nedovedou pracovat, ale jen kecat.

Proč věříte potomkům bývalých kapitalistů, jako je Havel a spol., proč věříte umělcům, pro které je životním krédem hromadění majetku. Pokud se neuklidníte, vyjdeme proti vám do ulic. My – havíři, hutníci a ostatní pracovníci v průmyslu a službách. Až budete bez světla a tepla, chuť do stávkování vás přejde. Dále na vás dělat nebudeme (vykřičník).

Nezávislé dělnické hnutí
Ostrava

Dělníci a rolníci (vykřičník)

Kdo potřebuje STÁVKUJÍCÍ divadla?
My, nebo herci?

Vzhledem k tomu, že svévolně zrušili divadelní představení pro dárce krve, pro naše děti, pro dojíždějící pracující z jiných okresů našeho kraje,

VYZÝVÁME VŠECHNY DĚLNÍKY, PRACOVNÍKY JZD A POKROKOVOU INTELIGENCI

k bojkotu divadel, které dnes svévolně v Ostravě stávkují.

Bojkot vyhlásíme prozatím do konce roku 1989. Prosazujte zrušení

předplatného na svých odborových orgánech a žádejte vrácení finančních prostředků.

Čekejte naše další výzvy a informace.

Nezávislé dělnické hnutí

Ostrava

Uvedené zasíláme pro vaši informaci a využití.

Náčelník S-StB Ostrava:

z rozk. mjr. ing. PETR Mir.¹

^a Č. j. OS-001899/3-01-89. Jako adresát je uveden náčelník 80. odboru I. správy SNB a II. správa SNB. Vlevo ostravské razítko, došlo 23. XI. 1989 ve 22.50 hod., číslo zprávy 11143. Vpravo razítko II. správy SNB, došlo 24. XI. 1989, č. j. CB-0037-345/03-89; od něho vpravo rukou připsáno „KABELE“, k tomu je připojen jeho vlastnoruční podpis.

¹ Miroslav Petr (1937) nastoupil 1. 2. 1959 jako referent 1. odd. VII. odb. ke KS MV Olomouc, do konce února 1964 příslušníkem VB S-VB Ostrava, 1. 3. 1964 se stal referentem (1. 9. 1966 SR) O-StB Karviná, 1. 1. 1975 náčelníkem 1. odd. III. odb. S-StB Ostrava, 1. 3. 1978 zástupcem náčelníka III. odb. téže správy, 1. 3. 1981 pověřen funkcí náčelníka téhož odboru, 1. 9. 1981 jmenován náčelníkem III. odb. S-StB Ostrava, od ledna do února 1987 absolvoval kurz náčelníků odborů „po linii kontrarozv. ochrany ekonom.“ při VŠ FED V-StB SSSR v Moskvě, 1. 2. 1988 se stal zástupcem náčelníka S-StB Ostrava, 15. 2. 1990 odvolán z funkce a 30. 6. 1990 uvolněn ze služebního poměru příslušníka SNB.

130e

1989, 23. listopadu*, Ostrava. – Denní situační zpráva – dodatek č. 1.^a

[...]^b

Věc: Denní situační zpráva za den 23. 11. 1989 – dodatek

Na UP v Olomouci došlo na nátlak studentů z Prahy k odstranění dosavadního studentského výboru novým, podstatně radikálnějším, jenž prosazuje do studentských požadavků myšlenku pravicových sil, aby tito lidé mohli ovlivnit dělníky v továrnách. Studenti z Prahy byli vybaveni 3 – 4 vozy pražské autoškoly, jimiž objíždějí podniky okresu Olomouc. Pod vlivem pražských studentů dochází stále k aktivnějšímu zapojení mluvčího CH-77 ing. HRADÍLKA do akcí studentů v Olomouci.^c

Rozporuplné informace především rozhlasu a televize vyvolávají značnou rozladěnost i mezi komunisty, jimž stále více schází konkrétní stanovisko stranických představitelů, kteří by měli zintenzivnit své vystupování ve sdělovacích prostředcích a poukazovat na zneužití těchto událostí pravici k rozkladu společenského systému v ČSSR. Pokud se postoj vedoucích představitelů nezintenzivní, zejména ve sdělovacích prostředcích, dojde postupně pod narůstajícím vlivem pravice k rozkladu společnosti.

Současné důvody a nynější stav složité situace vyvolané studenty lze spatřovat především v sociální nejistotě studentů a podmínkách pro studium. Jedná se o dlouhodobě vlekoucí se problémy studentů, které dosud nikdo neřešil a které naopak byly vždy použity proti nim. Jedná se především o nejistoty v oblasti možného zvýšení poplatků za využívání VŠ kolejí a stravy studentů. Poté vlekoucí se problém kolem nedostatku učebních pomůcek, skript a pod. A především pak bílá místa v našich dějinách (léta 1950-62), na tyto otázky jim nechce nikdo odpovídat. Toto bylo hlavní záminkou pro nynější situaci a událost v Praze byla již jen záminkou vystoupení studentů, které by dříve či později stejně vzniklo. Pedagogy ve většině případů je současně forma stávky, kterou studenti použili, odsuzována. Důvody, které je k tomu vedly, jsou však oprávněné, neboť se o nich již dlouho hovořilo a po dobu několika let nebylo nic řešeno.

Jako jediný možný prostředek pro likvidaci stávkového hnutí je nutné vyjasnění mezi studenty a vedením školy otázek, jež se týkají přímo studentského života. Je nutno vybrat pedagogy, kteří mají důvěru studentů, a tito je mohou vrátit zpět do školy. Je odhadováno, že aktivních studentů v stávkovém hnutí je 15 – 20 procent, ostatní jsou

jen účastni. Z toho asi 5 procent studentů je ochotno hnát stávkou do krajností (výtržnosti atd.). Studenty je zapotřebí v rámci besed s vedením rozdělit do menších skupin, které jsou pak již bez organizátorů bezbranní.

V s. p. Kovohutě Břidličná skupina osob z výpočetního střediska hovoří, že půjdou do stávkou a s nimi provozy 2 a 3, což činí na první směně cca 300 osob, t. j. 15 procent zaměstnanců podniku.

V s. p. Strojovnit Krnov jsou zjišťovány výzvy ke stávkám v provozu 02 – 411 osob, 03 – 115 osob na prvních směních. Organizátoři na provozu 03 jsou zjištěni. Zda se k nim dělníci přidají, dosud není potvrzeno.

V s. p. Lisovny nových hmot Vrbno pod Pradědem¹ učni 2. ročníku požádali vedení podniku o vysvětlení zásahu Bezpečnosti v Praze. Vedení na dialog přistoupilo a učni byli uklidněni a vysvětlení přijali. V dělnickém prostředí nejsou zjišťovány poznatky o výzvách ke stávkám.

Dne 23. 11. 1989 v 03.45 hod. bylo hlídkou OO VB Zábřeh na Moravě zjištěno vylepení 3 ks letáků v prostoru zastávky ČSD a ČSAD tohoto znění: „Kardinál František Tomášek všemu lidu Československa“ a „Prohlášení vysokoškolských studentů“. Při zajišťování letáků byla provedena perlustrace studentů DIVIŠ Jan, nar. [...] 1970, Štědrákova Lhota [...], okr. Šumperk, student ČVUT Praha, a KRMELA Radomír, nar. [...] 1970, bytem Bohutín [...], okr. Šumperk, student ČVUT Praha. U každého z nich bylo zjištěno větší množství letáků následujících názvů: „Všeobecná informace pro spojky VŠ, Svědecká výpověď Praha 20. 11. 1989, Svědectví, závěr reportáže ze studentské demonstrace, Svědectví jedné z účastnic pražských pátečních událostí, Prohlášení vysokoškolských studentů, František kardinál Tomášek všemu lidu Československa, Provolání vysokoškolských studentů k dělníkům, rolníkům ČSSR, Svědectví z minulých dnů, Osm pravidel dialogu, Fotokopie fotografií z manifestace se zasahujícími příslušníky VB“. Uvedený materiál byl studentům odebrán a po vyčtení byli propuštěni.

Dne 23. 11. 1989 byly v Olomouci zjištěny letáky formátu A-4, kde je rukou pastelkou zelené barvy napsáno sdělení: „23. 11. 1989 od 07.00 hod. v 'U' klubu proběhne veřejné promítání filmu o pátečních událostech v Praze.“

Nebylo zjištěno, zda v uvedené době promítání proběhlo.

Dne 22. 11. 1989 se do k. p. Tesla Litovel dostavil jistý PISTORIUS, student žurnalistiky v Praze, s dosud neustanovenou ženou. Jmenovaní si vynutili rozhovor s předsedou CZV KSČ a předsedou ZO SSM a údajně s bývalým ředitelem podniku. Obsah rozhovoru dosud není znám.

V dopoledních hodinách dne 23. 11. 1989 přišli do k. p. Unex Uničov muž a žena, kteří se dožadovali jednání s představiteli svazácké

organizace, kterou seznámili s průběhem pražských událostí ze dne 17. 11. 1989, a prohlásili, že mládež bude trvat a vynutí si na federální vládě otevřeně jednání za účasti CH-77 a dalších nelegálních iniciativ při přímém vysílání Čs. televize. V těchto osobách byli zjištěni KYSELÁ Vladislava, nar. [...] 1965, zaměstnaná Krajská prokuratura Ostrava, bytem Nová Hradečná [...], okr. Olomouc, a Adolf MILOŠ,² nar. [...] 1968, bytem Libina [...], okr. Šumperk, studující UP Olomouc.

Dne 23. 11. 1989 ve 22.00 hod. má proběhnout v hale UP Olomouc vystoupení písničkářů PLÍHALA³ z Olomouce a NOHAVICI z Ostravy a současně se uskutečnit mítink studentů UP spolu s CH-77 a ostatními nelegálními strukturami. Cestou rektora UP bylo provedeno opatření k zavření haly, hala jim nebude zapůjčena.

Dne 23. 11. 1989 v dopoledních hodinách zahlédla členka předsednictva OV KSČ na ulici 17. listopadu v Olomouci, jak dva muži vylepují plakát s protistátním obsahem. Po vylepení nastoupili do osobního vozidla SPZ OCD-46-36 a ujeli. Po ustanovení majitele vozidla bude provedeno odpovídající opatření.

V Třinci na různých prodejnách bylo nalezeno 5 letáků vyzývajících ke shromáždění veřejnosti na neděli dne 26. 11. 1989 v 15.00 hod. před Společenským domem v Třinci. Ve Frýdku-Místku v telefonní budce na nám. VŘSR byl nalezen leták vyzývajících obyvatele města k účasti na Občanské fórum, které se má uskutečnit dne 24. 11. 1989 v 17.00 hod. na nám. VŘSR ve Frýdku-Místku.^d

V gymnáziu G. Klimenta ve Frýdlantě n. O. se dne 23. 11. 1989 v tělocvičně školy uskutečnilo shromáždění asi 400 studentů k dialogu s vedením školy a pracovníky MěNV. Shromáždění byl rovněž přítomen dosud neustanovený vysokoškolák z Prahy, který studenty vyzýval ke generální stávce dne 27. 11. 1989.

V Inspektě Ostrava je rozšířena informace, že generální stávka se uskuteční dne 24. 11. 1989. Zdroj této informace není znám.^e

Dne 22. 11. 1989 v průběhu „dialogu“ studentů Pedagogické fakulty Ostrava s profesory vystoupil také blíže neustanovený JANOUŠEK z filozofické fakulty Praha, který přečetl petici na protest proti „brutalitě policie vůči studentům“ a v projevu vyzval ostravské studenty, ať vydrží v boji za správnou věc.

Dne 22. 11. 1989 vystoupil na manifestaci na nám. Lidových milicí v Ostravě pracovník Čs. televize Ostrava⁴ VÁLEK Stanislav, nar. [...] 1963, bytem Kroměříž, který se představil a jménem Čs. televize vyslovil studentům podporu.

Pracovníci Čs. televize Ostrava jsou nespokojeni s přístupem vlády a stranických orgánů k současným projednávaným problémům. Jsou přesvědčeni, že strana i vláda se stáhly, aby nemusely reagovat na požadavky studentů, a vyčkávají, jak celá tato záležitost dopadne. Jsou přesvědčeni, že tento postoj se negativně odrazí na postoji národa, který očekává od vlády i stranických funkcionářů vysvětlení,

pokud budou zastávat i nadále vyčkávací stanovisko, hrozí nebezpečí, že do vedení společnosti se dostanou stoupenci CH-77 a strana ztratí své vedoucí postavení ve společnosti. Je kritizováno vystoupení ss. JAKEŠE a PÍTRY, kteří nenašli srozumitelnou řeč, kterou by vysvětlili závažnost současné situace v ČSSR. Pouze třiminutový rozhovor nemůže stačit k tomu, aby byl národ uklidněn. Očekávají, že vystoupí prezident republiky, předseda vlády a generální tajemník ÚV KSČ, kteří by srozumitelnou formou, a ne diplomatickými obraty vysvětlili lidem závažnost situace a současně vytyčili program, který by tuto situaci řešil.

Mezi pracovníky Čs. televize je rozšířena fáma, že dne 22. 11. byl sovětskou stranou poslán zpět do ČSSR s. FOJTÍK, aby byl nápomocen při obnovování klidu a pořádku. S. FOJTÍKOVÍ bylo údajně sděleno, že pokud se situace v ČSSR neuklidní, zveřejní sovětská strana dokumenty týkající se roku 1968 včetně materiálů kompromitujících některé členy vlády.

Dne 23. 11. 1989 v 08.00 hod. se uskutečnilo na nám. Lidových milicí v centru Ostravy shromáždění studentů, kterého se zúčastnilo cca 500 osob. Převážně se jednalo o vysokoškolské studenty. Na tomto setkání vystoupila jménem studentů lékařské fakulty z Bratislavy představitelka stávkového výboru, která přítomné informovala o situaci na bratislavských VŠ a vyzvala studenty k nedůvěře sdělovacím prostředkům. V závěru vyzvala fórum k podpoře představitel nezávislého hnutí J. ČARNOGURSKÉHO.

O situaci v Praze sdělil student 4. ročníku lékařské fakulty UK, že oproti situaci v Ostravě a jiných městech panuje v Praze jednota mezi studenty, umělci, dělníky a inteligencí, která je umocňována podporou dělníků některých pražských podniků (ČKD).

Zástupce kolektivu pracovníků VÚ VŽSKG ing. FIALA informoval shromáždění, že ve VÚ se svým podpisem připojilo 50 pracovníků ke stávce studentů. Dále prohlásil, že dne 27. 11. 1989 se tito připojí ke generální stávce.

Dosud neustanovený představitel stávkového výboru VŠB Ostrava vystoupil s konkrétními požadavky studentů, ve kterých byla mimo jiné výzva k odvolání z funkcí ss. HUSÁKA, JAKEŠE, INDRY, ZAVADILA, FOJTÍKA a HOFMANA, a opětovně požadoval prošetření zázkroku ze 17. 11. 1989.

Téhož dne stávkový výbor VŠB Ostrava vylákal rozmnožovací přístroj Ormig, na kterém rozmnožili petice a různá prohlášení. Po zasedání stávkového výboru má dojít k rozhodnutí, zda tento služební rozmnožovací přístroj v případě vyhlášení okupační stávky bude násilím odebrán stávkovým výborem, který zatím působí ve složení: Vladimír HŘEBÍČEK (1963), asistent VŠB na Ústavu marx.-leninismu, PaedDr. Jiří SEGET (1940), odborný asistent VŠB, a Miroslav KOS (1969), student 3. ročníku – předseda stávkového výboru.

Dne 23. 11. 1989 vydala Nová svoboda prohlášení některých studentů VŠB,⁵ které je chápáno vedením školy i veřejností velmi pozitivně. Skupina studentů se aktivně angažuje proti protisocialistickým náladám a je ze strany stávkového výboru terčem šikan a výhrůžek.

Kromě uvedeného rozmnožovacího zařízení jsou na škole další, a to u Vlastimila VAJNARA, studenta VŠB (počítač s tiskárnou na koleji VŠB), u LIŠKY Stanislava a Tomáše DUDKA totéž zařízení.

Koleje VŠB a PF Ostrava intenzivně navštěvuje a agituje ing. HONĚK⁶ z Hlučína. Jedná se o člena Čs. strany socialistické a bývalého studenta VŠB.

Dle vyjádření VŠB a PF Ostrava je stávkové hnutí na obou školách řízeno z Prahy. Za tímto účelem působí na „A“ klubu VŠB stávkový výbor a asi 12 emisarů z vysokých škol v Praze (DAMU, FAMU, AMU, UK filozofická fakulta). Při styku se studenty se všichni oslovují slovy „přítel, kamarád, spojenec“. Nedochozí k vyzrazování křestních jmen a příjmení.

Studenti vysokých škol v Ostravě usilují o vydání prohlášení, která jsou konkrétně koncipována k odchodu zkorumpovaných činitelů KSČ, ministerstva vnitra a dalších. Tyto požadavky hodlají prosadit ke zveřejnění ve sdělovacích prostředcích.

Stávkový výbor na PF v Ostravě pracuje ve složení: Ivo KALETA (1967), student 3. ročníku – předseda, Ivan MOTÝL (1967), student 3. ročníku, nejaktivnější organizátor mítinků, MIKETOVÁ Lenka (1969), studentka 3. ročníku, SVOBODA Tomáš (1968), 4. ročník – aktivista mítinku na kolejích v Hladnově, a Josef KOVARÍK (1969), 2. ročník – aktivista mítinku v Hladnově.

Dne 23. 11. 1989 navštívili n. p. Rudné doly – Ocelové stavby Jeseň⁷ ve 12.50 hod. studenti ČVUT Praha – stavební fakulta TLAPÁKOVÁ Hana, ŠVANTNEROVÁ Martina, ŠVRČKOVÁ Radmila a ŠKALOUD Jan, kteří požadovali vstup do podniku Rudné doly – Ocelové stavby s tím, že budou hovořit k dělníkům. Uvedli, že budou diskutovat k odsouzení zákroku pořádkové jednotky, ke změně Ústavy s tím, že musí být vyjmuta „hlavní úloha KSČ“, změna volebního systému a demokratické volby, a rovněž chtěli dělníky vyzvat ke generální stávce. Na podkladě těchto požadavků byli ředitelem ze závodu vykázáni. Kromě tohoto navštívili podnik Rudné doly – Lipová-lázně, kde nebyli vrátným vůbec přijati.

Ve 13.00 hod. dne 23. 11. 1989 studenti UP Olomouc vyvěsili na vývěskový stojan před rektorátem fotografie ze zákroku pořádkových sil v Praze dne 17. 11. 1989, fotografie z demonstrací v Olomouci, dvoustránkové pokyny – Jak se chovat v případě zákroku příslušníků SNB a další prohlášení studentů. V dopoledních hodinách poté studenti zhotovili velké množství letáků, plakátů a prohlášení k dělníkům, které ve 14.30 hod. početné skupiny se vydaly do závodů tiskoviny vyvěšovat.

Členové Státního divadla O. Stibora v Olomouci a stávkový výbor tohoto divadla požadují využití zvukové techniky. Stávkový výbor studentů UP Olomouc využívá z vyčleněných místností pro jejich činnost telefonní klapky ústředny filozofické fakulty UP, kterou měl přidělen lektor anglického jazyka na UP (klapka 141), ze které je možné přes „0“ a předčíslí telefonovat do různých států světa.

Dne 23. 11. 1989 v 17.00 hod. se má uskutečnit v Havířově demonstrace, kde se má údajně jednat s pracovníky Rekultivace Havířov, Plynárna Havířov a Dolu Dukla.

Dne 24. 11. 1989 v 17.00 hod. se má uskutečnit demonstrace v Českém Těšíně před Těšínským divadlem.^e

Dne 23. 11. 1989 bylo zjištěno, že v tzv. „U“ klubu v Olomouci jsou opakovaně promítány videozáznamy ze zásahu bezpečnostních sil ze dne 17. 11. 1989 v Praze. Stávkový výbor UP Olomouc má v současné době 10 členů, z nichž nejreakčnější jsou zástupci filozofické fakulty. Nejumírněnější jsou z přírodovědecké fakulty. V 11.15 hod. přijal stávkový výbor studentů 4 body „Občanského fóra“ v Praze a tím hodlá redukovat 12 bodů na následující:

1. okamžité odstoupení všech členů ÚV KSČ, kteří se podíleli na intervenci vojsk v roce 1968 a 20 let zotročení národa
2. propuštění všech vězňů „svědomí“ a všech zadržených po 17. 11. 1989
3. okamžité vyšetření „masakru“ ze dne 17. 11. 1989 v komisi Federálního shromáždění ČSSR, která bude zbavena osob poplatných režimu
4. svoboda tisku.

Ve 13.00 hod. bylo vyvoláno jednání se studenty z iniciativy rektora. Další jednání má proběhnout ve 20.00 hod. a ve 22.00 hod. Stávkový výbor požadoval rozmnožovací stroj, maximální množství papíru, 2 telefonní linky včetně mezinárodní, čl. státní vlajky a 7 místností. Do současné doby jim byly vyčleněny 3 místnosti v předním traktu filozofické fakulty, kde studenti organizují tzv. okupační stávku a zabírají vstup osobám do uvedených prostorů.

Dne 23. 11. 1989 v 17.00 hod. má proběhnout na nám. Kl. Gottwalda v Přerově shromáždění studentů s následujícím průvodem městem a poté uskutečnění mítinku na zimním stadionu. K hlavním organizátorům akce patří signatář CH-77 Vladimír HUČÍN z Přerova, který dne 22. 11. 1989 vnesl na MěNV Přerov oficiální požadavek uskutečnění této akce. Ve svém požadavku mimo jiné uvedl, že na tomto shromáždění [vystoupí] mluvčí CH-77 ing. Tomáš HRADÍLEK.

Na gymnáziu v Hranicích došlo k rozšíření výzvy vysokoškoláků. K aktivním studentům patří TESAŘ a RICHTÁŘ, kteří jsou zřejmě podněcováni k činnosti mluvčím CH-77 ing. HRADÍLKEM. Mezi studenty gymnázia se snažil různé výzvy rozšiřovat student DAMU RO-

REČEK Tomáš, nar. [...] 1967. Výzvy byly zhotoveny na počítačových tiskárnách.

Dne 22. 11. 1989 na pedagogické škole v Přerově požadovaly 2 žákyně školy KRAJČOVÁ Gabriela, nar. 1971, bytem Olomouc, a RYŠLINKOVÁ Jana, nar. 1972, bytem Olomouc, aby se nevyučovalo, ale diskutovalo. V této souvislosti předčítaly před dalšími žákyněmi článek v Mladé frontě. Tyto studentky dne 22. 11. 1989 sepsaly petici s těmito body:

1. Žádají ministryni školství, aby dala přešetřit události ze dne 17. 11. 1989,
2. aby veřejnost byla seznámena s výsledky šetření,
3. aby ministryně školství zajistila podmínky, aby žáci se nemuseli bát říci, co si myslí,
4. aby se pedagogové nemuseli bát říct, co si myslí.

Náčelník KS SNB Ostrava:

za: pplk. JUDr. NAGLÍK Mir.

^a Tento dodatek k DSZ existuje i ve strojopisné verzi.

^b Č. j. OS-00300/ASO-182-89. Vlevo ostravské razítko, došlo 24. XI. 1989 ve 2.15 hod., číslo zprávy 11148. Vpravo razítko II. správy SNB, došlo 24. XI. 1989, č. j. CB-0037-348/03-89, přílohy 0, a „VYTĚŽENO AO“.

^c Od předložky „v“ v poslední větě odstavce vede čára k rukou psanému přípisu „NE!“ (?); tato věta je rukou zatržena a zprava je k ní připsáno „RI“.

^d Druhý větný celek tohoto odstavce je označen zvýrazňovačem a zprava je k odstavci rukou připsáno „RI“.

^e Celý odstavec je označen zvýrazňovačem a zprava je k odstavci rukou připsáno „RI“.

¹ K objektu „Lisovna nových hmot Vrbno“ byl 16. 9. 1971 O-StB Bruntál zaveden OBS „HMOTA“, reg. č. 13376: 15. 2. 1994 archivován pod a. č. OB 1630.

² Míni se Miloš ADOLF (v dálnopise je tedy chybně psáno proložené křestní jméno): tento omyl zůstal i ve strojopisné verzi.

³ K osobě Karla Plíhala (1958) byl 31. 1. 1985 O-StB Olomouc zaveden SPO „BRNKAL“, reg. č. 27741: 17. 1. 1986 převeden na SS, 15. 8. 1986 archivován pod a. č. AA 22498.

⁴ Rozpracování objektu „studio Čs. televize Ostrava“ bylo 18. 5. 1979 1. odd. II. odb. S-StB Ostrava zavedeno v OBS „TELEVIZE“, reg. č. 23060: zničen v prosinci 1989 („Sk 552/89“).

⁵ Viz Slovo skupiny studentů HgF VŠB. Nová svoboda 23. 11. 1989, roč. 45, s. 2.

⁶ K osobě Oldřicha Hoňka (1956) byl 4. 4. 1989 O-StB Opava zaveden SPO „NOHA“, reg. č. 31739: zničen v prosinci 1989 („Sk 200/89“).

⁷ K objektu „Rudné doly n. p. Jeseník“ byl 8. 2. 1977 O-StB Šumperk zaveden OBS „URAN“, reg. č. 20848: skartace v registru nevyznačena.

1989, 23. listopadu*, Ostrava. – Denní situační zpráva – dodatek č. 2.^a

[...]^b

Věc: Denní situační zpráva za den 23. 11. 1989 – dodatek

Dne 22. 11. 1989 došlo k pokusu kontaktu žáků gymnázia v Přerově studenty VŠ s cílem podnícení stávky na středních školách. Nezávisle na sobě gymnázium navštívili studenti PUCHALSKÝ Jakub, nar. 1969, student žurnalistiky, bytem Přerov, MICHÁLEK Libor, nar. 1968, student UP Olomouc, bytem Přerov, a blíže neustanovený ZÍTEK, údajně student UP Olomouc. Vedení školy přes žádost jmenovaných nepřipustilo přerušování vyučování a zajistilo dokumenty, které byly určeny studentům.

Dne 22. 11. 1989 byl na střední škole ekonomické v Přerově nalezen plakát s prohlášením studentů UP Olomouc, který obsahuje 12 bodů.

Dne 21. 11. 1989 byl navštíven delegací studentů ředitel střední průmyslové školy stavební v Lipníku n. B. Studenty vedl místopředseda MěNV SSM [!] v Lipníku n. B. SVOBODA Pavel, bytem Lipník, který prohlásil, že studenti jsou solidární s hnutím vysokoškolských studentů, a požadoval vést dialog s vedením školy. Ředitel školy jim oznámil, že tento mohou vést po ukončení řádného vyučování bez narušení výuky. Byl stanoven termín 22. 11. 1989 v 16.00 hod., kdy v klubovně MěV SSM v Lipníku n. B. se uvedený dialog uskutečnil za účasti vedení školy, MěV KSČ, MěNV a MěV SSM Lipník. Akce se zúčastnilo 35 studentů. Bez negativních jevů.

Dne 22. 11. 1989 ve 14.50 hod. byl ve VŽSKG Kojetín ve vývěsní skříňce SSM zajištěn leták, kterým členové SSM závodu vyzývají ostatní spolupracovníky a dělníky k podpoře požadavků vysokoškolských studentů a k účasti na generální stávce dne 27. 11. 1989. Výzvu do skříňky umístil předseda ZO SSM HYBNER Jiří, bytem Kojetín.

Dne 22. 11. 1989 navštívili v 09.30 hod. vysokoškolská studenty VÚ 5960 Přerov, kde se dožadovali rozhovoru s funkcionáři vojenského útvaru. Jednalo se o studenty ČVUT Praha fakulta jaderně fyzikální inženýrská – FRÝBERT Miroslav a VOJTKO Jan. Studenti požadovali podporu ČSLA při generální stávce.

Dne 22. 11. 1989 došlo v Přerově k vylepení 10 ks letáků s tzv. prohlášením vysokoškolských studentů dělníkům a rolníkům.

Na ČSD Přerov¹ byl doručen dne 21. 11. 1989 dopis odeslaný z Brandýsa, ve kterém na průklepovém papíře byl popsán průběh

demonstrace v Praze dne 17. 11. 1989. Podepsán heslem „Pravda nakonec zvítězí – skupina Slunce“.

Dne 23. 11. 1989 v 08.00 hod. na prodejním stánku na třetím nástupišti žst. Přerov výskyt letáku s prohlášením vysokoškoláků. Leták i přes zákaz ředitele vylepila zaměstnankyně RaJ Přerov VYKROČILOVÁ Dagmar, nar. [...] 1950, bytem Přerov, [...].

V noci z 22. – 23. 11. 1989 byl vyvěšen na stánek Zelenina u ČSD Přerov plakát s výzvou „Jde o hodně – nezklamte. Studenti UP“.

V obvodu žst. ČSD Přerov bylo do rána dne 23. 11. 1989 nalezeno 7 letáků s názvem „Výzva stávkujících studentů ke spoluobčanům“, „Provolání vysokoškolských studentů k dělníkům a rolníkům“, „Prohlášení studentů JAMU Brno“ a „Prohlášení vysokoškolských studentů“. Tyto letáky byly zhotoveny různou počítačovou technikou a rozmnoženy na cyklostylu.

V 01.30 hod. na vstupních dveřích do haly žel. stanice vylepil leták MRÁČEK Josef, narozen [...] 1932, bytem Přerov, [...], technik Sm drůbežářských závodů Přerov.

Dne 22. 11. 1989 byl zadržen a umístěn do CPZ mluvčí CH-77 ing. Tomáš HRADÍLEK z Lipníka n. B. Cílem opatření je zamezit jeho vystoupení dne 23. 11. 1989 na shromáždění v Olomouci a Přerově.

Dne 22. 11. 1989 bylo ve VŽSKG, závod 56 mostárna F.-Místek, zjištěno, že referent zásobování MATUŠEK Zdeněk,² nar. [...] 1960, bytem Fr.-Místek, [...], nechával podepisovat rezoluci odsuzující zárok pořádkových jednotek v Praze. Rovněž bez pozvání se zúčastnil besedy mezi předsedou CZV KSČ s. HAMPLEM a předsedou ZV ROH BARANEM, kteří besedovali s mládežníky o současné politické situaci. Tuto besedu nevhodnými výroky rušil.

Předseda svazácké organizace VP F.-Místek KÖNIG Vladimír, nar. [...] 1959, bytem Fr.-Místek, [...], s dalšími členy SSM zaslal na ÚV SSM do Prahy rezoluci, ve které se připojili k výzvě SSM s tím, že nesouhlasí se zákrokem PJ SNB v Praze.

Dne 23. 11. 1989 jsou zjišťovány poznatky k přípravě stávek v závodech Rudné doly Bruntál, Rudné doly Zlaté Hory a Unigo Zlaté Hory. Jsou prováděna aktivní politická opatření k zamezení těchto stávek.

V rámci okresu se vyskytlo jen několik letáků s požadavky studentů ke generální stávce a jeden závadový nápis.

Dne 23. 11. 1989 bylo na různých místech v okrese Fr.-Místek zaznamenáno 15 ks letáků a 4 nápisy zaměřené k podpoře současného stávkového hnutí studentů a výzvy ke generální stávce. Nejsložitější situace je v Pivovaru Nošovice, kde dokonce 30 procent zaměstnanců a 18 členů strany se vyjádřilo pro vstup do generální stávky. Obdobná situace je rovněž na Dole Staříč, kde signatář CH-77 ing. MIČKA³ a další 3 členové CH-77 aktivizují zaměstnance ke vstupu do generální stávky.

Dne 23. 11. 1989 se uskutečnil aktiv předsedů ZO KSČ a vedoucích funkcionářů okresu Fr.-Místek, na kterém bylo přítomno asi 650 osob a kde byl jednoznačně vyjádřen jednotný a odhodlaný postup k podpoře vedoucí úlohy KSČ.

Dne 22. 11. 1989 v bytě Dolores ŠAVRDOVÉ⁴ se setkali představitelé nezávislých iniciativ Ostravska BÍŇOVEC,⁵ GLAC, FIEDOR, NĚMČÍK⁶ a noví členové POPELKA a SACHR. Na tomto bylo rozhodnuto, že vůdčí osobností tzv. „Občanského fóra“ bude Jaromír GLAC, který dostal za úkol, aby společně s FIEDOREM, PISKOŘEM, NĚMČÍKEM a dalšími navštívili KV ČSS v Ostravě a představitele Čs. strany lidové a ve 20.00 hod. uskutečnili neformální besedu s ostravskými herci v Divadle J. Myrona. Představitelé nezávislých iniciativ nehodnotili současnou situaci příliš optimisticky. Vedoucí silou současného dění jsou mladí a nezkušení studenti, u kterých není záruka serióznosti. CH-77 a další iniciativy mají zájem využít této síly ve svůj prospěch, nemají však ve svém středu dostatečné množství zkušených a odborně fundovaných lidí. Z přítomných má nejlepší pozici mezi studenty Zbyněk POPELKA. Tento přítomně informoval, že studenti po neúspěchu svých aktivistů mezi dělníky změnili taktiku a do agitačních dvojic byli určeni studenti, kteří v ostravských závodech pracovali v rámci letní aktivity a mají tam známé dělníky. Okolo 20.00 hod. GLAC ve společnosti FIEDORA, PISKOŘE, NĚMČÍKA, SALZMANA, PALÁČKA a ještě několika dalších osob navštívili schůzi herců v Divadle J. Myrona. V úvodu této přednesl prohlášení pražského koordinačního výboru divadel herec FIŠAR. Poté vystoupil GLAC, který stručně informoval přítomné o programu a cílech „Občanského fóra“. Pak následovala neformální diskuse, která svědčila o upadajícím zájmu ostravských herců o stávkou a současné konfrontační dění. Zbytek setkání byl zaplněn promítáním videozáznamu převážně ze záběrů zahraničních kameramanů ze zásahu pořádkové jednotky v Praze. Zvlášť brutální zásahy byly promítány několikrát zpomaleně. Toto je zvukově doprovázeno vystoupením moderátora Čs. televize MORÁVKA, který informoval televizní diváky o klidném a bezkonfliktním průběhu pražských demonstrací. Celkově videozáznam působí silně emocionálně.

Stávkový výbor studentů UP v Olomouci do současné doby vybral údajně 40.000 Kčs. Rovněž bylo zjištěno, že studenti pozvali na večerní shromáždění do sportovní haly dne 23. 11. 1989 mimo PLÍHALA z Olomouce a NOHAVICI z Ostravy herce z Brna Bolka POLÍVKU.

Studenti ke styku se studenty z jiných měst používají zapůjčených vozidel z různých okresů, s kterými jsou schopni během dne navštívit Prahu, Brno, Bratislavu. Stávkový výbor zastává názor prodloužit stávkou o další týden. Část studentů chce jít již v pondělí do školy, druhá skupina chce pokračovat ve stávce. Nejagresivnější [!] se projevují studenti filozofické fakulty UP Olomouc.

V studentském klubu „U“ v Olomouci byla promítána videokazeta,

kteřá je komentována v anglickém jazyce a sestavena z různých záběrů působících tendenčně v tom, že jsou natočeny ze současných demonstrací (po 17. 11. 1989). Třikrát je opakován pouze jeden zá-
krok příslušníka pořádkové jednotky proti jedinci za použití obušku. Videozáznam komentuje doc. JARÁB,⁷ pracovník UP (vedoucí katedry anglistiky), který nepřipouští argumenty, nabádá k nesouhlasu se zá-
krokem a pod.

V závodě Prefa Olomouc inženýring 20 THP pracovníků hodlá jít dne 27. 11. 1989 do stávky. Závod Prefa v Gřibově hodlá stávkovat celý. V několika dalších podnicích Prefy si pracovníci hodlají vzít dne 27. 11. 1989 od 12.00 – 14.00 hodin náhradní volno, jiní dovolenou a někteří se hodlají zúčastnit stávky v Praze, např. HEGR Pavel,⁸ nar. [...] 1963, požárník, bytem Olomouc.

Rektor UP Olomouc upřesnil změnu termínu povolení shromáždění ve sportovní hale UP na dobu od 17.00 – 21.00 hod.

Dne 23. 11. 1989 v době od 17.00 – 18.00 hod. došlo ve Frýdku-Místku na nám. VŘSR ke shromáždění občanů v počtu cca 700 – 100 (1 000) osob. Dav zazpíval čs. hymnu a vztyčil čs. vlajku. Poté vystoupili 2 dosud neustanovení řečníci, kteří přednesli studentskou a divadelní rezoluci. Po těchto vystoupil další občan z davu, který vyzýval přítomné k vyčkávání, jaké budou výsledky zítřejšího pléna ÚV KSČ. Po tomto dav opětovně zazpíval čs. hymnu a pomalu se rozcházel, nedošlo k narušení klidu a pořádku.

Dne 23. 11. 1989 krátce před 17.00 hod. se sešlo v Ostravě na nám. LM a v přilehlých prostorách asi 3 500 osob, převážně z řad studentů a mládeže. Účastníci byli vybaveni transparenty s nápisy: „Svobodu, svobodu, Nevyhrajeme-li dnes, nevyhrajeme nikdy, Informovat“ a pod. Rovněž nesli portrét Gorbačova.

V průběhu shromáždění vystoupilo několik dosud neustanovených osob se známými požadavky. Bylo zaznamenáno krátké vystoupení signatáře CH-77 ŠAVRDOVÉ Dolores, která přítomné informovala o zadržení sig. CH-77 BÍŇOVCE a o údajné nevěstnosti ing. HRA-DÍLKA. Zároveň vyzvala účastníky, aby ji doprovodili na Bezpečnost. Dalším řečníkem byl její požadavek odmítnut.

Studenti na VŠB v Ostravě rozmnožují videokazetu ze zahraničních televizních společností pořízenou při zásahu pořádkových jednotek v Praze. Tyto kazety hodlají předávat do obchodů a restaurací k seznámení široké veřejnosti. V 19.00 hod. se přítomní začali rozcházet. Nedošlo k narušení klidu a veřejného pořádku.

Dne 23. 11. 1989 v době od 17.00 – 17.30 hod. proběhlo shromáždění osob v Zábřehu na Moravě na nám. Osvobození, kterého se zúčastnilo asi 600 lidí. Na tomto promluvil MUDr. MACEK, který citoval prohlášení kardinála TOMÁŠKA a dále se vyjadřoval k 10 bodům požadavků. Po 30 minutách se shromáždění v klidu rozešlo s tím, že bude uskutečněno další dne 24. 11. 1989 v 17.00 hod.

Dne 23. 11. 1989 v 17.40 hod. proběhla na tř. Rudé armády v Šumperku manifestace, které se zúčastnilo asi 600 osob, ke kterým hovořil MUDr. MACEK, který v Šumperku vyzýval občany ke klidu tím, že budou hovořit tři starší občané ze Šumperka, aby prý stále to nebyli jen mladí lidé. Nemají se vykřikovat žádná protistátní hesla a vše má proběhnout v klidu.

Dne 23. 11. 1989 v době od 17.00 – 17.45 hod. proběhla manifestace na nám. RA v Jeseníku, které se zúčastnilo asi 200 osob. K shromáždění promluvil student CHOCHOLA z České Vsi, který hovořil k prohlášení vysokoškolských studentů. Na obhajobu KSČ a SNB vystoupil MUDr. HOLEČEK. Po jeho projevu se manifestace rozcházela a přesunula se na ulici Kostelní, kde se sešlo asi 400 osob. Na tomto shromáždění k nim promluvil herec Ilja PRACHAŘ, herec VACULÍK k podpoře vysokoškolských studentů. Toto setkání probíhá doposud.

Dne 23. 11. 1989 v 17.00 hod. došlo ve Vsetíně na nám. Osvobození ke sročení asi 200 osob, zejména mládeže. Byly zapalovány svíce, rozvinula se čs. vlajka a heslo „Svobodné volby“. Vystoupilo několik studentů z vys. škol z Prahy, Olomouce a Ostravy, kteří přečetli rezoluce, výzvu k ozbrojeným složkám, prohlášení kardinála TOMÁŠKA k lidu, informace z Mladé fronty a podpůrné rezoluce některých podniků a institucí okresu Vsetín (OÚNZ,⁹ Autoservis Bobrky, Valašské hotely a restaurace a Kovex Hošťálková). V 18.00 hod. se shromáždění v klidu rozešlo.

Dne 23. 11. 1989 v 16.00 hod. v Rožnově p. R. na nám. RA došlo ke shromáždění asi 200 osob, vesměs mládeže, kteří skandovali [!] různá hesla. Na tomto vystoupil dosud neustanovený řečník, který nabádal ke stávce dne 27. 11. 1989, poté se shromáždění v 17.45 hod. v klidu rozešlo.

Dne 23. 11. 1989 v 17.00 hod. došlo ve Valašském Meziříčí na nám. Míru ke sročení asi 800 – 1 200 osob. Tito zpívali píseň „Oral jsi, synku“, pronášeli hesla „Vivat Občanské fórum“, „Svoboda, demokracie, rovnost“, „Když ne my, tak kdo, když ne teď, tak kdy“. Tato hesla byla rovněž na transparentech. Dále přítomní skandovali hesla „Dubček, Masaryk, Charta, Nechceme důchodce“. V průběhu akce se od davu odloučili dva mladíci, kteří pak odjížděli vozidlem Fiat 126 P SPZ AKC-60-59. Jednalo se zřejmě o studenty VŠ z Prahy, kteří se podíleli na spoluorganizování uvedené akce. Shromáždění se v 19.30 hod. v klidu rozešlo.

Dne 23. 11. 1989 v 16.30 hod. se na nám. Míru v Olomouci začaly vytvářet skupiny v počtu asi 400 osob. Do 17.00 hod. dav vzrostl asi na 4 000 osob, zejména mladých lidí. Účastníci před sloupem Svaté Trojice roztáhli transparenty s hesly „Svobodu pol. vězňům, Žádáme demisi komunistické vlády, Chceme svobodné volby“ atd. Vystupovali různí řečníci, mimo jiné z Dopravních staveb Olomouc, který uvedl, že souhlasné stanovisko se studenty podepsalo 170 členů KSČ včetně

generálního ředitele Dopravních staveb Olomouc. Bylo kontrolováno vozidlo SPZ ACS-52-80, jehož posádku tvořili: JUNGWIRT Tomáš,¹⁰ nar. [...] 1967, bytem Praha 10-Záběhlíce [...], [...], student mat. fyzikální fakulty UK Praha, BARVÍNKOVÁ Iva, nar. [...] 1966, bytem Praha-Dejvice, [...], FARNÍK Michal,¹¹ nar. [...] 1967, bytem Bechyně, [...], a STUPKA Michal, nar. [...] 1966, bytem Praha-Holešovice, [...]. Všichni studenti mat. fyzikální fakulty UK Praha. V automobilu byly nalezeny různá prohlášení studentů, výzvy mimo jiné ke středoškolákům a učňům, Informační servis č. 1, sdělení studentů DAMU, že pořádají dne 26. 11. 1989 tzv. „happening“ pod názvem Žádné násilí od 14.00 hod. v Letenských sadech. Uvedená výzva obsahuje výzvu k účasti pro studenty z celého světa, podporu stávkujícím studentům a uctění památky čínských studentů ubitých v hlavním městě a k účasti čs. občanů.

Při vylepování letáků byla přistížena VÁLKOVÁ Miriam,¹² nar. [...] 1971 Třinec, studentka 1. ročníku UK Praha, bytem Krnov, [...]. Obdobného jednání se dopustili PŘECECHTĚL Jano, nar. [...] 1965, student UP Olomouc, bytem Rožňavská Postupka [...], KORYTA Martin,¹³ nar. [...] 1968, student UP Olomouc, bytem Olomouc, [...], ŠMÍRÁK Martin, nar. [...] 1966, bytem Fr.-Místek, ul. [...], student UP Olomouc.

V 19.00 hod. se dav na nám. Míru začal rozcházet a bylo zahájeno divadelní představení na improvizovaném jevišti před Státním divadlem O. Stibora v Olomouci. V 19.15 hod. bylo představení herci přerušeno a tito začali číst různá provokativní prohlášení zneužívající situace k podněcování vášní přihlížejících. V 19.50 hod. se dav rozešel.

Náčelník KS SNB Ostrava:
za: pplk. JUDr. NAGLÍK Mir.

^a Tento dodatek k DSZ existuje i ve strojopisné verzi: podle té uvádíme číslo jednací, které má na dálnopisu podobu „OS-0030/ASO-182-89“.

^b Č. j. OS-00300/ASO-182-89. Vlevo ostravské razítko, došlo 24. XI. 1989 ve 2.15 hod., číslo zprávy 11149. Vpravo razítko II. správy SNB, došlo 24. XI. 1989, č. j. CB-0037-349/03-89, přílohy 0, a „VYTEŽENO AO“.

¹ Problematika „ČSD v okrese Přerov“ byla 20. 10. 1971 O-StB Přerov administrativně podchycena v OBS „LOKOMOTIVA“, reg. č. 13428: skartace v registru nevyznačena.

² Zdeněk Matuszek.

³ K osobě Zbyňka Mičky (1936) byl 8. 7. 1971 O-StB Frýdek-Místek zaveden evidenční svazek s reg. č. 13282: v neuvedenou dobu převeden na pozorovací svazek, 18. 5. 1973 „převeden na styk objekt. sv. č. 12866“ (OBS „UHLÍ“ s reg. č. 12866 byl 17. 11. 1970 O-StB Frýdek-Místek zaveden k objektu „Důl Staříč“, zničen v prosinci 1989 – „Sk 373/89“). 6. 6.

- 1974 obnovilo O-StB Frýdek-Místek rozpracování ve svazku NO („III/40“) „INTELEKTUÁL“, reg. č. 16939; 6. 6. 1974 zaveden SPO, 24. 10. 1978 „spis PO zrušen – mat. vloženy do NO r. č. 0716939“, skartace v registru nevyznačena. 10. 11. 1989 zavedlo O-StB Frýdek-Místek SS „RÁKOS“, reg. č. 32189; zničen v prosinci 1989 („Sk-375/89“).
- ⁴ K osobě D. Šavrdové (1931) byl 3. 7. 1980 1. odd. II. odb. S-StB Ostrava zaveden SS „ŠAVLE I.“, reg. č. 23957; 8. 7. 1980 „zaveden spis NO na odboru II/1“ („II/69“), zničen v prosinci 1989 („Sk 596/89“). 10. 3. 1983 zavedlo navíc 3. odd. 1. odb. X. S-SNB (OP: npor. Jan Minarik) kontrolní svazek „ŠAVLE-1“, reg. č. 25290; právní kvalifikace § 98 tr. z., zničen na 3. odd. 10. odb. II. S-SNB 6. 12. 1989. Samostatný sv. NO (nadále „II/69“) „ŠAVLE I“ s reg. č. 31855 zavedlo 1. odd. II. odb. S-StB Ostrava 7. 6. 1989; zničen v prosinci 1989 („Sk-596/89“).
- ⁵ Karel Biňovec (1924), jeho jméno je uváděno chybně i dále, k tomu již nečiníme poznámku; k jeho osobě byl 11. 1. 1978 1. odd. II. odb. S-StB Ostrava zaveden SPO, reg. č. 21867; zničen 26. 11. 1980 („Sk-74/80“). 29. 9. 1981 obnovilo O-StB Ostrava-město rozpracování ve svazku NO („III/342“, poté „II/107“) „REDAKTOR“ (později „CHOVATEL“), reg. č. 24868; 13. 10. 1987 zaveden SS, 13. 10. 1987 předán na 1. odd. II. odb. S-StB Ostrava, zničen v prosinci 1989 („Sk 595/89“). Samostatný sv. NO (nadále „II/107“) „CHOVATEL“ s reg. č. 31856 zaregistrovalo 1. odd. II. odb. S-StB Ostrava 7. 6. 1989; zničen v prosinci 1989 („Sk-595/89“).
- ⁶ K osobě Rostislava Němčíka (1960) byl 9. 3. 1989 O-StB Karviná zaveden SPO „FRIC“, reg. č. 31665; zničen v prosinci 1989 („Sk-831/89“).
- ⁷ Josef Jařab (1937; jméno je uvedeno chybně i ve strojopisné verzi, v dok. 138c je uveden jako dr. Jařáb, k tomu už nečiníme poznámku); k jeho osobě byl 17. 4. 1974 1. odd. II. odb. S-StB Ostrava zaveden svazek NO („III/257“) „PATRIK“, reg. č. 16609; 21. 9. 1981 převeden na SS, 3. 5. 1983 „zavedeno NO na I/1“, SS 5. 7. 1985 archivován pod a. č. AA-21812, téhož dne „spis NO předán MS-SNB Ostrava“, zničen v prosinci 1989 („Sk 310/89“).
- ⁸ Pavel Heger.
- ⁹ Problematika „OÚNZ Vsetín“ byla 24. 1. 1984 O-StB Vsetín administrativně podchycena v OBS „LÉKAŘ, ZDRAVOTNICTVÍ“ (dle EZO „LÉKAŘ“), reg. č. 26768; zničen v prosinci 1989 („Sk 405/89“).
- ¹⁰ Tomáš Jungwirth.
- ¹¹ Michal Fárník.
- ¹² Miriam Walková.
- ¹³ Martin Kotyza.

131a

1989, 24. listopadu, Ostrava. – Denní informace po linii vnitřního zpravodajství.^a

[...]^b

Věc: Denní informace po linii vnitřního zpravodajství – zaslání.

Operativní cestou byl získán poznatek, že dne 20. 11. 1989 se setkali signatáři CH-77 KOPŘIVA Tomáš, nar. [...] 1956, bytem Šumperk, s objektem akce „MARAD“¹ PhDr. MALÝM Radomírem, nar. [...] 1947, bytem Brno. PhDr. MALÝ uvedl ing. KOPŘIVOVI, že informoval RSE o výzvě věřících ŘKC k účasti na generální stávce pořádané studenty dne 27. 11. 1989 v 12.00 hod.

Uvedl, že [v] Brně a Olomouci by měli zajistit co největší účast věřících. Po generální stávce by se měli věřící odebrat v Brně do kostela sv. Jakuba a v Olomouci do kostela sv. Václava, kde budou pokračovat v modlitbách za zdárný průběh akce.

Poznatek byl získán prověřeným Pramenem „Přestavba“. Všem těmto poznatkům je věnována operativní pozornost. (F 79267)

Operativní cestou byl získán poznatek, že dne 25. 11. 1989 se má v PLR uskutečnit ekologický pochod a běh proti výstavbě koksovny Stonava. Pochod a běh se má uskutečnit podél čs.-polské hranice v délce 12 km. Rovněž se má v PLR uskutečnit podpisová akce za propuštění Jaroslava POPELKY.²

Poznatek předkládáme pro vaši informaci a k případnému dalšímu opatření. O akci jsou informovány příslušné stranické orgány. Operativní cestou byl získán poznatek, že členové HOSu v Sm kraji NĚMČÍ-KOVÁ Magda,³ nar. [...] 1961, bytem Ostrava, a další mají pro tzv. „SMEK“ (Sm ekologický klub) získat informace o vypouštění škodlivin do vody a ovzduší st. podniku Biocel v Paskově a tyto zveřejnit. Má se jednat o samostatnou rozsáhlou ekologickou akci HOSu a dalších tzv. „nezávislých skupin“.

Poznatek byl získán prověřeným TS, který je nadále v problematice podrobně úkolován. (F 79276)

Zpracoval: kpt. JUDr. ŽUREK

Náčelník správy StB Ostrava:
pplk. JUDr. NAGLÍK Mir.

^a Tato denní informace existuje i ve strojopisné verzi.

^b Č. j. OS-002/ASO-161/89. Vlevo ostravské razítko, došlo 24. XI. 1989 v 19.45 hod., číslo zprávy 11226. Vpravo razítka „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 24. XI. 1989, č. j. CB-0037-351/03-89, přílohy 0.

¹ Viz pozn. 8 dok. 106.

² K osobě J. Popelky (1956) byl 11. 5. 1988 4. odd. II. odb. S-StB Brno v problematice „protizák. tiskoviny“ zaveden OS „VEGETARIÁN“, reg. č. 41038: skartace v registru nevyznačena.

³ K osobě M. Němčíkové (1961) byl 6. 2. 1987 1. odd. II. odb. S-StB Ostrava zaveden svazek KTS „MAGI“, reg. č. 29688: 3. 3. 1988 archivován pod a. č. A-20052.

131b

1989, 24. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva.^a

[...]^b

Věc: Denní situační zpráva za den 24. 11. 1989

Dne 21. 11. 1989 přišel na CPV KSČ Dolu Ostrava dopis odeslaný dne 15. 11. 1989 z Prahy, ve kterém se hovoří o současném stavu v ČSSR. Hovoří o krizi, která se dotýká všech stránek života v naší republice. Pojednává i o systému, který zklamal a může za to, že v čele státu stojí lidé, kteří nejsou ani průměrní co do schopností tento stát vést a řídit. Dále se v něm uvádí, že lidem jen lže a slibuje, takže se nelze divit tomu, že po 21 letech se objevují problémy, které jsou už mnohem těžší než v roce 1968, přičemž lékem má být přestavba. Ta je však zneužívána k zakrývání lajdáctví, neschopnosti, korupce, protekce atd. A že přestavbu tam „nahore“ už ani nepotřebují, protože si již žijí v komunismu. V další části dopisu se hovoří o dvou cestách nápravy – a/ naprostá výměna vládnoucích kádrů, b/ nechat věci tak, jak jsou, a na jejím konci zbývají dělníkům akorát oči pro pláč. V závěru se hovoří o tom, že tato výzva není nová, že již před časem vyzval národní umělec M. Kopecký vládnoucí kastu k odchodu. Od této výzvy uplynulo hodně času, a proto je nyní třeba jednat o jejich odchodu okamžitě a kvůli^c vládnoucí kasty se musí udělat definitivní konec. Je třeba o tom hovořit na všech pracovištích, mítincích, shromážděních i masových demonstracích a všude předkládat své požadavky. Je nutné si uvědomit, že o právo a demokracii občanů se musíme přičinit sami.

Dne 23. 11. 1989 na výroční členské schůzi ROH v ŽST Studénka

vystoupil v diskuzi výpravčí ONDRUŠKO Roman, který seznámil přítomné s rezolucí výpravčích uvedené ŽST. V této rezoluci je podpora požadavků stávkujících studentů VŠ. Po přečtení nechal podepsat přítomným. Nepodepsalo ji jen několik starších pracovníků ČSD.

Vedoucí BSP VŽSKG Ostrava, provoz 240/50, SAMEK Václav, který mj. vystoupil i na manifestaci na nám. Lid. milicí v Ostravě dne 22. 11. 1989, organizuje mezi svými členy BSP podpisovou akci na podporu prohlášení, ve kterém se mj. uvádí:

- požadavek na odstoupení ministra vnitra ČSSR a dalších odpovědných osob za zásah Bezpečnosti dne 17. 11. 1989 v Praze,
- potrestání přímých účastníků ze složek MV za brutální zásah,
- připojení se ke stávkám studentů, respektive ke generální stávce dne 27. 11. 1989.

Podarilo se mu získat asi 10 podpisů od svých členů BSP. Dne 23. 11. 1989 byl se SAMKEM proveden pohovor na CZV KSČ VŽSKG Ostrava, kde SAMEK odvolal část svého prohlášení týkající se účasti na generální stávce.

Většina zaměstnanců ZÚNZ VŽSKG Ostrava souhlasí s požadavky studentů. Nejsou však jednotní v názoru na způsob, jakým jsou tyto požadavky předkládány. Viní současné politické vedení, že nevytvořilo dosud prostor pro otevřený dialog a opět, jako již mnohokrát v minulosti, se slova rozešla s činy. Nebyl vytvořen žádný publicistický pořad v televizi, tisku či rozhlase, kde by odpovědní pracovníci se širokým odborným a politickým rozhledem reagovali i na výpady proti současnému politickému vedení našeho státu. Skutečnost je taková, že většina národa dnes poslouchá zahraniční vysílání a v našich sdělovacích prostředcích se tváříme, že vše je v pořádku. Stav připomíná potápějící se Titanik, kde hraje hudba a na palubě se tancuje. Jsou zajedno v tom, že by měli z vedoucích míst odejít lidé, kteří jsou zodpovědní za 20-tiletou stagnaci, na kterou byli upozorněni již prognostickými rozbory v roce 1971, a vůbec na ně nereagovali. Poukazují na skutečnost, že každý vedoucí pracovník na závodě, který v důsledku své neschopnosti či neodbornosti zavíní průmyslovou havárii, musí být potrestán a odvolán z funkce. Tato zásada se však netýká mnohých vedoucích pracovníků a funkcionářů ve vedení strany a státu. Svorně žádají odstoupení důchodců z vlády, ČNR i FS, kteří si ze socialismu udělali výhodný obchod a v současné době jsou brzdou přestavby. Kriticky je poukazováno, že zatím nikdo z politického ani státního vedení nebyl schopen vystoupit v diskuzním pořadu televize a zdůvodnit současnou strategii a názory ve vedení státu, varovat před důsledky neuvážených akcí, hospodářským chaosem apod. Mládeži provolání trávající tři minuty vůbec nic neříkala, mládí potřebuje otevřená slova a hlavně argumenty. Je rozšířen názor, že k takovému vystoupení nemá [nikdo] z funkcionářů odvalu, což členové strany považují za katastrofu pro stranu. Jsou vyjadřovány obavy o osud

socialismu v ČSSR, jestliže bude i nadále řízena lidmi neschopnými, lidmi, kteří v důsledku svého dogmatismu vedli zcela scestnou ideologickou propagandu včetně stranického školení, které bylo jen^d formální, prováděné nedostatečně kvalifikovanými a erudovanými lidmi.

Ve zdravotnických zařízeních v Ostravě vládne poměrně klid, pouze svazáci se připojili na podporu požadavků ÚV SSM a MěV SSM v Praze. Od organizování stávek se však distancuje. Hlavním požadavkem straníků je snaha o důsledné naplnění pojmu vnitrostranická demokracie, který byl dlouhodobě deformován.

V podniku Norma Frýdlant n/O je část pracovníků rozhodnuta zúčastnit se v pondělí dne 27. 11. 1989 v době od 12 – 14 hod. generální stávky.

Pracovníci Inorgy Ostrava sympatizují se současnou činností vysokoškolských studentů. Jednoznačně odsuzují zákrok pořádkových sil v Praze a souhlasí s požadavky stávkových výborů. Situaci hodnotí jako šanci změnit socialistické zřízení, zbavit se vedení KSČ a vedoucí úlohy strany. ÚV KSČ považují za nejednotný orgán, což je dle jejich názoru příznivé pro současné záměry opozice. Plánované záměry se podaří uskutečnit, pokud studenti získají na svou stranu dělníky. Vedení KSČ také ztrácí důvěru širokých mas svou nerozhodností a nereagováním na vytvořenou situaci. V lepší pozici jsou členové vlády, kteří se snaží jednat s demonstranty a plnit jejich požadavky. Postoj ÚV KSČ je kritizován i členy strany.

V ŽDB Bohumín blíže neustanovený stávkový výbor se snaží zorganizovat na pondělí dne 27. 11. 1989 stávku na provozu sléváren. Není známo, s jakým ohlasem se výzva ke stávce setkala. Většina pracovníků však je proti jednání studentů na jednotlivých školách s tím, že takto nelze nic řešit.

Dne 23. 11. 1989 byl uskutečněn mítink před budovou VŠB, na kterém bylo sděleno, že sekretariát socialistické strany v Ostravě bude pro stávkový výbor tisknout veškeré tiskoviny a prohlášení. Tato nabídka přišla poté, kdy rektor VŠB¹ odmítl tištění uvedených materiálů na zařízeních VŠB.

Zemědělci na Olomoucku nesouhlasí s uskutečněním generální stávky. Kritizují však vedoucí představitele strany a vlády, že ihned nereagovali na požadavky studentů. Dle jejich názoru měli ss. JAKEŠ nebo ADAMEC vystoupit již v pondělí s konkrétním stanoviskem na požadavky studentů. Určitou podporu našli studenti mezi dělníky některých závodů na Olomoucku, především v n. p. Moravia Olomouc, kde přislíbili účast na generální stávce. Obecně je občany Olomouce kritizována nízká úroveň informovanosti.

Studenti přírodovědecké fakulty UP Olomouc jsou značně nejednotní. Vzniklo několik stávkových výborů, v nichž se členové neustále mění. Na výzvu studentů, členů KSČ, značná část studentů odcestovala během středy a čtvrta domů. Další studenti jsou činní zejména

při vylepování prohlášení a různých výzev po městě. Fakultu navštívili zástupci Občanského fóra z Prahy, kteří přinesli studentům jejich „prohlášení“, které bylo okamžitě rozmnoženo a rozšířeno po městě. Prohlášení obsahuje především politické požadavky, se kterými se studenti ztotožňují:

- odstoupení členů předsednictva ÚV KSČ, kteří jsou bezprostředně spojeni s přípravou intervence vojsk Varšavské smlouvy v roce 1968, a těch, kteří jsou odpovědni za mnohaletou devastaci všech oblastí společenského života, a těch, kteří jsou odpovědni za stupňování politického napětí v posledním období a za sérii represivních zákroků proti pokojným shromážděním,
- ustanovit parlamentní komisi ke zjištění viníků masakru dne 17. 11. 1989 a dalších zásahů proti shromážděným občanům v posledním období, požadují, aby v komisi bylo zastoupeno Občanské fórum,
- neprodleně propustit všechny vězně odsouzené za údajné politické delikty a ty, kteří byli zadrženi v souvislosti s posledními manifestacemi,
- respektovat svobodu tisku a informací.²

Zástupci Občanského fóra nabádali studenty, aby do pondělka nepřerušovali stávkou, aktivně chodili mezi pracující a získávali je k účasti na generální stávce. Účast na stávce již přislíbilo mnoho pražských podniků, jako např. Metro, Metrostav, ČKD, nakladatelství Mladá fronta, Melantrich atd.

Situace na UP Olomouc je neustále měněna. Nový stávkový výbor byl dne 23. 11. 1989 opět nahrazen původním. Část studentů se začíná od stávek distancovat. Jako nejaktivnější vystupuje FF, kde začala okupační stávka. Studenti FF jsou v tomto směru podporováni prorektorem NAVRÁTILEM a děkanem MOTYKOU. Do činnosti stávkového výboru FF je aktivně zapojena řada osob z kruhu pravicových sil.

Na středních školách v Olomouci je stávkové hnutí podporováno přímo některými učiteli.

Dne 23. 11. 1989 se uskutečnilo v Šumperku na tř. Rudé armády shromáždění asi 900 osob. Zahájili je mladí, kteří se představili jako Jiří MORAVEC z Prahy [!], který uvedl vystoupení tří zástupců „starší generace“. Muž, který se představil jako dr. MACH,³ informoval přítomné, že byl v Šumperku zřízen výbor Občanského fóra, do kterého jsou přijímáni i komunisté. Dále vystoupil neustanovený starší muž, který hovořil jménem Občanského fóra, a požadoval uskutečnění svobodných voleb a vyzýval ke generální stávce. Poté vystupovali zástupci jednotlivých podniků, a to: OSP provoz 1 Šumperk, Plynárny, ŽOS, Oddělení chirurgie nemocnice Šumperk, Elektrárny Dlouhé Stráně,⁴ Horské služby, kteří se připojili k požadavku Občanského fóra na uskutečnění generální stávky. Herečka šumperského divadla CIM-

MERMANOVÁ přečetla rezoluci požadující propuštění politických vězňů. Poté opět vystoupil dr. MACH, který informoval, že v Rakousku byl založen fond na podporu studentů, kteří budou za svoji činnost vyloučeni ze studia. Po těchto vystoupeních se část přítomných rozešla a asi 450 osob se v průvodu odebralo na náměstí Kl. Gottwalda. Na náměstí došlo asi 250 osob, které zde vytvořily diskutující hloučky. K narušení veřejného pořádku ani výtržnostem nedošlo.

Téhož dne se uskutečnilo shromáždění na náměstí RA v Jeseníku, kde se shromáždilo 800 – 900 osob. S rezolucí a hodnocením současné situace vystoupil student 1. ročníku LF UK Praha, který se představil jako CHOLOLÁČ. Informoval přítomné, proč nevyšel deník Mladá fronta. Dále vystoupila neustanovená studentka, která uvedla, že studuje medicínu, a z tohoto pohledu hodnotila zásah příslušníků SNB dne 17. 11. 1989 a zranění účastníků. Poté vystoupil blíže neustanovený muž, který vyzýval občany k účasti na generální stávce, hovořil o sociální politice a vyhrožoval požadavkem odstoupení celé vlády v případě, že dojde k dalším zákrokům „policie“. Ke shromáždění dále promluvil člen Divadla na Vinohradech Ilja PRACHAŘ, který ve svém vystoupení podpořil předchozí řečníky a požadavek studentů na generální stávkou. Herec Lukáš VACULÍK sugestivně popisoval zákrok pořádkových sil v červených baretech a zdůrazňoval, že byli k zásahu připraveni i psi. Blíže neustanovená žena nabádala shromážděné k účasti na generální stávce a hovořila o situaci v Praze, kde zdůrazňovala jednotu celé Prahy. Poté neustanovený muž vyzýval, aby nebyla provolávána hesla proti KSČ, že by se toto mohlo stát důvodem k zákroku SNB. O dialog s davem se pokusil předseda měst. výboru NF, jehož slova však byla přijímána s nevolí.

Po rozchodu účastníků nepovoleného shromáždění na náměstí Míru v Olomouci dne 23. 11. 1989 se studenti UP Olomouc sešli ve sportovní hale UP. Obsah diskuze není znám. Kolem 22 hod. se studenti rozešli a nedošlo k narušení veřejného pořádku.

Dne 23. 11. 1989 v 17.00 hod. se před obchodním domem Budoucnost v Havířově uskutečnila manifestace 300 – 400 osob. Manifestace neměla program. Jako organizátoři akce byli zjištěni WALTER Vladislav,⁵ nar. [...] 1938, MATULA Milan, nar. [...] 1947, a ŠIGUT Pavel.

Na Důl Doubrava v Orlové se dne 23. 11. 1989 dostavil student ČVUT Praha KOLTOK Petr, nar. [...] 1967, s požadavkem uskutečnit s pracovníky dolu [diskuzi?] a získat je pro stávkou. Do podniku nebyl vpuštěn a jednal pouze s ředitelem a předsedou CZV KSČ.

Na 17.00 hod. dne 24. 11. 1989 je připravována demonstrace před divadlem v Českém Těšíně, které se mají zúčastnit herci a studenti. V divadle byl vytvořen stávkový výbor.

Dne 23. 11. 1989 se dožadoval vstupu do s. p. Vagónka Studénka student VŠB Ostrava HOLÁTKO Pavel, nar. [...] 1970, žádal o rozhovor

s představiteli svazácké organizace. Byl přijat [předsedou?!] CZV KSČ, kterého seznámil s účelem návštěvy, přičemž požadoval umožnění rozhovoru se svazáky a vystoupení v závodním rozhlase. Vystoupení v rozhlase mu bylo odmítnuto a byl mu nabídnut osobní rozhovor s kováři. HOLÁTKO tuto nabídku odmítl s odůvodněním, že není profesionální řečník. Jednání se zúčastnil rovněž předseda CZV SSM.

Téhož dne navštívil státní podnik Romo Fulnek⁶ a s. p. Autopal Nový Jičín⁷ KRKOŠKA Alois, nar. [...] 1959, zam. VŽSKG Ostrava, který požádal o rozhovor s vedením podniků, kterým předal natištěný materiál s požadavky studentů a výzvou ke generální stávce. Rovněž se dožadoval vystoupení v závodním rozhlase a zjišťoval možnosti rozmnožení materiálů na podporu stávkujících studentů.

Dne 23. 11. 1989 ve s. p. Autopal Nový Jičín sbírali pracovníci nástrojárny SOLANSKÁ Tatjana, PASTOREK Luděk, HORNÍČEK Pavel podpisy pod rezoluci na podporu generální stávky. Rozhodující část pracovníků se od rezoluce distancovala. Podepsalo ji pouze 20 osob.

Téhož dne přišel do podniku dálnopis z PZO Repachem, ve kterém je informace, že se uvedená organizace připojuje ke generální stávce.

Náčelník KS SNB Ostrava:
v z. pplk. JUDr. NAGLÍK Mir.

^a Tato DSZ existuje i ve strojopisné verzi.

^b Č. j. OS-00300/ASO-183/89. Vlevo ostravské razítko, došlo 24. XI. 1989 v 19.45 hod., číslo zprávy 11229. Vpravo razítka „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 24. XI. 1989, č. j. ČB-0037-350/03-89, přílohy 0.

^c Ve strojopisné verzi je místo „zvůli“ uvedeno „s vůlí zvůli“ (?).

^d Ve strojopisné verzi je místo „bylo jen“ uvedeno „bylo a je“.

¹ Rektorem VŠB Ostrava byl v té době Vladimír Mynář.

² Jde o parafrázi požadavků OF, jak byly formulovány v prohlášení OF z 22. 11. 1989, viz dok. 8 in Suk, Jiří: Občanské fórum..., c. d., s. 18.

³ K osobě Jana Macha (1929) byl 2. 8. 1977 O-StB Šumperk zaveden SPO, reg. č. 21467: 16. 8. 1977 „osoba zaevidována jako NO“, 26. 10. 1978 „spis PO zrušen – mat. sloučeny do NO r. č. 0721467“ („3/55“), 2. 8. 1979 archivován pod a. č. AA-19622. 4. 10. 1979 zavedlo O-StB Šumperk svazek KTS „HRÁČ“, reg. č. 23310: 26. 10. 1983 archivován pod a. č. 18969.

⁴ K objektu „PVE – Dlouhé stráně“ byl 3. 11. 1978 O-StB Šumperk zaveden OBS „ENERGIE“, reg. č. 22597: skartace v registru nevyznačena.

⁵ Vlastislav Valtr; k jeho osobě byl 27. 8. 1976 O-StB Karviná zaveden SPO „JEŽEK“, reg. č. 20429: 21. 9. 1976 „zaveden spis PO/NO“ („III/122“), 24. 3. 1977 „převezeno z PO na sig. svazek“, SS 5. 7. 1978 archivován pod a. č. AA-19164, sv. NO zničen v prosinci 1989 („Sk – 789/89“).

⁶ K objektu „n. p. Romo Fulnek“ byl 10. 5. 1978 O-StB Nový Jičín zaveden OBS „ROMO“, reg. č. 22173: 15. 2. 1994 archivován pod a. č. OB 1563.

⁷ Rozpracování objektu „závod Autopal N. Jičín“ bylo 1. 9. 1970 O-StB Nový

Jičín zavedeno v OBS „AUTOPAL“, reg. č. 12742: skartace v registru nevyznačena.

131c

1989, 24. listopadu*, Ostrava. – Denní situační zpráva – dodatek.^a

[...]^b

Věc: Denní situační zpráva za den 24. 11. 1989

Dne 23. 11. 1989 se do s. p. Tatra Kopřivnice dostavili čtyři studenti mat. fyz. fakulty UK Praha JANEČKOVÁ Barbora, BROUČEK Tomáš a BEZDĚK Aleš (čtvrtý nebyl ustanoven). Při rozhovoru s předsedou PV SSM požadovali podporu studentů vyhlášením generální stávkou. Jejich požadavek byl odmítnut s tím, že se jedná o stanovisko PV SSM i ZV SSM.

Pracovníci Státní energetické inspekce v Ostravě kritizují vedení strany a státu, že nejsou poskytovány úplné informace a nikdo z vedoucích představitelů včas nevystoupil, aby vysvětlil situaci. Příčiny vidí ne v událostech ze dne 17. 11. 1989, ale v tom, že problémy se neřešily a přestavba se nerealizovala. Lze předpokládat, že podpoří stanovisko MěV KSČ v Praze a podle potřeby by se někteří připojili ke stávce s tím, že si zameškanou pracovní dobu odpracují v sobotu.

Skupina studentů, kteří dne 23. 11. 1989 publikovali v deníku Nová svoboda prohlášení, které je kladně hodnoceno vedením školy i veřejností, se stala terčem šikan a slovních útoků ze strany různých radikálů.

Koleje VŠB a PF Ostrava intenzivně navštěvuje a agituje na shromážděních studentů člen ČSS ing. HONĚK z Hlučína, absolvent VŠB.

Dle vyjádření VŠB a PF Ostrava je stávkové hnutí na obou školách řízeno instrukcemi z Prahy. Za tímto účelem působí na A-klubu VŠB stávkový výbor a asi 12 emisarů z pražských vysokých škol. Při styku se studenty se členové stávkového výboru a emisaři oslovují slovy „přítel, kamarád, spojenec“ atd. Nevyzrazují svá jména. Postupně dochází k rozšiřování činnosti na střední školy. Veškeré akce organizované studenty jsou aktivně navštěvovány některými pedagogy VŠ, kteří se snaží vysvětlit současnou politickou situaci. Ve většině případů však byly jejich vystoupení neúspěšná. Studenti v současné době usilují o rozmnožení a rozšíření svého prohlášení, ve kterém žádají odchod zkorumpovaných vedoucích činitelů KSČ, MV a dalších.

Tyto požadavky hodlají prosadit ke zveřejnění v hromadných sdělovacích prostředcích.

Stávkový výbor na PF Ostrava pracuje ve složení: KALETA Ivo, nar. 1967 – předseda, MOTÝL Ivan, nar. 1967 (nejaktivnější organizátor mítinků), MIKETOVÁ Lenka, nar. 1969, SVOBODA Tomáš, nar. 1968, a KOVAŘÍK Josef, nar. 1969.

Dle neproověřeného poznatku jsou letáky a rezoluce pro stávkový výbor VŠB Ostrava tištěny ve vědecké knihovně UP Olomouc.

Studenti fil. fakulty UP Olomouc nadále stojí pevně za svými požadavky. Přesto však všichni nechtějí stávkovat a část již odcestovala ke svým rodinám. Studenti se snaží do své činnosti zapojit také pracovníky university. Činnost stávkujících studentů plně podporuje doc. MACHALÍK¹ – pracovník Ústavu marxismu-leninismu.

Se stranickými kolektivy a stávkovým výborem UP Olomouc uskutečnil jednání tajemník KV KSČ s. BRUMEK. Je kritizován, že je dosti opatrný a bál se vystoupit před fórem studentů.

Mezi studenty UP Olomouc se vyskytly snahy vytvořit „Nezávislý studentský svaz“. Studenti jsou nespokojeni s výukou marxismu-leninismu a VK, kdy je tento řadu let vtlučen bez toho, aby se přihlíželo k celkovému vývoji ve společnosti. Ze strany pracovníků školy – členů strany je kriticky poukazováno na nerozhodnost stranického vedení, které k současné situaci ještě nevydalo konkrétní stanovisko. Rovněž se vyskytly názory, že politikové při dnešním jednání opravdové komunisty prodají a ti, kteří stávkují, budou zítra slavit své vítězství.

Činnost studentů filozofické a přírodovědecké fakulty UP Olomouc se v současnosti omezuje především na vydávání a rozmnožování různých písemností a jejich masové rozšiřování po Olomouci. Jiné akce studenti neorganizují, čekají na pokyn stávkového výboru pražských studentů a na závěry jednání ÚV KSČ. Studenti podporují s. ADAMCE a chtějí, aby byl zvolen gen. tajemníkem ÚV KSČ. Na druhé straně požadují odstoupení s. JAKEŠE, demisi vlády a vytvoření koaliční vlády, v níž by KSČ řídilo pouze tři ministerstva: a to min. vnitra, obrany a zahraničních věcí. V odpoledních hodinách dnešního dne začali studenti agitovat a rozdávat tiskoviny vyzývající ke stávce po bytech ve městě Olomouci.

Údajně bylo dnešního dne v Olomouci vytvořeno „Občanské fórum“ a založen jeho oblastní výbor.

Ve 14.20 hodin se dostavil na OS SNB Olomouc student UP Olomouc LANGER Ivan, nar. [...] 1967, bytem Olomouc, a pozval kohokoliv z příslušníků SNB OS SNB na promítání videokazety o zákroku příslušníků SNB v Praze na FF UP Olomouc. Dále předal strojem psanou tiskovinu s názvem „Vážení soudruzi příslušníci SNB“. V textu je výzva k diskuzi a odmítnutí násilí. Závěr je psán formou hesel: „Nenechte se zneužít k zásahům proti pravdě, nestůjte proti sobě,

všem nám jde o lepší budoucnost našich dětí.“ Tiskovina je datována 24. 11. 1989 a podepsána pracovníky Stát. divadla Oldřicha Stibora, studenty UP a „Občanské fórum“ Olomouc.^c

Studenti UP Olomouc údajně využívají k rozmnožování tiskovin blíže nezjištěné provozovny Agrokombinátu Slušovice² v Prostějově.

V 09.30 hodin byla předvedena v Olomouci osádka osobního vozidla s pražskou SPZ – STÖRZER Rudolf, nar. [...] 1957,^d filmař Krátký film Praha, bytem Praha, KVASNIČKA Vladislav, nar. [...] 1956, režisér – svobodné povolání, bytem Praha, a VALÍK Tomáš, nar. [...] 1964, zaměstnanec FAMU Praha, bytem Opava. Osádka po vytěžení byla propuštěna k další cestě do Čs. televize Ostrava.³

V podniku Moravia Mar. Údolí údajně organizuje stávkové hnutí KRÁL Vladislav, nar. [...] 1951, bytem Mar. Údolí, okr. Olomouc, dělník. Ze zámečnické dílny se ke stávkovému hnutí hlásí cca 50 osob a dalších osob [?] z úseku technologie.

V Přerovských strojárnách v Přerově vystoupil dne 22. 11. 1989 na dílenské konferenci ROH střediska 323 dělník POSINGER Jiří,⁴ nar. 1964, bytem Horní Moštěnice. Snažil se přednést „Provolání vysokoškolských studentů“. Jeho vystoupení bylo v začátcích odmítnuto přítomnými dělníky s tím, že odbory nic podobného neodhlasovaly a on jako „lemp“ nemá co hovořit za odbory. Provolání VŠ studentů k odborům, dělníkům a rolníkům bylo dne 23. 11. 1989 vyvěšeno na zdi ocelárny Přerovských strojáren Přerov.

V Meoptě Přerov⁵ je situace neklidná. Jsou organizovány různé podpisové akce. Při zpohotovení LM odmítlo z rodinných důvodů 10 příslušníků se zapojit do akce.

V Přerovských chemických závodech Přerov je situace klidná, dělníci o problémech diskutují, avšak generální stávku odmítají. Svazácká organizace vydala prohlášení, ve kterém se ztotožňuje a podporuje „prohlášení“ sekretariátu ÚV SSM, ale stávku také odmítá. Svazáci vyslovují znepokojení nad prohlášením vlád ČSSR, ČSR a SSR a kladně hodnotí první kroky k dialogu uskutečněné s. ADAMCEM.

V Přerově byly ustanoveny osoby, které roznášely letáky vyzývající ke stávce: FLOREŠ Robert, nar. [...] 1971, bytem Přerov, učeň, K[...] M[...], nar. [...] 1972, dělník, bytem Přerov, trestán pro přečin podle paragr. 3/1 (krádež peněz), P[...] R[...], nar. [...] 1971, bytem Přerov, vyšetřován pro tr. čin dle paragr. 221 a 247 tr. zákona,⁶ a M[...] R[...],⁷ nar. [...] 1967, dělník, bytem Přerov, trestán pro tr. čin dle paragr. 221 a 247 tr. zákona. FLOREŠ byl údajně pověřen pražskými studenty roznášet letáky po Přerově.

Dne 23. 11. 1989 v 16.45 hodin proběhlo na náměstí Kl. Gottwalda v Přerově shromáždění asi 700 osob. Byly provolávány hesla „Chceme svobodu, Havel, Pusťte Hradilka, Demisi vlády a Zítřa ve čtyři“. Asi po hodině se účastníci vydali na pochod Přerovem, který byl ukončen asi v 19.30 hodin. Na shromáždění vystoupili zástupci studentů z Prahy,

Brna a Olomouce. Za podniky vystoupil Josef PLŠEK⁸ z Přerovských strojren Přerov (NO 3. kategorie), STRŽÍNEK Libor⁹ a ŽAMBOCH Jiří, zástupci gymnázia, pedagogické školy a Meopty Přerov. Všichni řečníci se připojili k výzvě VŠ studentů a kritizovali KSČ. Požadovali zvolení mluvčího „CH-77“ HRADÍLKA ing. do „Občanského fóra“. Signatář „CH-77“ HUČÍN Vladimír informoval o průběhu manifestace v Přerově Rádio Svobodná Evropa.

Ve stejnou dobu proběhla manifestace za účasti asi 400 osob v Hranicích na Moravě. Byla skandována hesla „Svoboda, Demokracie, Odstoupení vlády, Havel“.

S hlavním projevem vystoupil NOVOTNÝ Jaroslav, nar. [...] 1956, profesor gymnázia Hranice, bytem Hranice. Dále vystoupil: HUDEC Vladimír, nar. [...] 1933 – profesor gymnázia, bytem Hranice, který se snažil část shromáždění získat k návštěvě místního kostela.

Dne 23. 11. 1989 byl na ŽO VB Přerov předveden student ANTÁLEK Petr, nar. [...] 1971, student lékařské fakulty UP Olomouc, bytem Krnov, okr. Bruntál, který převážel 15 ks letáků, zhotovených pravděpodobně tiskárnou osobního počítače, obsahujících vyhlášení slovenských VŠ ke generální stávce. Tiskoviny byly jmenovanému odebrány.

Dne 24. 11. 1989 byli na OO VB Přerov předvedeni OLEJNÍKOVÁ Hana,¹⁰ nar. [...] 1969, studentka ČVUT Praha, bytem Praha, a JENÁŘ Otakar,¹¹ nar. [...] 1965, student ČVUT Praha, bytem Ostrava, kteří u OD Prior vylepovali závadové tiskoviny. Ke své činnosti využívali osobní vozidlo SPZ KHB 85-44, ve kterém byly nalezeny další tiskoviny. Jednalo se o prohlášení VŠ studentů ke generální stávce a letáky vyzývající k demonstraci v Přerově.

Dne 24. 11. 1989 se v 07.00 hodin dostavil do vestibulu s. p. Přerovské strojírny Přerov KOPEC Radomír, nar. [...] 1968, student ČVUT Praha, bytem Přerov, který se zde setkal se svým otcem KOPEC Jaroslav, nar. [...] 1940, konstruktér, bytem Přerov. KOPEC Radomír měl u sebe asi 80 ks letáků s výzvou ke stávce a fotografie z manifestace v Praze a zákroku PJ SNB. Velitel strážných se pokusil letáky odebrat, zadržet jej a přivolat příslušníky VB. Za přispění otce jmenovanému se podařilo uprchnout.¹²

Dne 24. 11. 1989 bylo na OO VB Ostrava-střed započato objasňování přečinu proti veř. pořádku podle paragr. 6/c zák. č. 150/69 Sb., kterého se dopustili: KURFÜRST Jaroslav, nar. [...] 1970, student PF Ostrava, bytem Hranice na Moravě, KRPEL Tomáš, nar. [...] 1967, student PF Ostrava, bytem Trinec, a PROCHÁZKA Radek, nar. [...] 1969, student PF, bytem Hnojník [...], kteří v Ostravě 1 rozšiřovali tiskoviny s „Provoláním k dělníkům a rolníkům ČSSR“, výzvy ke generální stávce, požadavky na odstoupení funkcionářů ÚV KSČ a prohlášení kardinála TOMÁŠKA.

V podniku MEZ Frenštát skupina pracovníků mechanické dílny uvádí, že dne 27. 11. 1989 zajistí, aby se celý podnik zapojil do gene-

rální stávky. K tomuto účelu připravují vypnutí strojů a přerušení dodávky el. energie.

V s. p. Tesla Val. Meziříčí byl vytvořen 12členný přípravný stávkový výbor, jehož členové požádali ředitele o volný přístup k podnikovému rozhlasu a rozmnožovacímu zařízení^e, aby mohli dne 27. 11. 1989 zorganizovat stávku v délce 15 minut. U nepřetržitých provozů se stávkou nepočítají a zaměstnanci zde projeví souhlas se stávkou vztyčenou vlajkou. Ředitel podniku jejich požadavky odmítl.

V s. p. Tesla Rožnov¹³ se dne 24. 11. 1989 pracující objektu „strojíren“ rozhodli vstoupit dne 27. 11. 1989 ve stanovenou dobu do stávky s tím, že zameškanou dobu nadpracují [?]. Jedná se o 460 osob. Vedení podniku s nimi jednalo a doporučilo, aby ti, kdo budou stávkovat, opustili podnik a stávkovali mimo něj.

Ve s. p. Osvětlovací sklo Val. Meziříčí členové CZV SSM navštívili ředitele podniku s požadavkem vytvořit stávkový výbor a zúčastnit se stávky. Ředitel s požadavkem nesouhlasil a rozmluvil jim jej.^f Prozatím k vytvoření stávkového výboru nedošlo. V podniku však proběhla podpisová akce na podporu stávky, kterou podepsala většina zaměstnanců ranní směny.

Lékaři ZÚNZ Vítkovice souhlasí s akcemi studentů ČSSR. Odsuzují zásah pořádkových sil Bezpečnosti dne 17. 11. 1989 v Praze, jakož i samotnou Bezpečnost. V této souvislosti je rozšířen názor, že buď tento zákrok byl uskutečněn s vědomím stranických a vládních orgánů, a nebo byl proveden na příkaz určité „kliky“, aby mohly být rozdmýchány další nepokoje mezi studenty a ve společnosti a tím vytvořeny předpoklady provedení změn ve vedení státu. Mezi lékaři se hovoří o tom, že proti studentům v Praze byly nasazeny nějaké speciální síly Bezpečnosti, jelikož zasahující příslušníci používali karate.

Dne 23. 11. 1989 se měl v Kulturním domě ROH VŽSKG Ostrava uskutečnit koncert ostravské filharmonie. Před začátkem koncertu vstoupilo do sálu asi 130 mladých lidí. Jeden z hudebníků¹⁴ předstoupil před sbor a seznámil přítomné s výzvou pražské filharmonie. Vyzval shromážděné k účasti na generální stávce. Sdělil, že koncert se koná pod hrubým nátlakem z existenčních důvodů. Poté se hlediště postupně vyprázdnilo. Při opuštění budovy došlo k rozbití skleněné výplně dveří. Před budovu se dostavilo 5 příslušníků SNB v uniformách a dva v civilu, kteří se snažili sjednat [!] pořádek. Mladí lidé začali provolávat „Pusťte je“ a okamžitě mezi sebou vybrali peníze na zaplacení rozbitého skla. Shromážděný dav se postupně rozptýlil. V kavárně kult. domu se v této době zdržovalo asi 15 mladých lidí. Jeden z mladíků této skupiny dával přítomným hostům k přečtení „výzvu“ pražského VŠ stávkového výboru, na které bylo fixem připsáno hanlivé hodnocení některých funkcionářů ÚV KSČ a nakreslena šibenice, pod kterou stálo, „že tak skončí všichni...“.

V prostředí řím. kat. církve je na území Sm kraje klid. Duchovními

je souhlasně přijímána „výzva“ kardinála TOMÁŠKA, publikovaná dne 22. 11. 1989 v Lidové demokracii.

Vedoucí diecézní tajemnice olomoucké diecéze CČSH VOJANCOVÁ Hana vydala dne 22. 11. 1989 prohlášení diecézní rady k současné situaci v našem národě. Jménem věřících Církve čsl. husitské odsuzuje brutální zásah „policie“ proti pokojným demonstracím v Praze a dalších městech. Žádá nestranné vyšetření „policejních násilností“ v poslední době a potrestání viníků. Dále žádá urychlené zavedení slibovaných nových zákonů upravujících právo shromažďovací a spolkové, urychlení veřejné diskuse k nové ústavě a zřízení ústavního soudu, urychlení přestavby ekonomické a politické směrem k politickému, ideovému a kulturnímu pluralismu, zavedení skutečné glasnosti – plné informování veřejnosti, celospolečenský dialog ve sdělovacích prostředcích, zrušení informační uniformity, dané kontrolou monopolního ideologického centra prostřednictvím Federálního úřadu pro tisk a informace, a přístup církvi do rozhlasu a televize. Originál byl adresován Federálnímu shromáždění ČSSR a cyklostylované kopie tohoto textu mají být rozšířeny jako podpisové archy mezi věřící a veřejnost.

Dne 24. 11. 1989 se v odpoledních hodinách do Uničovských strojren Uničov¹⁵ dostavili: KUŽEL Libor, zaměstnanec Národního divadla Praha, bytem Úsov – [...], KULÍK Ivo, nar. [...] 1968, student LF UP Olomouc, bytem Frýdek-Místek, BLAHOTKOVÁ Jana, nar. [...] 1969, studentka přírod. fakulty UP Olomouc, bytem Blížkovice, KULÍKOVÁ Jolana, nar. [...] 1971, studentka LF UP Olomouc, bytem Frýdek-Místek, kteří se dotazovali na KOBYLKU Vladimíra a ing. BALCARA Miroslava,¹⁶ nar. [...] 1963, bytem Uničov, kteří nebyli v podniku přítomni. Uvedené osoby navštívily ředitele podniku a předsedu SSM, které vyzývaly k připojení ke stávce. Do Uničova přijeli [!] osobním vozidlem SPZ SUA 97-75.

Od studentů UP Olomouc byla získána videokazeta, která byla studentům organizátory stávky promítána v „U“ klubu. Na kazetě jsou záběry sestavené stříhem z několika shromáždění, na kterých jsou čteny projevy. Na kazetě je rovněž zákrok jednoho příslušníka SNB s použitím obušku. Tento záběr se několikrát opakuje i zpomaleně a závěrem je útok účastníků na příslušníka VB.

Od 17.00 hod. dnešního dne se na nám. Míru v Olomouci scházely skupinky osob, které vytvořily dav cca 10 000 lidí. Před shromáždění jako první vystoupil biskup řím. kat. církve VANÁK, který uvedl vystoupení gen. vikáře VEPŘEKA.¹⁷ Nežjištěným řečníkem¹⁸ bylo přítomným sděleno, že byla zabráná tiskárna studentského stávkového výboru. Vyzval studenty přírod. fakulty, aby v tiskárně provedli okupační stávku. (Nejedná se o opatření SNB, neboť umístění tiskárny není známo.) Dav se postupně rozrostl na 12 000 až 13 000 osob. Před shromáždění předstupovali řečníci s různými prohlášeními. Těto

manifestace se zúčastnili rovněž mluvčí CH-77 ing. HRADÍLEK Tomáš a signatář CH-77 BEREZA Rudolf. BEREZA vystoupil s informací, že byl na 48 hod. zajištěn v CPZ, a hovořil o tom, že příslušníci StB by měli jít dělat nějakou užitečnější práci. Poté vyzval dav, aby šel svrhnout sochu Stalina na nám. VŘSR. Poté vystoupil JUDr. ŠTASTNÝ, člen Advokátní poradny Olomouc, který přítomným demonstrantům vysvětlil možné důsledky jejich účasti v generální stávce z hlediska pracovně-právních vztahů. Požadoval socialismus s „lidskou tvář“ v čele s A. DUBČEKEM. Blíže neustanovený zástupce studentů UP vystoupil s tvrzením, že Čs. televize není v jejich rukou, a pozval přítomné do auly fil. fakulty ke shlédnutí [!] záznamu o zásahu jednotek SNB v Praze dne 17. 11. 1989. Před 19.00 hod. byla manifestace ukončena státní hymnou a přítomní byli pozváni k manifestaci na následující den. Postupně se dav rozptýlil a na náměstí zůstalo asi 1 000 osob, ke kterým promlouvali členové Státního divadla O. Stibora. Ve svých projevech mimo jiné útočili i na SNB. V 19.45 hodin se účastníci rozešli.

Mezi 13.00 a 14.00 hodin se v Ostravě na nám. Lidových milicí sešlo asi 2 000 osob, před kterými vystoupili: Ivan ŘEZÁČ a Alexej PYŠKO z Národního divadla a Karel HEŘMÁNEK¹⁹ s Jiřím BARTOŠKOU z Divadla Na zábradlí. Karel HEŘMÁNEK vystoupil s „prohlášením“ Občanského fóra, ve kterém kritizoval činnost sdělovacích prostředků, především Čs. televize. Seznámil přítomné s požadavky na odstoupení členů předsednictva ÚV KSČ, ustavení parlamentní komise k vyšetření masakru ze dne 17. 11. 1989, propuštění všech politických vězňů a respektování svobody tisku a informací. Poté vystoupil Alexej PYŠKO, který přečetl prohlášení ke generální stávce. Uvedl, že se jedná o politickou protestní stávku, která nemá za cíl způsobit materiální či jiné škody, a seznámil přítomné s doporučeným postupem. Dále přečetl „Provolání vojáků zákl. služby ke studentům, dělníkům a všem stávkujícím“.

Jiří BARTOŠKA informoval přítomné, že pražský koordinační stávkový výbor stávkujících studentů VŠ dementuje zprávu min. školství, kterou přineslo ČTK o ukončení stávky v neděli dne 26. 11. 1989.²⁰ Uvedl, že studenti jsou hluboce pobouřeni další dezinformací ze strany oficiálních sdělovacích prostředků a postupem minis. školství. Studenti údajně vyslovili minist. školství nedůvěru a žádají její demisi. Pražský koordinační výbor prohlašuje, že případné ukončení stávky studentů bude vyhlášeno v přímém vysílání Martinem MEJSTRÍKEM, zástupcem koordinačního stávkového výboru. Dalším dokumentem, který přečetl, bylo svolání Občanského fóra, které dne 23. 11. 1989 přednesl na mítinku na Václavském náměstí Václav HAVEL.²¹ Poté přečetl „otevřený dopis“ stávkujících studentů ss. JAKEŠOVI, HUSÁKOVI, INDROVI, HOFMANOVI, FOJTÍKOVI, ŠTĚPÁNOVI, ZAVADILOVI a KINCLOVI.²² V dopise je mladou generací vyslovována uvede-

ným soudruhům nedůvěra. Na závěr vystoupil blíže neustanovený student PF Ostrava s „prohlášením“ studentů PF ke stanoviskům Občanského fóra. Studenti se ztotožňují s prohlášením Občanského fóra ze dne 22. 11. 1989 v Praze. Rozhodli se vstoupit do Občanského fóra, o čemž bylo provedeno hlasování. Jsou přesvědčeni, že jedině splnění požadavků Občanského fóra může otevřít našim národům cestu ke skutečně demokratickému společenskému uspořádání. Poté údajně přítomní herci a zástupci studentů odjeli na setkání s dělníky z Vítkovic.

V 17.00 hodin se soustředilo na nám. Lid. milicí v Ostravě 1 asi 5 000 osob. Jako v předchozích dnech vystoupili se svými projevy k shromážděným řečníci tlumočící svá stanoviska souhlasu se stávkujícími studenty. V úvodu vystoupil herec Nár. divadla v Praze Alexej PYŠKO s „prohlášením“ nár. umělce Ivo ŽÍDKA z Prahy, ve kterém bylo uvedeno, že se připojuje ke stávkujícím studentům a v případě, že požadavkům nebude vyhověno, vzdá se na protest svého titulu „národní umělec“. Po něm vystoupil člen nově vzniklého Občanského fóra z Ostravy, který se nepředstavil, a informoval přítomné, že v sobotu v 10.00 hodin bude ustaven koordinační výbor. Do té doby bude jeho funkci plnit stávkový výbor Divadla Jiřího Myrona. Dále několikrát vystoupil a pozdravil přítomné herec Jiří BARTOŠKA a Karel HEŘMÁNEK. Za zdravotníky vystoupili MUDr. MALÍK z krajské nemocnice v O.-Zábřehu a MUDr. ŠPILKA z nemocnice v O.-Vítkovících. Ve svých vystoupeních hovořili o podpoře zdravotníků studentům a zabývali se některými nedostatky ve zdravotnictví. Dnešní shromáždění mělo organizovanější a cílevědomější charakter než shromáždění v předchozích dnech. Přispělo tomu ozvučení náměstí, které bylo provedeno z místnosti Krátkého filmu Ostrava, která byla účastníkům propůjčena. Mezi studenty kolovalo značné množství^a letáků, plakátů a fotografií, což svědčí o využívání rozmnožovacích středisek. Mezi studenty byly přímo na shromáždění organizovány finanční sbírky na podporu stávkových výborů, na benzín, na papír a barvy. Sbírkové měly značný ohlas mezi přítomnými a našly u nich podporu. Na závěr shromáždění bylo oznámeno, že dne 25. 11. 1989 se uskuteční v 09.00 hodin mítink v areálu VŠB. Plakáty i osobními výzvami byli občané zváni k návštěvě klubu Delta v O.-Porubě, kde je non-stop promítán videozáznam ze zákroku příslušníků pořádkových jednotek dne 17. 11. 1989 v Praze.

Náčelník KS SNB Ostrava:
v z. pplk. JUDr. NAGLÍK Miroslav

^a Tato DSZ existuje i ve strojopisné verzi.

^b Č. j. OS-00300/ASO-183-89. Vlevo ostravské razítko, došlo 25. XI. 1989

v 1.20 hod., číslo zprávy 11245. Vpravo rukou připsáno „s. Kabele, s. Knížek, s. Proků, s. Smrž“, k tomu jsou připojeny jejich vlastnoruční podpisy a Zamykalův; pod tím razítko II. správy SNB, došlo 25. XI. 1989, č. j. CB-0037-353/03-89, přílohy 0.

- ^c Část 1. větného celku odstavce je označena zvýrazňovačem a zprava je k odstavci v těchto místech připojen velký vykřičník.
- ^d V dálnopise je místo data narození uvedena nejasná změn písmen: rok narození doplňujeme tedy podle strojopisné verze.
- ^e Ve strojopisné verzi je uvedeno „rozmnožovacím zařízením“.
- ^f První dva větné celky odstavce doplňujeme ze strojopisu; v dálnopise odpovídající pasáž zní: „Ve s. p. Osvětlovací sklo Val. Meziříčí členové ČZV SSM navštívili ředitele podniku, s požadavkem nesouhlasil a rozmluvil jim jej.“
- ^g Ve strojopisné verzi je uvedeno „značně větší množství“.

- ¹ K osobě Jiřího Machalíka (1945) byl 27. 12. 1987 O-StB Olomouc zaveden svazek KTS „MACH“, reg. č. 30607: 19. 10. 1988 archivován pod a. č. A-20242.
- ² Rozpracování JZD Slušovice bylo administrativně podchyceno (v rámci problematiky „zemědělství a výživa“) ve 2. dílu OBS „ZEMĚDĚLEC“ (později „ZEM“) s reg. č. 26769: zaveden 21. 2. 1977 O-StB Gottwaldov, skartace v registru nevyznačena. Uvedený díl OBS měl krycí název „ZOO“ (později „SLUŠOVICE“), byl zaveden téhož data, v neuvedenou dobu vydána jeho část 2 (poznatky k objektu se nacházejí také ve složce FD).
- ³ Srovn. Jak to bylo v Ostravě. Svobodné slovo 1. 12. 1989, roč. XLV., s. 5.
- ⁴ Jiří Pösinger.
- ⁵ Rozpracování objektu „Meopta Přerov“ bylo 20. 10. 1971 O-StB Přerov zavedeno v OBS „PŘÍSTROJ“, reg. č. 13431: skartace v registru nevyznačena.
- ⁶ Ublížení na zdraví a krádež.
- ⁷ K osobě R. M. byl 22. 10. 1986 O-StB Přerov zaveden OS „NEPŘÍTEL“, reg. č. 29473: 25. 2. 1987 archivován pod a. č. A-22725. 2. 12. 1986 zavedlo navíc 2. odd. II. odb. S-StB Ostrava kontrolní svazek zřejmě s identickým reg. č.: zničen 11. 8. 1987.
- ⁸ K osobě J. Plška (1933) byl 4. 6. 1974 O-StB Přerov zaveden svazek NO („III/48“) „VĚROSLAV“, reg. č. 17078: 4. 12. 1974 „zaveden spis PO“, 27. 12. 1975 SPO archivován pod a. č. AA-17843, skartace sv. NO v registru nevyznačena.
- ⁹ K osobě L. Stržínka (1958) byl 6. 7. 1981 O-StB Přerov zaveden SPO „VLNA“, reg. č. 24707: 22. 2. 1982 archivován pod a. č. AA 20479, v nezjištěnou dobu obnoven, podruhé archivován v roce 1984, 23. 1. 1985 rozpracování „obnoveno“, 28. 7. 1987 převeden „na NO“ („IV/34“), skartace v registru nevyznačena.
- ¹⁰ Hana Volejníková.
- ¹¹ Zřejmě se míní Otakar Jermář.
- ¹² K uvedenému incidentu srovn. Učme se demokracii. Nové Přerovsko 1. 12. 1989, roč. XXXII, s. 4; Prohlášení. Nové Přerovsko 8. 12. 1989, roč. XXXII, s. 3; Společný závěr k incidentu. Nové Přerovsko 29. 12. 1989, roč. XXXII, s. 1.
- ¹³ K objektu „TESLA n. p. Rožnov“ byl 14. 3. 1960 O-StB Vsetín zaveden OBS „TESLA“, reg. č. 5563: 28. 11. 1977 předán na 1. odd. III. odb. S-StB

- Ostrava, 15. 7. 1982 zpět na O-StB Vsetín, skartace v registru nevyznačena.
- ¹⁴ Jiří Hanousek, viz Přidali se filharmonici. Ostravský večerník 24. 11. 1989, roč. 22, s. 4.
- ¹⁵ K objektu „Uničovské strojírny n. p.“ byl 26. 11. 1976 O-StB Olomouc zaveden OBS „RYPADLO“, reg. č. 20651: skartace v registru nevyznačena.
- ¹⁶ Miloslav Balcar: ve strojopisné verzi je nadto uveden jako „BALCÁR“.
- ¹⁷ Erich Pepřík (1922); k jeho osobě byl 31. 3. 1959 O-StB Jihlava zaveden evidenční svazek s reg. č. 571: 16. 12. 1959 převeden na pozorovací svazek. 24. 3. 1960 zavedlo O-StB Gottwaldov evidenční svazek „MLÁDEŽNÍK“, reg. č. 7204 („přijat z KS-MV Gottwaldov [?] pozor. 571“): 31. 5. 1961 archivován pod a. č. 3053. 26. 6. 1972 zavedlo 2. odd. II. odb. S-StB Ostrava svazek KTS „BEČVÁŘ“, reg. č. 13844: 10. 10. 1973 archivován pod a. č. 16041, 12. 1. 1981 „arch. obnova jako PO na II/2“, 16. 4. 1981 předán na 4. odd. II. odb. S-StB Ostrava, 19. 12. 1985 předán na O-StB Vsetín, zničen v prosinci 1989 („Sk 93/89“).
- ¹⁸ Pavlem Crhou.
- ¹⁹ K osobě K. Heřmánka (1947) byl 6. 11. 1985 4. odd. 2a odb. S-StB Praha zaveden SPO „AKADEMIK“, reg. č. 42493: zničen 1. 9. 1987.
- ²⁰ Viz Deset pražských dnů..., c. d., s. 314-315.
- ²¹ Viz dok. 9 in Suk, Jiří: Občanské fórum..., c. d., s. 19.
- ²² Viz Deset pražských dnů..., c. d., s. 477-478.

132a

1989, 25. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva.^a

[...]^b

Věc: Denní situační zpráva za den 25. 11. 1989

Dne 24. 11. 1989 kolem 23.00 hod. byly v Bruntále na tř. Hrdinů zjištěny závadové nápisy nastříkané černou barvou na domech. Jedná se o 8 nápisů s formulací:

- Mrtvý komunista, dobrý komunista
- Ať zhyne KSC
- VV = vrazi
- Demise
- KSC – kreténi

a další nápisy obdobného znění.

Dne 25. 11. 1989 byl jako pachatel nápisů zjištěn PÁNEK Leoš, nar. 1969. Jmenovaný při psaní byl v podnapilém stavu a pod vlivem současných politických událostí a po hádce s občany v pivnici donesl

z domu barvu ve sprej [!] a touto nastříkal nápisy. Vyšetřovatel OVŠ OS SNB Bruntál zahájil tr. stíhání a vznesl jmenovanému obvinění pro tr. č. hanobení národa, rasy a přesvědčení dle par. 198 tr. zák. Stíhání je vedeno na svobodě. Hanlivé nápisy byly odstraněny.

Dne 25. 11. 1989 v ranních hodinách byl ve Vítkově na Oderské ulici popsán černou barvou památník sov. armády nápisem: Všichni do stávky za lepší zítřek. Nápis byl odstraněn.

Dne 25. 11. 1989 byly v Kravařích, okr. Opava, zajištěny dva letáky. Jedná se o prohlášení studentů Vysoké školy zemědělské v Brně o obsahu 12 bodů a dále o výzvu ke spoluobčanům obsahující 7 bodů. Letáky byly vyhotoveny v Brně dne 23. 11. 1989.

Na OS SNB Karviná je vedeno objasňování přečinu proti veřejnému pořádku proti dvěma studentům VUT Brno, kteří v Karviné rozšiřovali tiskoviny vyzývající ke generální stávce na den 27. 11. 1989.

Na nástěnce budovy Čs. strany socialistické v Šumperku byl dne 25. 11. 1989 vylepen 1 výtisk „Rezoluce K-231“,¹ vyhotovený ve Vsetíně dne 27. 4. 1968. Rovněž na několika místech se objevily výzvy k příslušníkům ozbrojených složek. Písemnosti byly odstraněny.

V ranních hodinách dne 25. 11. 1989 bylo na území Frýdku-Místku nalezeno 25 letáků vyzývajících k podpoře studentů, ke generální stávce na 27. 11. 1989, prohlášení studentů k dělníkům a rolníkům a obdobné. Dne 25. 11. 1989 v 10.00 hod. byla zadržena osádka 5 osob v osobním vozidle zn. Žiguli SPZ OCB 94-72: HAMRUS Roman, nar. 1967, student UP Olomouc, KLEMENT Libor, nar. 1967, student UP Olomouc, DAVID Roman, nar. 1968, student UP Olomouc, EPSTEIN Josef, nar. 1971, dělník PS Olomouc, BLAŽEK Antonín, nar. 1967, student UP Olomouc. V osobním vozidle v zavazadlovém prostoru převáželi velké množství letáků s různými výzvami a větší množství lepidla kanagom. Po jejich vytěžení byli propuštěni.

Dne 25. 11. 1989 kolem 01.00 hod. byli v Novém Jičíně perlustrováni STEJSKAL David, nar. 1967, ZÁNOVÁ Pavlína, nar. 1970, VR-TAL Radovan, nar. 1966, BERÁNKOVÁ Marta, nar. 1970, HAIEL² Martin, nar. 1966, JEŘÁBKOVÁ Dana, nar. 1966, MATULOVÁ Martina, nar. 1967, všichni studenti UP Olomouc, kteří na různých místech, zejména u podniků, vylepovali různé tiskoviny týkající se současné politické situace. Tiskoviny byly zajištěny a jmenovaní byli propuštěni.

Dne 25. 11. 1989 kolem 02.30 hod. byl zjištěn na Poděbradově ul. v Novém Jičíně na oplocení n. p. Drustol nápis ve znění: „Výrobní družstvo Drustol hlasovalo dne 24. 11. 1989 v 09.00 hod. o stávce, 26 osob bylo pro, 8 se zdrželo hlasování, 19 bylo proti. Družstvo se již nebojí.“ Nápis byl proveden červenou latexovou barvou. Byl odstraněn.

Dne 24. 11. 1989 v 07.00 hod. se dostavily do s. p. Tatra Koprivnice dvě studentky lékařské fakulty – hygieny UK Praha HOPALOVÁ

Ulryka, nar. 1971, a HYNČICOVÁ Ilona, nar. 1971, které si vyžádaly rozhovor s předsedou podnikového výboru SSM s. FOJTÍKEM. Tento je seznámil se stanoviskem SSM s. p. Tatra, že rozhodně nehodlají stávkovat. Dále jmenované jednaly s poslancem MěNV Koprivnice s. BRUŠOU,³ který, jak bylo zjištěno, je nakloněn požadavkům studentů. Studentky opustily podnik kolem 11.00 hod.

Zaměstnanci Vagónky Studénka nesouhlasí s vyvoláváním nálad ke stávkám a vyjadřují se, že pokud by dělníci vyšli do ulic, bude to proto, aby byly ukončeny demonstrace studentů. Jejich názor podporují i polští st. příslušníci zaměstnaní v k. p. Vagónka, přestože jsou většinou členové Solidarity. Uvádí, že v jejich vlastní zemi se stávkami nic nevyřešilo, pouze se oslabilo hospodářství v PLR.⁴

Dne 22. 11. 1989 byl skupinou pracovníků OTŘ s. p. Autopal Nový Jičín vypracován konspekt provolání na podporu stávkujících studentů a generální stávky, který současně obsahoval odsouzení brutálního zákroku SNB. Na jeho vypracování měli hlavní podíl programátoři ing. KUMOROWSKI Stanislav⁵ a BOK Jaromír. Bez vedoucího OTŘ nechali konspekt rozmnožit 15x na centrální rozmnožovně a toto pak rozdělili mezi dílenské důvěrníky ROH. Dne 24. 11. 1989 bylo toto prohlášení projednáno na mimořádném výboru ZV ROH, kterého se zúčastnili zástupci vedení podniku a CZV KSČ. Zúčastnění nesouhlasili s textem prohlášení a s organizováním stávky dne 27. 11. 1989.

V průběhu noci z 24. na 25. 11. 1989 byly nadále studenty UP Olomouc tištěny dokumenty k ovlivňování občanů. Dochází k rozmnožování sdělení pražského fóra, kde se píše o tom, že všechny požadavky Občanského fóra nebyly splněny, zejména propuštění politických vězňů, ustanovení komise pro vyšetřování událostí a pod., s tím, že důvody ke stávce trvají. Stávka 27. 11. 1989 by se měla přeměnit v tzv. stávkovou pohotovost, aby neslábl, ale naopak zesílil tlak demokratického hnutí, které by se rozšířilo po celé republice, na uskutečnění zásadních politických změn. Výtisk je z Prahy z nočních hodin dne 24. 11. 1989. Další nově rozšiřovaný dokument je názvu „Ke generální stávce“, obsahuje 7 bodů řízení stávky, počátek a délku určuje stávkový výbor, je uveden způsob stávky ve zdravotnictví, dopravě, službách aj. rezortech. Na dokumentu zpracovaném v Praze dne 22. 11. 1989 je uvedena adresa Občanského fóra Laterna magika, spojovatelka 266765, Jungmannova 31. Dalším dokumentem je výzva k občanům zpracovaná dne 24. 11. 1989 studenty UP Olomouc. Mimo původních požadavků studentů je uvedeno, že studenti myslí na dělníky a pracující, rodiny bez bytů, na osoby stínové ekonomiky (otázka korupce), zanedbaný stav ve školství, zdravotnictví a životního prostředí. Celkově se jedná o výzvu ke stávce, která končí: „Strach už zahoďme, v jednotě je síla.“

Dne 25. 11. 1989 bylo zjištěno, že studenti UP Olomouc zkvalitnili organizaci své činnosti, mají tiskové středisko, rozmnožovací středis-

ko, sídlo stávkového výboru a pod., některé objekty střeží a bez předložení obč. průkazu nepouští žádné osoby ani na koleje. Jsou toho názoru, že v Ostravě je organizace slabší, a proto organizují vysílání autobusů olomouckých organizátorů do Ostravy s cílem zkvalitnění činnosti studentů v Ostravě. Jejich názory přerůstají v protisocialistické, zejména trvají na splnění požadavků vyhlášených v Praze, útočí na vedoucí postavení KSC a chtějí změnu politické organizace v ČSSR.

Za uplynulých 24 hodin v Přerově bylo zjištěno přes 300 různých letáků psaných všemi možnými metodami. Výskyt letáků se neustále zvyšuje a objevují se na všech místech v okr. Přerov. Nově se vyskytly letáky s hesly: Ke klacku sahá ten, komu došly ideje, Je nám bráněno veřejně promítat videozáznam z Prahy 17. 11., Rudé právo zveřejňuje neúplné a neobjektivní informace. Rozšířila se i výzva příslušníkům VB, ČSLA a LM, aby nebyli zneužíváni. Při rozšiřování a vylepování těchto letáků byli zjištěni KRMENČÁK Petr, nar. 1968, zam. Tesly Rožnov, FLOREŠ Robert, nar. 1971, učeň SOU strojírenské Praha 9, POSPÍŠIL Robert, nar. 1971, zam. Okr. správa silnic Přerov, KOVAŘÍK Marek, nar. 1972, zam. Pivovar Přerov, F[...] Jiří, nar. 1949, recidivista, VOŽDA Zdeněk, nar. 1950, oba zaměstnanci Ingstavu Kojetín, ČERMÁKOVÁ Eva, nar. 1967, studentka lékařské fakulty UP Olomouc, KUPA Richard, nar. 1971, KOLÁŘ Ladislav, nar. 1968, CHMELOVÁ Šárka, nar. 1969, všichni UP Olomouc, OTEVŘEL Roman, nar. 1968, student VUT Brno, CHRÁPEK Evžen,⁶ nar. 1966, student UP Olomouc, JANÁČKOVÁ Vladimíra, nar. 1967, studentka VUT Brno, HEIDRICH Martin,⁷ nar. 1971, student UP Olomouc, JAŠEK Jindřich, nar. 1970, student UP Olomouc, MALÝ Jan, nar. 1973, učeň SOU stavební Olomouc. Po okrese Přerov se rovněž pohybovala dvě vozidla, a to trabant SPZ ACY 03-16 a simca ADL 38-60, jejichž osádky vylepovaly na různých místech prohlášení Občanského fóra z Prahy.

Dne 24. 11. 1989 od 16.00 hod. probíhala na nám. Kl. Gottwalda v Přerově manifestace za účasti asi 1 000 osob. Vystoupili zde studenti vysokých škol z Olomouce a Brna. Demonstrace měla klidný průběh.

Obdobná manifestace proběhla i v Hranicích, které se v době od 17 do 19 hod. zúčastnilo asi 200 osob. Po jejím ukončení se promítala v kostele videokazeta ze zásahu pořádkových sil ze 17. 11. K narušení klidu nedošlo.

Dne 24. 11. 1989 v 07.15 se pokoušel proniknout do objektu Dolu Paskov dálkově studující student VŠB Ostrava PROCHÁZKA Miroslav, nar. 1963, zaměstnanec Uranových dolů Dolní Rožinka.⁸ Svě počínání zdůvodňoval tím, že na uvedeném podniku se má uskutečnit exkurze studentů VŠB. Do podniku nebyl vpuštěn.

Vedoucí mistr důlních elektrikářů na Dole Paskov MATĚJEK Petr, nar. 1942, člen KSC, vyzýval pracovníky svého úseku ke generální

stávce. Se svým požadavkem vystoupil i na celopodnikovém bezpečnostním aktivu a na svou stranu získal 11 osob. Svazáci Dolu Paskov zveřejnili na ředitelské budově své stanovisko, kde vyjadřují podporu ÚV KSČ a nesouhlasí s generální stávkou. Na budovu investic Dolu Paskov vyvěsila neznámá osoba leták na podporu stávkujících studentů.

V ranních hodinách dne 25. 11. 1989 přijel na Důl Staříč signatář CH-77 ing. MIČKA Zbyněk a obrátil se na rubáňové kolektivy se žádostí o pomoc při založení stávkového výboru. Kolektivy na toto nepřistoupily. Dne 24. 11. 1989 kolem 17 hod. se na nám. VŘSR ve Frýdku-Místku shromáždilo asi 400 – 500 osob, kde m. j. vystoupil s podporou stávek signatář CH-77, horník Dolu Staříč MAREK.⁹ Ten společně s MIČKOU při rozchodu shromáždění vyzýval přítomné, aby se v sobotu 25. 11. 1989 sešli u Dolu Staříč.

Na zasedání CZV SSM s. p. Biocel Paskov dne 23. 11. 1989 svazáci odmítli uskutečnění fyzické stávky v podniku. Existuje však možnost tzv. pasivní stávky – připevnění trikolóry.

Dne 24. 11. 1989 se dostavili do s. p. Tesla Třinec studenti VŠB Ostrava NOVOBILSKÝ Marcel, nar. 1968, DOROTÍK Martin, nar. 1968, a MRÓZEK Bohdan, nar. 1968, kteří byli přijati ředitelem závodu ing. ŠVANDOU¹⁰ a předsedou CZV KSČ s. MĚCHEM. Při dialogu s funkcionáři měli studenti chaotické myšlenky a rozhovor přestal mít smysl. Ředitel ukončil rozhovor s tím, že i on se staví za objasnění zákroku SNB 17. 11., ale nesouhlasí se stávkou. Poté studentům nebylo umožněno setkání se svazáky závodu. Vedení závodu Tesla Třinec, CZV KSČ, i CZV SSM se staví proti uskutečnění stávky dne 27. 11. 1989.

Dne 25. 11. 1989 sdělil předseda stávkového výboru VŠB Ostrava HŘEBÍČEK, že stávka bude nadále pokračovat do doby, dokud neodejdou z ÚV KSČ zkompromitované osoby ŠTĚPÁN, přestárlí nebo osoby nevyhovující studentům. Za tímto účelem je potřebné, aby rovněž odstoupila i vláda a zformovala se nová, která bude složena z čistých členů Národní fronty. Na VŠB nadále pedagogové musí dodržovat pokyny rektora, kteří se nemají účastnit studentských stávek, mají být ve svých kancelářích a bezpodmínečně hlásit svá vzdálení mimo pracoviště.

Dne 25. 11. 1989 hovořila prodavačka v trafice pod novým Frýdlantským mostem v Ostravě s neznámým mužem, kterého informovala, že hovořila s poslancem, který bydlí poblíže jejího zaměstnání, který jí sdělil, že DUBČEK má jisté místo ve vládě, která se vytvoří po demisi.

Mezi studenty vysokých, středních a učňovských škol panuje nadále nálada zúčastňovat se denně demonstrací v Ostravě, pokračují diskusní kroužky na školách. Vzniklá situace je ve většině kroužků hodnocena nesprávně, tendenčně, s dávkou recese a chlubení se vlastní účastí na těchto akcích.

Dne 25. 11. 1989 v 16.00^c hod. se znovu na nám. Lidových milicí uskuteční demonstrace, na které budou vyvěšeny transparenty: Svoboda, Glasnosť, Demise vlády, Jednat bez násilí apod. Demonstrace je organizována stávkovými výbory VŠB a PFO.

Dne 25. 11. 1989 ve 12.05 hod. telefonoval náčelníkovi OS SNB Olomouc člen advokátní poradny v Olomouci JUDr. KOUTECKÝ,¹¹ že s ním hovoří na základě požadavku studentů UP Olomouc týkajícího se zveřejněného článku ve Stráži lidu, jehož obsahem je stanovisko komunistů OS SNB, které bylo zaujato k pražským událostem ze 17. 11.¹² V rozhovoru uvedl, že se táže, zda došlo k fyzickému útoku na příslušníky SNB v Olomouci ze strany studentů UP, což mu bylo dementováno. KOUTECKÝ se dovolával toho, aby náčelník OS SNB osobně toto studentům vysvětlil, což bylo s patřičným a vyčerpávajícím odůvodněním náčelníkem odmítnuto.

Člen ÚV KSČ ing. PEŠKA Rudolf a dalších 16 ředitelů obdrželi výhrůžky, aby se dostavili k návštěvě Laterny magiky, kde se budou všet komunisté, kde než na ně dojde řada, uvidí, jak se houpou komunisté, jejich červení kamarádi. Studenti UP rovněž vydali výzvy příslušníkům ozbrojených sil ČSLA a LM, ve kterých je vyzývají k solidaritě se stávkou a vyzývají je k odmítání zákroku a pod. Další výzva je určena milicionářům, aby se „probudili“ a podpořili radikální stanovisko a nechrápali ve fabrikách. Dále pomlouvají členy Lid. milicí, že mají jen základní vzdělání a pevná koryta. Výzva obsahuje i výhrůžku, že až to vyhrají bez nich, tak jim to spočítají. Výzva je podepsána Nezávislý svaz vysokoškolských studentů a byla odeslána asi 150 jednotkám Lidových milicí.

Rovněž jsou zasilány výhrůžné letáky, které obdržel podnik. ředitel NHKG ing. HOCKO¹³ a dalších 46 ředitelů s textem „Jseš červený, končí ti výlet do komunismu“.^{d+14}

Dne 25. 11. 1989 jsou v Ostravě a na dalších vysokých školách Sm kraje ze strany stávkových výborů rozšiřovány pokyny centrálního stávkového výboru v Praze, které reagují na vystoupení HAVLA na Letné. Pokyny jsou rozšiřovány v kraji mezi občany a obsahují podporu předsedovi vlády ČSSR ADAMCOVI, který má být dosazován do vedoucí funkce.

Náčelník KS SNB Ostrava:
z rozk. pplk. ing. PETR Mir.

^a Tato DSZ existuje i ve strojopisné verzi.

^b Č. j. OS-00300/ASO-184-89. Vlevo ostravské razítko, došlo 25. XI. 1989 v 17.50 hod., číslo zprávy 11275. Vpravo rukou připsáno „s. Smrž“, k tomu je připojen jeho vlastnoruční podpis a Zamykalův; pod tím razítko II. správy SNB, došlo 25. XI. 1989, č. j. ČB-0037-352/03-89, přílohy 0. V pravém horním rohu rukou „AO“.

- ^c Ve strojopisné verzi je uvedeno „Lý hodin“, tedy – podle nejpravděpodobnějšího přepisu – 17 hodin.
- ^d Tento a předcházející odstavec jsou zleva rukou zatrženy a k tomu je připsáno „TEROR“.
- ¹ Problematika „K-231“ byla 8. 5. 1973 2. odd. II. odb. S-StB Ostrava administrativně podchycena v OBS „KLUB“ s reg. č. 14966: 13. 12. 1978 předán z 3. na 1. odd. téhož odboru, zničen v prosinci 1989 („Sk 591/89“). K objektu „Klub angažovaných nestraníků – zakázané organizace“ zavedlo 6. odd. II. odb. S-StB Ostrava OBS „KAN“ s reg. č. 12028 již 19. 2. 1969: 13. 12. 1978 předán na 1. odd. II. odb. S-StB Ostrava, zničen v prosinci 1989 („Sk 593/89“).
- ² Toto jméno je podle všeho uvedeno chybně: přesně však určit, o koho se jedná, nelze.
- ³ Ve strojopisné verzi je uvedeno „s. Buršou“: míní se zřejmě Radomír Burša.
- ⁴ Tento, předcházející a následující odstavec začínající slovy „V průběhu noci...“ byly použity pro zpracování 3., 5. a 1. odstavce části „Názory a nálad obyvatelstva“ DSZ FMV č. 182/B z 26. 11. 1989. Srovn. pozn. 2 dok. 8a.
- ⁵ K osobě S. Kumorowskiho (1936) byl 23. 1. 1974 O-StB Nový Jičín zaveden SPO „ANALYTIK“, reg. č. 15705: 3. 10. 1978 „spis PŮ zrušen – materiály v NO – O – 15705 – viz Sk 34/80 – zničeno 18. 4. 84“, pravděpodobně současně se „zrušením“ SPO zaveden svazek NO („III/45“), zničen v prosinci 1989 („Sk 292/89“).
- ⁶ Evžen Chrapek.
- ⁷ Ve strojopisné verzi je uvedeno „HENDRICH Martin“: zřejmě se ovšem míní Martin Hendrych.
- ⁸ V problematice „jaderná energetika, výr. energ. zařiz. pro jaderné elektrárny“ byl 16. 10. 1979 1. odd. III. odb. S-StB Ostrava zaveden OBS „ENERGIĚ“, reg. č. 23321: 26. 4. 1988 předán na 5. odd., 8. 2. 1989 na 2. odd. III. odb. S-StB Ostrava, skartace v registru nevyznačena.
- ⁹ K osobě Jaroslava Marka (1959) byl 4. 11. 1988 O-StB Frýdek-Místek zaveden SPO „FELIX“, reg. č. 31419: skartován v prosinci 1989 („Sk-473/89“).
- ¹⁰ Milan Čvanda.
- ¹¹ K osobě Igora Kouteckého (1952) byl 14. 1. 1985 O-StB Olomouc zaveden SPO „PORADCE“, reg. č. 27687: 12. 6. 1989 archivován pod a. č. A-23714.
- ¹² Srovn. S vědomím závažnosti situace. Stráž lidu 25. 11. 1989, roč. 69, s. 2.
- ¹³ K osobě Michala Hocka (1945) byl 3. 3. 1987 1. odd. III. odb. S-StB Ostrava zaveden spis D „MILAN“, reg. č. 29802: 20. 4. 1988 předán na 5. odd. III. odb., 8. 2. 1989 na 5. odd. II. odb. S-StB Ostrava, skartace v registru nevyznačena. V tomto případě se jedná o jistou anomálii, neboť M. Hocko byl od r. 1986 člen ÚV KSC (podnikový ředitel s. p. NHKG od r. 1987).
- ¹⁴ Informace o písemných výhrůžkách uvedených v tomto a předcházejícím odstavci byla zpracována do 8. odstavce části „Nepřátelská činnost“ DSZ FMV č. 182/B z 26. 11. 1989. Srovn. pozn. 2 dok. 8a.

1989, 25. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva – dodatek.^a[...]^b

Věc: Denní situační zpráva za den 25. 11. 1989 – dodatek

Dne 25. 11. 1989 přišel na stávkový výbor PF pokyn ze stávkového výboru Praha, že jejich cílem je sesadit stávající výbor ÚV KSČ a je potřebné podporovat ADAMCE, předsedu vlády ČSSR, čehož chce i Občanské fórum. Stávkový výbor PF a VŠB mají uspořádat demonstraci a toto stanovisko mají dnes sdělit. Je potřebné získat na svou stranu dělníky a akce se musí stihnout ještě během dnešního odpoledne. Pokud se to nepovede dnes, je možné, že zítra již začnou proti nim represivní akce, které bude organizovat ZAVADIL. Mají se vytisknout plakáty, že ADAMEC je náš člověk, že vyšel z Ostravy a že je nutné jej podporovat.

Dne 25. 11. 1989 bylo v Šumperku ustanoveno 11členné tzv. Občanské fórum, jehož zástupci byli veřejnosti představeni na dnešní demonstraci.

Dne 25. 11. 1989 vyvěšují studenti UP Olomouc plakáty vyzývající na účast na tzv. „setkání s pracujícími“ ve sportovní hale v 18.00 hod., kde má mj. vystoupit písničkář PLÍHAL.

Mezi studenty je rozšiřováno stanovisko Občanského fóra v Praze, že nebyly splněny podmínky, a proto se bude stávkovat dále i po 27. 11. 1989.

Dne 25. 11. 1989 v 16.00 hod. začalo v Olomouci na náměstí Míru shromáždění, kterého se zúčastnilo asi 5 000 osob. V úvodu zpívalo čs. státní hymnu a postupně začali vystupovat jednotliví řečníci. V uvedeném prostoru byl zadržen a předveden podnapilý muž, jehož totožnost je zjišťována, který se po náměstí pohyboval s maketou pistole a vykřikoval různé věty v němčině. Mezi řečníky vystoupili i pražští herci JANŽUROVÁ a POSTRÁNECKÝ, kteří vyzývali, ať shromáždění vydrží, neustupuje a nepřistoupí na kompromisy. Další řečník odsuzoval monopol^c jedné strany. Rovněž vystoupil příslušník ČSLA údajně v hodnosti rotmistra, který odsuzoval izolovanost vojáků v kasárnách od současného dění a uváděl, že nejsou povolovány vycházky, dochází k ovlivňování vojáků ze strany důstojníků, jsou cenzurovány dopisy a pod. Vystoupení vzbudilo emoce davu a vyvolalo různé skandování. Shromáždění bylo rovněž vyzváno k účasti na utkání v kopané zítra ve 14 hodin a aby si vzali vše, co zvoní, že bude „poslední zvo-

nění“. Během posledních vystoupení dav vzrostl asi na 10 000 osob. V 17.30 hod. bylo shromáždění ukončeno.

Dne 25. 11. 1989 se v 17.00 hod. opět na nám. Lidových milicí v Ostravě sešlo asi 4 až 5 000 osob všech věkových kategorií, převážně však studentů. V úvodu shromáždění vystoupili herci ostravských divadel, mezi nimi i Josef NOVÁK jako zástupce ZO KSČ s alibistickým usnesením. Při vystoupení primátora města Ostravy s. LIPINY, vedoucího tajemníka MěV KSČ Ostrava s. PETERKA a předsedy MěV SSM s. H[...]¹ došlo ke spontánnímu pískotu, a proto v dalším projevu ke shromážděným uvedení soudruzi nepokračovali a odešli. Jejich vystoupení však na druhé straně jsou hodnocena jako nepřipravená a neaktuální. Celkem vystoupilo asi 30 řečníků, kteří ve většině případů projevíli podporu stávkujícím studentům a předneseným požadavkům, především pak nespokojenosti s dosavadními výsledky zasedání ÚV KSČ a kádrovými změnami. Shromáždění se po 19. hodině rozešlo. K narušení klidu a veřejného pořádku nedošlo.

Dne 25. 11. 1989 vydali studenti VŠB stanovisko, ve kterém protestují proti včerejšímu zvolení některých lidí do funkcí předsednictva a sekretariátu ÚV KSČ. Z důvodu, že dle jejich názoru svými předcházejícími postoji a činy to nemohou myslet upřímně s usnesením ze zasedání ÚV a s další cestou k nastolení opravdového socialismu u nás. Žádají odstoupení ŠTĚPÁNA, ZAVADILA a HOŘENÍHO, zejména pro jejich podíl na událostech v Praze 17. 11. 1989, dále za vědomé zkreslování faktů o těchto událostech a událostech následujících dní, za neobjektivní ovlivňování veřejného mínění a v neposlední řadě za to, že se dle jejich názoru nesnažili o konstruktivní řešení krizové situace v naší společnosti v minulých dnech. Prohlášení je podepsáno Stávkující studenti VŠB.

Dne 25. 11. 1989 v době od 16.45 hod. do 19.00 hod. došlo na nám. VŘSR ve Frýdku-Místku k shromáždění asi 600 až 800 občanů k podpoře současného úsilí čs. veřejnosti. Byla vztyčena čs. vlajka a k shromáždění promluvílo 8 řečníků včetně poslanců nár. výboru.

Dne 24. 11. 1989 došlo na území okr. Vsetín k vylepování výzev na podporu studentů a generální stávky dne 27. 11. 1989. Téhož dne ve Vsetíně došlo k pokusům o vedení dialogu mezi organizátory shromáždění a představiteli stranických a státních orgánů města. Snaha o dialog však byla účastníky narušována pískotem při vystoupeních představitelů stranických a státních orgánů. Shromáždění, kterého se zúčastnilo asi 2 000 osob, mělo klidný průběh.

Ve Val. Meziříčí došlo ke shromáždění asi 1 200 osob, které vyvolávaly hesla „Chceme svobodu“, „Dialog“ a pod. Akci řídil Vít ZUKAL z Val. Meziříčí. Na shromáždění vystoupil i předseda MěNV Val. Meziříčí s. ZAVADIL, který vyzval účastníky k účasti na dialogu dne 26. 11. 1989 na MěNV.

V Rožnově p. Radh. se shromáždění zúčastnilo asi 200 osob. Na

shromáždění byly přečteny prohlášení pracovních kolektivů, zejména ze s. p. Tesla, o jejich připojení k prohlášení studentů a generální stávce.

Dne 24. 11. 1989 byl svolán mítink v n. p. Řetězárka Česká Ves, okr. Šumperk, na kterém bylo stávkování jako takové odmítnuto a rovněž nebyl utvořen stávkový výbor. Dne 24. 11. 1989 v 17.55 hod. došlo před budovou divadla v Šumperku ke shromáždění 900 osob, na kterém vystoupilo několik řečníků za různé podniky. Tito většinou vyslovovali souhlas pracujících s požadavky studentů a podporovali stávku dne 27. 11., a to různým způsobem, tj. jak časově, tak provedením. Na shromáždění vystoupil i MUDr. MACH, který vyzval část shromáždění k pochodu na nám. Kl. Gottwalda, kde zazpívali čs. hymnu, asi ve 20 hod. se rozešli.

Dne 24. 11. 1989 v době od 16 do 19 hod. se na nám. Rudé armády v Jeseníku sešlo asi 250 až 300 lidí. Během shromáždění vystoupilo asi 10 řečníků, kteří hovořili o rozdílech mezi první republikou a současností a zdůrazňovali, že dříve sice byla bída a nezaměstnanost, ale byla svoboda. Dále žádali o podporu stávky dne 27. 11. 1989.

Dne 24. 11. 1989 v době od 17 do 18.15 hod. proběhlo v Zábřehu n. M. na nám. Míru shromáždění občanů, kterého se zúčastnilo asi 500 osob. M. j. na něm vystoupil dr. MACEK ze Zábřehu, který hovořil o chystané stávce na den 27. 11. 1989 a o tom, jak se zachová KSČ při požádání o odstranění sochy Stalina v Šumperku a Zábřehu. Na shromáždění vystoupil rovněž dosud neustanovený muž, údajně pracovník Bytového družstva Zábřeh, který hovořil o tom, které podniky se připravují ke stávce a kolik lidí se jí zúčastní.

Mezi občany, zejména KSČ, v Bruntále se poukazuje na to, že celý den, t. j. 25. 11. 1989, probíhá přenos Čs. televize z Prahy (především demonstrace z Letenské pláně), kde řečníci jednoznačně zaujímali konfrontační postoj, napadali otevřeně KSČ a již se vůbec nezmiňovali o podstatě prvotního problému solidarity se studenty. Otevřeně vyzývali ke generální stávce, aby se konečně připojily i mimopražské kraje a okresy. Rovněž bylo vyzýváno k likvidaci strany a vyvolávání davové psychózy. Občané dále kritizují stav, že je jim jednoznačně prostřednictvím uměle zrežirovaného vysílání dnešního programu ČST vnucován názor a myšlenky organizátorů demonstrace na Letné, který je již označován za kontrarevoluční vystoupení. Chtějí znát situaci ohlasů v mimopražských okresech a na Slovensku. Místo aby ČST přispívala ke zklidnění situace zařazením vhodných programů, snaží se celému národu sugestivně prezentovat osobní výpady zrežirované Občanským fórem. Jednoznačně negativní vliv na mladou generaci mělo včerejší vystoupení DUBČEKA a dalších osob z Občanského fóra na Vác. náměstí, což se projevilo hanlivými nápisy vyzývajícími k fyzické likvidaci komunistů a příslušníků VB.^{d+2}

Dne 25. 11. 1989 v 19.45 hod. sdělil pracovník zvláštních přeprav

ČSD Olomouc,³ že mu telefonoval muž, který se představil jako FIALKA z vnitra, a uvedl, že na dráze dostali dálnopis z Olomouce podepsaný Moravskoslezský stávkový výbor, kde je uvedeno, aby se dne 27. 11. 1989 v den generální stávky kladly na koleje předměty, které by zamezily jízdám vlaků. Dálnopis je údajně vyvěšen na bráně oblastního ředitelství ČSD. Do současné doby nebyl nalezen.^e

Dne 25. 11. 1989 došlo na území Sm kraje opět ke shromážděním občanů, studentů a mládeže, v jejichž průběhu nedošlo k narušení veřejného pořádku. Po závěru manifestace v Praze se shromáždili demonstranti v jednotlivých místech takto: v Bruntále 100 osob, ve Vrbně p. Prad. 120 osob, v Č. Těšíně a Havířově po 300 osob, v Opavě 200 osob, v Přerově asi 1 000 osob, v Kojetíně 500 osob, v Šumperku 1 500 osob, v Zábřehu 800 osob, v Jeseníku 200 osob, v Rožnově a Val. Meziříčí po 500 osob a ve Vsetíně asi 400 osob. V průběhu manifestací byly opět čteny různé rezoluce, prohlášení a podpory ke generální stávce a zároveň byl vyslovován nesouhlas se změnami ve vedení ÚV KSČ. Opět byl zjišťován zvýšený výskyt letáků, plakátů a různých nápisů na podporu studentů a dění v ČSSR.

Náčelník KS SNB Ostrava:
v z. pplk. ing. PETR Mir.

^a Tento dodatek k DSZ existuje i ve strojopisné verzi: podle té uvádíme číslo jednací, které má na dálnopisu podobu „OS-0030/ASO-184-89“.

^b Č. j. OS-00300/ASO-184-89. Vlevo ostravské razítko, došlo 25. XI. 1989 ve 23.45 hod., číslo zprávy 11292. Vpravo razítka „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 27. XI. 1989, č. j. CB-0037-354/03-89, přílohy 0. V pravém horním rohu rukou „AO“.

^c Ve strojopisné verzi následuje „moci“.

^d Poslední větný celek odstavce je zleva rukou zatržen a k tomu je připsáno „TEROR“.

^e Odstavec je zleva rukou zatržen a je k němu připsáno „PODPALEČ“.

¹ K osobě T. H. (1951) byl 1. odd. II. odb. S-StB Ostrava zaveden svazek KTS „HLAVA“, reg. č. 30546: 18. 7. 1988 převeden na svazek TS „AGA“, zničen v prosinci 1989 („Sk 1159/89“).

² Tento odstavec byl použit pro zpracování 11. odstavce části „Názory a nálad obyvatelstva“ DSZ FMV č. 182/B z 26. 11. 1989. Srovn. pozn. 2 dok. 8a.

³ K objektu „vedení správy dráhy“ byl 7. 3. 1960 O-StB Olomouc zaveden OBS „LOKOMOTIVA“, reg. č. 5280: skartace v registru nevyznačena.

1989, 26. listopadu, Ostrava. – Zaslání textu letáku zajištěného v rámci ČSD.

[...]ª

Věc: Zaslání textu letáku zajištěného v rámci ČSD

Zasílám text letáku, který byl rozšiřován v žst. Brno hl. n. třemi osobami ve věku 20 – 30 let (dva muži, jedna žena) a který obdržel strojvedoucí RAJNOHA v rychlíku č. r. 933:

Pokyny pro organizování generální stávky v železniční dopravě:

Generální stávka na podporu našich požadavků má v železniční dopravě mimořádný význam. Je účinnější než v kterékoli jiné oblasti našeho života. Proto proběhne v plném rozsahu 2 hod., t. j. od 12 do 14 hod. Vzhledem ke krátkodobosti stávky bude provoz zastaven v plném rozsahu, včetně mezinárodní dopravy. Vlaky vezoucí zásilky živých zvířat a potravin pojedou bez jakýchkoliv omezení. Vlakovům, které mají dojet do cílových stanic do 20 min. po 12. hodině, umožněte dojezd, aby zbytečně nestály na tratích. Opodstatněné místní úchytky nebudou považovány za porušení kázně. Vlaky zásadně dojedou do nejbližší žst. a nezastavujte je na tratích a zastávkách.

Při organizaci přihlížejte k tomu, aby v žst. zůstala volná alespoň jedna kolej. Silniční přejezdy musí zůstat volné pro případné průjezdy sanitních vozidel, požárních a havarijních vozidel. Mezinárodním rychlíkům umožněte průjezd do velkých stanic, i když tím bude porušena zásada úplného zastavení provozu. V případě jízdy vojenských vlaků, jejichž průjezd bude vynucován, použijte technických prostředků k zablokování traťové koleje. Výluky ukončete nejpozději v 11.30 hod. Ty, které by nemohly být do této doby ukončeny, nezaahajujte. Po ukončení stávky musí být vytvořeny předpoklady pro okamžité obnovení normálního provozu. Trakční vedení zůstane po celou dobu pod napětím, aby bylo možné vytápění vlaků osobní přepravy a jízda přednostních vlaků.

Strojvedoucí motorových vlaků (lokomotiv) regulují režim dobírání vody tak, aby při pobytu v nácestných stanicích nebylo nutno vypínat parní topení. Obdobně předzásobte naftou i přívěsné motorové vozy, aby nenastaly případy, že by nemohly být vytápěny. V případě, kdyby z titulu stávky došlo k překročení zákonné pracovní doby, upravte turnusy nebo vystřídání v předstihu, aby nedocházelo k zamykání

lokomotiv a odstavování vlaků. Za práci přesčas vzniklou z důvodu zpoždění v průběhu generální stávky však náhradu mzdy nepožadujte. V polední době obsaďte v lokomotivních depech a obdobných výkonných jednotkách všechny lokomotivy, aby 5 minut zvukem pískal byl po zahájení generální stávky symbolizován jednotný postoj železničářů. Po ukončení generální stávky upřednostněte jízdu vnitrostátních, především dělnických, vlaků před mezinárodní dopravou. V přípojových stanicích zásadně dodržujte přípoje na první vlaky, které pojedou po obnovení provozu. Neustále mějte na paměti, že cílem stávky je prokázat podporu demokratickému procesu, akceschopnost a sílu, nikoliv přivodit chaos v dopravě a postihnout naše hospodářství a cestující.

Stávkový výbor železničářů
na Moravě a Slezsku.

Text tohoto zajištěného letáku postupuji pro vaši informovanost na základě telefonického vyžádání.

Vypracoval: kpt. JUDr. ČAPKA¹

Náčelník odboru StB Olomouc
v z. mjr. ČTVRTLÍK²

^a Č. j. OS-02301/89. V hlavičce je místo „Přísně tajné“ a „Mimo pořadí“ uvedeno „Tajné“ a „Pílně“. Jako adresát je uveden 7. odbor II. správy SNB (k tomu: „cestou náčelníka S StB OSTRAVA“). Vlevo ostravské razítko, došlo 26. XI. 1989 ve 13.05 hod., číslo zprávy 11305. Vpravo razítko II. správy SNB, došlo 27. XI. 1989, č. j. CB-0037-357/03-89, přílohy 0.

¹ Karel Čapka (1947) nastoupil 1. 10. 1968 jako hlídkový příslušník k OO-VB Olomouc, 15. 12. 1972 od VB přemístěn k O-StB Olomouc jako referent, koncem února 1982 ukončil dálkové studium fakulty StB VŠ SNB, 1. 12. 1988 se stal SR 2. odd. odb. S-StB OS SNB Olomouc, 15. 2. 1990 odvolán z funkce a 10. 3. 1990 uvolněn ze služebního poměru příslušníka SNB.

² Miroslav Čtvrtlík (1949) nastoupil 1. 8. 1970 jako hlídkový příslušník k OO-VB Olomouc, 1. 4. 1975 přemístěn k 2. odd. 50. odb. I. S-FMV jako SR, 1. 1. 1983 se stal SR O-StB OS SNB Olomouc, 31. 5. 1989 ukončil dálkové studium ekonomické fakulty VŠB v Ostravě, 1. 11. 1985 jmenován zástupcem náčelníka O-StB OS SNB Olomouc, 1. 12. 1988 zástupcem náčelníka odboru StB OS SNB Olomouc, 15. 2. 1990 odvolán z funkce a 6. 7. 1990 uvolněn ze služebního poměru příslušníka SNB.

1989, 26. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva.[...]^a

Věc: Denní situační zpráva za den 26. 11. 1989

Dne 26. 11. 1989 k 12.00 hod. je v Sm kraji dosud klid. V některých městech jsou nadále vylepovány plakáty a letáky. V okr. Bruntál je na den 26. 11. 1989 svolán míting, který se má uskutečnit v 16.00 hod. ve sport. hale v Bruntále za účasti stranických a státních představitelů města. V 6-ti střediscích okr. Bruntál probíhají aktivity stran. a hos. funkcionářů. Na 18.00 hod. je svolána manifestace v Krnově. V 16.00 hod. se má uskutečnit míting v Opavě, organizován Občanským fórem.

Dne 26. 11. 1989 v 07.30 hod. strhával příslušník OS SNB Olomouc v Olomouci v parku plakáty a letáky vylepené na vývěsní tabuli. Za jedním plakátem našel obálku žluté barvy, ve které se nacházelo 25 negativů s různými zprávami. Bylo zjištěno, že se jedná o přehledy a vývoj služeb, tržeb v organizacích, plnění plánu některých podniků, neplnění usnesení plenárních zasedání KV a OV KSČ v letech 1978-80, zprávy o výrobě zboží, podíl investiční výstavby a ostatních prací, vývoz průmyslového zboží do KS a další. Způsob uložení obálky s fotografickými negativy nasvědčuje, že některé materiály jsou předávány formou mrtvé schránky.^b

Pracovník ČSD v Brně obdržel leták, ve kterém se uvádí, že v době gen. stávky 27. 11. 1989 v žel. dopravě bude zastaven provoz v době od 12. do 14. hod. v plném rozsahu včetně mezin. dopravy.¹ Bez omezení pojedou vlaky se živými zvířaty a potravinami. Mezin. rychlíkům bude umožněno dojet do větších žst., kde budou zastaveny. V případě jízdy voj. vlaků, jejichž průjezd by byl vynucován, bude jejich zastavení provedeno zablokováním tratě technickými prostředky. V jednotlivých loko depech má dojít k obsazení všech lokomotiv a 5 minut zvukem píšťal signalizovat zahájení gen. stávky. Po ukončení stávky bude dána přednost v jízdě vnitrostátním vlakům, zejména dělnickým, před vlaky mez. dopravy. Pod vyzvou je podepsán Stávkový výbor železničářů na Moravě a ve Slezsku.^c

Dne 25. 11. 1989 se do objektu Dolu Staříč snažil dostat sig. CH-77, technik tohoto dolu ing. MIČKA Zbyněk, bytem F.-Místek, který byl doprovázen dalšími 3 osobami. Tato skupina prohlásila, že jsou stáv-

kovým výborem Dolu Staříč a vyzvali ke stávce ostatní horníky. Ředitel dolu je do objektu nepustil s tím, že v danou dobu nemají směnu.

Náč. KS SNB Ostrava:
z r. pplk. JUDr. NAGLÍK

^a Č. j. OS-00300/ASO-185-89. Vlevo ostravské razítko, došlo 26. XI. 1989 v 16.55 hod., číslo zprávy 11312. Vpravo razítka „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 27. XI. 1989, č. j. CB-0037-356/03-89, přílohy 0; pod nimi vpravo pravděpodobně Kupkův vlastnoruční podpis.

^b „nasvědčuje... mrtvé schránky“ je rukou podtrženo, odstavec je zprava zatržen a je k němu připsáno „infor. 1. odděl.“.

^c Odstavec je zprava rukou zatržen a k tomu je připsáno „viz DSZ ze dne 26. 11. 89“.

¹ V problematice „mezinárodní kamionová doprava ČSAD“ byl 14. 1. 1974 O-StB Frýdek-Místek zaveden OBS „KAMION“ s reg. č. 15606: zničen koncem roku 1989 – „Sk-356/89“. Na okresní úrovni byla uvedena problematika sledována v následujících OBS: od 21. 2. 1968 O-StB Šumperk v OBS „KAMION“ s reg. č. 11853 („ČSAD Šumperk mez. kamion. přeprava“, skartace v registru nevyznačena), od 26. 4. 1973 O-StB Přerov v OBS „KAMION“ s reg. č. 14930 („ČSAD – MKD Přerov“, skartace v registru nevyznačena), od 10. 12. 1973 O-StB Olomouc v OBS „KAMION“ s reg. č. 15459 (problematika „ČSAD – mez. kamion. dopr.“, skartace v registru nevyznačena). Na celostátní úrovni byla „mezinárodní kamionová doprava přes území ČSSR“ 15. 4. 1987 1. odd. 4. odb. XI. S-SNB administrativně podchycena v OBS „MOBIL“ (od 5. 12. 1988 „ODPOVĚD-1“), reg. č. 33545: skartace v registru nevyznačena.

1989, 26. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva – dodatek.[...]^a

Věc: Denní situační zpráva za den 26. 11. 1989 – dodatek

Dne 25. 11. 1989 bylo v Ostravě ustanoveno Občanské fórum v počtu 25 osob (koordinační výbor, který vystupuje za celý Sm kraj). Představitelé Občanského fóra jsou: GLAC Jaromír, nar. [...] 1955, bytem Rychvald, [...], PISKOŘ Jaromír, nar. [...] 1962, bytem Opava, [...], OVČÁČEK Eduard,¹ nar. [...] 1933, bytem O.-Třebovice, [...], ŠILER Vladimír,² nar. [...] 1950, bytem Vratimov, [...], duchovní církve husitské ŠILEROVÁ Jana, nar. [...] 1950, bytem Vratimov, [...], a další dosud neustanovení členové. Do současné doby nemá Občanské fórum vlastní program ani ucelenou představu o své činnosti, v současné době působí jako koordinátor akcí s napojením na Prahu.

V Třinci se shromáždilo před Spol. domem VŘSR asi 1 000 osob. Akce proběhla v klidu.

V Havířově v prostoru městské tržnice se shromáždilo asi 150 osob, kteří debatovali o pol. situaci. V současné době je již tam klid.

V Olomouci ve 14.00 hod. bylo na nám. Míru zahájeno shromáždění, kterého se zúčastnilo asi 8 000 osob. Po zahájení byl přítomným puštěn HAVLŮV projev, který byl záhy přerušen, údajně z tech. důvodů. V 15.50 byla demonstrace oficiálně ukončena. Nedošlo k narušení klidu a pořádku. V 18.00 hod. se má v divadle uskutečnit setkání s herci.

V Ostravě po 14.00 hod. vyšel z podchodu na nám. Republiky řetěz studentů o počtu asi 1 500 osob, drželi se za ruce a [na] náměstí Lid. milicí, kde došli, chodí v kruhu. K narušení veř. pořádku nedošlo.

V 17.00 hod. v Ostravě na nám. Lid. milicí se shromáždilo asi 3 000 lidí. Na shromáždění vystoupila herečka SMUTNÁ Jitka,³ která seznámila přítomné se členy výboru Obč. fóra v Ostravě. Další řečníci požadovali demisi vlády, ÚV KSČ a vyvolávali hesla obdobná jako na manifestaci v Praze. Rovněž vystoupil BRENÍK Jan, funkcionář Čs. strany lidové v Ostravě, a požadoval odchod ÚV ČSL.

S pozdravnými projevy vystoupili slovenští umělci, DOČOLOMANSKÝ a Jan KRONER (mladší). Rovněž vystoupil dělník z tiskárny Rudého práva Pavel POLACH, který varoval přítomné před zítřejším vydáním časopisu Horník, ve kterém jeho šéfredaktor údajně šťve havíře proti studentům. Vyzval všechny přítomné, aby v případě vydání časopisu tyto okamžitě ničili. Dále vystoupil hutník za provozy 1, 4 a 6

VŽSKG, směny B, který podpořil gen. stávkou. S pozdravnými vystoupeními hovořili horníci z dolů Dukla a Hlubina, ostře vystoupili proti vedení uvedených šachet. Rovněž byly na transparentech hesla „Do nového jitra bez ministerstva vnitra“. Shromáždění se v 19.30 hod. bez narušení klidu a veř. pořádku rozešlo.

Dne 26. 11. 1989 v 15.30 hod. se na nám. VŘSR ve F.-Místku sešlo asi 700 osob. Vystoupilo 18 řečníků, kteří ve svých projevech požadovali demokracii, svobodu tisku, změny ve vládě a vyzývali k zítřejší stávce. Po ukončení shromáždění proběhla podpisová akce na podporu Občanského fóra. Shromáždění se má znovu sejít zítra ve 12.00 hodin.

Dne 26. 11. 1989 v 16.30 hod. se sešlo v Přerově před OV KSČ celkem 800 – 1 000 lidí. Ve svých projevech vystoupili HUČÍN, ŽAMBOCH Jiří, MÜLLEROVÁ, ADAMÍK⁴ a DANIŠ. Shromáždění bylo ukončeno v 18.00 hodin a bylo dohodnuto, že budou vytvořeny skupiny, které v ranních hodinách navštíví jednotlivé závody s výzvami ke stávce.

[V] Kojetíně v okr. Přerov se sešlo kolem 18.00 hod. asi 300 osob, v obci Tovačov na náměstí 100 osob a v Hranicích n. M. se sešlo asi 500 osob. Ve všech případech v 18.30 se uvedená shromáždění rozešla. Nedošlo k narušení klidu a pořádku.

Dne 26. 11. 1989 se v 16.00 hod. shromáždilo na nám. 1. máje v Opavě 400 - 500 osob. K shromážděným promluvil sig. CH-77 PISKOR Jaromír, MLUDEK Ivo,⁵ za OVS mjr. VOLNÝ⁶ a ing. OMBROZ⁷ za MěNV Opava. Shromáždění bylo ukončeno v 17.40 hod. a demonstranti se vydali průvodem přes město. Tento proběhl bez závad a v 18.30 byl ukončen. Před ukončením byli opětovně vyzváni k účasti na gen. stávce.

V Olomouci dne 26. 11. 1989 v 18.00 hod. se sešlo před St. divadlem O. Stibora asi 200 osob, kteří očekávali otevření divadla. Po 18.00 hod. bylo do divadla vpuštěno 50 osob a další čekali venku. V současné době je před SDOS asi 40 osob, kteří budou dění uvnitř sledovat pomocí videa. Zároveň probíhá míting studentů Univerzity Palackého v Olomouci ve sportovní hale.

V okrese Bruntál dne 26. 11. 1989 se shromáždění konaly v městě Bruntále v počtu 100 osob a v Krnově v počtu 1 300 osob. Akce proběhly v klidu.

V okr. Šumperk dne 26. 11. 1989 proběhla shromáždění v městě Jeseníku za účasti 200 osob, v Šumperku – 1 500 osob a Zábřehu n. M. 1 100 osob. Ani v těchto místech nedošlo k narušení veř. pořádku.

Náčelník KS SNB Ostrava:
z r. pplk. JUDr. NAGLÍK

^a Č. j. OS-00300/ASO-185-89. Vlevo ostravské razítko, došlo 26. XI. 1989 ve 22.00 hod., číslo zprávy 11319. Vpravo razítka II. správy SNB, došlo 27. XI. 1989, č. j. CB-0037-355/03-89, přílohy 0, a „VYTEŽENO AO“.

- ¹ K osobě E. Ovčáčka byl 20. 11. 1972 1. odd. II. odb. S-StB Ostrava zaveden pozorovací svazek s reg. č. 14553: 15. 5. 1973 „sv. zrušen a materiály včetně hodnocení převedeny jako styk k osobnímu svazku rč. 12699“. 4. 6. 1974 obnovilo 1. odd. II. odb. S-StB Ostrava rozpracování v SS „UMĚLEC“ (později „NERO“), reg. č. 16890: 14. 11. 1978 „spis PO zrušen – mat. sloučeny do NO 16890“ („III/133“), 30. 11. 1979 zaveden SS a sv. NO předán na O-StB Ostrava-město a zároveň převeden na „II/99“, 24. 3. 1986 SS archivován pod a. č. AA-22346, sv. NO v neuvedenou dobu předán na II. odb. S-StB Praha. 20. 5. 1986 zavedlo O-StB Praha 3 svazek NO („III/1221“) „NERO“, reg. č. 43437: zničen 6. 12. 1989.
- ² K osobě V. Šilera byl 21. 2. 1974 1. odd. II. odb. S-StB Ostrava zaveden svazek NO („II/31“) „HUSITA“, reg. č. 16022: 28. 4. 1976 zaveden SPO, 7. 5. 1976 převeden na SS, sv. NO 3. 10. 1978 předán na O-StB Frýdek-Místek, SS 16. 4. 1981 předán na 4. odd. II. odb. S-StB Ostrava, SS 13. 1. 1987 archivován pod a. č. A-22672, téhož dne NO „změna kat.“ na „III/150“, sv. NO zničen v prosinci 1989 („Sk 477/89“).
- ³ K osobě J. Smutné (1952) byl 10. 1. 1975 O-StB Pardubice zaveden SPO, reg. č. 13909: 2. 7. 1976 archivován pod a. č. 025864.
- ⁴ K osobě Františka Adamíka (1932) byl 10. 1. 1980 O-StB Přerov zaveden SPO „NELEGÁL“, reg. č. 23515: „objekt“ akce 26. 11. 1981 zaevidován jako NO („II/34“, od 21. 8. 1986 „III/117“), svazek 28. 6. 1983 převeden na SS, po 12. 11. 1985 je v řádku z registru uvedeno „zahájeno tr. stíhání § 178 pod VS – ČVS-160/86“, SS 21. 10. 1986 archivován pod a. č. AA 22575, 4. 2. 1988 „obnoven sig. sv. jako OSOBNÍ sv. na – O-StB Přerov“, zničen v prosinci 1989 („Sk-446/89“). Samostatný sv. NO (nadále „III/117“) „NELEGÁL“ s reg. č. 31877 zavedlo O-StB Přerov 7. 6. 1989: skartace v registru nevyznačena.
- ⁵ K osobě I. Mludka (1964) byl 30. 1. 1989 O-StB Opava zaveden SPO „PILA“, reg. č. 31540: 25. 8. 1989 převeden na OS, zničen v prosinci 1989 („Sk 248/89“).
- ⁶ Zřejmě se míní Jiří Volný, který ovšem nevystupoval za OVS, ale za vojenské gymnázium Jana Žižky v Opavě.
- ⁷ Míni se předseda MěNV Opava Petr Ambroz.

134a

1989, 27. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva.

[...]ª

Věc: Denní situační zpráva za den 27. 11. 1989

Dne 23. 11. 1989 navštívil s. p. VVUÚ Ostrava-Radvanice ing. KLA-DIVA Tomáš, nar. [...] 1965, bytem Ostrava, který navštívil ČANKO-VOU Zdeňku. Dotazoval se na situaci ve VVUÚ, zda budou stávkovat, a požadoval po jmenované rozmnožení letáků pro studenty. ČÁNKOVÁ toto odmítla a informovala ředitele. Poté KLADIVA navštívil předsedkyni TV SSM, které se představil jako člen stávkového výboru studentů VŠB, a rovněž se jí dotazoval na situaci ve VVUÚ a zda svazáci budou dne 27. 11. 1989 stávkovat.

Předsedové uličních organizací v obvodě Ostravy 3 i vedení ObNV KSČ podporují nové vedení KSČ. Zastávají názor, že pokud strana a vláda neudrží moc politickými prostředky, bude opět nutné využít mocenského aparátu. Kladně hodnotí vystoupení ministra národní obrany s. VÁCLAVÍKA a plně se s jeho vystoupením ztotožňují. Jsou však rozčarováni přístupem federálního i republikových ministrů vnitřních, kteří do současné doby nebyli schopni se postavit za příslušníky pořádkové jednotky, která zasahovala dne 17. 11. 1989. Její zákrok považují za odpovídající dané situaci, avšak pro dodržení objektivitu podporují výzvu k prošetření celé záležitosti. S odsuzujícím ohlasem se u nich setkalo vystoupení primátora hl. města Prahy a předsedy ObNV pro Prahu 1 zveřejněné v Rudém právu.

Dělníci a technici Stavebního a bytového družstva Vítkovice nejsou jednotní v názoru na studentské stávky. Převážná většina stávky odsuzuje s tím, že studenti mají v první řadě studovat a teprve, až něčím budou, se mohou angažovat v politice. Souhlasí však s jejich požadavky v oblasti ekonomiky, ekologie a hlavně s požadavkem na realizaci přestavby. Dělníci zastávají názor, že na vedoucí místa ve státě i straně musí být voleni takoví lidé, kteří mají v hlavě jasný program a nehovoří jinak v soukromí a jinak před fórem. Jako příklad uvádějí s. JAKEŠE v Plzni, kdy před uzavřenou společností hovořil bez poznámek a jeho odpovědi byly lidmi kritizovány. Proto požadují, aby z vedoucích funkcí byli odstraněni lidé, kteří mohou republice pouze škodit, ať již pro svou neschopnost, nebo proto, že jsou zkompromitováni.

V řadě podniků okresu Bruntál se v polemikách vedených dělníky a techniky objevuje nesouhlas s vedením Občanského fóra v Praze. Dělníci nemají zájem na konfrontaci, ale přejí si zlepšení činnosti eko-

nomiky. Pomalu docházejí k názoru, že se studenty bylo manipulováno.

Dne 26. 11. 1989 se uskutečnilo jednání zástupců s. p. Romo Fulnek, družstev z okolí Fulneka a MěNV Fulnek. Vyhlásili na den 27. 11. 1989 dvouminutovou manifestační stávkou na podporu nového stranického vedení a prohlášení předsedy vlády ČSSR, že dělníci a zemědělci nebudou stávkovat na podporu požadavků opozice. Taktéž v s. p. Optimit Odry¹ proběhne jednodominutová manifestační stávka na podporu nového stranického vedení a podporu přestavby. Jde o akci namířenou proti možné podnikové opozici.

V Tesle Trinec dne 27. 11. 1989 v ranních hodinách vystoupil NOGA Karel, dělník, bývalý člen KSČ, a vyzýval ostatní zaměstnance ke stávce. Uváděl, že byl po dobu 20-ti let perzekuován vedením podniku. Mezi zaměstnanci však nenašel podporu. K zastáncům stávkového hnutí v podniku bylo zjištěno, že hodlají před 12. hodinou obsadit závodní rozhlas a informovat zaměstnance o průběhu stávky. Vedení podniku a CZV KSČ svolalo politickohospodářský aktiv k otupení stávkového hnutí.

V s. p. Biocel Paskov se uskutečnil hospodářskopolitický aktiv za účasti cca poloviny zaměstnanců. Vystoupili na něm zástupci stávkového výboru a poté zástupci podniku, kterým se podařilo do značné míry omezit vliv stávkového výboru. Větší polovina účastníků vyslovila souhlas se stanovisky vedení podniku a na základě této situace došlo k přejmenování stávkového výboru na manifestační výbor.

Generální stávka v Ostravě začala ve 12 hodin na náměstí Lidových milicí. Již od 11.00 hod. se na náměstí shromažďovaly skupinky osob různého věkového složení a různých sociálních vrstev. Manifestace vyvrcholila v době od 12.15 do 12.30 hod., kdy zde bylo přítomno 8–10 000 lidí. Za ostravské fórum shromáždění zahájila a dále řídila herečka Jitka SMUTNÁ. Z jejího vystoupení bylo patrné, že se snaží záměrně zklidňovat atmosféru shromáždění. Manifestanti byli označeni transparenty VŠB, Pedagogická fakulta, jednotlivých hornických kolektivů a pod. Mezi zúčastněnými se pohybovali jednotlivci z Občanského fóra s podpisovými archy na podporu Občanského fóra. Podpisová akce se setkala s nízkou odezvou. Před 13. hod. se shromáždění začalo rozcházet. Řada účastníků kritizovala charakter shromáždění, především skutečnost, že shromáždění nemělo žádný konkrétní program a nesplnilo jejich očekávání. V době konání manifestace projížděly kolem bloku budov KS SNB Ostrava vozidla technických služeb, tzv. kuka vozy, které na souhlas s generální stávkou používaly zvukových výstražných znamení. Shromáždění na náměstí Lidových milicí bylo ukončeno s výzvou k účasti na shromáždění, které se bude konat v 17.00 hod. dnešního dne.

Ve Vsetíně se shromáždění stávkujících zúčastnilo asi 5 tis. osob, ve Valašském Meziříčí 4,5 tisíce osob a v Rožnově 500 osob. Nedošlo

k narušení klidu a pořádku a rovněž nebyla narušena doprava. Došlo ke krátkodobému výpadku elektrické energie.

V okrese Nový Jičín proběhla shromáždění ve Frenštátě p. R., Novém Jičíně, Kopřivnici, Bílovci, Příboře, Odrách a ve Studénce. Celkem se zúčastnilo asi 4 tisíce osob. V Kopřivnici účastníci požadovali zrušení článku 4 Ústavy a odstoupení místních funkcionářů. Shromáždění měla klidný průběh a byla nesena hesla na podporu studentů a Svobodné volby.

V Olomouci na náměstí Míru se ve 12.00 hod. sešlo 15–20 000 osob. Převážně se jednalo o pracující olomouckých podniků. Jejich účast byla pasivní. Demonstrace měla obdobný charakter jako v minulých dnech. Vystoupil dosud neustanovený řečník,² který hovořil v duchu zástupců pražského fóra z Letenské pláně. Dále vystoupili studenti olomouckých VŠ a také bývalý generál KRIČFALUŠI.³ Po 14. hod. se dav začal rozcházet. Další shromáždění se uskutečnilo ve Šternberku, kde se sešlo pouze 500 osob. Vystoupili zástupci městských orgánů i Občanského fóra.

V Opavě byla generální stávkou zahájena vyzváněním zvonů a houkáním sirén. Na náměstí 1. máje a přilehlých ulicích se sešlo 12 – 15 tisíc osob, především se jednalo o pracující opavských podniků a studenty středních škol. Vystoupilo asi 15 řečníků, a to za Občanské fórum, předsedové ZO KSC z podniků, předseda ONV a vedoucí tajemník OV KSC,⁴ jehož projev byl však přerušeno pískáním. V 13.15 hod. byla manifestace ukončena. Další shromáždění v okrese se uskutečnilo v Hlučíně – asi 250 osob, ve Vítkově asi 400 osob, v Budišově nad Budišovkou asi 200 osob a v Kravařích asi 250 osob.

V okrese Karviná se manifestační stávky uskutečnily v Havířově, kde asi 1 tisíc účastníků uskutečnilo u MěNV živý řetěz. Ke shromážděným promluvil předseda MěNV Havířov.⁵

V Karviné Fryštátě se sešlo 700 osob, před MěNV v Orlové asi 500 osob a v Bohumíně 200 osob. Na uvedených místech ke shromážděným promluvili představitelé měst. V Českém Těšíně se na náměstí sešlo 300 osob, které se v průvodu odebraly k Těšínskému divadlu, kde již bylo 500 osob z řad studentů a pracujících těšínských podniků. Na Dole ČSM ve Stonavě se po vyfárání ranní směny shromáždilo před dolem asi 200 horníků, na Dole ČSA asi 600 horníků, na Dole 9. květen ve Stonavě asi 500 horníků a na všech závodech Dolu 1. máj asi 600 horníků. S horníky vedli dialog představitelé podniků.

V okrese Bruntál se generální stávkou zúčastnilo v Bruntále 1 500 osob, ve Vrbně pod Pradědem 1 000 osob, v Krnově 3 tisíce, ve Zlatých Horách 30 osob, v Rýmařově 800 osob a v Břidličné 150 osob. K narušení klidu a veřejného pořádku nedošlo.

Dne 27. 11. 1989 se v době od 12.00 hod. zúčastnilo v okrese Přerov celkem 11 500 osob (Přerov 5 tisíc, Hranice na Moravě 4 tisíce, Kojetín 1 500, Lipník n. B. 1 000), v podnicích Meopta Přerov 800 osob,

v závodě Přerovské strojírně tisíc osob, v Přerovských chemických závodech 250 osob. V přerovském pivovaru se zúčastnilo stávkou 90 procent zaměstnanců podniku. Na shromáždění promluvil Jiří ŽAMBOCH, který seznámil přítomné s prohlášením Občanského fóra ze dne 26. 11. 1989. Soudruh MLČÁK a s. POLÁCH vystoupili za OV KSČ. Jejich projev byl rušen pískotem a skandováním hesel. Dále vystoupil student 4. ročníku ČVUT Praha SVOBODA, který oznámil přítomným, že dne 26. 11. 1989 došlo k setkání zástupců Občanského fóra s představiteli ČSS ve vinohradském divadle, kde se usnuli na požadavku dosazení Waltera KOMÁRKA za předsedu vlády. Poté vystoupili přerovští zpěváci, WIKRENT,⁶ Pavel NOVÁK a další.⁷ Stávka byla ukončena ve 13.00 hod. bez negativních jevů a shromáždění bylo vyzváno k účasti na demonstraci, která se má uskutečnit v 17.00 hod.

Dne 27. 11. 1989 v 11.50 hod. se začali v Šumperku shromažďovat občané v prostoru třídy Rudé armády a přilehlých ulicích, kde bylo přítomno celkem cca 10 000 lidí. V 13.15 se shromáždění odebralo průvodem na nám. Kl. Gottwalda, kde se ve 13.45 rozešlo. Účastníci respektovali pokyny příslušníků VB a nedošlo k narušení klidu a veřejného pořádku.

V Zábřehu, Mohelnici a Jeseníku se sešlo celkem 4 500 osob. K narušení klidu a veřejného pořádku nedošlo.

V okrese Frýdek-Místek se uskutečnilo shromáždění na náměstí VŘSR ve Frýdku-Místku, kde se shromáždilo asi 3 tisíce osob, dále v objektu s. p. Biocel Paskov 100 osob, na Dole Paskov v kulturním domě jednala schůze ROH o sesazení ředitele s. KALOČE, v Trinci na nám. Rudé armády se sešlo 6 tisíc osob, ve Frýdlantě tisíc osob, v objektu Pivovaru Nošovice 80 osob, v závodu Akuma v Raškovcích 50 osob, na náměstí v Jablunkově 50 osob a v Brušperku asi 30 osob. K narušení veřejného pořádku nedošlo.

V době od 17.00 hod. se na nám. VŘSR ve Frýdku-Místku shromáždilo 600 osob na protestní demonstraci z důvodu, že nebyly dosud splněny předložené požadavky. Shromáždění se asi po hodině rozešlo.

Dne 27. 11. 1989 obdržel Václav H[...], zaměstnanec ZTS Olomouc, výhružný dopis, který byl odeslán dne 24. 11. 1989 z Pošty Olomouc 2. Dopis je psán rukou a obsahuje pomluvy, že je „lemp v práci, krysa a pod.“. Obviňuje jej, že dne 24. 11. 1989 napadl studenty, zbil je a dokopal, a vyhrožuje, že nebude trvat dlouho a vyřídí si to s ním. Dopis psala žena a za textem je 23 podpisů (nečitelných). Dále byl v obálce list formátu A4, na kterém je rukou napsán text s názvem „Ty milicionářský kreténe“, je napadán pro členství v LM a KSČ. Je mu vyhrožováno, že si pro něj přijdou do středy do 14 hod., aby si vzal stranickou legitimaci.^{b+8}

Náčelník KS SNB Ostrava:
za: pplk. JUDr. NAGLÍK Mir.

-
- ^a Č. j. OS-00300/ASO-186-89. Vlevo ostravské razítko, došlo 27. XI. 1989 ve 22.30 hod., číslo zprávy 11368. Vpravo razítka II. správy SNB, došlo 29. XI. 1989, č. j. CB-0037-360/03-89, přílohy 0, a „VYTĚŽENO AO“.
- ^b Odstavec je zleva rukou zatřen a k tomu je připsáno „TEROR“ a „Podpaleč-
ník“ (s šipkou vedoucí k začátku odstavce).
- ¹ K objektu „n. p. Optimit Odry“ byl 13. 3. 1975 O-StB Nový Jičín zaveden OBS „OPTIMIT“, reg. č. 18429: 10. 2. 1994 archivován pod a. č. OB 1465.
- ² Pravděpodobně Milan Hořínek nebo Antonín Blažek.
- ³ K osobě Michala Kričfalušihho (1921) byl 4. 6. 1974 O-StB Olomouc za-
veden svazek NO („III/210“) „VOJÍN“, reg. č. 17278: v roce 1978 zaveden
SPO, 10. 3. 1978 převeden na SS, 23. 10. 1978 „zaháj. vyšetř. VS-OVS-
-09/?-78 pro § 100/1 tr. zák.“, 6. 12. 1979 archivován pod a. č. AA 19800.
- ⁴ Předsedou ONV Opava byl v té době Vasil Magliona a VT OV KSČ Opava
Jaroslav Pomykal.
- ⁵ Předsedou MěNV Havířov byl v té době Vojtěch Klečatský.
- ⁶ Jaroslav Wykrent.
- ⁷ K průběhu shromáždění srovn. Učme se demokracii. Nové Přerovsko 1. 12.
1989, roč. XXXII, s. 4.
- ⁸ Tento odstavec byl použit pro zpracování 6. odstavce části „Bezpečnostní
situace“ DSZ FMV č. 184 z 28. 11. 1989. Srovn. pozn. 3 dok. 10a.

1989, 27. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva – dodatek.

[...]ª

Věc: Denní situační zpráva za den 27. 11. 1989 – dodatek

Ve Vsetíně se generální stávky zúčastnily všechny podniky a z družstev v. d. Lipta Liptál, JZD Svornost Liptál a JZD Mír Ratiboř. Nejvyšší zastoupení měl s. p. Zbrojovka Vsetín, ze kterého se zúčastnilo asi 3 500 zaměstnanců, kteří průvodem došli na náměstí Osvození, kde se konalo shromáždění pod vedením Občanského fóra. Vystupovali řečníci Občanského fóra i jednotlivých podniků. Ve svých projevech požadovali zřeknutí se vedoucí úlohy KSČ ve společnosti, vyšetření událostí ze dne 17. 11. 1989 a další změny ve státních a stranických orgánech. Dělníky byla kritizována skutečnost, že na příkaz vedoucího tajemníka s. PASTUCHY se jej nezúčastnili zástupci stranických a státních orgánů města. Celkem bylo přítomno asi 5 tisíc osob, kteří [!] se ve 14 hod. pokojně rozešli.

V závodě Jablůnka byla uskutečněna generální stávka formou mítinku pracujících za účasti vedení podniku. Stávka měla manifestační charakter. Zúčastnili se jí rovněž zástupci středních škol, žáci středních učilišť a zástupci OÚNZ Vsetín.

V Rožnově p. R. se konaly dva stávkové mítinky. Jeden před objektem s. p. Tesla Rožnov p. R. za účasti asi dvou tisíc lidí, především pracovníků Tesly, učiliště, středních škol a s. p. Loana. Druhý mítink byl uskutečněn na náměstí a zúčastnilo se jej asi 500 osob. Tento mítink byl veden Občanským fórem a jeho představiteli VALENTA Miroslav, VALENTA Ivo a dr. MIKUŠEK Václav. Řečníci ve svých vystoupeních kritizovali vedoucí úlohu strany a žádali splnění požadavků studentů. Na náměstí se rovněž do diskuse zapojil ředitel SZTŠ SLOVÁK Michal, který ostře vystoupil proti vedoucí úloze strany. Na mítinku před SZTŠ Tesla byl vypískán předseda CZV KSČ.

Mítinku ve Valašském Meziříčí se zúčastnilo asi 4 tisíce osob. Za Občanské fórum jej řídil učitel SOU stavební SLÁMA. Rovněž zde vystoupil evangelický kněz ŽENATÝ, výrobní náměstek JZD Podlesí HAGER a ředitelka zvláštní školy, která ve svém projevu upozornila přítomné, že by se měli zamyslet, čemu stávka slouží, a všichni by si měli uvědomit, kdo to je vlastně HAVEL. Ostatní řečníci napadali vedoucí úlohu strany a požadovali splnění požadavků studentů. Mítink skončil rozchodem účastníků ve 14.00 hod. Nezáúčastnili se jej představitelé města.

Generální stávkou nedošlo k narušení dopravy v okrese Vsetín. Že-

lezniční doprava nebyla přerušena a připojení ke stávce manifestovali pracující rozsvícenými světly a její počátek a konec spuštěním sirén. Obdobně manifestovali svou účast ve stávce řidiči osobní i nákladní dopravy ČSAD.

Menší shromáždění byla uskutečněna v obcích Karolinka a Nový Hrozenkov, kterých se zúčastnilo asi po 100 osobách. Účastníci odsuzovali vedoucí úlohu KSČ a vykřikovali hesla „Ať žije Havel, Dubček“.

V Rožnově p. R. došlo k vytvoření seskupení „Strana zelených“. Pro činnost této strany bylo získáno asi 75 osob.¹

Mimo generální stávku se ve Vsetíně uskutečnilo shromáždění za účasti stranických představitelů města a Občanského fóra, kterého se zúčastnilo asi 1 000 osob. Obdobné shromáždění proběhlo i v Rožnově p. R., kterého se zúčastnilo 300 osob.

V 17.00 hod. se na náměstí Lidových milicí v Ostravě sešlo shromáždění asi 4 – 4,5 tisíce lidí. Opět vystoupil mluvčí za Občanské fórum, herce a sportovce. Požadavky byly stejné jako v předchozích dnech, přičemž byli přítomní informováni, že dosud předložené požadavky nebyly splněny, a proto studentská stávka pokračuje. Pozitivně lze hodnotit vystoupení moderátora dnešní manifestace, který shromážděné usměrňoval k tomu, aby svůj nesouhlas nevyjadřovali pískotem, ale zvednutím ruky, a distancoval se od nedělních projevů Václava MALÉHO na Letenské pláni v Praze. Kolem 19.00 hod. se shromáždění rozešlo. Část účastníků se přesunula do Divadla Jiřího Myrona a Hudebního divadla, která byla dána k dispozici pro vedení dialogu. Pozitivně lze hodnotit skutečnost, že z uvedeného počtu účastníků bylo jen asi 500 aktivních, zbytek tvořil pasivní dav. Studenti na dnešním shromáždění požádali podniky o pomoc v rozmnožování materiálů, o poskytnutí papíru a zároveň, aby závodní jídelny vypomohly studentům tím způsobem, že pro ně uvaří alespoň polévku.

V Opavě na nám. 1. máje se do 16.00 hod. opět shromáždilo asi tisíc občanů s cílem manifestovat solidaritu s požadavky vysokoškolských studentů. Byla skandována hesla jako v předchozích dnech. Před 18.00 hod. se shromáždění rozešlo a pokračovalo po hodině v Divadle Zd. Nejedlého, které bylo dáno k dispozici pro vedení dialogu. K narušení klidu a veřejného pořádku nedošlo. Účastníci byli vyzváni k účasti na manifestaci příští den.

V 17.45 hod. se na třídě Rudé armády v Šumperku v prostoru divadla sešlo asi 1 200 osob, mezi řečníky vystoupili mimo jiné OV SSM a ředitel okresního archivu. Shromáždění bylo ukončeno v 19.30 hod. Obdobná shromáždění proběhla v Jeseníku, kde se zúčastnilo asi 500 osob, a v Zábřehu n. M. asi tisíc osob. Na uvedených místech nedošlo k narušení klidu a veřejného pořádku.

V 17.00 hod. začala na náměstí Míru v Olomouci manifestace, které

se zpočátku zúčastnilo 1 500 osob. Postupně se shromáždění rozrostlo na 8 000 osob. Dosud neustanovený řečník přítomné informoval, že se Alexandr DUBČEK dožívá 68 let. Dav na to začal skandovat heslo „Ať žije Dubček“. Vystoupení mělo protisocialistický charakter. Poté vystoupil neustanovený důstojník ČSLA, který uvedl, že hovoří jménem ZO KSČ VÚ (číslo řekl nesrozumitelně), a vyhlásil stanovisko jejich organizace. Přehodnotit stanoviska z roku 1968 (odsun vojsk SA),² prošetřit události ze 17. 11. 1989 a vyslovil podporu novému vedení ÚV KSČ. Po tomto byl přítomným davem vypískán. Jako dalším řečníkem byl Petr HANIČINEC, který přítomným doporučil, aby pokračovali ve stávce. Po tomto vystoupení na základě pokynu organizátora odešli přítomní studenti na Křížkovského ulici k objektu UP, kde jim měly být rozdány materiály, které je třeba do rána rozvést.

Další shromáždění se uskutečnilo v Uničově, kde se sešlo asi 1 500 osob, především zaměstnanců Unexu Uničov. Na tomto shromáždění bylo vytvořeno Občanské fórum Uničova. Téhož dne zástupci Občanského fóra Vladimír POHAJDA a ing. Milan PALANDA, zaměstnanci US Uničov, požádali předsedu MěNV Uničov³ jménem vzniklého Občanského fóra o povolení shromáždění na 28. 11. 1989.

Náčelník KS SNB Ostrava:
za: pplk. JUDr. Mir. NAGLÍK

^a V dálnopise je uvedeno č. j. OS-0030/ASO-186-89: podle týchž případů výše, kdy jsme dálnopis mohli srovnat se strojopisnou verzí, soudíme, že správně by mělo být uvedeno OS-00300/ASO-186-89. Vlevo ostravské razítko, došlo 27. XI. 1989 ve 23.30 hod., číslo zprávy 11372. Vpravo razítko II. správy SNB, došlo 29. XI. 1989, č. j. CB-0037-361/03-89, přílohy 0, a „VYTĚŽENO AO“.

¹ Informace o uvedeném vytvoření „Strany zelených“ byla zpracována do 3. odstavce části „Bezpečnostní situace“ DSZ FMV č. 184 z 28. 11. 1989. Srovn. pozn. 3 dok. 10a.

² Problematika „ochrana sovětských jednotek na území ČSSR“ byla 23. 6. 1969 1. odd. II. odb. S-StB Ostrava administrativně podchycena v OBS „VOVO“ s reg. č. 12095: 31. 8. 1970 předán na 3. odd. I. odb. téže správy, v neuvedenou dobu na 4. odd. téhož odboru a 1. 3. 1989 zpět na 3. odd. I. odb. S-StB Ostrava, skartace v registru nevyznačena. Na úrovni okresů byly vedeny následující OBS se stejným názvem „VOVO“: od 6. 4. 1987 O-StB Přerov OBS s reg. č. 29918 (zničen v prosinci 1989 – „Sk-638/89“), od 10. 4. 1987 O-StB Nový Jičín OBS s reg. č. 29968 (skartace v registru nevyznačena), od 30. 4. 1987 O-StB Bruntál OBS s reg. č. 30027 (skartace v registru nevyznačena), od 29. 5. 1987 O-StB Šumperk OBS s reg. č. 30158 (skartace v registru nevyznačena), od 2. 10. 1987 O-StB Olomouc OBS s reg. č. 30415 (skartace v registru nevyznačena). 10. 9. 1985 zavedlo O-StB Přerov OBS „OCHRANA SA“ s reg. č. 28291: zničen v prosinci 1989 („Sk 636/89“).

³ Předsedou MěNV Uničov byl v té době Milan Dubový.

135a

1989, 28. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva.

[...]ª

Věc: Denní situační zpráva za den 28. 11. 1989.¹

V Technoplynu Ostrava se živě diskutuje o událostech, které se udály v posledních dnech v ČSSR. Zaměstnanci jsou rozděleni na dva tábory, z nichž jeden podporuje veškeré dění. Schvaluje činnost studentů a Občanského fóra, odsuzuje KSČ jako celek a jsou pro odstranění její vedoucí úlohy. Nejostřeji proti KSČ vystupují samotní její členové, za což jsou odsuzováni ostatními zaměstnanci. Druhý tábor zaměstnanců hodnotí situaci strážlivě, podporuje požadavky studentů a souhlasí se změnami v ÚV KSČ. Podporuje i změny ve vládě. Převládá názor, že studentům se již v krátké době vymkla situace z rukou a iniciativu převzaly síly, které se socialismem nemají nic společného. Je odsuzována skutečnost, že jménem národa hovoří lidé jako KO-CÁB, HAVEL, DUBČEK, KŇAŽKO a další zkrachovalé existence včetně trestanců. Situace v Praze je hodnocena jako davová hysterie, kterou záměrně vyvolali známí herci a umělci, kteří pouze využívali výhod socialismu, pochlebovali stranickému vedení, pobírali nejružnější státní ocenění, a nyní jsou z nich největší nepřátelé, kteří profesionálně manipulují s masami.

Někteří lidé poukazují na akční neschopnost KSČ, která prakticky vůbec nebojuje a nechá na sebe házet špínu. Příčinu vidí ve špatné kádrové práci, kdy vedoucí místa ve straně zastávají neschopní lidé, kteří dovedou vystupovat na stranických jednáních, kde mají předem všechno připravené. Pokud však mají předstoupit před nepřátele a obhajovat politiku strany, tak se projeví jejich neschopnost. Takto jsou hodnoceni i představitelé Sm kraje.

Dne 27. 11. 1989 se z důlních podniků okresu Karviná zúčastnilo gen. stávkou celkem 3 400 zaměstnanců, kteří zůstávali většinou na prostranstvích před závody. Jen malá část se zúčastnila mítinku na náměstí v Karviné.

Z s. p. Železářny a drátovny Bohumín² se zúčastnilo gen. stávkou asi 400 pracovníků, kteří se vydali od podniku průvodem na náměstí v Bohumíně. V podniku vzniklo Občanské fórum, jehož představitelé vnesli požadavek na využití rozmnožovací techniky v závodech pro své účely. Toto jim nebylo umožněno.

V Olomouci dochází nadále k rozšiřování různých letáků na podporu Občanského fóra. Nově byl zjištěn výskyt letáčku formátu A5

natištěného kvalitní tiskařskou technikou, ve kterém Občanské fórum sděluje, že dne 22. 11. 1989 nevyšly v Praze žádné noviny, kromě Rudého práva. Přísl. SNB jsou obviňováni, že během noční rozvážky jsou noviny vyhazovány z vlaku, což potvrdil i filmový režisér dokumentarista Jan VACULÍK, který je na letáčku podepsán, a je tam uvedeno „viděl jsem na vlastní oči“. Článek byl převzat ze Svobodného slova ze dne 24. 11. 1989.³

Dne 27. 11. 1989 bylo ve čtyřech případech vyhrožováno tajemníkovvi MNV Mladeč, okr. Olomouc, kde jej anonym telefonem napadal, že je starý hajzl, že by měl jít z funkce a že má syna gestapáka. Jeho syn je přísl. SNB v Praze. OOVb Litovel bylo přijato opatření k jeho ochraně.^b

Dne 28. 11. 1989 nadále aktivně pracuje studentský stávkový výbor UP Olomouc a na fakultách se nevyučuje. Stávkový výbor navazuje telefonické spojení do NSR a Rakouska a žádá o pomoc při rozmnožování tiskovin a snaží se sehnat kvalitní rozmnožovací stroj a papír. Na stávkový výbor vznášejí dotazy občané a ptají se, jakým způsobem se zakládají občanská fóra. Je jim sdělováno, že vznikají spontánně, že zatím soustřeďují občany z různých oblastí, nekladou si zatím za cíl stát se politickou stranou a toto bude cílem až v dalším období. Stávkový výbor rozhodl, že někteří studenti budou vysíláni i k agitaci na vesnici.

Dne 27. 11. 1989 byly ve s. p. Tatra Kopřivnice ustanoveny stávkové výbory, které organizovaly gen. stávku, která byla organizována v době od 12 – 13.00 hod. a účastnilo se kolem 3 000 osob. V podnikovém stávkovém výboru jsou zaměstnanci: NOVÁK Miloš, MOCEK Milan, KLOS Dalibor, STŘELKA Miroslav, TVAROH Rostislav, BLAHETA Pavel, KLOSA Roman, JANÍKOVÁ, SUCHÁNEK, KRÁSA, BŮŽEK a KLIMEŠ. Ve 14.45 hod. byl v s. p. Tatra svolán aktiv, na kterém vystoupil předseda Rady pracujících ing. Petr CZEKAJ, který požadoval, aby předseda PV KSČ s. KHUN Ladislav nebyl volen na konferenci, protože nemá důvěru pracujících.

Dne 27. 11. 1989 byl v k. p. Vagonka Studénka utvořen stávkový výbor, kde jako mluvčí a organizátor vystupoval RYŠAVÝ Stanislav, nar. 1946. Na vedení podniku vyžadoval vyhlášení stávky na podporu požadavků studentů a Občanského fóra. Ve 12.00 hod. se stávky zúčastnilo asi 500 osob.

Ze státních podniků Optimit Odry, Romo Fulnek a Autopal Nový Jičín se gen. stávky zúčastnilo asi 1 100 osob. K narušení veřejného pořádku nedošlo.

Dne 27. 11. 1989 byla situace v teritoriu okresu Přerov ve znamení gen. stávky, která v jednotlivých závodech proběhla různou formou. Nadále se vyskytují letáky s výzvami k podpoře studentů a Obč. fóra, avšak i letáky vyjadřující názor, že do Obč. fóra namísto studentů se v současné době prosadily kriminální zpolitizované živly, které se stu-

denty nemají nic společného. V době od 12 [do] 14.00 hod. se na náměstí Kl. Gottwalda shromáždilo asi 4 000 občanů k podpoře gen. stávky. V úvodu vystoupil mluvčí Občanského fóra Jiří ŽAMBOCH, který přítomné seznámil s programovým prohlášením ze dne 26. 11. 1989. Poté vystoupili i pracovníci OV KSČ včetně vedoucího tajemníka,⁴ jejichž vystoupení bylo často přerušováno pískotem a skandováním různých hesel. V Přerově rovněž vystoupil student 4. ročníku ČVUT Praha SVOBODA, který přítomné seznámil s návrhem na nového předsedu vlády ČSSR dr. Waltera KOMÁRKA z Prognostického ústavu ČSSR. Jde o společný návrh představitelů ČSS, studentů a občanů, na kterém se dohodli dne 26. 11. 1989 v Divadle na Vinohradech. V Přerovských strojárnách se v době od 12 – 13.00 hod. uskutečnila gen. stávka, které se zúčastnilo asi 1 000 osob. Většina se jich zúčastnila ze zvědavosti a asi pouze 300 osob se připojilo k podpoře stávkového výboru, který při vystoupení požadoval svobodné volby, zrušení LM, zrušení čl. Ústavy a demisi ZV ROH a CV KSČ. Shromáždění zaměstnanců Přerovských chemických závodů a Meopty Přerov proběhlo v areálech závodů.

Dne 27. 11. 1989 v 16.30 hod. započala v Přerově manifestace na nám. Kl. Gottwalda na podporu KSČ. Současně s ní se začali shromažďovat i občané podporující Obč. fórum. Zpočátku probíhaly obě manifestace odděleně a asi v 17.00 hod. vyzval vedoucí tajemník OV KSČ představitele Obč. fóra k přejití k mikrofonu na jejich stranu za účelem vedení dialogu. Jelikož Občanské fórum tento návrh zamítlo, bylo vedení OV KSČ rozhodnuto, že přejdou za představiteli fóra, kde bylo po dohodě obou stran pokračováno v dialogu. Na setkání vystoupilo mnoho řečníků a na podporu politiky KSČ vystoupili např. vojáci zákl. služby, důstojník ČSLA, studenti středních škol, představitel OV SSM, poslankyně FS BENEŠOVÁ a další. Na shromáždění mj. vystoupil i mluvčí CH-77 HRADÍLEK Tomáš, který kritizoval dosavadní činnost KSČ a přítomnost jednotek SA na území ČSSR. Dále požadoval přehodnocení krizového období roku 1968 – 1969, zrušení LM a čl. 4 Ústavy ČSSR. Požadoval změnu prezidenta ČSSR, kde navrhoval do této funkce DUBČEKA. Mezi nejradikálnější vystoupení proti KSČ patřilo vystoupení studenta 4. ročníku ČVUT Praha SVOBODY, který stranu hrubě napadl, že se jedná o darmožrouty a parazity, a dobu posledních 40-ti let nazval jako dobu temna.

O situaci informoval ve 23.00 hod. Vladimír HUČÍN Rádio Svobodná Evropa, které dále informoval o uskutečněném jednání OF v Klubu mladých v Přerově a požadavcích OF po zástupcích města a složek NF, které jim osobně předal. Jde především o uvolnění jedné strany novin Nové Přerovsko, zajištění místnosti s telefonem včetně rozmnožovacího zařízení pro potřeby OF v Přerově. V neposlední řadě zdůraznil nutnost přítomnosti HRADÍLKA v čele OF při jednáních se zástupci města.

Vedení koncernu OKD Ostrava⁵ spolu s CZV ROH a CZV KSČ rozhodlo, že se od dnešního dne ruší stipendia, všechny výhody studentům, kteří studovali pro koncern OKD a dnešního dne nenastoupili do normální výuky a nepokračovali v řádném studiu. Toto rozhodnutí má být dnešního dne oficiálně oznámeno studentskému stávkovému výboru VŠB v Ostravě.

Náčelník KS SNB Ostrava:
plk. JUDr. ŠKARKA
za pplk. ing. PETR

^a Č. j. OS-00300/ASO-187-89. Vlevo ostravské razítko, došlo 28. XI. 1989 v 17.25 hod., číslo zprávy 11412. Vpravo razítka „VYTEŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 29. XI. 1989, č. j. ČB-0037-358/03-89, přílohy 0.

^b Odstavec je zleva rukou zatržen a je k němu připsáno „PP“ a jiným pisadlem „TEROR“.

¹ Část informací uvedených v této DSZ byla zapracována do DSZ FMV č. 185 z 29. 11. 1989, a to následujícím způsobem: 1. a 2. odstavce byly použity pro zpracování 6. odstavce části „Názory a nálady obyvatelstva“, poslední odstavec pro zpracování 5. odstavce téže části, 6. odstavec pro zpracování 9. odstavce části „Bezpečnostní situace“. Srovn. pozn. 1 dok. 29a.

² K objektu „n. p. Želez. a drát. Bohumín“ byl 7. 6. 1973 O-StB Karviná zaveden OBS „ŽELEZO“, reg. č. 15060: skartace v registru zřejmě nevyznačena.

³ Srovn. Viděl jsem na vlastní oči. Svobodné slovo 24. 11. 1989, roč. XLV., s. 3, a O čem píše Svobodné slovo. Rudé právo 1. 12. 1989, roč. 70, s. 4.

⁴ VT OV KSČ Přerov byl v té době Milan Polách.

⁵ V problematice „výstavba Ostravsko – karvinských dolů (VOKD)“ byl 12. 6. 1958 1. odd. IV. odb. S-StB Ostrava zaveden OBS „VÝSTAVBA“: v neuvedené době předán na 7. odd. II. odb., 26. 4. 1988 na 1. odd. III. odb. S-StB Ostrava, skartace v registru nevyznačena. 12. 6. 1958 zavedlo 1. odd. IV. odb. S-StB Ostrava k objektu „Sdružení OKR – Hlavní“ OBS „KONCERN“, reg. č. 223: v neuvedenou dobu předán na 7. odd. II. odb., 26. 4. 1988 z 2. na 1. odd. III. odb. S-StB Ostrava, skartace v registru nevyznačena.

135b

1989, 28. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva – dodatek.[...]^a

Věc: Denní situační zpráva za den 28. 11. 1989 – dodatek.

Dne 28. 11. 1989 nabízel MěV SSM v Ostravě Občanskému fóru k dispozici část svých kanceláří včetně telefonů k jejich činnosti. Prostředníkem mezi MěV SSM a Obč. fórem je Milan KAPLAN.

Dne 28. 11. 1989 ve 12.55 hod. a 14.00 hodin – anonymní telefonát na hornickou průmyslovou školu v Ostravě, že budova vyletí do povětří. V 15.00 hod. se ve škole má konat shromáždění studentů.^{b+1}

Dne 28. 11. 1989 obdržel vedoucí tajemník OV KSČ v Opavě Jaromír POMYKAL² výhrušný dopis anonymní, který byl odeslán dne 27. 11. 1989 z Pošty Olomouc 2. V dopise byly dva ústřížky papíru, na kterých bylo napsáno:

„Soudruhu, cítíš, jak se to blíží (otazník). Pro tebe to platí především. Už se stmívá, ukryj se jako krysa, ale ani to tě nespasí. My si tě najdem.“

„Jsem [!] červený. Končí ti výlet do komunismu.“

Na pravé straně tohoto ústřížku je nakreslena červeným fixem šibnice. Texty jsou psány psacím strojem.^b

Na lékařské fakultě UP Olomouc ochabuje stávkové hnutí, reakční studenti požadovali po stávkovém výboru, aby mezi ně vyslal dobré řečníky a přesvědčil pochybující studenty. Bylo rozhodnuto, že mezi studenty lékařské fakulty okamžitě odjede jeden člen stávkového výboru a jeden herec Státního divadla O. Stibora.

RYŠTING³ (údajně herec SD O. Stibora) doporučuje studentům, aby přestali s letáky a aby začali tisknout pravidelně noviny v Moravských tiskařských závodech v Olomouci, ale upozornil je, že musí mít k tomu povolení ONV. V současné době studenti UP vydávají programové prohlášení Občanského fóra. Dosud jim nebyl dodán zahraniční rozmnožovací stroj, k převozu chybí darovací listina.

Dne 27. 11. 1989 v k. p. Tesla Rožnov došlo po dohodě mezi vedením podniku a stávkovým výborem k 50-timinutové gen. stávce na podporu požadavků studentů. Mimo jiné promluvil i ředitel podniku a při pokusu o projev ze strany předsedy CZV KSČ byl tento vypískán.⁴

Dne 28. 11. 1989 ve s. p. Tesla Valašské Meziříčí vyzval mluvčí 16-tičlenného stávkového výboru ing. BERNKOPF účastníky včerejší stávky, aby se dne 29. 11. 1989 připojili k iniciativě CZV SSM, a tak nahradili ztráty vzniklé stávkou.

Po včerejší stávce ve s. p. Zbrojovka Vsetín přetrvává napjatá situace, přestože se ve všech objektech pracuje. Vytváří se diskuzní kroužky a negativní ohlasy jsou zejména na provozu 300, kde vedoucí provozu zakázal účast na stávce. Včerejší stávkou vznikl skluz ve výrobě v částce 4 700 000 Kčs.^c

Na VŠB v Ostravě na fakultě strojní a elektrotechnické proběhla výroční členská schůze KSČ. V usnesení je vyjádřena nedůvěra stranickým orgánům, které řídily dosavadní práci komunistů od fakultního výboru až po krajský výbor strany. Zároveň byla vyslovena nedůvěra vedení školy s odůvodněním, že nové věci musejí provozovat [prosazovat?]^d noví lidé. S usnesením z této schůze byli seznámeni i nestraníci.

Dne 28. 11. 1989 v době od 15.00 – 18.00 hod. proběhl v hale Tatran v Ostravě stranický aktiv MěV KSČ za účasti celozávodních a uličních organizací strany. V průběhu konání aktivu ani po jeho skončení nedošlo k narušení veřejného pořádku.

Dne 28. 11. 1989 v 17.00 hod. se na nám. Lidových milicí v Ostravě sešlo k předpokládanému shromáždění asi 800 – 1 000 osob, vzhledem k tomu, že zde však nebyla ozvučovací aparatura, neznámý řečník přítomným sdělil, že se nic nekoná. Přítomní se soustřeďovali do malých diskuzních kroužků v počtu 10 – 15 osob, kdy diskutovali s blíže neustanovenými osobami. Kolem 18.00 hod. se začali přítomní rozcházet. V 19.00 hod. se opět uskutečnil diskuzní klub v Divadle J. Myrona.

Do rukou otce příslušníka VB, služebně zařazeného ve funkci staršího inspektora pořádkové služby OO VB Karviná 7 – Mizerov, nstržm. Ladislava H[...], byl doručen výhružný dopis anonymní tohoto znění: „Ty rudá bestie, už na vás došlo, sháněj si míry na rakev, chcípneš i ta tvoje prašivá rodina (vykřičník). My si vás najdem, vy rudé krysy, těšte se, poteče krev (vykřičník). Ať žije svoboda.“^b

Z Olomouce jsou zasílány dopisy představitelům KSČ a jednotlivým podnikům v okrese F.-Místek, jejichž obsahem je hrozba mstou a nepřímým terorem. Pisatel uvádí, že tato msta bude provedena i na dětech. Dopisy obdrželi vedoucí tajemník OV KSČ s. RUČKA a ředitel Dolu Paskov s. ing. KALOC.^b

V rámci Sm kraje se dne 28. 11. 1989 v odpoledních a podvečerních hodinách konaly manifestace v těchto městech:

Vrbno pod Pradědem – 200 osob, F.-Místek – 500, Karviná – 250, Olomouc – 2 000, Opava – 200, Přerov – 700, Kojetín – 150, Hranice – 300, Lipník nad Bečvou – 200, Šumperk – 400, Vsetín – 200, Rožnov – 100.

K narušení veřejného pořádku nedošlo.

Náčelník krajské správy SNB Ostrava:
za pplk. JUDr. NAGLÍK

- ^a Č. j. OS-00300/ASO-187-89. Vlevo ostravské razítko, došlo 28. XI. 1989 ve 21.30 hod., číslo zprávy 11420. Vpravo razítka „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 29. XI. 1989, č. j. CB-0037-359/03-89, přílohy 0.
- ^b Odstavec (resp. vyčleněný úsek textu) je zleva rukou zatržen a je k němu připsáno „TEROR“.
- ^c Odstavec je zleva rukou zatržen a je k němu připsáno „NEG. EKO“.
- ^d V dálkopisu je uvedeno „provazovat“.

¹ Informace o uvedeném anonymním telefonátu byla zpracována do 14. odstavce části „Bezpečnostní situace“ DSZ FMV č. 185 z 29. 11. 1989, informace o anonymním písemných výhrůžkách zmiňovaných v následujících odstavcích zde uvedené DSZ byla zpracována do 13. odstavce téže části. Srovn. pozn. 1 dok. 29a.

² Jaroslav Pomykal.

³ Pavel Ryšlink.

⁴ Ředitelem k. p. Tesla Rožnov byl v té době Ivan Hejtmánek a předsedou CZV KSČ L. Ambroz, viz Průběh stávkových iniciativ v pondělí 27. 11. 1989. Nové Valašsko 29. 11. 1989, roč. XXXVIII, s. 1.

136a

1989, 29. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva.

[...] ^a

Věc: Denní situační zpráva za den 29. 11. 1989¹

Dne 28. 11. 1989 v k. p. Vagónka Studénka se roztržštěné opoziční síly spojily v organizaci Občanského fóra. V 11.00 hod. se shromáždilo asi 70 pracovníků podniku do zasedací místnosti technického úseku, kde byl utvořen 20-tičlenný výbor Občanského fóra. V dopoledních hodinách byly v podniku zaznamenány útoky jednotlivců na LM, bylo vyhrožováno členům KSČ s tím, že komunisté budou viset apod. Prac. střediska generálních oprav B[...] Karel veřejně prohlásil „strom, na kterém viselo listí, budou viset komunisti“.^b

V TŽ VŘSR s. p. Třinec se uskutečnila v 16.00 hod. schůzka s Občanským fórem Třince a vedením TŽ VŘSR. Jednání proběhlo bez negativních poznatků, 3 členové KSČ válcovny odevzdali průkazy.

Pol. situace v s. p. Tesla Třinec v současné době není dobrá. Občanské fórum v podniku plánuje setkání všech prac. mimo podnik na den 2. 12. 1989, kterého se rovněž účastní herci a studenti. Rozpadl se výbor ZO KSČ č. 2 z důvodu, že 4 členové výboru odevzdali čl.

průkazy. Ředitel Tesly Třinec obdržel výhružný dopis s razítkem PÚ Olomouc a textem „Nebyl jsi na Letné, čeká tě popraviště“.^c

V s. p. Přerovské strojírně Přerov byl do čela stáv. výboru zvolen MÁDR Oldřich. Vedení podniku byly předloženy požadavky stáv. výboru. Mezi stáv. výborem a vedením podniku došlo k názorovým rozporům. Zam. pokračují v normálním prac. procesu.

Dne 28. 11. 1989 se uskutečnila v Olomouci na nám. Míru v 17.00 hod. demonstrace, které se zúčastnilo cca 2 000 osob. Byly vzneseny požadavky, aby Občanské fórum mělo vlastní tisk, bylo přečteno prohlášení rektora UP Olomouc, v němž požadoval nahrazení zmeškaného studia a podporoval oprávněné zájmy studentů. Byly čteny návrhy na zrušení LM, byl předložen návrh, aby Nobelova cena byla udělena čs. studentskému hnutí. Byl vznesen požadavek na odstoupení šéfredaktora deníku OV KSC Stráž lidu.² Bylo požadováno postihnout všechny funkcionáře OV KSC a ONV, kteří požadovali zveřejnění neobjektivních zpráv. Dalším požadavkem bylo, aby s. JAKEŠ vrátil zlatou plaketu, kterou v minulosti dostal od studentů. Rovněž byl předložen návrh, aby 17. 11. 1989 se stal st. svátkem ČSSR. V další části vystoupil POSPÍŠIL Josef, zam. slévárny ZTS Olomouc, který navrhoval, aby ÚRO dalo studentům k dispozici 5 mil. Kčs a 30 procent kapacity ze zrušených Sanops bylo předáno k dispozici studentům. Rovněž vystoupil Václav VANÍČEK, člen KSC, který upozorňoval na to, aby se v řadách KSC neusadila nová byrokracie, a zároveň požadoval obnovit činnost Junáka. Během a po ukončení demonstrace nedošlo k narušení klidu a veř. pořádku.

Dne 28. 11. 1989 se v hale Tatran uskutečnil aktiv předsedů ZO KSC, který organizoval MěV KSC v Ostravě. Organizace aktivu byla na nízké úrovni. MěV KSC zcela nepochopil současný vývoj a izoloval se od čl. základny a dění ve společnosti. Taj. PETEREK ve svém vystoupení požadoval v programu MěNV např. přehodnocení témat str. vzdělávání, zrušení některých formulářů apod. Účastníky byl vypískán a předsednictvu byla projevována nedůvěra.^d

Dne 29. 11. 1989 požadovala prac. stáv. výboru UP Olomouc na interním oddělení Fakultní nemocnice Olomouc desinfekční prostředky z důvodu, že stávkový výbor má obavy z vypuknutí úplavice mezi studenty vzhledem ke katastrofálnímu stavu kuchyně. Ve FN Olomouc bylo již hospitalizováno několik studentů (cca 8), kteří trpí prudkým průjmovým onemocněním. Dosud nebylo zjištěno, zda se jedná o chřipkové onemocnění se střevními potížemi, nebo počáteční stadia onemocnění úplavicí.

V současné době je na Dole Jan Šverma pol. situace velmi složitá, na které se značnou měrou podílelo vedení podniku, které v rámci zamezení dvouhodinové stávky dne 27. 11. 1989 dalo příkaz k vypnutí el. energie pro těžní věže. Tím byl od 12 – 14.00 hod. zamezen výjezd horníků z podzemních pracovišť. Toto rozhodnutí bylo údajně prove-

deno asi na 10-ti dolech a vyvolalo velkou vlnu odporu a stupňující se agresivity, která je zaměřena proti všem členům a funkc. KSČ. Začaly se šířit názory, že by se mělo skoncovat s nadvládou komunistů, kteří jsou za tyto nedostatky zodpovědni. Dál se hovoří o tom, že pokud bude v budoucnu vyhlášena nějaká stávka, horníci budou stávkovat celý den a nenastoupí do zaměstnání, aby se neopakovala obdobná situace. Většina horníků se plně staví a podporuje studentské hnutí a trvá na splnění všech požadavků Občanského fóra.

Dne 27. 11. 1989 se uskutečnilo jednání se studenty na koleji PF v O.-Hladnově, jehož se zúčastnilo asi 150 studentů a zást. školy. Z diskuze je zřejmé, že studenti jsou značně diferencováni a cítí, že byli zmanipulováni. Připouštějí, že jsou už unaveni, a navíc cítí, že jsou veřejností méně podporováni. Nejrevolučnější jsou ti studenti, kteří jsou soustředěni kolem stáv. výboru. Pedagogové vystupovali během diskuze na podporu studentů a jejich požadavků. V pedagog. sboru již dochází k diferenciaci postojů a „rychlým převlékáním“ některých osob. S programovým prohlášením Občanského fóra vystoupil dr. ZÁŠKODNÝ z PF. O samotném ustavení fóra z řad pedagogů PF není nic známo. Velký ohlas mezi studenty si získalo vystoupení dr. KOMÁRKA. Je oceňováno, že je dobrým řečníkem s věcnými argumenty, kterému je rozumět. Zveřejňuje věci známé, publikované, které byly předány vedení KSČ. Je kritizováno, že na jeho práci nebylo patřičně reagováno. Pedagog. pracovníky je kritizováno vedení KV KSČ, že si neuvědomuje vážnost situace a nesprávně ji hodnotí. Členové strany kritizují, že strana má jít do ofenzívy, ale KV jí dává k dispozici hesla na úrovni 50-tých let. Jsou přesvědčeni, že pokud má jít strana do ofenzívy, je nutno odstoupení KV.

Náčelník KS SNB Ostrava:
z r. pplk. NAGLÍK

^a Č. j. KS-00300/ASO-188-89. Vlevo ostravské razítko, došlo 29. XI. 1989 v 16.40 hod., číslo zprávy 11459; vpravo od něho rukou připsáno „K“ v kroužku. Vpravo razítka II. správy SNB, došlo 30. XI. 1989, č. j. CB-0037-363/03-89, přílohy 0, a „VYTEŽENO AO“; vpravo od nich pravděpodobně Kupkův vlastnoruční podpis. V pravém horním rohu rukou „AO“.

^b Poslední dva větné celky odstavce jsou téměř celé rukou podtrženy, odstavec je zleva v těchto místech zatržen a k tomu je připsáno „TEROR“ a jiným písmem „K“ v kroužku.

^c Citovaný text je rukou podtržen, odstavec je zleva v těchto místech zatržen a k tomu je připsáno „TEROR“.

^d Odstavec je téměř celý rukou podtržen a zleva je zatržen (podobně jako odstavec následující a první polovina dalšího) a je k němu připsáno „KRUH“.

z 30. 11. 1989, a to následujícím způsobem: 1. a 3. odstavec byly použity pro zpracování 6. a 8. odstavce části „Bezpečnostní situace“, předposlední odstavec pro zpracování 1. odstavce části „Názory a nálady obyvatelstva“. Srovn. pozn. 3 dok. 12b.

² Šéfredaktorem Stráže lidu byl v té době Jiří Zatloukal.

136b

1989, 29. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva – dodatek.

[...] ^a

Věc: Denní situační zpráva za den 29. 11. 1989 – dodatek

Dne 28. 11. 1989 proběhl v Divadle J. Myrona dialog se zást. Občanského fóra, herci a studenty. Studenti vystoupili s tím, že HAVEL nevystupuje tak, jak oni si představovali, a nesouhlasí s ním. Rovněž poukázali na nevhodné chování Pavla MALÉHO¹ při demonstraci na Letné.

Dne 27. 11. 1989 vzniklo Občanské fórum v Ostravě, které v současné době má 9 osob, v jehož čele stojí GLAC Jaromír, dále jsou členy ZAORÁLEK Lubomír za ČSS, manželé ŠILEROVÍ za církev evangelickou-husitskou, BRENIŠ Jan² za ČSL, SMUTNÁ Jitka za herce, která v současné době je i moderátorkou na shromáždění občanů. Dále je tam několik zástupců studentů, kteří dosud nebyli ustanoveni. V průběhu jednání Občanského fóra byl vznesen požadavek, aby do fóra vstoupil zást. KSČ. Obč. fórum v Ostravě zatím sídlí na Tyršově ul. 14, tlf. 23 45 63.

Dne 29. 11. 1989 v 11.00 hod. začalo jednání mezi stáv. výborem UP a rektorem UP prof. KOLAŘÍKEM. Stáv. výbor UP Olomouc přišel k rektorovi s požadavky zrušit Ústav ML a budovu předat Obč. fóru. Dožadují se 30procentního zastoupení ve vedení UP, mít právo vyslovovat nedůvěru pedagogům UP apod. Výsledek tohoto jednání není dosud znám.³

V 17.00 hod. má dojít v Olomouci k setkání Obč. fóra se stáv. výbory v agit. středisku na nám. Míru, kde budou tvrdě požadovat odstoupení Lid. milici.

V Uničovských strojárnách dne 29. 11. 1989 v 16.30 hod. v kině Družba probíhá diskuzní fórum, kde vystoupí zást. nár. výboru, MěV KSČ a nác. O VB Uničov.

Lze konstatovat, že všeobecně se začínají vyskytovat hlasy, které negat. hodnotí, že jako mluvčí Obč. fóra v Praze vystupují osoby v mi-

nulosti diskreditované, trestané, které nyní chtějí buď osobní očistu, nebo ve svých vystoupeních neomaleně napadají režim a celý pol. systém, ačkoliv hovoří o čistotě ve vztazích mezi lidmi.

Dne 1. 12. 1989 se má uskutečnit v St. divadle Oldřicha Stibora v Olomouci shromáždění, kde mají být přítomni seznámeni s tím, co je to CH-77, Ekologická společnost a další tzv. nezáv. iniciativy. K tomuto sháňí jistý DVORÁK Dušan, nar. [...] 1972,⁴ bytem Olomouc, [...], různé materiály s tím, aby mohl kvalifikovaně odpovídat na dotazy. Nesmí dojít k nezodpovězení žádné otázky. DVORÁK zároveň o sobě uvedl, že ještě minulou neděli byl ve výkonu trestu v Pardubicích a po cestě z výk. trestu napsal dopis předs. vlády, pod který ve vlaku požadoval podpisy. Po upozornění průvodčí na jeho jednání byl z vlaku vysazen a předán přísl. SNB (dosud není známo, kterému útvaru).^b

Dne 29. 11. 1989 se na nám. Lid. milicí v Ostravě v 15.30 hod. uskutečnila manifestace ostravských komunistů na výzvu aktivu komunistů ZO města Ostravy. Manifestace se zúčastnilo asi 7 tisíc ostravských občanů. Manifestace vyzněla v jednoznačný souhlas s pol. současného vedení ÚV KSČ v čele se s. URBÁNKEM a celonárodního aktivu komunistů v Praze. Značný ohlas vyvolalo vystoupení dělníka Hutních montáží Ostrava,⁵ který žádal okamžité ukončení dialogu s opozicí s tím, že fed. vláda ustupuje pod nátlakem. Žádal o přerušování tohoto dialogu až do ukončení mimořád. sjezdu KSČ. Jeho vystoupení bylo spontánně přijato všemi účastníky. Se souhlasem se rovněž setkal vystoupení představitel stáv. výboru studentů,⁶ který jménem ostravských studentů se distancoval od vystoupení opozice na Letenské pláni v Praze. Při vystoupení zást. str. organizace SD v Ostravě⁷ shromáždění občanů a komunistů skandovalo hesla „Vraťte se hrát“ apod.

Jako mluvčí ostr. fóra vystoupil asistent katedry ML na VŠB Ostrava SEGET, který byl po několika větách vypískán, když se snažil oznámit, že plně stojí za pražským Obč. fórem. Jednotliví řečníci z řad dělníků a ostatní žádali okamžité odstoupení str. funkcionářů MěV KSČ a KV KSČ, kteří nezvládli současnou pol. situaci.

Za KV KSČ vystoupil tajemník s. MILOTA, který krátce informoval přítomné o průběhu včerejšího aktivu v Praze, jeho vystoupení a jeho osobnost měla mezi účastníky všeobecný kladný ohlas a jednotnou podporu.

Po celou dobu konání manifestace, která byla ukončena v 16.45 hod. hromadným zpěvem st. hymny, byly spontánně provolávány hesla „Ať žije KSČ“, „Urbánek, Urbánek“, „Nechceme Havla“, „My chceme socialismus“, „Ať nás slyší Praha“ apod.^c

Během manifestace a po jejím ukončení nedošlo k narušení veř. pořádku a klidu.⁸

Od 26. 11. 1989 jsou zjišťovány poznatky, že jednotlivé byty přísl.

SNB jsou označovány křížem ve tvaru „x“. Toto označení bylo zjištěno u přísl. bydlících v Ostravě a jejím okolí.^d

Dne 27. 11. 1989 byly zjištěny poznatky o snaze využívat linek MV k získávání informací o situacích na dolech a [v] dalších oblastech Sm kraje dosud nezjištěnými osobami. Jsou prováděna opatření k dodržování hovorové kázně.^e

Dne 29. 11. 1989 proběhla ve F.-Místku manifestace v době od 15.00 – 16.10 hod. před budovou OV KSČ, které se zúčastnilo asi 2 000 občanů, na podporu ÚV KSČ. Na manifestaci promluvil ved. taj. OV KSČ,⁹ přísl. LM¹⁰ a mluvčí Obč. fóra.¹¹ Obdobné manifestace proběhly v Třinci před domem TŽ VŘSR – 1 500 osob a ve Frýdlantě n/O, kde bylo přítomno 500 občanů. Shromáždění ve F.-Místku bylo ukončeno spontánním zpěvem Písň práce.

Náč. KS SNB Ostrava:
z r. pplk. ing. PETR

^a Č. j. KS-00300/ASO-188-89. Vlevo ostravské razítko, došlo 29. XI. 1989 ve 20.45 hod., číslo zprávy 11470. Vpravo razítko II. správy SNB, došlo 30. XI. 1989, č. j. CB-0037-362/03-89, přílohy 0; vpravo od něho pravděpodobně Kupkuv vlastnoruční podpis. V pravém horním rohu rukou „AO“.

^b Odstavec je částečně rukou podtržen a zleva je k němu připsáno „Perlička“.

^c „Ať nás slyší Praha“ je rukou dvakrát podtrženo a zleva je k odstavci připojen velký vykřičník.

^d Odstavec je téměř celý rukou podtržen, zleva je zatržen a je k němu připojen velký vykřičník, přes který je jiným pisadlem „ÚTOK NA SNB“.

^e 1. větný celek odstavce je prakticky celý rukou podtržen, odstavec je zleva zatržen a je k němu připojen velký otazník a vykřičník.

¹ Václav Malý.

² Zřejmě Jan Breník (srovn. též dok. 133c).

³ Tento a následující odstavec začínající slovy „Od 26. 11. 1989...“ (13. v pořadí) byly použity pro zpracování 2. a 10. odstavce části „Bezpečnostní situace“ DSZ FMV č. 186 z 30. 11. 1989. Srovn. pozn. 3 dok. 12b.

⁴ Správně má být uveden rok 1962; srovn. též dok. 38a.

⁵ Jaroslav Cahlík, jeho projev viz Proč fórum spěchá. Nová svoboda 1. 12. 1989, roč. 45, s. 3

⁶ Jiří Šmíd, jeho projev viz Rovnost všech názorů. Nová Svoboda 30. 11. 1989, roč. 45, s. 2.

⁷ Milena Asmanová, její projev viz Nehrát divadlo je nepřirozený stav. Tamtéž.

⁸ K uvedené demonstraci srovn. Bojovat za ideály socialismu. Tamtéž, s. 1-2.

⁹ Srovn. Z vystoupení vedoucího tajemníka OV KSČ soudruha Ladislava Ručky. Ozvěny I. 12. 1989, roč. XXI, s. 1-2.

¹⁰ Alois Pala. Srovn. Podpora procesu přestavby a demokratizace společnosti. Tamtéž.

¹¹ Pavel Vyvíjal. Tamtéž.

137a

1989, 30. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva.

[...] ^a

Věc: Denní situační zpráva za den 30. 11. 1989

Dne 29. 11. 1989 byl v k. p. Unex Uničov zvolen stávkový výbor v počtu 23 členů, z čehož je 9 členů KSČ. Vedoucím se stal vyloučený člen KSČ. Předseda stávkového výboru a předseda KSČ vystoupili před pracujícími. Jejich projevy vyzněly v neprospěch KSČ.

V k. p. Chronotechna Šternberk bylo ustaveno Občanské fórum a stávkový výbor, které vedení podniku předložily požadavky: umožnit relace v závodním rozhlase, umožnit vyvěšení skříňky ke své agitaci v podniku, umožnit stávkovému výboru pohyb v podniku po pracovní době. O uvedených požadavcích se zatím jedná. Dalším požadavkem OF je zrušit výsledek voleb do dilenských výborů ROH.

Stávkový výbor UP Olomouc vešel ve styk se stávkovým výborem VŠB Ostrava s cílem jednání o dalším postupu v předložení návrhu pro založení „svobodných odborů“ po vzoru polské Solidarity.

Na stávkový výbor UP Olomouc se dostavil blíže nezjištěný HRUBIŠEK Pavel, který jej informoval, že údajně některý děkan z UP byl navštíven příslušníkem SNB, který mu nabídl 1 000 mužů k potlačení stávky. Stávkový výbor přijal rozhodnutí, že půjde za velitelem s tím, že pokud některý z děkanů podobnou nabídku přijal, bude volán k zodpovědnosti.

Dne 28. 11. 1989 se příslušníci závodní jednotky LM AŽD, výr. závod Olomouc, (Automatizace železniční dopravy) rozhodli ukončit své členství v LM. K tomuto rozhodnutí došlo na poradě příslušníků závodní jednotky LM, kde byla hodnocena současná situace ve státě. Jejich stanovisko bylo potvrzeno příslušnou ZO KSČ a stávkovým výborem bylo odesláno do redakce RP, St. divadla O. Stibora v Olomouci a do agentury Reuter. Výzbrojní a výstrojní materiál jednotky byl převezen do centrálního skladu LM a KŠ LM byl podán návrh na její zrušení.^{b+1}

Na adresu předsedy PV KSČ VŽSKG Ostrava byl zaslán dopis z PÚ

Olomouc 2, který obsahoval tři proužky papíru, na kterých bylo uvedeno: „Jseš červený. Končí ti výlet do komunismu (vykřič.).“ K heslu byla přimalována malá červená šibenice. Na dalším proužku bylo uvedeno: „Zveme tě do Laterny magika, Jungmannova 31, Praha 1. Budeme věšet komunisty. Než na tebe dojde řada, alespoň uvidíš, jak se tvoji červení kamarádi krásně houpou (vykřič.).“ Na dalším papírku bylo uvedeno: „25. 11. 1989 pro vás nebylo místo na Letné, zítra už vás čeká jen popraviště.“^c

Pedagogická fakulta i VŠB Ostrava zůstávají ve stávce až do splnění svých požadavků. Velká část studentů je však již proti pokračování ve stávce. Další průběh však již určuje stávkový výbor. Značnou kritiku studentů vyvolal nedělní průběh manifestace v Praze na Letné, kdy je poukazováno, že v tomto případě se už nejednalo o diskuzi, a je vyslovována obava z nahrazení jednoho „diktátu“ druhým. Zakládající se Občanská fóra mají širokou podporu, ale i zde je kritizováno minimální zastoupení studentů, kteří všechno „začali“ a nyní jsou odstavováni na „vedlejší kolej“. Osoba V. HAVLA a jeho názory jsou po prvotním nadšení přijímány značně kriticky.^d

Mezi pracovníky MÚNZ Ostrava Fifejdy² je rozšířena informace, údajně od zdravotnických pracovníků z Prahy, že došlo k úmrtí 4 studentů, účastníků demonstrace ze dne 17. 11. 1989 v Praze. Stav několika dalších studentů má být rovněž kritický. Těžké zranění mělo utrpět daleko více osob, než uvedly naše sdělovací prostředky.

Stávkový výbor s. p. Tatra Kopřivnice začal vystupovat jako Občanské fórum s působností na celé město Kopřivnice. Vystoupili s požadavky zajistit místnost s telefonem na MěNV, umožnit přístup ke sdělovacím prostředkům ve městě i v podniku a poskytnout rozmnožovací techniku. Mezi členy Občanského fóra se šíří pesimismus, prohláší, že jsou již unaveni, a je zřejmé, že čekají na pokyny z centra, nevyvíjejí vlastní iniciativu.^e

Dne 29. 11. 1989 předal vedoucí tajemník OV KSČ Šumperk tři dopisy, z nichž dva byly odeslány z PÚ Olomouc a jeden z Třince. V prvním, adresovaném vedoucímu tajemníkovi,³ se uvádí: „Červené prase, neštví proti nám dělníky, budeš viset (vykřič.). Jseš červený, končí ti výlet do komunismu (vykřič.).“ Na konci je červenou barvou nakreslena šibenice.⁴ Druhý dopis byl adresován předsednictvu OV KSČ Šumperk: „Jak lze hájit zájmy dělnické třídy (otazníky). Likvidaci člověka – 1951, samopaly a tanky – 1968, obušky – 17. 11. 1989.“ Další dopis byl adresován jednotce LM s. p. Pramet Šumperk, který obsahoval letáček Nezávislého svazu vysokoškolských studentů. Vyzývá milicionáře, aby se probudili dřív, než bude pozdě. Dále je uvedeno: „Dnes s vámi ještě počítáme, ale zítra se bez vás obejdeme, a až to bez vás vyhraje, tak vám to spočítáme.“ Obdobný dopis došel rovněž do Přerovských chemických závodů Přerov.

Dne 29. 11. 1989 se objevily ve Frýdku-Místku ručně psané letáky:

„Opusťte budovu KSČ. Předějte ji dětem.“ Na některých byly dokresleny šibenice s nápisem komunista. Letáky vylepovala nezjištěná skupina mladých lidí.^f

Téhož dne oznámila předsedkyně KSČ podniku Slezan 07, že jsou jí odposlouchávány telefony.

V okrese Frýdek-Místek se množí výhružné anonymní dopisy, které jsou zasílány stranickým představitelům a některým osobám z vedení podniků. Dopisy jsou odesílány z Olomouce s datem podání 27. 11. 1989.

Stávkový výbor s. p. Přerovské strojírný Přerov vydal dne 29. 11. 1989 prohlášení, že končí svou aktivní činnost. Po vedení podniku požaduje, aby nikdo nebyl persekuován za organizování nebo účast ve stávce. K Občanskému fóru se nepřihlásili. Vytýčili pouze dva požadavky – sociální a politická rovnost, vytvoření skutečně demokratické společnosti.^d

Ve večerních hodinách 29. 11. 1989 vystoupil v tělocvičně UP mluvčí CH-77 ing. HRADÍLEK Tomáš, který přítomným studentům objasňoval vznik a cíle CH-77. Účastníkům bylo rozdáno namnožené programové prohlášení CH-77. HRADÍLEK ve svém vystoupení uváděl, že měl v minulosti problémy, ale konkrétní osoby nebo složku StB nejmenoval. Dále hovořil o HAVLOVI, kdy doporučoval seznámit se s jeho projevem v NSR. Dále sdělil, že HAVEL neuvažuje o zvolení do ústředního orgánu, údajně toto odmítl, ale CH-77 mu navrhla, aby neodmítal. HAVEL se v současné době údajně cítí vyčerpan a má zdravotní problémy. Za kandidáta na prezidenta CH-77 považuje jako vhodného DUBČEKA. K otázce finančních podpor HRADÍLEK uvedl, že je podporují emigranti^e z roku 1948 a peníze používají na hrazení jízdného a vydávání tiskovin. Popřel osobní obohacování. Osobní příjmy mají členové CH-77 pouze z publikační činnosti v zahraničí a vystupováním v západních televizních a rozhlasových stanicích. Dále ing. HRADÍLEK četl výhružné anonymní dopisy a informoval o obdobných telefonátech, které obdržel. Uvedl, že mu byla znehodnocena omítka domu heslem „Ať žije KSČ – LM“. Shromáždění mělo klidný průběh a s dotazy vystupovali i dělníci ze Sigmy Lutín⁶ a ZVS Moravia M. Údolí.^g

Dne 29. 11. 1989 proběhlo plenární zasedání OV KSČ v Opavě, kde došlo k následujícím změnám. Byl odvolán vedoucí tajemník, tajemník pro politicko organizační práci⁷ zůstal a rovněž zůstal ve své funkci tajemník pro průmysl. Vyměnění byli tajemníci pro zemědělství a ideologii.⁸

Náčelník KS SNB Ostrava:
v z. pplk. JUDr. NAGLÍK Miroslav

- ^a Č. j. OS-00300/ASO-189-89. Vlevo ostravské razítko, došlo 30. XI. 1989 v 18.05 hod., číslo zprávy 11507. Vpravo razítko II. správy SNB, došlo 7. XII. 1989, č. j. CB-0037-371/03-89, přílohy 0. V pravém horním rohu Kulhánkův vlastnoruční podpis.
- ^b 1. věta odstavce je rukou potvrzena a k odstavci je zleva připsáno „P/P“.
- ^c Odstavec je zleva rukou zatržen a k tomu je připsáno „TEROR“.
- ^d Odstavec je rukou potvrzen a zleva je k němu připsáno „P/P“.
- ^e Část 1. a celý poslední větný celek odstavce jsou rukou potvrzeny a zleva je k odstavci připsáno „P/P“.
- ^f Tento i předcházející odstavce jsou zleva rukou zatrženy (zatržení vynechává následující odstavce a pokračuje u dalšího) a k tomu je připsáno „TEROR“.
- ^g Odstavec je z větší části rukou potvrzen a zleva je k jeho horní části připsáno „P/P“.
- ¹ Tento a následující odstavce začínající slovy „Mezi pracovníky MÚNZ...“ byly použity pro zpracování 4. a 5. odstavce části „Názory a nálady obyvatelstva“ DSZ FMV č. 187 z 1. 12. 1989. Srovn. pozn. 4 dok. 30a.
- ² Rozpracování objektu „MěÚNZ – Ostrava“ bylo 16. 5. 1979 2. odd. II. odb. S-StB Ostrava zavedeno v OBS „FIFEJDY“, reg. č. 23055: zničen v prosinci 1989 („Sk-543/89“).
- ³ VT OV KSČ Šumperk byl v té době Alois Švéda.
- ⁴ Informace o uvedeném anonymním dopisu byla zapracována do 17. odstavce části „Bezpečnostní situace“ DSZ FMV č. 187 z 1. 12. 1989. Srovn. pozn. 4 dok. 30a.
- ⁵ 30. 3. 1987 zavedlo 4. odd. I. odb. S-StB Ostrava OBS „EMIGRANT“, reg. č. 29881: 1. 3. 1989 předán na 2. odd. téhož odboru, skartace v registru nevyznačena.
- ⁶ K objektu „KG Sigma Lutín“ byl 17. 12. 1982 O-StB Olomouc zaveden OBS „VODA“, reg. č. 25783: 15. 2. 1994 archivován pod a. č. OB 1656.
- ⁷ Pavel Juchelka.
- ⁸ Zoltán Slažanský a Milan Konvalina.

137b

1989, 30. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva – dodatek.

[...] ^a

Věc: Denní situační zpráva za den 30. 11. 1989 – dodatek.

Dne 29. 11. 1989 proběhlo v Divadle Z. Nejedlého v Opavě další jednání Občanského fóra s představiteli zastupitelských orgánů. Vystoupil zde předseda ONV, který oznámil, že příštího dne bude přijato stanovisko o odstoupení všech členů rady ze svých funkcí. Rovněž předseda MěNV Opava oznámil na závěr dialogu odstoupení ze své funkce. Značnou nespokojenost veřejnosti vyvolalo vystoupení redaktora týdeníku Nové Opavsko, jehož odpovědi byly vyhybavé a nekonkrétní.

Zaměstnanci Sm autodružstvo Ostrava schvalují změny v ÚV KSČ, vládě a požadavky Občanského fóra, které dle jejich názoru vychází z vůle převážné většiny národa. Akce pořádané studenty jsou považovány za spravedlivé. Zákrok pořádkových sil však považují za vyprovokovanou záminku pro nástup opozice. Podporují požadavek na zrušení vedoucí úlohy KSČ ve společnosti, ale neumí si představit, jak bude fungovat koaliční vláda, neboť lidé si již zvykli na dosavadní systém řízení. Je vyslovován názor, že tento obrodný proces měla a mohla režírovat strana, stejně jako v SSSR. KSČ se však projevila jako neschopná, neboť její představitelé jsou zkompromitováni a mají zcela jiné zájmy. Bude trvat mnoho let, než si strana získá důvěru. Z řad představitelů Občanského fóra je uznáván HAVEL, který vystupoval dlouhodobě a otevřeně proti politice KSČ, za což byl i vězněn. Na druhé straně nemají důvěru různí představitelé Charty, kteří tzv. bojovali v emigraci, jako např. LANDOVSKÝ a KOHOUT. Mezi zaměstnanci se dále hovoří o aktivu stranických funkcionářů, který se konal dne 28. 11. 1989 v hale Tatran v Ostravě. Tento aktiv je považován za další frašku organizovanou neschopným stranickým vedením Sm kraje. Lidé se baví tím, že ještě minulý týden cestoval s. VÁCLAVÍK do Prahy ujistit s. JAKEŠE o podpoře komunistů Sm kraje, přičemž skutečná situace již byla zcela jiná. ^b

Dalším diskutovaným tématem je životní prostředí v ČSSR, za jehož velmi špatný stav je rovněž činěna zodpovědnou strana. Zvláště proto, že údaje o skutečném stavu nebyly sdělovány, nebo [byly] silně zkreslovány. Náprava byla jenom slibována a ve skutečnosti se nic nedělalo.

Dne 28. 11. 1989 se v Ostravě-Porubě uskutečnil aktiv studentů a pedagogů ekonomické fakulty VŠB Ostrava. Na závěr byly uskuteč-

něny volby, ve kterých se rozhodovalo, zda děkan fakulty má zůstat nadále ve funkci, nebo odejít. Ze 125 přítomných bylo 92 hlasů pro odchod.

Dne 30. 11. 1989 oznámila na OO-VB Olomouc 1 B[...] Ivanka, nar. [...] 1948, herečka SD O. Stibora v Olomouci, bytem Olomouc, že dne 29. 11. 1989 obdržela anonymní telefonát: „Jsem váš nepřítel, ale přítel vašeho přítele komunisty.“ Dále muž v telefonu uvedl, že bude společně se svým mužem a dětmi viset na kandelábru u tržnice. Uvedl, že zná, kde děti chodí do školy, a že se jejich syn dostal na gymnázium pouze díky komunistům. Po 1/2 hodině telefonoval opět a upřesnil: „Sdělení trvá. Stane se to do tří dnů.“ Bylo provedeno opatření s cílem ustanovit účastnickou stanici, ze které bylo telefonováno. Jmenované bylo doporučeno, aby omluvila děti ze školy a zdržovala se s manželem a dětmi doma. V případě nutnosti zavolá na tísňové volání SNB.^{c+1}

Na rektora UP Olomouc je ze strany stávkujících studentů vyvíjen nátlak, aby na UP a na koleje nechodili příslušníci StB, s tím, že se jedná o akademickou půdu. Je vyhrožováno, že je studenti osobně znají a nehodlají je vpouštět do universitních objektů. Někteří členové KSC, se kterými je udržován oficiální styk, mají dojem, že jsou jim odposlouchávány telefony, a jsou osočováni, že jsou informátoři StB.^d

Po městě Olomouci jsou vylepovány letáky s názvem „Přetlak – studentský informační servis, mimořádné číslo – stávka nekončí“. V letáku je uvedeno, že monopol KSC neskončil, neboť stále jsou zde ještě paragrafy, na jejichž základě je možno za stávku a demonstraci odsoudit až na tři roky. V závěru je uvedeno: „Nevolám po krvi, když říkám, že je třeba vzít do ruky meč a odsekávat hydře hlavy jednu po druhé (najednou to nepůjde, stále má síly dost). Chci vyburcovat z nečinného uspokojení a dočasného opojení.“

Dnešního dne nebyly v Sm kraji uskutečněny žádné manifestace na veřejných prostranstvích. Probíhají pouze dialogy zástupců Občanského fóra se studenty a veřejností v divadlech a sportovních halách.

V Ostravě se sešlo asi 3 000 osob v Paláci kultury a sportu, před kterými vystoupil mluvčí „CH-77“ ing. HRADÍLEK Tomáš a pracovníci Prognostického ústavu Praha. Hovořilo se o odstranění KSC ze všech oblastí společenského života, o ekonomice a ekologii.

Další shromáždění proběhla v Opavě a Šumperku. Nedošlo k narušení klidu a veřejného pořádku.

Náčelník KS SNB Ostrava:
v z. pplk. JUDr. NAGLÍK Mir.

^a Č. j. OS-00300/ASO-189-89. Vlevo ostravské razítko, došlo 30. XI. 1989 v 19.30 hod., číslo zprávy 11508. Vpravo razítko II. správy SNB, došlo 7. XII.

1989, č. j. CB-0037-372/03-89, přílohy 0. V pravém horním rohu Kulhánkův vlastnoruční podpis.

^b Uvedený podnik a téměř celá část od „Zárok pořádkových sil“ po „LANDOVSKÝ a KOHOUT“ jsou rukou podtrženy a zleva je k odstavci připsáno „P/P“.

^c Odstavec je zleva rukou zatržen a je k němu připsáno „TEROR“.

^d Odstavec je rukou podtržen a zleva je k němu připsáno „P/P“.

¹ Tento odstavec byl použit pro zpracování 23. odstavce části „Bezpečnostní situace“ DSZ FMV č. 187 z 1. 12. 1989. Srovn. pozn. 4 dok. 30a.

138a

1989, 1. prosince, Ostrava. – Denní informace po linii vnitřního zpravodajství.

[...] ^a

Věc: Denní informace po linii vnitřních zpravodajství – zaslání

Operativní cestou byl získán poznatek, že Václav HAVEL uvedl, že v následujícím období se bude třeba zaměřit na základání výborů Občanského fóra v podnicích a bydlíštích. Program musí vycházet z ekologické situace, nedostatku v zásobování a pod. Je nutné využít problémů, které občany nejvíce tíží. Je nutno tyto problémy nekompromisně projednávat se zástupci národních výborů a organizací. Tyto je nutno nutit k plnění požadavků tak, aby to vyznělo jako zásluhy Občanského fóra, a tím na svou stranu získat co nejvíce osob.

Poznatek byl získán prověřeným TS. Všem těmto poznatkům je věnována aktivní pozornost.

Zpracoval: kpt. JUDr. ŽUREK

Náčelník správy StB Ostrava:
za: pplk. JUDr. Mir. NAGLÍK

^a Č. j. OS-002/ASO-162-89. Vpravo ostravské razítko, došlo 1. XII. 1989 v 18.00 hod., číslo zprávy 11535. Vlevo od něho razítka „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 7. XII. 1989, č. j. CB-0037-370/03-89, přílohy 0.

1989, 1. prosince, Ostrava. – Denní situační zpráva.[...]^a

Věc: Denní situační zpráva za den 1. 12. 1989

Dne 30. 11. 1989 se v Lipníku nad Bečvou uskutečnilo shromáždění občanů, které bylo zorganizováno místním Občanským fórem. Zúčastnilo se ho asi 200 osob a mezi diskutujícími byli i zástupci národního výboru. Přítomným byly rovněž promítány záběry z události ze 17. 11. 1989 v Praze a výpovědi zraněných studentů. Po ukončení shromáždění se jeho účastníci v klidu rozešli.

Dne 1. 12. 1989 jsou v Přerově nadále vylepovány letáky, které zejména vyzývají k finanční a materiální podpoře studentů a nabádají dělníky k pokračování boje za splnění všech požadavků.

V ekonomických objektech okr. Frýdek-Místek nedoznala situace podstatných změn. V podniku TŽ VŘSR Třinec dosud nevznikl stávkový výbor, avšak 3 členové LM odevzdali průkazy KSČ.

Dne 1. 12. 1989 půjde stávkový výbor Dolu Paskov za ředitelem podniku s těmito požadavky:

- okamžité přidělení místnosti OF a odvolání ředitele
- aby LM okamžitě odevzdaly zbraně ČSLA
- aby pro akce LM nebyla realizována refundace mezd.

Při provádění služby příslušníky SNB bylo zjištěno, že studenti provádí hlídání míst, kde jsou vylepovány plakáty a letáky, jsou známa SPZ civilních vozidel SNB a mnohdy jsou tato vozidla sledována při výkonu služby.

Dne 30. 11. 1989 se dostavil do restaurace Družba ve Frýdku-Místku OBODA Milan¹ se dvěma muži, které označil za mluvčí fóra, a žádal o uvolnění sálu pro fórum na den 2. 12. 1989, kde by se mělo sejít asi 200 lidí. Po vysvětlení, že sál bude obsazen, uvedl, že to bude stačit na příští sobotu, tj. 9. 12. 1989, s poznámkou, „pokud bude převrat – tak to nepřipadá v úvahu“.^b

Situace v k. p. Vagónka Studénka je komplikovaná, a to proto, že ředitel podniku, i když byl proti stávce a dělníci s ním souhlasili, se sám na pokyn OV KSČ Nový Jičín stávky zúčastnil. Na základě této skutečnosti se očekává, že dělníci vysloví nedůvěru vedení podniku. Ředitel k. p. Vagónka ing. VEVERKA zaslal na OV KSČ Jičín žádost o uvolnění z funkce člena pléna OV KSČ.

Občanské fórum k. p. Vagónka zpracovává tzv. „černou listinu“, kde jsou uvedeni hospodářští a straničtí funkcionáři, kteří mají odejít z funkcí.²

Dne 29. 11. 1989 požádal předseda ZO KSČ Výzkumného ústavu kolejových vozidel, pracoviště Studénka, Rudolf HÜBSCHER, aby na tomto ústavu byla umrtvena činnost ZO KSČ, a sám se vzdal jejího předsednictví.

Dne 30. 11. 1989 v s. p. Tatra Kopřivnice si vyžádali členové OF BOHÁČ a PIVOŇKA rozhovor s ředitelem ing. TICHAVSKÝM Stanislavem, kterému sdělili, že OF bude mít požadavky na kádrové změny v hospodářském vedení podniku a v podnikových výborech KSČ a ROH. Konkrétní jména neuváděli.

V ekonomických objektech okr. Nový Jičín je zjišťováno, že vlivem současných událostí, kdy se na pracovištích většinou jen diskutuje, je ohrožena výroba, neplní se hospodářské úkoly, je špatná návaznost na další závody podniku.

V hospodářských organizacích okr. Olomouc, a to [v] Sm průmyslu masném, Velkoobchodní základně potravin a Psychiatrické klinice ve Šternberku, je zjišťováno, že někteří členové strany odevzdávají stranické průkazy.

Na rektorátě Univerzity Palackého jsou členy OF následující osoby: OČENÁŠKOVÁ Milada, HEGROVÁ Miluše, KAINAR Rostislav. Studentský stávkový výbor byl požádán o zabezpečení účasti studentů na diskusi OF ve Šternberku, která proběhne 2. 12. 1989 v sále ZV ROH (bez uvedení názvu podniku).

Spojená laboratoř optiky a Ústav výpočetní techniky Univerzity Palackého Olomouc jednájí o založení OF. Je podezření, že osoby s nepřátelskými názory organizovaly odposlouchávání telef. hovorů prorektora s. SAVÁKA³ a pracovníka kádrového útvaru s. HOLÍŠE. Studenti informují o pohybu příslušníků StB po fakultách a rektorátě, vyslovují požadavky, aby jim v tom bylo zamezeno, zjišťují styky příslušníků StB s pracovníky rektorátu, jsou vyvěšovány plakáty s upozorněním, v jakých autech jezdí příslušníci StB včetně SPZ vozidel. Noční služba příslušníků v automobilech je pod kontrolou aut s vysílačkami, zejména autotaxi a dispečerského vozu Dopravního podniku města Olomouc. Proděkan UP KOVAŘÍČEK odevzdal průkaz KSČ a na lékařské fakultě UP hodlá stranické průkazy odevzdat 8 studentů.^c

V obci Dolany dochází k aktivizaci Čs. strany lidové, jejíž členové sbírají podpisy na podporu OF. Jedná se zejména o mladé členy ČSL a mezi nejaktivnější patří syn předsedy ČSL KRAJZAK (KRAJZAR) a jistý BALÁŽ.⁴

Ing. VADJAK Josef, nar. 1956, ze Šternberku, nabídl svůj byt studentům UP a umožňuje jim využívat svůj počítač, který je pravděpodobně vybaven tiskárnou.

Dne 27. 11. 1989 byl údajně na SOU spojů v Ostravě-Porubě promítán učňům záznam z demonstrace v Praze dne 17. 11. 1989, ze kterého bylo zřejmé, že účastníci demonstrace házejí po příslušnících

VB kameny a jiné předměty. Před vlastní projekcí studenti předložili učňům fotografie osob, údajně jejich spolužáků, kteří jsou obviňováni z účasti na demonstraci, a pokud někdo někoho z osob pozná, tak příslušníci VB mají pravdu, že zásah byl vyprovokován. Videozáznam byl údajně natočen příslušníky VB za použití vězňů. Promítání videozáznamu bylo uskutečněno údajně z důvodu, aby pro případné svědectví nebyl nikdo ze studentů poznán.

Náčelník KS SNB Ostrava:
za: pplk. JUDr. Mir. NAGLÍK

^a Č. j. OS-00300/ASO-190-89. Vlevo ostravské razítko, došlo 1. XII. 1989 v 18.00 hod., číslo zprávy 11536 (toto razítko je uvedeno i na druhém listu dálnopisu). Vpravo razítko „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 4. XII. 1989, č. j. CB-0037-367/03-89, přílohy 0.

^b Odstavec je rukou podtržen a zleva je k němu připsáno „PP“.

^c Odstavec je z větší části rukou podtržen a zleva je k němu připsáno „PP“.

¹ K osobě M. Obody (1961) byl 20. 9. 1985 O-StB Frýdek-Místek zaveden OS „MALÍŘ“, reg. č. 28315: k 1. 10. 1985 je v řádku z registru uvedeno „VS-ČVS-276/85, par. 201/1 OVŠ OVA“, 1. 4. 1986 archivován pod a. č. AA 22355, téhož dne zaveden svazek NO („III/141“), zničen v prosinci 1989 („Sk - 477/89“).

² Informace o uvedené „černé listině“ byla zapracována do 9. odstavce části „Bezpečnostní situace“ DSZ FMV č. 188 ze 4. 12. 1989. Tamtéž byla zapracována i informace o situaci v s. p. Tatra Kopřivnice (viz zde níže). Srovn. pozn. 1 dok. 31a.

³ Ivan Cabák (1935); k jeho osobě byl 8. 8. 1989 O-StB Olomouc zaveden spis D „FYZIK“, reg. č. 31993: zničen v prosinci 1989 („Sk-1904/89“).

⁴ Tento a předcházející odstavec byly použity pro zpracování 5. a 11. odstavce části „Bezpečnostní situace“ DSZ FMV č. 188 ze 4. 12. 1989. Srovn. pozn. 1 dok. 31a.

138c

1989, 1. prosince, Ostrava. – Denní situační zpráva – dodatek.[...]^a

Věc: Denní situační zpráva za den 1. 12. 1989 – dodatek

Dne 1. 12. 1989 od 17,00 do 17,40 hod. se konal mítink Občanského fóra na náměstí KG v Přerově. Mítink řídil jeho člen Jaroslav WYKRENT a tento seznámil asi 600 přítomných občanů s organizačními záležitostmi OF. Sdělil jim adresu, kde jim byla přidělena místnost s telefonem, a číslo bankovního účtu. Mítink měl klidný průběh bez skandování hesel a všichni přítomní byli vyzváni k účasti na mítinku, který se bude konat 6. 12. 1989 v 18,00 hod. ve sportovní hale Spartaku Přerovské strojírně.^b

Dne 2. 12. 1989 v 17,00 hod. se má pod vedením OF Vsetín uskutečnit shromáždění občanů v Klubu pracujících ve Vsetíně, na kterém mají vystoupit herci z Prahy a prognostik KOMÁREK. Důvodem je pasivita občanů k současnému dění. Opakování se má uskutečnit v pondělí 4. 12. 1989.^c

V důsledku současné vnitropolitické situace odmítli příslušníci LM s. p. Urxovy závody Valašské Meziříčí služby na jednotce, a proto byl dnešního dne proveden převoz zbraní ze závodu do s. p. Zbrojovka Vsetín. Z jednotky dosud vystoupilo 5 příslušníků LM.

Na FF UP Olomouc je ustanoveno Občanské fórum, jehož členy jsou: dr. JAŘÁB, dr. ŠIMEK, dr. KOMÁREK, dc. TOPOLSKÁ, dr. BEDNÁRIKOVÁ,¹ rovněž vznikl na této fakultě Nezávislý svaz studentů, který zabral část Ústavu marxismu-leninismu. Pracovníci tohoto ústavu obdrží v nejbližší době propouštěcí dekrety, které se vyhotovují, a poté se mohou přihlásit do nově vzniklých kateder filosofie – občanské nauky a společenských věd. Na základě jejich žádostí bude vyhlášen konkurz a o přijetí bude rozhodovat určená komise. Mezi vedením FF UP a vzniklými strukturami bylo uskutečněno jednání, na kterém struktury předložily následující požadavky:

- rehabilitace všech učitelů a pedagogických pracovníků za rok 1968 – seznamy jsou vyhotoveny,
- pozměnit výuku na základě vynětí marx.-leninismu v ostatních předmětech, do kterých se ML prolíná,
- aby všechny přednášky byly nepovinné,
- aby nebyl nikdo ze studentů postížen za stávkovou činnost,
- studenti si vytypují učitele, ke kterým nemají důvěru, kteří nebudou moci sami zkoušet – požadují zkoušky ve dvojicích (v komisích),
- v neděli by měla skončit stávka studentů,

- od pondělka do středy bude organizován úklid fakult. Výuka by měla začít ve čtvrtek 7. 12. 1989 – do konce semestru by měly být volby nových funkcionářů FF UP – požadují, aby odešli všichni stávající,
- požadují přeformulování vysokoškolského slibu učitelů,
- žádají 30 procent zastoupení v kolegiu děkana FF UP,
- v kolegiu děkana nemá být zástupce KSČ,
- stávkový výbor by měl přejít na samosprávu.²

V Unex Uničov ředitel podniku rozvázal pracovní poměr s důchodcem – velitelem jednotky LM a několika dalšími milicionáři.

Náčelník KS SNB Ostrava:
za: pplk. JUDr. NAGLÍK Mir.

^a Č. j. OS-00300/ASO-190-89. Vlevo ostravské razítko, došlo 1. XII. 1989 ve 21.20 hod., číslo zprávy 11541. Vpravo razítka „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 4. XII. 1989, č. j. CB-0037-365/03-89, přílohy 0.

^b „náměstí KG v Přerově“ a konec odstavce od „všichni přítomní“ jsou rukou podtrženy, odstavec je zleva zatržen a zprava je k jeho konci připsáno „A“.

^c 1. větný celek odstavce je téměř celý rukou podtržen a zprava je k odstavci připsáno „A“.

¹ Božena Bednaříková.

² Tento odstavec byl použit pro zpracování 4. odstavce části „Bezpečnostní situace“ DSZ FMV č. 188 ze 4. 12. 1989. Srovn. pozn. 1 dok. 31a.

1989, 2. prosince, Ostrava. – Denní situační zpráva.[...]^a

Věc: Denní situační zpráva za den 2. 12. 1989.

Dne 1. 12. 1989 v 17.00 hod. se uskutečnilo na nám. Kl. Gottwalda v Přerově shromáždění občanů, kterého se zúčastnilo asi 600 osob. Mítink řídil zpěvák Jaroslav WYKRENT, který seznámil přítomné s organizačními záležitostmi Občanského fóra – přidělením místnosti a pod. Akce proběhla klidně a nebyl narušen veřejný pořádek.

Bylo zjištěno, že studenti UP v Olomouci zastavují vozidla sovětské armády a rozdávají jim různé letáky. Rovněž navštívili školu dětí sov. příslušníků a požadovali studenty vyšších ročníků, [aby] je podpořili ve stávce.

Herci St. divadla O. Stibora v Olomouci se pokusili proniknout do Žižkových kasáren v Olomouci a ovlivňovat vojáky. Ve styku jim bylo zamezeno. V Sochorových kasárnách v Olomouci před gen. stávkou provedli vojáci protestní akci formou odmítnutí snídaně.

Dne 1. 12. 1989 v Olomouci na nám. Míru proběhlo v 17.00 hod. shromáždění občanů, kde bylo přítomno asi 3 000 osob. Dosud neustanovený řečník Občanského fóra¹ poukázal na to, že do výborů Občanského fóra pronikají masově komunisti, a proto je nutno každého prověřit. V 17.50 hod. bylo shromáždění ukončeno hymnou a dav se v klidu rozešel.

Dne 1. 12. 1989 okolo 21.15 hodin údajně došlo v Novém Jičíně na parkovišti před hlavním vchodem do objektu s. p. Tatra Kopřivnice Ústav technologického výzkumu a vývoje, závod Nový Jičín – Šenov, k fyzickému útoku na velitele závodní jednotky LM:

Š[...] Stanislav, nar. [...] 1950, bytem Nový Jičín, ul. [...]. Poškozený údajně vykonával obchůzku po objektu závodu a na parkovišti před hlavním vchodem v civilním oděvu. Na parkovišti byl požádán o zápalky a při tom napaden neznámým pachatelem, který proti němu použil lovecký nůž. Při zápase byl Š[...] poraněn na levé noze a ruce, poté jej neznámý pachatel udeřil do hlavy nezjištěným předmětem a omráčil. Ještě v průběhu zápasu na poškozeného vykřikl: „Dej klíče, ty fašistická svině.“ V průběhu útoku na Š[...] bylo použito jeho služební pistole, vzor 50, z níž bylo vystřeleno 7 ks nábojů. Pistole i prázdné nábojnice byly při šetření nalezeny na místě činu. Který z účastníků napadení pistoli použil, dosud nebylo prokázáno.

Vzhledem k některým rozporným skutečnostem poznatek je nadále prověřován. (Může se jednat o fingovaný útok.)

Dne 2. 12. 1989 bylo zjištěno, že stávkový výbor UP Olomouc se informoval na stávkovém výboru DAMU Praha, zda je možno rozmnožovat tiskovinu s názvem „Praktiky KSČ pro boj s Občanským fórem“. Bylo jim sděleno, že zásadně nerozmnožovat, rozšířit pouze ústně, jelikož se jedná o tiskovinu, která nebyla KSČ nikdy vydána. Jedná se o shromáždění různých částí projevů, které mají obsahovat 13 bodů. Stávkový výbor UP Olomouc zároveň informoval stávkový výbor JAMU Brno, aby tiskoviny nerozmnožovali vzhledem k tomu, že by to mohlo být využito proti studentům ve stávkových výborech.

Dne 2. 12. 1989 v 11.28 hod. neznámý pachatel oznámil na OOVB Havířov linku 158 uložení bomby do obchodního domu Budoucnost v Havířově. Provedená opatření byla negativní.^{b+2}

V 17.00 hod. dne 2. 12. 1989 začalo ve Vsetíně Občanské fórum za přítomnosti Valtra KOMÁRKA. Fórum nadále probíhá za účasti asi 300 osob.

Náčelník krajské správy SNB Ostrava:
za pplk. ing. PETR

^a Č. j. OS-00300/ASO-191-89. V hlavičce není uvedeno „Mimo pořadí“. Vlevo ostravské razítko, došlo 2. XII. 1989 v 19.30 hod., číslo zprávy 11549. Vpravo razítko „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 4. XII. 1989, č. j. CB-0037-366/03-89, přílohy 0.

^b Odstavec je zleva rukou zatržen a je k němu připsáno „TEROR“.

¹ Kornel Mankovecký.

² Informace o uvedené anonymní výhrůžce byla zapracována do 17. odstavce části „Bezpečnostní situace“ DSZ FMV č. 188 ze 4. 12. 1989. Srovn. pozn. 1 dok. 31a.

1989, 3. prosince, Ostrava. – Denní situační zpráva.[...]^a

Věc: Denní situační zpráva za den 3. 12. 1989

Obč. fórum v Olomouci bylo dne 3. 12. 1989 informováno blíže neustanoveným POKEM Marcelem z Prahy o činnosti blíže neustanoveného přísl. StB v Praze. Údajně byl před několika dny zjištěn na zasedání Obč. fóra přísl. StB, známý pod jménem PRCHAL.^{b+1} Tento muž společně s dalšími pěti se před několika týdny měl zúčastnit diskusního večera na Karlově mostě, kde zmlátil a vyhrožoval shozením z mostu členu Mírového klubu J. Lennona Stanislavu PENCŮVI. PRCHAL dále měl řídit únos spisovatele Petra PLACÁKA, kde jej zbili a nechali ležet. Obč. fóru se nepodařilo zjistit, co svou přítomností PRCHAL na zasedání sledoval. Nepodařilo se jim jej zadržet.

Studenti UP Olomouc musí často vyjíždět do Ostravy na VŠB, kde údajně mají studenti problémy s pokračováním ve stávce.

Olomoucké OF hodnotí nově sestavenou vládu jako kompromis, který neodpovídá současné situaci. Nebyly respektovány připomínky OF k sestavení vlády, kde zůstala stará garnitura. Domnívají se, že bude nutné, aby OF vstoupilo jako pol. strana do Národní fronty a ta působila jako opozice KSČ.^c

Náčelník S StB Ostrava:

v z. pplk. ing. PETR

^a Č. j. OS-00300/ASO-192-89. Vpravo ostravské razítko, došlo 3. XII. 1989 v 18.00 hod., číslo zprávy 11558. Pod ním razítka II. správy SNB, došlo 4. XII. 1989, č. j. CB-0037-364/03-89, přílohy 0, a „VYTĚŽENO AO“.

^b U „PRCHAL“ je rukou připsána hvězdička, od ní vede šipka dolů pod text k „* Tonda Prchal S-StB Pha?“; v odstavci je rukou podtrženo: „POKEM Marcelem z Prahy o činnosti“, „přísl. StB v Praze“, „na zasedání...“ pod jménem PRCHAL“, „před několika týdny“ (toto několikrát) a poslední dva větné celky.

^c Odstavec je zleva rukou zatržen a je k němu připsáno „PP“ (?).

¹ Antonín Prchal (1949) nastoupil 1. 11. 1970 jako referent PK 1. odd. 6. odb. VI. S-FSZS, 1. 5. 1971 se stal referentem PK 2. odd. 2. odb. VI. S-FMV, 1. 4. 1972 referentem PK 3. odd. 6. odb. téže správy, 1. 8. 1972 referentem 2. odd. 1. odb. této správy, 1. 10. 1977 SR 1. odd. téhož odboru. Od 1. 9. 1978 do 30. 6. 1983 absolvoval pětileté studium při za-

městnání na PF UK. 1. 1. 1981 ustanoven SRS 1. odd. 1. odb. VI. S-FMV, 1. 10. 1985 SRS 1. odd. 2b odb. S-StB Praha, 1. 2. 1986 dočasně pověřen výkonem funkce náčelníka 1. odd. 2b odb. téže správy (1. 6. 1986 ve funkci potvrzen). 1. 9. 1988 zahájil čtyřleté externí studium vědecké aspirantury na PF UK, obor dějiny státu a práva. 1. 2. 1989 se stal SRS 3. odd. II. odb. S-StB Praha. 14. 1. 1990 byl Antonín Prchal odvolán z funkce a 31. 1. 1990 uvolněn ze služebního poměru příslušníka SNB.

Dosažené hodnosti: od 1. 11. 1970 rotný, od 1. 12. 1971 strážmistr, od 1. 11. 1974 podporučík, od 1. 11. 1976 poručík, od 1. 11. 1979 nadporučík, od 1. 7. 1983 kapitán, od 1. 7. 1988 major.

Viz též Placák, Petr: JUDr. Prchal mlátil rád. Respekt 17. 6. 1991, roč. I, s. 4.

141

1989, 4. prosince, Ostrava. – Denní situační zpráva.

[...] ^a

Věc: Denní situační zpráva za den 4. 12. 1989

Občanské fórum v Olomouci bere sestavení nové vlády ČSSR jako nepřijatelné, a to především v uvedení do funkcí 15-ti komunistů, proto bylo dne 4. 12. 1989 uskutečněno shromáždění studentů s vedením UP Olomouc a byl stanoven další postup stávky. Tato bude trvat do neděle příštího týdne a do té doby bude požadováno sestavení nové vlády a odstoupení prezidenta republiky. OF v Olomouci spolupracuje s Václavem BURIANEM¹ z Olomouce, a to v souvislosti s rozmnožováním fotografií z různých zákroků příslušníků SNB a tyto fotografie chtějí cestou OF v Praze zaslat do Washingtonu. K rozmnožování těchto fotek formou xeroxu je používán stroj na soudu.

Mezi studenty UP Olomouc se hovoří, že ve stávce nadále pokračují studenti z Ostravy, Košic, Prešova, Zvolena, Martina, B. Bystrice, Plzně, Bratislavy a Žiliny. Studenti z Bratislavy rezolutně požadují odstoupení nově sestavené vlády ČSSR, a pokud nebudou tyto požadavky splněny, tak vyhlásí na den 11. 12. 1989 generální stávku.

OF Olomouc se spojilo s knížetem SCHWARZENBERGEM,² který je toho času v Praze, a žádalo jej o zaslání nové rozmnožovací techniky xeroxu, kterou jim jmenovaný slíbil zajistit. Jeden takový přístroj již pracuje na UP Olomouc a tento rovněž zajistil výše jmenovaný.

Mezi studenty UP Olomouc je rozšířeno prohlášení koordinačního výboru VŠ v Praze v tomto znění:

1. v reakci na složení nové vlády (federální) vyhlášené dne 3. 12. 1989 nastupujeme v maximální míře do stávky
2. zachováváme režim a strukturu stávkových výborů VŠ a přímou koordinaci stávkových výborů s centrem OF a stávkových výborů umělců, dělníků a rolníků
3. na pondělním shromáždění studentů je třeba zaměřit stávky na otázky činnosti studentů v následujících dnech stávky
4. pro činnost stávkových výborů a studentů na fakultách bude dodán prostřednictvím členů celostátního koordinačního výboru VŠ další postup
5. činnostmi na fakultách maximálně podpořte stanovisko OF k nové vládě ČSSR.

OF v Olomouci požaduje po Moravských tiskařských závodech Olomouc výrobu nového tisku OF. První výtisk měl vyjít již dne 4. 12. 1989, toto se však neuskutečnilo z důvodu, že OF nemá žádné razítko a nepůsobí jako organizace společenského charakteru. Tento tisk má pravdivě informovat o politickém dění v okrese Olomouc, ale i v jiných okresech v ČSSR, neboť současný tisk uvádí nepravdivé a neobjektivní informace. Tyto noviny by měly mít 8 stran a měly by vycházet v nákladě 5 000 výtisků. Na ONV Olomouc je v současné době podána žádost o povolení tohoto tisku.³

Po stávkovém výboru studentů UP Olomouc požadoval pracovník n. p. Prefa Olomouc informaci, kam se může obrátit s dotazem, jak rušit základní organizace na podnicích. Vyslovil názor, že pracovníci Prefy nesouhlasí se jmenovanou vládou proto, že jsou tam komunisté, podporují pražské fórum a připojují se ke generální stávce.

V podniku Beskydsport Frýdek-Místek dochází ze strany vedoucího pracovníka závodu 1 Alexandra MOŽDIAKA k výhrůžkám a přímým nátlakům na členy KSČ, že pokud nevystoupí z KSČ, nemusí již druhý den chodit do práce. Na základě těchto výhrůžek muselo podepsat písemné prohlášení celkem 18 pracovníků, převážně žen, že vystoupí z KSČ. Mezi těmito pracovníci je i několik manželek příslušníků SNB, které se navíc obávají i jiných forem útoku na své osoby.^b

Dne 4. 12. 1989 v 16.00 hod. se uskutečnilo na náměstí LM v Ostravě shromáždění, které pořádalo OF spolu se stávkujícími studenty, na kterém bylo přítomno asi 2 500 osob. Na shromáždění vystoupilo několik řečníků, kteří požadovali odstoupení nové vlády a demisi prezidenta. K narušení veřejného pořádku nedošlo.

Dne 4. 12. 1989 v době od 16.00 do 17.30 hod. se shromáždilo ve Frýdku-Místku na náměstí VŘSR asi 1 500 – 2 000 občanů na podporu demokratizačního procesu v ČSSR. Na instalované tribuně vystoupili zástupci OF, stávkových výborů studentů a televize Ostrava. Vyjadřovali nespokojenost se sestavením federální vlády, a pokud byla

při vystoupení zmínka o KSČ, byla provázena pískotem. K narušení veřejného pořádku nedošlo.

Obdobné manifestace se uskutečnily i v dalších městech Sm kraje – Bruntál 400 osob, Kopřivnice 500 osob, Nový Jičín 200 osob, Odry 200 osob, Olomouc 8 000 osob, Opava 800 osob, Přerov 500 osob, Rožnov 800 osob, Vsetín 1 000 osob, Val. Meziříčí 300 osob. Ve všech městech měly manifestace klidný průběh a k narušení veřejného pořádku nedošlo.

Náčelník KS SNB Ostrava:
v z. pplk. JUDr. NAGLÍK

^a Č. j. OS-00300/ASO-193-89. Vlevo ostravské razítko, došlo 4. XII. 1989 ve 20.00 hod., číslo zprávy 11581. Vpravo razítko II. správy SNB, došlo 5. XII. 1989, č. j. CB-0037-368/03-89, přílohy 0.

^b Odstavec je z větší části rukou podtržen, zleva je zatržen a je k němu připsáno „TEROR“.

¹ K osobě V. Buriána (1959) byl 5. 8. 1987 O-StB Olomouc zaveden SPO „SYNEK“, reg. č. 30314: zničen v prosinci 1989 („Sk 833/89“).

² K osobě Karla J. Schwarzenberga (1937) byl 23. 2. 1989 3. odd. 12. odb. II. S-SNB zaveden SPO „VÍDEŇÁK“, reg. č. 36883: zničen 8. 12. 1989.

³ Tento a následující odstavec začínající slovy „V podniku Beskydsport...“ byly použity pro zpracování 4. a 8. odstavce částí „Bezpečnostní situace“ DSZ FMV č. 189 z 5. 12. 1989, výše uvedená informace o prohlášení koordináčního výboru VŠ v Praze byla použita pro zpracování 3. odstavce téže části. Srovn. pozn. 1 dok. 101.

142

1989, 5. prosince, Ostrava. – Denní situační zpráva.

[...] ^a

Věc: Denní situační zpráva za den 5. 12. 1989

Na shromáždění pořádaném dne 4. 12. 1989 na nám. Lidových milicí v Ostravě vystoupil mj. také zástupce Demokratického fóra komunistů. Požadoval odstoupení všech funkcionářů a politických pracovníků KV a MěV KSČ v Ostravě, odstoupení šéfredaktora Nové svobody, ¹ zrušení placených a uvolněných funkcionářů na závodech, vy-

psání nových voleb a připojil se k požadavku na generální stávkou. Přítomným oznámil nesouhlas Demokratického fóra komunistů s vypracováním generelu KV KSČ na propagaci v částce 2 mil. korun. Všechny pozval na 6. 12. do klubu mládeže Delta.

Dne 4. 12. 1989 obdržel předseda MNV Dolany PAVLATA Jan, člen KSČ, anonymní dopis s textem: „Promarnils svou šanci, nevzdal ses funkce. Dali jsme ti delší dobu než dva měsíce, tys toho nevyužil, a proto tě stihne spravedlivý trest. Za svou činnost, úplatky, zneužívání funkce a pod. od tohoto okamžiku čekej jen to nejhorší.“^{b+2}

Téhož dne bylo uskutečněno v hale UP Olomouc shromáždění, kterého se zúčastnilo asi 5 tisíc studentů. Stávkový výbor je seznámil se svými 13 požadavky, mezi nimiž jsou: zrušení výuky ruského jazyka, zrušení vojenské katedry, katedry ML, požadavek, aby byly uznány zápočty, které měly být uskutečněny v době stávky, prodloužit zkouškové období, možnost přerušit studium na dva roky bez udání důvodu, uzavření a zapečetění kádrového útvaru UP a ponechání pouze osobního oddělení, možnost volby výuky dle požadavků studenta, prodloužení doby na zpracování diplomové práce, rehabilitace práce pedagogů z let 1968-74. Dále stávkový výbor vyhlásil, že v důsledku nesouhlasu s novou vládou studenti pokračují ve stávce. Na závěr byly předčítány Lidové noviny a ironizovaně Rudé právo.

Manifestace na podporu pražského Občanského fóra a jako projev nesouhlasu s novou federální vládou proběhla za přítomnosti asi tisíce osob v Přerově. Zpěvák Jaroslav WYKRENT seznámil přítomné s prohlášením pražského a přerovského Občanského fóra. Společně pro vystupující řečníky byl požadavek vytvořit novou koaliční federální vládu, a pokud nebude tomuto požadavku vyhověno, připojí se k manifestační stávce dne 11. 12. 1989.

Studenti UP Olomouc rozšiřují informaci, že ÚV KSČ vydal materiál vyzývající komunisty ke vstupu do stávkového výboru a občanských fór a jejich rozbíjení zevnitř. Studenti vyzývají k prověřování motivů vstupu komunistů do těchto orgánů.

Olomoucké Občanské fórum navrhuje, aby se generální stávka uskutečnila v sobotu nebo v neděli, čímž by každý projevil svůj vztah k republice a nebyla by možnost používat stávky jako argumentu o poškozování čs. národního hospodářství.³

Občanské fórum v Olomouci dalo studentům UP pokyn k rozmnožení tiskoviny s názvem: „Praktiky KSČ v boji proti OF“. Studenti mají zhotovit 500 výtisků a rozšířit je mezi dělníky. Tiskovina byla zpracována podle článku zveřejněného dne 4. 12. 1989 v novinách Lidová demokracie.⁴

Dnešního dne nedošlo v Sm kraji k narušení klidu a veřejného pořádku. Všechny mítinky vyjma jednoho jsou uskutečněny v divadlech nebo sportovních halách. Pouze ve Vsetíně bude uskutečněna mani-

festace na náměstí a svou účast přislíbil pražský herec BRZOBOHATÝ.

Náčelník KS SNB Ostrava:

v. N [?]

na rozk. pplk. ing. PETR Mir.

^a Č. j. OS-00300/ASO-194-89. Vlevo ostravské razítko, došlo 5. XII. 1989 v 18.10 hod., číslo zprávy 11605. Vpravo razítko II. správy SNB, došlo 6. XII. 1989, č. j. CB-0037-369/03-89, přílohy 0; od něho vpravo Zamykání a pravděpodobně Kupkův vlastnoruční podpis. V pravém horním rohu rukou „AO“.

^b Odstavec je zleva rukou zatržen a je k němu připsáno „TEROR“.

¹ Šéfredaktorem Nové svobody byl v té době Vladislav Fák.

² Tento odstavec byl použit pro zpracování 9. odstavce části „Bezpečnostní situace“ DSZ FMV č. 189 z 5. 12. 1989, předcházející odstavec pro zpracování 6. odstavce téže části DSZ FMV č. 190 z 6. 12. 1989. Srovn. pozn. 1 dok. 101 a pozn. 1 dok. 17.

³ Tento a předcházející odstavec byly použity pro zpracování 7. a 8. odstavce části „Bezpečnostní situace“ DSZ FMV č. 190 z 6. 12. 1989. Srovn. pozn. 1 dok. 17.

⁴ Viz Demokracie volá SOS. Lidová demokracie 4. 12. 1989, roč. XLV., s. 4.

143

1989, 6. prosince*, Ostrava. – Denní situační zpráva.

[...] ^a

Věc: Denní situační zpráva za den 6. 12. 1989.

Dne 5. 12. 1989 v 13.55 hod. a znovu ve 14.00 hod. oznámil telefonicky neznámý mužský hlas na střední průmyslovou školu hornickou v Ostravě 1 na ul. Kratochvílova, že „v 15.00 hod. vyletí škola do vzduchu, neberte to na lehkou váhu, v 15.00 tam budete mít parádní ohňostroj“. Stejný telefonát ¹ byl zaznamenán již 28. 11. 1989. Dle vyjádření příjemce hovoru se jedná o stejný hlas. Byla provedena pyrotechnická prohlídka budovy školy a okolí s negativním výsledkem. ^b

Dne 5. 12. 1989 od 16.15 hod. do 17.00 hod. se uskutečnilo na

nám. ve Frenštátu pod Radhoštěm shromáždění OF, kterého se zúčastnilo 100 osob, bez negativních jevů.

V Dopravních stavbách Olomouc OF požaduje kancelář předsedy ZO KSČ, tato mu má být předána k dispozici.

Studenti University Palackého v Olomouci a herci SDOS v Olomouci nadále vyjíždějí do větších ekonomických objektů a JZD, kde se snaží ovlivňovat pracující, zejména proti vedoucím hospodářským pracovníkům, členům KSČ a milicionářům. Podařilo se jim vyhrotit situaci v JZD Bohuslavice, okr. Prostějov, kde bylo založeno OF, pracující navedeni proti vedení JZD a členům KSČ.^c

Názory lidí na současnou situaci jsou různé. V Sm kraji část podporuje OF, část lidí je již unavena neustálými demonstracemi a pod. Jsou kritizovány neustále zvyšující se požadavky z opozice vůči vedení státu. Nedávají možnost vládě se v praxi projevit. Začínají se ve stále větší míře projevovat mezi občany názory, že by vláda už dále neměla ustupovat a měla začít pracovat. Mělo by se více působit na dělnictvo a zemědělce, aby se od stávek a demonstrací distancovali.

Dne 5. 12. 1989 ve 20.00 hod. oznámila na OO VB Litovel H[...] Dagmar, nar. [...] 1949, bytem Litovel, ul. [...], zam. jako zástupce ředitele ZŠ Litovel, členka KSČ, že uvedeného dne v 17.45 hod. jí telefonicky volala do bytu neznámá starší žena, která jí sdělila: „Po dnešním fóru, smrt rodině H[...].“ Byla zajištěna ostraha rodinného domku.^{b+2}

Náčelník KS SNB Ostrava:
za plk. ing. PETR

^a Č. j. OS-00300/ASO-195-89. Vlevo ostravské razítko, došlo 7. XII. 1989 v 10.45 hod., číslo zprávy 11630. Vpravo razítka „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 13. XII. 1989, č. j. CB-0037-375/03-89, přílohy 0; vpravo od nich Zamykalův vlastnoruční podpis.

^b Odstavec je zleva rukou zatržen a je k němu připsáno „TEROR“.

^c Tento a předcházející odstavec jsou zleva rukou zatrženy a je k nim připsáno „PP“, to je jiným pisadlem škrtnuto a k tomu je připsáno „Nejedná se o nový jev!“ s Weberovým vlastnoručním podpisem.

¹ Informace o uvedených anonymních telefonátech byla zpracována do 12. odstavce části „Bezpečnostní situace“ DSZ FMV č. 190 z 6. 12. 1989. Srovn. pozn. 1 dok. 17.

² Tento a předcházející odstavec byly použity pro zpracování 5. a 18. odstavce části „Bezpečnostní situace“ DSZ FMV č. 191 ze 7. 12. 1989. Srovn. pozn. 1 dok. 18.

1989, 8. prosince, Ostrava. – Denní situační zpráva.[...]^a

Věc: Denní situační zpráva za den 8. 12. 1989

Dne 6. 12. 1989 v 11.50 hod. byl SBČS v Opavě [hlášen?] výskyt 100 Kčs bankovky s portrétem Kl. Gottwalda, na jehož čele bylo perem, modrým inkoustem, tiskacími písmeny napsáno „vrah“. Bankovka je neupotřebitelná. Je uložena u SBČS v Opavě.

Dne 7. 12. 1989 ve 14.10 hod. převzala sekretářka ObNV Ostrava 2 Ivana ZEGZULKOVÁ anonymní telefonát ve znění: „Je tam NV, za chvíli vyletíte do vzduchu.“ Poté byl hovor ukončen.

Na místě a okolí byla provedena pyrotechnická prohlídka s negativním výsledkem.¹

Náčelník KS SNB Ostrava:

za: pplk. JUDr. NAGLÍK Mir.

^a Č. j. OS-00300/ASO-196-89. Vlevo ostravské razítko, došlo 8. XII. 1989 v 15.20 hod., číslo zprávy 11661. Vpravo razítka „VYTĚŽENO AO“ a II. správy SNB, došlo 11. XII. 1989, č. j. CB-0037-373/03-89, přílohy 0; pod nimi rukou připsáno „Vytěženo 8/11“ s pravděpodobně Prokšovým vlastnoručním podpisem. V pravém horním rohu rukou „AO“.

¹ Tento a předcházející odstavec byly použity pro zpracování 12. odstavce části „Bezpečnostní situace“ DSZ FMV č. 192 z 8. 12. 1989. Srovn. pozn. 1 dok. 19a.

145

1989, 12. prosince, Ostrava. – Denní situační zpráva.[...]^a

Věc: Denní situační zpráva za den 12. 12. 1989.

Dne 9. 12. 1989 v 09.10 hod. přebrala prodavačka KÜSCHNEROVÁ v prodejně textilu Luxus na ul. Čs. armády v Přerově anonymní telefonát, kde ji oznámil neznámý muž, „že nad prodejnu Luxus bydlí náčelník Státní bezpečnosti, dávejte si pozor, s tím barákem budeme něco dělat, vyklidte si zboží, ať o něj nepřijdete“, a poté zavěsil. Byla provedena pyrotechnická prohlídka domu, prodejny a okolí s negativním výsledkem. V okolí objektu je zajištěn zesílený výkon příslušníků VB.^b

Dne 11. 12. 1989 kolem 18.20 hod. převzala na svém pracovišti KÚNZ Ostrava-Zábřeh,¹ chirurgická ambulance, VOJTYLOVÁ Marie anonymní telefonát, kde jí ženský hlas vysoké tóniny sdělil: „Chtěla bych vám oznámit, že krajská nemocnice je podminována.“ Poté byl hovor přerušen.^b

Byla provedena pyrotechnická prohlídka nemocnice a okolí s negativním výsledkem. V okolí je zabezpečena zvýšená hlídková činnost VB.

Ode dne 11. 12. 1989 je studenty polepována budova KS SNB v Ostravě různými letáky hanobícími StB. Zároveň je kolem budovy S StB studenty v dopoledních hodinách vytvářen živý řetěz. Kolem budovy jsou studentské hlídky, které zapisují přijíždějící a odjíždějící vozidla a fotografují přicházející a odcházející osoby z budovy.

Dne 12. 12. 1989 v 11.00 hod. přišlo před budovu MS SNB Ostrava, odbor vyšetřování VB, asi 50 studentů. Po příchodu vylepili na dveře budovy plakát „StB, StB, teď chceme žít bez tebe“. Poté začali skandovat hesla, jak je již výše uvedeno, dále: „StB za mříže, Nepalte minulost, Už vám zvoní hrana“ atp. Požadovali rovněž urychlení vyšetření případu ze dne 17. 11. 1989 v Praze. Na závěr si zazpívali písničku a přibližně v 11.15 hod. se rozešli.²

Náčelník KS SNB Ostrava
z r. pplk. ing. PETR

^a Č. j. OS-00300/ASO-197-89. Mezi adresáty není uvedeno ÚOS FMV. Vlevo ostravské razítko, došlo 12. XII. 1989 v 16.00 hod., číslo zprávy 11691.

Vpravo razítko II. správy SNB, došlo 13. XII. 1989, č. j. CB-0037-374/03-89, přílohy 0.

^b Odstavec je zčásti rukou podtržen a zleva je k němu připsáno „VÝBUCHY“.

¹ Rozpracování objektu „KÚNZ – Ostrava“ bylo 16. 5. 1979 2. odd. II. odb. S-StB Ostrava zavedeno v OBS „LÉKAŘ“, reg. č. 23054: zničen v prosinci 1989 („Sk-544/89“).

² Tento a předcházející odstavec byly použity pro zpracování 3. odstavce části „Bezpečnostní situace“ DSZ FMV č. 195 z 13. 12. 1989. V 9. odstavci téže části byla mimo to zmiňována anonymní telefonická výhrůžka KÚNZ Ostrava-Zábřeh (viz zde výše). Srovn. pozn. 1 dok. 21.

Seznam dokumentů

- 1a**
1989, 17. listopadu, Praha. – Denní situační zpráva č. 253
- 1b**
1989, 17. listopadu, Praha. – Denní situační zpráva č. 254
- 2**
1989, 19. listopadu, Praha. – Denní situační zpráva č. 255
- 3a**
1989, 20. listopadu, Praha. – Denní situační zpráva č. 256
- 3b**
1989, 20. listopadu, Praha. – Denní situační zpráva č. 257
- 3c**
1989, 20. listopadu, Praha. – Denní situační zpráva č. 258
- 4a**
1989, 21. listopadu, Praha. – Denní situační zpráva č. 259.
- 4b**
1989, 21. listopadu, Praha. – Denní situační zpráva č. 260
- 4c**
1989, 21. listopadu, Praha. – Denní situační zpráva č. 261
- 5a**
1989, 22. listopadu, Praha. – Denní situační zpráva č. 262
- 5b**
1989, 22. listopadu, Praha. – Denní situační zpráva č. 263
- 5c**
1989, 22. listopadu, Praha. – Denní situační zpráva č. 264
- 5d**
1989, 22. listopadu, Praha. – Denní situační zpráva č. 265
- 6a**
1989, 23. listopadu, Praha. – Denní situační zpráva č. 266
- 6b**
1989, 23. listopadu, Praha. – Denní situační zpráva č. 267
- 6c**
1989, 23. listopadu, Praha. – Denní situační zpráva č. 268
- 7a**
1989, 24. listopadu, Praha. – Denní situační zpráva č. 269
- 7b**
1989, 24. listopadu, Praha. – Denní situační zpráva č. 270
- 7c**
1989, 24. listopadu, Praha. – Denní situační zpráva č. 271
- 8a**
1989, 25. listopadu, Praha. – Denní situační zpráva č. 272
- 8b**
1989, 25. listopadu, Praha. – Denní situační zpráva č. 273

9a

1989, 26. listopadu, Praha. – Denní situační zpráva č. 274

9b

1989, 26. listopadu, Praha. – Denní situační zpráva č. 275

9c

1989, 26. listopadu, Praha. – Denní situační zpráva č. 276

9d

1989, 26. listopadu, Praha. – Denní situační zpráva č. 277

10a

1989, 27. listopadu, Praha. – Denní situační zpráva č. 278

10b

1989, 27. listopadu, Praha. – Denní situační zpráva č. 279

11a

1989, 28. listopadu, Praha. – Denní situační zpráva č. 280

11b

1989, 28. listopadu, Praha. – Denní situační zpráva č. 281

11c

1989, 28. listopadu, Praha. – Denní situační zpráva č. 282

12a

1989, 29. listopadu, Praha. – Denní situační zpráva č. 283

12b

1989, 29. listopadu, Praha. – Denní situační zpráva č. 284

13a

1989, 30. listopadu, Praha. – Denní situační zpráva č. 285

13b

1989, 30. listopadu, Praha. – Denní situační zpráva č. 286

13c

1989, 30. listopadu, Praha. – Denní situační zpráva č. 287

14a

1989, 1. prosince, Praha. – Denní situační zpráva č. 288

14b

1989, 1. prosince, Praha. – Denní situační zpráva č. 289

15

1989, 2. prosince, Praha. – Denní situační zpráva č. 290

16

1989, 4. prosince, Praha. – Denní situační zpráva č. 291

17

1989, 5. prosince, Praha. – Denní situační zpráva č. 292

18

1989, 6. prosince, Praha. – Denní situační zpráva č. 293

19a

1989, 7. prosince, Praha. – Denní situační zpráva č. 294

19b

1989, 7. prosince, Praha. – Denní situační zpráva č. 295

20

1989, 8. prosince, Praha. – Denní situační zpráva č. 296

21

1989, 12. prosince, Praha. – Denní situační zpráva č. 297

22a

1989, 17. listopadu, Praha. – Podklady S-StB pro denní situační zprávu FMV předložené pod č. 230

22b

1989, 17. listopadu, Praha. – Podklady S-StB pro denní situační zprávu FMV předložené pod č. 231

23

1989, 19. listopadu, Praha. – Podklady S-StB pro denní situační zprávu FMV předložené pod č. 232

24a

1989, 20. listopadu, Praha. – Podklady S-StB pro denní situační zprávu FMV předložené pod č. 234

24b

1989, 20. listopadu, Praha. – Podklady S-StB pro denní situační zprávu FMV předložené pod č. 235

25

1989, 21. listopadu, Praha. – Podklady S-StB pro denní situační zprávu FMV předložené pod č. 237

26a

1989, 22. listopadu, Praha. – Podklady S-StB pro denní situační zprávu FMV předložené pod č. 238

26b

1989, 22. listopadu, Praha. – Podklady S-StB pro denní situační zprávu FMV předložené pod č. 239

27a

1989, 23. listopadu, Praha. – Podklady S-StB pro denní situační zprávu FMV předložené pod č. 240

27b

1989, 23. listopadu, Praha. – Podklady S-StB pro denní situační zprávu FMV předložené pod č. 241

28a

1989, 24. listopadu, Praha. – Podklady S-StB pro denní situační zprávu FMV předložené pod č. 242

28b

1989, 24. listopadu, Praha. – Podklady S-StB pro denní situační zprávu FMV předložené pod č. 243

29a

1989, 29. listopadu, Praha. – Podklady S-StB pro denní situační zprávu FMV předložené pod č. 249

29b

1989, 29. listopadu, Praha. – Podklady S-StB pro denní situační zprávu FMV předložené pod č. 250

30a

1989, 30. listopadu, Praha. – Podklady S-StB pro denní situační zprávu FMV předložené pod č. 251

30b

1989, 30. listopadu, Praha. – Podklady S-StB pro denní situační zprávu FMV předložené pod č. 252

31a

1989, 1. prosince, Praha. – Podklady S-StB pro denní situační zprávu FMV předložené pod č. 253

31b

1989, 1. prosince, Praha. – Podklady S-StB pro denní situační zprávu FMV předložené pod č. 254

32a

1989, 5. prosince, Praha. – Podklady S-StB pro denní situační zprávu FMV předložené pod č. 255

32b

1989, 5. prosince, Praha. – Podklady S-StB pro denní situační zprávu FMV předložené pod č. 256

33a

1989, 6. prosince, Praha. – Podklady S-StB pro denní situační zprávu FMV předložené pod č. 257.

33b

1989, 6. prosince, Praha. – Podklady S-StB pro denní situační zprávu FMV předložené pod č. 258

34

1989, 7. prosince, Praha. – Podklady S-StB pro denní situační zprávu FMV předložené pod č. 259

35

1989, 8. prosince, Praha. – Podklady S-StB pro denní situační zprávu FMV předložené pod č. 261

36

1989, 12. prosince, Praha. – Podklady S-StB pro denní situační zprávu FMV předložené pod č. 262

37

1989, 17. listopadu, Hradec Králové. – Denní informace

38a

1989, 20. listopadu, Hradec Králové. – Denní informace

38b

1989, 20. listopadu*, Hradec Králové. – Mimořádná informace

39a

1989, 21. listopadu, Hradec Králové. – Denní informace

- 39b**
1989, 21. listopadu*, Hradec Králové. – Mimořádná informace
- 39c**
1989, 21. listopadu*, Hradec Králové. – Mimořádná informace –
dodatek
- 40a**
1989, 22. listopadu, Hradec Králové. – Denní informace
- 40b**
1989, 22. listopadu, Hradec Králové. – Mimořádná informace č. 1
- 40c**
1989, 22. listopadu, Hradec Králové. – Mimořádná informace č. 2
- 40d**
1989, 22. listopadu*, Hradec Králové. – Mimořádná informace č. 3
- 41a**
1989, 23. listopadu, Hradec Králové. – Denní informace
- 41b**
1989, 23. listopadu, Hradec Králové. – Mimořádná informace č. 1
- 41c**
1989, 23. listopadu*, Hradec Králové. – Mimořádná informace č. 2
- 41d**
1989, 23. listopadu*, Hradec Králové. – Mimořádná informace č. 3
- 42a**
1989, 24. listopadu, Hradec Králové. – Denní informace
- 42b**
1989, 24. listopadu, Hradec Králové. – Mimořádná informace č. 1
- 42c**
1989, 24. listopadu*, Hradec Králové. – Mimořádná informace č. 2
- 43a**
1989, 25. listopadu, Hradec Králové. – Denní informace
- 43b**
1989, 25. listopadu, Hradec Králové. – Mimořádná informace
- 44**
1989, 26. listopadu, Hradec Králové. – Denní informace
- 45a**
1989, 27. listopadu, Hradec Králové. – Denní informace
- 45b**
1989, 27. listopadu, Hradec Králové. – Mimořádná informace
- 46a**
1989, 28. listopadu, Hradec Králové. – Denní informace
- 46b**
1989, 28. listopadu, Hradec Králové. – Mimořádná informace
- 47**
1989, 29. listopadu, Hradec Králové. – Denní informace
- 48**
1989, 30. listopadu, Hradec Králové. – Denní informace

49

1989, 12. prosince, Hradec Králové. – Denní informace

50a

1989, 17. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva

50b

1989, 17. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 1

50c

1989, 17. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 2.

51a

1989, 19. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva

51b

1989, 19. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 1

51c

1989, 19. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 2

51d

1989, 19. listopadu*, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 3

52a

1989, 20. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva

52b

1989, 20. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 1

52c

1989, 20. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 2

52d

1989, 20. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 3

52e

1989, 20. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 4

52f

1989, 20. listopadu*, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 5

53a

1989, 21. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva

53b

1989, 21. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 1

53c

1989, 21. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 2

53d

1989, 21. listopadu*, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 3

53e

1989, 21. listopadu*, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 4

53f

1989, 21. listopadu*, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 5

54a

1989, 22. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva

54b

1989, 22. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 1

54c

1989, 22. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 2

54d

1989, 22. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 3

54e

1989, 22. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 4

54f

1989, 22. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 5

54g

1989, 22. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 6

54h

1989, 22. listopadu*, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 7.

54ch

1989, 22. listopadu*, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 8

54i

1989, 22. listopadu*, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 9

54j

1989, 22. listopadu*, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 10

55a

1989, 23. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva

55b

1989, 23. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 1

55c

1989, 23. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 2

55d

1989, 23. listopadu*, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 3

55e

1989, 23. listopadu*, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 4

55f

1989, 23. listopadu*, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 5

55g

1989, 23. listopadu*, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 6

55h

1989, 23. listopadu*, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 7

55ch

1989, 23. listopadu*, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 8

55i

1989, 23. listopadu*, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 9

56a

1989, 24. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva

56b

1989, 24. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 1

56c

1989, 24. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 2

56d

1989, 24. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 3

56e

1989, 24. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 4

56f

1989, 24. listopadu*, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 5

56g

1989, 24. listopadu*, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 6

56h

1989, 24. listopadu*, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 7

56ch

1989, 24. listopadu*, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 8

56i

1989, 24. listopadu*, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 9

56j

1989, 24. listopadu*, Ústí nad Labem. – Informace k akci PALIČ

56k

1989, 24. listopadu*, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 10

57a

1989, 25. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva

57b

1989, 25. listopadu, Ústí nad Labem. – Informace k akci PALIČ

57c

1989, 25. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 1

57d

1989, 25. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 2

57e

1989, 25. listopadu*, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 3

57f

1989, 25. listopadu*, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 4

58a

1989, 26. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva

58b

1989, 26. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 1

58c

1989, 26. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 2

58d

1989, 26. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 3

59a

1989, 27. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva

59b

1989, 27. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 1

59c

1989, 27. listopadu*, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 2

59d

1989, 27. listopadu*, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 3

59e

1989, 27. listopadu*, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 4

60a

1989, 28. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva

60b

1989, 28. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 1

60c

1989, 28. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 2

60d

1989, 28. listopadu*, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 3

60e

1989, 28. listopadu*, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 4

61a

1989, 29. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva

61b

1989, 29. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 1.

61c

1989, 29. listopadu*, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek č. 2

62a

1989, 30. listopadu, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva.

62b

1989, 30. listopadu*, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva –
dodatek

- 63a**
1989, 1. prosince, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva
- 63b**
1989, 1. prosince, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva – dodatek
- 64**
1989, 3. prosince*, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva
- 65a**
1989, 4. prosince, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva
- 65b**
1989, 4. prosince*, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva – dodatek
- 66**
1989, 5. prosince, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva
- 67a**
1989, 6. prosince, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva
- 67b**
1989, 6. prosince, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva – dodatek
- 68**
1989, 7. prosince, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva
- 69a**
1989, 8. prosince, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva
- 69b**
1989, 8. prosince, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva – dodatek
- 70**
1989, 9. prosince*, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva
- 71**
1989, 11. prosince, Ústí nad Labem. – Denní situační zpráva
- 72a**
1989, 17. listopadu, Plzeň. – Denní informace
- 72b**
1989, 17. listopadu, Plzeň. – Informace KS SNB o shromáždění studentů v Plzni
- 73a**
1989, 19. listopadu, Plzeň. – Informace KS SNB o situaci v Divadle J. K. Tyla v Plzni
- 73b**
1989, 19. listopadu, Plzeň. – Doplněk informace KS SNB o situaci v Divadle J. K. Tyla v Plzni
- 74**
1989, 20. listopadu, Plzeň. – Denní informace
- 75a**
1989, 21. listopadu, Plzeň. – Denní informace
- 75b**
1989, 21. listopadu, Plzeň. – Denní informace – dodatek

76

1989, 22. listopadu, Plzeň. – Denní informace

77a

1989, 23. listopadu, Plzeň. – Denní informace

77b

1989, 23. listopadu, Plzeň. – Denní informace – dodatek

77c

1989, 23. listopadu, Plzeň. – Informace KS SNB o bezpečnostní situaci v Západočeském kraji

78a

1989, 24. listopadu, Plzeň. – Informace operačního střediska KS SNB o bezpečnostní situaci v okrese Cheb

78b

1989, 24. listopadu, Cheb. – Informace OS SNB o vyhrožování matce příslušníka SNB

78c

1989, 24. listopadu, Plzeň. – Denní informace

78d

1989, 24. listopadu, Plzeň. – Informace operačního střediska KS SNB o bezpečnostní situaci v okrese Karlovy Vary.

78e

1989, 24. listopadu, Plzeň. – Informace operačního střediska KS SNB o bezpečnostní situaci na Ašsku

78f

1989, 24. listopadu, Plzeň. – Informace operačního střediska KS SNB o bezpečnostní situaci v okrese Rokycany

78g

1989, 24. listopadu, Cheb. – Informace odboru StB OS SNB o operativní situaci v okrese Cheb

78h

1989, 24. listopadu, Rokycany. – Informace OS SNB o bezpečnostní situaci v okrese Rokycany

78ch

1989, 24. listopadu, Karlovy Vary. – Informace OS SNB o shromážděních občanů v okrese Karlovy Vary

78i

1989, 24. listopadu*, Plzeň. – Informace operačního střediska KS SNB o shromáždění občanů v Tachově

78j

1989, 24. listopadu*, Cheb. – Informace odboru StB OS SNB o operativní situaci v okrese Cheb

78k

1989, 24. listopadu*, Plzeň. – Informace operačního střediska KS SNB o bezpečnostní situaci v okrese Sokolov

79a

1989, 25. listopadu, Plzeň. – Informace KS SNB o bezpečnostní situaci v Západočeském kraji

79b

1989, 25. listopadu*, Plzeň. – Informace KS SNB o bezpečnostní situaci v Západočeském kraji

80a

1989, 27. listopadu, Plzeň. – Informace operačního střediska KS SNB o bezpečnostní situaci v okrese Cheb

80b

1989, 27. listopadu, Plzeň. – Denní informace

80c

1989, 27. listopadu, Plzeň. – Informace operačního střediska KS SNB o shromážděních občanů v okrese Cheb

80d

1989, 27. listopadu, Plzeň. – Informace operačního střediska KS SNB o shromáždění občanů v Karlových Varech v době stávky

80e

1989, 27. listopadu, Klatovy. – Informace OS SNB o bezpečnostní situaci v okrese Klatovy

80f

1989, 27. listopadu, Plzeň. – Informace operačního střediska KS SNB o shromáždění občanů v Karlových Varech

80g

1989, 27. listopadu, Plzeň. – Informace operačního střediska KS SNB o bezpečnostní situaci v okrese Sokolov

80h

1989, 27. listopadu*, Plzeň. – Informace operačního střediska KS SNB o bezpečnostní situaci v okrese Cheb

81

1989, 28. listopadu, Plzeň. – Denní informace

82

1989, 29. listopadu, Plzeň. – Denní informace

83

1989, 30. listopadu, Plzeň. – Denní informace

84a

1989, 1. prosince, Plzeň. – Denní informace

84b

1989, 1. prosince, Plzeň. – Informace S-StB o situaci ve Fakultní nemocnici Plzeň a v Kovodružstvu Plzeň

85a

1989, 4. prosince, Plzeň. – Informace S-StB o činnosti Obrody a studentů v Plzni

85b

1989, 4. prosince, Plzeň. – Denní informace

86

1989, 5. prosince, Plzeň. – Denní informace

87

1989, 6. prosince, Plzeň. – Denní informace

88

1989, 17. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva

89a

1989, 20. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva

89b1989, 20. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva –
dodatek**90a**

1989, 21. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva.

90b1989, 21. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva –
dodatek**91a**

1989, 22. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva

91b1989, 22. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva –
dodatek**92a**

1989, 23. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva

92b1989, 23. listopadu*, České Budějovice. – Informace operačního
střediska KS SNB o shromážděních občanů v Jihočeském kraji**93**

1989, 24. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva

94a

1989, 25. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva

94b1989, 25. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva –
dodatek**95a**

1989, 26. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva

95b1989, 26. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva –
dodatek**96a**

1989, 27. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva

96b1989, 27. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva –
dodatek

- 96c**
1989, 27. listopadu, České Budějovice. – Informace operačního střediska KS SNB o shromážděních občanů v Jihočeském kraji
- 97a**
1989, 28. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva
- 97b**
1989, 28. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva – dodatek
- 98a**
1989, 29. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva
- 98b**
1989, 29. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva – dodatek
- 99a**
1989, 30. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva
- 99b**
1989, 30. listopadu, České Budějovice. – Denní situační zpráva – dodatek
- 100**
1989, 1. prosince, České Budějovice. – Denní situační zpráva
- 101**
1989, 4. prosince, České Budějovice. – Denní situační zpráva
- 102**
1989, 5. prosince, České Budějovice. – Denní situační zpráva
- 103**
1989, 6. prosince, České Budějovice. – Denní situační zpráva
- 104**
1989, 7. prosince, České Budějovice. – Denní situační zpráva
- 105**
1989, 12. prosince, České Budějovice. – Denní informace
- 106**
1989, 17. listopadu, Brno. – Denní situační zpráva
- 107**
1989, 19. listopadu*, Brno. - Denní situační zpráva
- 108**
1989, 20. listopadu, Brno. – Denní situační zpráva
- 109**
1989, 21. listopadu, Brno. – Denní situační zpráva
- 110**
1989, 22. listopadu, Brno. – Denní situační zpráva
- 111**
1989, 23. listopadu, Brno. – Denní situační zpráva
- 112**
1989, 24. listopadu, Brno. – Denní situační zpráva

113a

1989, 25. listopadu, Brno. – Denní situační zpráva

113b

1989, 25. listopadu, Brno. – Denní situační zpráva – dodatek

114

1989, 26. listopadu*, Brno. – Denní situační zpráva

115

1989, 27. listopadu, Brno. – Denní situační zpráva

116

1989, 28. listopadu, Brno. – Denní situační zpráva

117

1989, 29. listopadu, Brno. – Denní situační zpráva

118

1989, 30. listopadu, Brno. – Denní situační zpráva

119

1989, 1. prosince, Brno. – Denní situační zpráva

120

1989, 4. prosince, Brno. – Denní situační zpráva

121

1989, 5. prosince, Brno. – Denní situační zpráva

122

1989, 6. prosince, Brno. – Denní situační zpráva

123

1989, 7. prosince, Brno. – Denní situační zpráva

124

1989, 8. prosince, Brno. – Denní situační zpráva

125

1989, 12. prosince, Brno. – Denní situační zpráva

126

1989, 17. listopadu, Ostrava. – Denní informace po linii vnějšího zpravodajství

127a

1989, 20. listopadu, Ostrava. – Denní informace po linii vnitřního zpravodajství

127b

1989, 20. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva – doplněk

128a

1989, 21. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva

128b

1989, 21. listopadu, Ostrava. – Denní informace po linii ochrany československé ekonomiky

128c

1989, 21. listopadu, Ostrava. – Denní informace po linii vnitřního zpravodajství

128d

1989, 21. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva – dodatek č. 1

128e

1989, 21. listopadu*, Ostrava. – Denní situační zpráva – dodatek č. 2

128f

1989, 21. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva – dodatek č. 3

129a

1989, 22. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva

129b

1989, 22. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva – dodatek č. 1

129c

1989, 22. listopadu*, Ostrava. – Denní situační zpráva – dodatek č. 2

130a

1989, 23. listopadu, Ostrava. – Denní informace po linii vnějšího zpravodajství

130b

1989, 23. listopadu, Ostrava. – Denní informace po linii vnitřního zpravodajství

130c

1989, 23. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva

130d

1989, 23. listopadu, Ostrava. – Zaslání textů letáků nalezených v Ostravě

130e

1989, 23. listopadu*, Ostrava. – Denní situační zpráva – dodatek č. 1

130f

1989, 23. listopadu*, Ostrava. – Denní situační zpráva – dodatek č. 2

131a

1989, 24. listopadu, Ostrava. – Denní informace po linii vnitřního zpravodajství

131b

1989, 24. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva

131c

1989, 24. listopadu*, Ostrava. – Denní situační zpráva – dodatek

132a

1989, 25. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva

132b

1989, 25. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva – dodatek

133a

1989, 26. listopadu, Ostrava. – Zaslání textu letáku zajištěného v rámci ČSD

133b

1989, 26. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva

133c

1989, 26. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva – dodatek

134a

1989, 27. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva

134b

1989, 27. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva – dodatek

135a

1989, 28. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva

135b

1989, 28. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva – dodatek

136a

1989, 29. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva

136b

1989, 29. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva – dodatek

137a

1989, 30. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva

137b

1989, 30. listopadu, Ostrava. – Denní situační zpráva – dodatek

138a

1989, 1. prosince, Ostrava. – Denní informace po linii vnitřního zpravodajství

138b

1989, 1. prosince, Ostrava. – Denní situační zpráva

138c

1989, 1. prosince, Ostrava. – Denní situační zpráva – dodatek

139

1989, 2. prosince, Ostrava. – Denní situační zpráva

140

1989, 3. prosince, Ostrava. – Denní situační zpráva

141

1989, 4. prosince, Ostrava. – Denní situační zpráva

142

1989, 5. prosince, Ostrava. – Denní situační zpráva

143

1989, 6. prosince*, Ostrava. – Denní situační zpráva

144

1989, 8. prosince, Ostrava. – Denní situační zpráva

145

1989, 12. prosince, Ostrava. – Denní situační zpráva

Seznam zkratek

O užití zkratek a zkrácených slov v uvedených textech je možno konstatovat následující: je jich neuvěřitelné množství; nejsou jednotně užívány (tj. nemají stabilní podobu); řada z nich má v různých kontextech různý význam. Pokud jsme se nechtěli zaměřit pouze na rozšifrovávání zkratek, museli jsme do jisté míry rezignovat na to, že náš seznam bude zcela přesný a vyčerpávající: zabývali jsme se proto především zkratkami a zkrácenými slovy v očíslovaných dokumentech, méně už postihujeme zkratky v dokumentech uvedených v poznámkovém aparátu.

A	– agent
A	– akce; archiv
a. č.	– archivní číslo
a. s.	– akciová společnost
ABC	– American Broadcasting Company (Americká rozhlasová společnost)
ADAST	– Adamovské strojírný
AFP	– Agence France Presse (Francouzská tisková kancelář)
ag. i agent.	– agenturně; agenturní
AIO	– analyticko-informační odbor
aj.	– a jiné
AK	– agrokombinát
AMU	– Akademie múzických umění
A MV ČR	– archiv Ministerstva vnitra České republiky
angl.	– anglický
antisoc.	– antisocialistický
AO	– agenturně operativní; analytický odbor
AOP	– agenturně operativní pozornost/prostředky
AP	– Associated Press (tisková kancelář USA)
apod.	– a podobně
ARD	– Arbeitsgemeinschaft der öffentlichen rechtlichen Rundfunkanstalten der Bundesrepublik Deutschland (Pracovní sdružení veřejnoprávních rozhlasových společností v NSR)
ARS	– Akademická rada studentů
atd.	– a tak dále
atp.	– a tak podobně
AV	– Akademie věd
AVV	– americké velvyslanectví
AZNP	– Automobilové závody, národní podnik
AZV	– Akademie zemědělských věd
AŽD	– Automatizace železniční dopravy
BAZ	– Bratislavské automobilové závody

- BBC
- bezp. i bezpeč.
- biolog.
- Blava
- BO i Bo
- BSP
- BSS
- buržoaz.
- bydl.
- byt.
- býv.
1. BZKG
- c. d.
- CBC
- CČE
- CČSH
- CDU
- CEVA
- CIA
- CMBF
- CNN
- CPV
- CPZ
- CSEMADOK
- CŠV
- CÚV
- CV i CZV
- č.
- Č. Buděj.
- č. j. i čj.
- ČDI, ČSDI i ČsDI
- ČCH i ČSCH
- ČEZ
- ČKD
- ČKCH
- ČKPV
- čl.
- ČNR
- ČR
- ČS
- ČS, čs. i čsl.
- ČSA
- British Broadcasting Corporation (Britská rozhlasová společnost)
- bezpečnostní
- biologický
- Bratislava
- Brno
- brigáda socialistické práce
- Brandýské strojírný a slévárny
- buržoazní
- bydliště
- bytem; bytový
- bývalý
- 1. Brněnské závody Klementa Gottwalda
- citováno dříve
- Canadian Broadcasting Corporation (Kanadská rozhlasová společnost)
- Církev československá evangelická
- Církev československá husitská
- Christlich-Demokratische Union (Křesťanskodemokratická unie)
- Cementárny a vápenky
- Central Intelligence Agency (Ústřední zpravodajská služba)
- cyrilo-metodějská bohoslovecká fakulta
- Central News Network (televizní program)
- celopodnikový výbor
- cela předběžného zadržení
- Csehszlovákiai Magyar Dolgozók Kulturális Szövetsége (Kulturní svaz maďarských pracujících v Československu)
- celoškolský výbor
- celouřadový výbor
- celozávodní výbor
- číslo
- České Budějovice
- číslo jednací
- Československá demokratická iniciativa
- Československá církev husitská
- České energetické závody
- Českomoravská Kolben-Daněk
- Česká katolická charita
- Česká komise pro vědeckotechnický rozvoj
- článek; členský
- Česká národní rada
- Česká republika
- členská schůze
- československý
- Československé aerolinie; Československá armáda

ČSAD	- Československá státní automobilová doprava
ČSAO	- Československé automobilové opravy
ČSAV	- Československá akademie věd
ČSD	- Československé státní dráhy
ČSKAE	- Československá komise pro atomovou energii
ČSKD	- Československá kontejnerová doprava
ČSL	- Československá strana lidová
ČSLA	- Československá lidová armáda
ČSM	- Československý svaz mládeže
ČSOP	- Český svaz ochránců přírody
ČSPLO	- Československá plavba labsko-oderká
ČSR	- Česká socialistická republika
ČSS	- Československá strana socialistická
ČSSR	- Československá socialistická republika
ČsRo	- Československý rozhlas
ČST	- Československá televize
ČSTV	- Československý svaz tělesné výchovy
ČSZ	- Český svaz žen
ČTK	- Československá tisková kancelář
ČVOS	- Český výbor odborového svazu
ČVS	- číslo vyšetřovacího spisu
ČVUT	- České vysoké učení technické
ČZ	- Československá zbrojovka
ČZM	- České závody motocyklové
D	- důvěrník
D i DOK	- dokumentace
DAMU	- divadelní fakulta Akademie múzických umění
DD	- dozorčí důstojník
DDSS	- dozorčí důstojník stálé služby
DFK	- Demokratické fórum komunistů
DI	- Demokratická iniciativa; denní informace
dipl.	- diplomat
DJF	- Důl Julia Fučíka
DJKT	- Divadlo Josefa Kajetána Tyla
DJP	- Divadlo Jaroslava Průchy
DJW	- Divadlo Jiřího Wolкера
DK	- dům kultury
DNP	- Divadlo na provázku
dok	- dokument
doz.	- dozorčí
DP i D. P.	- Dopravní podnik
DPA	- Deutsche Press-Agentur (Německá tisková kancelář)
DSZ	- denní situační zpráva
DŠ	- důstojnická škola
DUP	- družstvo uměleckého průmyslu
důst.	- důstojník

dův.	- důvod
DV	- dílenský výbor
DVÚ	- Divadlo Vítězného února
EDU	- Elektrárna Dukovany
EHF	- Europäischer Hilfsfond (Evropský podpůrný fond)
EHS	- Evropské hospodářské společenství
eko.	- ekonomický; ekologický
ekon.	- ekonomický; ekonomika
el.	- elektrický
emigrant.	- emigrantský
EO	- evidovaná osoba
ETS	- Experimentální televizní studio
event. i evtl.	- eventuelně
exp.	- exponent
EŽO	- evidence zájmových osob
FaF	- farmaceutická fakulta
fak.	- fakulta
FAMU	- filmová fakulta Akademie múzických umění
farmac.	- farmaceutický
FAST	- fakulta stavební
FČ	- finanční část
FD	- finanční doklad
FDL	- fakulta dětského lékařství
FED	- Felix Edmuntovič Dzeržinskij
FEL	- fakulta elektrotechnická
FF	- filosofická fakulta
FIDESZ	- Fiala Demokraták Szövetsége (Svaz mladých demokratů)
FKS	- Francouzská komunistická strana
FLČ	- Federace lokomotivních čet
FMDS	- federální ministerstvo dopravy a spojů
FMHSE	- federální ministerstvo hutnictví, strojírenství a elektrotechniky
FMPE	- federální ministerstvo paliv a energetiky
FMS	- federální ministerstvo spojů
FMTIR	- federální ministerstvo pro technický a investiční rozvoj
FMV	- federální ministerstvo vnitra
FMZO	- federální ministerstvo zahraničního obchodu
FMZV	- federální ministerstvo zahraničních věcí
FMZVž	- federální ministerstvo zemědělství a výživy
FN	- fakultní nemocnice
FNO	- Fronta národního osvobození
FS	- Federální shromáždění
FS VB	- federální správa Veřejné bezpečnosti
FSZS	- federální správa zpravodajských služeb
FTVS	- fakulta tělesné výchovy a sportu
funkc.	- funkcionář

- FV
FVL
FŽ
- gen.
GP
GR
GT
GV i Gv
- h i hod.
HA
HBF
HDB
HK
hl.
HM
HNaA
- HOS
hos. i hosp.
hot.
HPSV
- HŘSDS
- HS
HS PS OSH
- HSP i HZP
- CH 77 i CH-77
CHEPOS
- CHEZA
CHZ ČSSP
- CHZJD
- I
IDC
IH
IKS
IMV
inf.
INFOCH
INKLEMO
INO
inv.
IPS
ital.
ITV
IVV
- JAMU
- federální vláda
– fakulta všeobecného lékařství
– fakulta žurnalistiky
- generální
– generální prokuratura
– generální ředitel; generální ředitelství
– generální tajemník
– Gottwaldov
- hodina
– Hlas Ameriky
– Husova bohoslovecká fakulta
– hnědouhelné doly a briketárny
– Hradec Králové
– hlava; hlavní
– Havlíčkova mládež
– Heeres Naachrichten Agenture (Vojenská zpravodajská služba)
– Hnutí za občanskou svobodu
– hospodářský
– hotel
– hromadné protispolečenské vystoupení
– hlavní řídicí středisko dálkových spojů
– hlavní správa
– hlavní správa Pohraniční stráže a ochrany státní hranice
– hromadné sdělovací prostředky
- Charta 77
– Závody chemického a potravinářského strojírenství
– Chemické závody
– Chemické závody československo-sovětského přátelství
– Chemické závody Juraja Dimitrova
- informátor
– ideodiverzní centra
– interhotel
– Italská komunistická strana
– inspekce ministerstva vnitra
– informace; informační
– Informace o Chartě
– Družstvo instalatérů a klempířů
– Index nežádoucích osob
– invalidní
– inspektor pořádkové služby
– italský
– Independent Television
– italské velvyslanectví
- Janáčkova akademie múzických umění

- JAR
 JD
 JE
 JEDU
 JETE
 JKV
 jm.
 Jmk i JmK
 JmKV
 JZD
- K-231
 k. p.
 KAN
 kapit.
 kard.
 KaSS
 KBSE
- KCT
 KDE
 KG
 KGB
- KI
 KIN
 KIN-OPH
- KIPO
 kl.
 KM
 KMK
 KNI
 KNV
 kons.
 KOR
 KPP
- KPS
 KR
 kr.
 kriz.
 KRK
 KRNAP
 KRO
 KRO/K
 KRO/M
 KS
 ks
 KS SNB
- KSC
 KSK
 KSONN
- Jihoafrická republika
 – Jihočeské divadlo
 – jaderná elektrárna
 – Jaderná elektrárna Dukovany
 – Jaderná elektrárna Temelín
 – jihočeský krajský výbor
 – jméno
 – Jihomoravský kraj
 – jihomoravský krajský výbor
 – jednotné zemědělské družstvo
- Klub 231
 – koncernový podnik
 – Klub angažovaných nestraníků
 – kapitulni
 – kardinál
 – kulturní a společenské středisko
 – Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě
 – krajský církevní tajemník
 – Kovodřevo-elektro
 – Klement Gottwald
 – Komitét gosudarstvennoj bezopasnosti (Výbor státní bezpečnosti)
 – kandidát informátora
 – Koh-i-noor
 – Kirche in Not – Ostpriesterhilfe (Církev v nouzi – pomoc kněžím z východu)
 – krajská inspekce požární ochrany
 – klapka
 – Kroměříž
 – Křesťanská mírová konference
 – Kruh nezávislé inteligence
 – krajský národní výbor
 – konspirační
 – krajská odborová rada
 – kádrová a personální práce; korespondence a pomocné písemnosti; krajský plemenární podnik
 – Královopolské strojírny
 – krajský radiouzel (rozhlasu po drátě)
 – karton; kontrarozvědný; král; krycí
 – krizový
 – kontrolní a revizní komise
 – Krkonošský národní park
 – kontrarozvědná ochrana
 – kontrarozvědný odbor – kraj
 – kontrarozvědný odbor – město
 – kapitalistické státy; krajská správa
 – kus
 – krajská správa Sboru národní bezpečnosti
 – Komunistická strana Československa
 – Krušnohorské strojírny Komořany
 – Kulturní sdružení občanů německé národnosti

- KSS
 KSSS
 KŠ i K. Š.
 KTS
 KULP
 KÚNZ
 KV
 KVOŠ
 KZO
 KZÚ
 L.
 LD
 LF
 LIAZ
 listop.
 LM
 LN i LINO
 LS
 LŠU
 m.
 m. j. i mj.
 maj.
 Mar. Lázně
 mat.
 mat. fyz.
 max.
 MBO
 MDI
 MDS
 MěNV
 MěV
 MEZ
 mez. i mezin.
 MF
 MFF
 mgt.
 MHD
 MI
 mil.
 min.
 MK
 MkJL
 MKD
 M-L i ML
 ml.
 MNO
 MNV
 MO ČSD
 MO VB i MO-VB
 MR
 MS
 – Komunistická strana Slovenska
 – Komunistická strana Sovětského svazu
 – krajský štáb
 – kandidát tajné spolupráce
 – Křesťanská unie lidských práv
 – krajský ústav národního zdraví
 – krajský výbor
 – krajský výbor odborového svazu (?)
 – kriminálně závadová osoba
 – kapitalistický zastupitelský úřad
 – Labe
 – lokomotivní depo
 – lékařská fakulta
 – Liberecké automobilové závody
 – listopad
 – Lidové milice
 – Lidové noviny
 – lázeňské středisko
 – lidová škola umění
 – město
 – mimo jiné
 – majitel
 – Mariánské Lázně
 – materiál
 – matematicko-fyzikální
 – maximálně; maximální
 – mimořádné bezpečnostní opatření
 – mimořádná denní informace
 – Mezinárodní den studentstva
 – městský národní výbor
 – městský výbor
 – Moravské elektrotechnické závody
 – mezinárodní
 – Mladá fronta
 – matematicko-fyzikální fakulta
 – magnetofonový
 – městská hromadná doprava
 – mimořádná informace
 – milion
 – ministr; ministerstvo; minuta
 – ministerstvo kultury
 – Mírový klub Johna Lennona
 – mezinárodní kamionová doprava
 – marxismus-leninismus
 – mladší
 – ministerstvo národní obrany
 – místní /městský/ národní výbor
 – Mostní obvod Československé státní dráhy
 – místní oddělení Veřejné bezpečnosti
 – Maďarská republika
 – městská správa; ministerstvo spravedlnosti

MŠ	- ministerstvo školství
MŠMT	- ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MTTÚ	- mezinárodní telefonní a telegrafická ústředna
MU	- mimořádná událost
MUNH	- mimořádná událost národního hospodářství
MÚNZ	- městský ústav národního zdraví
MV	- městský výbor; ministerstvo vnitra; ministr vnitra
MV ŽP i MVŽP	- ministerstvo vnitra a životního prostředí
MVR	- městská vysokoškolská rada
MZSV	- ministerstvo zdravotnictví a sociálních věcí
MZV	- ministerstvo zahraničních věcí
MZVž	- ministerstvo zemědělství a výživy
N	- náčelník; náměstek
n.	- nad
n. p.	- národní podnik
n. u.	- národní umělec
náč. i náčel.	- náčelník
nákl.	- nákladní
nám.	- náměstek; náměstí
např.	- například
nar.	- narozen
nár.	- národní; národnost
NATO	- North Atlantic Treaty Organization (Organizace Severoatlantického paktu)
NC	- nelegální církev
NČMF	- Nové československé maďarské fórum
ND	- Národní divadlo
NDR	- Německá demokratická republika
NEG.	- negativní
neleg.	- nelegální
neorg.	- neorganizovaný
nepř.	- nepřátelský
nez. i nezáv.	- nezávislý
nejz.	- nezjištěno
NF	- Národní fronta
NG	- Národní galerie
NH	- národní hospodářství
NHKG	- Nová huť Klémenta Gottwalda
NI	- nezávislé iniciativy
NMF	- Nezávislé maďarské fórum
NMS	- Nezávislé mírové sdružení
NMV	- náměstek ministra vnitra; nařízení ministra vnitra
NO	- nepřátelská osoba
NS	- Nejvyšší sovět
NsP	- nemocnice s poliklinikou
NSR	- Německá spolková republika
NSS	- Nezávislý svaz studentů

- NV
 NVM
 NV-MB i NVMB
 NVP
 NVÚ
- O
 o. i okr.
 OAI
 OAO
 OAP
 ob. i obč.
 obj.
 ObNV
 OBP
 OBS
 ObSP
 OCT
 OD
 odb.
 odd. i odděl.
 odst.
 OEZ
 OF
 OHK
 OKD
 OKRK
 OkSS
 ONV
 OO StB
 OO VB i OO-VB
 OOK
 OO-MV
 OOR
 OP
- OPBH
- oper.
 OPK
 OPMH
 oport.
 OPS
 QPV
 ÖRF
- org.
 OrI.
 OS
- os.
 os. i osob.
 OSDK
 OSH
 OŠLM
 OSN
- národní výbor
 - národní výbor města
 - Národní výbor města Brna
 - Národní výbor hlavního města Prahy
 - nápravně výchovný ústav
 - oddělení
 - okres
 - odbor analyticko-informační
 - organizační a analytický odbor
 - operativně agenturní prostředky
 - občanský
 - objekt; objektový
 - obvodní národní výbor
 - okresní bytový podnik
 - objektový svazek
 - obvodní správa pošt
 - okresní církevní tajemník
 - obchodní dům; operační důstojník
 - odbor
 - oddělení
 - odstavec
 - Orlické elektrotechnické závody
 - Občanské fórum
 - odbor hospodářské kriminality
 - Ostravsko-karvinské doly
 - okresní kontrolní a revizní komise
 - okresní správa spojů
 - okresní národní výbor
 - oblastní oddělení Státní bezpečnosti
 - obvodní oddělení Veřejné bezpečnosti
 - odbor obecné kriminality
 - okresní oddělení ministerstva vnitra
 - okresní odborová rada
 - občanský průkaz; operativní pracovník
 - obvodní podnik bytového hospodářství
 - operativní
 - odbor /oddělení/ pasové kontroly
 - okresní podnik místního hospodářství
 - oportunismus
 - okresní podnik služeb
 - odbor pasů a víz
 - Österreich Radio Fernsehen (televizní program)
 - orgán; organizace
 - Orlice
 - odnětí svobody; okresní správa; operační středisko; osobní svazek
 - osoba
 - osobní
 - oblastní správa dálkových kabelů
 - ochrana státní hranice
 - obvodní štáb Lidových milic
 - Organizace spojených národů

- OSP
OSR
OSS
OST
OSTB i O-StB
OTK
OTN
OTŘ
OU
OÚNZ
- OV-NB
- OV
ÖVP
- OVS
OVŠ
OZ
OZU
- P
P i Pha
P.
p.
pá
pacifis.
par. i parag.
PB
PBH
PDS
PE
ped. i pedagog.
PEN
- PF UK i PFUK
- PFO
PGÚ
PIN
PIS
pism.
PJ
PK
- PKOJF
PKS
PKV
PLR
PMV
PNS
PO
pol. i polit.
- okresní stavební podnik
– oblastní správa radiokomunikací
– okresní správa spojů
– ochrana státního tajemství
– oddělení Státní bezpečnosti
– odbor /oddělení/ technické kontroly
– objekt Televizních novin
– odbor techniky a řízení
– odborné učiliště
– okresní /obvodní/ ústav národního zdraví
– okresní velitelství Národní bezpečnosti
– okresní /obvodní/ výbor
– Österreichische Volkspartei (Rakouská lidová strana)
– okresní vojenská správa
– odbor /oddělení/ vyšetřování
– odštěpný závod
– odbor zvláštního určení
- přenosový vůz
– Praha
– páter
– patro
– pátek
– pacifismus
– paragraf
– propůjčený byt
– podnik bytového hospodářství
– poddůstojnická škola
– Pelhřimov
– pedagogický
– International Association of Poets, Playwrights, Editors, Essayists, and Novelists (Mezinárodní asociace básníků, dramatiků, vydavatelů, esejistů a prozaiků)
– pedagogická fakulta Univerzity Karlovy
– Pedagogická fakulta Ostrava
– Prognostický ústav
– Pragoinvest
– Pražká informační služba
– písmeno
– pořádková jednotka
– palivový kombinát; prověrka korespondence
– Park kultury a oddechu Julia Fučíka
– pražské kulturní středisko
– předsednictvo krajského výboru
– Polská lidová republika
– průmysl mléčné výživy
– Poštovní novinová služba
– prověřovaná osoba
– politický

- pozn.
 PP
 PPS
 prac.
 pravic.
 proc.
 prop.
 pros.
 prostř.
 protisoc.
 protispol.
 protist.
 prům.
 PR
 přech.
 přísl.
 PS
- PS OSH
- PT
 PTZD
 PŮ
 PŮV
 PV
 PVO
 PVP
 PVT
 PZO
- R
 r.
 r. č. i reg. č.
 RA
 RaJ
 rdst.
 RDZN
 RH
 RI
 Rj
 RK
 RM
 RMV
 roč.
 ROH
 roz.
 rozk.
 RP
 RPD
 RSE
 ruš.
 RŮ
 RV
 RVA
 RVHP
 RZS
- poznámka
 - pohotovostní pluk
 - příslušník Pohraniční stráže
 - pracovní; pracovník
 - pravicový
 - procento
 - propůjčený
 - prosinec
 - prostředek
 - protisocialistický
 - protispolečenský
 - protistátní
 - průmyslový
 - podnikové ředitelství
 - přechodně
 - příslušník; příslušnost
 - Parti socialiste (Socialistická strana Francie); Pohraniční stráž
 - Pohraniční stráž a ochrana státní hranice
 - přísně tajné
 - přísně tajné zvláštní důležitosti
 - poštovní úřad
 - předsednictvo ústředního výboru
 - podnikový výbor
 - preventivně výchovná opatření
 - politicko-výchovná práce
 - podnik výpočetní techniky
 - podnik zahraničního obchodu
 - reportážní vůz; rozhlasový
 - rok
 - registrační číslo
 - Rudá armáda
 - Restaurace a jídelny
 - radiostanice
 - Realistické divadlo Zdeňka Nejedlého
 - Rudá hvězda
 - rychlá informace
 - ruský jazyk
 - Rychnov nad Kněžnou
 - Rada ministrů
 - rozkaz ministra vnitra
 - ročník
 - Revoluční odborové hnutí
 - rozená
 - rozkaz
 - Rudé právo
 - rozhlas po drátě
 - Rádio Svobodná Evropa
 - rušička
 - rozhlasová ústředna
 - rozhlasový vysílač
 - Rádio Vatikán
 - Rada vzájemné hospodářské pomoci
 - Rychlá záchranná služba

Řempo	- Řemeslnické potřeby
řím. kat.	- římskokatolický
ŘKC i ř. k. c. i řkc. i řím. kat. církv.	- římskokatolická církev
ŘLP	- Řízení letového provozu
ŘO	- řídicí orgán
ŘP	- řídičský průkaz
ŘSDS	- řídicí středisko dálkových spojů
ŘT	- Ředitelství telekomunikací
s.	- soudruh; strana
s. p. i st. p.	- státní podnik
S	- signální; správa; styk
S-StB	- správa Státní bezpečnosti
S-VB	- správa Veřejné bezpečnosti
SA	- sovětská armáda
SaS	- stipendisté a stážisté
SB	- Státní bezpečnost
Sb.	- Sbírka zákonů
SBČS	- Státní banka československá
SBD	- Stavební bytové družstvo
SČDU	- Svaz českých divadelních umělců
Sčk i Sčk.	- Severočeský kraj; Středočeský kraj
SčKNV	- severočeský krajský národní výbor
SČS	- Svaz českých spisovatelů
SČSKU	- Svaz českých skladatelů a koncertních umělců
SČSP	- Svaz československo-sovětského přátelství
SČVAK	- Severočeské vodárny a kanalizace
SD	- státní divadlo; státní družstvo
SDK	- Správa dálkových kabelů
SDO	- Státní divadlo Ostrava
SDOS	- Státní divadlo Oldřicha Stibora
SDR	- Svaz družstevních rolníků
SDS	- Sociálně demokratická strana
SE	- Svobodná Evropa
SED	- Sozialistische Einheitspartei Deutschlands (Sjednocená socialistická strana Německa)
sekret.	- sekretariát
SEO	- statisticko-evidenční odbor /oddělení/
SEPAP	- Severočeské papírny
seskup.	- seskupení
SEŠ	- střední ekonomická škola
S-FMV	- správa federálního ministerstva vnitra
S-FSZS	- správa federální správy zpravodajských služeb
SFRJ	- Socialistická federativní republika Jugoslávie
SHD	- Severočeské hnědouhelné doly
SCHZ	- Severočeské chemické závody
SI	- Socialistická internacionála
sig.	- signální
sig. i sign.	- signatář
sídl.	- sídliště

SJ	- Svědci Jehovovi
SK	- Středočeský kraj
SK VTIR	- státní komise vědecko-technického a investičního rozvoje
SKD Pit	- Sdružení katolických duchovních Pacem in terris
sl.	- složka
služ.	- služební
Sm	- severomoravský
SMEK	- Severomoravský ekologický klub
SmK	- Severomoravský kraj
S-MV	- správa ministerstva vnitra
SNB	- Sbor národní bezpečnosti
SNP	- Slovenské národní povstání
SNV	- Sbor nápravné výchovy
soc.	- socialisté
soc. i social.	- socialistický
soc. dem. str.	- sociálně demokratická strana
SONP	- Spojené ocelárny, národní podnik
SOO	- samostatný operativní odbor (?)
SOŠ	- společný operační štáb; střední odborná škola
SOU	- střední odborné učiliště
sp.	- spisový
SPD	- Sozialdemokratische Partei Deutschlands (Sociálně demokratická strana Německa)
spec.	- speciální
SPK	- Státní plánovací komise
SPO	- spis prověřované osoby
spol.	- společenský
sport.	- sportovní
SPÖ	- Sozialistische Partei Österreich (Socialistická strana Rakouska)
SPŠ	- střední průmyslová škola
SPŠCH	- střední průmyslová škola chemická
SPŠE	- střední průmyslová škola elektrotechnická
SPŠS	- střední průmyslová škola strojní
SPŠT	- střední průmyslová škola textilní
SPUSA	- Společnost přátel USA
SPV	- správa pasů a víz
SPVC	- sekretariát pro věci církevní
SPZ	- státní poznávací značka
SR	- Správa radiokomunikací
SR	- starší referent; synodní rada
SRS	- starší referent specialista
SS	- signální svazek; stálá služba
ss.	- soudruzi
SSM	- Svaz socialistické mládeže
S-SNB	- správa Sboru národní bezpečnosti
SSR	- Slovenská socialistická republika
SSS	- správa sociálních služeb
SSSR	- Svaz sovětských socialistických republik
S-StB	- správa StB

- SSŽ
 SŠ
 ST
 st.
 st. i stát.
 STADEP
 stáv.
 stb
 StB i Stb
 Stč.
 STGM

 str. i stran.
 stř.
 STS
 student.
 STZ
 SUPŠ
 SV
 sv.
 svob.
 SZ
 SZEŠ
 SZŠ

 Š

 T
 t. č. i tč.
 t. r.
 tab.
 taj.
 TC
 tech. i techn.
 tel. i tlf. i telef.
 tel. i televiz.
 TEP
 TH
 THP
 tisk.
 TJ
 tj. i t. j.
 TKM
 TMS
 TN
 TOS
 tov.
 TP
 tr.
 tr. č.
 tr. ř.
 tr. z.
 trv.
 tř.
 TS
 TU
- Stavby silnic a železnic
 - střední škola
 - státní tajemství
 - starší; středa
 - státní
 - State Department
 - stávkový
 - státobezpečnostní
 - Státní bezpečnost
 - středočeský
 - Společnost Tomáše Garrigua Masaryka
 - stranický
 - střední
 - strojní a traktorová stanice
 - studentský
 - Severočeské tukové závody
 - střední uměleckoprůmyslová škola
 - státní výbor; stávkový výbor
 - svatý; svazek
 - svobodný
 - situační zpráva
 - střední zemědělská škola
 - střední zdravotnická škola

 - Škoda

 - teror
 - toho času
 - tohoto roku
 - tabulka
 - tajemník
 - telefonní číslo
 - technický
 - telefon; telefonní
 - televizní
 - taktická evidence písemností
 - technickohospodářský
 - technickohospodářský pracovník
 - tiskoviny
 - tělovýchovná jednota
 - to jest
 - Televizní klub mladých
 - Továrny mlýnských strojů
 - Televizní noviny
 - Továrny obráběcích strojů
 - tovární
 - Teplice
 - trestně; trestní
 - trestný čin
 - trestní řád
 - trestní zákon
 - trvale
 - třída
 - tajný spolupracovník
 - technické úkony

- tur.
TV
TWR
- TZ
tzn.
tzv. i t. zv. i tkzv.
TŽ VŘSR
- uč.
UD
ÚDV
- UDZČ
ÚFS
UJEP
ÚJV
UK
ul.
ÚL
UMPRUM
ÚNV
ÚNZ
UO
ÚO
ÚOS
UP
ÚRO
ÚŘ
ÚRS
US
- USA
- ÚV
uved.
ÚVR
ÚZO
- v. p.
v z. i v zast.
VB
VC
vč.
Vč.
VČD
VČE
VČG
VČK i VčK i Včk
VČPM
VČV
- v. d.
ved.
- turistický
– televize; televizní; televizní vysílač
– aerodrome control tower (letištní řídicí věž)
– trestní zákon
– to znamená
– takzvaný
– Třinecké železářny Velké říjnové socialistické revoluce
- učiliště
– uranové doly
– Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu
– Uranové doly Západní Čechy
– Ústav pro filosofii a sociologii
– Univerzita Jana Evangelisty Purkyně
– Ústav jaderného výzkumu
– Univerzita Karlova
– ulice
– Ústí nad Labem
– Vysoká škola uměleckoprůmyslová
– Ústřední národní výbor
– ústav národního zdraví
– uliční organizace
– úsekové oddělení
– ústřední operační středisko
– Univerzita Palackého
– Ústřední rada odborů
– ústřední ředitelství
– Ústřední ředitelství spojů
– Uničovské strojírný; United States (Spojené státy)
– United States of America (Spojené státy americké)
– ústřední výbor
– uvedený
– Ústav pro výzkum radiotechniky
– ústřední zásobování
- výrobní podnik
– v zastoupení
– Velká Británie; Veřejná bezpečnost
– vízovní cizinci
– včetně
– východočeský
– Východočeské divadlo
– Východočeské elektrárny
– Východočeská galerie
– Východočeský kraj
– Východočeský průmysl masný
– Výbor československé veřejnosti pro lidská práva a humanitární spolupráci
– výrobní družstvo
– vedoucí

- veř.
VCHZ
VIA
- VKR
VKVŠ
VNS
VO
voj.
VONS
- VOS
voz.
VP
- VŘSR
VS
VSD
VSPH
VSRŠ
V-StB SSSR i VSTB SSSR
- VŠ
VŠ FED V-StB i VŠ FED KGB
- VŠB
VŠCHT
VŠE
VŠP
VŠSE
- VŠST
VŠUP
VŠV
VŠZ
VT
VTR
VTŽ
VÚ
- VÚFCH
VÚCHZ
VÚOS
VÚPEK
- VÚS
VUT
VÚTCHP
- VV
VVN
VVP
- veřejný
 - Východočeské chemické závody
 - Východoevropská informační agentura
 - vojenská kontrarozvědka
 - vojenská katedra vysoké školy
 - Vídeňská následná schůzka
 - vnitřní odbor
 - vojenský
 - Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných
 - vnitřní a organizační správa
 - vozidlo
 - Válcovny plechu; věci politické; veřejný pořádek; vodičský preukaz; vysílací pracoviště
 - Velká říjnová socialistická revoluce
 - Varšavská smlouva
 - Výpočetní středisko dráhy
 - Volné sdružení pražských hudebníků
 - vedoucí starší referent specialista
 - Výbor státní bezpečnost (při Radě ministrů) Svazu sovětských socialistických republik
 - vysoká škola; vysokoškolák
 - Vysoká škola Felixe Edmuntoviče Dzeržinského Výboru státní bezpečnosti (KGB) Svazu sovětských socialistických republik
 - Vysoká škola báňská
 - Vysoká škola chemicko-technologická
 - Vysoká škola ekonomická
 - Vysoká škola politická
 - Vysoká škola strojní a elektrotechnická
 - Vysoká škola strojní a textilní
 - Vysoká škola uměleckoprůmyslová
 - Vysoká škola veterinární
 - Vysoká škola zemědělská
 - vedoucí tajemník
 - vědecko-technický rozvoj
 - Válcovny trub a železárny
 - vojenský útvar; vedoucí úloha; výzkumný ústav
 - Výzkumný ústav pro farmacii a chemii
 - Výzkumný ústav chemických zařízení
 - Výzkumný ústav organických syntéz
 - Výzkumný ústav palivoenergetického komplexu
 - vedoucí úloha strany
 - Vysoké učení technické
 - Výzkumný ústav technicko-ekonomického a chemického průmyslu
 - velvyslanectví
 - velmi vysoké napětí
 - vojenský výcvikový prostor

VVŠ	- vojenská vysoká škola
VVŠ PV LS	- Vojenská vysoká škola pozemního vojska Ludvíka Svobody
VVUU	- Vědeckovýzkumný uhelný ústav
VZ	- vlastnoruční záznam
vys.	- vysoký
vyr.	- výrobní
výt.	- výtisk
vz.	- vzor
VŽSKG	- Vítkovice - železárny a stojírny Klementa Gottwalda
WOP	- Wojska Ochrony Pogranicza
Wrtb.	- Wartburg
z.	- zákon
z r.	- z rozkazu
z. u.	- zasloužilý umělec
zahr.	- zahraniční; zahradnický
zájm.	- zájmový
zák.	- zákon
zákl.	- základní
zam.	- zaměstnanec
záp.	- západní
zást.	- zástupce
ZČ	- Západní Čechy
ZDF	- Zweites deutsches Fernsehen (televizní program)
ZDZ	- Západočeská zřídla
zejm. i zjm.	- zejména
ZKNV	- západočeský krajský národní výbor
ZKV	- západočeský krajský výbor
ZKZO	- zpolitizovaná kriminálně závadová osoba
ZN	- Zemědělské noviny
zn.	- značka
ZNB	- Zbor národnej bezpečnosti
ZO	- základní /závodní/ organizace
ZPA	- Závody průmyslové automatizace
Zpč. i zpč.	- západočeský
ZPoK	- zemědělsko-potravinářský komplex
zprav.	- zpravodajský
ZPS	- Závody přesného strojírenství; svazok preverovaného subjektu
ZR	- závodní rada
ZRUP	- Základna rozvoje uranového průmyslu
ZS	- závodní stráž; zesilovací stanice
ZSS	- země socialistického společenství
ZST	- země socialistického tábora
ZŠ	- základní škola
ZTS	- záchranná technická služba; Závody těžkého strojírenství; zvláštní telefonní síť
ZTÚ	- zpravodajsko-technický úkon
ZÚ	- zastupitelský úřad
ZÚNZ	- závodní ústav národního zdraví

- ZV
 - ZVAK
 - zvl.
 - ZVS
 - ZVÚ
 - ZVVZ
 - ZWP
 - ŽAZ
 - ŽBS
 - ŽDAS
 - ŽDB
 - žel. i želez.
 - ŽNO
 - ŽO VB i ŽO-VB
 - ŽOS
 - ŽST i žst.
- závodní výbor
 - Západočeské vodovody a kanalizace
 - zvláštní
 - základní vojenská služba; Závody všeobecného strojírenství
 - Závody Vítězného února
 - Závody na výrobu vzduchotechnických zařízení
 - Závody Wilhelma Piecka
 - Železářny Antonína Zápotockého
 - Železnobrodské sklo
 - Žďárské strojířny
 - Železářny a drátovny Bohumín
 - železniční
 - Židovská náboženská obec
 - železniční oddělení Veřejné bezpečnosti
 - Železniční opravny a strojířny
 - železniční stanice

Jmenný rejstřík

Čísla v hranatých závorkách za jmény odkazují na pořadová čísla dokumentů, v nichž se jména objevila, a to následujícím způsobem: čísla psaná kurzívou značí, že jména se objevila pouze v poznámkovém aparátu, čísla psaná obyčejným písmem s připojeným znaménkem „+“ značí, že jména se objevila jak v číslovaném dokumentu, tak v jeho poznámkovém aparátu, konečné čísla psaná obyčejným písmem značí, že jména se objevila pouze v číslovaném dokumentu. Neuvádíme a neodkazujeme na jména vpisovaná a podpisy a dále na jména, která se objevila v rámci skandovaných hesel. Všechny v číslovaných dokumentech uváděné osoby jsme se snažili identifikovat, tj. doplnit neuvedená křestní jména a ověřit podobu uváděných jmen i z jiných zdrojů: vzhledem k tomu, že těmito „jinými zdroji“ nutně byly i materiály z archivu StB, nemůžeme se v řadě případů za naše řešení zaručit. Na druhé straně jména uváděná v poznámkách pod čarou jsme neměli sílu ani čas – i vzhledem k jejich množství – jakýmkoli způsobem verifikovat. Tímto se všem poštěným omlouváme.

Cizí ženská jména uvádíme přechýleně tehdy, když se takto objevila v samotných dokumentech.

- ABRAHAM, Rudolf [9b]
 ADAMCOVÁ, Magdalena [54e]
 ADAMEC, Ladislav [1a, 2, 3a, 3b, 3c, 4b+, 4c+, 5a, 5c, 5d, 6a, 6b+, 6c, 8a, 8b, 9a, 10a, 11a, 12b, 14a, 15, 19a, 19b, 24b, 25, 27a, 27b, 29a+, 30a, 31a, 31b, 33a, 35, 41a, 42a, 53c, 56g, 56j, 57d, 57f, 58a, 72a, 75a, 90b, 91a, 100, 106, 111, 115, 116, 119, 123, 129a, 129b, 131b, 131c, 132a, 132b]
 ADAMEC, Vojtěch [3c]
 ADAMECOVÁ [40b]
 ADÁMEK, Josef [3a, 5d]
 ADÁMEK, Marek [5d, 106]
 ADÁMEK, Stanislav [4b, 5d]
 ADAMÍK, František [133c+]
 ADAMÍRA, Jiří [29a, 31b]
 ADÁMKOVÁ, Zdislava [106]
 ADOLF, Miloš (uveden jako Adolf MILOŠ) [130e+]
 ALEXANDER, Andrew [2]
 ALTRICHTER, Jan [28a]
 AMBROZ, L. [135b]
 AMBROZ, Petr (uveden jako OMBROZ) [133c+]
 ANDERSSON, Sten [5c]
 ANDRE, Helena [18]
 ANDRŠ, Josef [88]
 ANTÁLEK, Petr [131c]
 ANTONETTI, Luciano [8a]
 ASHWORTH, George W. (uveden jako Bill ASHWORD) [11b+]
 ASMANOVÁ, Milena [136b]
 AUBRECHT, Josef [7c]
 BACÍLEK, Karel [56f]
 BÁČA, Kamil [78i+]
 BADAL, Milan [7b]
 BAHNÍK, Josef [22a, 23]
 BAHNÍK, Václav (uveden jako Václav BLAHNÍK) [128e+]
 BAKALÁŘ, Eduard [7c]
 BAKER, Deborah [7c]
 BAKER, James A. [4b]
 BAKEWELL, Peter [7c]
 BALABÁN, Miroslav [91a]
 BALÁŽ [138b]
 BALCAR [84b]
 BALCAR, Milan [55b]
 BALCAR, Miloslav (uveden jako Miroslav BALCAR) [131c+]
 BALOG, Robert [10a]
 BANDOUC, František [7c]
 BARAN, Zdeněk [130f]
 BAREŠ, Jaroslav [128c+]
 BAREŠ, Martin [23+, 53d, 56i]
 BÁRTA, Jan [3b]
 BÁRTA, Miloslav [96a, 97a]
 BÁRTA, Zdeněk [54h+, 55f, 56g, 57e, 58d, 59a, 59c, 59e, 62b, 65a, 65b]
 BARTÁKOVÁ, Eva [7c]

- BARTOŠEK, Jiří [56f]
 BARTOŠKA, Jiří [4b, 4c+, 5a, 6b, 6c,
 22b, 25, 26a, 33a, 59d, 92a, 131c]
 BARTOŠOVÁ, Milada [1a]
 BARTOVÁ, Zora [58d]
 BARTUŠEK [43a]
 BARTUŠEK, Václav [80h+]
 BARVÍNKOVÁ, Iva [130f]
 BASIKOVÁ, Bára (uvedena jako Bára
 BAZIKOVÁ) [41c+]
 BATTĚK, Pavel [1b]
 BATTĚK, Rudolf (uveden též jako
 Jar. BATTĚK a Rudolf BATĚK)
 [1b+, 2, 3a+, 3b, 4c, 5a, 5c, 5d, 7b,
 7c, 8a, 13c, 19a, 19b, 21, 23+,
 24b, 29b+, 54b+, 106, 118]
 BATTĚKOVÁ, Dagmar [1b]
 BATTĚKOVÁ, Ludmila [1b]
 BAUDYŠ [65b]
 BAUDYŠ, Antonín [5a+, 60a]
 BAYER, Tomáš [48]
 BAŽANT, Lubomír [3a, 42b+]
 BEDNÁŘ, Jan [3a]
 BEDNÁŘ, Jiří [52a]
 BEDNÁŘ, Ladislav [7b]
 BEDNÁŘ, Luděk [14a, 40a]
 BEDNÁŘ, Pavel [56f]
 BEDNÁŘ, Pavel [78i]
 BEDNÁŘIKOVÁ, Božena (uvedena
 jako BEDNÁRIKOVÁ) [138c+]
 BEDNÁŘOVÁ, Otta [3a, 7c]
 BEJBL, Vladimír [3a]
 BEJŠOVEC, Josef [62a+]
 BEK, Josef [7c+]
 BEKEROVÁ, Věra (uvedena jako
 Vera BERKOVÁ) [7b]
 BELEZA, Alvaro [18]
 BĚLÍK, Petr [3a]
 BĚLÍKOVÁ, Jarmila [3a, 14a]
 BĚLOHLÁVEK [78f]
 BĚLOHOUBEK [118]
 BĚLOHRADSKÁ, Hana [7c]
 BĚLOHRADSKÝ, Marian [7c]
 BENATSKÝ [4b, 25]
 BENDA, Marek [22b, 26a]
 BENDA, Martin [22b, 27a+]
 BENDA, Václav [1b, 2, 3a, 3b, 4b,
 4c+, 5c, 6a, 7b, 7c, 8a, 11a, 21,
 22b, 23, 25+, 26a+, 26b, 27a+,
 29a, 29b, 31b, 58b, 62b, 109,
 113a]
 BENDOVIÁ, Kamila [25, 31b]
 BENDOVÍ [3b]
 BENEŠ, Michal [98a+]
 BENEŠ, Miroslav [113a]
 BENEŠ, Vladimír [92b]
 BENEŠOVÁ, Zdeňka [135a]
 BENÍŠEK, Pavel [119]
 BENÝŠEK, Zbyněk [56f]
 BERÁNEK [58d]
 BERÁNEK, Pavel [53a]
 BERÁNKOVÁ, Marta [132a]
 BEREZA, Rudolf [128a+, 128d,
 128e+, 131c]
 BERGER, Arnošt [3c]
 BERGER, Jiří [128e]
 BERGMANN, Pavel [1b, 13c+]
 BERNAT, František [9b]
 BERNKOPF [135b]
 BEZDĚK, Aleš [131c]
 BEZDÍČEK, Zdeněk [109]
 BÍCA, Petr [3a]
 BIELIK, Julius [43a]
 BIELIK, Radim [54b]
 BILAK, Vasil [5c, 6b, 21, 29a, 56j,
 130b]
 BÍN, Josef [7a]
 BIŇOVEC, Karel (uveden jako Karel
 BÍŇOVEC) [130f+]
 BLABOLIL, Václav (uveden též jako
 Václav BLÁBOLIL) [39b+, 42a,
 43a+]
 BLAFKA [30b]
 BLÁHA, Jiří [95b]
 BLÁHA, Josef [7a+]
 BLÁHA, Miloslav [7b]
 BLÁHA, Stanislav [23]
 BLAHETA, Pavel [135a]
 BLAHOTKOVÁ, Jana [131c]
 BLAHUŠEK, Jan [7b]
 BLAŠKOVÁ [23]
 BLAŽEK [93]
 BLAŽEK, Antonín [132a, 134a]
 BLAŽEK, Jaroslav [108]
 BLAŽEK, Pavel [114]
 BLAŽKOVÁ-ŠMÍDOVÁ, Iva [6c]
 BLAŽKOVÁ, Julie [56f, 106]
 BLAŽKOVÁ, Marie [3a]
 BLECHA, Svatopluk [62b]
 BLESÁKOVÁ, Jaroslava [57e, 70]
 BLUMA, Aleš [7b]
 BOBEK [9c]
 BOBKOVÁ [56c]
 BOČEK [6c]
 BOER, Erik [14a]
 BOHÁČ, Petr [138b]
 BOHÁČEK, Martin [5c]
 BOHDALOVÁ, Jiřina (uvedena též
 jako Jiřina BOHADALOVÁ) [7a+]
 BOHDANOVÁ, Blanka [9c, 25]
 Bohouš [56j]
 BOCHOŘÁK, Tomáš [3a, 7b]

- BOK, Jaromír [132a]
 BOK, John (uveden též jako J.
 BOCK) [6a, 6b+, 22b+, 23, 27b]
 BOND, Clifford G. [1b, 2+, 4b, 8b]
 BOND, Michele Thoren [2]
 BORKOVEC, Rudolf [7a]
 BORSÁNYI, Marek (uveden jako
 HORZÁNY) [95b+]
 BORSKÝ, Ctirad [3b, 23]
 BORŮVKA, Stanislav [3a, 5d]
 BOSTLOVÁ, Petra [55c]
 BOUDA, Petr [5d]
 BOUDOVOVÁ, Marie [12b]
 BRABEC, Jan [56f]
 BRABEC, Vladimír [27b]
 BRADÁČ, Vlastimil [12b]
 BRADLEY, Graham [4c]
 BRÁCHA, Václav [89b+, 93, 95a,
 95b, 103]
 BRATINKA, Pavel [4c, 106]
 BRÁZDA [43a]
 BRÁZDOVÁ, Dana [54a]
 BREJCHOVÁ, Jana [3a, 4b, 5a]
 BREJNÍK, Jiří [65b]
 BRELAZ, Francois (uveden též jako
 Francois BRELAS) [1b, 3b]
 BRENÍK, Jan (uveden též jako Jan
 BRENIG) [133c, 136b+]
 BRENISIN, Miroslav (uveden jako H.
 BRENISIN) [3a]
 BREŽNĚV, Leonid [29a, 30a]
 BRINGER, Carl [2+]
 BRODSKÝ, Vlastimil [4b, 5a]
 BROM, Gustav [7b]
 BROM, Pavel (uveden jako BRUNA)
 [3c+]
 BRONFMAN, E. [18]
 BROUČEK, Tomáš [131c]
 BROUN, Janice Anne (uvedena též
 jako Jenice BROUN) [3b, 23]
 BROUSEK, Otakar [23]
 BROŽEK, Lubomír [12b, 13a]
 BROŽÍK, Michal [3a]
 BROŽÍK, Miroslav [54i+]
 BRŤNA, Václav [127b, 128d]
 BRŤNÍK, Jiří [106]
 BRUMEK, Ladislav [131c]
 BRUNCLÍK, Milan [54ch+]
 BRZOBOHATÝ, Radoslav [7c, 142]
 BRZORÁD, Vilém [8a]
 BŘEZINA, Jiří [22a]
 BŘEZINOVÁ, Marcela (uvedena jako
 Martina BŘEZINOVÁ) [43a+]
 BUČICOVÁ, Zlatica [23]
 BUDAJ, Ján [21+]
 BUDÍNSKÝ, Jiří [80h+]
 BUCH, Jan [9d]
 BUCHAR, Miroslav [5a+]
 BUČTA, Milan [58b]
 BULÍŘ, Jaroslav [9b]
 BUNŽA, Bohumír (uveden jako
 BUNZA) [8a]
 BURIAN [95b]
 BURIAN, Jan [73b]
 BURIAN, Jan [130b+]
 BURIAN, Miloš [46a]
 BURIAN, Petr [22a]
 BURIAN, Václav [141+]
 BURIÁNEK, Bohuslav (uveden jako
 Bohuslav BURIÁNEK) [7c]
 BURKOŇOVÁ, Milena [56ch]
 BURŠA, Radomír (uveden jako
 BRUŠA) [132a+]
 BURŠOVÁ, Marie [4c]
 BUSEK, Erhard [101]
 BUSH, George (uveden též jako
 BUSCH) [1a, 5c+, 7b, 8a, 30a, 78a,
 97b, 108]
 BUTTURINI, Paula Maria [2]
 BŮZEK, Emil [78d+]
 BUZEK, Svatopluk [3a]
 BŮZEK [135a]
 BYTČÁNEK, Jiří [22a+, 22b, 23+,
 24a, 24b, 25, 26a, 26b, 27a, 27b,
 28a, 28b, 29a, 29b, 30a, 30b, 31a,
 31b, 32a, 32b, 33a, 33b, 34, 35]
 CABÁK, Ivan (uveden jako SAVÁK)
 [138b+]
 CAHLÍK, Jaroslav [136b]
 CAJZL, Karel [106]
 CALTOVÁ, Marie [73a]
 CAMPELO, José [18]
 CANAVAGGIO, Marianna [56f]
 CAP, Josef [101]
 CARNEVALE, Bruce A. (uveden jako
 Bruce CARNEVAL) [2+]
 CARTER, Jim [5d]
 CASKA, Vlastimil [106]
 CASTRO, Fidel [14a]
 CEAUȘESCU, Nicolae (uveden jako
 CEAȘESCO) [108+]
 CECONI, Franco [7c]
 CELLER, Odon [40a]
 CETNÍKOVÁ [58d]
 CIBULKA, Martin [4c]
 CIBULKA, Petr [3a, 7a, 56f+, 88,
 106+, 110, 113a, 127a]
 CÍCHA, Václav [57e]
 CIMLER, Roman [56f]
 CIMMERMANOVÁ [131b]
 CIMPRICH [78j]

- CIMRMAN, Stanislav [5d]
 CÍSAŘ, Čestmír [1b, 2, 4c+, 5a, 7a, 7c, 13b, 18, 19a, 21+, 57b]
 CÍSAŘOVSKÝ, Josef [1a]
 CÍSLER, Milan [80h]
 COLAJANNI, Luigi (uveden též jako Luigi COLAJANI a COLEANI) [1b+, 2]
 COLOTKA, Peter [13a]
 CORRADO, Dário [7c+]
 COUFAL, Vít [42c]
 COUFALÍK, Jan [91a]
 COURAL, Karel [7b, 106, 111+]
 CRHA, Miroslav [90b+, 96a, 97b]
 CRHA, Pavel [131c]
 CUHRA, Jaroslav [77b+]
 CVIKLOVÁ, Lucie [23]
 CZECHOVÁ, Dana [12b]
 CZEKAJ, Petr [135a]
- ČAKRTOVÁ-SEKANINOVÁ, Gertruda [14a]
 ČALFA, Marián [4b, 21+]
 ČANKOVÁ, Zdenka [134a]
 ČAPEK, Jan [1a+]
 ČAPEK, Petr [7b]
 ČAPKA, Karel [133a+]
 ČARNOGURSKÝ, Ján (uveden též jako ČERNOGURSKÝ) [3b, 5c, 6a, 7c, 11a+, 29a, 31a, 80d+, 130b, 130e]
 ČARNOGURSKÝ, Pavol [7c]
 ČASLAVSKÁ, Věra [1b, 7a, 28b, 41c]
 ČAVAJDA, Ivan [58b]
 ČECH, František [78a]
 ČECH, Vladimír [45a]
 ČEJKA [7b]
 ČEJKA, Vlastimil [70]
 ČENSKÝ, Miloš [128c]
 ČEPEK, Petr [1b, 5c, 5d, 7a, 23, 24b, 28b, 54b]
 ČEPELKA, Miloň (uveden jako Ivoš ČEPELKA) [43a+]
 ČEREŠŇÁK, Bedřich [112]
 ČERMÁK, Jaroslav [55h]
 ČERMÁKOVÁ [6a, 6c]
 ČERMÁKOVÁ, Alena [45a]
 ČERMÁKOVÁ, Eva [132a]
 ČERMOCH, Milan [56f]
 ČERNÁ [3a]
 ČERNÁ [6b]
 ČERNÁ, Zdeňka (uvedena jako ČERANÁ) [78ch+]
 ČERNÍK, Oldřich [1b, 8b+, 9b, 15, 57b]
 ČERNÍKOVÁ, Jitka [21]
- ČERNÍN, Zdeněk [112]
 ČERNOHORSKÝ, Martin [23]
 ČERNÝ [3c]
 ČERNÝ [58a]
 ČERNÝ [62b]
 ČERNÝ, Albert [118]
 ČERNÝ, Bohumil [7c, 9b, 106]
 ČERNÝ, Jan [41c]
 ČERNÝ, Jiří [43a, 46a, 60a]
 ČERNÝ, Jiří [60c]
 ČERNÝ, Miloslav [3a]
 ČERNÝ, Oldřich [40a]
 ČERNÝ, Ondřej [31a+, 45b]
 ČERNÝ, Otakar [23]
 ČERNÝ, Stanislav [50b]
 ČERNÝ, Václav [3a]
 ČERVENOVÁ, Marie [118]
 ČERVENÝ [4c]
 ČERVENÝ, Vladimír [23]
 ČERVINKA, Pavel [23]
 ČEŘOVSKÁ, Libuše [3b, 9c+, 24b, 127a, 130b]
 ČESNEK, Tomáš [50c]
 ČICHOVSKÝ, Jan [55c]
 ČÍLA, Josef [55h]
 ČIVIŠ [78f]
 ČIVRNÁ, Valerie [11a]
 ČIVRNÝ, Lumír [11a]
 ČMOLÍK, Otto [1a, 3b]
 ČTVRTLÍK, Miroslav [133a+]
 ČUDOVÁ, Veronika [3a]
 ČVANDA, Milan (uveden jako ŠVANDA) [132a+]
- DANĚK, Vlastimil [13a, 75a]
 DANEŠ, Václav [55b]
 DANÍČEK, Vladislav [75a]
 DANISZ, Josef [1a, 3a, 4c, 25]
 DANIS [133c]
 DANYŠ [57f]
 DAŠKOVÁ, Eva [54a]
 DAVID [39b]
 DAVID, Michal [78k]
 DAVID, Roman [132a]
 DEÁK, Juraj [45a]
 DEANE, Stephen [14a]
 DĚDEČEK, Jiří [11a, 75a]
 DĚDEČKOVÁ, Jana [42c]
 DEKAN [7c]
 DENKSTEINOVÁ, Kateřina [56f]
 DERFLER, František (uveden též jako Jiří DERFLER) [5c, 106, 112+, 113b+, 119]
 DEUTSCH, Maxmilián [50a+]
 DEVÁTÁ, Božena [109]
 DEVÁTÁ, Ivanka [78ch]

- DEVÁTÝ, Jiří [4b, 19a, 75a]
 DEVÁTÝ, Stanislav [3a, 75a+, 109, 121, 127a]
 DEVILIERS, Manuel [4c]
 DIENSTBIER, Jiří (uveden též jako DIENSBIER) [1a, 1b, 2, 3a, 3b, 7b, 7c, 11a, 14a+, 21+, 22b, 80d]
 DIENSTBIER, Jiří ml. [22b, 23]
 DIENSTBIER, Ondřej [14a]
 DIENSTBIER, Zdeněk (uveden jako DIENSBIER) [91a+]
 DIENSTBIEROVÁ, Marie [14a]
 DIENSTBIEROVÁ, Stanislava [14a]
 DIENSTBIEROVÁ, Zuzana (uvedena též jako Zuzana DIENSTBIEROVÁ) [2, 3a, 3b, 21]
 DIGLAS, Kurt [19a]
 DÍTĚ, Zdeněk [11a]
 DIUK, Nadia Maria (uvedena jako DIUG) [4b+]
 DIVECKÝ [7c]
 DIVIŠ, Jan [130e]
 DIVIŠOVÁ, Jana [11a]
 DLOUHÝ, Josef [50c]
 DLOUHÝ, Vladimír [9b+]
 DOBIÁŠ [57c]
 DOBROVSKÝ, Jan [1a, 3a+, 7c]
 DOBROVSKÝ, Luboš [1a, 2, 14a]
 DOBROVSKÁ, Zdeňka [2]
 DOČOLOMANSKÝ, Michal [133c]
 DOFKOVÁ, Jalee [106]
 DOHNÁLEK, Lubomír [128d]
 DOLEJŠ, Vladimír [42a+]
 DOLEJŠOVÁ [5a]
 DOLEŽAL [31a]
 DOLEŽAL, Bohumil [3b, 6b+, 19a, 24b, 29a]
 DOLEŽAL, Břetislav [3a, 7c]
 DOLEŽAL, Jiří [106]
 DOLEŽAL, Josef [54h, 55f]
 DOLEŽAL, Miroslav [44]
 DOLEŽAL, Miroslav [56g]
 DOLEŽAL, Otto [30a]
 DOLEŽAL, Tomáš [52f]
 DOLEŽAL, Vladimír [3a]
 DOLEŽEL, Květoslav [109]
 DOLEŽEL, Petr [3a]
 DONÁT [13c]
 DONUTIL, Miroslav [115]
 DOPATKA, Siegfried [130a]
 DÖRFFEL, Bernt [58d]
 DOROTÍK, Martin [132a]
 DOSTÁL, Jan [3a]
 DOSTÁL, Miroslav [1a]
 DOSTÁL, Roman [42a]
 DOSTÁLOVÁ, Renata [128e]
 DOŠEK, Jan [128e]
 DOUBEK, Drahomír [39b]
 DOUBEK, Miroslav [113a]
 DOUPOVEC, Radomír [5d, 7b]
 DOUŠA, Milan [96a]
 DRAHOŇOVSKÝ, Milan [57e]
 DRANKO [80h]
 DRAPÁČ, Ladislav [1b]
 DRAŽSKÁ, Drahomíra (uvedena jako S. DRAŽSKÁ) [25+]
 DRBOHLAV, Karel [28a]
 DREXLEROVÁ, Milena [23]
 DRHA, Jaroslav [91a]
 DRNEC [78f]
 DROBNÝ, Milan [60e]
 DROZD, Miroslav [1a]
 DROZDOVÁ, Růžena [1a, 21]
 DUBA, Jan [97b+, 99a]
 DUBČEK, Alexander [1b+, 2, 3b, 4c, 5c, 5d, 6a+, 7a, 7b, 7c, 8a, 9a, 9b, 9c, 9d, 10a+, 11a, 11b, 11c, 12b, 15, 18, 19a+, 21+, 22b, 23, 24b, 27b, 28b, 29a+, 31a+, 35, 46a, 55c, 56j, 57b, 58b+, 61c, 67a, 95b, 100, 101, 115, 116, 119, 131c, 132a, 132b, 134b, 135a, 137a]
 DUBEC, Ivan [1b, 40a, 42a]
 DUBOVSKÝ, Peter [28a]
 DUBOVÝ, Milan [134b]
 DUBRAVAY, Miroslav [112, 117, 119]
 DUBRAVKA [11a]
 DUBSKÁ, Irena [10a+, 56j, 57b]
 DUBSKÝ, Jakub [56j+, 57b]
 DUDA, Antonín [58b]
 DUDA, Ivan [25]
 DUDA, Jan [113a]
 DUDA, Karel [11a]
 DUDEK, Tomáš [130e]
 DUDR, Pavel [75a]
 DUCHÁČEK, Petr [57e]
 DUCHÁČKOVÁ, Olga [38b]
 DUKA, Jaroslav [76+]
 DURA, Petr [7a]
 DURAY, Mikuláš [3a]
 DUS, Jan [40a]
 DUS, Michael [5d]
 DUŠEK, D. [23]
 DUŠEK, Jan [96b]
 DVORSKÁ, Milena [3a+]
 DVORSKÝ, Petr [42a]
 DVORSKÝ, Peter [31a]
 DVOŘÁČEK, Jan [11c]
 DVOŘÁČEK, Václav [6c]
 DVOŘÁK [44]
 DVOŘÁK, Dušan [38a, 136b]

- DVOŘÁK, Josef [3a+]
 DVOŘÁK, Jiří [4b]
 DVOŘÁK, Jiří [49]
 DVOŘÁK, Karel [56f]
 DVOŘÁK, Ladislav [5d]
 DVOŘÁK, Pavel [1a]
 DVOŘÁK, Tomáš [3a, 12b+, 23]
 DVOŘÁK, Václav [58b, 93, 94b, 95a]
 DVOŘÁK, Zdeněk [42a]
 DVOŘÁKOVÁ, Jiřina [3a]
 DVOŘÁKOVÁ, Vítězslava [49]
 DVOŘÁKOVI [3a]
 DYMÁČEK, Michael (uveden též jako
 DÝMÁČEK) [23, 118+]
 DZÚR, Martin [63b]
- EBERLE, Milan [95b]
 EGGLESTON, Robert [1a]
 EHRlich, Martin [95b]
 EIDE, Bernt [14a]
 EIGNER, Bruno [5a]
 ELIÁŠ, Vojtěch [54h, 59c, 59e]
 ELŠÍKOVÁ, Monika [121+]
 ENDRESL, Vladimír [45a]
 EPSTEIN, Josef [132a]
 ERBAN, Evžen [4c, 6c+, 29a]
 ERLEBACH, Josef [33a]
 EXNER, Milan [55b]
- FÁBRY, Jan [5d]
 FADAHOVÁ, Ivana [7c]
 FAFL, Jiří [54e]
 FAIFROVÁ, Jana (uvedena jako
 FAJFROVÁ) [46a+]
 FAIT, Jiří [78f+]
 FAJMON, Jiří [52f+, 53d, 54f, 57e]
 FAJTLOVÁ, Drahomíra [3a]
 FÁK, Vladislav [142]
 FAKTOR, Ladislav [93+]
 FALKENAUER, Robert [4b]
 FALTEISEK, Lubor [3b]
 FALTA, Miroslav [44]
 FANTÍK, Josef [39b]
 FÁRA, Libor [3a]
 FÁRNÍK, Michal (uveden jako
 FARNÍK Michal) [130f+]
 FARONOVÁ [116]
 FÁROVÁ, Isabela [3a]
 FARSKÝ, Vladimír [55b]
 FEDOSEJEV, Ivan [80f]
 FEJEŠ, Ján [58a]
 FEJFAR, Ivan [5d]
 FEJFAR, Petr [43a+]
 FELD, Lubomír [12b, 13a]
 FENCL [78f]
- FERENČÁK [7b]
 FERRARI, Donia [4c]
 FIALA [130e]
 FIALA, Karel [39b]
 FIALA, Petr [3a+]
 FIALKA [132b]
 FIALKA, Přemysl [3a]
 FIEDOR, Jiří [127b+, 130f]
 FIELD CLARA, Catherin [5c]
 FIKAR, Karel [28a, 106]
 FILARET [5c]
 FIRÝT, Josef [3b]
 FISHER, Candyne [14a]
 FISHER, Daniel [14a]
 FISCHER, Heinz [5c]
 FISCHEROVÁ, Miluše [4c]
 FIŠAR, Ján [130f]
 FIŠAR, Vlastimil [30a+]
 FIŠER, Josef [23]
 FIŠER, Rostislav [1a, 50c, 52b]
 FIŠER, Zbyněk (Egon BONDY) [7c]
 FIŠERA, František [53d+]
 FITZOVÁ, Marie [112]
 FJURIČOVÁ [4b]
 FLÁDROVÁ, Lenka [118]
 FLEET, Maria Anna [23]
 FLEISCHMANOVÁ, Claire [2]
 FLEK, Vladislav [3a]
 FLIEGER, Jiří [32a]
 FLOREŠ, Robert [131c, 132a]
 FOJTÍK, Jan [1a+, 2, 3a, 3b, 3c, 4b,
 4c, 5c, 6a, 6b+, 7a, 23, 24b, 25,
 27a, 40a, 54b, 54e, 55ch, 106,
 129b, 130e, 131c]
 FOJTÍK, Jaroslav [132a]
 FOLDYNA, Jaroslav [54e]
 FORMÁNEK, Vladimír [55b]
 FOŘT, František [50c]
 FOŘTOVÁ, Jolana [78d]
 FOŠUMOVÁ, Marie [99b]
 FRANCO, Antonio [19a]
 FRATINI, Maurizio (uveden též jako
 FRANTINI) [6c+, 7c, 8b+]
 FRÉHAR, Jiří (uveden jako FREHÁR)
 [1a, 73a+]
 FREI, Václav [4c, 28a]
 FREIBERG [29a]
 FREIMANOVÁ, Alena [3a]
 FREIWALD, Libor [56f]
 FREMUTHOVÁ, Dana (uvedena jako
 Dana FEMUTHOVÁ) [53a+]
 FRENKEN, Joseph Gilles [23]
 FREUND, Jiří [9d, 13a]
 FREUND, Karel [1a, 3a, 4c+, 14a,
 25+, 113a]
 FRICAR, Jan [60a+]

- FRIEDOVÁ, Dagmar (uvedena jako Dagmar FIEDOVÁ) [1b]
 FRITŠCH, Heřman [4c]
 FRÝBERT, Miroslav [130f]
 FRYDRYCH [129c]
 FRYNS, Martinus Johanes (uveden jako Martinus Jihanes FRYNS) [7c]
 FUCÍK, Vladimír [28a]
 FUCHS, Jiří (uveden též jako FUKS) [75a+, 78ch+]
 FUCHSOVÁ, Margita [113a+, 115, 119]
 FUX, Václav [3a]
- GABAL, Ivan (uveden též jako Ivan GABALA) [7c+, 9d+]
 GÁBOR [39b]
 GABRIELOVÁ, Bronislava [7b]
 GABRIELOVÁ, Jana [50a]
 GAIER, Václav [89a]
 GAIŠNER, Madeleine [58b]
 GAJDOŠ, Jozef [1b]
 GAJEROVÁ [30b]
 GÁLA [1b]
 GALATÍKOVÁ, Věra [43a]
 GALL, Štěpán (uveden jako Štěpán GAL) [57f+]
 GALUŠKA, Miroslav [18, 33a+]
 GALUŠKA, Vladimír [33a]
 GANGR, Josef [80c]
 GÁRTNEROVÁ, Marta [55b]
 GERISLER, Klaus [4b]
 GEREK, Jaroslav [45a]
 GEROVÁ, Irena (uvedena jako GĚROVÁ) [23+]
 GERSHMAN, Carl Samuel [4b]
 GLAC, Jaromír [130f, 133c, 136b]
 GLAHOŠ, J. [128d]
 GLENNY, Michael [1b, 3a, 7c+]
 GLÖCKNAROVÁ, Svatava [2]
 GLOMBICA, Igor [55f]
 GLOTZ, Peter Jurgen [13c]
 GOLDFAM, Arnošt [7b]
 GONO, Stanislav [78g+, 78j]
 GORBAČOV, Michail [1a, 4b, 5c+, 7b, 8a, 15, 19a, 30a, 78a, 97b, 108, 111]
 GOTT, Karel [18+, 25, 129a]
 GOTTWALD, Klement [46a, 79b, 89b]
 GÖTZ, Antonín [96c]
 GRACEROVÁ, Albína [11a]
 GREGOR [118]
 GREGORIOS [5c]
 GREGUŠ [5c]
- GREDEL, Ludovit [30a]
 GRIGEL [21]
 GRIMER [5c]
 GROB, Luboš [56ch]
 GRÖGER, Josef [69a+]
 GROŠPIČ, Jiří [11a]
 GRUNTORÁD, Jiří (uveden též jako Jiří GRUNTORÁT) [3a, 4c, 45a]
 GRUNTORÁD, Vladislav [40c]
 GUSENBAUER, Alfréd [5c]
 GUTMAN, Pavel [59e]
 GZARNESKI, Mariouisz [3a]
- HADAČ, Břetislav [80c]
 HADÁČEK, Josef [88+]
 HADRAVA, Jan [80g+]
 HADRAVA, Lubomír [106]
 HADRBOLECOVÁ, Zdena [77a]
 HAGER [134b]
 HAIEL, Martin [132a]
 HAIŠ, Karel [1a]
 HÁJEK [61b]
 HÁJEK, Bohumír [3a]
 HÁJEK, Jiří [1a, 1b+, 3a+, 3b, 4b, 4c, 5a, 6c, 7b, 9b, 11a, 11c, 14a, 21, 23, 29a, 118]
 HÁJEK, Jiří [78e+, 78f, 78g, 78ch, 78i, 78j]
 HÁJEK, Josef [23]
 HÁJEK, Miloš [2+, 3a, 4c, 11c, 13c, 21, 23]
 HÁJEK, Petr [4c]
 HÁJEK, Petr [23+]
 HÁJEK, Roman [7a]
 HÁJEK, Václav [43a]
 HÁJÍČEK, Tomáš [57e]
 HÁJKOVÁ, Libuše [57f, 59e]
 HAJN, Jaroslav [4b, 5c, 26a]
 HAJNÝ, Vladimír [3a]
 HAJŠ, Milan [7a]
 HAK, František [21]
 HAKL, Richard [44]
 HAKR, Stanislav [80h]
 HALÍK, Tomáš [28a+]
 HALLADA, Bohdan [7c]
 HAMPL [130f]
 HAMPL, Otto [10a, 45b+]
 HAMPL, Zdeněk [21]
 HAMRUS, Roman [132a]
 HAMSÍK, Dušan [3a]
 HAMSÍK, František [54h, 55f]
 HANÁK, Jiří [14a]
 HANÁK, Stanislav [60a]
 HANÁK, Zdeněk [7b]
 HANÁK, Zdeněk [50a+, 50b, 50c,

- 51a, 51b, 51c, 51d, 52a, 52b, 52c, 52d, 52e, 52f, 53a, 53b, 53c, 53d, 53e, 53f, 54a, 54b, 54c, 54d, 54e, 54f, 54g, 54h, 54ch, 54i, 54j, 55c, 55d, 55e, 55f, 55g, 55h, 55ch, 55i, 56b, 56c, 56d, 56e, 56f, 56g, 56h, 56ch, 56i, 56j, 56k, 57a, 57b, 57c, 57d, 57e, 57f, 58a, 58b, 58c, 58d, 59a, 59b, 59c, 59d, 59e, 60a, 60b, 60c, 60d, 60e, 61a, 61b, 61c, 62a, 62b, 63a, 63b, 64, 65a, 65b, 66, 67a, 67b, 68, 69a, 69b, 70, 71]
- HANDLOVÁ, Karolína [5d]
- HANIČINEC, Petr [4b, 5a, 25, 129a, 134b]
- HANOUSEK, Jiří [131c]
- HANUS, František [4b, 5c, 6a, 26a]
- HANUŠ, Bořek (?) [3c]
- HANUŠ, Jan [12b, 13a]
- HANYK, Otakar [55h]
- HANZAL [5d]
- HANZAL, Robert [55h]
- HANZALOVÁ, Jana [56a]
- HANZELKA, Jiří [7a, 13a+, 28b]
- HANZLÍK, Jaromír [3a, 4b, 5a]
- HARAPES, Vlastimil [59e]
- HARTL, Jan (uveden též jako Jiří HARTL) [5d+, 59e+]
- HASÍK, Josef [118]
- HASTRMANOVÁ, Kateřina [6c]
- HÁŠEK, Ivan [7a, 28b]
- HATAŠ, Jan [25]
- HAVEL, Ivan [3a, 23+, 27a, 29b, 119]
- HAVEL, Václav [1a, 1b, 3a+, 3b, 3c, 4a, 4b, 4c+, 5a, 5c, 5d+, 6a+, 6b, 6c+, 7a, 7b+, 7c+, 8a+, 9a, 9c, 10a, 11a, 11b, 11c+, 12b, 13a+, 15, 19a+, 20, 21+, 23, 24b, 25, 26a, 27a+, 27b, 28a, 28b, 29a+, 29b, 31a+, 35, 36, 40a, 42a, 45a, 46a, 47, 54b, 56d, 56j, 57e, 57f, 58b, 58c, 59a, 60a, 60d, 61b, 61c, 62b, 72a, 80c, 80d, 80h, 84a, 99a, 99b, 105, 109, 112, 113a, 114, 117+, 119+, 130d, 131c, 132a, 133c, 134b, 135a, 136b, 137a, 137b, 138a]
- HAVELKA, Jan [46a]
- HAVELKA, Jaroslav [42a+]
- HAVELKA, Karel [11c+]
- HAVELKA, Svatopluk [12b, 13a]
- HAVERL, Leopold [31a]
- HAVLÁT [106]
- HAVLÍČEK [118]
- HAVLÍK, Jiří [54i]
- HAVLÍK, Josef [95b]
- HAVLOVÁ-LANTAYOVÁ, Dagmar [23, 29b]
- HAVLOVÁ, Květa [14a]
- HAVLOVÁ, Olga [3a, 14a]
- HAVRÁNEK, Jiří [3b]
- HAVRDA, Jaroslav (uveden jako Jaroslav HADRBA) [55e+]
- HAVRDA, Jaroslav [93]
- HEGENBART, Rudolf [1a, 2, 3a, 3b, 3c, 4b, 4c, 5c, 6a, 6b, 7c, 9b, 13b, 23, 26a, 27a, 106]
- HEGER, Pavel (uveden jako Pavel HEGR) [130f+]
- HEGEROVÁ, Hana [1b]
- HEGROVÁ, Miluše [138b]
- HEJDA, Zbyněk [3a]
- HEJDÁNEK, Ladislav (uveden též jako Ladislav HELDÁNEK a Vladislav HEJDÁNEK) [1a, 3a, 4c, 7b, 21, 40a, 106]
- HEJDÁNKOVÁ, Petra [3a]
- HEJL, Luboš [3a]
- HEJNIC, Otto [55b]
- HEJTMANEK, Ivan [135b]
- HELEŠICOVÁ, Liběna [60e]
- HELLMICH, Tomáš [54f+]
- HELŠTÝN, Dalibor [3a]
- HENDRYCH, Martin (uveden jako Martin HEIDRICH) [132a+]
- HENEŠ, Karel [61a]
- HENING, Ursel [7b]
- HERKA, Bohuslav [14a]
- HERMAN, Vladimír [107]
- HEROLD [11a]
- HEROLDOVÁ, Jarmila [7c]
- HEROUT, Jiří [40c]
- HERMÁNEK, Karel [131c+]
- HEŘT, Čestmír [70]
- HESS, R. [5c]
- HLADÍK [57e]
- HLADÍK, Radim [39a]
- HLADÍKOVÁ, Kamila [55c]
- HLADIL, Jiří [7a]
- HLADKA, Věra [54i]
- HLADKÝ, Petr [54i]
- HLAVÁČKOVÁ, Renata [23]
- HLAVÁČOVÁ, Jana [3b, 24b, 41c, 41d]
- HLAVONĚK, Pavel [5d]
- HLAVOVÁ, Jarmila [7c]
- HLAVSOVÁ, Dagmar [7b]
- HLOBIL, Miroslav [59c]
- HLUBIČKOVÁ [56c]
- HLUŠIČKA, Karel [52a+, 93]
- HNÍZDIL, Petr [54i]
- HOCKO, Michal [132a+]

- HODAČ, Jiří [128c+]
 HOFBAUEROVÁ, Irena [56g]
 HOFFMANN, Karel (uveden též jako
 HOFMAN a HOFFMAN) [1a, 3a+,
 3b, 3c, 4b, 4c, 5a, 5c, 6a, 6b, 7b,
 24b, 25, 40a, 42a, 54b+, 54e, 56j,
 88, 106, 129c, 130b, 130e, 131c]
 HOFFMAN, R. [6a]
 HOFMAN [78j]
 HOFMANN, František [106]
 HOFMANOVÁ [54c]
 HOFMANOVÁ, Marie [63b]
 HOCHMANN, Pavel [76+]
 HOJKA, Pavel [95b+]
 HOLÁ, Jana [42a]
 HOLATA, Vítězslav [5d]
 HOLÁTKO, Pavel [131b]
 HOLBA, Jiří [128e]
 HOLCNER, Petr [111+]
 HOLCNEROVÁ, Hana [3b, 5c, 5d,
 106+, 108+, 109, 111, 113a, 118]
 HOLEČEK [130f]
 HOLEČKOVÁ, Taňa [118]
 HOLENDÁ, Tomáš [42a+, 43a, 46a]
 HOLIŠ [138b]
 HOLLAND, Patricia [2]
 HOLOMEK, Miroslav [7b]
 HOLOTA, Alexandr [56f]
 HOLUBOVÁ, Miloslava [1a, 58b]
 HOLUBOVÁ, Radka [3a]
 HOMOLA, Stanislav [5d, 7b, 118]
 HOMOLOVÁ, Růžena [7b]
 HONĚK, Alois [28a]
 HONĚK, Oldřich [130e+, 131c]
 HONZÍK, Jindřich [14b+, 58d]
 HONZÍKOVÁ, Milena [29a+]
 HOPALOVÁ, Ulryka [132a]
 HORA, Josef [3c]
 HORACEK, Milan [4c, 21]
 HORÁČEK, Michal [7c+]
 HORÁK, Jiří [8a]
 HORÁK, Karel [39b]
 HORÁK, Miroslav [45a]
 HORÁK, Pavel (uveden jako Pavel
 HORÁRK) [50a+]
 HORÁK, Robert [21]
 HORÁKOVÁ, Milada [4c]
 HORÁKOVÁ, Věra [21]
 HORKÝ, Ludvík [106]
 HÖRMANN, Otto [4c]
 HORNÁČEK, Josef [7b]
 HORNÁNSKÝ [14a]
 HORNÁT [5d]
 HORNÍČEK, Pavel [131b]
 HORNÍČKOVÁ, Dana [7b]
 HORNÍK, Jan [78ch]
 HOŘENÍ, Zdeněk [61c, 70, 132b]
 HOŘÍNEK, Milan [134a]
 HOŠEK, Marian [28a]
 HOUDEK, Dan [9a]
 HOVORKA, Jiří [42b]
 HRABÁK, Josef [7a]
 HRABAL, Milan [55b]
 HRABINA, Jan [56f+]
 HRÁBKOVÁ, Jiřina [1a]
 HRADECKÝ, Miroslav [54e]
 HRADEČNÝ, Pavel [5d]
 HRADÍLEK, Tomáš [3a+, 9a, 23,
 127a, 127b, 128e, 129b, 130b,
 130e, 130f, 131c, 135a, 137a,
 137b]
 HRADÍLKOVÁ, Simona (uvedena též
 jako Simona HRADILÍKOVÁ) [7b,
 106]
 HRADILOVÁ, Drahomíra [112]
 HRACH, Petr [25]
 HRANÁČ, František [95b+]
 HRDINA, Roman [55c]
 HRDÝ, Jiří [42b]
 HRINKOVÁ, Henrieta [4b]
 HRIVNÁK, Pavol (uveden jako
 HRIVŇÁK) [9b+]
 HROMADA, František (uveden jako
 Pavel HROMADA) [80h+]
 HROMÁDKA, Josef [6b, 69b]
 HROMÁDKA, Pavel [109]
 HROMÁDKOVÁ, Alena [118]
 HROMÁDKOVÁ, Marie [7c, 11a, 21]
 HROMAS, Jiří [23]
 HRON, David [52f]
 HRONEK [84b]
 HROUZEK, Karel [12b+]
 HROZEN [127b]
 HRUBÍŠEK, Pavel [137a]
 HRUBÁ, Zdena [106]
 HRUBÝ, Pavel [56ch]
 HRUDKA, Jan [40a+, 42a]
 HRUŠÁK [78i]
 HRUŠECKÝ, Milan [1b]
 HRUŠECKÝ, Vladimír (uveden jako
 HRUŠICKÝ) [1a]
 HRUŠÍNSKÝ, Rudolf [4a, 4b, 23, 25,
 129a]
 HRUŠKA [57f]
 HRUŠKA, Milan [23+, 24b, 25, 41a+,
 41c, 43a, 54b]
 HRZALOVÁ, Hana [30a]
 HŘEBEJK, Petr [53a]
 HŘEBÍČEK, Vladimír [128d, 130e,
 132a]
 HUBEŇÁKOVÁ, Růžena [130a]
 HUBÍČKA, Jaromír [60a+]

- HÜBL, Milan (uveden též jako Milan HÝBL) [1*b*, 7*b*, 7*c*, 9*b*, 11*a*, 21, 80*d*, 106]
- HÜBSCHER, Rudolf [138*b*]
- HÜBŠMANOVÁ, Milena [9*b*]
- HUCLOVÁ, Kateřina [3*b*, 23]
- HUČÍN, Vladimír (uveden též jako KUČÍN) [129*b+*, 130*e*, 131*c*, 133*c*, 135*a*]
- HUDEC, Vladimír [108]
- HUDEC, Vladimír [131*c*]
- HULÍK, Milan [12*b+*]
- HULINSKÝ [57*d*]
- HULL, Thomas N. [2+]
- HUMPÁLOVÁ, Běla [56*a*]
- HUMPOLÍK [58*b*]
- HŮRKA, Jaroslav [73*b+*]
- HUSÁK, Gustáv [1*a*, 3*b*, 3*c*, 4*b*, 4*c*, 5*c*, 6*a*, 10*a*, 11*c*, 12*b*, 21, 23, 24*b*, 25, 30*a*, 31*b*, 35, 40*a*, 42*a*, 54*b*, 54*e*, 55*ch*, 61*c*, 80*d*, 128*e*, 129*b*, 129*c*, 130*c*, 130*e*, 131*c*]
- HUSARČÍK, Jan [73*a*]
- HUTKA, Jaroslav (uveden též jako HUŤKA) [7*c+*, 18]
- HUTTEROVÁ [11*a*]
- HYBEŠ, Zdeněk (uveden jako Zdeněk HYBŠ) [80*d+*]
- HYBLER, Martin [4*c*]
- HYBLEROVI [3*a*]
- HYBNER, Jiří [130*f*]
- HYBŠOVÁ, Anna [9*b*]
- HYJÁNEK, Tomáš [127*b+*]
- HYNČICOVÁ, Ilona [132*a*]
- HYPŠMAN, Petr [42*c*]
- CHADIMA, Mikoláš [3*a*, 56*f*]
- CHALUPA [42*a*]
- CHALUPA, Jiří [56*g*, 56*ch*]
- CHÁRA [7*a*]
- CHARVÁT, Bohumil [75*a*]
- CHARVÁT, Stanislav [78*f+*]
- CHESTNUTT, Rebecca [14*a*]
- CHLOUPEK, Libor [5*d*, 56*f*]
- CHLUMSKÝ, Petr [56*g*]
- CHLUP, Pavel [127*a*]
- CHMEL, Radovan [52*f*, 55*d*]
- CHMELÍČEK, Blahoslav [55*f*]
- CHMELÍK, Vladimír [21]
- CHMELOVÁ, Šárka [132*a*]
- CHODERA, Jaroslav [7*c*]
- CHOCHOLA [130*f*]
- CHOCHOLA, Petr [1*a*]
- CHOLOLÁČ [131*b*]
- CHOVANEK, Miroslav [1*a*, 7*a*]
- CHOVANCOVÁ, Radmila [121]
- CHRAMOSTOVÁ, Vlasta [7*a*, 7*c*, 28*b+*]
- CHRAPEK, Evžen (uveden jako Evžen CHRÁPEK) [132*a+*]
- CHROMÝ, Heřman [3*a*, 88+]
- CHUDÍK, Ladislav [31*a*]
- CHUDOBA [106]
- CHUDOBA, Jiří [56*b*]
- CHUDOBA, Rostislav [130*c*]
- CHUDOMEL, Jan (?) [23+]
- CHUDOMELOVÁ [21]
- CHVATÍK, Ivan [7*c*]
- CHÝLKOVÁ, Ivana [58*b*]
- CHYTILOVÁ, Věra [1*a*]
- CHYTRÝ, Václav [28*a*]
- INDRA, Alois (uveden též jako Alois JINDRA) [1*a*, 3*a*, 3*b*, 3*c*, 4*b*, 4*c*, 5*c*, 6*a*, 6*b*, 10*a*, 23, 24*b*, 25, 29*a*, 40*a*, 54*b+*, 106, 130*c+*, 130*e*, 131*c*]
- INDRA, Jaroslav [60*e*]
- INGR, Zdeněk [3*a*, 42*a*, 43*a*, 45*a*]
- INGVORT, Jiří [53*e*]
- JABLONICKÝ, Josef [7*c*, 11*a*, 80*d*]
- JABLONSKÝ, Pavel [42*a*]
- JACQUES, Louis [4*c*]
- JAITNER, Pavel [11*c*]
- JAKEŠ [80*c*]
- JAKEŠ, Lubomír [3*b*]
- JAKEŠ, Milouš [1*a+*, 2, 3*a*, 3*b+*, 3*c*, 4*b*, 4*c+*, 5*a*, 5*c*, 5*d*, 6*a*, 6*b+*, 6*c*, 11*a*, 23, 24*b*, 25, 26*a*, 27*a*, 30*a*, 39*b*, 40*a*, 40*d*, 42*a*, 51*c*, 53*c*, 54*b*, 54*e*, 54*h*, 55*ch*, 56*e*, 56*h*, 56*j*, 59*d*, 61*b*, 67*a*, 75*a*, 77*b*, 88, 106, 111, 114, 117, 118, 127*b*, 128*e*, 129*a*, 129*b*, 129*c*, 130*b*, 130*c*, 130*e*, 131*b*, 131*c*, 134*a*, 136*a*, 137*b*]
- JAKL [78*i*]
- JAKŠCHOVÁ, Renata [52*f*]
- JAKUBEC, František [95*b*]
- Jan Pavel II. [4*b*, 19*a*, 58*b*, 109]
- JANAČKOV [25]
- JANAČKOVÁ, Vladimíra [132*a*]
- JANÁK, Ignác [6*a*]
- JANAS, Zbigniew [5*d*]
- JANÁT, Bohumír [2]
- JANČARÍK, Petr [3*b*, 24*b*]
- JANDA, Antonín [7*b*]
- JANDA, Jindřich [51*d*]
- JANEČEK, Jiří [56*f*]
- JANEČKOVÁ, Barbora [131*c*]
- JANEČKOVÁ, Vlasta [41*c*]

- JANÍKOVÁ [135a]
 JANKŮ [39b]
 JANKŮ, Vladimír [58b]
 JANOTA, Vladimír [127b]
 JANOUŠEK [130e]
 JANOUŠEK, Milan [54f]
 JANOVSÁ, Martina [54i, 55c]
 JANOVSÝ, Pavel [45a]
 JÁNSKÝ, Miroslav [95b]
 JANÝR, Přemysl [4b, 5a+, 5c, 8a, 10b, 11c, 19a]
 JANŽUROVÁ, Iva [132b]
 JAROLÍMEK, Zdeněk [94a+]
 JAROLÍMOVÁ, Michaela [5a]
 JAROŠ, Jaroslav [23]
 JAROŠ, Oldřich [1b]
 JAROŠOVÁ [5d]
 JAROUŠ [46a]
 JAŘAB, Josef (uveden též jako JARÁB i JAŘÁB) [130f+, 138c]
 JASKMANICKÝ, Jiří [22b]
 JAŠEK, Jindřich [132a]
 JEDLIČKA [106]
 JEHLIČKA [40b]
 JELÍNEK, František [11a]
 JELÍNEK, Jiří [98a+]
 JELÍNEK, Kamil [56f]
 JELÍNEK, Karel [78ch]
 JELÍNEK, Luděk [42a]
 JELÍNEK, Milan (uveden též jako Jiří JELÍNEK) [7b, 23+, 24b, 54b+, 106, 108, 111, 118+]
 JELÍNEK, Oldřich [52c]
 JELÍNEK, Václav [42b]
 JELÍNKOVÁ, Anna [11a]
 JELÍNKOVÁ, Dagmar [118]
 JELÍNKOVÁ, Jana [108]
 JENÍK [80h]
 JENÍK, Lubor [1a]
 JENÍKOVÁ, Eva [1a]
 JEREŠ, Josef [118]
 JERMÁŘ, Otakar (uveden jako Otakar JENÁŘ) [131c+]
 JEŘÁBEK, Zdeněk [5d]
 JEŘÁBKOVÁ, Dana [132a]
 JETENSKÝ, Jaroslav [42a]
 JEŽEK, Arnošt [69a+]
 JEŽEK, Petr [23]
 JEŽEK, Tomáš [54h]
 JEŽEK, Vlastimil [5a]
 JIČÍNSKÝ, Zdeněk [4c, 11a+, 15, 19b, 21+, 40a, 58a]
 JÍLEK [130c]
 JÍLEK, Otakar [21+]
 JINDRA, Vladimír [1a, 50c, 52b]
 JINDROVÁ, Marie [106]
 JINDŘICH, Ladislav [56f]
 JINDŘICHOVÁ, Stanislava [56f]
 JIRÁNKOVÁ, Kateřina [14a]
 JIRÁSEK [45a]
 JIRÁSKOVÁ, Jiřina [6a, 29a]
 JIREČEK, Václav (uveden též jako JIREČKA) [1a, 3a, 3b, 4c, 23, 26a]
 JIRKA, Stanislav [49]
 JIRKŮ, Boris [3c, 23]
 JIRKŮ, Zdeněk [9b]
 JIRMAN, Tomáš [129a]
 JIROUS, Ivan [7a, 11c+, 56f, 88]
 JIROUSOVÁ, Věra [3a, 56f]
 JÍRŮ, Jaroslav [1a, 6c]
 JIRÍČKOVÁ, Jana [56ch]
 JOHANES, Jaromír [1a, 4b, 5c]
 JOHN, Radek [3b+]
 JOHNOVÁ, Jarmila [3a, 14a]
 JOKL, Ivo [7c]
 JONÁK, Pavel [57e]
 JONGBLOED, Blyke (uvedena jako Marijka Blejke JONGBLOED) [23+]
 JONSSON, Hans (uveden jako Per Hans Michael JOHNSSON) [23+]
 Joža [56j]
 JUGA, Stanislav [130c]
 JUCHELKA, Pavel [137a]
 JULIŠ, Emil [55b+]
 JUNGMANN, Milan (uveden jako Milan JUNGMAN) [3a+, 117]
 JUNGMAN, Petr [117]
 JUNGWIRTH, Tomáš [14a]
 JUNGWIRTH, Tomáš (uveden jako Tomáš JUNGWIRT) [130f+]
 JUROŠEK, Jan [43a]
 JURSTÁK, Lubomír [56b]
 JUŘIČKA, František [3a, 73a+, 73b]
 JUŘIČKA, Tomáš [73a]
 JUVENAL COLLA, Paola [1b]
 JŮZOVÁ, Marie [7b]
 KABELE, Stanislav [1a, 40a]
 KABELKA, Miroslav [22a]
 KABEŠ, Petr [3a]
 KABEŠ, Vladimír [8a]
 KABRNA, Vladimír [2, 4c]
 KÁBRT [31b]
 KÁBRTOVÁ, Jana [39b+]
 KAČER, Jaroslav [7b]
 KAČEROVÁ [21]
 KADLEC, František [43a+]
 KADLEC, Vladimír [1a, 1b, 4c, 9b+, 11a, 21]
 KADLEC, Vratislav [51d]
 KAFKOVÁ, Alexandra [7b]

- KAFKOVÁ, Gabriela [54f]
 KACHTÍK, Ivo [3a]
 KAINAR, Rostislav [138b]
 KAINZ, Zdeněk (uveden jako KAINC) [42a+]
 KAISER, Oldřich [56g+, 56ch, 75b, 130c]
 KAISER, Vladimír (uveden jako KAJZR) [67a+]
 KAJZR, Jaroslav [54a]
 KALENDA, Jan [3a]
 KALETA, Ivo [130e, 131c]
 KALFUS, Peter [54c]
 KALIBERKA, Jan [55f]
 KALINA, Ivan [107]
 KALINA, Kamil [6a]
 KALINSKÝ, R. [6a]
 KALISTA, Jan [58b]
 KALLAB, Karel [119]
 KALMUS, Jaroslav [100+]
 KALOČ, Milan [134a, 135b]
 KALOUS, Vít [46a]
 KALVODOVÁ, Miroslava [54b+]
 KAŇA, Josef [5a]
 KANÁT, Miroslav [54c]
 KANTOR, Ladislav [39a]
 KANTOR, Roman [127b]
 KANTŮREK, Jiří [1a, 3a+, 5c, 7c, 9b, 11a, 13a, 23, 27b, 58b]
 KANTŮRKOVÁ, Eva [1a, 7b, 7c, 13a+, 23, 58b, 80d, 106]
 KANYZA, Jan [57e]
 KAPLAN, Bohuslav [53c+]
 KAPLAN, Jiří [28a, 106]
 KAPLAN, Karel [21]
 KAPLAN, Milan [135b]
 KAPLAN, Petr [55e]
 KAPLANOVÁ, Marie [106]
 KARAFIÁTOVÁ, Klára [53f]
 KARÁSEK, Ivo [5d]
 KARÁSEK, Svatopluk [3a, 11c+]
 KARFÍK, Vladimír [1a]
 KARLÍČEK, Václav [84b]
 KARLÍK, Karel [3b]
 KARLÍKOVÁ, Olga [1a]
 KARMAZÍN [7a]
 KARPAS, Roman [55b]
 KARPÍŠEK [9b]
 KARPÍŠKOVÁ, Jarmila [9b]
 KASALOVÁ, Jana [3c]
 KASAN, Roman [55i]
 KASKA, Edward (uveden též jako Uđward KASKA) [2+, 6a, 6b, 27b]
 KASL, Jaroslav [93]
 KAŠÍK, Vladimír [6c+]
 KAŠPAR, Jan [3a, 45a]
- KAŠPAR, Jan [130c]
 KAŠTÁNEK, Alois [55h]
 KATĚTOV, Miroslav (uveden též jako KOTĚTOV) [1b+, 3a, 5c+, 22b]
 KATERINJUK, Michal [75a]
 KATZER, Miloš [42a]
 KAUFMAN, Jonathan (uveden jako John KAUFMANN) [2+]
 KAUPA, Bohumil [99a+]
 KAUTMAN, František [1a, 3b]
 KAVAN, Jan [5d]
 KAZDA, J. [54a]
 KEFFE, Denis [4c]
 KEKRT, Luboš [56f]
 KELBLOVÁ, Natálie [112]
 KELLEROVÁ, Richele [2+]
 KEMR, Josef [4a, 6c, 23, 77c]
 KERÉNYI, György (uveden jako KERENI) [10a+]
 KERIN, J. [26b]
 KERSCHOVSKÝ, Petr [58d]
 KHUN, Ladislav [135a]
 KILBELGER, Jan [85b]
 KILIÁN [33b]
 KINCL, František (uveden též jako KYNCL) [1a, 4b, 5d, 13a, 14b, 24b, 25, 40a+, 42a, 54b, 55ch, 75a, 80d, 129c, 130c, 131c]
 KIŠŠ, Ján [75a]
 KIRSCHNER, Pavel [3a]
 KLABAN, Slavomír (uveden též jako Sláva KABAN) [5c+, 19a]
 KLABÍK, Martin [54i, 55c]
 KLADIVA, Jiří [1b, 2, 7a]
 KLADIVA, Tomáš [134a]
 KLÁNSKÝ, Josef [11a]
 KLAPAL, Zdeněk [5d]
 KLÁPŠTĚ, Stanislav [42c]
 KLAS, Štěpán [56g]
 KLAUS, Václav [9b+, 29b]
 KLECANDR, Stanislav [42a]
 KLEČATSKÝ, Vojtěch [134a]
 KLEINHAMP, Petr [11a]
 KLEMENT, Libor [132a]
 KLEPALOVÁ, Eliška [12b]
 KLÍMA [80c]
 KLÍMA, Ivan [1a, 7c, 30a+, 80d, 118, 119]
 KLÍMA, Martin [22b]
 KLÍMA, Michal [1a, 118]
 KLIMENTOVÁ, Jiřina [3a]
 KLIMEŠ [135a]
 KLÍMOVÁ, Helena [1a, 118]
 KLÍMOVÁ, Rita [1a, 7c, 14a]
 KLOFÁČ, Antonín [50a]
 KLOFÁČ, Jaroslav [1b, 9b]

- KLOS, Dalibor [135a]
 KLOS, Elmar [4b]
 KLOSA, Roman [135a]
 KLOUČKOVÁ, Hana (uvedena též jako KOUČKOVÁ) [21]
 KLUCINEC, Ján [7a]
 KLUKA, Pavel [40a]
 KLUZÁKOVÁ, Jitka [3a]
 KMENT, Vojtěch [55i]
 KMITA, Grzegorz [127a]
 KŇAŽKO, Milan (uveden též jako J. KŇAŽKO) [3b, 6a, 23, 24b, 27a, 29a, 29b+, 31a+, 54b, 135a]
 KNĚZŮ, Pavel (uveden jako Pavel KNĚŽŮ) [78a+]
 KNÍŽÁK, Milan (uveden jako Milan KNÍŽÁK) [21]
 KNÍŽEK [57e]
 KNOBLOCH, J. [45a]
 KNOOK, Hillebrand Dirle [14a+]
 KNORR, Miloš [8a]
 KNOTEK, Ivan [1a, 130b]
 KNOZ, Jan [108]
 KOBAL, Michal [3a, 25, 56f]
 KOBERNOVÁ, Marie [80g]
 KOBYLKA, Vladimír [131c]
 KOCÁB, Michael [1b, 3a+, 6b, 7a, 9b, 23, 28b, 29a, 61c, 135a]
 KOCAN [74]
 KOČMAN, Ladislav [95a]
 KOČAN, Michal [5d]
 KOČÁREK [17, 32a]
 KOČAŘ, Bernard [23]
 KOČÍ, J. [60b]
 KOČÍ, Pavel [30a]
 KOČKA, Jan [53e, 54f]
 KOESTER-MEYER, Christa [106+]
 KOFRÁNEK, Jiří [6b]
 KOFRÁNKOVÁ, Hana [12a]
 KOHÁK, Jaroslav [58d]
 KOHL [40b]
 KOHL, Helmut [54c]
 KOHOUT, Jaroslav [5a]
 KOHOUT, Jiří [12b]
 KOHOUT, Květoslav [1b]
 KOHOUT, Luboš (uveden též jako Lubomír KOHOUT) [3a, 4c, 96a+, 97a]
 KOHOUT, Pavel [7c, 84a, 137b]
 KOHOUTEK, Jiří [5d, 7b]
 KOHOUTOVÁ, Anna [3a]
 KOHOUTOVÁ, Zorka [59e]
 KOJDL [11a]
 KOJDOVÁ, Květa (uvedena jako Květa KOJDOVÁ) [11a]
 KOJDOVÁ, Alena [106]
 KOJZAR, Jaroslav [12b]
 KOLÁŘ, Ladislav [132a]
 KOLÁŘ, Pavel [60e]
 KOLÁŘÍK, Jaromír [127b, 136b]
 KOLÁŘOVÁ, Vladislava [90b]
 KOLDA, Ladislav [95b]
 KOLMISTR, Vladimír [6a, 13b+, 27b]
 KOLMÝ, Petr [39b]
 KOLOROS, Pavel [22a]
 KOLTOK, Petr [131b]
 KOMÁREK, Martin [3c]
 KOMÁREK, Miroslav [138c]
 KOMÁREK, Valtr (uveden též jako Valter i Walter) [7c+, 9b+, 9d, 11a, 11b, 13a, 14a, 18+, 19a, 29a+, 31b, 36, 96a, 116, 134a, 135a, 136a, 138c, 139]
 KOMÁRKOVÁ, Božena [7b, 118]
 KOMÍNEK, Vlastimil [58b]
 KONÁREK, Bohumil [47]
 KONECKÁ, Jiřina [23]
 KONEČNÁ, Ivona [106]
 KONEČNÝ, Jan [80c]
 KONEČNÝ, Jindřich [75a+, 78ch, 80d, 80f]
 KONEČNÝ, Martin [13a]
 KONÍČEK, Ivan [1b, 7b, 26a, 111]
 KÖNIG, Jan [50b]
 KÖNIG, Vladimír [130f]
 KONOPA, Jiří [29a]
 KONVALINA, Milan [137a]
 KONVALINKOVÁ, Naďa [75b]
 KONVALINKOVÁ, Vladěna [95b]
 KOPÁČEK, Jaroslav [73a]
 KOPEC, Jaroslav [131c]
 KOPEC, Radomír [131c]
 KOPECKÝ [43a]
 KOPECKÝ, Jan [1a]
 KOPECKÝ, Miloš [131b]
 KOPECKÝ, Tomáš [3a]
 KOPEK, Rudolf [80a, 80c]
 KOPELANT, Marek [12b, 13a+]
 KOPECKÝ, Lubomír [54b]
 KOPECKÝ, Miroslav [56ch]
 KOPOLDOVÁ, Bedřiška [3a]
 KOPŘIVA, David [3b, 23]
 KOPŘIVA, Milan [4c]
 KOPŘIVA, Tomáš [128e+, 131a]
 KOPŘIVA, Zdeněk [3a]
 KORANDA [3b]
 KORBELA, František [7b, 118]
 KÖRBR [18]
 KORČÍŠ, Vavřinec [3a, 4c]
 KOROUS, František [3b]
 Korpach, J. [45a]
 KORÁN, Jaroslav [23]

- KOŘISTKOVÁ, A. [23]
 KOS/KOŠ [30a]
 KOS [57f, 59e]
 KOS, Miroslav [130e]
 KOSÍK, Karel [3a, 7c]
 KOST, Jan [7a]
 KOSTELKA, Jan [7b]
 KOSTOHRYZ, Miroslav [127a]
 KOŠÍK, Petr (uveden jako Petr
 KOŠÍK) [56d+]
 KOTALÍK, Jiří [5d]
 KOTAS, Milan [129a]
 KOTEK, Jiří (uveden též jako Jiří
 KNOTEK) [78ch+, 80d, 80f]
 KOTRČ, Josef [19a, 21]
 KOTYK, Stanislav [63a+]
 KOTYZA, Martin (uveden jako Martin
 KORYTA) [130f+]
 KOUBA, Jaroslav [1a]
 KOUBA, Karel [2]
 KOUBOVÁ, Jana [1a]
 KOUDELKA, Pavel [7a]
 KOUKL, Josef [20+, 54h, 58b]
 KOULA, Jiří [56h+]
 KOUŘIL, Jaroslav [127a+]
 KOUŘIL, Josef [7b]
 KOUŘIL, Milan [56ch]
 KOUTECKÝ, Igor [132a+]
 KOUTNÁ, Ludmila [5d]
 KOUTNÝ, Bedřich [75a]
 KOUTNÝ, Petr [7a, 28b]
 KOVÁŘ, František [58b]
 KOVAŘICKÝ [78a]
 KOVAŘÍČEK, Václav [138b]
 KOVAŘÍK, Jarmil [62b]
 KOVAŘÍK, Josef [130e, 131c]
 KOVAŘÍK, Karel [80e]
 KOVAŘÍK, Ludvík [113a, 118]
 KOVAŘÍK, Marek [132a]
 KOZÁNEK, Petr [109+]
 KOZLÍK, Jan [3a, 21]
 KOZŁOWSKA, L. [106]
 KOŽUŠNÍK, Čestmír [9b+]
 KRAFTOVÁ, Martina [3a]
 KRAJČOVÁ, Gabriela [130e]
 KRAJZAR [138b]
 KRÁL, Jan [127b]
 KRÁL, Miloš [54f]
 KRÁL, Petr [115]
 KRÁL, Petr [127b, 130c]
 KRÁL, Rostislav [113a]
 KRÁL, Vladislav [131c]
 KRÁLÍK, Jindřich [60b+]
 KRÁLKA, Michal [13a, 93]
 KRÁLOVÁ, Sabina [55i]
 KRÁSA [135a]
 KRÁSA, Václav [13a]
 KRÁSOVÁ, Adriana [13a]
 KRÁSOVÁ, Blanka [13a]
 KRATINA, Vladimír [5d, 62b]
 KRATOCHVÍL [7b]
 KRATOCHVÍL, Igor [4c]
 KRATOCHVÍL, Josef [80f]
 KRATOCHVÍL, Libor [11c]
 KRAUS, Jaroslav [42c]
 KRAUS, Michal [44]
 KRAUSKOPF, Karel [57f+]
 KRAUZE, Krystyna (uvedena jako
 Krystina KRAUZE) [3a]
 KRBEČ [29a]
 KRČMÁŘOVÁ [99a]
 KREIDL, Jan [79a]
 KREJČAR, Jiří [23]
 KREJČÍŘ, Milan [13a, 117, 119]
 KREJČOVÁ, Světlana [7a]
 KRENZ, Egon [5c]
 KREUZMANNOVÁ, Alena (uvedena
 jako KREUTZMANOVÁ) [43a+]
 KRÍČFALUŠI, Michal [134a+]
 KRIEDEL, František [84a+]
 KRIEGLOVÁ, Riva [1a]
 KRKOŠKA, Alois [131b]
 KRMELA, Radomír [130e]
 KRMENČÁK, Petr [132a]
 KROB, Andrej [3a]
 KROBOT, Miroslav [11a]
 KROFTOVÁ [5d]
 KRONER, Jan [133c]
 KROTIL, Tomáš [55c]
 KRPEL, Tomáš [131c]
 KRUMNIKL, Antonín [70]
 KRUMPHANZL, Tomáš (uveden jako
 Tomáš KRUMPHANZEL) [91a+]
 KRUPIČKOVÁ [33b]
 KRUTSKÁ, Anděla [28a]
 KRUTSKÝ, Miroslav [28a]
 KRYL, Karel [7c+, 18, 59e, 95b]
 KRYŠTOFEK, Oldřich [3b]
 KŘEČKOVÁ, Helena [3b]
 KŘEMEN [54e]
 KŘEN, Jan [2]
 KŘEPEL, Vladimír [56b]
 KŘIVÁNEK, Zdeněk [47]
 KŘÍŽ, Erich [80g]
 KŘÍŽ, Karel [7b]
 KŘÍŽAN, Jiří [4b+, 8a, 9a, 11a, 24b,
 54b]
 KŘÍŽEK, Martin [98b]
 KŘÍŽKA, František [92b+, 96c]
 KŘÍŽKOVÁ, Marie [3a]
 KUBA, Bohumír [127a+]
 KUBAŠTOVÁ, Věra [3a]

- KUBÁT, Dušan [129a]
 KUBÁT, Emil [7b]
 KUBÁTOVÁ, Zuzana [129a]
 KUBEC [25]
 KUBES, Milan (uveden též jako Miloš
 KUBES) [4b, 13a+, 18, 42a]
 KUBICE, Josef (uveden jako
 KUBICA) [59d, 60e]
 KUBÍČEK, František [109]
 KUBÍČEK, Václav [7a]
 KUBÍK, Čestmír [4c]
 KUBÍK, Dalibor [46a+]
 KUBÍK, Ladislav [12b, 13a]
 KUBÍN [1b]
 KUBÍN, Jaroslav [129a]
 KUBÍNEK, Jaroslav [41d]
 KUBIŠOVÁ, Marta [4b, 4c+, 5a, 7a,
 21, 25, 26a, 28b, 29a, 29b, 39a,
 75a, 80f]
 KUBRICHTOVÁ, Zdenka [58b]
 KUČKA, Oliver [90b]
 KUČERA [27b]
 KUČERA [80e]
 KUČERA, Bohuslav [4c, 6a, 6c, 7a,
 28b+, 29a]
 KUČERA, Jan [43a, 45a]
 KUČERA, Karel [6c+]
 KUČERA, Ladislav [23]
 KUČERA, Rudolf [4c]
 KUDLÁČEK, Milan [106]
 KUDLÁČKOVÁ, Jana (uvedena jako
 Johana KUDLÁČKOVÁ) [73a+]
 KUCHÁLÍK [80d]
 KUCHARSKI, Andrzej [106]
 KUCHYŇKA [55f]
 KUJA, Josef [80h+]
 KUKAL, Jaroslav [25]
 KUKRAL, Michael [17]
 KULE, Karel [4c]
 KULHÁNEK, Jan [80h+]
 KULHÁNEK, Pavel [56d]
 KULHÁNEK, Petr [78d]
 KULÍK, Ivo [131c]
 KULÍK, Zdeněk [14a, 58d, 59c]
 KULÍKOVÁ, Jolana [131c]
 KUMERMANN, Daniel [3a]
 KUMOROWSKI, Stanislav [132a+]
 KUMPRECHTOVÁ, Alena [1a, 3a]
 KUNA [6a, 6c]
 KUNCL, Pavel [91a]
 KUNCMAN, Jiří [3a]
 KUNETEK, Josef [109]
 KUNTZMAN, Jaroslav [78k+]
 KUPA, Richard [132a]
 KUPEC [130c]
 KUPEC, Miroslav [3b, 11a]
 KUPKA, Karel [39b]
 KUPKA, Miloslav [1a]
 KUPKA, Zdeněk [56ch]
 KURFÜRST, Jaroslav [131c]
 KUROŇ, Jacek [5d]
 KUSÁ, Jolana [1a]
 KUSÁK, Vít [75a]
 KÜSCHNEROVÁ [145]
 KŮSOVÁ, Jiřina [55b]
 KUSÝ, Miroslav [6a, 7c, 11a, 80d+]
 KUTÁČ, Jan [127a+]
 KUŤÁK, Zdeněk [7c]
 KUŽEL, Libor [131c]
 KUŽEL, Miroslav [45a]
 KUŽEL, Petr [56f]
 KUŽELOVÁ, Květoslava [28a]
 KUŽÍLEK, Oldřich [45b]
 KUŽVART, Petr (uveden jako
 KUNŽVART) [117+]
 KVAČEK, Robert [6c+]
 KVAPIL, Karel [3b, 12a, 24b]
 KVAPIL, Petr [7a]
 KVAPIL, Tomáš [128e+]
 KVASNIČA, Stanislav [5d]
 KVASNIČKA, Stanislav [46a]
 KVASNIČKA, Vladislav [131c]
 KVAŠŇÁK, Miroslav (uveden též jako
 KVAŠNAK) [5d+, 23, 29b+]
 KVĚTÁK, Tomáš [106]
 KVETKO [8a]
 KVÍČALA [5d]
 KYMLÍČKA, Milan [3a, 11a]
 KYNCL, Karel [3a, 3b, 21]
 KYNKOR, Jaroslav [3a]
 KYSELÁ, Vladislava [130e]
 LÁBUS, Jiří [22b+, 56i]
 LADMAN, Josef [23]
 LALO, Koco [122+]
 LAMI, Petr [95b]
 LAMPER, Ivan (uveden též jako Ivan
 LAMPĚR) [5d+, 9c+, 56f]
 LANDOVÁ, Marie [43a]
 LANDOVSKÝ, Pavel [6c+, 7c, 113a,
 137b]
 LANDSMANN, Jan [7b]
 LANGENBACH, Jürgen [99b]
 LANGER, Ivan [128d, 131c]
 LANGER, Jiří [56ch]
 LANGHANS, Daniel [4b]
 LANKER, Peter [18]
 LAŇKOVÁ [121]
 LÁNSKÝ, Jiří [56f]
 LAPAČOVÁ-ŠMÍDOVÁ, Dagmar [6c]
 LARSEN, Jens [14a]
 LASTOVKA [58b]

- LAŠAN, Vilibald [56f]
 LAŠTOVKOVÁ, Michaela [106]
 LAŠTŮVKA, Vladimír [118]
 LAVIČKA [78f]
 LAZAR, Štefan [1a, 3a, 3b, 23]
 LEBEDA [40b]
 LEBEDA, Jan [58b]
 LEDL, Lubomír (uveden jako
 Lubomír LEDL) [7b+, 9c]
 LEDVINKA, Antonín [56f]
 LEGEZA, František [59c]
 LEGNER, Antonín [55c]
 LEGNER, Jan [55e]
 LEHKÝ, Tomáš [56c]
 LEIPNER, Josef (uveden jako Josef
 LEIBNER) [29a+]
 LEMBERKA, Jiří [30a]
 LENÁRT, Jozef [1a, 3b, 4b, 5c, 27a,
 57c, 57d, 57e]
 Lenka [3b]
 LENC, Vladimír [7b]
 LENKOVÁ, Dagmar [55i]
 LENNON, John [28b]
 LEONA [80h]
 LEŠANOVSKÝ, Václav [59c]
 LEŠTINA, Jan [56ch]
 LEV [78e]
 LEYDLER, Jiří [1b]
 LÍBAL, Jaroslav [70]
 LIBERDA, Vladimír [130b+]
 LIEBL, Josef [1a]
 LICHAL, Robert [10a]
 LINHART [25]
 LINHART, Milan [78ch+]
 LINHART, Pavel [12a+]
 LINKA, Vladimír [57f]
 LINZENMEIER, Götz [6a, 27b, 29b]
 LIPÁROVÁ, Magdalena [119]
 LIPERT, Miloš [1b, 5d]
 LIPINA, Bedřich [132b]
 LIS, Jaroslav [45a]
 LIS, Ladislav [1a, 1b, 2, 3a, 3b+, 4c+,
 5c, 7c, 8a, 9c, 11c, 13c, 14a, 22b,
 23+, 54c, 101]
 LIS, Vladimír [3b, 5a+]
 LÍŠKA, Jiří [56f]
 LIŠOVÁ, Božena [3b]
 LÍŠKA, Antonín [5d+, 20]
 LÍŠKA, Oldřich [68]
 LÍŠKA, Petr [56f]
 LÍŠKA, Stanislav [130e]
 LIŠKOVÁ, Zina [56f]
 LITERA, Jaromír [7b]
 LITOMISKÝ, Jan [1b, 4c, 7b, 93+,
 96a]
 LITOMISKÝ, Martin [29a]
 LITOMISKÁ, Mirka [23]
 LÖBL, Luděk [51d]
 LOJDOVÁ, Kateřina [27b]
 LONSKÝ, Ludovít [1a]
 LOPATKA, Jan [3a, 4c]
 LORENC, Alojz [1a, 113a, 127a]
 LORENC, Vladislav [78ch+]
 LOSKOT, Josef [43b]
 LÖWER, Hans-Joachim (uveden též
 jako Hans Jochen LÖWER) [6a,
 27b, 29b+]
 LŮČAN, Matej [3b]
 LUDVÍK, Jan [72b+, 73a, 74, 75a,
 77a, 80b, 85b, 87]
 LUDVÍK, Jaroslav [106]
 LUKÁŠ, Petr [7a]
 LUKEŠ, Klement [1a]
 LUKEŠ, Milan [1a, 3a+, 11a, 29a]
 LUKEŠ, Zdeněk [55c]
 LUTKA, Petr [57f+]
 LUŽA, Radomír [8a, 10b+]
 MACEK, Miroslav [130f, 132b]
 MACENAUER, Zdeněk [22a, 36]
 MACIUCHOVÁ, Hana [5d, 43a]
 MACKAY, Donald [4c]
 MACKO [80h]
 MÁDR, Oldřich [136a]
 MÁDR, Oto (uveden též jako Otto
 MÁDR) [4c, 28a+, 58b, 106, 109]
 MAGDALÍK, Štefan [29a]
 MAGLIONA, Vasil [134a]
 MAGNUSSON, Erik Michael (uveden
 jako Erik Mikael MAGNUSSON)
 [23+]
 MACH, Jan [128e, 131b+, 132b]
 MACHAČ, Ivan [40c+]
 MACHÁČEK, Aleš [3a]
 MACHÁČKOVÁ, Kateřina [95b]
 MACHALÍK, Jiří [131c+]
 MACHATÝ, Miloslav [1b, 60a, 106,
 118]
 MACHONIN, Sergej [1a]
 MACHONINOVÁ, Lenka [14a]
 MACHOUREK, Jiří [118, 119+]
 MACHOVEC, Milan [9b, 30b+]
 MAJER, Jiří [108]
 MAJTNER, Jaromír [4c]
 MAJZLÍK, Zdeněk [29a]
 MALÁSKOVÁ, Hana [7b]
 MALEČEK, Jaroslav [59c]
 MALEČEK, Lubomír [7c]
 MÁLEK, Miloslav [3a, 5c, 25, 75a]
 MALENA, Vladimír [54f+]
 MALÍK, Arnošt [7a]
 MALÍK, Vlastimil [131c]

- MALINA, Jaroslav [5d]
 MALÍŘ, Jaroslav [5c]
 MALÝ, Jan [132a]
 MALÝ, Ondřej [129b]
 MALÝ, Radomír [5c, 106+, 111, 115, 131a]
 MALÝ, Václav (uveden též jako Pavel MALÝ) [1b, 2, 3a, 3b, 4b, 4c+, 5a, 5c, 6a, 6c, 7a, 7b, 7c+, 8a, 9a, 9c, 10a+, 11a+, 12b, 13c, 14a, 21, 23, 24b, 25+, 28a, 28b, 29a, 30a, 31b, 45b, 46a, 47, 54b, 58b, 59b, 59e, 60a, 60e, 61c, 80d, 84a, 96c, 101, 106, 113a, 116, 134b, 136b+]
 MANDA [99a]
 MANDLER, Emanuel [3b, 5c+, 6a, 6b, 6c, 13c, 19a, 19b, 23, 24b, 27a+, 27b, 29a+]
 MANKO, Jaroslav [78f]
 MANKOVECKÝ, Kornel [139]
 MANOUŠEK, Pavel [5d]
 MARACZI, Josef [5d+]
 MAREČKOVÁ-MÜLLEROVÁ, Lenka [3a, 25+]
 MAREK, Jaroslav [132a+]
 MAREK, Jiří [30a]
 MAREK, Jiří [75a+]
 MAREK, Stanislav [14a]
 MAREŠ [27a]
 MAREŠ, Zdeněk [3a]
 MARHOUL, Slavomír [80f+]
 MARKOVÁ, Květa [3a]
 MARSHALL, George Catlett (uveden jako MARSCHAL) [18+]
 MARŠÁLEK, Pavel [56ch]
 MARŠÍK, Milan [56d]
 MARŠÍK, Zdeněk [42a]
 MARTINEC, Václav [53f, 54a]
 MARTINOVÁ [107]
 MARUŠKA, Vladimír [91a]
 MARVANOVÁ, Anna [1a, 3a, 3b, 5d, 7b, 7c, 13a+, 25]
 MARVANOVÁ, Hana [6a, 23+, 25]
 MARVANOVI [4c]
 MĀRZ [78a]
 MASOPUST, Karel [28a]
 MASSIMO, Sesette [4c]
 MÁŠA, Zdeněk [5d]
 MAŠEK, Ivan [23+]
 MAŠEK, Jaromír [28b]
 MAŠEK, Vladimír [96a]
 MAŠKOVÁ, Věra [54e]
 MATĚJEK, Petr [132a]
 MATĚJKA, David [91a]
 MATĚJKA, Jan [28a]
 MATHAUS [7c]
 MATIČKA, Josef [57e]
 MATOUŠEK [5c]
 MATOUŠEK, René [4c, 50b+, 53d, 57e, 58d]
 MATOUŠEK, Vladimír [5d, 7b]
 MATOUŠEK, Zdeněk [54h]
 MATOUŠKOVÁ, Eva [54a]
 MATULA, Milan [131b]
 MATULOVÁ, Martina [132a]
 MATUSZEK, Zdeněk (uveden jako Zdeněk MATUŠEK) [130f+]
 MATÝSEK [3a]
 MATZNER, Antonín [13a+]
 MATZNER, Jiří [4c, 29a]
 MAWHINNEY, Barry [2+]
 MAXA, František [61b]
 MAXEROVÁ, Zuzana [7b]
 MAYER, Leoš [54f+]
 MAYR, R. [23]
 MAZAC [5d]
 MAZANEC, Jaroslav [45a, 46a]
 McRAE, Robert G. [2+]
 MEDEK, Ivan [4b, 4c, 5d, 8a, 9c+, 18, 25, 67b]
 MEDKOVÁ, Ljuba [4c, 58b]
 MEDKOVI [4c]
 MEDŘICKÁ [1b]
 MEDVÍDEK [57d]
 MĚCH [132a]
 MEIER, Josef (uveden jako MAYER) [60a+]
 MEISSNER, Vladimír [4c]
 MEIXNER, Bernard [8b+]
 MEJDROVÁ, Hana [2]
 MEJSTRÍK, Martin [7a, 11a+, 13c, 14b, 22b+, 23, 24b, 25, 26a, 29a, 42b, 47, 54b, 58a, 131c]
 MEJSTRÍKOVÁ [21]
 MEKLEROVÁ, Jitka [55b]
 MELICHAR, Zdeněk [3a, 5d]
 MELICHNOVÁ, Jana [80h]
 MENCL, Václav [23]
 MENCL, Vojtěch [4c, 6a, 73a+]
 MENCLOVI [2]
 MENŠÍK, Pavel [40a]
 MERAŠICKÝ, Václav [54h]
 MERTA [117]
 MERTA, Vladimír [7a, 17, 28b+, 32a]
 MERTL, Věroslav (uveden jako Miroslav MERTL) [93+]
 MĚŠTAN, J. [23]
 MĚŠTAN, Vojtěch [3a]
 METZEAUER [45a]
 MEVALD, Josef [84b]
 MEZNÍK, Jaroslav [5c, 7b, 106+, 118]
 MEZULIÁNÍK, Josef [128f]

- MIČAN, Vladimír [5d]
 MIČÁNEK, Hubert [7b]
 MIČKA, Zbyněk [130f+, 132a, 133b]
 MIHALOVIČ [54c]
 MIHALOVÁ, Pavlína [109]
 MICHÁLEK, Jaroslav [21]
 MICHÁLEK, Libor [130f]
 MICHALÍK, Jan [127b]
 MICHALÍK, Lubomír [23]
 MICHNIK, Adam [1a]
 MIKĚSKA, Jaroslav [130b]
 MIKEŠ [78a]
 MIKEŠ, Karel [23]
 MIKETOVÁ, Lenka [130e, 131c]
 MIKLÁŠ, Václav [70]
 MIKLÍČKOVI [106]
 MIKLOŠKO, František [7c, 11a, 80d]
 MIKŠ, Zbyněk [56ch]
 MIKULÁŠ, Ivan [5a]
 MIKULE, Vladimír [11a]
 MIKULÍČKOVÁ, Lubica [3a]
 MIKUŠEK, Václav [134b]
 MIKYSKA, Richard [39b]
 MILER [7a]
 MILLER, Petr (uveden též jako
 MÜLLER) [7a, 11a+, 28b, 32b]
 MILOTA, Čeněk [136b]
 MILOTA, Stanislav [7c+]
 MILOTOVÁ, Božena [7b]
 MINARČÍK, Jan [7b]
 MINARČÍKOVÁ, Hana [7b]
 MINARIK, Jan [130f]
 MINAŘÍK, Igor [3a]
 MITRENGA, Karel [80c]
 MLČÁK, Ladislav [134a]
 MLČOCH, S. [93, 94a, 96a, 96b]
 MLČOCHOVÁ, Hedvika [109]
 MLKVÝ, Stanislav [80d]
 MLUDEK, Ivo [133c+]
 MLYNÁŘ, Vladimír [1a, 7c]
 MLYNÁŘ, Zdeněk [8a, 9a, 9c+, 10a,
 15, 36, 56j, 57b]
 MOC, Ladislav [9d]
 MOCEK, Milan [135a]
 MOCK, Alois [5c, 10a]
 MOHORITA, Vasil [1a, 4b, 4c, 5a, 5c,
 5d, 6a+, 7a, 7b, 15, 24b, 25, 26a,
 27b, 31b, 39b, 54g, 111, 129c,
 130c]
 MOLDAVAY, Mihaly (uveden jako
 Mihailj MOLDAV) [29b+]
 MÖLLER, Dieter [5b]
 MOLNÁR, Bohumír [5d, 7a]
 MORA, Miroslav [78b+]
 MORAVEC [1b]
 MORAVEC, Jiří [131b]
 MORAVEC, Ladislav [29a]
 MORÁVEK, Jaroslav [51d]
 MORÁVEK, Josef [130f]
 MOSERVO, Santos Pereira [21]
 MOŠOVSKÝ, Josef [23]
 MOTEJL, Jan [55f]
 MOTYČKA, Luboš [39b]
 MOTYČKA, Ludvík [60a+, 113b, 118]
 MOTYKA, Karel [131b]
 MOTÝL, Ivan [128d+, 129a, 130e,
 131c]
 MOUČKOVÁ, Kamila [7a, 28b+]
 MOUČKOVÁ, Miroslava [3c]
 MOŽDIAK, Alexandr [101, 141]
 MOŽNÝ, Ivo [117+]
 MRÁČEK, Josef [130f]
 MRÁZEK, Jiří [54e]
 MRÁZEK, Karel [31a, 50a+, 55a,
 56h, 59c, 60c, 63a]
 MRKVIČKA, Ladislav [93+]
 MRŇAVÝ, Otto [3b]
 MRÓZEK, Bohdan [132a]
 MRTVÝ, Michal [109, 128e+]
 MRVA, Petr [118]
 MRVOVÁ, Drahomíra [7b]
 MURAWSKI, Albert [14a]
 MÜLER, Aleš [4c]
 MÜLLER, Jiří [118+, 120]
 MÜLLER, Miroslav [3b]
 MÜLLEROVÁ [133c]
 MÜLLEROVÁ, Klára [53e, 54f]
 MUNDIL [7c]
 MUNKEVIČ [5d]
 MUNZAR [46a]
 MUNZAR, Josef [5a]
 MUNZAR, Pavel [7a]
 MURÁŠKO, Pavel [3a, 7c]
 MURDOCH, Rupert (uveden jako
 MURDOCK) [18, 33a+]
 MURÍN, Anton [3c+]
 MUSIL, Bohuslav [7c]
 MUSIL, František [1a]
 MUSIL, Jaroslav [53d]
 MUSIL, Pavel [57e, 58d]
 MUŽÍK, Jaroslav [29a]
 MYNÁŘ, Vladimír [131b]
 MYSLIVEC, František [11a]
 MYSLIVEČEK, Jaroslav [43a]
 NAEGELE, Jolyon Arthur (uveden
 též jako NEAGELE a NAEGELLE)
 [5a+, 27b+]
 NAGLÍK, Miroslav [126+, 127a, 127b,
 128a, 128b, 128c, 128d, 128e,
 129a, 129b, 129c, 130a, 130b,
 130c, 130e, 130f, 131a, 131b,

- 131c, 133b, 133c, 134a, 134b,
135b, 136a, 137a, 137b, 138a,
138b, 138c, 141, 144]
- NÁHLOVSKÝ, František [80f]
NÁJEMNÍK, Karel [59b]
NÁROŽNÝ, Petr [7c, 56i]
NAUMAN, Pavel [23+]
NAVARA, Jiří [95b]
NÁVRAT, Jaromír [129a]
NAVRÁTIL, Augustin [75a, 109+]
NAVRÁTIL, Jan [131b]
NAVRÁTIL, František [3b]
NAVRÁTILOVI [25]
NECKÁŘ, Jan [7a+]
NECKÁŘ, Václav [7a+, 60d]
NEČAS, Jaroslav [45a+]
NEČAS, Otakar [7b]
NEDAVŠKA [12i]
NEDBÁLEK, Břetislav [4b, 5a, 5c,
11c, 19a]
NEDOMLEL, Jiří [59d]
NEDVĚD, Stanislav [3a, 73b+, 85a]
NEGATU, Mersha [109]
NEJEDLO, Radoslav [46a+]
NEKOV, Radim [56b]
NELSON, Petr [5c]
NĚMCOVÁ, Dagmar [51d]
NĚMCOVÁ, Dana (uvedena též jako
Daniela NĚMCOVÁ) [3a, 3b, 5c+,
5d, 9a, 11c, 23, 24b, 25, 26b,
27a+, 45a, 56f, 57e, 60e, 109]
NĚMCOVÁ, Helena [1a, 23+]
NĚMCOVÁ, Jana [106]
NĚMCOVÁ, Josefa [109]
NĚMCOVÁ, Markéta [3a, 7b, 14a,
56f]
NĚMCOVÁ, Monika [97b]
NĚMCOVI [2, 3a, 4c]
NĚMČÍK, Rostislav [130f+]
NĚMČÍKOVÁ, Magda [131a+]
NĚMEC [27a+]
NĚMEC [113a]
NĚMEC, David [3a, 7b, 127a+]
NĚMEC, Ivo [106]
NĚMEC, Jaromír [75a]
NĚMEC, Jiří [4b, 19a, 56f]
NĚMEC, Luděk [75b]
NĚMEC, Ondřej [7b, 127a+]
NĚMEJC, Miroslav [3a]
NENÁDL, Radomír [78f]
NEPILÝ, Oto [3a]
NERAD, Karel [28a]
NESNÍDAL [78f]
NETOPIĽ, Tomáš [25]
NEUBARTHOVÁ, Denisa [55e]
NEUBAUER, Zdeněk [4c]
NEUMANN, Petr [56e]
NEZVAL, Stanislav [1a]
NISS, Robert [14a]
NIXON, Richard [6c]
NOGA, Karel [134a]
NOHAVICA, Jaromír [130e, 130f]
NOHEJL, Jiří [5c]
NOSKOVÁ, Mila [42a]
NOVÁK [25]
NOVÁK [61a]
NOVÁK [78f]
NOVÁK [84b]
NOVÁK, Eduard [2i]
NOVÁK, František [25]
NOVÁK, František [27b]
NOVÁK, Jan [54i]
NOVÁK, Josef [56ch]
NOVÁK, Josef [106]
NOVÁK, Josef [109]
NOVÁK, Josef [132b]
NOVÁK, Ladislav [7a, 9c, 112]
NOVÁK, Martin [56ch]
NOVÁK, Martin [56ch]
NOVÁK, Miloš [1b]
NOVÁK, Miloš [135a]
NOVÁK, Pavel [42a]
NOVÁK, Pavel [134a]
NOVÁK, Petr [1b]
NOVÁK, Petr [80f]
NOVÁK, René [78ch]
NOVÁK, Vratislav [96c]
NOVÁKOVÁ, Adelharda [58b]
NOVOBILSKÝ, Marcel [132a]
NOVOSÁD, Karel [59e]
NOVOTNÝ, František [29a]
NOVOTNÝ, Jaroslav [131c]
NOVOTNÝ, Michal [56f]
NOVOTNÝ, O. [5c]
NOVOTNÝ, Pavel [45a]
NOVOTNÝ, Petr [5d, 7b]
NOVOTNÝ, Petr (uveden jako Pavel
NOVOTNÝ) [42a+]
NOVOTNÝ, Petr [51a+, 55b]
NOVOTNÝ, Vladimír [3a, 5d]
NOVOTNÝ, Vladimír [11a]
NOWICKI, Marek A. [3a]
OBERMAIEROVÁ, Jaroslava
(uvedena jako Jaroslava
OBERMAYEROVÁ) [116+]
OBODA, Milan [138b+]
OBZINA, Jaromír [58a, 63b, 73a]
OCCHETTO, Valerio [2]
OČENÁŠKOVÁ, Milada [138b]
ODLOŽIL, Miroslav [110+, 127a]
OHNISKO, Milan [3a, 7b]

- OKE, Philip [5c]
 OLEXA, Luděk [76]
 OLIVA, Jan [95b+]
 OLIVA, Petr [43a]
 OLMER, Vít [3b]
 ONDRÁK, Jaroslav [3a]
 ONDRUŠKO, Roman [131b]
 ONDYS, Vladimír [55b]
 OPLETAL, Jan [3a, 4b, 22a, 22b, 23+, 26a, 39c, 51c, 72b, 128a]
 OPRALA, Josef [28a]
 ORTMAN, Timothy [2]
 OSLZLÝ, Petr [9a+, 24b, 54b]
 OSTŘEJŠ, Karel [7b]
 OTÁHAL, Milan [106]
 OTÁHALOVÁ, Lucie [7c]
 OTÁHALOVI [7c]
 OTČENÁSEK, Karel [20+]
 OTEVŘEL, Roman [132a]
 OUJEZDSKÁ, Helena [106]
 OVČÁČEK, Eduard [133c+]
 OVEČKA, Josef [58b]
 OWEYSSI [106]
 OXLEY, Andrew [14a]
- PACOVSKÝ, Ludvík [3a]
 PACHMAN, Miloš [7a]
 PAJEROVÁ, Monika (uvedena též jako Monika POJAROVÁ a BAJEROVÁ) [7c+, 13c+, 22b]
 PAJKET, Miloš [7c]
 PALA, Alois [136b]
 PALÁČEK [130f]
 PALACH, Jan [51c+]
 PALANDA, Milan [134b]
 PÁLEŠ, Milan [106]
 PALOUŠ, Martin [3a, 4c+, 5c]
 PALOUŠ, Petr [51a, 51d]
 PALOUŠ, Radim [5a+, 5c, 7b, 8a, 19a]
 PALOUŠOVÁ/NĚMCOVÁ, Pavla [3a]
 PÁNEK, Josef [28a]
 PÁNEK, Leoš [132a]
 PÁNEK, Mikoláš [128d]
 PÁNEK, Šimon [7a, 28b+, 31a+]
 PANCHÁRTEK, Miloslav [1a]
 PÁNOVÁ, Renata [95b+, 98a]
 PANTŮČEK, Vlastimil [7b]
 PAPADOYORGAKIS, Emmanuel [125+]
 PAPÍR, Karel [88]
 PAPIRŇÍK, Ladislav [7a]
 PAPOUŠEK, Jaroslav [21]
 PÁRA, Radek [80g]
 PÁRAL [95b]
 PARKÁNOVÁ, Petra [45a]
- PARLESÁK, Ota [50c]
 PARLESÁKOVÁ, Ilona [55i]
 PARPEL, Jiří (uveden jako PARPL) [58d+]
 PASTOREK, Luděk [131b]
 PASTUCHA, Lubomír [134b]
 PÁSEK, Ladislav [78a+, 78b, 80a, 80c, 80d, 80e, 80f, 80g, 80h]
 PATOČKA, Jan [129b+]
 PÁTÝ, Libor [24b+, 54b]
 PAUER, Jiří [3a, 29a]
 PAULŮ [80g]
 PAVEL, Josef [6a, 130c+]
 PAVEL, Miroslav [4c+, 12b]
 PAVLAT, Jan [56d]
 PAVLATA, Jan [142]
 PAVLÍČEK, František [1a]
 PAVLÍČEK, František [7c, 80d]
 PAVLÍČEK, Jiří [88+]
 PAVLIS, František [78k]
 PAVLIŠTIKOVÁ, Renata [130b]
 PAVLOVSKÝ, Pavel [5d]
 PAVLOVSKÝ, Pavel [73a]
 PAYNE, Jiří [33b+]
 PEČKA, Karel [21]
 PECHÁČEK, Pavel [6a, 6c+, 7b, 27b]
 PECHÁČKOVÁ, Marcela [3c]
 PEINLICH, Leoš (uveden jako Leoš PAJLICH) [128e+]
 PEJCAL, Rudolf (uveden jako Rudolf PEJCAK) [78e+]
 PEJSKAR [9c]
 PEJSKAR, Josef [31b]
 PEKÁČ, Premysl [42c]
 PEKÁREK, Hynek [12a]
 PELC, Jan [42a]
 PELEŠKOVÁ, Leona [55c]
 PELIKÁN, Jiří [5c, 8a+, 11a, 109]
 PELL, Claiborne (uveden jako Claiboru PELL) [11b+]
 PENC, Stanislav [12b+, 30a, 88, 140]
 PENČÍK, Antonín [2]
 PEPŘÍK, Erich (uveden jako VEPŘEK) [131c+]
 PÉREZ DE CUELLAR, Javier [5c]
 PERGL, Roman [56b]
 PERGL, Václav [12b]
 PERNICA, Josef [114, 118]
 PEROUTKA, Ferdinand [3a]
 PEROUTKOVÁ, Marta [3a]
 PERSSON, Anders [14a]
 PEŘINA, Václav [43a]
 PEŠEK [62b]
 PEŠEK, Petr [95b+]
 PĚŠÍK, Milan [39a]
 PEŠINA, Jiří [78ch]

- PEŠKA, Jaroslav [39b]
 PEŠKA, Rudolf [132a]
 PETEREK, Petr [132b, 136a]
 PETERKA, Rudolf [7b]
 PETICKÝ, Karel [5d]
 PETR [116]
 PETR, Milan [14a]
 PETR, Miroslav [130d+, 132a, 132b, 135a, 136b, 139, 140, 142, 143, 145]
 PETR, Zdeněk [12b, 13a]
 PETRÁČEK, Zbyněk [5d]
 PETRÁK [59e]
 PETRÁNEK, Jan [1a]
 PETRÁNĚK, Lubomír [40b, 55i]
 PETRÍK, František [129c+]
 PETROVÁ, Jana [5c+, 24b, 27a, 42a, 54b]
 PETŘÍČKOVÁ [25]
 PETŘINOVÁ, Irena [1a]
 PETŘIVÝ, Tomáš (uveden též jako Tomáš PETRIVÝ) [3a]
 PEXA, Miloslav [93]
 PEXOVA, Edita [53d]
 PFEILER, Mirek [128e]
 PICEK, Stanislav [23]
 PIETROPAOLO, Josef [7b]
 PÍCHA, Jan [95b+]
 PICHERT, Luděk [44]
 PICHLÍK, Karel [6c+]
 PILAROVÁ, Eva [129a+]
 PILAŘ, Zdeněk [9b]
 PILNÝ, Pavel [113b]
 PILSKÝ, Otakar [23]
 PINC [100]
 PINC, Zdeněk [1a]
 PINOR [5d]
 PIRCHEROVÁ, Nataša [3b]
 PISKÁČEK, Pavel [54f]
 PISKEL, Zdeněk [58b]
 PISKOR, Jaromír [127a+, 128c, 128d, 130f, 133c]
 PISTORIUS, Roman [130e]
 PÍŠA, Vladimír [55b]
 PITAŠ, Stanislav [3a]
 PITHART, Petr [1a, 7c, 106]
 PITOR, František [77b+]
 PITRA, František (uveden též jako PETRA) [4b, 5d, 39b, 53c, 55ch+, 56j, 130e]
 PIVOŇKA [138b]
 PIVRNEC, Jiří [80h]
 PJEŠČAK, Ján [5d]
 PLACÁK, Bedřich [1a, 3a, 21]
 PLACÁK, Petr [3b+, 140]
 PLACHETKA, Jan [3c]
 PLÁNIČKA, Pavel [51d]
 PLÁNIČKOVÁ, Jolana [51d]
 PLAŠEK, Vítězslav [128e]
 PLATZER, Oldřich [55h]
 PLETICHA, Pavel [59e]
 PLÍHAL, Karel [130e+, 130f, 132b]
 PLÍHALOVÁ, Ivana [127b, 128d]
 PLICHTA, Dalibor [3a]
 PLISKA, Jiří [53d]
 PLOCEK, Karel [7b]
 PLOCEK, Stanislav [9b]
 PLŠEK, Josef [131c+]
 PODANÝ, František [3a]
 POBORSKÝ, Martin (uveden též jako Martin PODHORSKÝ) [5d, 7b, 56f]
 PODLENA, František [5a]
 PODLENA, Vladimír [5a]
 PODRÁBSKÁ, Jana [53b]
 PODOBSKÝ, Milan [1a+]
 PODZIMEK, Miloň [23+]
 POHAJDA, Vladimír [134b]
 POHAN, Stanislav [78ch+]
 POHLODEK, Antonín [5d, 7b]
 POJEZTNÝ, Jiří [14a]
 POK, Marcel [140]
 POKORNÝ, Pavel [39b+, 42a]
 POKORNÝ, Stanislav [5a]
 POLA, Jaroslav [1a, 50c, 52b]
 POLÁCH, Milan [134a, 135a]
 POLACH, Pavel [133c]
 POLÁK, Jan [54g, 54j]
 POLÁK, Miroslav [54f+]
 POLÁK, Petr [3a]
 POLÁK, Tomáš [55c]
 POLÁKOVÁ, Jolana [6a+, 28a]
 POLEDŇÁK, Petr (uveden jako PLEDŇÁK) [58b+]
 POLEDNÍK, Jindřich [54g]
 POLITIS, Constantin [101, 125+]
 POLÍVKA, Boleslav [50b+, 130f]
 POLLERT, Emil [5d+]
 POMAHAČ, Jiří [73a, 73b]
 POMEZNÝ, Tomáš [56ch]
 POMYKAL, Jaroslav (uveden jako Jaromír POMYKAL) [134a, 135b+]
 PONČA, Radim [128e]
 POPELKA, Jaroslav [131a+]
 POPELKA, Zbyněk [127b, 130f]
 PORTEŠ, Matěj [45a]
 PORTEŠ, Roman [45a]
 PORTEŠOVÁ, Bettyna [45a]
 PORTEŠOVÁ, Eva [45a]
 POŘÍŠ, Filip [7a]
 PÖSINGER, Jiří (uveden jako Jiří POSINGER) [131c+]

- POSPÍCHAL, Ondřej [5*d*, 7*b*]
 POSPÍCHAL, Petr [5*d*+, 29*b*, 56*f*,
 75*a*, 106, 119]
 POSPÍŠIL, Josef [136*a*]
 POSPÍŠIL, Milan [43*a*+]
 POSPÍŠIL, Miloš [51*d*]
 POSPÍŠIL, Miroslav [118]
 POSPÍŠIL, Robert [132*a*]
 POSPÍŠIL, Zdeněk [127*a*]
 POSPÍŠILOVÁ, Věra [51*d*]
 POSTRÁNECKÝ, Václav [43*a*, 58*c*,
 132*b*]
 POSTUPA, František [42*a*]
 POŠUSTA, Stanislav [4*b*, 5*a*, 6*c*]
 POTMĚŠIL, Jan [23]
 POTOČEK, Karel [39*b*]
 POUCH, Miroslav [98*a*+]
 POVOLNÝ, Mojmir [8*a*]
 POWERS, Charles Theron (uveden
 jako Charles Thoron POWRES)
 [2+]
 POZSGAY, Imre [1*a*]
 POŽIVIL, Vladislav [56*c*]
 PRACHAŘ, David [40*c*, 43*a*]
 PRACHAŘ, Ilja [130*f*, 131*b*]
 PRAIBISOVÁ, Petra [54*g*, 54*j*]
 PRECLÍK, Zdeněk [3*c*]
 PREČAN, Vilém [8*a*, 9*c*+, 119]
 PREISS, Viktor (uveden jako PREIS)
 [29*a*]
 PRESL, František [23]
 PRESLOVÁ, Marie [31*a*]
 PRCHAL, Antonín [140+]
 PRCHALOVÁ, Věra [23]
 PRCHLÍK, Martin [13*a*]
 PŘÍKAZSKÝ, Vladimír (uveden jako
 Vlado PŘÍKAZKÝ, PŘÍKAZKÝ
 a PŘÍKAZSKÝ) [19*a*, 21]
 PRINCOVÁ, Květoslava [3*a*]
 PROBOŠTOVÁ, Danuše [109, 118]
 PROCHÁZKA [25]
 PROCHÁZKA, Miroslav [132*a*]
 PROCHÁZKA, Petr [80*g*]
 PROCHÁZKA, Radek [131*c*]
 PROCHÁZKA, Roman [130*c*]
 PROCHÁZKOVÁ, Gabriela [59*a*]
 PROCHÁZKOVÁ, Lenka [1*a*, 7*c*, 13*a*,
 80*d*]
 PROKOP, Jan [5*d*+, 92*b*, 93]
 PROKOP, Mojmir [94*a*, 95*b*, 96*a*,
 96*b*, 97*a*, 99*a*, 100]
 PROKOPEC, Jaroslav [39*b*]
 PROKOPOVÁ [77*c*]
 PROROK, Roman [50*b*+]
 PRŠÁL, Vlastimil [3*a*]
 PRŮDEK, Josef [96*b*, 97*a*]
 PRUDKÝ, Libor [112]
 PRŮCHA, Aleš [3*a*]
 PRUS, Robert [127*a*]
 PRUSENOVSKÝ, Ilja [13*a*]
 PRŮŠA, Josef (uveden též jako Josef
 PRUŠA) [56*f*, 75*a*]
 PRŮŠA, Radek [54*f*]
 PRZEBYNDA, Michal [80*h*]
 PRZEBYNDOVÁ, Zdena [80*h*]
 PŘECECHTĚL, Jano [130*f*]
 PŘÍHODA [7*c*]
 PŘÍHODA, František [54*ch*]
 PŘÍKRYL [80*f*]
 PŘÍKRYL, Zdeněk [111+]
 PTÁČEK, Jaroslav [7*a*]
 PTÁČEK, František [129*b*]
 PTÁČEK, Zdeněk [56*f*]
 PUDIL, Miroslav [11*c*]
 PUDILOVÁ, Josefa [9*b*]
 PUCHALSKÝ, Jakub [130*f*]
 PUCHMELTR, Josef [70]
 PUKALÍK, Jan [5*d*]
 PULADDEJE, Mohamed [11*a*]
 PULEC, Ladislav [23]
 PULKERT, Miloslav (uveden jako
 Milan PULKERT) [80*g*+, 81]
 PYŠKO, Alexej [131*c*]
 PYTELA, Oldřich [41*b*]
 RABAS, Václav [44]
 RABER, Susane [5*c*]
 RACEK, Ilja [5*d*]
 RACKOVÁ [78*i*]
 RÁCZ, Barnabáš [52*f*]
 RADA, Josef [77*b*+, 81, 84*b*]
 RADEK, Jan [7*a*, 9*c*, 112]
 RADOTÍNSKÝ, Petr [78*a*]
 RAIMAN, Michal [14*a*]
 RAIS, Antonín [55*a*]
 RAJMAN [43*a*]
 RAJMONT, Ivan (uveden jako
 RAIMOND a Ivan RAJMON) [1*a*,
 107+, 115]
 RAJMONT, Matouš [3*a*]
 RAJNIŠ, Martin [50*c*]
 RAJNIŠ, Zdeněk [3*c*]
 RAJNOHA [9*c*, 133*a*]
 RAKUŠAN, Milan [55*h*, 57*f*]
 RAMAJZ [27*b*]
 RAMEŠ, Karel [9*b*]
 RANSDORF, Miloslav [67*a*+]
 RAPANTOVÁ, Zlata [7*a*]
 RATAJ, Miroslav [127*b*, 128*d*]
 RAUTINGER [5*d*]
 RÁZEK, Václav [28*a*]

- RÁZEK, Vít [28a]
 RAZÍK [106]
 REAGAN, Ronald (uveden jako REGAN) [5d]
 REEVES, John [7c]
 REICHEL, František [60a+]
 REICHEL, Renáto [7b]
 REIMAN, Michal [7b]
 REINBERGROVÁ, Marie [106]
 REINER, Rudolf [13b+]
 REINŠTEIN, Pavel [55f]
 REITINGER [90b]
 REJCHRT, Miloš (uveden též jako REJCHART) [1b, 3b, 40a]
 REJŽEK, Jan [3b+]
 REKTORISOVÁ, Miroslava [1a]
 REPÁR, Milan [1b, 7c, 21, 80d]
 RES, Jiří [5d, 56f]
 REZNER, Pavel [56f]
 RIEGL, Martin [54e]
 RICHTÁR [130e]
 RICHTER [61a]
 RICHTER, Milan [9b]
 RICHTEROVÁ, Jaroslava [7c+]
 RICHTEROVÁ, Ljuba [7b]
 RITTER, Jan [4c]
 ROBEJŠEK, František [75b]
 ROHEL, Petr [118]
 ROJÍČEK, Jindřich [37+, 38a, 38b, 39a, 39b, 39c, 40a, 40b, 40c, 40d, 41a, 41b, 41c, 41d, 42a, 42b, 42c, 43a, 43b, 44, 45a, 45b, 46a, 46b, 47, 48, 49]
 ROMPOT, Václav [45a]
 ROMŽA, Ladislav [8b, 9b]
 ROREČEK, Tomáš [128d, 128e, 130e]
 ROSA, Alexandr [40c, 42c]
 ROSÁK, Jan [7c+, 12a, 12b]
 ROSENDORF, Miroslav [58a+]
 ROSENDORFOVÁ-ŠTĚPÁNOVÁ, Barbora [23+]
 RÖSNER, Boris [3a, 41c, 41d]
 ROSS, David [5c]
 ROTH, Wolfgang [1b]
 ROTHOVÁ, Anna [1b]
 ROTREKL, Zdeněk [117+]
 ROUBAL, Pavel [4c, 92b+, 93, 96a]
 ROUBAL, Václav [60b+]
 ROUBÍK, Karel [50b]
 ROUBÍKOVÁ, Eva [50b]
 RUČKA, Ladislav [135b, 136b]
 Ruda [56j]
 RUDIGER [7c]
 RUML, Jakub [1a, 3a, 4c]
 RUML, Jan [1a, 3a, 5c+, 5d, 6a, 7c, 8a, 9a, 9c, 23, 24b, 25, 29a, 54b, 111]
 RUML, Jiří [1a+, 1b, 2, 7b, 7c, 9b, 11a, 14a, 58b, 80d+, 88]
 RUML, Jiří [1a]
 RUML, Vladimír [1a]
 RUMLOVI [3a]
 RUSSELL, Theodore E. [4b+, 11b]
 RUTOVI [1a]
 RŮŽEK, Pavel [55b]
 RŮŽIČKA, František [7b]
 RŮŽIČKA, Milan [3a+]
 RYBÁČKOVÁ, Kateřina [54i]
 RYBÁK, Josef [29b]
 RYBNÍČEK, Zdeněk [56f]
 RÝC, Ivo [7b]
 RYDVAN, Petr [50b]
 RYCHETSKÝ, Josef (uveden jako RYCHTERSKÝ) [21]
 RYCHETSKÝ, Pavel (uveden též jako Pavel RICHTERSKÝ) [3b, 9c+, 11a, 21]
 RYCHLÍK, Břetislav [113a, 115]
 RYCHLÝ, Petr [50b]
 RYKLÍK [94a]
 RYŠÁNKOVÁ, Jarmila [2]
 RYŠAVÁ, Hana [3a]
 RYŠAVÝ [118]
 RYŠAVÝ, Luboš (uveden jako Aleš RYŠAVÝ) [55i]
 RYŠAVÝ, Stanislav [135a]
 RYŠLÍK, Pavel (uveden jako RYŠTING) [135b+]
 RYŠLINKOVÁ, Jana [130e]
 ŘEHÁČKOVÁ, Dana [55g]
 ŘEHÁKOVÁ, Zdenka [3a]
 ŘEHOR [29a]
 ŘEZÁČ, František [31a, 84a+]
 ŘEZÁČ, Ivan [131c]
 ŘEZNÍČEK, Martin [3a]
 ŘEZNÍČKOVÁ, Pavlína [3a]
 ŘÍCANOVÁ, Hana [7c]
 ŘÍHA [39b]
 ŘÍHA [54i]
 ŘÍHA, Dušan [59a]
 ŘÍHA, Milan [23]
 ŘÍMAN, Mojmír [57e]
 SÁBL, Jindřich [80g]
 SAFKOVÁ, Katarína [58b]
 SACHER, Richard [60a+]
 SACHR [130f]
 SAITZOVÁ, Zuzana [128d]
 SAK, Robert [97a+]

- SALLINGER, Rudolf [101]
SALZMAN, Lumír [128c+, 130f]
SÁMEK, Josef [8b, 9b]
SAMEK, Pavel [7b]
SAMEK, Václav [131b]
SANDHAUS, Milan (uveden jako SANDHAUZ) [43a+]
SAPÁK, Jan [113a]
SARBANES, Paul [11b]
SARTZETAKIS, Christos (uveden jako SARDZETAKIS) [101]
SARMA [7a]
SATORANSKÝ, Jaroslav [31a, 56g]
SAUER, Stanislav [28a, 58b]
SAUNER [67a]
SAWYER, Charles [14a]
SEDLÁČEK, Aleš [54j]
SEDLÁČEK, Pavel [46a]
SEDLÁČEK, Zdeněk [73a]
SEDLÁK, Jaroslav [57e, 58d]
SEDLÁK, Otto [1a]
SEDLÁŘ, Vlastislav [118]
SEDLMAYEROVÁ, Anna [55b]
SEDNĚV, Igor [78ch+]
SEEBODE, Christian [7c]
SEGET, Jiří [130e, 136b]
SEIDL, Roman [3a]
SEIFERT, Jaroslav [50a]
SEJKORA [27b]
SEKEREŠ, Pavel [11a]
SEKYRA, Jaroslav [22a]
SEMANČÍKOVÁ, Marta [60c]
SEMELKA, Lešek [43a]
SEMÍN, Michal [75a+]
SEMLER, Christian [7b]
SERVISTA, Jozef [53j]
SERVUS, Bohumil [60a]
SEVERA, Jan [42a]
SHAW, Sarad Margaret [14a]
SCHÁNILCOVÁ, Jitka [23]
SCHEMANN, Serge [5c]
SCHEUR, Wolfgang [21]
SCHILIEROVÁ, Hana [4c]
SCHLEGEL, Jean [4c]
SCHLEGER, Eduard [14a]
SCHELEGEROVÁ, Dagmar [14a]
SCHMIDT, Bernhard [6a, 27b]
SCHMIDT, Otto [9b]
SCHNUR, Petr [108, 113a, 114]
SCHÖNFELD, Petr [12b]
SCHREIBER, Maxmilian [17]
SCHULLER, Svatopluk [65b]
SCHUMPICH, Ivo [54b]
SCHÜSSEL, Wolfgang [101]
SCHWARZ, Karel [1b, 14a]
SCHWARZ, Michael [2]
SCHWARZENBERG, Karel [141+]
SCHWARZOVÁ, Anna [58b]
SCHWARZOVÁ, Jindřiška [21]
SIDON, Karol [4c]
SILVA, Miguel [23]
SIROTKOVÁ [12b]
SITA, Karel [55c]
SITA, Zdeněk [78a]
SKÁCEL [9c]
SKÁCEL [23]
SKÁLA, Dušan [5d, 106]
SKALÁK, Miroslav [42a]
SKALICKÝ [4c]
SKALICKÝ, Stanislav [42a]
SKALNÍK, Joska (Josef) [5c, 7a, 9a, 28b]
SKJESETH, Alf [14a]
SKRBEK, Stanislav [57a]
SKŘÍPAL, Vít [106]
SKŘIVÁNEK, Zdeněk [5d]
SLÁDEK, Jan [106]
SLÁDKOVÁ, Pavlína [106]
SLÁMA, Jan [1a]
SLÁMA, Jaromír [134b]
SLÁMA, Zdeněk [57e]
SLÁNSKÁ, Josefa [3a]
SLÁNSKÁ, Marta [1b, 21]
SLÁNSKÝ, Rudolf (uveden též jako Rudolf SLÁNSKY) [1b, 2, 3a, 7b, 7c, 9b, 11a, 21+, 80d, 106, 111]
SLAVICKÝ, Stanislav [7c]
SLAVÍK, Václav [1a, 1b+, 2, 3b, 8a, 9b, 21, 22b, 23, 29a]
SLAVÍK, Vlastimil [78c+, 84a]
SLAVÍKOVÁ, Ljuba [5a]
SLAVÍKOVÁ, Věra [1a, 1b]
SLAŽANSKÝ, Zoltán [137a]
SLOVÁK [1a]
SLOVÁK, Jan [41c]
SLOVÁK, Antonín (?) [9c]
SLOVÁK, Michal [134b]
SLUKOVÁ, Františka [14a]
SMAHEL, Rudolf [127a+]
SMEJKAL, Jiří [30a]
SMEJKAL, Zdeněk [7b]
SMEJKALOVÁ, Zdenka [7b]
SMEJTEK, Tomáš [54b]
SMÍŠKOVÁ, Marta [54e]
SMITKA, Václav [90a]
SMOLA, Josef [12b]
SMOLÍK, Roman [55i]
SMOLJAK, Ladislav [95b+]
SMOLKA [12b, 13a]
SMRČKA, Jaroslav [56d]
SMRČKA, Richard [56d]
SMUTNÁ, Jitka [133c+, 134a, 136b]

- SOARES, Mário [18]
 SOBOTKA, Daniel [78a]
 SOCHŮREK Květoslav [55f]
 SOCHŮREK, Miroslav [55f]
 SOKOL, Antonín [56f]
 SOKOL, Ján [6a]
 SOKOL, František [3a]
 SOKOL, Luboš [45a+]
 SOLANSKÁ, Tatjana [131b]
 SOLŽENICYN, Alexander I. [106+]
 SOUČEK, Jiří [56f]
 SOUČEK, Milan [3a, 13a]
 SOUČEK, Miroslav [7b]
 SOUKUP [118]
 SOUKUP, Václav [4c]
 SOUKUPOVÁ, Jana [55b]
 SOUKUPOVÁ, Jana [111+, 113b]
 SOVA, Vladimír [95b]
 SPANILÝ, Dmitrij [3b]
 SPILKA, František (uveden též jako
 s. PILKA) [3c+]
 SRB, František [3a]
 SRP [80h]
 SRP, Karel [56f]
 STALIN, Josif Vissarionovič [69a,
 89b]
 STÁŇA, Jaroslav [78h+]
 STANČÍK, Daniel [53a]
 STANĚK, Dan [56f]
 STANĚK, František [3b]
 STANĚK, Václav [59c]
 STANKOVIČ, Andrej [1a, 3a, 21]
 STAŇKOVÁ, Elena [23]
 STAREČEK [41d]
 STÁREK, František [3a, 5d, 7a, 7c,
 10a, 25, 40a, 42a, 45a+, 46a, 56f,
 57e, 80d]
 STARKOVÁ, Jarmila [7b]
 STARÝ, Jaroslav [55a+, 55b, 56a]
 STAŠOVÁ, Simona [40c, 43a]
 STEHLÍK, Josef [3a]
 STEHLÍK, Milan [62b]
 STEHLÍK, Vladimír [54b]
 STEHLÍKOVÁ, Danuše [3a]
 STEHNO [43b]
 STEINER, Michael [13c+, 29b]
 STEJSKAL [42b]
 STEJSKAL, David [132a]
 STEJSKAL, Ivan [44]
 STEJSKAL, Jan [1a]
 STEJSKAL, Otokar [59e]
 STEJSKALOVÁ, Helena [106]
 STERN, Vladimír [1a]
 STERNOVÁ, Jana [1a]
 STHOL, Jaroslav [7a, 9c, 112]
 STIBIC, Jaromír [40b, 40d+]
 STIBICOVÁ, Jarmila [3a, 40a+, 40b,
 42a, 45a]
 STOJASPAL, Stanislav [128e]
 STOLAR, Petr [56f]
 STOREY, David [14a]
 STOROŽENKO, Ilja (uveden jako
 STOREŽENKO) [29a]
 STÖRZER, Rudolf [131c]
 STRÁNSKÁ, Jaroslava [58d]
 STRÁNSKÝ, František [9b]
 STREETER, Michael [23]
 STREJČEK, Alfred [54ch+]
 STRINKA, Igor [7c, 21]
 STRINKA, J. [6a]
 STROUKAL, Aleš [55b]
 STRUŽKA, Zdeněk [54i, 57e]
 STRZÍNEK, Libor [131c+]
 STŘEDA, Ludvík [55b]
 STŘEDA, Miroslav [112]
 STŘELKA, Miroslav [135a]
 STUHLÍK [106]
 STUHLÍK, Dušan [7b, 106]
 STUPKA, Michal [130f]
 STUPKOVÁ, Věra [3a]
 STÝBLO, Jan [9b]
 STÝBLO, Stanislav [21, 73a]
 SUCHÁNEK [80h]
 SUCHÁNEK [135a]
 SUCHÁNEK, Jindřich [106]
 SUCHÁNEK, Karel [55i]
 SUCHÁNEK, Pavel [56ch]
 SUCHÁNEK, Zdeněk [54h+]
 SUCHOMEL, Milan [29a, 60d+]
 SUCHÝ, Antonín [1b, 4c, 5d]
 SUCHÝ, Čestmír [1a]
 SUCHÝ, Karel [4c]
 SUK, Adolf [7c+]
 SUK, Jaroslav [1a]
 SUKOVÁ [45a]
 SURANIČ, Jan [7a]
 SURÝNEK, Zdeněk [109]
 ŠUSANKA, Rudolf [3a]
 ŠŮVA [27a]
 ŠŮVA, Stanislav [4c]
 SVEJKOVSKÝ, Jiří [1a]
 SVĚRÁK, Zdeněk [3a+, 56d, 56g]
 SVITÁČEK, Vladimír [7c]
 SVOBODA [7c]
 SVOBODA, Bohumil [5c+, 60a,
 130b]
 SVOBODA, Bohumil [56b, 56ch]
 SVOBODA, Boris [55e]
 SVOBODA, Daniel [56f]
 SVOBODA, Jiří [23]
 SVOBODA, Ladislav [3a]
 SVOBODA, Martin [77b+]

- SVOBODA, Matěj [57e]
 SVOBODA, Miroslav [77b+]
 SVOBODA, Pavel [130f]
 SVOBODA, Pavel [134a, 135a]
 SVOBODA, Tomáš [130e, 131c]
 SVOBODA, Vladimír [47]
 SVOBODOVÁ, Marie [4c]
 SVOBODOVÁ, Petra [56f]
 SVOBODOVI [21]
 SVOZIL, Rostislav [80e]
 SÝKORA [106]
 SÝKORA, Erich [5a]
 SÝKORA, Jan Křtitel [4b]
 SÝKORA, Josef [78f]
 SÝKORA, Karel [56b]
 SÝKORA, Miloslav [5a]
 SÝKORA, Stanislav [93]
 SÝKORA, Vladimír [73a, 84a]
 SÝKOROVÁ, Helena [98a+]
 SÝKOROVÁ, Martina [54e]
 SYNÁKOVÁ, Iva [106, 117]
 SYNKOVÁ, Jana [39b, 77c, 129a]
 SYROVÁTKA, Vojen [2+]
 SYROVÁTKOVÁ, Abigail [54a]
- ŠABATA, Jan [106, 113a+, 116, 120]
 ŠABATA, Jaroslav [2, 3a, 5c, 5d, 6a, 7b+, 8a, 21, 23, 106+, 108, 111, 112, 113a+, 113b, 114, 115, 116, 118, 119]
 ŠABATOVÁ-UHLOVÁ, Anna [1b, 3a, 3b, 4c, 5d+, 7b, 7c, 12b, 14a, 21, 23, 25, 40a, 56f+, 57e, 75a, 113a+]
 ŠABATOVÁ-SCHNUROVÁ, Květa [108+, 113a, 114]
 ŠABATOVÁ, Marcela [118]
 ŠAFARÍK, Jaroslav [58d+, 60b]
 ŠAFRÁNEK, Jan [3a]
 ŠAFRATA, Stanislav [5d+]
 ŠACH, Petr [13a]
 ŠACHOVÁ, Jolana [13a]
 ŠALDA, Miloslav [52b]
 ŠÁLKOVÁ, Olga [128e]
 ŠAMALÍK, František [1a, 21]
 ŠANDA, Jaroslav [3b]
 ŠÁRKA, Josef [22b]
 ŠARMAN, Inocenc [72a+, 75b, 76, 77c, 80b, 81, 82, 83, 86]
 ŠAŠEK, Jiří [75a+]
 ŠAVRDOVÁ, Dolores [130f+]
 ŠEBEK, Václav [14a]
 ŠEBELKA, Jan [55b]
 ŠEBESTA, Daniel [5d]
 ŠEBESTA, Daniel [78a]
 ŠEDIVÝ, Josef [60a+]
 ŠEDIVÝ, Miloš [80h, 84a]
- ŠEDÝ, Mojmír [7b]
 ŠEFR, René [56g]
 ŠERES, Petr [42a+]
 ŠESTÁK, Jiří [96b]
 ŠETEK, Václav [3a]
 ŠEVARNADZE, Eduard [1a]
 ŠEVČÍK, Miroslav [5c]
 ŠEVČÍK, Václav [1a]
 ŠEVČÍKOVÁ, Anna [106]
 ŠEVČÍKOVÁ, Marta [106]
 ŠIDLÁK, David [42a]
 ŠIDLOVSKÝ, Gejza [28a+]
 ŠIGUT, Jiří [7b]
 ŠIGUT, Pavel [131b]
 ŠIGUTOVÁ, Marie [7b]
 ŠICHA [7a]
 ŠÍCHA [119]
 ŠÍCHA, Jan [65b]
 ŠIK [84b]
 ŠIK, Ota [1a+, 8a, 9a]
 ŠIKL, Jan [7c]
 ŠIKL, Zdeněk [7c]
 ŠIKLOVÁ, Jiřina (uvedena též jako ŠIMKOVÁ) [4c, 7a, 7c+, 14a, 23+, 80d, 118]
 ŠIKTANC, Karel (uveden jako Karel ŠIKTANZ) [3a+]
 ŠILER, Vladimír [133c+, 136b]
 ŠILEROVÁ, Jana [133c, 136b]
 ŠILHAN, Milan [5d+]
 ŠILHÁN, Věněk (uveden též jako ŠILHAN a Zdeněk ŠILHÁN) [2, 4b, 4c+, 5c, 9b, 21, 24b, 29a, 40a, 54b+]
 ŠILHÁNOVÁ, Libuše (uvedena jako Libuše ŠILHANOVÁ) [4c, 14a]
 ŠILHAVÝ, Jaroslav [1a]
 ŠÍMA, Miroslav [23]
 ŠÍMA, Vladimír [95a]
 ŠIMÁČEK [45a]
 ŠIMAN, Jiří [85a+]
 ŠIMARA, František [7b]
 ŠIMEČEK [78a]
 ŠIMEČKA, Milan [7c+, 9a, 11a, 80d]
 ŠIMEČKA, Milan Martin [11a, 21, 80d]
 ŠIMEČKA, Peter [7c, 21]
 ŠIMEK [80h]
 ŠIMEK, Dušan [138c]
 ŠIMERA, Miroslav [7c]
 ŠIMKO, Peter [6a]
 ŠIMON, Bohumil [1b]
 ŠIMON, Jaroslav [42b, 45a]
 ŠIMON, Marek [3a]
 ŠIMON, Pavel [42a+, 46a]
 ŠIMONOVÁ, Eva [3a]

- ŠIMONVIČ, K. [31a]
 ŠIMSA, Jan [118]
 ŠIMSA, Jiří [4c]
 ŠIMSA, Martin [5d, 40a, 118]
 ŠINDELÁŘOVÁ, Milena [1a]
 ŠINDELKA, Jiří [96c]
 ŠINDLEROVÁ, Jitka [80h]
 ŠÍPEK, Václav [67a]
 ŠIPOVIČ, Miroslav (uveden též jako ŠOPOVIČ) [3b]
 ŠÍR, Miroslav [56ch]
 ŠÍR, Petr [56ch]
 ŠISLER, Miroslav [62b]
 ŠIŠKA, Marian [80g]
 ŠIŠKA, Tomáš [109]
 ŠITAVANC, Bohumil [58b]
 ŠKALOUD, Jan [130e]
 ŠKANTA, Miloslav [80e]
 ŠKARKA, Jiří [128f+, 135a]
 ŠKARVADA, Jaroslav [4b, 58b]
 ŠKODA, Jan [11c, 13c]
 ŠKULAVÍK, Pavel [1b]
 ŠKVRNA, Miroslav [46a]
 ŠKRBEL, Oldřich [55b]
 ŠLAPÁK, Václav [60c]
 ŠMAHEL, František [106]
 ŠMEJKAL, Martin [54j]
 ŠMERDA, Vladimír [109]
 ŠMÍD, Jiří [136b]
 ŠMÍD, Martin (uveden též jako Tomáš ŠMÍD a Pavel ŠMÍD) [1a, 2+, 3a, 3b, 3c, 4c, 6a, 6c+, 23, 25, 38a, 44+, 51c+, 51d, 52b, 52c, 54g, 55ch, 107, 128a, 129b, 129c]
 ŠMÍD, Martin [2]
 ŠMÍD, Tomáš [5a]
 ŠMÍDOVÁ [2]
 ŠMÍDOVÁ, Jana [6a, 6c+]
 ŠMÍRA [5c]
 ŠMÍRÁK, Martin [130f]
 ŠMORANC, Miroslav [1a, 23+]
 ŠMYROVÁ, Lenka [25]
 ŠNOPL, Petr [51a]
 ŠOBÁŇ, Josef [106+, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113a, 113b, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125]
 ŠOLC, Tomáš [73b]
 ŠOLC, Zbyněk [59d, 59e, 65b]
 ŠOLCOVÁ, Zdeňka [55b]
 ŠORM, Zdeněk [89a]
 ŠORM, Zvonimír [39b+, 43a, 49]
 ŠORMOVÁ, Lenka [55c]
 ŠORMOVÁ, Ruth [2, 89a+]
 ŠPAČEK, Josef [5c, 26a+]
 ŠPAČEK, Karel [22a]
 ŠPAČEK, Petr [39b]
 ŠPALE, Václav (uveden jako ŠALE) [3c+]
 ŠPALEK, Jakub [107, 109]
 ŠPANŮR, Jan [4c]
 ŠPICNEROVÁ, Daniela [3a+]
 ŠPIDLA, Vladimír [95a]
 ŠPILKA [131c]
 ŠPISNÍČL, Jan [9c]
 ŠPLÍCHALOVÁ, Anna [3a]
 ŠPLÍCHALOVÁ, Marie (uvedena jako ŠPLICHAROVÁ) [3b]
 ŠPRINGER, René [3b, 11c, 12b, 23, 25, 56f]
 ŠRAJBER, Miroslav [80g]
 ŠRÁMEK [43a]
 ŠRÁMEK, Otakar [11a]
 ŠRÁMKOVÁ, Jana [129a]
 ŠROUB, Zdeněk [23]
 ŠŤASTNÝ, Ludvík [57f]
 ŠŤASTNÝ, Petr [53f]
 ŠŤASTNÝ, Zdeněk [131c]
 ŠŤEDRÝ, Arnošt [3b, 23]
 ŠTEFANAČEK, Michal [1a, 3b, 4b, 5c]
 ŠTEFL, Jan [54f]
 ŠTEKL, Jiří [3c]
 ŠTENCL, Jiří [56f, 106]
 ŠTĚPÁN, Miroslav [3a+, 3c+, 4a, 4b+, 4c+, 5c, 5d, 6a, 6b, 6c, 7a, 8a, 11a, 14b, 18, 24b, 25, 27b, 28a, 30a, 33b, 39b, 40a, 40d, 42a, 43a, 43b, 51c, 54b, 54ch, 55ch, 57a, 57c, 57d, 57e, 58b, 78ch, 111, 118, 128e, 130c, 131c, 132a, 132b]
 ŠTĚPÁNEK, Jiří [80e]
 ŠTĚPÁNEK, Nikos [1a]
 ŠTĚPÁNEK, Petr [41c+]
 ŠTĚPÁNKOVÁ, Ivana [3c]
 ŠTĚPÁNKOVÁ, Jana [78k]
 ŠTĚPÁNSKOVÁ, Zd. [45a]
 ŠTĚPNIČKA, Jiří [9c]
 ŠTĚRBA, Bohumil [80e+]
 ŠTĚRBA, Jan [1a]
 ŠTERN, Jan [1a, 1b, 3a+]
 ŠTERN, Jan ml. [13a, 48+, 59e]
 ŠTĚTINOVÁ, J. [118]
 ŠTIHEL, Milan [128b+]
 ŠTINDL, Karel [19a+, 27b, 29a]
 ŠTINDL, Ondřej [3a]
 ŠTINDLOVÁ, Renata [3a]
 ŠTOLBOVÁ, Eva [3a+, 5c, 6b, 7c, 11c, 19a, 23, 25, 26b, 29a]
 ŠTOLC, Jan (uveden též jako Jan ŠOLC) [56b, 56ch+]
 ŠTOLOVSKÁ, Marie [14a]
 ŠTRAMHAUSER, Jiří [56c]

- ŠTROBL [78j]
 ŠTROBLOVÁ, Jana [12b, 13a]
 ŠTROUGAL, Lubomír [5a, 5c, 6a+,
 6b, 7c, 9b, 14a, 15, 18, 27b, 33b,
 56j, 130b]
 ŠTROUGALOVÁ, Eva [5a]
 ŠTRUPL [17, 32a]
 ŠTUDENT [4b]
 ŠTURZA, Zdeněk [7b]
 ŠUBERT, Vlastimil [49]
 ŠUBRT, Břetislav [7a]
 ŠULÁK, Petr [127b+, 128c]
 ŠULC, Zdislav [1a, 4c]
 ŠULCOVÁ, Alena [45a]
 ŠULCOVÁ, Olga [1a]
 ŠUMBERA, Jan [75a]
 ŠUSTROVÁ, Petruška (uvedena též
 jako Petruška ŠUSTEROVÁ a Petra
 ŠUSTROVÁ) [3a, 3b, 4c+, 5d, 7c,
 9c, 11c, 25, 40a, 56f]
 ŠUSLÍK, František (uveden jako
 ŠUSLÍK) [9c]
 ŠUSTÁČEK, Petr [55h]
 ŠVÁL, Filip [39b]
 ŠVANCAROVÁ, Jana [106]
 ŠVANTNEROVÁ, Martina [130e]
 ŠVEC, Jaromír [4c, 79b]
 ŠVEC, Jindřich [1a]
 ŠVEC, Václav [1b]
 ŠVÉDA, Alois [137a]
 ŠVEHLÍK, Alois [23]
 ŠVEHLÍK, Zdeněk [14a]
 ŠVEHLÍKOVÁ, Věra [14a]
 ŠVEJDA, Marian [55i+, 56f]
 ŠVELCH, Kamil [80e]
 ŠVENGR, Milan [57f, 58d]
 ŠVORCOVÁ, Jiřina [3c]
 ŠVORČÍK, Jiří [3b]
 ŠVRČKOVÁ, Radmila [130e]
- TAJČMAN, Petr [3a]
 TALER [57d]
 TANCL, Karel [1a]
 TARANT, Michael [43a, 47]
 TATEROVÁ, Olga [1a, 3a]
 TATOŮN, Petr [3a]
 TAVARES, Antonio [18]
 TEMPLE-BLACKOVÁ, Shirley [4b+]
 TENORA, Zdeněk [7b]
 TEPER, Miroslav (uveden jako
 Miroslav TEPERA) [128e+]
 TERLÍK, Miroslav [106]
 TESAR [130e]
 TESAR, Jan [113a]
 TESAR, Karel [80h]
 TESAŘOVÁ, Ludmila [3a]
- TESAŘOVÁ, Vlastimila [7b]
 TETOUROVÁ, Jana [55c]
 THATCHEROVÁ, Margaret [5c, 106]
 THIBAUD, Catherine [4c]
 THIBAUD, Paul [4c]
 THOMA, Jan [84a+]
 THOMAS, David R. [7b+]
 TCHÝN [31b]
 TIGRID, Pavel [5c, 5d, 6a, 6b+, 9c,
 13a, 18+, 19a, 42a]
 TIGRIDOVÁ, Ivana [13a+]
 TICHÁ, Zdenka [106]
 TICHAVSKÝ, Stanislav [138b]
 TICHÝ, Jan [53d+]
 TICHÝ, Jiří [5d]
 TICHÝ, František [75a]
 TICHÝ, Tomáš [54h]
 TILLINGER, Václav [55i]
 TLACH, Jiří [113a]
 TLACHOVÁ, Kateřina [113a]
 TLAPÁKOVÁ, Hana [130e]
 TLUSTÝ, Jiří [5d]
 TOMA, Ladislav [129b]
 TOMAN, Marek [56ch]
 TOMAN, Rudolf [1a]
 TOMKO, Jozef [58b]
 TOMKOVÁ, Helena [4c]
 TOMÁŠ, Zdeněk [51d]
 TOMÁŠEK, František [4b, 5b, 5d,
 6a+, 6c, 7a+, 8a, 11a, 11b, 20,
 25+, 28a+, 42a, 43a, 53d, 54h,
 54ch, 55a, 55h, 56c, 56f, 56g, 58b,
 69b, 78a, 78j, 84a, 92b, 101, 106,
 109, 129b, 129c, 130e, 130f, 131c]
 TOMÁŠEK, Jindřich [56h+, 60c]
 TOMÁŠEK, Rudolf [42a]
 TOMÁŠOVÁ, Kamila [51d]
 TOMSA, Miroslav [62a]
 TOPOL, Filip [5d, 9c+]
 TOPOL, Jáchym [5d+, 56f]
 TOPOLOVÁ, Jiřina [3a]
 TOPOLSKÁ, Lucy [138c]
 TORIGELLI [5c]
 TÓTH [5c]
 TOUFAR [42c]
 TRÁVNÍČEK, Tomáš [9d]
 TRAXMANDL, Josef [127a]
 TREFELÍK, Jaroslav [42a]
 TREFULKA, Jan [117+]
 TRÉGL, Miloslav [96a+]
 TRLIDA, Vladimír [127a+]
 TROJAN, Ondřej [24b, 54b]
 TROJANOVÁ, Iveta [75a]
 TROŠKA, Pavel [53f]
 TRUBAČOVÁ [54c]
 TRUBELÍK, Libor [118+]

- TRUNEČEK, Miroslav [62a]
 TRUSINA, Jan [1a]
 TRŽICKÝ, František [5a]
 TŘEBIC [4c]
 TŘEŠNÁK, Vlastimil [3a, 4c, 7c+, 56f]
 TRÍSKA, Ivan [95a]
 TŘOSKA, Miroslav [1a]
 TUČKOVÁ, Anna [1a]
 TUČNÝ, Michal [3a]
 ŤULÁK, Karel [130b]
 TŮMA, Karel [7b]
 TURHOBR, Václav [80e]
 TURNER, Gerald [7c]
 TURNEROVÁ, Alice [3b, 4c]
 TURSKÝ, Petr [112]
 TUTKO, Alfréd (uveden jako Alfréd
 FUTKO) [55e+]
 TVAROH, Rostislav [135a]
 TVRZ, Vladimír [9b]
 TYDLITÁT, Vratislav [11a]
 TÝLE, Miroslav [51b]
 TYMES [25]
- UČÍKOVÁ, Maryna (?) [80h]
 UHDE, Milan [119+]
 UHL, Petr [1a, 1b, 3a+, 3b, 3c+, 4c,
 5d, 7a+, 7b, 7c, 11a, 12b, 14a, 18,
 21, 23, 25+, 33b, 40a, 42a, 42b,
 45a, 56f, 57b, 57e, 75a, 80d, 106,
 109, 113a]
 UHLOVI [4c]
 UHLÍŘ, Dušan [7b]
 ULČÁK, Martin [5d, 11b]
 ULRICH, Jan (uveden jako ULRYCH)
 [80f+]
 ULRICHOVÁ [7c]
 ULRYCH, Martin (uveden jako
 Martin ULRICH) [54f+]
 UNGER [56b]
 UNGER, Oldřich [3a]
 URBAN, Jan [1a, 1b+, 2+, 3a+, 5c,
 5d, 6a, 6c, 7a+, 9b, 11a, 13c, 27a+,
 56f, 130b]
 URBAN, Martin (uveden jako Milan
 URBAN) [80h+]
 URBAN, Vladimír [59d+, 59e]
 URBAN, Zdeněk [1b]
 URBANĚC, Josef [29a]
 URBÁNEK, Alois [119]
 URBÁNEK, Karel [1a, 8a, 8b, 9a, 9c,
 10a+, 11a, 12b, 14b, 15, 21, 29a,
 30a, 57d, 58b+, 59b, 59d, 60a,
 61b, 61c, 62b, 67a, 70, 79a, 99b,
 113a, 114, 117, 119, 123, 136b]
 URBÁNEK, Karel [41d, 95b]
- URBÁNEK, Zdeněk [1a, 3a, 4c, 7c,
 14a]
 URBÁNOVÁ [78f]
 URBANOVÁ, Věra [95b]
 URX, Richard [1a, 23+]
 UX, Jiří [56c]
 UZEL, Robert [45a]
- VACEK, Eduard [59c+]
 VACEK, Evžen [6a]
 VACEK, Josef [6c]
 VACEK, Josef [106]
 VACEK, Ladislav [50a]
 VACEK, Miloslav [93, 96c]
 VACEK, Tomáš [50b]
 VACKOVÁ, Marie [58b]
 VÁCLAVÍK, Milán [7b, 78g, 78j,
 134a, 137b]
 VÁCLAVÍK, Pavel [54b]
 VACULÍK, Jan [135a]
 VACULÍK, Ludvík [1a, 3a, 7c+, 13a,
 21, 26a, 80d, 117, 119]
 VACULÍK, Lukáš [130f, 131b]
 VADJAK, Josef [138b]
 VÁGNER, Ivan/Jan (?) [26a+, 28b]
 VÁGNER, Josef [43a, 46a]
 VACH, František [7c, 117]
 VÁCHA, Jan [5a+, 60a]
 VÁCHA, Jan [78i+, 81+]
 VAJNAR, Vlastimil [130e]
 VAJNAR, Vratislav [1a]
 VAJNER, Vladimír (uveden jako
 Vladimír VEJNAR) [52a]
 VALE, Paula Baros [18]
 VÁLEK, Stanislav [130e]
 VALENTA, Ivo [134b]
 VALENTA, Jiří [84b]
 VALENTA, Miroslav [134b]
 VALENTA, Zdeněk [7c]
 VALENTOVÁ, Věra [3a]
 VALICKÝ, Jan [3b]
 VALÍK, Tomáš [131c]
 VALÍKOVÁ, Jarmila [42a]
 VÁLKA, Josef [23, 114+]
 VALLOVÁ, Van de Nataša [23+]
 VALTR, Vlastislav (uveden jako
 Vladislav WALTER) [131b+]
 VAN DER HORST, Paulus [7c]
 VAN DER HORSTOVÁ, Dáša [113a]
 VAN DIJK, Libuše [3b]
 VAN GOLL, Josef [14a]
 VAN TRAA, Maarten [4c]
 VÁŇA, Antonín [50a, 52f, 57e, 59c]
 VÁŇA, Radek [3a+]
 VANÁK, František [19a, 20+, 131c]

- VANČO, František [13a]
 VANČURA [4b]
 VANČURA, Jiří [1a]
 VANĚČEK, František [8a]
 VANĚČKOVÁ, Dagmar [8a]
 VANĚK, Antonín [4b, 5a]
 VANĚK, Ivan [3a]
 VANĚK, Miloslav [78ch]
 VANĚK, Ondřej [12b]
 VANÍČEK, Václav [136a]
 VANÍČKOVÁ [58b]
 VANIS, Ladislav [127a]
 VAŇKOVÁ [121]
 VAŇO, Pavel [1a]
 VÁŇOVI [5d, 106]
 VARCL, Ladislav [9b]
 VARCLOVÁ, Věra [9b]
 VARDAN, Vladimír [5a]
 VARGA, György [1a]
 VAŠEK, Jiří [56ch]
 VAŠÍČEK, Zdeněk [5d]
 VAŠÍČKOVÁ, Věra [129a]
 VAŠKO, Čestmír [3a]
 VAŠKO, Václav [20+]
 VAŠKOVÁ, Hana [14a]
 VAŠUT, Marek (uveden též jako Karel
 VAŠUT) [3b, 24b, 41c+]
 VAVROUSEK, Josef [24b+, 54b]
 VAZAC, Jiří [51d]
 VEČEŘ, František [128e]
 VĚCHET, Martin [57e+, 58d]
 VĚCHET, Pavel [54e]
 VEIT, Vladimír (uveden též jako
 VAIT) [4b, 19a]
 VEJMOLA, K. [3b]
 VEJVAROVÁ, Jitka [53f]
 VEJVODA, Aleš [56f]
 VELEK, Josef [23+]
 VELÍČKA, Tomáš [129b]
 VENCL, Vít [23]
 VENCLÍK, Jiří [5c, 113b, 118]
 VENTURA, Gabriela Marie [2]
 VERKJJK, Dick [21]
 VERNER, Miroslav [7a]
 VERNER, Pavel [56g]
 VERNER, Petr [56f]
 VESELÁ, Martina [56f]
 VESELSKÝ [106]
 VESELÝ, František [5d]
 VESELÝ, Jiří [1a, 7c]
 VESELÝ, Jiří [23]
 VESELÝ, Josef [88+, 89a, 90a, 90b,
 91a, 91b, 92a, 94a, 94b, 96a, 96b,
 97a, 97b, 98a, 98b, 99a, 99b, 100,
 101, 102, 104, 105]
 VESELÝ, Petr [108, 109]
 VESELÝ, Tugan [3b]
 VĚTROVSKÝ [54e]
 VĚTROVSKÝ, Stanislav [89a]
 VEVERKA, Otakar [3a, 12b+]
 VEVERKA, Štěpán [138b]
 VĚVODA, Rudolf [106]
 VIDÍM, Jan [5c]
 VIDLAŘOVÁ, Eva (uvedena též jako
 VIDLÁŘOVÁ) [56f, 106+, 110, 111,
 112, 119, 120]
 VIEGAS, José [18]
 VIKLICKÝ, Jan [4c]
 VILD, Miroslav [78f]
 VILÍM, Ivan [59a+]
 VILÍM, Pavel [55f, 56g]
 VINKLÁŘ, Josef [9c]
 VINKLEROVÁ, Zuzana [1b]
 VÍŠOVÁ, Anna [21]
 VITÁK, Karel [3b, 4c]
 VÍT, Jan [1a]
 VÍT, František [45a]
 VÍT, Milan [45a]
 VITÁČEK, Jaroslav [11a]
 VITANOVSKÝ, Michal [3c]
 VITÁSKOVÁ, Pavla [128e]
 VÍTEK, Bedřich [79a+, 79b]
 VÍTEK, Stanislav [23]
 VITOUŠEK, Josef [1a]
 VLACH, Jiří [95b, 96b, 99a]
 VLASÁK, Jan [95b, 112]
 VLASÁK, Jaroslav [97b]
 VLASÁK, Roman [28b]
 VLASÁKOVÁ, Martina [54f]
 VLK, Karel [5d]
 VLK, Milan [60c+]
 VOCÍLKA, Jan [56d]
 VODÍČKA, Tomáš [3a+]
 VODŇANSKÁ/SCHÁNILCOVÁ, Jitka
 [3a]
 VODŇANSKÝ, Jan [14a]
 VODSLOŇ, Zdeněk [3a, 45a]
 VOHNICKÝ, Vlastimír [55b]
 VOHRYZEK, Josef [1b, 3a, 4c, 7c,
 57e]
 VOCHOSKOVÁ, Alena [21]
 VOIGT, Zdeněk [45a]
 VOJÁČEK [42a]
 VOJANCOVÁ, Hana [129b+, 131c]
 VOJTĚCH [54a]
 VOJTÍŠEK [116]
 VOJTKO, Jan [130f]
 VOJTKOVÁ, Iva [46a+]
 VOJTYLOVÁ, Marie [145]
 VOKROUHLICKÝ, Zbyněk [11b,
 14a]
 VOLÁK, Josef [55b+]

- VOLEJNÍKOVÁ, Hana (uvedena jako Hana OLEJNÍKOVÁ) [131c+]
 VOLNÝ [127a]
 VOLNÝ, Jiří [133c+]
 VONDRA, Alexandr [2, 3a+, 3c, 4b, 4c, 5c, 5d, 6a, 6c, 8a, 9a, 23, 24b, 27a, 29a, 54b]
 VONDRÁČEK, Luděk [1b, 14a]
 VONDRÁČKOVÁ [25]
 VONDRUŠKA, Jaroslav [2, 4c, 14a]
 VOŇKA, Jiří (uveden jako Jiří VOŇKA) [45a+]
 VORAČOVÁ, Zuzana [106]
 VOSÁTKA, Miroslav [44]
 VOTAVA, Jiří [113a]
 VOTKE [118]
 VOTOČEK, Josef [128d]
 VOŽDA, Zdeněk [132a]
 VOŽENÍLKOVÁ, Ivana [7c]
 VRABEC, Jozef [29a]
 VRABEC, Václav [2, 21+]
 VRABEC, Vladimír [6a]
 VRÁNEK, Petr [52f+]
 VRÁNEK, Vilém [55b]
 VRANITZKY, Franz [5c, 101]
 VRÁNOVÁ, Věra [3a]
 VRANSKÁ, Anna [3a]
 VRBA, Eugen [3a]
 VRBOVÁ, Renata [25]
 VRBOVI [25]
 VRTAL, Radovan [132a]
 VRUBEL, René [7a]
 VRZÁK, Václav [78j+]
 VYDRÁŘ, Josef [7b]
 VYKROČILOVÁ, Dagmar [130f]
 VYKYPĚL, Karel [1a+, 1b, 2, 3a, 3b, 3c, 4a, 4b, 4c, 5a, 5b, 5c, 5d, 6a, 6b, 6c+, 7a+, 7b, 7c, 8a, 8b, 9a, 9b, 9c, 9d, 10a, 10b, 11a, 11b, 11c, 12a, 12b, 13a, 13b+, 13c, 14a, 14b, 15, 16, 17, 18, 19a, 19b, 20, 21]
 VYLÁŠEK, Vítězslav [28a]
 VYSKOČIL, Ivan [52a, 78k, 95b]
 VYSKOČIL, Vladimír [118]
 VYVIJAL, Pavel [136b]
- WÁGNER, Josef [56f]
 WAGNER, Martin (uveden též jako Martin WÁGNER) [56f, 56g+]
 WAGNER, Vojtěch [7c, 29b+]
 WALES, Lech (uveden též jako Valesa) [5d, 72a]
 WALKOVÁ, Miriam (uvedena jako Miriam VÁLKOVÁ) [130f+]
 WANEC, Miroslav [59c+]
 WEBEROVÁ [93]
 WEINLICH, Karel [12a+]
 WEISS, Martin (uveden jako Martin WEIS) [56f+]
 WELTINGEROVÁ [4b, 5a]
 WERNER, Bohumil [1a]
 WESSELY [5d]
 WIDMANN, Arno [4c]
 WILHELM, Wolfrang [1a, 50b]
 WILLEM, Jan [14a]
 WILSON, Paul [11c+]
 WILSON, Ros [4c]
 WIMER, Alice [5c]
 WIMMER, Jiří [3a+]
 WINTER, Pavel (uveden jako VINTR) [57f+]
 WITTNEROVÁ, Iva [7b]
 WOHANKA, Jiří [29a]
 WOHL, Robert [55f]
 WOLF, Jiří [7b]
 WOLF, Roland [80a+]
 WONKA, Pavel [44+, 129b]
 WRIGHT [5c]
 WÜNSCH, Jan [4c]
 WYKRENT, Jaroslav (uveden též jako WIKRENT) [134a+, 138c, 139, 142]
- ZÁBRANSKÝ [84b]
 ZÁHOŘ, Karel [3a]
 ZAHŘÁDKA [5c]
 ZAHŘADNÍK, Fridolín [44+]
 ZAHŘADNÍK, Petr [56ch]
 ZACH, Vojtěch [54c]
 ZAJÍC, Miroslav [4b, 5c, 6a, 26a]
 ZÁLESKÝ, Pavel [75a]
 ZÁMECKÝ, Jaroslav [58b]
 ZÁMEČNÍK, Josef [78a]
 ZAMRAZILOVÁ, Lada [4c]
 ZAMYKAL, Vojtěch [1a, 6c]
 ZÁNOVÁ, Pavlína [132a]
 ZAORÁLEK, Lubomír [129b, 136b]
 ZAPADLÍKOVÁ, Andrea [54a]
 ZÁŠKODNÝ, Přemysl [136a]
 ZATLOUKAL, Jiří [136a]
 ZÁTOPEK, Emil [59d+]
 ZAVADIL, František [132b]
 ZAVADIL, Miroslav (uveden též jako Miloslav ZAVADIL) [1a, 3a, 4b, 5d, 24b+, 25, 40a, 54b+, 56j, 57c, 57d, 57e, 129b, 130c, 130e, 131c, 132b]
 ZAVADIL, Zdeněk [109]
 ZAVŘEL, Jiří [56g]
 ZAVŘEL, Zdeněk [14a]
 ZBOROŇ, Vendelín [95b+]
 ZBRANSKOVÁ [39b]

- ZDRAŽIL, Alois [109]
ZDRAŽIL, Josef [23]
ZDRAŽIL, Rudolf [51a]
ZEDNÍČEK, Pavel [33a]
ZEGZULKOVÁ, Ivana [144]
ZEH, Karel (uveden jako Karel ZEN)
[130b+]
ZELENKOVÁ, Jiřina [9b, 11a]
ZELINKA, Pavel [106]
ZELLER, Zbyněk [42c+]
ZEMAN, František [42a]
ZEMAN, Jan [24b]
ZEMAN, Jiří [7c]
ZEMAN, Miloš [13a+, 13c, 45a]
ZEMAN, Pavel [95a]
ZEMAN, Petr [7b, 118]
ZEMAN, Rudolf (uveden též jako
ZEMEN) [1a+, 2, 80d+]
ZÍDEK [5d]
ZÍDEK, Jan [55f]
ZICH, Karel [56i, 57e, 62b]
ZIKA, Jiří [7c]
ZIKMUND, Miroslav [13a+, 114]
ZÍMA, Borivoj [40a]
ZÍTEK [42c]
ZÍTEK [130f]
ZITKO, Zdeněk [3b, 11a]
ZLÁMAL [62b]
ZMATLÍK, Jan [14a]
ZMOŽEK, Jiří [43a]
ZOUBEK, Martin [23]
ZOUBEK, Olbram [3c+]
ZRŮST, Miroslav [59d]
ZUKAL, Rudolf [1a, 9b, 21]
ZUKAL, Vít [127b+, 129a, 132b]
ZUZKOVÁ [81]
ZVĚŘINA, Josef [1a, 28a, 58b, 106,
109]
ŽÁČEK, Pavel [1a]
ŽÁČEK, Pavel [7a]
ŽÁK [51a, 51d]
ŽÁK, Ladislav [4b, 25+]
ŽÁK, Petr [1a, 40a]
ŽÁK, Zdeněk [95b]
ŽALMAN, Zbyněk [4b, 5a, 130b]
ŽALUD, Karel [56ch]
ŽAMBOCH, Jiří [131c, 133c, 134a,
135a]
ŽENATÝ, Daniel [134b]
ŽÍDEK, Ivo [41c, 131c]
ŽÍŽKA [65b]
ŽÍŽKOVÁ [7c]
ŽÍŽKOVÁ, Alena [7c]
ŽUFAN, Václav [79b+]
ŽUREK, Petr [126+, 127a, 131a,
138a]
ŽŮREK, Oldřich [109]

SECURITAS IMPERII 6

Denní situační zprávy StB z listopadu a prosince 1989

Editor Patrik Benda
Obálka a grafická úprava Petr Bednář

Pro Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu P ČR
vydává Themis, nakladatelství Tiskárny MV, p. o.
Hybernská 2, 112 19 Praha 1
jako svou 62. publikaci

Tisk Tiskárna MV, p. o.
Bartůňkova 4, 149 01 Praha 415

Vydání 1. Praha 2000
ISBN 80-85821-86-9